

§ 59

Dnr 2016/KS 0091 10

Årsredovisning för Tyresö kommun 2015

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Årsredovisningen för 2015 godkänns.

Marie Åkesdotter (MP) deltar inte i beslut.

Särskilt yttrande

Anita Mattsson (S) lämnar särskilt yttrande för de tjänstgörande socialdemokratiska ledamöternas räkning (bilaga).

Marie Åkesdotter (MP) lämnar särskilt yttrande (bilaga).

Marcus Obligado (V) lämnar ersättaryttrande (bilaga).

Protokollsanteckning

Marcus Obligado (V) hade inte deltagit i beslut om han hade haft rösträtt.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat en årsredovisning för kommunens verksamhet och ekonomi för 2015.

Syftet med årsredovisningen är att ge politiker, medborgare och andra intressenter en bild av hur kommunens ekonomi och verksamhet har utvecklats under året. Årsredovisningen visar hur verksamheterna har finansierats och hur ekonomin ser ut vid årets slut. Här redovisas också hur resultatet blev i förhållande till den antagna budgeten, om åtagandena för verksamheten har uppfyllts och en bedömning görs om den framtida utvecklingen.

Ärendet har beretts av kommunledningsutskottet som föreslår kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att godkänna årsredovisningen för 2015. Sedan kommunledningsutskottets sammanträde har en ny version av

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

årsredovisningen lagts till ärendet samt miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.

Bilagor

Tjänsteskrivelse Årsredovisning Tyresö kommun 2015.pdf

Årsredovisning Tyresö kommun 2015.pdf

Kommunledningsutskottets protokollsutdrag 2016-03-23 §39.pdf

Barn- och utbildningsnämndens protokollsutdrag 2016-02-17 § 4.pdf

Byggnadsnämnden protokollsutdrag 2016-02-18 § 2.pdf

Protokollsutdrag socialnämnden 2016-02-24 § 1015.pdf

Protokollsutdrag 20160218 Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden § 2
årsbokslut.pdf

Protokollsutdrag 20160218 Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden § 3
verksamhetsberättelse.pdf

Protokollsutdrag kultur- och fritidsnämnden 160222 § 2

Verksamhetsberättelse.pdf

Verksamhetsberättelse Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet för 2015.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Kommunstyrelsen 2016-04-12

§ 59 Årsredovisning för Tyresö kommun 2015

Det var med nöd och näppe som förra årets bokslut kunde visa upp ett positivt ekonomiskt resultat. Bara de pengar av engångskaraktär som under hösten kom kommunen tillgodo kunde vända ett befarat underskott till ett litet plus.

Den sista återbetalningen av AFA-pengarna, 14,3 miljoner kronor, står ensamt för i princip hela kommunens överskott. Markförsäljningar som naturligtvis inte kan göras igen gav 25 miljoner. Räntekostnaden sjönk med 4,5 miljoner trots ökad upplåning.

Även om dessa resultatförbättrande omständigheter är av engångskaraktär är det väldigt positivt för kommunen. Problemet är just att de inte kommer tillbaka. I skenet av att det verkar saknas en kostnadskontroll i de stora nämnderna är det utomordentligt oroande.

Den borgerliga majoriteten har under flera år uppvisat ett mycket svagt ekonomiskt styre. Underskotten har hopat sig i nämnderna och inga förklaringar har kunnat ges.

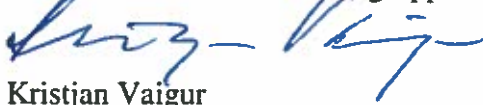
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden verkar nu trots allt vara i hyfsad balans. Men risken är överhängande att stora underskott snart uppstår igen. När beslut om en ny gymnasieskola fattas sker detta utan att hela bilden är klar och utan alternativa lösningar. Det kommer att bli en mycket kostsam historia under de kommande 20 åren.

Behoven inom äldreomsorgen är inte tillgodosedda. Stora investeringar kommer att behöva göras både i lokaler och verksamhet för att klara dessa.

Förskolan och skolan står för stora utmaningar och den låt gå politik som rätt inom området kan inte få fortsätta.

Sammanfattningen av 2015 blir alltså att kommunledningen har haft en väldig tur och räddas av engångspengar. Med de väldiga utmaningar kommunen står inför behövs förvisso en mycket bättre kontroll både i och av nämnderna. Annars är risken överhängande att Tyresö kommun hamnar i ett svårt ekonomiskt blåsväder.

För den socialdemokratiska gruppen i kommunstyrelsen

Kristjan Vaigur

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen 12 april 2016

§ 59 Årsredovisning Tyresö kommun 2015

Miljöpartiet deltar inte i beslutet att godkänna årsredovisningen. Detta med anledning av att vi presenterade ett eget förslag till kommunplan. Vi vill däremot framföra några synpunkter.

Tyresö befinner sig i ett expansivt läge, många människor och företag vill flytta hit, bygga hus och etablera sig här. Tyresö är trivsamt och det finns flera positiva områden att lyfta fram i Tyresö kommun. Några exempel är det förbättrade skolresultatet, den låga arbetslösheten, hög självförsörjningsgrad, ett fint arbete med flyktingmottagande samt kommunens kvalitetsarbete. Men det finns också några problemområden som måste tas på allvar. Det gäller inte minst den höga sjukfrånvaron bland Tyresö kommuns anställda, i synnerhet inom förskolan, grundskolan och inom socialförvaltningen. Det gäller också den dåliga budgetföljsamheten och kaoset vid socialtjänsten framförallt inom barn- och ungdomsenheten, där personal tyvärr har sagt upp sig från kommunen.

Miljöpartiet oroas över den ekonomiska situationen och där kommunstyrelsens ordförandes uttalanden inte gör oss lugnare; "Vi är glada att vi ändå, för 19:e året i rad, gjorde ett positivt resultat. Det är viktigt att vända på varje krona så att skattebetalarna får ut bästa möjliga valuta för dem. Vi har ordning och reda i ekonomin och jag gläds åt att budgetföljsamheten har varit god, säger Fredrik Saweståhl" (sid 4 i årsredovisningen). I verkligheten är differensen -37,9 mkr mellan budget och utfall. Underskottet gentemot budget beror sannolikt mer på att verksamheten varit underfinansierad.

Kommunen har inte klarat en god ekonomisk hushållning på flera år. På sidan 12 läser vi; *"De senaste åren har kommunens ekonomi dock utvecklats sämre än i jämförbara kommuner. Det ekonomiska resultatmålet om ett överskott på två procent av skatter och statsbidrag har inte uppnåtts sedan 2011, och resultatet i den ordinarie verksamheten har en negativ utveckling. Det ställer särskilt stora krav på att kunna möta de utmaningar en växande befolkning och ett omfattande investeringsprogram ställer på kommunen."*

Fortsättning på sidan 13; *Ett av kommunens finansiella mål är att årets resultat i den ordinarie verksamheten över tid ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. 2015 blev resultatet 0 procent av skatter och bidrag, det vill säga intäkterna täckte nätt och jämnt kostnaderna. Den senaste femårsperioden har Tyresö redovisat ett genomsnittligt resultat på 1,9 procent exklusive jämförelsestörande poster, men även det är lägre än det långsiktiga finansiella målet.*

Några andra problemområden är:

- kommunens höga sjukfrånvaro som nästan är dubbelt så hög och stigande
- personal per barn i förskolan
- nöjda brukare med sitt omsorgsboende och hemtjänst
- återvunnet avfall i % av mängden hushållsavfall
- färre sommarjobb än beräknat
- det låga sökandet till Tyresö gymnasium bland våra egna elever
- Stor brist på omsorgsboende både för funktionsnedsatta och äldre, vilket lett till korttidsboende och dyra köpta platser

Vi tar också avstånd från den allt mer långtgående konkurrensutsättningen och den planerade utförsäljningen av verksamhetslokaler.

För Miljöpartiet de gröna i Tyresö

Marie Åkesdotter, ledamot

Peter Bylund, ersättare

Ersätтарыttrande – Kommunstyrelsen

§59 Årsredovisning Tyresö Kommun

Vänsterpartiet har tagit del av Tyresö kommuns årsredovisning och vi tvingas konstatera att efter ännu ett år av högerstyre finns mycket kvar att önska när det kommer till styrning, resultat och resurser. Med bakgrund av denna årsredovisning bestyrks vi samtidigt i vår övertygelse, att vårt budgetförslag skulle ha inneburit en mer solidarisk, omtänksam och ekonomiskt bättre rustad kommun.

Den välfärd som tidigare generationer så mödosamt har byggt upp måste hela tiden värnas och utvecklas. Därför skulle vi vilja se en bättre finansiering av kommunens verksamheter och en tydligare strategi för en god personalpolitik. Enbart så kan vi garantera att samhällets åtagande gentemot befolkningen faktiskt tillgodoses.

I Vänsterpartiets budgetförslag för Tyresö kommun förstärktes välfärden med nästan 90 miljoner kronor. Det är pengar som hade kommit väl till pass när Tyresö kommun nu ska möta en framtid med stora rekryteringsutmaningar och ändrad demografi. Ett sådant tillskott är också en tydlig signal till den personal som bär välfärden på sina axlar, att vi värdesätter deras arbete, att vi är beredda att satsa på det och att vi ser de utmaningar som de ställs inför.

Årsredovisningen är ett mycket omfattande dokument och en längre genomgång av det är i det här yttrandet inte möjligt. Istället hänvisar vi till vårt budgetförslag och inte minst vårt kontinuerliga arbete i nämnderna för en mer övergripande syn på kommunens verksamhet under det gångna året.

Vänsterpartiet är ett progressivt parti, vi tror att utveckling är möjligt. Det Tyresö vi vill bygga är inom räckhåll, vad som behöver tilläggas är en solidarisk resursfördelning och en genomgående satsning på det gemensamma. Vi kan bygga en framtid att tro på för samtliga invånare, en skola för varje elev, en äldreomsorg med verkligt självbestämmande och en socialtjänst som arbetar för den enskildes behov och inte omöjliga budgetmål.

För Vänsterpartiet,

Marcus Svanfeldt Obligado

**TILLSAMMANS
FÖR ETT
SOLIDARISKT
TYRESÖ**

årsredovisning
2015

tyresö kommun

Så läser du Tyresö kommuns årsredovisning

Del 1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den första delen innehåller förvaltningsberättelsen som enligt den kommunala redovisningslagen ska upprättas i årsredovisningen. Den utgör en sammanfattning av årsredovisningen, där väsentliga delar av kommunens ekonomi och verksamhet fokuseras. I Tyresö kommuns förvaltningsberättelse redovisas inledningsvis en omvärldsanalys, följt av en framtidsbedömning som belyser Tyresö kommuns möjligheter och risker utifrån kända förhållanden. Därefter redovisas sammanfattande finansiell analys av kommunen och sammanställd redovisning. Vidare presenteras en uppföljning av kommunfullmäktiges prioriterade mål samt en sammanställning av kommunens kvalitet i korthet. I förvaltningsberättelsen återfinns också en personalekonomisk redovisning.

Del 2 TYRESÖ KOMMUNS VERKSAMHET

I denna del redovisas delar av den verksamhet som bedrivs i Tyresö kommuns nämnder och verksamhetsområden samt i bolag under 2015. Del 2 delas upp i verksamhetsområden. Inom varje område beskrivs viktiga händelser och trender utifrån olika perspektiv. Varje område avslutas med en kort framtidsbedömning.

Del 3 FINANSIELL ANALYS AV KONCERN OCH KOMMUN

Koncernredovisningen kallas i kommunsektorn för sammanställd redovisning. Inledningsvis i denna del redovisas en finansiell analys av den sammanställda redovisningen. Därefter följer en djuplodande finansiell analys av kommunens räkenskaper och en redovisning görs av god ekonomisk och långsiktig hushållning, balanskravet och resultatutjämningsreserv. Med Tyresö kommun avses nämnderna och kommuncentrala poster. I anslutning till analysen finns en redovisning som visar vilken verksamhet kommunens skatteintäkter används till. Därefter analyseras i avsnittet "finansiell uppföljning och riskhantering" kommunens finansiella åtagande i form av bland annat upplåning. Avslutningsvis i del 3 återfinns kommunens driftsredovisning inklusive nämndernas ekonomiska utfall samt kommunens investeringsredovisning.

Del 4 FINANSIELLA SAMMANSTÄLLNINGAR

Avsnittet innehåller räkenskapsrapporter, noter, redovisningsprinciper samt ordlista för kommun och koncern.

Fotografer: Eddie Alestedt, Ulf Berglund, Niklas Ericsson, Dennis Ersöz, Lars Fuglesang, Hans Källgren, Erja Lempinen, Håkan Lindgren, Johan Rydle, Carl-Olof Strand, Lars Ternblad, Susanne Walström, Ryno Quantz, Bildbyrå Scandinav samt Tyresö kommuns egna bilder

Arkitektbilder: Joliark, Erséus Arkitekter, Link Arkitektur, Okidoki arkitekter, Semrén+Månsson, Sjögren Arkitekter, White Arkitekter

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande	4
Politik och organisation	6
Kommunstyrelsens ledamöter 2015	7

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys	10
Framtidsbedömning	12
Sammanfattande finansiell analys	13
På väg mot vision och mål	14
Tyresös kvalitet i korthet 2015.....	22
Kommunens personal	26

Tyresö kommuns verksamhet

Förskola och pedagogisk omsorg	32
Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem	34
Gymnasieskola.....	36
Vuxenutbildningen.....	38
Arbetscentrum.....	40
Individ- och familjeomsorg	41
Omsorg om personer med funktionsnedsättning.....	43
Äldreomsorg	44
Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar	45
Väghållning och park	47
Miljö och trafik.....	48
Renhållning.....	50
Vatten och avlopp.....	51
Bygglöv	52
Plan och exploatering	54
Gemensam verksamhet och näringsliv	56

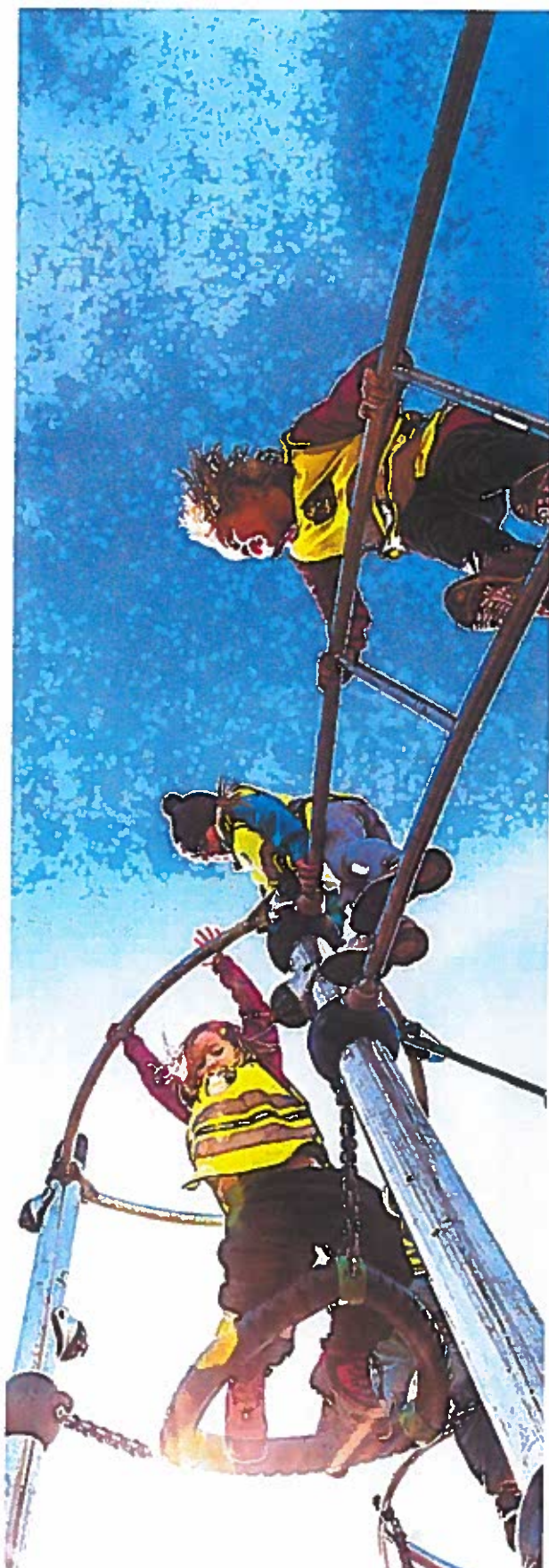
Finansiell analys och räkenskaper

Sammanställd redovisning	62
Finansiell analys av Tyresö kommun.....	64
Finansiella nyckeltal.....	67
Vad används 100 kronor av skattepengarna till?.....	68
Finansiell uppföljning och riskhantering.....	69
Driftredovisning	72
Investeringsredovisning	73

Finansiella sammanställningar

Resultaträkning	78
Balansräkning	79
Kassaflödesanalys	81
Noter	82
Redovisningsprinciper	92
Ordlista	94

Revisionsberättelse

Kommunstyrelsens ordförande

Flera viktiga mål har uppnåtts under 2015. Fler bostäder, hög sysselsättningsgrad och bra skolresultat ger en bra grund inför framtida utmaningar.

Ett av 2015 års stora glädjeämnen var att målet nåddes att högst 2 procent av invånarna skulle behöva försörjningsstöd någon gång under året.

– Det är resultatet av ett makalöst gott samarbete mellan socialförvaltningen, arbetscentrum, vuxenutbildning, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i projektet En väg in, som nu permanentas, säger kommunstyrelsens ordförande Fredrik Saweståhl (M).

Ett annat glädjeämne var att elevernas skolresultat var bra, alla värden låg i den övre fjärdedelen för landet.

– Tyresö ska vara en av landets bästa skolkommuner, det har varit vårt mål sedan länge. Genom ett medvetet fokus på kunskap i skolan, bra lärmiljöer och höga förväntningar på eleverna har vi steg för steg förbättrat resultaten. Alla engagerade skolledare och lärare, föräldrar och alla elever kan sträcka på sig och vara stolta över detta, säger Fredrik Saweståhl.

Stark tillväxt

Tyresö är en attraktiv kommun. Många vill leva, bo och verka här. De bostäder som byggs är av hög kvalitet och attraktiva att flytta till. Under 2015 nåddes målet att bygga 300 nya lägenheter, invånarantalet har stigit med nära 800 personer och är nu cirka 46 200 personer.

Men det kostar också att växa, såväl antalet barn i förskola och skola som antalet äldre i behov av omsorg blev högre än beräknat.

– Vi är glada att vi ändå, för 19:e året i rad, gjorde ett positivt resultat. Det är viktigt att vända på varje krona så att skattebetalarna får ut bästa möjliga valuta för dem. Vi har ordning och reda i ekonomin och jag gläds åt att budgetföljsamheten har varit god, säger Fredrik Saweståhl och poängterar att förändringar i omvärlden påverkar Tyresö kommun starkt:

– Vi har ju tagit emot betydligt fler nyanlända och ensamkommande flyktingungdomar än tidigare år. Det är en utmaning, men det känns betryggande att vi historiskt sett lyckats så bra med integration. Vi har bra strukturer och arbetssätt för språkinläring och för att få ut även nya Tyresöbor i arbete.

Fortsatt utveckling

Bostadsbyggandet kommer även framöver att hålla ett högt tempo, och med det följer att det behövs fler förskolor, större skollokaler och fler äldreboenden och seniorbostäder runt om i kommunen.

– Vi måste hjälpa till att bygga bort bostadsbristen i regionen. En viktig del är utvecklingen av Norra Tyresö Centrum, där vi 2016 kommer att se de första husen börja byggas. Östra Tyresö fortsätter också att utvecklas. 2015 trädde flera nya detaljplaner i kraft och 2016 kommer fler. Det är viktigt både för miljön och de som bor där att både vatten och avlopp byggs ut, säger Fredrik Saweståhl.

– Under 2015 var vår nya översiktsplan på samråd. Engagemanget var stort, många Tyresöbor vill vara med och utveckla kommunen och sin närmiljö. Under 2016 läggs ett utvecklat förslag fram för granskning. Det kommer att visa vilka stråk vi vill förtäta, var den offentliga servicen ska stärkas och vilka grönområden som ska värnas. I Östra Tyresö ska till exempel skärgårdskaraktären bevaras och Trollbacken ska förbli en grön och lummig villastad. Det är viktigt med en god variation av bebyggelsen i kommunen och att vi har en bra balans mellan bostadsrätter och hyresrätter.

Höga ambitioner, nära livet

En viktig framtidsfråga är rekrytering av medarbetare. Idag är det brist inom viktiga yrkesgrupper som förskollärare, planarkitekter, socialsekreterare med flera.

– Vi har idag mycket kompetenta och engagerade medarbetare. Men vi måste fortsätta att stärka vår attraktivitet som arbetsgivare så att vi är konkurrenskraftiga och kan rekrytera de bästa även inom bristyrken. Att vi är en kommun i tillväxt och har höga ambitioner är utvecklande för oss alla, och det faktum att vi har goda resultat i verksamheterna gör att alla medarbetare kan känna stolthet och tillfredsställelse över att göra skillnad i Tyresöbornas vardag, säger Fredrik Saweståhl.

Den politiska visionen är att Tyresö ska vara en av Sveriges attraktivaste kommuner år 2030.

– Vår vision för Tyresö är medvetet kaxig, men jag är övertygad om att vi som lever och verkar här tillsammans kan få det att hända. Jobbar vi målmedvetet och med fokus på resultat kommer vi att nå mycket långt, säger Fredrik Saweståhl.

Många av delmålen har redan uppfyllts. Svenskt Kvalitetsindex utsåg 2015, för andra året i rad, Tyresö till Sveriges populäraste kommun, och även verksamheterna fick bland de bästa betygen i landet.

Kommundirektören

Det är glädjande att se hur vårt arbete med kvalitet och verksamhet har gett bra resultat i olika kvalitetsundersökningar.

Skolan har aldrig redovisat så bra resultat tidigare. Vi har höga resultat i de nationella proven i årskurs 3 och 6 samtidigt som 94,9 procent är behöriga till något program på gymnasiet. Andelen gymnasiebehöriga var klart över snittet i riket, som var 85,2 procent.

Vi är bra på att svara på e-post och 98 procent av invånarna som kontakter kommunen i en enkel fråga upplever att de har fått ett gott bemötande. Listan kan göras lång, men viktigast är att vi har en befolkning som är nöjda med den kommunala servicen och upplever att kommunen är en attraktiv plats att bo och verka på. Dessutom finns en stark drivkraft hos både Tyresöbor och Tyresöföretag. Det underlättar vårt jobb och ökar kommunens attraktivitet.

Många vill investera i Tyresö och många vill flytta hit. Det är positivt och samtidigt en stor utmaning att hinna bygga ut den kommunala servicen i den snabba takt som behövs.

Bo Renman

Politik och organisation

Tyresö leds under mandatperioden 2015–2018 av en allians bestående av Moderata samlingspartiet, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna. De har majoritet i kommunfullmäktige som är kommunens högsta beslutande instans. De tar beslut i kommunövergripande frågor. Kommunstyrelsen förbereder alla ärenden som ska tas upp i kommunfullmäktige och ansvarar för att kommunfullmäktiges beslut genomförs.

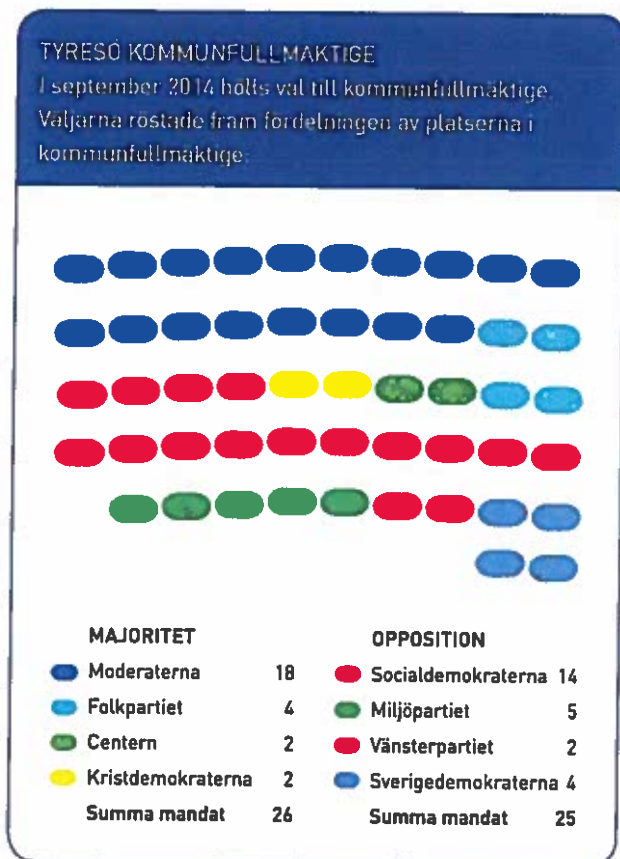
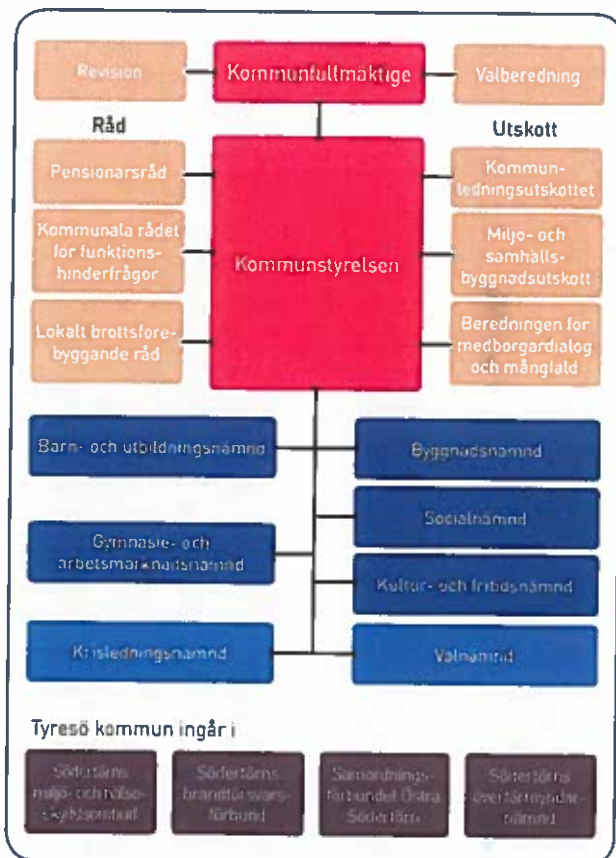
Kommunens förvaltningar styrs av nämnder som består av politiker. Nämnderna beslutar om mål och riktlinjer för sina respektive områden.

Huvudansvaret för den kommunala verksamheten ligger hos de förtroendevalda politikerna.

Tjänstemannaorganisation

Kommundirektören är Tyresö kommuns högsta tjänsteman. Han leder kommunens förvaltningar som under 2015 var fyra till antal:

- Barn- och utbildningsförvaltningen som omfattar förskola, grundskola och fritidshem
- Socialförvaltningen som omfattar äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt omsorg om personer med funktionsnedsättning
- Samhällsbyggnadsförvaltningen som omfattar plan och exploatering, anläggningsverksamhet, vatten, avlopp och renhållning, bygglov, miljö och trafik, gata och park och fastighetskontor
- Utvecklingsförvaltningen som omfattar gymnasium, arbetsmarknad samt kultur och fritid.
- Kommundirektören leder också två kontor. Kommunledningskontoret ansvarar för kommunövergripande frågor: ekonomi, personalfrågor (HR), kommunkansli, kommunikation, kvalitet, Servicecenter och säkerhet. Konsult- och servicekontoret som omfattade interna tjänster: fastighetsförvaltning och facility, IT, löneadministration, redovisning samt upphandling.

Kommunstyrelsens ledamöter 2015

Fredrik Saweståhl, (M)

Mats Lindblom, (L)

Anita Mattsson, (S)

Ann-Christin Svensson, (M)

Andreas Jonsson, (M)

Dick Bengtson, (M)

Kristjan Vaigur, (S)

Jannice Rockstroh, (S)

Carl-Johan Karlson, (S)

Marie Åkesdotter, (MP)

Jörgen Bengtsson, (SD)

Utrice Riis-Pedersen, (C)

Leif Kennerberg, (KD)

Förvaltnings- berättelse

1

Enligt fjärde kapitlet i den kommunala redovisningslagen ska kommunen upprätta en förvaltningsberättelse i årsredovisningen. Den ska vara en sammanfattning av årsredovisningen där väsentliga delar av kommunens ekonomi och verksamhet fokuseras.

1. Omvärldsanalys

Syftet med detta avsnitt är att ur ett omvärldsperspektiv beskriva samhällsutvecklingen i Tyresö.

2. Framtidsbedömning

I detta avsnitt redovisas och diskuteras vilka förväntningar som finns på framtiden utifrån konkreta och kända förhållanden.

3. Sammanfattande finansiell analys

Den sammanfattande finansiella analysen lyfter fram de viktigaste finansiella trenderna inom kommunen, vissa större enskilda bolag och den sammanställda redovisningen (koncernen).

4. På väg mot vision och mål

En viktig del av styrningen i Tyresö kommun utgörs av de prioriterade målen som kommunfullmäktige har fastställt i budgeten. Här sker en uppföljning av dessa mål.

5. Tyresös kvalitet i korthet 2015

"Kommunens Kvalitet i Korthet" är ett verktyg för att jämföra kommuner med varandra ur ett medborgarperspektiv.

6. Kommunens personal

Förvaltningsberättelsen ska beskriva "väsentliga personalförhållanden". Detta avsnitt fokuserar på kommunens personal ur ett antal aspekter.

Omvärldsanalys

Fortsatt befolkningstillväxt

Befolkningen i Sverige ökade 2015 och ökningen är spridd över de flesta av länen. Alla 26 kommuner i Stockholms län hade en folkökning. Tyresö hade 46 177 invånare den 31 december 2015, en ökning med 1,7 procent eller 787 personer. Antalet födda var lägre än väntat. Det var 652 personer fler som flyttade till kommunen än som flyttade från Tyresö. Inflyttningen till Tyresö sker framför allt från Stockholms län och utlandet.

60 miljoner människor på flykt

Enligt FN befinner sig närmare 60 miljoner människor på flykt i världen. Det är en ökning med nästan 10 miljoner på bara ett år och ökningstakten är den snabbaste någonsin. Antalet flyktingar är det högsta sedan andra världskriget. Mer än hälften av världens flyktingar kommer från tre länder; Syrien, Afghanistan och Somalia.

I Sverige ökade antalet nya asylsökande kraftigt under sensommaren 2015 för att nå sin topp i oktober. Totalt registrerades 162 877 nya asylsökande i Migrationsverkets mottagningsystem 2015. Drygt 70 procent var män eller pojkar. Ungefär 70 procent av alla nya asylsökande var medborgare i Syrien, Afghanistan eller Irak. Av drygt 70 000 asylsökande under 18 år var ungefär hälften ensamkommande barn. Idag får de allra flesta stanna och skapa en framtid i Sverige. Den stora ökningen av asylsökande 2015 kommer att innebära ökad kommunbosättning från 2017 och framåt.

Den 1 mars 2016 träder den nya bosättningslagen (2016:38) i kraft. Lagen innebär att staten via Migrationsverket har rätt att anvisa nyanlända till kommunerna. Enligt den årsplanering som Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och länsstyrelserna gjort kommer 170 personer att anvisas till Tyresö under 2016.

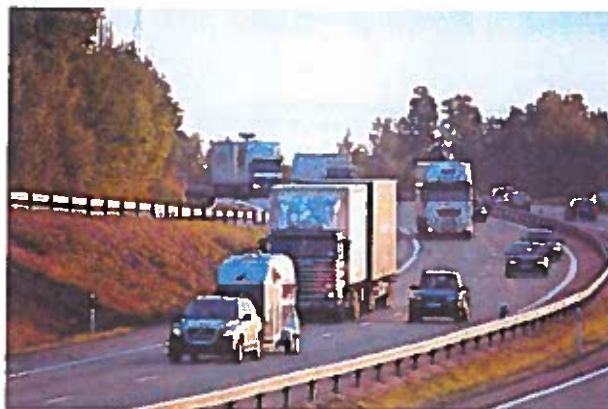
Svensk ekonomi mot högkonjunktur¹

Den svenska ekonomin växer för närvarande i mycket snabb takt. 2015 beräknas BNP ha ökat med närmare 4 procent och 2016 förutses tillväxten bli lika hög. Snabbt växande investeringar och kraftigt ökad offentlig konsumtion är två faktorer som driver på de höga tillväxttalen. Inte minst kommunernas kostnader beräknas i år växa snabbt till följd av det stora flyktingmottagandet. Den starka tillväxten i den svenska ekonomin för med sig att sysselsättningen och skatteunderlaget växer snabbt. I reala termer växer skatteunderlaget med närmare 3 procent i år, vilket är den största ökningen på mycket länge. Samtidigt beräknas kommunsektorns kostnader öka med närmare det dubbla.

I år bedöms exporten och hushållens konsumtionsutgifter växa i ungefär samma takt som under 2015. Tillväxten i investeringarna väntas bromsa in något, men är ändå fortsatt hög. Mest anmärkningsvärt är den offentliga konsumtionens mycket starka tillväxt. Sammantaget beräknas ökningen bli drygt 5 procent, vilket är den starkaste tillväxten sedan 1970. Särskilt stark beräknas ökningen bli i kommunerna. Utvecklingen beror till stor del på det mycket omfattande flyktingmottagandet.

Även fortsättningsvis beräknas utvecklingen av kommunal konsumtion bli stark med ökningstal kring 3 procent åren 2017–2019. Samtidigt ökar antalet invånare i landet med omkring 2 procent årligen. De historiskt stora ökningstalen är en följd av en förutsedd mycket omfattande nettoinvandring. Det är ett skäl till varför tillväxten väntas bli stark också nästa år. Därefter beräknas ökningstakten för BNP mattas beroende på en försvagad utveckling av exporten, investeringarna och hushållens konsumtion.

¹ www.skl.se, 2016-03-02.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin
Procentuell förändring om inte annat anges

	2015	2016	2017	2018	2019
BNP*	3,6	3,8	3,3	2,4	1,6
Sysselsättning, timmar*	1,0	2,0	2,1	1,2	0,3
Relativ arbetslöshet, nivå	7,4	6,9	6,5	6,5	6,7
Timlön, nationalräkenskaperna	3,2	3,2	3,4	3,6	3,7
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,5	3,2	3,4	3,6	3,7
Konsumentpris, KPIX	0,4	1,0	1,7	2,1	1,9
Konsumentpris, KPI	0,0	0,9	2,0	3,4	3,5
Realt skatteunderlag	2,2	2,8	2,4	1,5	1,1
Befolkning	1,1	1,5	1,9	2,2	2,3

* Kalenderkorrigerad utveckling.

Den snabba tillväxten innebär att den svenska ekonomin går från lågkonjunktur till högkonjunktur. Sysselsättningen stiger snabbt och arbetslösheten sjunker gradvis ner mot 6,5 procent. I år och 2017 ökar skatteunderlaget mycket snabbt. Därefter mattas ökningstalen något, men sett i ett historiskt perspektiv bör de ändå ses som fortsatt höga.

Den omfattande flyktinginvandringen innebär samtidigt att befolkningen växer mycket snabbt. Från 1980 till 2015 ökade befolkningen med i genomsnitt 0,4 procent per år.

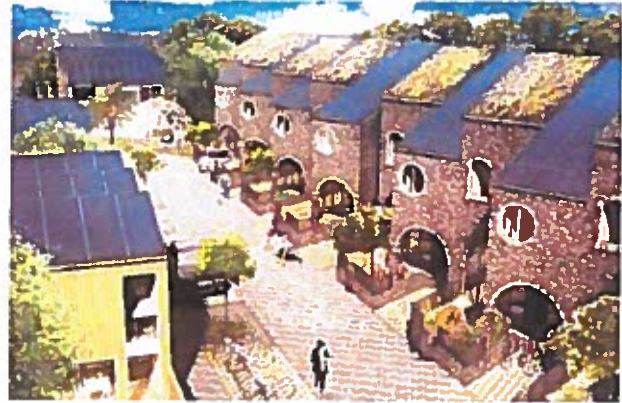
Under de närmaste åren är tillväxten i befolkningen fem gånger så hög. Det innebär att befolkningen framöver växer betydligt snabbare än skatteunderlaget. För kommuner och landsting innebär det ett betydande problem.

Skatteunderlaget växer så det knakar 2016–2018

Skatteunderlagsprognosen är baserad på den samhälls-ekonomiska bild som sammanfattas här ovan och som presenteras utförligt i Makronytt nummer 1 år 2016. De stora flyktingströmmarna hösten 2015 tillsammans med den osäkerhet som omgärdar flyktingpolitiken i såväl Sverige som EU innebär att prognosen är väldigt osäker.

Efter en måttlig skatteunderlagstillväxt 2014 tilltog ökningstakten 2015, för att skjuta ytterligare fart 2016 och 2017. Det är främst två faktorer som förklarar varför skatteunderlaget nu växer så mycket snabbare än 2014. Dels medför utvecklingen på arbetsmarknaden större ökning av lönesumman, dels ger indexeringen av inkomstanknutna pensioner större ökning av pensionsinkomsterna. Dessutom bidrar ett par ändringar i skattelagstiftningen. År 2014 höjdes grundavdragen för personer som fyllt 65 år vilket höll tillbaka skatteunderlaget, medan det fick en extra skjuts år 2015 då avdragsrätten för pensionssparande begränsades.

Framtidsbedömning

Tyresö kommun har under en ganska lång tid klarat att ha en kraftig tillväxt och samtidigt behålla en god ekonomisk hushållning. De senaste åren har kommunens ekonomi dock utvecklats sämre än i jämförbara kommuner. Det ekonomiska resultatmålet om ett överskott på två procent av skatter och statsbidrag har inte uppnåtts sedan 2011, och resultatet i den ordinarie verksamheten har en negativ utveckling. Det ställer särskilt stora krav på att kunna möta de utmaningar en växande befolkning och ett omfattande investeringsprogram ställer på kommunen.

Omfattande migration

Storstockholm växer med nya invånare. En stor del av tillväxten består av personer födda i andra länder än Sverige. De utrikesfödda är viktiga för den långsiktiga försörjningen av arbetskraft och tillför nya kompetenser och erfarenheter. Inflyttningen ställer också höga krav på den offentliga servicen.

Tyresö, liksom andra kommuner i regionen, står inför utmaningar som bland annat handlar om integration och livsförutsättningar avseende boende, utbildning och arbete, med risker som boendesegregation och att det tar lång tid att etablera sig på arbetsmarknaden.

Befolkningen ökar och det kostar att växa

Tyresö har en relativt ung befolkning jämfört med riket, men snittåldern ökar och kommunen står inför en mycket kraftig ökning av antalet äldre de närmaste åren, samtidigt som antalet barn och unga ökar. Totalbefolkningen växer och i takt med den växer efterfrågan på bostäder men också efterfrågan på lokaler för vård, skola och omsorg. Kommunen kommer att ha en stor investeringsvolym de närmaste åren. Det kräver en långsiktig planering och styrning för att klara att finansiera kärnverksamheternas utveckling och Tyresös omfattande investeringsprogram.

En utmaning är att skapa ekonomisk stabilitet och förutsägbarhet. Att ha kontroll över intäkter och kostnader samt hög budgetföljsamhet blir särskilt viktigt de närmaste åren, vilket i sin tur kräver uppföljning av volymer och kostnadseffektivitet.

Tyresö har i förhållande till många andra kommuner ett fördelaktigt utgångsläge med ekonomisk tillväxt. Kommunens långsiktiga handlingsförmåga behöver dock bli starkare. Genom att etablera resultat på minst två procent de kommande åren stärks kommunens ekonomi successivt, vilket ökar möjligheterna att parera oväntade händelser och möta eventuella lågkonjunkturer.

Det är viktigt för många tillväxtkommuner att ha en god resultatnivå eftersom de närmaste åren för många kommuner innebär ökade investeringar och ökade kostnader på grund av befolkningsförändringar. Detta måste finansieras, och en viktig grundpelare är att redovisa ett resultat som gör att kommunen kan finansiera merparten av investeringarna själv, utan att behöva låna alltför mycket. Den strategi för kommunalt fastighetsägande som tas fram 2016 ska också visa om det finns fastigheter som inte är strategiskt viktiga för kommunen att äga, och som kan säljas för att frigöra medel till investeringar.

Sammanfattande finansiell analys

Tyresö kommun redovisade 2015 ett resultat på 14,8 miljoner kronor inklusive jämförelsestörande poster. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster var 0,5 miljoner, vilket var betydligt lägre än 2014, då resultatet blev 5,9 miljoner.

De totala investeringarna uppgick till 197 miljoner kronor brutto och 182 miljoner netto. Investeringsvolymen var något högre än 2014, men måttlig med tanke på det omfattande investeringsprogrammet. Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringarna var 82 procent. Det innebär att kommunen behövde låna resterande 18 procent för att finansiera investeringarna.

Koncernen Tyresö kommun redovisade 2015 ett resultat på 36 miljoner kronor. Det var betydligt lägre än 2014, vilket beror på att i koncernens resultat för 2014 ingick reavinsten för Tyresö Bostäders försäljning av fastigheten Diamanten.

Tyresö kommun i siffror

mkr	2013	2014	2015
Verksamhetens kostnader	2 414	2 481	2 661
Balansomslutning	2 207	2 260	2 476
Årets resultat	40	6	15
Jämförelsestörande poster	14	0	14
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	27	6	1
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatter och generella statsbidrag	1,3	0,3	0,0
Bruttoinvesteringar	202	145	197
Nettoinvesteringar	99	108	182

God ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv

Ett av kommunens finansiella mål är att årets resultat i den ordinarie verksamheten över tid ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. 2015 blev resultatet 0 procent av skatter

och bidrag, det vill säga intäkterna täckte nätt och jämnt kostnaderna. Den senaste femårsperioden har Tyresö redovisat ett genomsnittligt resultat på 1,9 procent exklusive jämförelsestörande poster, men även det är lägre än det långsiktiga finansiella målet.

Investeringsverksamheten

Bruttoinvesteringarna uppgick till 197 miljoner kronor 2015. Räknar man bort investeringsbidrag på 14 miljoner uppgick investeringarna till 183 miljoner, vilket alltså var nettoinvesteringarna som kommunen själv betalade för. Investeringsnivån var högre än 2014.

Balanskravet uppfylldes

Kommunen uppfyllde 2015 det lagstadgade balanskravet och har uppfyllt balanskravet under alla år sedan 1994.

Koncernen Tyresö kommun

I koncernen Tyresö kommun ingår, förutom kommunen själv, Tyresö Näringslivsaktiebolag och Tyresö Vindkraft AB. Koncernens resultat 2015 uppgick till 36 miljoner kronor efter finansiella poster. Motsvarande resultat 2014 var 183 miljoner kronor, men då ingick reavinsten på 183 miljoner vid försäljning av fastigheten Diamanten.

mkr	2013	2014	2015
Årets resultat	58	210	29
Balansomslutning	1 097	4 084	4 359
Årets resultat	58	210	36
Jämförelsestörande poster	30	183	14
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster, efter finansiella poster	28	27	21
Soliditet, %	6	11	12

På väg mot vision och mål

Kommunens uppdrag är att erbjuda service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare, för deras olika skeden i livet. Det kräver att kommunen har en helhetssyn, medborgarfokus och arbetar långsiktigt. För att kommunens resurser ska utnyttjas effektivt och ge högsta möjliga kvalitet är det också viktigt att medarbetare på alla nivåer inom kommunen involveras och är delaktiga i kvalitetsarbetet.

En gemensam vision och fem strategiska målområden är ledstjärnor för allt arbete inom Tyresö kommun. Utifrån målområdena formuleras strategiska mål och särskilda uppdrag för hela mandatperioden.

Målstyrningen ska ge Tyresöborna största möjliga nytta för skattepengarna och för att kommunens vision ska kunna förverkligas krävs att alla arbetar mot målen. Alla mål följs upp med hjälp av indikatorer, till exempel kvalitetsmått och nyckeltal. Resultaten analyseras och används sedan i kommunens verksamhetsutveckling. Det här avsnittet redovisar uppföljningen av de strategiska målen och de särskilda uppdragen till och med 2015.

Strategiska målområden

- Livskvalitet – den attraktiva kommunen.
- Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum.
- Blomstrande näringsliv.
- God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter.
- Attraktiv arbetsgivare.

Strategiskt målområde: Livskvalitet – den attraktiva kommunen

MÅL 1 TYRESÖ ÄR EN AV SVERIGES MEST ATTRAKTIVA BOENDEKOMMUNER

Det strategiska målet att vara en av Stockholmsregionens attraktivaste boendekommuner ser ut att kunna uppnås även om konkurrensen är hård. Redan i resultaten för 2014–2015 placerar sig Tyresö som den femte bästa platsen i länet att bo på i SCB:s medborgarundersökning. Hela 81 procent av de svarande skulle rekommendera vänner och bekanta att flytta till Tyresö.

Tyresö rankas även som Sveriges bästa kommun i undersökningen som genomförs av organisationen Svenskt Kvalitetsindex. 24 000 kommuninvånare i hela Sverige har tillfrågats om hur nöjda de är med den kommunala servicen och om de kan rekommendera någon annan att flytta till kommunen där de bor. 99 procent av de tillfrågade Tyresöborna svarar att de skulle rekommendera Tyresö.

I tidningen Fokus rankas årligen i vilken av Sveriges kommuner det är bäst att bo. Tyresö har blivit en mer attraktiv boendekommun de senaste åren och rankades 2015 på plats 28 jämfört med plats 44 år 2013. Rankningen baseras på ett index med 43 variabler och sammanställs i samarbete med Internationella Handelshögskolan i Jönköping. Allt från huspriser och arbetslöshet till bredbandstillgång och antalet sportanläggningar ingår. Alla 290 kommuner ingår i rankningen.

Kommunens miljöarbete

Andelen ekologiska livsmedel närmar sig målet på 30 procent, som ska vara uppnått 2018. Vid halvårsskiftet var andelen ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter över 30 procent, men sjönk sedan något och hamnade på 28 procent i genomsnitt för 2015. Mätningen görs genom beräkning av hur stor andel av den totala kostnaden för livsmedel som används till att köpa in ekologiska livsmedel.

Energieffektiviseringen av kommunens lokaler ökar. 99 procent av energiförbrukningen kommer från förnybar energi och energiåtgången har minskat med 20 procent de senaste fem åren.

Förbättrat kvalitetsbetyg

För tredje gången deltog Tyresö i Kommunkompassen, Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) utvärdering av hur väl kommuner skapar förutsättningar för en bra verksamhet. Tyresö har sedan 2010 höjt sina poäng från 452 till 536 av 800 möjliga. Utvärderingen används i kommunens utvecklingsarbete.

Valfrihet och mångfald

Kommunen ska erbjuda olika alternativ inom den kommunala servicen för att ge medborgarna ökad valfrihet och mångfald.

Socialförvaltningen har hittills infört valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) för hemtjänst och daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Det pågår utredningar om att tillämpa LOV inom fler områden framöver. Under året upphandlades driften av två nya gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning enligt LSS, och där har inflyttningen börjat. En utredning gjordes om förutsättningarna för att upphandla den personliga assistans som kommunen idag bedriver i egen regi.

För att förbättra uppföljningen och kontrollen av privata utförare har kommunfullmäktige antagit ett program för uppföljning av privata och kommunala utförare. Programmet ska fastställas varje mandatperiod som en del i kommunplanen.

Indikatorer	2013	2014	2015
Andel Tyresöbor som kan rekommendera Tyresö som boendekommun – Svenskt Kvalitetsindex.	Undersökningen startade 2014	99 %	99 %
Tyresös medborgare bedömer hur det är att bo och leva i kommunen – NRI; nöjd-region-index, max 100.	NRI 67	NRI 71	Ny mätning 2016
"Här är det bäst att bo" – Tidningen Fokus rankning.	Plats 44	Plats 35	Plats 28
Andel inköpta ekologiska livsmedel i organisationen – inköpsstatistik, kostnadsandel.		26 %	28 %

MÅL 2 TYRESÖ ÄR EN AV SVERIGES BÄSTA SKOLKOMMUNER

Jämfört med andra kommuner har Tyresö de senaste åren förbättrat sina resultat inom skolan. Kunskapsresultaten visar en positiv trend för grundskolan och allt fler elever i Tyresös skolor når kunskapskraven i alla ämnen. Även

andelen elever som är behöriga till gymnasiet ökar, och Tyresö placerar sig bland de tio bästa kommunerna i landet. På två av skolorna var 100 procent av eleverna behöriga 2015. Elever i årskurs 5 och 8 var mer nöjda med sin skola än tidigare år. Andelen föräldrar som är nöjda med fritidshem och förskolan minskade dock något 2015.

Indikatorer	2013	2014	2015
Grundskola - genomsnittligt meritvärde årskurs 9, alla skolor belägna i Tyresö kommun.	210 poäng	215,7 poäng	224,8 poäng
Grundskola - genomsnittligt meritvärde årskurs 9, kommunala skolor.	210 poäng	224,5 poäng (217,2)	224,8 poäng
Grundskola - andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, alla skolor belägna i Tyresö kommun.	86,1 %	86,8 %	92,7 %
Grundskola - andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor.	86,1 %	87,5 %	92,7 %
Grundskola - andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, alla skolor belägna i Tyresö kommun.	76,2 %	80,9 %	84,8 %
Grundskola - andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor.	76,2 %	81,8 %	84,8 %
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som är nöjda med sin skola.	75 %	83 %	87 %
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som är nöjda med sin skola.	71 %	80 %	82 %
Grundskola - andel föräldrar med barn i årskurs 2 som är nöjda med sitt barns fritidshem.	77 %	89 %	85 %

Indikatorer	2013	2014	2015
Grundskola - ogiltigt frånvaro i högstadiet årskurs 7-9.	2,3 % ht 13	2,8 % vt 14	2,4 % ht 15
Gymnasieskola - andel elever som fullföljt gymnasieutbildning efter fyra år.	79,3 %	71,3 %	79,6 %
Förskola - andel föräldrar som är nöjda med sitt barns förskola (1-5 år).	88 %	93 %	91 %

**Strategiskt målområde:
Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum**
**MÅL 3 TYRESÖBORNA ÄR NÖJDA MED DEN
KOMMUNALA SERVICEN**

Bra bemötande på telefon och snabba svar på e-post
Under en följd av år har Tyresö kommun deltagit i en servicemätning som rör telefoni och e-post. Helhetsbedömningen för alla parametrar 2015 visar att Tyresö kommuns service är i nivå med snittet för de 182 deltagande kommunerna, men tillgängligheten då samtal kopplas vidare från växeln har försämrats jämfört med 2014. Kommunen har dock väldigt bra resultat vad gäller svarskvalitet, engagemang och snabba svar på e-post.

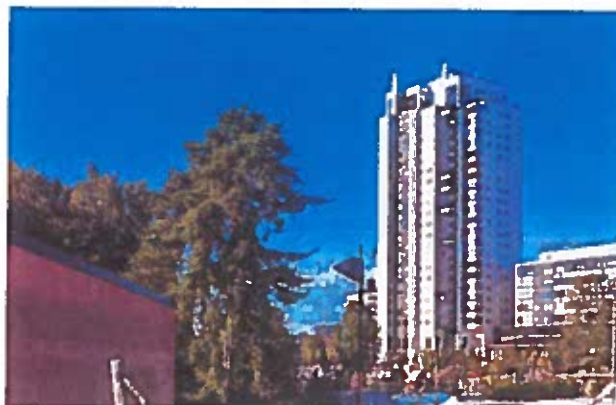
Enklare att lämna synpunkter och anmäla fel
Under 2015 gjordes en översyn av de två e-tjänsterna för synpunkter och felanmälan, och kommunen övergick under hösten till ett gemensamt system. Det ger en mer sammanhållen bild av de klagomål, förbättringsförslag, beröm och felanmälningar som kommer in till kommunen från medborgarna. E-tjänsten förenklar för medborgare genom

att de inte behöver ta ställning till om det är en felanmälan eller en synpunkt. De allra flesta synpunkter har besvarats inom utlovad tid. Totalt registrerades 1 340 synpunkter under året. Merparten, 80 procent, handlade om boende och miljö.

Mobilanpassning
För att Tyresöbor och andra intresserade ska få aktuell information och lättillgänglig service har kommunen mobilanpassat webbplatsen tyreso.se och e-tjänsteportalen. Ungefär 50 000 besök görs varje månad via mobilen och därför är det en viktig insats för ökat medborgarfokus.

**MÅL 4 TYRESÖBORNA KAN PÅVERKA
KOMMUNENS VERKSAMHET**
Ett program för medborgardialog har antagits av kommunfullmäktige. Programmet ska öka medborgarnas insyn och inflytande i kommunens verksamhet och beslut. I det nya dialogverktyget Tyresöinitiativet kommer Tyresöborna att kunna lämna förslag via webbplatsen och även kunna rösta på varandras initiativ.

Indikator – Medborgarfokus	2013	2014	2015
Medborgarnas betyg på kommunens verksamheter – NMI, nöjd-medborgar-index, max 100.	NMI 56	NMI 61	Ny mätning 2016
Medborgarnas betyg på det inflytande de har på kommunens verksamheter och beslut – NII, nöjd-inflytande-index, max 100.	NII 36	NII 45	Ny mätning 2016

Strategiskt målområde: Blomstrande näringsliv

MÅL 5 TYRESÖ HÖR TILL DE 25 BÄSTA KOMMUNERNA I SVERIGE NÄR DET GÄLLER FÖRETAGSKLIMAT

Tyresö är på många sätt en attraktiv kommun att driva företag i. Läget i regionen med närhet till Stockholm, bra bostäder och skolor som genererar en stark inflyttning samt entreprenörsanda är konkurrenskraftiga faktorer.

I Svenskt Näringslivs undersökning om kommuners företagsklimat rankades Tyresö på plats 62 i hela landet, vilket är högst av Södertörns kommunerna.

MÅL 6 TYRESÖS FÖRETAGARE ÄR NÖJDA MED DEN SERVICE OCH DET BEMÖTANDE DE FÅR I KOMMUNEN

Stockholm Business Alliance (SBA) redovisade för Tyresö ett NKI-resultat (nöjd-kund-index) på 68 för 2015. Med det hamnade kommunen på 31:a plats när helheten bedömts. Kommunen nådde inte SBA:s mål på 75, men behöll betyget godkänt enligt undersökningen.

För att förbättra servicen och öka samarbetet har 150 tjänstemän, representanter från näringslivet och politiker genomgått en gemensam utbildning. Målet är att förenkla näringslivets kontakter med kommunen. Som en del i samarbetet med företagare har en handlingsplan tagits fram med prioriterade aktiviteter för att förbättra företagsklimatet. Planen ska införas och aktiviteterna genomföras både på övergripande nivå och inom förvaltningarna.

Indikator - Blomstrande näringsliv	2013	2014	2015	Resultatmål 2018
Företagare inom kommunen bedömer kommunens företagsklimat - Svenskt Näringsliv.	Plats 26	Plats 43	Plats 62	Plats 25
Tyresös rankning i "Årets företagarkommun" - UC/Företagarna.	Plats 175	Plats 43	Plats 39	Plats 25
Så uppfattar företagare utanför kommunen servicen de fått från kommunen - SBA:s servicemätning.	Plats 63	Plats 69	Plats 68	

MÅL 7 ARBETSLÖSHETEN I TYRESÖ ÄR BLAND DEN LÄGSTA I REGIONEN OCH SYSSÄTTNINGSGRADEN ÄR HÖG

Arbetslösheten i Tyresö har varit låg de senaste åren. För åldersgruppen 16–64 år ligger Tyresö under rikssnittet på 6 procent. Även för gruppen ungdomar 18–24 år är

arbetslösheten låg i förhållande till rikets omkring 8 procent. Långtidsarbetslösheten är strax över 1 procent, vilket är mycket lågt i förhållande till övriga Sverige. Andelen förvärvsarbetande i åldern 20–64 år är över 83 procent vilket kan jämföras med 70 procent för riket.

Indikator - Blomstrande näringsliv	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Riket 2015
Andel arbetslösa (16–64 år) i kommunen per år.	3,8 %	3,2 %	3,2 %	6,6 %
Andel arbetslösa (18–24 år) i kommunen per år.	5,9 %	4,5 %	3,1 %	8,1 %

Strategiskt målområde:

Attraktiv arbetsgivare

MÅL 8 MEDARBETARNA REKOMMENDERAR TYRESÖ SOM ARBETSGIVARE

För att sänka sjukfrånvaron och öka engagemanget hos chefer och medarbetare har kommunen 2015 intensifierat arbetet med chefsutveckling, kompetensutveckling för medarbetare och arbete med hälsa och arbetsmiljö.

81 procent av kommunens anställda svarar i medarbetarundersökningen 2015 att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Hållbart medarbetar-engagemang (HME) mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara och skapa engagemang. I årets medarbetarundersökning fick kommunen ett totalt index på 76 för HME. Det är ett lägre värde än vid förra undersökningen 2013, då index blev 81. Även alla förvaltningar hade ett lägre index än tidigare. En orsak till det lägre resultatet kan vara att kommunen gjort flera omorganisationer.

MÅL 9 MEDARBETARNAS SJUKFRÅNVARO ÄR LÄGRE ÄN FYRA PROCENT

Sjukfrånvaron ökar i hela landet och även i Tyresö kommun. Enligt Försäkringskassan beror det till viss del på att färre personer beviljas sjukersättning tills vidare, vilket gör att flera blir kvar i gruppen sjukskrivna. För att ge verktyg för att sänka sjukfrånvaron har HR-avdelningen arbetat med att förtydliga och förenkla rehabiliteringsarbetet för kommunens chefer.

MÅL 10 SYSSELSÄTTNINGSGRADEN ÄR ANPASSAD TILL DE ANSTÄLLDAS ÖNSKEMÅL

91 procent av de anställda svarar att de har den sysselsättningsgrad de önskar. Av de som angett att de inte har den sysselsättningsgrad de önskar, vill 60 procent arbeta mer. Hanteringen av medarbetarnas önskemål om utökad sysselsättningsgrad har förtydligats och kommunens chefer har fått utbildning i reglerna om företrädesrätt till utökad sysselsättningsgrad.

Indikator	2013	2014	2015	Resultatmål 2018
Andel av kommunens anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta, mättes första gången 2015.			81 %	
Den totala sjukfrånvaron i kommunen - avser månadsanställda, alla anställningsformer.	6,3 %	7,0 %	7,6 %	>4 %
Andel av de anställda i kommunen som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål, mättes första gången 2015.			91 %	

Strategiskt målområde:

God och långsiktig hushållning

MÅL 11 KOMMUNENS SAMLADE RESULTAT, I DEN REGULJÄRA VERKSAMHETEN, UPPGÅR TILL MINST TVÅ PROCENT AV SKATTEINTÄKTER OCH STATS BIDRAG UNDER MANDATPERIODEN

Tyresö nådde inte målet 2015. Målet var att ha ett resultat på 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning den senaste femårsperioden, men resultatet blev 1,9 procent. Bedömningen är att det blir svårt att nå målet även 2016. Det är viktigt att alla nämnder arbetar för att få en balans mellan verksamhet och ekonomi.

MÅL 12 INVESTERINGAR I DEN SKATTEFINANSIERADE VERKSAMHETEN FINANSIERAS VIA KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN

Målet om att investeringarna i skattefinansierad verksamhet ska finansieras med överskott från den löpande verksamheten nåddes inte 2015. Om den svaga resultatutvecklingen i kombination med hög investeringsnivå fortsätter är risken att målet inte heller nås kommande år.

MÅL 13 VARJE VERKSAMHETSOMRÅDE SKA BEDRIVAS INOM RAMEN FÖR TILLDELADE EKONOMISKA RESURSER

De senaste åren har Tyresö inte kunnat leva upp till målet. För att klara målet i framtiden måste nämnderna bättre anpassa verksamheten efter sina budgetramar.

Indikator - God ekonomisk hushållning och effektiva verksamheter	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
Ekonomiskt resultat, andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	2,0 %	0,3 %	0,5 %	2,0 %
Andel investeringar i skattefinansierad verksamhet som finansierats med egna medel.	52,4 %	112,3 %	88 %	100 %

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen

Måluppfyllelsen för verksamhetsrelaterade mål var hög i de flesta avseenden, och kommunen redovisade mycket goda resultat i förhållande till andra kommuner. Tyresöborna är mycket nöjda med kommunen som plats att leva och bo i. De goda skolresultaten är särskilt glädjande. Medborgarnas nöjdhet med den kommunala servicen har ökat, särskilt nöjdheten med inflytandet på kommunens verksamhet. Tyresö är bland de 25 procent av landets kommuner som har bäst företagsklimat, även om resultaten hittills varit något lägre än målet.

Medarbetarna kan i hög utsträckning rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare, och nio av tio har den sysselsättningsgrad de önskar. Sjukfrånvaron har dock ökat de senaste åren, och en handlingsplan har tagits fram för att minska den.

Måluppfyllelsen för de finansiella målen är däremot inte tillfredsställande. Resultatmålet om två procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning har inte nåtts de senaste åren. Andelen av investeringar som finansierats av skatteintäkter var mindre än 100 procent 2015, och upplåningen har ökat trots en relativt måttlig nivå på nettoinvesteringarna.

Den sammanfattande bedömningen är att Tyresö kommun i stort bedriver en verksamhet som är förenlig med god ekonomisk hushållning, men måste göra insatser för att minska sjukfrånvaron. Kommunen har försvagats finansiellt de senaste åren och har inte nått målen om god ekonomisk hushållning.

Tyresös kvalitet i korthet 2015

”Kommunens Kvalitet i Korthet” är ett verktyg för att jämföra kommuner med varandra ur ett medborgarperspektiv.

2015 deltog 234 kommuner i detta jämförelsenätverk som drivs av Sveriges Kommuner och Landsting. Kommunernas kvalitet undersöks årligen ur fem perspektiv:

- Tillgänglighet
- Trygghet
- Information och delaktighet
- Effektivitet
- Kommunen som samhällsutvecklare

Resultatet är ämnat att ge de förtroendevalda en sammanfattande och översiktlig bild av den egna kommunens kvalitet i jämförelse med andra kommuner. Redovisningen är även ett underlag i dialogen med medborgarna. Här presenteras hur Tyresö placerar sig jämfört med andra kommuner.

LÄSANVISNING

För att ge en snabb och enkel överblick över hur Tyresö står sig jämfört andra kommuner har vi delat upp resultatnivån i fyra grupper:

GRÖN Tyresö tillhör kommunerna med bäst resultat (bästa kvalitet).

LJUSGRÖN Tyresö tillhör kommunerna med näst bästa i kvalitet.

GUL Tyresö tillhör kommunerna i kvalitet med näst sämst resultat.

RÖD Tyresö tillhör kommunerna i den sämsta kvaliteten.

Tillgänglighet	Indikatorer	Resultat Tyresö
1. Hur många medborgare får inom två arbetsdagar svar på en enkel fråga via e-post?	%	90
2. Hur stor del av medborgarna får kontakt med en handläggare via telefon för att få svar på en enkel fråga?	% antal kontakt	47
3. Hur många av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de kontakter kommunen kring en enkel fråga?	% gott bemötande	98
4A. Hur många timmar/vecka har huvudbiblioteket i kommunen öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?	Antal timmar / vecka	13
4B. Hur många timmar/vecka har kommunen öppet simhallen utöver tiden 08-17 på vardagar?	Antal timmar / vecka	
4C. Hur många timmar/veckan har återvinningscentralen öppet utöver tiden 8-17 vardagar?		
5. Hur stor andel av dem som erbjudits plats inom förskoleverksamheten har fått plats på önskat placeringsdatum?	%	-
6. Hur lång är väntetiden för dem som inte fått plats på önskat placeringsdatum för sitt barn inom förskoleverksamheten?	Antal dagar	-
7. Hur lång är väntetiden (dagar) för att få plats på ett särskilt boende från ansökan till erbjudande om plats?	Antal dagar	73
8. Hur lång är handläggningstiden i snitt (dagar) för att få ekonomiskt bistånd? Första kontakt – beslut	Antal dagar	12

Trygghet	Indikatorer	Resultat Tyreso
9. Hur trygga känner sig medborgarna i kommunen?	Index SCB enkät av 100 poäng	62
10. Hur många olika vårdare besöker en hemtjänsttagare med omfattande omsorgsbehov i snitt under 14 dagar?	Antal personer	12
11. Hur många barn per personal är det i snitt i kommunens förskolor?	Antal barn / personal	3,8
a) Planerad		
b) Faktisk	Antal barn / personal	3,3
Delaktighet och information	Indikatorer	Resultat Tyreso
13. Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?	Informationsindex %	91
14. Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling?	Index % av max poäng	54
15. Hur väl upplever medborgarna att det har inflytande över kommunens verksamhet?	Index SCB Enkät av 100 poäng	45

Effektivitet	Indikatorer	Resultat Tyresö
16. Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan?	Kr per inskrivet barn	115 363
17. Resultat i de nationella proven? Årskurs 3	Andel elever som klarat ämnesnivån	79
Årskurs 6		95
18. Andelen behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet	Andel minst godkända	94,9
19. Elevernas syn på skolan och undervisningen i årskurs 8	Elevundersökning	74
20. Hur effektiva är kommunens grundskolor i förhållande till övriga kommuner?	Kostnad per betygspoäng	334
21. Vilka resultat når de gymnasieutbildningar som kommunens elever tar del av?	Andel elever som fått examen eller studiebevis inom 4 år	79,6
22. Vad är kostnaden per elev som inte fullföljer gymnasiet?	Kostnad per elev	21 315
23. Vilket serviceutbud har kommunens särskilda boende?	Se separat bilaga	30
24. Vad kostar en plats i kommunens särskilda boende?	Kr per plats	769 290
25. Hur nöjda är brukarna med sitt särskilda boende?	Andel ganska/ mycket nöjda	79
26. Vilken omsorgs- och serviceutbud har kommunens hemtjänst?	Se separat bilaga	64
27. Vad kostar en vårdtagare i kommunens hemtjänst?	Kr per Vårdtagare	240 098
28. Hur nöjda är brukarna med den hemtjänst de erhåller?	Andel ganska/ mycket nöjda	88
29. Serviceutbud LSS grupp och serviceboende	Se separat bilaga	76
30. Andel ej återaktualiserade ungdomar ett år efter avslutad insats/utredning	Andel ej återaktualiserade inom ett år i %	77

Samhällsutvecklare	Indikatorer	Resultat Tyresö
31. Hur hög är kommunens sysselsättningsgrad?	Förvärvsarbetande i % av 20-64 år	83,3
32. Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd	%	2,0
33. Hur många nya företag har startats per 1000 innevånare i kommunen?	Antal nya företag/1000 innevånare	6,7
34. Vad ger företagen för sammanfattande omdöme om kommunens service till företagen?	NKI 0-100	68
35. Hur högt är sjukpenningtalet bland kommunens innevånare?	Antal dagar 16-64 år	9,8
36. Hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall?	Återvunnet avfall i % av mängden hushållsavfall	78
37. Hur stor andel är miljöbilar av det totala antalet bilar?	Andel i %	43
38. Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel?	% ekologiska livsmedel	32
39. Upplever medborgarna att kommunen är en attraktiv plats att leva och bo på ?		71

Kommunens personal

I Tyresö kommun upplever engagerade medarbetare bra ledarskap och 81 procent rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare, enligt en medarbetarenkät hösten 2015.

Medarbetarenkäten var en mindre ”temperaturmätning” för att ta reda på vad medarbetarna tycker om sin arbets-situation. Enkäten bestod av totalt elva frågor inom två områden: attraktiv arbetsgivare och medarbetarengagemang. Resultatet gav ett totalt index på 76 (av 100) för hållbart medarbetarengagemang. Det var en minskning från 2013 då index blev 82, vilket var ett väldigt högt värde jämfört med andra kommuner och arbetsgivare. Flera om-organisationer förbereddes under mätperioden, vilket kan ha bidragit till att resultatet sjönk.

Medarbetarenkäten är en bra utgångspunkt för det fortsatta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Kommungemensam kompetensutveckling Chefsutveckling

HR-avdelningen genomförde 2015 utbildning för alla chefer i kompetensbaserad rekrytering och i kommunens nya samverkansavtal. HR-avdelningen gjorde också tillsammans med en internkonsult en behovsanalys och förstudie för ett chefs- och ledarskapsutvecklingsprogram som startar 2016. Förstudien omfattade intervjuer med 40 chefer i organisationen och en extern omvärldsanalys.

Fyra gemensamma utvecklingsdagar för alla chefer hölls under året med dessa teman:

- Ett blomstrande näringsliv – vi höjer ribban!
- Verksamhet i utveckling – tillsammans.
- Vi kraftsamlar för nya Tyresöbor – genom samverkan utan gränser.
- Verka bra eller vara bra?

Kompetensutveckling för medarbetare

HR-avdelningen genomförde en introduktionsutbildning för nya medarbetare. Utöver detta har all personal fått erbjudande om utbildning i hjärt-lungräddning samt brandskyddsutbildning. HR-avdelningen anordnade även en halvdagsutbildning om pensionsfrågor där all personal bjöds in.

Arbete med hälsa och arbetsmiljö

Hälsoprofiler

Alla medarbetare i kommunen erbjuds att göra en hälsoprofil vart tredje år via företagshälsovården. I undersökningen ingår provtagning, ett cykelergometer-test och ett samtal med företagssköterska. Om något onormalt hittas vid provtagningen får medarbetaren en tid hos företagsläkare eller företagssköterska.

Under 2015 genomförde 579 medarbetare en hälsoprofil. 137 av dem (25 procent) erbjöds uppföljning hos företagsläkare eller företagssköterska. Det var en ökning från 2014 då 19 procent följdes upp.

Friskvård

Under året beviljades 1 170 medarbetare friskvårdspeng, mot 1 088 föregående år. Kostnaden för friskvårdspengen blev knappt 1,6 miljoner kronor att jämföra med knappt 1,5 miljoner 2014. De medarbetare som beviljades friskvårdspeng fick i genomsnitt 1 359 kronor per person (1 351 kronor 2014). Användningen av friskvårdspengen ökade alltså något från 2014.

Totalt betalades 1,6 miljoner kronor ut i friskvårdsbidrag. Andelen medarbetare som beviljades friskvårdspeng var i stort sett lika i alla förvaltningar.

Personalstöd

Kommunens anställda har via företaget Falck Healthcare tillgång till personalstöd via telefon dygnet runt. Frågorna kan vara av både arbetsrelaterad och privat karaktär. I personalstödet ingår upp till fem enskilda samtal med terapeut.

Under 2015 omfattade personalstödet 177 ärenden vilket var en liten minskning jämfört med föregående år. Andelen arbetsrelaterade ärenden ökade med 26 procent mot 2014 och uppgick till 45 procent av alla ärenden. Många har angett ökad stress som orsak.

Tilläggsjänster är vanligtvis extra stödsamtal (förutom de som ingår) och som bekostas av arbetsplatsen.

Rehabilitering

Vid rehabilitering är den anställda och chef nyckelpersoner. Företagshälsovården och HR-avdelningen ska fungera som ett stöd i processen.

En sköterska vid företagshälsovården samordnar tider för rehabiliteringsmöten med medarbetare, chef och företagsläkare. Vid behov kallar sköterskan även Försäkringskassans personal och en representant från HR.

2015 hölls 458 rehabiliteringsmöten med läkare, mot 368 möten 2014. Företagsläkare har dessutom haft 102 telefonmöten. 223 möten har skett med företagssköterska. Dessutom har företagshälsovården genomfört vaccinationer, ergonomibesök och några verksamheter har haft besök av en arbetsmiljöingenjör.

	Antal ärenden 2015	Antal ärenden 2014	Antal ärenden 2013	Andel ärenden 2015 (%)	Andel ärenden 2014 (%)	Andel ärenden 2013 (%)
Arbetsrelaterat	79	52	63	45	28	34
Privatrelaterat	89	122	120	50	66	63
Tilläggsjänster	9	11	5	65	6	3
Totalt	177	185	188	100	100	100

Likabehandling och jämställdhet

En uppdaterad likabehandlingspolicy och likabehandlingsplan togs fram under året, och utifrån dessa även en metodhandbok i förändringsarbete för likabehandling. Metodhandboken vänder sig till chefer i organisationen och består av reflektions- och kartläggningsövningar för verksamhetsnära förändringsarbete för likabehandling vad gäller medarbetare, medborgare och besökare i Tyresö kommun.

Alla chefer i kommunen har utbildats i kompetensbaserad rekrytering för att kunna arbeta för likabehandling i rekryteringsprocessen. Utöver det har HR-avdelningen gjort en lönekartläggning för att säkerställa att det inte finns några osakliga löneskillnader på grund av kön.

Antal anställda

Antal månadsanställda	2013	2014	2015
Totalt	2 635	2 614	2 601
Kvinnor	2 078	2 062	2 041
Män	557	552	560

Siffrorna avser månadsavlönade, alla anställningsformer.

Från 2014 till 2015 minskade antalet månadsanställda med 13 personer. Antalet kvinnor minskade med 21 personer samtidigt som antalet män ökade med åtta personer.

Antal tillsvidareanställda

	2013	2014	2015
Totalt	2322	2 317	2352
Kvinnor	1825	1 839	1862
Män	457	478	490

Siffrorna avser månadsavlönade tillsvidareanställda.

Antalet tillsvidareanställda ökade med 35 personer jämfört med 2014.

Antal årsarbetare

	2013	2014	2015
Totalt	2 165	2 177	2 224
Kvinnor	1 718	1 720	1 756
Män	447	457	467

Siffrorna avser månadsavlönade tillsvidareanställda omräknat till heltidstjänster (5 k årsarbetare).

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare ökade med motsvarande 47 heltidstjänster.

Könsfördelning (chefer och alla anställda)

Siffrorna visar 2015 följt av 2014 och 2013 inom parentes i denna ordning.

Grupp	Kvinnor (%)	Män (%)
Alla anställda	78 (79, 79)	22 (21, 21)
Chefer	66 (64, 63)	34 (36, 37)

Siffrorna avser alla avlönsningsformer, alla anställningsformer.

Könsfördelningen mellan kvinnor och män jämnades ut något jämfört med 2014. Könsfördelningen bland medarbetare i arbetsledande position speglar ännu inte könsfördelningen bland alla anställda, men skillnaden har minskat. Trenden med en ökande andel kvinnliga chefer är tydlig.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2013	2014	2015
Total sjukfrånvaro	6,3	7,0	7,6
>=60 dagar	48,5	51,0	52,4
Kvinnor	7,0	7,7	8,4
Män	3,8	4,4	4,9
<29	5,8	7,4	7,2
30-49	5,7	6,6	7,3
50-66	7,2	7,3	8,2

Siffrorna avser månadsavlönade, alla anställningsformer.

Den totala sjukfrånvaron i kommunen slutade på 7,6 procent, vilket var en ökning med 0,6 procentenheter från 2014. Sjukfrånvaron ökade bland såväl kvinnor som män och i alla åldersgrupper. 2014 ökade sjukfrånvaron i gruppen upp till 29 år kraftigt. I den gruppen har sjukfrånvaron minskat marginellt 2015, medan den ökat i övriga grupper. Både den långa och den korta sjukfrånvaron fortsatte öka 2015 och andelen långtidssjukfrånvaro ökade med 1,4 procentenheter till 52,4 procent av den totala sjukfrånvaron.

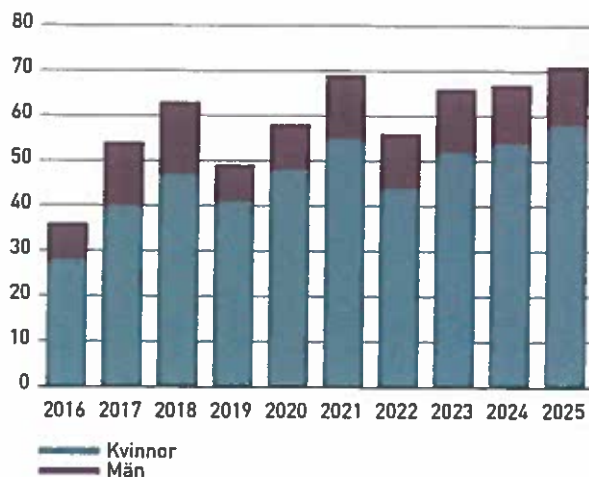
Personalomsättning

	2014	2015
Personalomsättning	10,83	11,61
Intern avgång	38	38
Extern avgång	251	273
Av externa avgångar Pension	43	45
Egen begäran externt	7,16 %	8,55 %

Personalomsättningen räknas fram genom att dividera snittet av tillsvidareanställda med antal avgångar. Personalomsättningen är förhållandevis hög. Som arbetsgivare är det viktigt att hela tiden arbeta aktivt med HR-hjulet "attrahera - rekrytera - introducera - utveckla och motivera - avsluta", där alla delar har stor betydelse.

Pensionsprognos

Tabellerna nedan visar en prognos över antal månadsavlönade tillsvidareanställda medarbetare som fyller 65 år 2016–2025. Den första tabellen visar kommunen som helhet, den andra visar prognosen per organisation och den tredje per befattning.

Tyresö kommuns verksamhet

2

I denna del redovisas delar av den verksamhet som bedrevs i Tyresö kommuns nämnder och bolag under 2015.

1. Förskola och pedagogisk omsorg
2. Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem
3. Gymnasieskola
4. Vuxenutbildningen
5. Arbetscentrum
6. Individ- och familjeomsorg
7. Omsorg om personer med funktionsnedsättning
8. Äldreomsorg
9. Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar
10. Vaghållning och park
11. Miljö och trafik
12. Renhållning
13. Vatten och avlopp
14. Bygglov
15. Plan och exploatering
16. Gemensam verksamhet och näringsliv

Förskola och pedagogisk omsorg

Viktiga händelser

Ny organisation

Under 2015 förberedde barn- och utbildningsförvaltningen den omorganisation som träder i kraft den 1 januari 2016, med syfte att ge förskola och grundskola likvärdiga förutsättningar att nå sina nationella mål. I samband med omorganisationen har alla biträdande förskolechefer fått ett nytt uppdrag som förskolechef och förvaltningen har även rekryterat ytterligare två förskolechefer. Alla ordinarie förskolechefer väntas vara på plats från och med den 1 mars 2016.

Kompetensutveckling inom systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen började delta i två SKL-satsningar för högre kvalitet och måluppfyllelse. *Leda för resultat* är en utbildningssatsning för förvaltningsledning och stödfunktioner, som ska få bättre kunskap i att analysera resultat och agera utifrån analysen. SKL har genomfört satsningen inom socialtjänsten under ett antal år och genomför nu en pilotutbildning riktad mot förskola och skola. Utbildningen inleddes hösten 2015 och pågår i ett år. Under 2016 ska förskolan delta i ännu ett SKL-projekt som syftar till att hitta kvalitetsindikatorer i förskolan.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	264,0	267,5	277,1
Barn i kommunal förskola i Tyresö kommun*	1 645	1 618	1 655
Barn i kommunal förskola i annan kommun*	2	14	6
Barn i fristående förskola*	933	938	971
Barn i kommunal pedagogisk omsorg i Tyresö kommun*	5	5	5
Barn i fristående pedagogisk omsorg i Tyresö kommun*	75	69	64
Totalt	2 664	2 644	2 701

* Siffrorna är ett genomsnitt baserat på februari och september.

Mål och resultat

Verksamhetsområdet förskola och annan pedagogisk omsorg redovisade ett överskott totalt 2015. Överskottet uppstod främst inom den volymbaserade penge och tilläggsbelopp. De kommunala förskolorna lämnade däremot ett underskott.

Barn- och utbildningsnämnden har tre delmål för att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner. För att nå målet ska förskola och skola präglas av delaktighet, trygghet och höga resultat.

Inom förskolan är resultaten fortsatt goda och jämna. Den nya organisationens ökade fokus på förskolans pedagogiska ledarskap ger en god grund för att kunna förbättra resultaten 2016.

Sjukfrånvaron är dock ett problem som kräver insatser kommande år för att vända trenden.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- Det aktuella världsläget med stora flyktingströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden, och förvaltningen kommer att lägga stort fokus på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt 2016. Behovet av språklig kompetens i förskolan kommer att öka.
- Utvecklingen av den nya organisationen och det pedagogiska ledarskapet fortsätter.
- Arbetet fortsätter med att öka det pedagogiska ansvaret för synliga och närvarande ledare.
- Förvaltningen ska säkerställa att förskolechefer har tillräckliga kunskaper i budgetarbete och analys för rätt åtgärder.
- Arbetet fortsätter med att säkerställa att kommunen har tillräckligt många förskoleplatser.
- Satsningen *Leda för resultat* fortsätter att vara en viktig del i systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling.

Ny organisation för barn- och utbildningsförvaltningen

Förvaltningschefen för barn- och utbildningsförvaltningen har 2015 haft i uppdrag att skapa en ny organisation som ska ge förskola och grundskola likvärdiga förutsättningar för att nå sina respektive nationella mål. 2015 har präglats av arbete med den nya organisationen som gäller från och med 1 januari 2016.

Den nya organisationen innebär att verksamhetsområdena förskola och grundskola har delats upp och har var sin verksamhetschef. Även barn- och elevhälsan är ett eget verksamhetsområde med en egen verksamhetschef. Syftet är att säkerställa en effektiv organisation som är anpassad till skollagens krav, hållbar ur ett ledarperspektiv och att knyta samman verksamheterna ur ett 1–16-årsperspektiv. Den nya organisationen ska även öka möjligheterna till samarbete och helhetssyn, ett närmare pedago-

giskt ledarskap och en ekonomiskt hållbar verksamhet. Även förvaltningskontoret, inklusive ledning, stödfunktioner och stab omorganiserades och förstärktes under 2015.

För *förskolan* innebär förändringen att kommunen numera har 11 förskoleenheter, var och en med två förskolor, jämfört med tidigare åtta i varierande storlek. Varje enhet leds av en förskolechef under verksamhetschefen för förskola, istället för att ledas av en biträdande förskolechef under rektor. Alla biträdande förskolechefer har fått ett nytt uppdrag som förskolechef och två ytterligare förskolechefer har rekryterats. Alla förskolechefer väntas vara tillsatta 1 mars 2016.

För *grundskolan* innebär förändringen principen en skola per rektor, vilket innebär fler skolenheter än tidigare. På några skolor fanns vid årsskiftet 2015–2016 tillfälliga rektorslösningar och flera rektorer ska rekryteras 2016.

Läs mer i barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

Viktiga händelser

Ny organisation

Under 2015 förberedde förvaltningen den omorganisation som träder i kraft den 1 januari 2016, med syfte att ge förskola och grundskola likvärdiga förutsättningar att nå sina nationella mål. Grundskolan ska i och med omorganisationen ha en skola per rektor, vilket innebär fler skolenheter och fler rektorer som ska rekryteras 2016.

Kompetensutveckling inom systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen började delta i två SKL-satsningar för högre kvalitet och måluppfyllelse. *Prio* genomförs på skolnivå. Varje termin gör förvaltningen en genomlysning av två skolor med fokus på processer och arbetssätt. Syftet är att personal och skolläda i skolan, med stöd av en extern förändringsledare, ska bestämma ett antal utvecklingsområden för att öka måluppfyllelsen för eleverna. Tyresö skola och Fornuddens skola genomlystes 2015. Två personer har uppdrag som förändringsledare på halvtid.

Leda för resultat är en utbildningssatsning för förvaltningsledning och stödfunktioner, som ska få bättre kunskap i att analysera resultat och agera utifrån analysen. SKL har genomfört satsningen inom socialtjänsten under ett antal år och genomför nu en pilotutbildning riktad mot skolan. Utbildningen inleddes hösten 2015 och pågår i ett år.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	604,7	629,3	656,4
Elever i kommunal grundskola inklusive grundsärskola i Tyresö kommun*	5 430	5 189	5 280
Elever i kommunal grundskola inklusive grundsärskola i annan kommun*	102	120	89
Elever i fristående grundskola*	861	1 241	1 332
Totalt*	6 393	6 550	6 701

* Siffrorna är från september respektive år.

Mål och resultat

Verksamhetsområdet grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola redovisade ett underskott totalt 2015. För underskottet stod främst skolskjutsar, tilläggsbelopp och grundsärskola. De kommunala grundskolorna lämnade däremot ett överskott för 2015.

Barn- och utbildningsnämnden har tre delmål för att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner. För att nå målet ska förskola och skola präglas av delaktighet, trygghet och höga resultat.

Inom grundskola och grundsärskola inklusive fritidshem fortsatte den positiva trenden vad gäller kunskapsresultat. Jämfört med andra kommuner har Tyresö de senaste åren förbättrat sina resultat. Andelen elever som är behöriga till gymnasiestudier har ökat bland Tyresö kommunala skolor medan resultatet i riket har minskat.

Samma mönster gäller andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen. Både elever och deras vårdnadshavare ger en positiv bild av upplevd delaktighet och trygghet i skolan.

Sjukfrånvaron är däremot ett problem där förvaltningen behöver göra insatser för att vända trenden.

Ny organisation, se sida 33.

Läs mer i barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- Det aktuella världsläget med stora flyktingströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden, och förvaltningen kommer att lägga stort fokus på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Behovet av lärare i svenska som andraspråk och med kompetens inom språkutvecklande arbetssätt kommer att öka.
- Satsningen inom *bedömning för lärande* (formativ bedömning) fortsätter i syfte att öka måluppfyllelsen i grundskola och grundsärskola.
- Utvecklingen av den nya organisationen och det pedagogiska ledarskapet fortsätter.
- Arbetet fortsätter med att öka det pedagogiska ansvaret för synliga och närvarande ledare.
- Förvaltningen ska säkerställa att rektorer har tillräckliga kunskaper i budgetarbete och analys för rätt åtgärder.
- Satsningarna *Prio* och *Leda för resultat* fortsätter att vara viktiga delar i systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling.
- Kvaliteten i fritidshemmen ska öka.

Gymnasieskola

Viktiga händelser

Kommunförvaltningen har fått i uppdrag att planera ett kultur- och kunskapscentrum i centrumnära läge. Uppdraget bygger på två särskilda uppdrag i kommunplanen: Att ”implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt”, samt ”genomföra etablering av nytt gymnasium för såväl högskoleförberedande som yrkesförberedande program”. Det nya kultur- och kunskapscentret ska innehålla gymnasium med högskoleförberedande program för minst 500 elever, vuxenutbildning, bibliotek, konsthall, café samt eventuellt konsert- och andra samhällsfunktioner.

Second Chance School är en ettårig yrkesutbildning som startade i september 2015 på Tyresö gymnasium. Programmet riktar sig till unga mellan 17 och 24 som inte fullföljt grundskolan eller gymnasiet. Utbildningen ingår i ett internationellt nätverk, E2C, och innehåller fördjupad yrkesorientering, livskunskap och en lärlings-/utbildningsplats inom ett valt yrkesområde. Utbildningen innefattar fördjupad självkännedom, självförtroende, självkänsla och social kompetens. Samordningsförbundet Östra Södertörn är med och finansierar projektet.

Samverkansavtal inom nationella idrottsutbildningar och särskilda varianter innebär att kommunen kan erbjuda utbildning som den själv anordnar eller

utbildning som anordnas av annan kommun eller ett landsting. Idag finns ett gemensamt samverkansavtal för alla kommuner i Stockholms län samt Häbo. Mot bakgrund av detta beslutade

gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i april att godkänna alla nationella idrottsutbildningar och särskilda varianter som godkänts av Skolverket, även utbildningar utanför Stockholms län.

Verksamheten under året

Nyckeltal/verksamhetsmått	2013	2014	2015
Nettokostnad	199,0	196,4	203,1
Nyttjandegrad, andel av 16-18-åringar i gymnasieskolan, %	104	102,5	102,5
Antal elever på Tyresö gymnasium	628	546	493
- varav elever från annan kommun	191	162	156
Antal elever i friskolor	714	739	751
Antal elever i andra kommuner	669	697	730
Antal elever i Tyresö gymnasiesärskola	38	40	39
- varav elever från annan kommun	15	18	18
Antal elever i annan gymnasiesärskola	11	5	6

Måt och resultat

Tyresö gymnasium arbetar med fyra olika områden för att nå det strategiska målet ”Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner”. De fyra områdena är lärande, trygghet, inflytande och information. All personal på gymnasiet jobbar utifrån ett elevfokus och arbetet följs upp kontinuerligt.

De flesta elever i Tyresö som börjar på gymnasiet tar också sin studentexamen. 2014 var riksnittet 63 procent som fullföljt sin utbildning efter tre år, i Tyresö var andelen 64 procent. Resultatet var detsamma

för Tyresö 2015 medan riksnittet stigit till 65 procent. Statistiken omfattar alla elever folkbokförda i kommunen. De elever som väljer att gå på Tyresö gymnasium trivs och de flesta når godkända resultat. Andelen nior från Tyresö kommun som söker till Tyresö gymnasium är fortfarande lågt, endast omkring 20 procent.

Flest elever har Tyresö gymnasium på elprogrammet. Det är generellt de yrkesförberedande programmen som lockar flest elever. Intresset har ökat för Tyresös särgymnasium som har utbildning av erkänt god kvalitet.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Tyresö gymnasium deltar tillsammans med vuxenutbildningen, kulturavdelningen och biblioteket i planerna på ett kultur- och kunskapscentrum i nya lokaler i centrumläge.

Det aktuella världsläget med stora flyktingsströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden. 2016 kommer mycket fokus att läggas på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Tyresö gymnasium kommer att få fler elever till språkintroduktionsutbildningen, vilket kräver mer resurser.

Tyresö gymnasium behöver arbeta med marknadsföring och att nå ut till de elever som ska söka gymnasiet.

För att öka elevantalet på de högskoleförberedande programmen behöver Tyresö gymnasium attrahera elever från en bredare bas. Fokus på god kvalitet på yrkesförberedande program behöver fortsätta. Gymnasiet behöver utöka sitt upptagningsområde genom att visa goda exempel och fortsätta arbetet med att alla elever ska nå godkänt. Gymnasiet behöver också jobba tydligare med värdegrund och inkludering.

Läs mer i gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Vuxenutbildningen

Viktiga händelser

Det ökade antalet nyanlända har påverkat gymnasieskolan och vuxenutbildningen då språkintrödnation och Sfi fått betydligt fler elever.

Tyresö kommun tecknade en avsiktsförklaring om att skapa en överenskommelse med arbetsförmedlingen om samverkan avseende ungdomar. Arbetscentrum har sökt och tilldelats statsbidrag för detta. I samverkansprojektet kommer även vuxenutbildningen att delta.

Kommunen började planera för ett nytt kultur- och kunskapscentrum i centrumnära läge och vuxenutbildningen är tänkt att placeras i det nya centret.

Mål och resultat

För att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner fortsatte C3L, centrum för livslångt lärande, arbetet med att utveckla utbildningen och undervisningen. Utbildningen planeras utifrån elevens tidigare kunskaper och tar hänsyn till individens behov och förutsättningar. Efterfrågan på utbildning som snabbt leder till arbete

Verksamheten under året

Nyckeltal och verksamhetsmått	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	26,2	24,4	26,0
Antal elever per termin * exkl. SFI och SFX	531	vt 14: 779 ht 14: 786	vt 15: 820 ht 15: 850
Totalt antal elever på SFI och SFX	-	SFI 360 SFX 86	SFI 432 SFX 117
Antal elever i gymnasial yrkesutbildning		350	541
Antal elever som genomfört yrkesutbildning under året. Några utbildningar sträcker sig även över nästa termin. (inte YH)	222	163	229
Antal elever i YH-utbildning	103	103	75
Antal elever som genomfört YH-utbildning	48	28	23

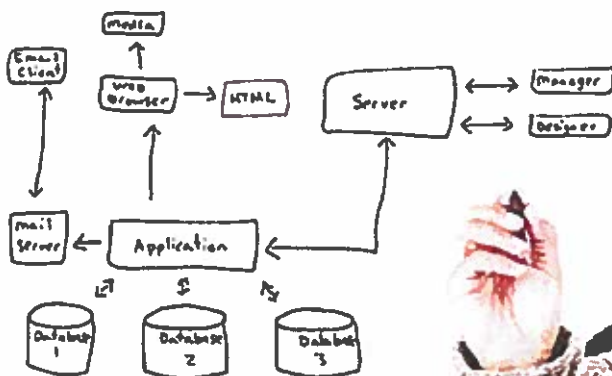
ökar inom alla tre skolformer. För att kunna möta individens förutsättningar och behov har C3L ökat möjligheten att välja undervisningsformer, studietakt och utbildningsvägar. Eleven kan studera i klassrum, på distans eller som lärding. Studietakten är valbar på distans och i vissa ämnen även i klassrumsundervisningen.

Efterfrågan på ämnet svenska som andraspråk ökar, liksom efterfrågan att anpassa ämnet till olika yrken. Under 2015 startades därför en grundläggande kurs i svenska som andraspråk med yrkesinriktning

vård. Skolan ser ett stort behov av att anställa legitimerade lärare i svenska som andraspråk för alla tre skolformer på komvux: kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Då många elever väljer att kombinera arbete med studier ökar även efterfrågan på distansutbildning. Avhoppet är fler inom distansundervisningen än klassrumsundervisningen. En analys av orsakerna till avhoppet redovisas separat.

C3L:s mål om en ökande andel elever med godkända betyg uppfyll-

des. En bidragande orsak kan vara de stora möjligheterna att själv skräddarsy sina studier. Ett nära samarbete mellan eleven, studie- och yrkesvägledare och lärarna ökar sannolikt också måluppfyllelsen för eleven. Skolans studerandeteam har kunskaper och erfarenheter för att stödja eleverna. Kursen studieteknik och individuell handledning har också hjälpt många elever att strukturera upp studierna.

Begreppet ”det livslånga lärandet” innebär att individens (ut)bildning måste stå i relation till samhällets modernisering, vilket kommer att ställa stora krav på framtidens vuxenutbildning.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

C3L deltar tillsammans med Tyresö gymnasium, kulturavdelningen och biblioteket i planerna på ett nytt

kultur- och kunskapscentrum i nya lokaler i centrumläge.

Vuxenutbildningen har de senaste åren fått en allt viktigare roll i integrationen av nyanlända. Sfi kommer att avvecklas som egen skolform och inordnas i den kommunala vuxenutbildningen. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2016 men tillämpas från och med den 1 juli 2016.

I regeringens budgetproposition för 2016 presenteras ett nytt kunskapslyft med satsningar på yrkeshögskola, folkhögskola och komvux/yrkesvux. Yrkesvux är en satsning på yrkesinriktade kurser på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Syftet är att ge fler personer yrkesutbildning och nå de grupper som saknar gymnasieutbildning med yrkesinriktning, eller har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras. Det totala

antalet yrkesvuxplatser ska öka från 10 000 år 2015 till 19 000 år 2016.

Regeringen föreslår att en del av yrkesvuxplatserna 2016 öronmärks för elever i Sfi och svenska som andraspråk inom komvux och särvux på grundläggande nivå. Syftet är att skapa bättre förutsättningar att kombinera Sfi med andra kurser inom vuxenutbildningen.

Regeringen planerar ett förslag om att införa rätt till komvux på gymnasial nivå. Det innebär att vuxna får rätt till utbildning som leder till grundläggande behörighet till högskolestudier och motsvarande behörighet till yrkeshögskolan samt särskild behörighet till högskolestudier. Rätten till komvux införs i så fall under 2017.

Läs mer i gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Arbetscentrum

Arbetslösheten

Siffrorna är andelen av den registerbaserade arbetskraften från januari månad för åren 2013–2015

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	11,1	9,3	8,6
16–64 år	Jan 2013	Jan 2014	Jan 2015
Tyresö (%)	5,1	4,6	4,0
Kvinnor (%)	5,0	4,5	3,9
Män (%)	5,2	4,7	4,1
Stockholms län	6,9	6,8	6,4
Riket	8,9	8,6	8,2

Viktiga händelser

För 2015 tecknades en överenskommelse med länsstyrelsen om att ta emot 65 flyktingar som fått permanent uppehållstillstånd. För 2016 har länsstyrelsen föreslagit en överenskommelse för 170 flyktingar till Tyresö kommun. Ett arbete har pågått med att ordna bostäder för mottagandet.

Då många flyktingar anlände till Stockholmsområdet ombads kommunerna i länet att hjälpa till med tillfälliga boendeanternativ, så kallade evakueringsplatser. Tyresö kommun startade ett evakueringsboende med 50 platser i en överenskommelse med Migrationsverket som gäller till och med den 31 maj 2016. Kommunen ansvarar för driften av boendet men kostnaden återsöks från Migrationsverket.

Regeringen tillsatte 2014 Delegationen för unga till arbete (Dua), en delegation med uppgift att arbeta för att skapa samverkan mellan kommuner och arbetsförmedling. Tyresö kommun har, enligt delegationens riktlinjer, tecknat en avsiktsförklaring om att skapa en överenskommelse med arbetsförmedlingen om samverkan om ungdomar. Arbetscentrum har sökt och tilldelats statsbidrag för detta.

Mål och resultat

Arbetscentrums verksamhet är väl anpassad till målgrupperna. Årets resultat visar att 52 procent har gått vidare till arbete eller studier, en ökning med 4 procent från föregående år. En orsak är det lyckade arbetet på En väg in¹. Den myndighetsgemensamma kartläggningen tillsammans med deltagarna har gjort att rätt insatser snabbare har kunnat sättas in och har ökat deltagarnas motivation.

Ungdomar som fick sommarjobb enligt den nya modellen blev färre än beräknat. Det kan delvis bero på att ungdomarna detta år fick vara mer aktiva själva i att söka sommarjobben och många ungdomar i den åldern saknar kunskap om hur de ska söka arbete. Därför ska Arbetscentrum erbjuda fler tillfällen till hjälp och stöd i jobbsökandet. Verksamheten ska också intensifiera informationspridningen till arbetsgivare som kan tänkas anställa enligt den nya modellen.

Bostadsbyggandet behöver komma igång för att möta behoven i samband med flyktingmottagandet och en övergripande arbetsgrupp arbetar intensivt för att lösa detta.

¹ En mottagning med samordnat stöd från olika myndigheter för att komma till arbete, studier och egen försörjning.

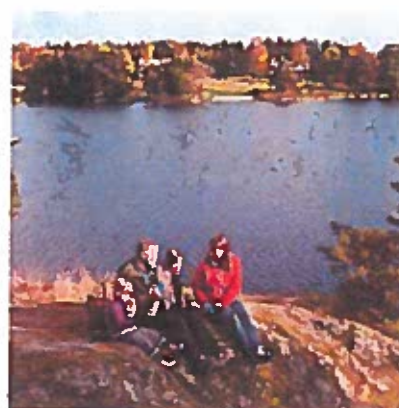
Framtiden – nya mål och prioriteringar

Det aktuella världsläget med stora flyktingströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden. Att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt blir ett viktigt fokus 2016.

Arbetsättet En väg in, som ska underlätta inträde på arbetsmarknaden, införs fullt ut och Ung i Tyresö (stöd för unga 16–24 år) förstärks med två tjänster. En tjänst ska ansvara för insatserna utbildningskontrakt och traineeplatser och förläggs hos Arbetsförmedlingen men finansieras av projektmedel från Dua (Delegationen för unga till arbete). Den andra tjänsten är en verksamhetsledare som förläggs på arbetscentrum men är finansierad av samordningsförbundet Östra Södertörn.

Läs mer i gymnasiemarknadsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Individ- och familjeomsorg

Viktiga händelser

Under hösten 2015 arbetade verksamheten med att förbereda den organisationsförändring som gäller från årsskiftet 2015–2016. Arbetet har bland annat inneburit att anpassa och förtydliga processer och roller kring planering och uppföljning inom individ- och familjeomsorgen, utarbeta nya riktlinjer och ta fram planer för avtalsuppföljning och brukarundersökningar.

Många nya medarbetare rekryterades under året. Under hösten har individ- och familjeomsorgen haft en tillförordnad chef. Många vakanser inom framför allt barn- och ungdomsenheten har inneburit en hög arbetsbelastning.

Antalet ensamkommande asylsökande barn och ungdomar har ökat kraftigt på ett sätt som varit svårt att förutse. I slutet av året tillhandahöll förvaltningen cirka 126 platser. Enligt överenskommelsen med Migrationsverket skulle kommunen tillhandahålla 24 platser. Det medförde en stor brist på boendeplatser och ett omfattande arbete med att bygga upp en beredskap för ett fortsatt stort mottagande.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	155,7	161,0	160,5
Utbetalt försörjningsstöd (mkr)	23,5	22,2	22,5
Nyckeltal			
Antal hushåll med försörjningsstöd	3 165	2 927	2 832

Mål och resultat

Individ- och familjeomsorgen hade en god måluppfyllelse 2015. Alla särskilda uppdrag från kommunplanen samt nämndplanen har påbörjats eller genomförts enligt plan.

Andelen av befolkningen i Tyresö som behöver ekonomiskt bistånd var mindre än två procent, vilket innebär att målet uppfylldes.

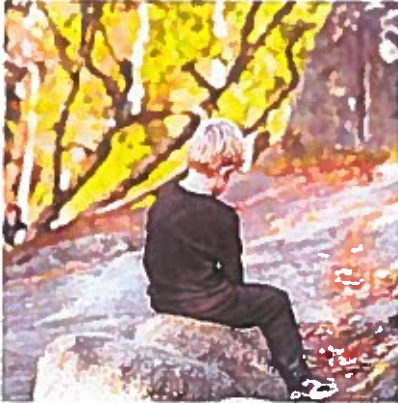
Höstens medarbetarenkät visade goda resultat för individ- och familjeomsorgen och andelen som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare översteg målnivån. Personalens nöjdhet med sysselsättningsgraden översteg också målnivån.

Målet för personalens sjukfrånvaro uppnåddes däremot inte.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- För att kunna koppla kostnader, antal brukare med mera till det ekonomiska resultatet behöver individ- och familjeomsorgen ta fram rutiner för att följa upp utvecklingen varje månad samt ta fram nyckeltal och mått för sina verksamheter och säkerställa att dessa data är tillförlitliga.
- Individ- och familjeomsorgen tar fram en handlingsplan för att förstärka det sociala arbetet i Tyresö och säkra kvaliteten för barn och unga. Fokus ligger på att skapa en stabil personalsituation.

Läs mer i socialnämndens verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Ny organisation för socialförvaltningen

Socialförvaltningen har under 2015 förberett en organisationsförändring som träder i kraft den 1 januari 2016. Syftet är att anpassa organisationen till ökad konkurrensutsättning och valfrihet samt ge bättre förutsättningar att särskilja förvaltningens roll som myndighet respektive utförare. Omorganisationen omfattar äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Hösten 2015 tog kommunen också över ansvaret för hälso- och sjukvård i hemmet samt rehabilitering

och habilitering för personer som bor i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. En hälso- och sjukvårdsorganisation har därför byggts upp inom förvaltningen. Läkarinsatser är fortfarande landstingets ansvar.

För att förbereda omorganisationen har mycket arbete gjorts under året med att anpassa och förtydliga processer och roller kring planering och uppföljning inom förvaltningen.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Viktiga händelser

Antalet ärenden inom personlig assistans enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) har ökat som en följd av Försäkringskassans förändrade bedömning av grundläggande behov. Det har medfört fler biståndsansökningar och betydligt fler beviljade insatser inom personlig assistans. Ökningen av neuropsykiatriska diagnoser har lett till många biståndsansökningar inom psykisk funktionsnedsättning.

Brist på platser på omsorgsboenden för personer med funktionsnedsättning har lett till att fler placerats inom korttidsvård eller på köpta platser.

Kommunen tog under hösten över ansvaret för hälso- och sjukvård i hemmet samt rehabilitering och habilitering för personer som bor i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. Förändringen finansieras genom en skatteväxling och förvaltningen har byggt upp en hälso- och sjukvårdsorganisation för detta. Läkarinsatserna påverkas inte utan är fortfarande landstingets ansvar.

Årets arbete innefattade förberedelser för att införa valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) för insatserna boendestöd med start våren 2016. Under året upphandlades driften av två nya gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och där har inflyttningen börjat. En utredning gjordes om förutsättningarna för att upphandla den personliga assistans som idag bedrivs i egen regi.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr)	194,0	208,1	230,9
Volymnyckeltal			
Antal med daglig verksamhet	121	147	163

En plan för avtalsuppföljning och en plan för brukarundersökningar utarbetades under året.

En webbaserad version av verksamhetssystemet Treserva har införts bland verksamhetspersonal hos både kommunala och privata utförare. Där ska personalen föra in all social dokumentation och även upprätta och följa upp genomförandeplaner.

Verksamheten har haft en tillförordnad avdelningschef under 2015.

Mål och resultat

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning hade en god måluppfyllelse 2015. Alla särskilda uppdrag enligt kommunplanen och nämndplanen påbörjades eller genomfördes enligt plan.

Höstens medarbetarenkät visar goda resultat för förvaltningen och andelen som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare översteg målnivån. Nöjdheten med personalens sysselsättningsgrad översteg också målnivån.

Personalens sjukfrånvaro var något högre än målnivåerna och målet uppnåddes inte.

De privata utförarna är också mycket nöjda med samarbetet med socialförvaltningen och även här nådde verksamheten målet.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

För att kunna koppla kostnader, antal brukare med mera till det ekonomiska resultatet behöver omsorgen om personer med funktionsnedsättning ta fram rutiner för att följa upp utvecklingen varje månad samt ta fram nyckeltal och mått för sina verksamheter och säkerställa att dessa data är tillförlidiga.

Biståndshandläggningen ska kvalitetssäkras och uppföljningen av biståndsbeslut förbättras för att säkerställa att brukarna har rätt insatser i relation till behov och att en rättssäker myndighetsutövning sker.

Utvecklingen av en långsiktig boendeplanering för personer med funktionsnedsättning ska fortsätta för att tillgodose framtida behov av boendeplatser.

Ny organisation, se sida 42.

Läs mer i socialnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Äldreomsorg

Viktiga händelser

Brist på platser på vård- och omsorgsboenden har gjort att fler placerats i korttidsvård eller på köpta platser. En utredning har gjorts om förutsättningarna för att införa valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) för vård- och omsorgsboenden.

En ny privat utförare har anslutits inom hemtjänst, ledsagarservice och avlösarservice. Tre utförare har avslutat sina uppdrag och avtalet med en utförare har sagts upp på grund av stora brister i utförandet.

En plan för avtalsuppföljning och en plan för brukarundersökningar utarbetades under året.

En webbaserad version av verksamhetssystemet Treserva har införts för personal hos både kommunala och privata utförare. Där ska personalen föra in all social dokumentation och även upprätta och följa upp genomförandeplaner.

Arbetet med Silviacertifieringen och utbildningen av personal på vård- och omsorgsboenden i såväl egen regi som privat regi påbörjades.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr)	258,5	289,2	301,5
Köpta platser (tkr)	13,1	24,6	34,2
Volymnyckeltal			
Antal hemtjänsttagare över 65 år inkl. larm	621	649	679
Antal hemtjänsttagare över 65 år exkl. larm	479	491	517

Mål och resultat

Äldreomsorgen hade en god måluppfyllelse år 2015. Alla särskilda uppdrag enligt kommunplanen och nämndplanen påbörjades eller genomfördes enligt plan.

Höstens medarbetarenkät visar goda resultat för förvaltningen och andelen som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare översteg målnivån. Nöjdheten med personalens sysselsättningsgrad översteg också målnivån.

Personalens sjukfrånvaro var däremot högre än målnivån och målet uppnåddes inte.

Mätningen av brukarnas nöjdhet med hemtjänst respektive vård- och omsorgsboenden för äldre visar att målnivån inte uppnåddes. Däremot nådde verksamheten målet vad gäller brukarnas nöjdhet med biståndsbedömning.

De privata utförarna är också mycket nöjda med samarbetet med socialförvaltningen och även här nådde verksamheten målet.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

För att kunna koppla kostnader, antal brukare med mera till det ekonomiska resultatet behöver äldreomsorgen ta fram rutiner för att följa upp utvecklingen varje månad samt ta fram nyckeltal och mått för sina verksamheter och säkerställa att dessa data är tillförlitliga.

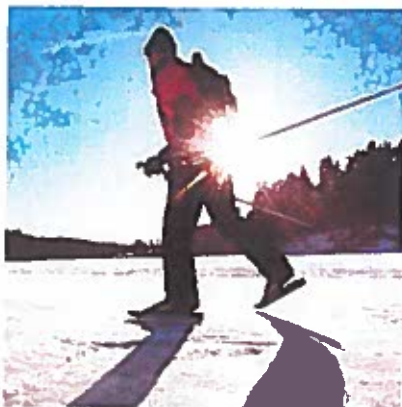
För att säkerställa att brukarna har rätt insatser i relation till deras behov och att verksamheten gör en rättssäker myndighetsutövning ska äldreomsorgen kvalitetssäkra biståndshandläggningen och förbättra uppföljningen av biståndsbeslut.

Utvecklingen av en långsiktig boendeplanering för äldre ska fortsätta för att tillgodose framtida behov av boendeplatser.

Ny organisation, se sida 42.

Läs mer i socialnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige beslutade under 2015 om investeringar i Alby friluftsområde, och flera av dessa har under året genomförts eller påbörjats.

Arrendatorn på Uddby gård sa upp avtalet och förvaltningen gjorde en omfattande utredning för att ta fram ett nytt avtal. Avtal tecknades med en ny arrendator i december. Det pågår diskussioner om vad som ska hända med den kulturhistoriska samlingen.

Med hjälp av en konstkonsult tog förvaltningen fram ett övergripande konstprogram för Norra Tyresö Centrum.

Profilfritids, som innebär att föreningar driver fritids för barn i åldern 9–12 år, har utvärderats och verksamheten har förlängts med ett år till och med den 31 juli 2017.

Tyresö fritidsgårdar och Bergfotens fritidsgård flyttades till kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde och organiserades under avdelningen Tyresö kultur och fritidsgårdar. En chef för kulturskolan tillsattes på hösten.

Fritidsgårdarna har under året startat och utvecklat hbtq-verksamheten Arcus för ungdomar.

Biblioteken tog i bruk en ny mötes- och programlokal i Strandbiblioteket den 1 oktober och utökade samtidigt öppettiderna i Strand med 8 timmar i veckan.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr) ¹	100,8	104,6	117,4
Bibliotek			
Antal öppettimmar	5 682	5 526	5 704
Antal besökare	330 933	318 552	313 470
- varav webbesökare	91 756	97 000	96 779
Antal utlån	227 822	215 285	199 061
Fritid			
Antal deltagare i föreningslivet i åldrarna 7–20 år ²			6 328
- varav flickor			3 070
- varav pojkar			3 258
Kultur			
Andel elever i kulturskolan/invånare 7–19 år	17 %	17 %	16 %
Fritidsgårdar			
Andel besökare som anser att de kan vara med och påverka		75 %	82 %
Årsöppettimmar	2 962	3 822	3 822

¹ Siffror för 2013 och 2014 är exklusive fritidsgårdar, därför går det inte att jämföra mellan åren.

² Uppgifter från ApN statistik (Aktivitetkort på nätet) vårterminen 2015. Tidigare redovisades antal deltagartillfällen, varför det inte går att göra jämförelser med tidigare år.

Mål och resultat

Verksamhetens mål uppfylldes till största delen. I SCB:s medborgarundersökning ökade Tyresös mätvärde för både kultur och fritid. När det gäller idrotts- och motionsanläggningar ligger Tyresö högt jämfört med andra kommuner. Fritidsenheten arbetar regelbundet med att utveckla idrotts- och motionsanläggningarna och utemiljöerna för friluftslivet.

Inom kulturen gjordes marknadsföringsinsatser under året för att öka kännedomen om de aktiviteter kommunen gör. Programmen har utformats för att nå nya grupper och samarbetet med föreningslivet har utökats.

Fritidsgårdarnas enkät till besökarna visar att de är nöjda och mätvärdena för delaktighet, personalens lyhörddhet och öppettider ökade. Dessa resultat visar att kultur, fritid, bibliotek och fritidsgårdar bidrar till att uppnå det strategiska målet att Tyresö ska bli en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner.

Besöksiffrorna för biblioteket sjönk något, vilket kan bero på att många besökte biblioteket 2014 för att förtydliga. Ansökningar om kulturbidrag sker nu nästan bara digitalt. Andelen digitala ansökningar ökade från 22 procent 2014 till 92 procent 2015. Det ökade antalet e-tjänster förenklar också föreningslivets kommunikation med förvaltningen.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Den planerade befolkningsökningen och teknikutvecklingen är två faktorer som förändrar efterfrågan på kultur- och fritidsutbudet. Nya bostadsområden behöver lek- och idrottsanläggningar för såväl organiserad verksamhet som för spontan- och motionsidrott. För att kunna erbjuda samma service i framtiden är det viktigt att säkra ytor för framtida anläggningar. I princip alla föreningar i kommunen har väldigt stort tryck, med stora barnkullar som behöver aktivitetsytor. Det

är också viktigt att bevara naturnära ytor för ren rekreation och avkoppling. Även utbudet av fritidsgårdar behöver ses över när befolkningen ökar.

Kompetenser som behövs är kulturantikvarisk kompetens, erfarenhet av konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer och allmänna platser samt arkivarisk kompetens med lokalhistorisk inriktning.

Biblioteket kommer fortsätta att vara en välbesökt verksamhet. Regeringen arbetar med en nationell biblioteksstrategi som ska stärka bibliotekens ställning i samhället. Många av de nyanlända flyktingarna i Sverige finner snabbt vägen till biblioteken, som kan tillfredsställa många av deras behov. De nyinflyttade i utbyggnaden av Norra Tyresö Centrum och andra nybyggen i kommunen kommer att förvänta sig att biblioteket ska tillgodose deras behov av information, mötesplatser, kultur, fritidsläsning och studier.

Samverkan med skolbiblioteken kan utvecklas.

Läs mer i kultur- och fritidsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/naminder

Väghållning och park

Viktiga händelser

Stadsparken invigdes i september och enheten väghållning och park övertog då merparten av skötseln.

Beläggningsprogrammet utökades och ungefär dubbelt så många vägar fick ny ytbeläggning jämfört med 2014.

Ny utrustning köptes till lekparken i Hanviken, som färdigställs våren 2016. En utredning påbörjades om läckage i Glitterfontän-rondellen.

Den milda vintern var skonsam för vinterväghållningen och sandupp- tagningen påbörjades redan i mars.

Mål och resultat

För att minska belastningen på Tyresövägen har ett testresenärs- projekt genomförts som lett till att fler resenärer åker kollektivt.

Gång- och cykelvägarna längs Bollmoravägen, Wättinge gårdsväg och de sammanhängande västra delarna längs Tyresövägen ska hålla barmarksstan- dard året runt. Sopsaltning med ny utrustning påbörjades i februari 2015.

Projektering och upphandling av ombyggnation av rondellen vid Petterboda pågår. 2016 ska en cykel- väg mellan Petterboda och Bäver- bäcken, på norra sidan om Tyresö- vägen, börja byggas. Tillstånden för att markförlägga kraftledning längs Tyresövägen från golfbanan till Petter- boda är klara. Åtgärderna är till för att minska köerna längs Tyresövägen.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	56,9	53,9	66,5
Vinterväghållning kr/invånare	384	400	(247)
Gatubelysning kr/invånare	155	167	175
Beläggningsprogram (årligt underhåll) kr/invånare	78	80	111
Antal inkomna synpunkter och felanmälningar i synpunktshanteringsystemet		1 473	1 151

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- En gång- och cykelbro ska byggas tillsammans med Haninge kom- mun över Gudö å.
- Genom samarbete med minst två skolor ska vägen till och från skolan bli trafiksäkrare.
- Minst två cykeldialogmöten med företrädare för Tyresös cyklister ska hållas.
- Minst två busshållplatser ska till- gänglighetsanpassas.
- Kommunens grönområden ska kompletteras med minst tio nya parkbänkar.
- Minst en lekplats ska upprustas eller kompletteras med nya lekredskap.
- Kommunens grönplan ska ses över.

Läs mer i miljö- och samhälls- byggnadsutskottets verksamhets- berättelse. Se tyreso.se/namnder

Miljö och trafik

Viktiga händelser

Samhällsbyggnadsförvaltningen gjorde en organisationsutredning hösten 2015. Det resulterade i att verksamhetsområdena väghållning och park respektive miljö och trafik från årsskiftet 2015–2016 tillhör det nya tekniska kontoret på kommunstyrelseförvaltningen tillsammans med VA/renhållning och fastighet/facility.

Verksamheten under året

Tre gång- och cykelvägar byggdes under året i enlighet med cykelplanen: Etapp 1 av Skogsängsvägen mellan Gudöbroleden och Lindalsvägen, Vendelsövägen mellan Gudöbroleden och Kärrvägen samt Vendelsövägen mellan Stjärnvägen och Örtstigen. Fyra nya cykelparkeringar anlades också. En ny busslinje 820 började trafikera Skälsåtra från tidtabellsskiftet vid midsommar. Miljö och trafik genomförde även kommunens andra testresenärsprojekt tillsammans med SL. Drygt 2 500 vanebilister fick bli testresenärer i kollektivtrafiken och av dem uppgav 817 personer att de fortsatt åka kollektivt i större utsträckning än tidigare.

Trafik- och miljöavdelningen genomförde ett antal trafiksäkerhetsåtgärder, bland annat förbättring av uttjänsta farthinder på Bollmoravägen

Nettokostnad (mkr)

Utsläpp av CO₂-ekvivalenter/invånare (beräkningsmodellen förfinas i takt med att tidigare uppgifter justeras)

Inrapporterade (sjukhus och polis) personskadorna i trafikolyckor i Trafikverkets databas Strada

Dödsolyckor

Allvarliga olyckor

Måttliga olyckor

Lindriga olyckor

Totalt

Inkomna synpunkter och felanmätningar för miljö- och trafikavdelningen inom verksamhetsområde miljö och trafik samt väghållning och park

2013	2014	2015
7,6	5,7	4,3
2011	2012	2013
0,47 ton	0,46 ton	0,45 ton
2013	2014	2015*
		(kan behöva justeras i efter-hand)
1	1	0*
6	4	6*
Samman- slaget med lindriga olyckor	23	37*
89	62	65*
96	90	104*
	618 (Artvise)	
	855 (Dedu)	
Ingen uppgift	Totalt: 1 473	1 151*

* Statistiken för 2015 är preliminär (omfattar tiden t o m april) och uppgifterna korrigeras till påföljande år.

och Lindblomsvägen, höjning av korsningen Strandallén–Strandvägen och ett flervägsstopp Strandallén–Tjärnstigen.

Klövbergets naturreservat bildades och arbetet med att inrätta Telegrafbergets naturreservat påbörjades. Årets miljökonferens på temat ekosystem-

tjänster genomfördes under våren med 80 deltagande tjänstemän och politiker från Södertörns kommunerna.

I övrigt arrangerades en promenadfestival under våren med 14 deltagande föreningar och organisationer.

Mål och resultat

Strada hade tidigare en ranking för kommunernas trafiksäkerhet, men har nu tagit bort den. Trafiksäkerheten följs dock upp genom nyckeltal och statistik över antal lindrigt skadade, svårt skadade och dödade i trafiken. I Tyresö har det varit få allvariga olyckor under året, men den slutliga statistiken är inte klar än.

Två organiserade dialoger med cykelföreträdare genomfördes 2015.

Uppföljningen och arbetet med Tyresö kommuns klimatstrategi är påbörjade, men försenade på grund av att tjänsten som miljöstrateg varit vakant. Tjänsten är dock tillsatt från och med april 2016. Uppföljning och avrapportering, liksom nya åtgärder, ska göras våren 2016.

Arbetet med att inrätta ett naturreservat vid Telegrafberget pågår och i slutet av 2016 ska arbetet starta med att inrätta ett naturreservat vid Barnsjön.

Miljöbilsdefinitionen skärptes 2013 vilket gjorde att andelen miljöbilar sjönk från 55 procent 2012 till 7 procent 2013. Därefter har andelen ökat till 29 procent 2015. I stort sett alla verksamhetsbilar och alla poolbilar som nyanskaffas följer 2013 års definition. Däremot ställer kommunen inga krav att personalbilarna ska följa 2013 års definition utan kravet baseras fortfarande på 2007 års definition. Anledningen är att utbudet av miljöbilar 2013 till en början var litet. Av personalbilarna var andelen miljöbilar (enligt den nya definitionen från 2013) 41 procent. Det finns en risk att andelen personalbilar som uppfyller 2013 års definition minskar eftersom många i personalen väljer fordon enligt den "snällare" definitionen från 2007. På senare år har utbudet av miljöbilar som klarar den nya definitionen ökat markant. För att kunna nå målet om 100 procent behöver även personalbilarna följa 2013 års nationella miljöbilsdefinition.

Andel miljöbilar	Antal bilar	2013	2014	2015
Verksamhetsbilar, st		98	101	96
Poolbilar, st		9	8	8
Personalbilar, st		41	43	46
Totalt antal bilar, st		148	152	150
Enligt 2007 års miljöbilsdefinition, %		52	53	59
Enligt 2013 års miljöbilsdefinition, %		7	11	29

En ny busslinje trafikerar Skälsåtra på försök från midsommars 2015 till sommaren 2016. Bussentreprenören ska under 2016 göra en utvärdering om busslinjen ska bli permanent.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

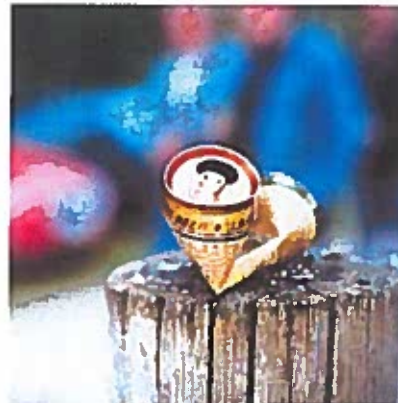
För att nå målet att Tyresöborna ska ha närhet till välskötta grönområden, ska verksamheten göra en översyn av kommunens grönsplan.

Flera åtgärder är också planerade för att nå målet om en säker och tillgänglig trafikmiljö:

- En gång- och cykelbro ska byggas tillsammans med Haninge kommun över Gudö å.
- Trafik- och miljöavdelningen ska påbörja samarbete med minst två skolor för att göra vägen till och från skolan trafiksäkrare.
- Minst två cykeldialogmöten med företrädare för Tyresös cyklisters ska hållas.
- Minst två busshållplatser ska tillgänglighetsanpassas.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Renhållning

Viktiga händelser

De totala mängderna hushållsavfall och grovavfall minskade något, trots att invånarantalet har ökat. Samtidigt har insamlingen av matavfall ökat på grund av att allt fler hushåll och verksamheter anslutit sig till insamlingen. En orsak till att hushållsavfallet minskat är troligen införandet av behovshämtning och matavfallsinsamling som båda syftar till att få fler Tyresöbor att källsortera.

Verksamheten under året

Andelen reklamationer på utförda tjänster var under året väldigt låg: 0,19 procent på hushållsavfallshämtningar och 0,10 på matavfallshämtningar, vilket är ett gott mått på kvaliteten på utförda tjänster.

Mål och resultat

Renhållningen fortsatte arbetet för att öka medborgarnas möjligheter att bidra till en hållbar och miljöanpassad avfallshantering. Avfallsmängderna minskade trots en växande befolkning.

Avfallsvolymer påverkas av en rad faktorer: konjunktur, miljöinformation, hur avfallstaxan premierar källsortering, matavfallsinsamling med mera. Trenden med minskade avfallsmängder är dock tydlig i Tyresö och beror främst på möjligheten att påverka avgiften genom

Nettokostnad (mkr)
Hushållsavfall, ton
Matavfall, ton
Grovavfall, ton
Farligt avfall, ton
Slam och fett, kbm

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	-1,5	+0,6	-1,0
Hushållsavfall, ton	9 141	8 734	8 678
Matavfall, ton	213	546	665
Grovavfall, ton	9 236	11 234	9 677
Farligt avfall, ton	160	149	143
Slam och fett, kbm	12 726	13 583	14 845

behovstömning. Den nya avfallstaxan infördes den 1 januari 2016.

Andelen reklamationer på hushålls- och matavfallshämtningar är en viktig indikator för verksamhetens kvalitet, både vad gäller själva insamlingen och hur tydlig informationen är om hur hushållen ska gå tillväga.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Renhållningen gjorde en plockanalys av hushållsavfall och matavfall för att undersöka effekterna av de förändrade avfallstjänsterna och hur dessa tagits emot av medborgarna. Resultaten visar att hushållsavfallet i snitt innehöll 38 procent förpackningar och tidningar, och 32 procent matavfall. Därför ska renhållningen göra informationsinsatser och aktiviteter under 2016 för att minska mängden förpackningar och tidningar i hushållsavfallet, och öka utsorteringen av matavfall.

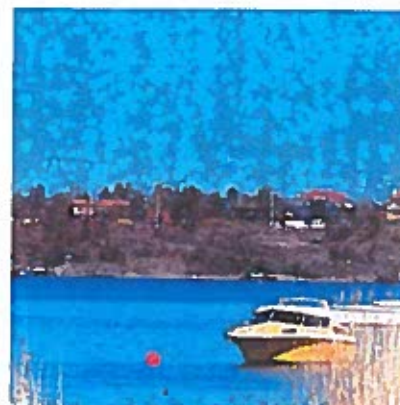
Under 2016 görs en upphandling av behandling av hushållsavfall, och

även upphandling av entreprenadavtal (insamling och transport av hushållsavfall, matavfall, slam och fett, farligt avfall samt drift och skötsel av kretsloppscentralen).

Våren 2016 väntas regeringen fatta beslut om samlingsansvaret, alltså om ansvaret för insamlingen av förpackningar med mera ska överföras till kommunerna. Det innebär i så fall en stor förändring av avfallsverksamheten i alla kommuner. För Tyresö skulle det betyda att en ny delverksamhet behöver skapas för att leda och utveckla detta ansvar, samtidigt som verksamheten är beställare gentemot samlingsentreprenörer och mottagande anläggningar.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/narnder

Vatten och avlopp

Viktiga händelser

VA-verksamheten fortsatte under 2015 det intensiva arbetet med förnyelse och omläggning av VA-ledningar, inklusive anläggning av anslutningar till ny bebyggelse. De flesta arbeten har skett i Trollbäckområdet som har de äldsta delarna av kommunens ledningsnät. I Fårdala har dagvattenlösningar anlagts i gatumiljö, där de samtidigt fungerar som en trafiksäkerhetsförbättringsåtgärd. En motsvarande anläggning i Öringe som anlades 2013–2014 har blivit utvald som ett av fyra objekt i en nationell ettårig forskningsstudie finansierad av Vinnova. Syftet är att analysera effektiviteten och reningsresultaten i dessa nya dagvattenreningsystem i befintliga miljöer. VA-verksamheten har samtidigt deltagit intensivt i flera av de pågående exploateringsprojekten för ny bebyggelse, bland annat i kommande delar av Norra Tyresö Centrum.

Verksamheten under året

Ledningsförnyelsen har omfattat totalt cirka 1 400 meter vardera i spill- respektive renvattenledning. Dessutom har ett stort antal nya VA-anslutningar utförts till ny bebyggelse och cirka 1 200 meter dagvattenledning. 430 meter spillvattenledning har fått nya innerskikt med syfte att återställa full kapacitet.

Nettokostnad (tkr)

Tusentals m³

Försålt vatten

Inköpt vatten

Avlett vatten

2013

2014

2015

3,8

2,1

-0,5

2 350

2 550

2 650

3 200

3 150

3 300

4 100

4 130

4 150

Mål och resultat

VA-verksamheten uppfyllde i stort sett nämndmålen med undantag för renvattenförluster som blev cirka 5 procent högre än väntat. Orsaken var dels förluster i renvattennätet, dels svårigheter att få in abonnenternas avläsningar av vattenförbrukning som underlag för debitering. Särskilda aktiviteter har påbörjats och fortsätter kommande år för att få en rättvisande bild av förbrukningen och öka intäktsflödet. Samtidigt följer vattenförbrukningen i Tyresö en allmän trend i hela landet, med minskande årsförbrukning per person. Det beror till stor del på ökad användning av vattenbesparande teknik i både ny och befintlig bebyggelse.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

VA-verksamheten har som helhet en god ekonomi samtidigt som avgiftsnivåerna är i nivå med jämförbara kommuner. Samtidigt är det viktigt att fortsätta den höga förnyelsetakten för

ledningsnät och tillhörande anläggningar. Dels för att bibehålla en god dricksvattenkvalitet och hög leveranssäkerhet av vatten, dels för att kunna omhänderta de ökade volymer av spill- och dagvatten som uppstår i en växande kommun.

Andra prioriterade områden är utbyggnad och ökad användning av ny teknik inom dagvattenområdet för att kunna möta eventuella konsekvenser av klimatförändringar.

Samtidigt ska verksamheten ta hänsyn till miljömål, direktiv och miljö kvalitetsnormer för att ha en god status på ytvatten i sjöar och hav, något som kräver fortsatta dagvattenåtgärder i både ny och befintlig bebyggelse.

Läs mer i miljö- och samhällshyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Bygglov

Viktiga händelser

Bygglovverksamheten fungerade bra under året. Arbetet med medborgarfokus har gett resultat och årets nöjdhetsindex (NKI) hamnade på 69 (av 100). Mellan 2007 och 2011 dalade NKI för hanteringen av bygglov från 65 till 38. Sedan dess har NKI stigit och årets resultat är det högsta hittills för kommunen. Det är dessutom över riksgenomsnittet.

Rättssäkerheten var 90 procent, vilket innebär att 90 procent av de överklagade besluten stod sig i överprövande instanser. Det är ett väldigt bra resultat och troligtvis bland de bästa i Stockholmsregionen.

Handläggningstiderna har fortsatt varit korta och arbete pågår med att gå över till en mer digitaliserad process.

Tidigare år har det varit relativt hög personalomsättning för en så liten enhet som bygglov, vilket har gjort det till en utmaning att hålla en hög kvalitet. Under 2015 har läget dock varit stabilt, trots stor rörlighet och brist på erfarna handläggare i regionen. Stabiliteten har gett trygghet och kontinuitet och möjliggjort fortsatt verksamhetsutveckling.

Bygglovenheten kom på tredje plats i kommunens egen kvalitetstävling.

Verksamheten under året – volymer och nyckeltal

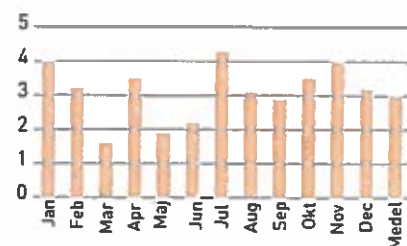
	2011	2012	2013	2014	2015
Genomsnittlig handläggningstid från inkommen ansökan till expediering (antal veckor)	12,5	11	5,3	4,9	6
Rättssäkerhet (%)	57	84	53	77	90
			2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)			4,3	4,4	5,1

Mål och resultat

Slutresultatet blev något bättre än prognosen. Byggnadsnämnden räknade med ett underskott på omkring 1,1 mkr, främst på grund av ökade personalkostnader i samband med omorganisation, kvalitetsarbetet och ökade kostnader för den centrala administrativa stödenheten.

För att minska underskottet föreslog byggnadsnämnden en ny taxa för plan- och byggärenden. Den beslutades av kommunfullmäktige och började gälla den 1 juli 2015. Den nya taxan beräknades inbringa omkring 300 tkr högre intäkter än budgeterat. En visstidsanställning avslutades i förväg, vilket också minskade utgifterna. De senaste åren har bygglovsansökningarna till nämnden ökat med omkring 30 procent. Orsaker är bland annat de nya reglerna från 2014 om så kallade Attefallshus och den kommande minskningen av Rot-avdraget.

Handläggningstid från bygglovs-handlingars inlämnande till beslut

Mål enligt kommunplanen 2013-2015:
6 veckor

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Nämnden har ökat bygglovverksamhetens anslag med 1,3 miljoner kronor från och med 2016 för att täcka upp för bland annat personalkostnaderna och för det fortsatta kvalitetsarbetet med målet att ha näst kortast handläggningstider i bygglovalliansen, hög rättssäkerhet i beslut och bra service till invånarna.

Nämndmålet för 2016 är att servicen ska förbättras inom områdena effektivitet och information.

Information är ett utvalt förbättringsområde eftersom detta hade lägst betyg i den senaste NKI-mätningen. Nämnden ser ett behov av att utveckla bland annat hemsidan där det mesta av informationen nu finns. Effektivitet är det andra valda förbättringsområdet för att det anses som viktigast för den som söker bygglov.

Bygglovverksamheten ska under 2016 fokusera på att behålla de korta handläggningstiderna och den goda servicen och samtidigt fatta rättssäkra beslut. Framgångsfaktorer 2015 har varit teamarbete och kontinuerlig uppföljning, vilket ska fortsätta 2016.

Andra prioriterade områden är att öka kundnöjdheten. Den årliga undersökningen av kundnöjdhet ska följas upp två gånger under 2016 för att ge underlag till rätt satsningar och förbättringar.

Läs mer i byggnadsnämndens verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Plan och exploatering

Viktiga händelser

År 2015 var intensivt för förvaltningen med många projekt i både planerings- och genomförandefas samtidigt som omsättningen på personal varit relativt hög. Den lyckade marknadsföringen av kommunen mot regionens byggherrar har lett till ett rekordstort intresse för att utveckla bostadsprojekt, vilket ger stora möjligheter att påverka Tyresös bebyggelseutveckling.

Verksamheten under året

Sammanställning av detaljplaner 2015

Vid årsskiftet 2015–2016 var 25 detaljplaner pågående och tre detaljplaner överklagade. Under 2015 har

- 10 detaljplaner vunnit laga kraft
- 19 stycken beslut om planbesked fattats
- 7 detaljplaner antagits
- 4 detaljplaner varit utställda för granskning
- 3 detaljplaner skickats ut för under rättelse
- 9 detaljplaner varit utställda för samråd.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Webbkartan på tyreso.se

Antal besökare under november

2013	2014	2015
1 415	1 524	1 744

	2012 (antal ärenden)	2013 (antal ärenden)	2014 (antal ärenden)	2015 (antal ärenden)
Förrättningsförberedelser	42	28	27	18
Nybyggnadskartor	170	189	126	137
Mätuppdrag	109	165*	133	162
Husutsättning	15	13	20	36
Lägeskontroll	54	70	57	77
Övriga mätuppdrag	40	82*	56	49
- externt		24	32	37
- internt		58	24	12
Adressättning inklusive lägenhetsregister	25	24	35	22

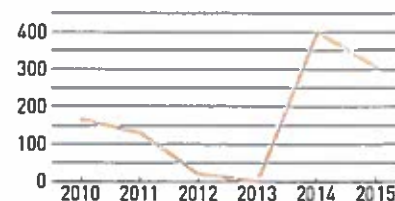
* Under 2013 började enheten registrera alla större interna mätuppdrag.

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	15,9	17,1	18,1

Leveranstiden för nybyggnadskartor under 2015 var 1,6 veckor, vilket är en väldigt bra service gentemot medborgarna. Flera av produkterna kräver mättingsinsats, samordning och kartproduktion.

Mät- och kartenhetens statistik över antalet besökare på den externa webbkartan visar att användningen har ökat (se tabell ovan).

Färdigställda bostäder samtliga kommundelar

Uppgifterna 2010-2013 avser endast flerbostadshus.

Mät- och kartenheten fick färre beställningar av förrättningsförberedelser 2015 jämfört med de senaste åren. Det kan bero på lantmäteriets arbetsanhopning och långa handläggningsstider. Mät- och kartenheten fick däremot fler uppdrag inom utsättning/utstakning och lägeskontroller. Det kan bero på möjligheten att bygga så kallade Attefallshus utan bygglov som infördes 2014.

Mål och resultat

Måluppfyllelsen var god för 2015. Förvaltningen arbetade aktivt för att bidra till en blandning av upplåtelseformer och boendetyper enligt målen. 305 nya bostäder tillskapades 2015 i kommunen. Under 2015, liksom 2014, har arbetet fokuserat mycket på att genomföra antagna detaljplaner och starta nya projekt. Det har gjort att målet om 300 bostäder i antagna detaljplaner inte uppfylldes. För 2016 beräknas dock antalet bostäder i antagna detaljplaner bli 850 stycken, vilket både uppfyller målet och kompenserar för det mindre antalet 2015.

Arbetet med projektet Norra Tyresö Centrum fortsatte. Övergripande utredningar gällande trafik, belysning, konst med mera har tagits fram. Planarbete pågick för fyra etapper och entreprenaden för infrastrukturen i etapp 1 har varit ute för upphandling.

Arbetet med ett program för kommunens nya utvecklingsområde Wättingestråket påbörjades. Här finns möjlighet att uppföra 800–1 000 nya bostäder med tillhörande serviceverksamheter och parkmiljöer.

För att ge alla Tyresöbor möjlighet att påverka innehållet i översiktsplanen skickades under översiktsplansrådet en rosa tidning ut till alla hushåll. Responsen var stor, cirka 1 000 Tyresöbor lämnade in synpunkter under samrådtiden. Det visar att trenden med engagerade medborgare håller i sig. Kommunens arbetssätt för att engagera Tyresöborna har fått såväl internationell som regional uppmärksamhet och översiktsplaneraren har föreläst på ett flertal konferenser och vid studiebesök.

Under året har arbetet med samarbetsprojektet Södertörns Geodata (SGD-plattformen; nytt kartsystem) pågått. Införandeprojektet innebar ett intensivt arbete fram till april. Då underkändes testerna och projektet pausades. Huvudleverantören valde att överlåta avtalet till underleverantören, vilket Södertörn accepterade. Tillägg till avtalet skrevs och i december tog projektet fart igen enligt en ny projektplan.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

I samband med att förvaltningschefen avslutade sitt uppdrag vid årsskiftet 2015–2016 delas samhällsbyggnadsförvaltningen i två delar; stadsbyggnadsförvaltningen och tekniska kontoret. Stadsbyggnadsförvaltningen ska ansvara för planering och genomförande inom stadsbyggnadsområdet, medan tekniska kontoret får ett mer renodlat ansvar för driftsfrågorna. Den nya organisationen gör det möjligt att stärka det strategiska arbetet på förvaltningen och få en mer utvecklad översiktsplanenhet som kan underlätta kommunens arbete med bostadsförsörjning.

Verksamheten väntas ha en fortsatt hög intensitet även 2016. Mängden pågående projekt i både genomförande- och planeringsfas ställer höga krav på den nya organisationen. För att nå målen behöver den nya förvaltningen attrahera kompetent personal, få en tydlig styrning och rätt stöd för verksamheten.

Förvaltningsledningen behöver tid för strategiskt arbete och översiktsplanenheten behöver arbeta brett och långsiktigt för att skapa bra förutsättningar för kommunens framtida utveckling av nya bostäder.

Gemensam verksamhet och näringsliv

Viktiga händelser

Många verksamheter både i kommunal och privat regi samlades den 19 november på kommunens första kvalitetsdag, med syfte att sprida framgångsfaktorer och goda idéer. Kvalitetspriset utdelades till Kunskapsskolan och de enheter som deltagit i tävlingen visade upp sin verksamhet.

Kommunen behöver planera för fler bostäder till nyanlända familjer, ensamkommande barn och ungdomar, familjer med sociala problem med flera. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har därför inventerat möjliga permanenta och tillfälliga bostadslösningar i hela kommunen.

Utifrån det ökade antalet flyktingar, såväl ensamkommande barn och ungdomar som vuxna och familjer, har en kommunövergripande flyktingstrategi anställts. Flyktingstrategiens huvuduppgift är att samordna mottagandet och säkerställa att kommunen får tillgängligt stöd och ekonomisk ersättning.

En utbildningssatsning i likabehandlingsfrågor gjordes, med en utbildningsdag för alla chefer i kommunen, följt av en uppföljning i verksamheterna kring likabehandling och hbtq-frågor.

Kommunens första vindkraftverk, i Dalarna, invigdes under året.

För att utveckla kommunens arbete med kost har en gastronomisk chef anställts.

Kommunens interna stödtjänster inom konsult- och servicekontoret och kommunledningskontoret har utvärderats av en extern konsult. Bedömningen är att verksamheten i stort fungerar väl men att vissa förbättringsåtgärder behövs. Förbättringarna handlar om att stärka samordningen av den kommunövergripande verksamheten, tydliggöra ansvaret för

olika processer, förenkla internpris-sättningen och mäta kundnöjdheten även inom ekonomi och HR.

En organisationsförändring sker den 1 januari 2016. I kommunstyrelseförvaltningen ingår ekonomiavdelningen, HR-avdelningen, konsult- och servicekontoret, tekniska kontoret samt avdelningen Medborgarfokus. I och med organisationsförändringen ingår numera även näringslivsfrågor, ansvaret för folkhälsa och internationella frågor samt lokalstrategi i kommunstyrelseförvaltningen.

Verksamheten under året

Ekonomiska nyckeltal	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr) Näringsliv	0,3	0,2	1,2
Nettokostnad (tkr) Gemensam verksamhet	55,6	36,3	87,6
Nettokostnad (tkr) Kommunalförbund	46,7	56,2	41,7
Nettokostnad (tkr) Politisk verksamhet	16,8	18,6	21,6
Kvalitetsnyckeltal			
	Ny gemensam modell infördes den 1 oktober 2013	940	1 340
Antal synpunkter från medborgare			

Kommentar till tabellen: Vissa av resultaten är inte jämförbara mellan åren. Verksamhetsområdet näringsliv hade före 2015 inga personalkostnader. En omfördelning av kungemensamma kostnader har gjorts över åren mellan verksamhetsområdet gemensam verksamhet och verksamhetsområdet kommunalförbund.

Mål och resultat

Kommunens styrning, ledning och organisation har granskats av SKL, Sveriges Kommuner och Lands-ting, genom utvärderingsverktyget Kommunkompassen. Resultatet har förbättrats markant sedan 2010 inom i stort sett alla granskade områden. Bland de goda exempel SKL lyfter fram finns Tyresö kommuns jämförelseguide, styrprocess och kommunens omfattande samarbete inom Södertörn. Även det aktiva arbetet med att utveckla och stödja näringslivet uppmärksammas.

Samverkan mellan skolan och näringslivet stärktes 2015 genom en rad aktiviteter. En handlingsplan för att förbättra företagsklimatet togs fram i samverkan med företagare.

Under 2015 gjordes en översyn av systemen för synpunkts- respektive felanmälan och kommunen övergick under hösten till ett gemensamt system. Det har gett en mer sammanhållen bild av klagomål, förbättringsförslag, beröm och felanmälningar som kommer in till kommunen från medborgarna. Medborgare behöver heller inte längre ta ställning till om det är en felanmälan eller en synpunkt.

Ett nytt program för medborgardialog har arbetats fram. Via ett nytt digitalt dialogverktyg, Tyresöinitiativet, kommer Tyresöborna att kunna lämna förslag och även rösta på varandras initiativ.

Det ekonomiska resultatet 2015 för gemensam verksamhet påverkades främst av tre faktorer:

- Kommunen har bytt från leasing av datorer till köp av datorer vilket har inneburit en hög initial kostnad.
- Förvaltningen har sett över hyres-systemet för skolor och förskolor för att säkerställa att de egna skolorna har rätt hyra utifrån självkostnadsprincipen och att privata skolor och förskolor som hyr från kommunen har samma konkurrensneutrala förutsättningar. Det innebar att hyresintäkterna blev 4,0 mkr mindre än budgeterat.
- Kommundirektörens öronmärkta utvecklingsmedel har på grund av den ansträngda ekonomin använts restriktivt vilket gett en besparing på 5,0 mkr för projekt och aktiviteter som skjutits upp.

I medarbetarenkäten 2015 uppgav 81 procent av de anställda i kommunen att de skulle rekommendera kommunen som arbetsgivare. Ett arbete pågår med att skapa kontroll och styrning samt kommunikation externt och internt kring Tyresö kommun som arbetsgivare.

En förstudie för chefs- och ledarskapsutvecklingsprogram har genomförts och programmet startar i slutet av 2016.

Sjukfrånvaron ökar i hela landet och även i Tyresö kommun. Enligt Försäkringskassan beror det till viss del på att färre personer beviljas sjuk-

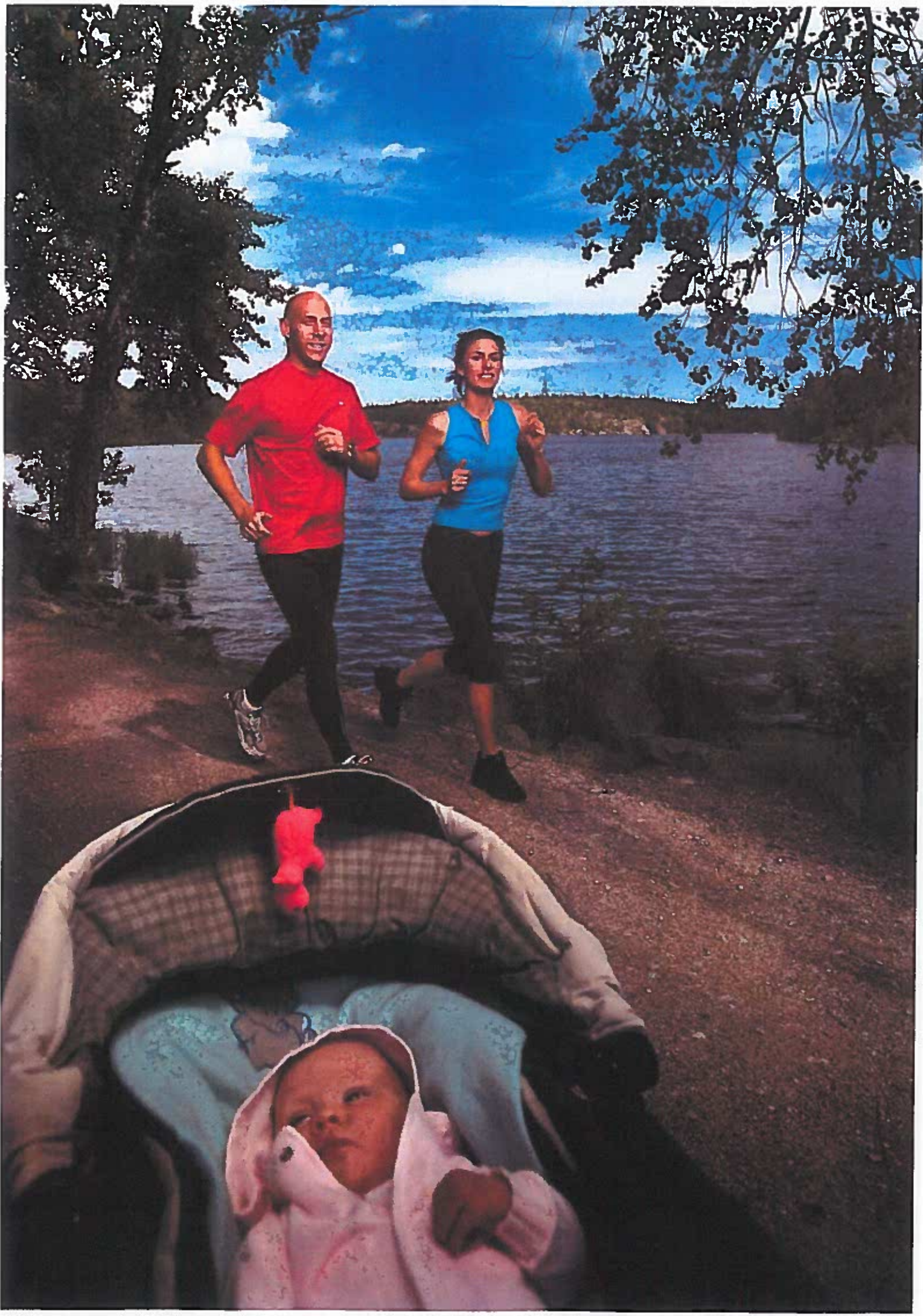
ersättning tills vidare, vilket gör att fler blir kvar i gruppen sjukskrivna. Under 2015 har HR-avdelningen arbetat med att förtydliga och förenkla chefernas arbete med rehabilitering.

Hanteringen av medarbetarnas önskemål om ökad sysselsättningsgrad har förtydligats och kommunens chefer har fått utbildning i reglerna för vilka som har företrädesrätt till ökad sysselsättningsgrad. I medarbetarundersökningen 2015 svarade 90,5 procent ja på frågan om de var nöjda med sin sysselsättningsgrad medan 9,5 procent svarade nej.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- Styrprocessen behöver fortsätta utvecklas med syfte att förenkla för chefer och öka delaktigheten hos medarbetarna.
- De kommunövergripande verksamheterna behöver utvecklas utifrån resultaten i utvärderingen Kommunkompassen.
- Med ökad medborgardialog ska medborgarna känna att de kan påverka kommunens service.
- Servicen ska förbättras genom bättre och fler e-tjänster samt bättre tillgänglighet och öppettider.
- Rekrytering av kompetenta medarbetare är ett prioriterat område 2016. HR-avdelningen arbetar med att stärka Tyresös arbetsgivarvarumärke och med att utveckla verktyg och stöd till cheferna för att behålla kompetenta medarbetare och chefer.
- Inom konsult- och servicekontoret ska den nya gastronomiska chefen arbeta fram en ändamålsenlig organisation och samordning av kostverksamheten.

Las mer i verksamhetsberättelsen
för gemensam verksamhet.
Se tyreso.se/namnider

Finansiell analys och räkenskaper

3

Med Tyresö kommun avses nämnderna och kommuncentrala poster, det vill säga den skattefinansierade verksamheten. I denna del analyseras kommunens finansiella ställning och utveckling ur ett antal perspektiv.

1. Sammanställd redovisning
2. Finansiell analys av Tyresö kommun
3. Finansiella nyckeltal
4. Vad används 100 kronor av skattepengarna till?
5. Finansiell uppföljning och riskhantering
6. Driftredovisning
7. Investeringsredovisning

Sammanställd redovisning

För den kommunala koncernen där Tyresö kommun, Tyresö Bostäder AB, Tyresö Näringslivsaktiebolag och Tyresö Vindkraft AB ingår, upprättas en så kallad sammanställd redovisning. Koncernens resultat för 2015 uppgick till 58 miljoner kronor, att jämföra med 210 miljoner föregående år. Resultatförsämringen beror på att Tyresö Bostäder 2014 redovisade en realisationsvinst vid försäljning av fastigheten Diamanten.

Hur de olika enheterna i koncernen bidragit till resultatet framgår av tabellen nedan.

Organisation	2013	2014	2015
Tyresö kommun	40,4	5,7	14,8
Tyresö Bostäder AB	18,9	204,8	23,7
Tyresö Näringslivsaktiebolag	-0,6	-0,3	-0,2
Tyresö Vindkraft AB	-	-	0,0
Eliminering	-0,4	-0,4	-9,5
Koncernens resultat	58,3	209,8	28,8

Tyresö Bostäder AB

Tyresö Bostäder är ett allmännyttigt bostadsbolag som ska äga, förvalta och hyra ut bostäder i Tyresö kommun samt främja en miljömässigt hållbar energianvändning. Bolaget kan även inneha aktier och andra andelar i bolag med liknande verksamhet. Bolaget är helägt av Tyresö kommun och började som stiftelse 1962 för att ombildas till aktiebolag 1994. Huvuddelen av fastigheterna är byggda eller ombyggda under 1980-talet.

Den totala uthyrningsbara ytan uppgick den 31 december 2015 till 238 204 kvm, som innefattar 3 129 lägenheter (220 316 kvm) och 162 lokaler (17 888 kvm). Genomsnittslägenheten är 70,4 kvm och har en snitthyra på 6 498 kronor per månad.

Efterfrågan på bostäder var fortsatt stor, vid årsslutet stod knappt 25 000 personer i bolagets intressekö och antalet intresseanmälningar för varje ledig lägenhet varierade mellan 250 och över 1 200 under 2015. Omflytningen 2015 uppgick till 8,5 procent för hela året, varav 3,9 procent var omflyttningar inom bolagets eget bestånd. Vid årets utgång var alla lägenheter utom en antingen uthyrda, på väg att bli kontraktstecknade eller under renovering.

Bostadshyrorna för 2015 höjdes med 0,95 procent från och med den 1 januari. Den genomsnittliga hyresnivån uppgick därefter till 1 107 kr/kvm för hela fastighetsbeståndet.

I januari 2016 ingick Tyresö Bostäder en tvåårig överenskommelse med Hyresgästföreningen om hyresnivån för 2016 och 2017, som resulterade i en höjning med 0,75 procent från och med den 1 mars 2016 vilket motsvarar

en genomsnittlig hyra på 1 116 kr/kvm. Från och med den 1 januari 2017 blir hyreshöjningen 0,75 procent.

Tyresö Bostäder hade 37 anställda (genomsnitt för året) varav 13 kvinnor. Omräknat till årsarbetare motsvarade det totalt 36 heltider.

Bolaget gjorde investeringar på 15,6 miljoner i pågående projekt och investeringar på 0,1 miljoner i fastighetsinstallationer och övriga inventarier. Den totala underhållskostnaden uppgick till 35,8 miljoner 2015.

Tyresö Näringslivsaktiebolag

Tyresö Näringslivsaktiebolag har till uppgift att köpa, förvalta och sälja mark samt förvärva, bygga och förvalta lokaler för näringslivsändamål. Bolaget äger mark och en bostadsfastighet inom det så kallade Brädgårdsområdet.

Större delen av marken som bolaget äger arrenderas av Tyresö kommun. Utöver utarrendering av marken har bolaget fyra bostadshyresgäster och fyra lokalhyresgäster i byggnaderna inom området. Tyresö kommun ansvarar för förvaltning och uthyrning av bolagets byggnader. Bolaget har inte haft någon anställd personal.

Det ekonomiska resultatet för Tyresö Näringslivsaktiebolag blev ett underskott på 0,2 miljoner kronor. Enligt den ekonomiska planen kommer bolaget att gå med förlust till och med 2017, då den så kallade fusionsspärren som inträdde vid fusionen med Fastighets AB Maria Sofia upphör och bolagets fastighet kan säljas.

Tyresö Vindkraft AB

I december 2014 bildades Tyresö Vindkraft AB, som har till uppgift att äga och leasa ut vindkraft till Tyresö kommun och dess bolag. Bolaget övertog driften av ett vindkraftverk i Bösjövarden i Mora kommun den 18 december 2014.

Bolaget redovisade ett nollresultat för 2015. Det beror på att ägaren alltid kommer att täcka bolagets kostnader. Vindkraftverket leasas av Tyresö kommun och Tyresö Bostäder. Leasingavtalet är utformat så att leasingavgifterna alltid täcker bolagets kostnader och därför kommer bolagets resultat alltid att bli noll.

Övrigt ägande

Tyresö kommun har även andelar i Stiftelsen Tyrestaskogen, Södertörns brandförsvärsförbund, Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, Södertörns överförmyndarnämnd, Världus AB samt Stockholmsregionens Försäkring AB.

Kommunen är i övrigt medlem i Kommuninvest ekonomisk förening sedan 2010.

Stiftelsen Tyrestaskogen är ansvarig för driften av områdena i naturreservatet Tyresta. Stiftelsens uppgift är att förvalta och utveckla områdena och Tyresta by enligt fastslagna bestämmelser och skötselplan.

Södertörns brandförsvärsförbund är ett kommunalförbund som bedriver räddningstjänst i kommunerna Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. I förbundets område finns nästan 600 000 invånare. Inom medlemskommunerna finns åtta räddningsstyrkor dygnet runt, tre deltidstyrkor, åtta räddningsvårn och en regional räddningscentral. Dagtid på vardagar finns dessutom fem mindre räddningsstyrkor och övrig tid finns extrapersonal i beredskap.

Räddningscentralen Stockholms län drivs sedan 2009 tillsammans med Brandkåren Attunda. Räddningscentralen Stockholms län hanterar medlemskommunernas och Brandkåren Attundas uppdrag. Därmed omfattar räddningsregionen, där Tyresö ingår, 16 kommuner. Antalet uppdrag för medlemskommunerna med olika former av larm- och jourfunktioner växer kontinuerligt.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund bildades den 1 april 2008 av de tre kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö. Tyresös ägarandel är 29,6 procent. Förbundets uppdrag är att sköta den prövning och tillsyn som kommunerna är skyldiga att utföra enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter – med undantag av strandskyddstillsynen.

Förbundet ska också erbjuda medlemskommunerna kompetens kring medlemskommunernas frivilliga åtaganden inom miljöområdet. Förbundet ska även ge det stöd till

fysisk planering och bygglovsverksamhet som varje medlemskommun efterfrågar inom förbundets kompetensområde. Förbundet ska besvara remisser från medlemmarna, informera och hjälpa medlemmarna med expertkunskaper inom verksamhetsområdet samt delta i kommunernas krisberedskapsplanering. Förbundets verksamhet finansieras delvis av anslag i form av medlemsavgifter från kommunerna, men ungefär hälften av förbundets kostnader täcks av avgifter som verksamhetsutövare betalar för tillsynerna.

Varje kommun måste ha en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. Södertörns överförmyndarnämnd är en gemensam förmyndarnämnd som drivs av Haninge kommun i samverkan med Tyresö, Botkyrka, Huddinge och Nynäshamn. Nämndens huvuduppgift är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvalterskap. Syftet med tillsynen är att förhindra att barn eller myndiga personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt, missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.

Vårlljus AB bildades 1994 av 25 kommuner i Stockholms län (alla utom Stockholm) för att erbjuda vård-, behandlings- och rådgivningstjänster för i första hand barn och unga.

Tyresö kommun är delägare i Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF) som är ett aktiebolag där 20 av 26 kommuner inom Stockholms län är delägare. SRF:s syfte är att i samarbete med kommunerna samordna upphandling och förvaltning av samlade försäkringslösningar. Bolaget ska tillföra kommunerna ökad kompetens inom försäkringsområdet och vara en resurs inom riskhantering, skadeförebyggande arbete och försäkring.

Finansiell analys av Tyresö kommun

Tyresö redovisade ett resultat på 14,8 miljoner kronor för 2015. Överskottet består nästan helt av återbetalda försäkringspremier på 14,3 miljoner från AFA. Räknar man bort denna jämförelsestörande post var resultatet 0,5 miljoner. Motsvarande resultat 2014 uppgick till 5,7 miljoner.

Investeringarna i anläggningstillgångar uppgick till 197 miljoner 2015 mot 145 miljoner 2014. Av investeringarna finansierades 15 miljoner genom investeringsinkomster, jämfört med 37 miljoner 2014. 82 procent av investeringarna finansierades av skatteintäkter, vilket innebär att 18 procent har finansierats med lån.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Tyresö kommun används en finansiell analysmodell som utgår från fyra väsentliga *finansiella aspekter*. *Aspekterna är finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen*. Målet är att utifrån dessa fyra aspekter kunna fastställa om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

RESULTAT OCH KAPACITET

Intäkter och kostnader i verksamheten

mkr	2013	2014	2015
Verksamhetens intäkter	482	476	556
Verksamhetens kostnader	2 414	2 481	2 661

Såväl intäkter som kostnader var större 2015 än föregående år. På intäktssidan var det framför allt bidrag som ökade med 50 miljoner, exploateringsintäkter som ökade med 24 miljoner och taxor och avgifter som ökade med 13,5 miljoner. Kostnaderna var 180 miljoner högre än föregående år. Främst bestod kostnadsökningen av köp av verksamhet (97 miljoner högre än 2014), lönekostnader (+38 miljoner), fastighetsentreprenader (+14 miljoner) samt förbrukningsinventarier, främmande tjänster och övriga kostnader som sammantaget var 27 miljoner högre än föregående år.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen

Förändring i %	2013	2014	2015
Skatteintäktsutveckling	3,2	2,7	6,0
Skatter, generella statsbidrag och utjämning	4,3	2,7	4,9
Nettokostnadsutveckling	7,4	5,7	4,7

Skatteintäkter och generella bidrag ökade med 4,9 procent och verksamheternas nettokostnader med 4,7 procent. Det senaste året har intäkter och nettokostnader utvecklats i stort sett i samma takt.

ÅRETS RESULTAT OCH JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

mkr	2013	2014	2015
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	27	6	1
Jämförelsestörande poster	14	0	14
Årets resultat	40	6	15
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	0,5	0,3	0,0

Resultatutvecklingen i kommunen var negativ. Rensat från engångsintäkten på 14,3 miljoner kronor från AFA Försäkring var resultatet mycket nära noll. Kortfattat kan situationen beskrivas som att den löpande verksamheten generellt redovisade underskott som kompenseras av överskott på finansförvaltningen, i form av reavinster, engångsintäkter och låga finansiella kostnader beroende på lågt ränteläge. Resultattrenden de senaste åren är negativ.

God ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv

Ett av kommunens finansiella mål är ett överskott om minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det innebär för Tyresös del att resultatet borde uppgå till omkring 45 miljoner för att nå målet. Överskottet behövs dels för att finansiera de pensionsförpliktelser som finns utanför balansräkningen, dels för att kunna finansiera investeringar med skatter istället för lån.

DRIFTKOSTNADSANDEL

%	2013	2014	2015
Verksamhetens intäkter minus kostnader exklusive avskrivningar och jämförelsestörande poster	93,4	95,2	94,0
Avskrivningar	3,8	4,2	4,5
Driftkostnadsandel före jämförelsestörande poster och finansnetto	97,2	99,3	98,5
Finansnetto	0,7	0,4	0,2
Driftkostnadsandel efter finansnetto	97,9	99,7	98,7
Jämförelsestörande poster (netto)	-0,7	0	0,6
Driftkostnadsandel	97,2	99,7	99,4

Driftkostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som gått till löpande driftkostnader. Om den totala driftkostnadsandelen är mindre än 100 procent har kommunen en bra balans mellan löpande kostnader och intäkter – kommunen har större intäkter än utgifter. För

att anses ha en god ekonomisk hushållning bör kommunen ha en driftkostnadsandel på maximalt 97–98 procent. De löpande driftkostnaderna var för Tyresös del en alltför stor andel av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Även avskrivningarnas andel av driftkostnader ökade, vilket innebär att kostnader som direkt hör till verksamheterna minskar som andel av driftkostnaderna. Finansnettots andel av intäkterna har fortsatt att minska, vilket beror på ett lågt ränteläge.

ÅRETS INVESTERINGAR

	2013	2014	2015
Investeringar brutto	201,8	145	197,1
Investeringar netto	98,7	107,6	182,1
Investeringsvolym brutto/ nettokostnader (%)	10	7	9,0
Investeringsvolym netto/ nettokostnader (%)	5	5	8,3

Bruttoinvesteringarna motsvarar ungefär en tiondel av verksamheternas nettokostnader över åren. Bruttoinvesteringarna uppgick till 197 miljoner kronor 2015, en ökning med 52 miljoner från året innan.

SKATTEFINANSIERINGSGRADEN AV INVESTERINGAR

Skattefinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. Om skattefinansieringsgraden är 100 procent eller mer betyder det att kommunen inte behöver låna till investeringarna.

	2013	2014	2015
Skattefinansieringsgraden av bruttoinvesteringar (%)	52	83	76
Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringar (%)	107	112	82

Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringarna uppgick till 82 procent, vilket innebar att kommunen fick ta nya lån för att täcka resten, 18 procent, av årets investeringskostnader.

LIKVIDITET UR ETT RISKPERSPEKTIV

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. I nyckeltalet relateras kommunens omsättningstillgångar till kortfristiga skulder. Kassalikviditeten bör analyseras tillsammans med soliditeten. En ökande kassalikviditet i kombination med oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på ett ökat ekonomiskt handlingsutrymme.

	2013	2014	2015
Kassalikviditet (%)	109	90	107

Kassalikviditeten ökade något 2015, vilket var ett resultat av ett medvetet agerande. I och med den negativa repo-räntan har kommunen möjlighet att ta kortfristiga lån till negativ ränta. Den möjligheten har kommunen tagit tillvara och därmed kunnat undvika att använda räntekontokrediten, vilket leder till lägre finansiella kostnader totalt för kommunen.

SOLIDITET ENLIGT BALANSRÄKNINGEN

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsförmåga. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital.

	2013	2014	2015
Soliditet exklusive pensionsför- pliktelser som intjänats före 1998 (%)	42,2	41,1	38,7

Soliditeten enligt balansräkningen har sjunkit de senaste åren. Anledningen är att upplåningen ökat på grund av att kommunen inte kunnat finansiera investeringar fullt ut med skatteintäkter. Detta nyckeltal tar ingen hänsyn till de pensionsförpliktelser som intjänats före 1998, eftersom de redovisas utanför balansräkningen.

SOLIDITET INKLUSIVE PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Om man inkluderar de pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 och som ligger utanför balansräkningen, får man ett annat, lägre soliditetsmått.

	2013	2014	2015
Soliditet inklusive pensionsför- pliktelser som intjänats före 1998 (%)	1,0	2,5	4,6

När pensionsförpliktelsen läggs in i soliditetsmättet är soliditetsmättet istället ökande. Det beror på att pensionsförpliktelser som ligger utanför balansräkningen minskat de senaste tre åren.

PENSIONS FÖRPLIKTELSE

mkr, inklusive särskild löneskatt	2013	2014	2015
Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998	173	181	193,1
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	911	874	845
Total pensionsförpliktelse	1 084	1 055	1 038

Kommunens pensionsförpliktelser inklusive särskild löneskatt uppgick 2015 till 1 038 miljoner kronor, det vill säga en dryg miljard. Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998 har ökat. De förpliktelser som är knutna till pensioner som intjänats före 1998 har däremot sjunkit. Jämfört med 2014 minskade skulden med sammanlagt 17 miljoner.

KOMMUNALSKATT

Den kommunala skattesatsen var oförändrad på 19,48 kronor per intjänad hundralapp. I jämförelse med snittet i Stockholms län är skattesatsen i Tyresö relativt hög.

Skattesats

	2013	2014	2015
Tyresö	19,48	19,48	19,48
Stockholms län	18,29	18,27	18,43
Skillnad	1,19	1,21	1,05

KOMMUNENS BORGENSÅTAGANDE

Borgensåtagande i förhållande till verksamhetens kostnader är ett risknyckeltal. Om den part som kommunen gått i borgen för får svårt att betala sina lån, överförs risken och betalningsansvaret till kommunen. Genom att mäta kommunens totala borgensåtagande som andel av bruttokostnaderna för kommunen synliggör man den eventuella resultateffekten i relation till kommunens övriga kostnader.

Borgensåtagande i % av verksamhetens bruttokostnader	2013	2014	2015
Tyresö	74	61	59
Stockholms län	35	33	-

Tyresö kommuns borgensåtagande är relativt högt och motsvarade cirka 60 procent av bruttokostnaderna 2015. Andelen var ungefär lika hög som 2014. Under året tillkom borgensåtagandet för Tyresö Vindkraft AB.

Sammanfattande kommentar

Sammanfattningsvis redovisade flera verksamheter i kommunen stora underskott, i synnerhet gäller det omsorgsverksamheter. Det som bidragit till det totala överskottet är dels premieåterbetalningen från AFA Försäkring, dels betydligt lägre finansiella kostnader än budgeterat tack vare ett lägre ränteläge. Tyresö kommun har inte uppfyllt kravet på god ekonomisk hushållning, eftersom man inte nådde målet om överskott i storleksordningen 44–45 miljoner från den ordinarie verksamheten. Skillnaden mellan det faktiska resultatet och resultatmålet var omkring 60 miljoner.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH BALANSKRAVET

Enligt kommunallagen ska kommunen fastställa mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Enligt samma lag ska kommunens ekonomi vara i balans, det vill säga de löpande intäkterna ska överstiga kostnaderna (det så kallade balanskravet). Tyresö kommun har formulerat dessa mål för god ekonomisk hushållning:

1. *Det årliga driftresultatet (exklusive extraordinära kostnader och intäkter) uppgår till i genomsnitt minst 2 procent av skatter och utjämningsystem.*

Det innebär för Tyresös del omkring 45 miljoner per år, baserat på 2015 års siffror. Målet har inte uppnåtts de senaste tre åren.

2. *Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten.*

Inte heller det målet uppnådde kommunen eftersom nettoinvesteringarna var 63 miljoner högre än budgeterat.

BALANSKRAVET

Vid en bedömning av om kommunen uppfyller balanskravet ska man även beakta realisationsvinster och eventuellt tidigare underskott. Av balanskravsutredningen framgår att kommunen uppfyllde balanskravet 2015.

Årets resultat	14,8
Samtliga realisationsvinster	0,0
Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0,0
Realisationsvinster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0,0
Realiserade förluster i värdepapper	0,0
Återföring av realiserade förluster i värdepapper	0,0
BALANSKRAVSRESULTAT	14,8

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV

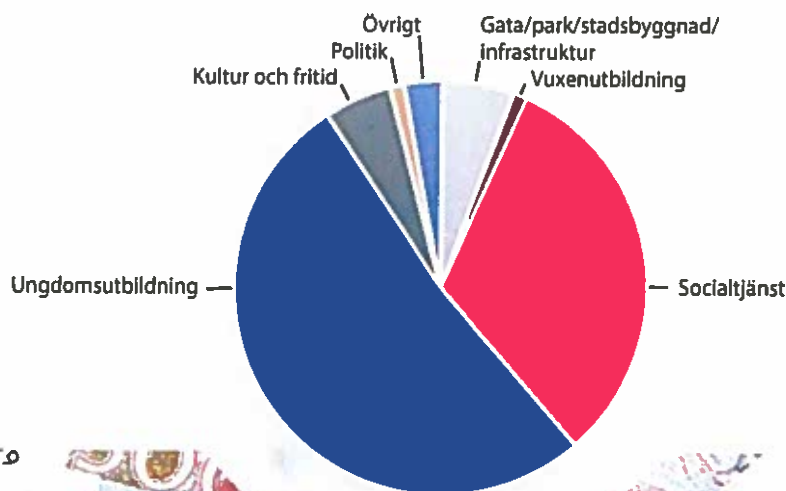
Kommunfullmäktige har 2013-12-12 beslutat att tills vidare inte utnyttja möjligheten att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR).

Finansiella nyckeltal

	2011	2012	2013	2014	2015
Utveckling skatteintäkter och utjämning	3,6 %	3,5 %	4,3 %	2,7 %	4,9 %
Nettokostnadsutveckling	1,0 %	3,7 %	9,0 %	4,1 %	5,3 %
Driftkostnadsandel	98,6 %	98,0 %	101,9 %	103,9 %	103,8 %
Varav verksamhetens nettokostnader	93,6 %	93,8 %	98,0 %	99,3 %	99,8 %
Varav avskrivningar	3,6 %	3,5 %	3,8 %	4,2 %	4,5 %
Varav finansnetto	1,4 %	0,7 %	0,7 %	0,4 %	0,2 %
Varav jämförelsestörande poster (netto)	0,0 %	0,0 %	-0,7 %	0,0 %	-0,6 %
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och utjämningsystem (%)	5,0 %	5,5 %	1,3 %	0,3 %	0,0 %
Årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämningsystem (%)	5,0 %	5,5 %	2,0 %	0,3 %	0,7 %
Skattefinansieringsgraden av investeringsutgifter	52,7 %	53,9 %	59,1 %	64,8 %	62,6 %
Investeringsutgifter/verksamhetens kostnader (%)	14,0 %	14,2 %	8,4 %	5,8 %	6,9 %
Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringar	53,0 %	53,9 %	59,1 %	87,3 %	64,8 %
Nettoinvesteringar/verksamhetens kostnader (%)	13,9 %	14,2 %	8,4 %	4,3 %	6,6 %
Nettoinvesteringar/avskrivningar	452,9 %	474,7 %	256,0 %	122,0 %	177,2 %
Soliditet	42,2 %	42,7 %	42,2 %	41,1 %	38,7 %
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	-4,2 %	1,1 %	1,0 %	2,5 %	5,4 %
Primärkommunal skattesats	19,48	19,48	19,48	19,48	19,48
RISK OCH KONTROLL					
Kassalikviditet	107 %	90 %	109 %	90 %	107 %

Vad används 100 kronor av skattepengarna till?

	kronor		kronor
Gata/park/stadsbyggnad/infrastruktur	5,67	Ungdomsutbildning	51,92
varav räddningstjänst	1,32	varav förskola	12,69
varav plan och exploatering	0,82	varav grundskola	29,96
varav väghållning och park	3,03	varav gymnasium	9,27
varav miljö och trafik	0,20	Kultur och fritid	5,36
varav bygglovsverksamhet	0,23	varav kultur och fritid	4,83
varav VA och renhållning	0,07	varav fritidsgårdar	0,53
Vuxenutbildning	1,19	Politik	0,99
Socialtjänst	31,86	Övrigt	3,01
varav äldreomsorg	13,92	SUMMA	100,00
varav individ- och familjeomsorg	7,33		
varav funktionsnedsättning	10,61		

Finansiell uppföljning och riskhantering

Tyresö kommuns totala upplåning uppgick vid utgången av 2015 till 700 miljoner kronor.

Under året har lån på 270 miljoner omsatts och ytterligare 130 miljoner har nyupplånats.

Under året har kommunen arbetat med att anpassa skuldportföljen till den finanspolicy som fullmäktige beslutat. Kommunens genomsnittliga räntebindningstid uppgick vid årsslutet till 715 dagar, jämfört med 543 dagar ett år tidigare. Samtidigt minskade kostnaderna för räntor då den genomsnittliga räntan på kommunens lån var 1,01 procent 2015 jämfört med 1,88 procent ett år tidigare. Minskningen av genomsnittlig ränta beror dels på att äldre lån har omsatts, dels på det extremt låga ränteläget. Kommunen har numera även viss upplåning i portföljen till negativa räntor.

Kommuninvest och övriga investerrelationer

Tyresö kommun ger inte ut egna kommunobligationer och har därför inte direktkontakt med investerare. Kommunen är däremot delägare i Kommuninvest som är en medlemsorganisation utan vinstintresse där kommunen har alla sina lån samlade. Att alla lån är samlade hos Kommuninvest beror på att de erbjuder de bästa villkoren för kommunen. Det kan möjligen anses som en risk att enbart ha en

motpart för upplåningen, men kommunen bedömer att Kommuninvest har en sådan riskspridning i den upplåning de själva gör att skillnaden mellan att låna hos fler aktörer i praktiken inte sänker affärsrisken. De har stor bredd och spridning i upplåning i olika valutor och obligationer världen över. Kommuninvest är även klassade som en systemviktig aktör av Finansinspektionen. Kommuninvests medlemskap i Riksbankens betalningssystem Rix förstärker tillgången till likviditet vid eventuell oro på de finansiella marknaderna, genom möjlighet att delta i Riksbankens marknadsaktiviteter och genom omedelbar tillgång till krediter. Under finanskrisen var Kommuninvest en av få aktörer som kunde erbjuda återfinansiering.

Tyresö kommuns finanspolicy

Tyresö kommuns finanspolicy beslutades av kommunfullmäktige 2014. Målet för skuldförvaltningen är att genom aktiv upplåning minimera kostnaderna i förhållande till bindningstid och tillräcklig likviditet. Syftet är att trygga finansieringen på både kort och lång sikt genom stabilitet och förutsägbarhet vad gäller framtida räntekostnader. Upplåningen i förhållande till finanspolicyen är fördelad enligt tabellen nedan.

Räntebindningstid	2015		2014		Enligt policy		
	mkr	%	mkr	%	Normal	Min	Max
0-1 år	300	43	270	47	40	30	50
1-2 år	100	14	100	18	20	12,5	27,5
2-3 år	100	14	100	18	20	12,5	27,5
3-4 år	100	14			10	5	15
4-5 år	100	14	100	18	10	5	15
5-6 år					0		10
7-8 år					0		10
8-9 år					0		10
9-10 år					0		10
10- år					0		10
SUMMA:	700		570				

Risker

Kommunens genomsnittliga upplåningskostnad uppgick 2015 till cirka 1 procent. Under 2016 blir troligen den vägda upplåningskostnaden ännu lägre. I kommunens långtidsplanering ingår ett relativt omfattande investeringsprogram, bland annat ska en ny ishall och en ny gymnasieskola byggas. Dessa investeringar behöver som det ser ut idag

till stor del finansieras med lån. Om kommunens låneskuld om några år skulle öka från 700 miljoner kronor till 1000 miljoner (en miljard) och räntan samtidigt skulle stiga från cirka 1 procent 2015 till en mer normal nivå på 4 procent, skulle de finansiella kostnaderna öka från 7 miljoner till 40 miljoner. Med tanke på att resultatet på 14 miljoner

för 2015 förstärktes av en engångsintäkt på 14,3 miljoner från AFA och fastighetsförsäljningar för 26,4 miljoner, finns det inget utrymme i budgeten för sådana kostnadsökningar. Det kan tvinga fram nedskärningar och/eller skatteköningar för att kommunen ska undvika ett negativt resultat.

Definitioner av risker – och kommunens strategi i korthet för att möta riskerna

Finansieringsrisk innebär svårigheter att ta nya lån och sätta om befintliga lån. Kommunens lån är idag samlade hos Kommuninvest som är en mycket stabil motpart och klassas som en systemviktig aktör av Finansinspektionen. Kommunen har även upparbetade kontakter med affärsbankerna.

Ränterisk är ett mått på hur mycket kommunens resultat påverkas vid en förändring av marknadsräntan. Ränterisken begränsas genom restriktioner för andelen kort och lång räntebindning i enlighet med finanspolicyen.

Valutarisk är ett mått på hur mycket kommunens resultat påverkas vid en given förändring av valutakursen på lån i utländsk valuta. Den risken är inte aktuell för Tyresö då kommunen har som riskpolicy att enbart ha lån i svensk valuta.

Motpartsrisk avser risker som uppstår om en motpart inte fullgör sina förpliktelser. Kommunen har alla sina lån hos Kommuninvest. Det kan möjligen ses som en risk, men Kommuninvest är i detta sammanhang en stabil motpart och eftersom de klassas som en systemviktig aktör hos Finansinspektionen har de möjlighet att vända sig direkt till Riksbanken.

Likviditetsrisk är risken att en placering av ett överskott inte kan omsättas till likvida medel utan kostnad. Likviditetsrisk vid upplåning avser risken att kommunen inte har tillgång till pengar för att kunna göra betalningar. Likviditetsrisken hanterar kommunen genom att göra kontinuerliga likviditetsprognoser och anpassa upplåningen efter prognosen. Utöver det finns en checkräkningskredit som kommunen kan använda vid behov.

Finansiella nyckeltal

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. I nyckeltalet relateras kommunens omsättningstillgångar till kortfristiga skulder.

	2013	2014	2015
Kassalikviditet (%)	109	90	107

Kassalikviditeten ökade något 2015, vilket är ett resultat av ett medvetet agerande. I och med den negativa reporäntan har kommunen möjlighet att ta kortfristiga lån till negativ ränta. Den möjligheten har kommunen tagit tillvara och därmed kunnat undvika att använda räntekontokrediten, vilket leder till lägre finansiella kostnader totalt för kommunen.

Soliditet enligt balansräkningen är ett mått på kommunens långsiktiga ekonomiska handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats via eget kapital (samlade skatteintäkter). Eftersom soliditeten bestäms av relationen mellan tillgångar och skulder påverkas den av hur tillgångarna värderas. En relativt stor del av kommunens anläggningstillgångar är byggnader och mark. Erfarenhetsmässigt brukar försäljningar av den sortens tillgångar ge intäkter som är större än det bokförda värdet. Även de finansiella anläggningstillgångarna, främst aktier i Tyresö Bostäder, har troligen ett bokfört värde som är avsevärt lägre än det verkliga värdet vid en eventuell försäljning. Därmed har tillgångarna i kommunens balansräkning som är redovisade till anskaffningsvärde sannolikt ett högre marknadsvärde. Det innebär att den verkliga soliditeten, om tillgångarna varit marknadsvärderade, troligen är betydligt högre än vad tabellen nedan anger.

	2013	2014	2015
Soliditet enligt balansräkningen (%)	42,2	41,1	38,7

Soliditeten enligt balansräkningen var något lägre vid utgången av 2015 jämfört med tidigare år. Delvis hänger det samman med att likviditeten var högre vid årsskiftet 2015–2016 jämfört med motsvarande tidpunkt tidigare år.

Soliditet inklusive pensionsförpliktelser är ett annat soliditetsmått där man inkluderar pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 och som ligger utanför balansräkningen. Detta soliditetsmått är därför lägre. Denna soliditet ökade jämfört med 2014, vilket beror på att kommunens ansvarsförbindelse för pensionerna minskade från 874 miljoner 2014 till 825 miljoner vid utgången av 2015.

	2013	2014	2015
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser (%)	1,0	2,5	4,6

Kommunens borgensåtagande

Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till kommun-ägda bolag, men ibland även för andra externa verksamheter. Kommunens samlade borgensåtagande för lån uppgick vid utgången av 2015 till 1 561 miljoner kronor (1,56 miljarder), vilket var en ökning med 54 miljoner från 2014. Ökningen beror i huvudsak på att ett borgensåtagande för Tyresö Vindkraft AB tillkom. För mer information om detta, se not 21 i årsredovisningen.

Skatteintäkter i förhållande till lån

Sett över tid är det inte bra om kommunens lån hos banker och kreditinstitut ökar mer än vad skatteintäkterna gör.

mkr	2013	2014	2015
Skatteintäkter generella bidrag och utjämning	2 052	2 107	2 210
Utestående lån	610	570	700
Lån/skatteintäkter	29,7	27,1	31,7

Under 2015 uppgick kommunens lån som andel av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning till 31,7 procent, en ökning från 2014. Visserligen kan en del av ökningen förklaras genom att kommunens likviditet var högre än 2014, men ju högre lånenivån är i relation till intäkterna, desto högre är den ekonomiska risken för kommunen. Skulle skatteintäkterna börja minska, exempelvis genom en kraftig lågkonjunktur, samtidigt som räntan stiger kan kommunen hamna i ett mycket bekymmersamt läge. Vid ett sådant scenario skulle en större andel av kommunens intäkter behöva användas till att betala räntor på lånen. Vad ett "godkänt" nyckeltal är kan diskuteras, men exempelvis Malmö stad har satt som mål att andelen inte får överstiga 30 procent.

Driftredovisning

Nämndernas nettokostnader uppgick till totalt 2 234 miljoner kronor (drygt 2,2 miljarder), vilket var 37,9 miljoner kronor (1,7 procent) mer än budgeterat. De största underskotten uppstod inom socialnämndens ansvarsområde där det sammanlagda underskottet blev 26,3 miljoner. Inom kommunstyrelsen redovisade gemensam verksamhet ett underskott på 9,3 miljoner.

Verksamhetsområden	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget	Resultat
Kommunstyrelsen					
GEMENSAM VERKSAMHET	396,0	483,6	87,6	78,4	- 9,3
KOMMUNALFÖRBUND m m	0,0	41,7	41,7	42,2	0,5
POLITISK VERKSAMHET	0,0	21,6	21,6	21,1	- 0,4
NÄRINGS LIV	0,2	1,4	1,2	1,2	0,0
PLAN OCH EXPLOATERING	9,5	27,5	18,1	18,0	- 0,1
VÄGHÅLLNING OCH PARK	14,9	81,3	66,5	66,7	0,2
MILJÖ, TRAFIK OCH ÖVRIGT	1,1	5,4	4,3	4,0	- 0,3
VATTEN OCH AVLOPP	69,9	70,3	0,5	0,0	- 0,5
RENHÅLLNING	42,4	43,4	1,0	0,0	- 1,0
Byggnadsnämnden					
BYGGLOVSVERKSAMHET	4,7	9,8	5,1	4,1	- 1,0
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden					
ARBETSCENTRUM	12,6	21,4	8,7	10,0	1,2
VUXENUTBILDNING	17,3	43,3	26,0	26,0	0,0
GYMNASIESKOLA	77,0	280,2	203,1	202,2	- 0,9
Kultur- och fritidsnämnden					
BIBLIOTEK, KULTUR OCH FRITID	7,8	113,6	105,9	108,3	2,4
FRITIDSGÅRDAR	4,1	15,6	11,5	12,1	0,6
Barn- och utbildningsnämnden					
FÖRSKOLA	28,3	305,4	277,1	280,7	3,6
GRUNDSKOLA	63,3	719,8	656,4	650,6	- 5,9
Socialnämnden					
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	64,1	224,6	160,5	154,2	- 6,4
ÄLDREOMSORG	204,4	509,3	304,9	292,9	- 12,0
OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING	159,3	391,8	232,5	223,7	- 8,8
Alla nämnder/verksamhetsområden	1 176,9	3 411,1	2 234,2	2 196,3	- 37,9

Investeringsredovisning

Investeringarna 2015 uppgick till 197 miljoner kronor. Av investeringarna användes 46 procent till olika exploateringsområden, främst på Östra Brevik och Norra Tyresö Centrum, 11 procent till väghållning och park inklusive gång- och cykelbanor, 9 procent gick till vård- och omsorgsområdena, 7 procent till utbildningsområdet och 4 procent till fritidsområdet.

Tabellen nedan visar de största investeringsprojekten i kommunen och vilka utgifter som är planerade totalt enligt det senaste investeringsprogrammet.

Projekt	UTGIFT	UTGIFT	UTGIFT	Totalt
	<år 2015	år 2015	Plan >år 2015	
Solberga, etapp 7	-13,9	-30,3	-19,9	-64,0
Tyresövägen	-2,5	-10,9	-144,5	-157,8
Norra Tyresö Centrum	-42,5	-25,1	-111,1	-178,8
Strandängarna	36,5	-16,1	-20,4	0,0
Tärningen gruppboende	-0,8	-4,7	-4,5	-10,0
Villa Linde LSS-boende	0,0	-10,2	-5,8	-16,0

Nedan redovisas hela investeringsprogrammet.

INVESTERINGS- OCH EXPLOATERINGSREDOVISNING

INVESTERINGAR, mkr	INKOMST	UTGIFT	NETTO	BUDGET	DIFF
EXPLOATERING ÖSTRA TYRESÖ	-1,4	-6,1	-7,5	-33,8	26,2
Brevik Ugglevägen, etapp 9	0,0	-4,1	-4,1	-20,2	16,1
Brobänken, etapp 10	0,0	-1,8	-1,8	-11,7	9,9
Övrigt	-1,4	-0,2	-1,6	-1,9	0,3
EXPLOATERING ÖVRIGA TYRESÖ	0,7	-33,2	-32,4	-67,9	35,5
Raksta, etapp 8	0,0	-1,8	-1,8	-9,6	7,8
Solberga, etapp 7	0,0	-30,3	-30,3	-49,0	18,8
Övrigt	0,7	-1,1	-0,3	-9,3	9,0
VERKSAMHETSLOKALER	0,0	-25,7	-25,7	-100,8	75,1
Tärningen gruppboende	0,0	-4,7	-4,7	-9,2	4,5
Villa Linde LSS-boende	0,0	-10,2	-10,2	-16,0	5,8
Ny ishall	0,0	-0,3	-0,3	-40,7	40,4
Villa Höglid korttidsboende	0,0	-2,4	-2,4	-2,3	-0,1
Upprustning Fårdala ridhus	0,0	-1,7	-1,7	-7,0	5,3
Utbyggnad Radiovägen	0,0	-2,3	-2,3	-5,0	2,7
Verksamhetsanpassningar Alby friluftsgård	0,0	-2,6	-2,6	-7,5	4,9
Övrigt	0,0	-1,5	-1,5	-13,2	11,7
FASTIGHET SAMLINGSANSLAG	0,0	-18,6	-18,6	-25,0	6,4
Kommunhuset En väg in	0,0	-2,3	-2,3	-2,5	0,2
Gymnasiet Brandlarm	0,0	-3,3	-3,3	-3,5	0,2
Idrottshall Nyboda skola	0,0	-3,7	-3,7	-3,0	-0,7
Övrigt	0,0	-9,2	-9,2	-16,0	6,8

INVESTERINGAR, mkr	INKOMST	UTGIFT	NETTO	BUDGET	DIFF
TYRESÖVÄGEN	0,0	- 10,9	- 10,9	- 24,8	13,9
Tyresövägen 3 körfält	0,0	- 6,2	- 6,2	- 6,8	0,6
Viltpassage Sidvallsvägen	0,0	- 1,8	- 1,8	- 2,0	0,2
Kraftledning Tyresövägen	0,0	- 1,7	- 1,7	- 16,0	14,3
Övrigt	0,0	- 1,2	- 1,2	0,0	- 1,2
CYKELPLAN	0,0	- 5,3	- 5,3	- 6,0	0,7
Gång- och cykelväg Skogsängsvägen etapp1	0,0	- 1,6	- 1,6	- 2,0	0,4
Gång- och cykelväg Vendelsövägen	0,0	- 1,2	- 1,2	- 1,2	0,0
Gång- och cykelväg Stjärnvägen	0,0	- 1,0	- 1,0	- 1,0	0,0
Övrigt	0,0	- 1,5	- 1,5	- 1,8	0,3
VÄG OCH PARK	0,0	- 4,5	- 4,5	- 10,0	5,5
Tillgänglighetsanpassning busshållplatser	0,0	- 0,9	- 0,9	- 1,0	0,1
Övrigt	0,0	- 3,7	- 3,7	- 9,0	5,3
KULTUR OCH FRITID	0,0	- 1,2	- 1,2	- 1,5	0,3
Forellscenen ljud och ljus m m	0,0	- 0,4	- 0,4	0,0	- 0,4
Övrigt	0,0	- 0,8	- 0,8	- 1,5	0,7
KLIMATSTRATEGI	0,0	- 0,1	- 0,1	- 1,0	0,9
Beläggning laddstation Tyresö C	0,0	- 0,6	- 0,6	- 0,6	0,0
Övrigt	0,0	0,5	0,5	- 0,4	0,9
KOMMUNDIREKTÖRENS ANSLAG	0,0	- 5,1	- 5,1	- 5,0	- 0,1
Dataservrar	0,0	- 3,9	- 3,9	- 4,0	0,1
Övrigt	0,0	- 1,1	- 1,1	- 1,0	- 0,1
ÖVRIGT	0,0	0,0	0,0	- 16,6	16,6
Övrigt	0,0	0,0	0,0	- 16,6	16,6
SOCIALNÄMNDEN	0,0	- 0,2	- 0,2	- 0,4	0,2
Sängar Björkbacken	0,0	- 0,2	- 0,2	0,0	- 0,2
Övrigt	0,0	- 0,1	- 0,1	- 0,4	0,3
BARN OCH UTBILDNING	0,0	- 0,4	- 0,4	- 0,6	0,2
Ny skola Fornuddsparken	0,0	- 0,4	- 0,4	- 0,6	0,2
NORRA TYRESÖ CENTRUM	0,9	- 26,1	- 25,1	- 72,1	47,0
Damm, gångvägar Stadsparken	0,9	- 14,6	- 13,6	- 9,5	- 4,1
Kvarteret Järnet inklusive gångtunnel	0,0	- 6,2	- 6,2	- 6,1	- 0,1
Simvägens förlängning till Forellen 4	0,0	- 8,8	- 8,8	- 19,0	10,2
Små justeringar Tyresö C vägnät	0,0	- 1,2	- 1,2	- 6,0	4,8
Övrigt	0,0	4,6	4,6	- 31,6	36,2
EGENFINANSIERADE PROJEKT	- 6,3	- 17,3	- 23,6	- 45,4	21,8
Strandängarna	0,0	- 16,1	- 16,1	- 36,5	20,4
Exploatering gymnasiet Wättinge	0,0	- 1,0	- 1,0	- 1,8	0,8
Kryddvägen	0,0	- 0,4	- 0,4	- 0,3	- 0,1
Övrigt	- 6,3	0,3	- 6,0	- 6,7	0,7

INVESTERINGAR, mkr	INKOMST	UTGIFT	NETTO	BUDGET	DIFF
VATTEN OCH AVLOPP	12,1	-22,7	-10,6	-20,6	10,0
VA-sanering	0,0	-21,9	-21,9	-20,0	-1,9
Övrigt	12,1	-0,8	11,3	-0,6	11,9
RENHÅLLNING	0,0	-5,4	-5,4	-25,1	19,7
Masshanteringsplats Mediavägen	0,0	-4,8	-4,8	-0,1	-4,7
Sorteringsutrustning Petterboda	0,0	-0,6	-0,6	-0,6	0,0
Sopsug Norra Centrum	0,0	0,0	0,0	-22,0	22,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0	-2,4	2,4
SAMMANLAGT	6,1	-182,7	-176,6	-456,5	279,9

Finansiella sammansättningar

4

Här återfinns de lagstadgade räkenskapsrapporterna med tilläggsupplysningar.

1. Resultaträkning
2. Balansräkning
3. Kassaflödesanalys
4. Noter
5. Redovisningsprinciper
6. Ordlista

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Verksamhetens intäkter	Not 1	555,7	476,1	775,3	713,3
Verksamhetens kostnader	Not 2	-2 661,4	-2 481,3	-2 788,3	-2 614,3
Avskrivningar	Not 3	-99,7	-88,2	-139,8	-129,8
Jämförelsestörande poster	Not 4	14,3	-	14,3	182,6
Verksamhetens nettokostnad		-2 191,1	-2 093,4	-2 138,5	-1 848,2
Skatteintäkter	Not 5	2 009,4	1 896,3	2 009,4	1 896,3
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	200,9	210,9	200,9	210,9
Finansiella intäkter	Not 7	6,5	7,2	0,7	1,5
Finansiella kostnader	Not 8	-10,8	-15,3	-36,8	-50,7
Jämförelsestörande finansiella poster		-	-	-	-
Resultat efter finansiella poster		14,8	5,7	35,7	209,8
Aktuell och uppskjuten skatt bolag		-	-	-6,8	-
Extraordinära intäkter		-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		14,8	5,7	28,8	209,8

Balansräkning

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och anläggningar	Not 9	1 872,6	1 795,4	3 652,1	3 564,4
Maskiner och inventarier	Not 10	68,0	62,2	71,0	66,2
Finansiella anläggningstillgångar	Not 11, 12	119,5	91,7	57,7	30,2
Summa anläggningstillgångar		2 060,2	1 949,3	3 780,8	3 660,8
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringstillgångar m.m.	Not 13	75,9	64,0	75,9	64,0
Kortfristiga fordringar	Not 14	177,6	182,3	169,6	175,3
Kassa, bank	Not 15	162,9	64,7	332,6	183,5
Summa omsättningstillgångar		416,3	310,9	578,0	422,7
SUMMA TILLGÅNGAR		2 476,5	2 260,2	4 358,9	4 083,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	Not 16	14,8	5,7	28,8	209,8
Resultatutjämningsreserv		-	-	-	-
Övrigt eget kapital		943,8	924,0	1 344,3	1 129,8
Summa eget kapital		958,6	929,7	1 373,1	1 339,6
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	193,6	181,2	193,6	181,2
Övriga avsättningar		-	-	38,7	34,9
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 18	935,5	804,2	2 307,9	2 135,2
Kortfristiga skulder	Not 19	388,9	345,2	445,6	392,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 476,5	2 260,2	4 358,9	4 083,6

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		-	-	-	-
Ansvarförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och/eller avsättningar	Not 20	845,0	874,0	845,0	874,0
Övriga ansvarförbindelser	Not 21, 22	1 560,8	1 507,2	179,7	167,5
Hyres- och leasingåtaganden	Not 23	571,2	585,0	510,0	506,5
SUMMA PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		2 977,0	2 966,2	1 534,7	1 548,0
Skulder i %		53,5 %	50,9 %	63,2 %	61,9 %
Soliditet (exklusive panter och ansvarförbindelser)		38,7 %	41,1 %	31,5 %	32,8 %
Soliditet (inklusive pensionsförpliktelser)		4,6 %	2,5 %	12,1 %	11,4 %

Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		14,8	5,7	28,8	209,8
Justering för av- och nedskrivningar		99,7	88,2	139,8	129,8
Justering för gjorda avsättningar		12,5	8,1	12,5	7,2
Justering för uppskjuten skatt		-	-	3,0	-
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		-13,7	-14,4	-18,5	-11,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		113,2	87,6	165,6	335,7
Ökning (-) / Minskning (+) av förråd m.m.	Not 13	-11,9	-4,4	-11,9	-4,4
Ökning (-) / Minskning (+) av kortfristiga fordringar	Not 14	4,7	-15,7	5,7	-7,5
Ökning (+) / Minskning (-) av kortfristiga skulder	Not 19	43,7	53,3	52,9	56,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten		149,6	120,8	212,3	380,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriala anläggningstillgångar		-	-	-	-
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	Not 9, 10	-182,7	-145,0	-236,4	-149,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	3,7	0,3	43,3
Investering i finansiella tillgångar		-14,4	-0,0	-14,4	-0,0
Försäljning av finansiella tillgångar		-	-	-	-
Bidrag (investerings, VA- och gatukostnadsersättning)		15,0	37,4	15,0	28,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-182,1	-104,0	-235,5	-78,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	Not 18	130,0	-	171,4	-
Amortering av långfristiga skulder	Not 18	-	-40,0	-	-305,0
Ökning (-) / Minskning (+) av långfristiga fordringar	Not 12	0,7	-4,3	0,9	1,3
Minskning av avsättningar p.g.a. utbetalningar		-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		130,7	-44,3	172,3	-303,7
Årets kassaflöde		98,2	-27,6	149,1	-1,2
Likvida medel vid årets början	Not 15	64,7	92,3	183,5	184,6
Likvida medel vid årets slut	Not 15	162,9	64,7	332,6	183,5
Förändring av likvida medel		98,2	-27,6	149,1	-1,2

Noter

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 1 Verksamhetens intäkter					
INTÄKTER					
Försäljningsintäkter		5,3	6,2	5,3	6,2
Taxor och avgifter		189,3	175,8	173,9	175,8
Hyror och arrenden		65,2	62,5	305,2	295,1
Bidrag		230,4	179,6	230,4	179,6
varav återbetalning AFA, se jämförelsestörande post	Not 4	- 14,3	-	- 14,3	-
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster		51,8	47,4	51,8	47,4
Exploateringsintäkter		27,3	3,2	18,3	3,2
Realisationsvinster		0,0	0,7	0,0	0,7
Försäkringsersättningar		0,6	0,7	0,6	0,7
Övriga intäkter		0,0	0,0	4,0	4,6
Summa verksamhetens intäkter		555,7	476,1	775,3	713,3
Not 2 Verksamhetens kostnader					
KOSTNADER					
Löner och sociala avgifter		1 208,9	1 171,1	1 233,6	1 196,0
Pensionskostnader		92,3	88,7	94,0	90,2
Köp av huvudverksamhet		820,1	723,3	820,1	723,3
Lämnade bidrag		67,5	67,1	67,5	67,1
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader		103,7	89,7	232,9	196,6
Bränsle, energi och vatten		54,6	57,6	54,3	57,6
Lokal- och markhyror		55,0	56,5	26,4	56,5
Hyra/leasing anläggningstillgångar		12,8	9,6	12,8	9,6
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial		73,2	63,0	73,2	63,0
Tele, IT-kommunikation och postbefordran		6,3	7,2	6,3	7,2
Kostnader för transportmedel, transporter och resor		20,8	20,1	20,8	20,1
Försäkringspremier och riskkostnader		13,8	11,7	13,8	11,7
Övriga främmande tjänster		78,7	68,3	78,7	68,3
Realisationsförluster och utrangering		0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader		53,6	47,6	53,8	47,1
Summa verksamhetens kostnader		2 661,4	2 481,3	2 788,3	2 614,3
Not 3 Avskrivningar					
Byggnader och anläggningar		88,6	77,8	127,7	118,4
Maskiner och inventarier		11,1	10,4	12,1	11,4
Summa avskrivningar		99,7	88,2	139,8	129,8

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 4 Jämförelsestörande poster					
<i>Jämförelsestörande poster verksamhetens intäkter</i>					
Premieåterbetalning från AFA Försäkring		14,3	-	14,3	-
Vinst vid avyttring av fastighet		-	-	-	182,6
Summa jämförelsestörande poster		14,3	0,0	14,3	182,6
Not 5 Skatteintäkter					
Preliminär kommunalskatt		2 010,8	1 900,8	2 010,8	1 900,8
Preliminär slutavräkning innevarande år		2,0	-15,4	-3,1	-15,4
Slutavräkningsdifferens föregående år		-3,4	11,0	1,6	11,0
Summa skatteintäkter		2 009,4	1 896,3	2 009,4	1 896,3
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning					
Inkomstutjämningsbidrag		47,4	40,8	47,4	40,8
Strukturbidrag		4,7	4,6	4,7	4,6
Införandebidrag		-	15,0	-	15,0
Regleringsbidrag		-1,7	10,2	-1,7	10,2
Kostnadsutjämningsbidrag		83,3	87,7	83,3	87,7
Kommunal fastighetsavgift		69,7	68,3	69,7	68,3
Generella bidrag från staten		4,0	-	4,0	-
Avgift till LSS-utjämning		-6,4	-15,8	-6,4	-15,8
Summa generella statsbidrag och utjämning		200,9	210,9	200,9	210,9
Not 7 Finansiella intäkter					
Aktieutdelning kommunägda bolag		0,6	0,6	0,2	0,1
Borgensavgift kommunägda bolag		5,4	5,7	0,0	0,0
Ränteintäkter		0,0	0,3	0,0	0,3
Ränteintäkter på utlämnade lån		0,3	0,5	0,3	0,5
Ränteintäkter på kundfordringar		0,2	0,2	0,2	0,2
Övriga finansiella intäkter		0,0	0,0	0,0	0,4
Summa finansiella intäkter		6,5	7,2	0,7	1,5
Not 8 Finansiella kostnader					
Räntekostnader på upptagna lån		8,1	12,8	34,0	48,2
Räntekostnader på pensionsskuld		2,3	2,1	2,3	2,1
Räntekostnader på leverantörsskulder		0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga finansiella kostnader		0,4	0,3	0,4	0,3
Summa finansiella kostnader		10,8	15,3	36,8	50,7

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 9 Mark, byggnader och anläggningar					
	Ingående anskaffningsvärde	2 532,4	2 222,1	4 786,2	4 511,2
	Årets investeringar	202,9	310,2	252,0	328,5
	Årets försäljningar/utrangeringar	-7,8	-	-8,6	-57,4
	Omklassificering	-	-	-	-
	Årets uppskrivningar	-	-	-3,9	3,9
	Årets nedskrivningar	-	-	-	-
	Utgående anskaffningsvärde	2 727,5	2 532,4	5 025,8	4 786,2
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 051,5	-973,8	-1 541,1	-1 437,8
	Årets försäljningar/utrangeringar	7,8	-	8,3	15,1
	Omklassificering	-	-	-	-
	Årets avskrivningar	-88,6	-77,8	-127,7	-114,5
	Årets nedskrivningar	-	-	-	-3,9
	Utgående avskrivningar	-1 132,3	-1 051,5	-1 660,5	-1 541,1
	Pågående projekt	277,5	314,5	286,9	319,6
	Utgående bokfört värde	1 872,6	1 795,4	3 452,1	3 564,4
Not 10 Maskiner och inventarier					
	Ingående anskaffningsvärde	288,7	273,7	308,7	293,2
	Årets investeringar	14,2	18,6	14,3	20,3
	Årets försäljningar/utrangeringar	-28,4	-3,7	-28,4	-4,8
	Omklassificering	-	-	-	-
	Utgående anskaffningsvärde	274,4	288,7	294,5	308,7
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-229,3	-221,6	-245,4	-237,8
	Årets försäljningar/utrangeringar	28,4	2,7	28,4	3,8
	Årets avskrivningar	-11,1	-10,4	-12,1	-11,4
	Utgående avskrivningar	-211,9	-229,3	-229,1	-245,4
	Pågående projekt	5,5	2,9	5,5	2,9
	Utgående bokfört värde	68,0	62,2	71,0	66,2
Not 10a Nettoinvesteringar					
	Årets investeringar, enligt not 9 och 10	217,1	328,9	266,3	348,8
	Förändring av pågående arbete, enligt not 9 och 10	-34,4	-183,8	-30,1	-199,3
	Nedskrivning	-	-	-	-
	Justering på grund av omklassificering	-	-	-	-
	Summa nettoinvesteringar	182,7	145,0	236,4	149,7

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar – aktier och andelar					
Aktier i Tyresö Bostäder AB		50,0	50,0	-	-
Aktier i Tyresö Näringslivs AB		2,5	2,5	-	-
Aktier i Tyresö Vindkraft AB		0,1	0,1	-	-
Aktier i Stockholmsregionens Försäkrings AB		4,1	4,1	4,1	4,1
Övriga aktier		0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening		30,6	2,1	30,6	2,1
Andel i bostadsrätter		10,4	10,4	10,4	10,4
Tyrestaskogen, grundfond		3,0	3,0	3,0	3,0
Summa aktier och andelar		101,0	72,5	48,4	19,9
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar – långfristiga fordringar					
Tyresö Näringslivsaktiebolag		10,0	10,0	-	-
Utlämnade gatukostnadslån		6,9	7,6	6,9	7,6
Avgår kortfristig del av långfristigt lån		-0,5	-0,6	-0,5	-0,6
Övriga långfristiga fordringar		2,1	2,2	2,9	3,2
Summa långfristiga fordringar		18,5	19,3	9,3	10,2
Summa finansiella anläggningstillgångar (not 11 och 12)		119,5	91,7	57,7	30,2
Not 13 Förråd, exploateringstillgångar m.m.					
Förråd presentartiklar och gåvor		0,3	0,2	0,3	0,2
Exploateringsmark Trollbäcken		9,9	4,3	9,9	4,3
Exploateringsmark Bollmora		15,6	15,3	15,6	15,3
Exploateringsmark Tyresö Strand		36,8	37,0	36,8	37,0
Exploateringsmark Östra delarna av Tyresö		13,2	7,1	13,2	7,1
Summa förråd, exploateringstillgångar m.m.		75,9	64,0	75,9	64,0
Not 14 Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		26,8	34,2	22,3	31,6
Värdereglering av kundfordringar		-3,7	-4,1	-3,7	-4,1
Skattefordringar		24,2	21,2	24,2	21,2
Övriga kortfristiga fordringar		5,8	46,6	7,7	46,0
Upplupna ränteintäkter		5,4	5,7	5,4	5,7
Upplupna skatteintäkter		1,9	0,3	1,9	0,3
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter		117,2	78,4	111,8	74,7
Summa kortfristiga fordringar		177,6	182,3	169,6	175,3

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 15 Kassa och Bank					
PlusGiro		4,0	6,0	4,0	6,0
Bankmedel, övriga banker		158,9	58,6	328,6	177,5
Summa kassa och bank		162,9	64,7	332,6	183,5
<p>Tyresö kommun inklusive helägda kommunföretag har avtal om finansiella tjänster med Swedbank i Tyresö. Avtalet innefattar förutom sedvanliga banktjänster även hantering av likvida medel via koncernkonto samt koncernkontokredit på 150 Mkr.</p>					
Not 16 Eget kapital					
Ingående kapital enligt balansräkningen *		938,3	932,6	1 339,6	1 136,9
Justering eget kapital Tyresö Bostäder		-	-		1,4
Justering eget kapital **		5,5	-8,6	4,7	-8,6
Periodens resultat		14,8	5,7	28,8	209,8
Summa eget kapital		958,6	929,7	1 373,1	1 339,6

* I det egna kapitalet ingår ackumulerat resultat för renhållningen, förlust med 6,3 mkr samt ackumulerat resultat för VA, förlust med 0,5 mkr. Se även not 24.

** Justering eget kapital 2015 består av justering timlöner samt uppskrivning insatskapital Kommuninvest.

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser Specifikation per förmån					
Pensionsbehållning		0,0	0,0	0,0	0,0
Förmånsbestämd ÅP		144,8	133,9	144,8	133,9
Pension till efterlevande		1,1	1,0	1,1	1,0
PA-KL pensioner		9,5	10,1	9,5	10,1
Särskild avtalspension ÖK-SAP		0,0	0,7	0,0	0,7
Löneskatt		37,7	35,4	37,7	35,4
Summa specifikation		193,0	181,2	193,0	181,2
Avsättning för förtroendevaldas pensioner		0,4	-	0,4	-
Löneskatt		0,1	0,0	0,1	0,0
Summa avsatt till pensioner, förtroendevalda		0,6	0,0	0,6	0,0
Ingående avsättning pensioner, exklusive ÖK-SAP		145,1	138,9	145,1	138,9
Försäkring		-	-	-	-
Ränteuppräknig		2,3	2,1	2,3	2,1
Basbeloppsuppräknig		0,3	-0,3	0,3	-0,3
Nya utbetalningar		-5,1	-4,8	-5,1	-4,8
Sänkning av diskonteringsränta		-	-	-	-
Intjänad PA-KL		-	0,0	-	0,0
Slutbetalning FÅP		-	0,5	-	0,5
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension		12,8	8,5	12,8	8,5
Nya efterlevandepensioner		0,2	0,1	0,2	0,1
Övrig post		-0,3	-0,0	-0,3	-0,0
Utgående avsättning, exklusive särskild löneskatt		155,3	145,1	155,3	145,1
Löneskatt		37,7	35,2	37,7	35,2
Summa avsatt till pensioner, exklusive ÖK-SAP		193,0	180,4	193,0	180,4
Ingående avsättning pensioner ÖK-SAP		0,7	0,3	0,7	0,3
Förändring under året ÖK-SAP		-0,6	0,3	-0,6	0,3
Utgående avsättning, exklusive särskild löneskatt		0,0	0,7	0,0	0,7
Löneskatt		0,0	0,2	0,0	0,2
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP		0,0	0,8	0,0	0,8
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		193,6	181,2	193,6	181,2
Aktualiseringsgrad		97,0 %	96,0 %	97,0 %	96,0 %

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 18 Långfristiga skulder					
Lån i banker och kreditinstitut (se specifikation innehav, not 18a)		700,0	570,0	2 081,4	1 910,0
Gatukostnadsbidrag		49,2	53,1	49,2	53,1
VA-anslutningsbidrag		72,6	63,2	72,6	63,2
Investeringsbidrag		113,7	117,9	104,7	108,9
Summa långfristiga skulder		935,5	804,2	2 307,9	2 135,2

Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Not 18a Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut

Lån som förfaller inom

0-1 år	300,0	270,0	725,0	1 065,0
1-3 år	200,0	200,0	755,0	520,0
3-5 år	200,0	100,0	601,4	225,0
Senare än 5 år		-		100,0
Summa	700,0	570,0	2 081,4	1 910,0

Kreditgivare

Nordea Hypotek		100,0	100,0	335,0
Handelsbanken		-		100,0
Kommuninvest	700,0	470,0	1 906,4	1 400,0
SEB		-	75,0	75,0
Summa kreditgivare	700,0	570,0	2 081,4	1 910,0

Checkräkningskrediten uppgår till 150 Mkr, varav 0 Mkr var utnyttjad i årsbokslutet 2015
Kommunens snittränta 2015-12-31 uppgick till 1,01 %

Tyresö Bostäders snittränta 2015-12-31 uppgick till 1,68 % inklusive derivat, exklusive borgensavgift

Tyresö Vindkrafts AB låneskuld uppgick till 41,4 mkr per 2015-12-31 och räntan är bunden till 0,83 %

Kommunens räntebindningstid uppgår till 715 dagar

Tyresö Bostäders räntebindningstid uppgår till 500 dagar

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 19 Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		124,2	101,2	140,1	113,5
Personalens skatter och avgifter		41,8	39,6	41,8	39,6
Moms och punktskatter		4,0	7,3	4,0	7,3
Övriga kortfristiga skulder		37,4	22,8	45,0	25,1
Upplupna pensionskostnader		42,7	40,8	42,7	40,8
Upplupen löneskatt		11,2	11,9	11,2	11,9
Upplupna semesterlöner		60,2	57,5	60,2	57,5
Upplupna räntekostnader		1,5	1,5	1,5	1,5
Förutbetalad skatteintäkt		3,1	15,4	3,1	15,4
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		62,6	47,1	95,9	80,2
Summa kortfristiga skulder		388,9	345,2	445,6	392,8
Not 20 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder och/eller avsättningar					
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998					
Ingående ansvarsförbindelse		686,5	716,1	686,5	716,1
Ränteuppräknig		7,4	7,4	7,4	7,4
Basbeloppsuppräknig		4,8	0,2	4,8	0,2
Gamla utbetalningar		-32,5	-31,9	-32,5	-31,9
Sänkning av diskonteringsränta		-	-	-	-
Aktualisering		-2,0	1,6	-2,0	1,6
Bromsen		-	-4,3	-	-4,3
Övrig post		-0,6	-2,6	-0,6	-2,6
<i>Utgående ansvarsförbindelse, exklusive särskild löneskatt</i>		663,6	686,5	663,6	686,5
Löneskatt		161,0	166,5	161,0	166,5
Summa pensionsförpliktelser KPA		824,5	853,0	824,5	853,0
Pensionsskuld Södertörns					
Brandförsvarsförbund, inklusive löneskatt		20,4	21,0	20,4	21,0
Summa pensionsförpliktelser		845,0	874,0	845,0	874,0
Not 21a Borgensåtaganden					
Tyresö Bostäder AB		1 340,0	1 340,0	-	-
Tyresö Vindkraft AB		41,4	-	-	-
Tyresö Sportcenter AB		0,5	0,5	0,5	0,5
Tyresö Nya Badanläggning AB		140,0	131,6	140,0	131,6
Trollbäckens Tennisklubb		4,0	-	4,0	-
Brf Hanviken (Aniara)		34,8	34,9	34,8	34,9
Övriga långa lån		0,1	0,2	0,1	0,2
Summa borgensåtaganden		1 560,8	1 507,2	179,4	167,2

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
	Not 21b Solidarisk borgen				
	Tyresö kommun har i september 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tyresö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 325 620 649 807 kronor och totala tillgångar till 319 573 677 123 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 339 364 792 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 297 607 578 kronor.				
	Not 22 Övriga ansvarsförbindelser				
	Garantiåtagande FASTIGO	-	-	0,3	0,3
	Summa övriga ansvarsförbindelser	0,0	0,0	0,3	0,3
	Not 23 Hyres- och leasingåtaganden				
	Inom 1 år	2,7	4,8	1,7	0,5
	Senare än ett år men inom fem år	23,8	35,0	16,0	23,3
	Senare än fem år	544,7	545,2	492,3	482,7
	Summa hyres- och leasingåtaganden	571,2	585,0	510,0	506,5
	Summa panter och ansvarsförbindelser (not 20-23)	2 977,0	2 966,2	1 534,7	1 548,0

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 24 Vatten och avlopp					
Resultatrapport Vatten och avlopp					
Verksamhetens intäkter		68,5	67,4		
Verksamhetens kostnader		-57,5	-55,7		
Avskrivningar		-8,2	-5,9		
Verksamhetens nettokostnader		2,8	5,8		
Finansiella intäkter		-	-		
Finansiella kostnader		-4,6	-2,4		
Årets resultat		-1,8	3,4		
Avsättning/återföring förutbetalad intäkt					
VA-kollektivet		1,4	-1,4		
Resultat efter bokslutsdisposition		-0,5	2,0		
Balansrapport Vatten och avlopp					
Anläggningstillgångar		256,5	176,2		
Omsättningstillgångar		7,4	8,3		
Summa tillgångar		264,0	184,5		
Akkumulerat underskott/överskott		0,0	-2,1		
Ingående skuld VA-kollektivet		1,4	0,0		
Årets resultat		-1,8	3,5		
Utgående skuld VA-kollektivet		-0,5	1,4		
Skulder		264,4	183,1		
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		264,0	184,5		

Redovisningsprinciper

Kommunen

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bland annat innebär detta:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer kommunen till del och det går att beräkna intäkterna på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar redovisas i de belopp varmed de beräknas bli betalade.
- Tillgångar och skulder redovisas till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för löpande användning eller innehav med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen i Tyresö kommun har satts till 50 000 kronor.

Anläggningstillgångar

Enligt rekommendation RKR 18.1 bokförs investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar görs linjärt för den beräknade nyttjandeperioden, det vill säga med lika stora belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar i form av mark och pågående arbeten gör kommunen inga avskrivningar.

Intervall, avskrivningstider:

Byggnader	3–50 år
Maskiner och inventarier	3–25 år
Aktier och andelar	ingen avskrivning
Mark och bostadsrätter	ingen avskrivning

En nyttjandeperiod ska omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt.

För anläggningstillgångar med komponenter som har olika nyttjandeperiod och där varje komponents anskaffningsvärde är en stor del av det totala anskaffningsvärdet för investeringen, ska avskrivningen delas upp på komponenter för att avskrivningarna ska ge en rättvisande resultatredovisning.

Från och med räkenskapsåret 2015 tillämpar kommunen komponentavskrivning enligt rekommendation RKR 11.4. Alla betydande investeringar som tas i bruk delas in

i komponenter. Under 2015 har befintliga anläggningstillgångar delats upp på anläggningar som överstiger 15 mkr.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet för den period kostnaderna avser, enligt huvudmetoden i rekommendation RKR 15.1, vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för investeringar.

Pensionsskuld

Pensionsskuld som uppstått före 1998 redovisar Tyresö kommun som en ansvarsförbindelse, enligt blandmodellen. Pensionsskuld som uppkommit från och med den 1 januari 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och årets förändring redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen. Pensionsskuldens räntekostnad redovisas bland finansiella kostnader i resultaträkningen.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas på en egen rad i resultaträkningen och i not. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande ska den uppgå till ett väsentligt belopp och vara av ett sådant slag att den inte väntas inträffa ofta eller regelbundet.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår alla bolag och kommunförbund där kommunen har ett betydande inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Konsolidering sker med proportionell metod.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar

• Tyresö Bostäder AB	100 %
• Tyresö Näringslivsaktiebolag	100 %
• Tyresö Vindkraft AB	100 %
• Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	29,6 %
• Södertörns överförmyndarnämnd	13,16 %
• Södertörns brandförsvarsförbund	9,04 %
• Stockholmsregionens Försäkring AB	4,07 %
• Världsljus AB	5,5 %

Alla bolag där kommunens ägarandel är större än 20 procent konsolideras, med undantag för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund där det inte finns konsolideringsskyldighet enligt rekommendation RKR 8.2, på grund av att det har marginell ekonomisk påverkan för kommunen.

De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Om det är skillnader i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

Ordlista

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar i mark, byggnader, maskiner och inventarier.

ANSLAG

En summa pengar som kommunfullmäktige sagt att en viss verksamhet får kosta. Den nämnd som tilldelats ett ramanslag måste hålla sig inom denna ram.

AVSKRIVNINGAR

Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar, ungefär motsvarande förslitningen.

BALANSKRAV

Lagkrav på att kommuner ska bedriva sin verksamhet så att intäkterna överstiger kostnaderna varje budgetår. Om balanskravet inte uppfylls, det vill säga att ett underskott uppstår, måste motsvarande överskott uppnås senast det andra budgetåret efter att underskottet uppstod.

BALANSRÄKNING

Visar kommunens ekonomiska ställning på bokslutsdagen samt hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det anskaffats (skulder och eget kapital).

BLANDMODELLEN

De redovisningsregler som idag gäller för kommuner och landsting. Enligt reglerna ska pensionsåtaganden som ingåtts före 1998 inte redovisas i balansräkningen, medan pensionsåtaganden som ingåtts senare måste redovisas.

DRIFTBUDGET

Den del av kommunens budget som innehåller anslag för den löpande driften av olika verksamheter (alltså inga investeringar).

FINANSNETTO

Ränteintäkter minus räntekostnader.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning (KL 8 kap 4–5§).

INTERNRÄNTA

Kalkylmässig ränta för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet.

INTÄKT

Periodiserad inkomst, förekommer endast i driftbudgeten.

INVESTERING

Den händelse då kommunen anskaffar anläggningar, inventarier etc som har en varaktighet under flera år. Investeringar i kommunen har definierats som objekt överstigande 50 000 kronor och med en varaktighet på minst tre år.

INVESTERINGSBUDGET

Den del av kommunens budget som innehåller anslag för investeringar i anläggningar, inventarier etc med en varaktighet under flera år.

KAPITALKOSTNADER

Benämning för internränta och avskrivning.

KASSAFLÖDEANALYS

Visar hur kommunen har finansierat sin verksamhet. Skillnaden mellan tillförda och använda medel beskriver hur kommunens rörelsekapital har förändrats.

KORTFRISTIGA SKULDER

Lån och skulder som ska återbetalas inom ett år.

KOSTNAD

Periodiserad utgift, förekommer endast i driftbudgeten.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Skulder som ska återbetalas senare än ett år framåt.

NETTODRIFTKOSTNADER

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar i förråd, fordringar, kassa och bank.

PERIODISERING

Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

REALISATIONSVINST

Skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde för en tillgång, till exempel mark eller byggnader.

RESULTATRÄKNING

Sammanfattar årets kostnader och intäkter och visar årets resultat samt redovisar hur det egna kapitalet förändrats.

SOLIDITET

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egna finansierade tillgångar.

Saker vi är stolta över...

- Goda resultat i medborgarundersökningar
- Starkt föreningsstöd, aktiva föreningar
- Entreprenörsanda
- Hög sysselsättningsgrad
- Hög trafiksäkerhet (topp 10 i landet)
- Låga koldioxidutsläpp
- Høgt valdeltagande
- God medborgarinformation via Servicecenter och webb
- Positivt ekonomiskt resultat 19 år i rad

tyresö kommun

Postadress 135 81 Tyresö
Besöksadress Marknadsgränd 2
Telefon 08-5782 91 00

E-post kommun@tyreso.se
www.tyreso.se

§ 39

Dnr 2016/KS 0091 10

Årsredovisning för Tyresö kommun 2015

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Årsredovisningen för 2015 godkänns.

Marie Åkesdotter (MP), Marcus Obligado (V) och Kristjan Vaigur (S) deltar inte i beslut.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat en årsredovisning för kommunens verksamhet och ekonomi för 2015.

Syftet med årsredovisningen är att ge politiker, medborgare och andra intressenter en bild av hur kommunens ekonomi och verksamhet har utvecklats under året. Årsredovisningen visar hur verksamheterna har finansierats och hur ekonomin ser ut vid årets slut. Här redovisas också hur resultatet blev i förhållande till den antagna budgeten, om åtagandena för verksamheten har uppfyllts och en bedömning görs om den framtida utvecklingen.

Bilagor

Tjänsteskrivelse Årsredovisning Tyresö kommun 2015.pdf

Årsredovisning Tyresö kommun 2015 (till KLU).pdf

Barn- och utbildningsnämndens protokollsutdrag 2016-02-17 § 4.pdf

Byggnadsnämnden protokollsutdrag 2016-02-18 § 2.pdf

Protokollsutdrag socialnämnden 2016-02-24 § 1015.pdf

Protokollsutdrag 20160218 Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden § 2 årsbokslut.pdf

Protokollsutdrag 20160218 Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden § 3 verksamhetsberättelse.pdf

Protokollsutdrag kultur- och fritidsnämnden 160222 § 2

Verksamhetsberättelse.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Sigbrith Martinsson
Ekonomichef
08-5782 9140
sigbrith.martinsson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-03-18

1 (2)

Diarienummer
2016/KS 0091 10

Kommunstyrelsen

Årsredovisning Tyresö kommun 2015

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Årsredovisning för Tyresö kommun 2015 godkänns

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Sigbrith Martinsson
Ekonomichef

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat en årsredovisning för kommunens verksamhet och ekonomi för 2015.

Syftet med årsredovisningen är att ge politiker, medborgare och andra intressenter en bild av hur kommunens ekonomi och verksamhet har utvecklats under året. Årsredovisningen visar hur verksamheterna har finansierats och hur ekonomin ser ut vid årets slut. Här redovisas också hur resultatet blev i

förhållande till den antagna budgeten, om åtagandena för verksamheten har uppfyllts och en bedömning görs om den framtida utvecklingen.

Årsredovisningen har omarbetats för att bättre svara upp mot syftet med årsredovisningen. Redovisningen innehåller fyra avsnitt

- Förvaltningsberättelse
- Nämndernas verksamheter
- Finansiell analys
- Finansiella sammanställningar

Årsredovisningen har granskats av kommunens revisorer.

årsredovisning
2015

tyresö kommun

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande.....	4
Politik och organisation.....	6
Kommunstyrelsens ledamöter 2015.....	7

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys.....	10
Framtidsbedömning.....	12
Sammanfattande finansiell analys.....	13
På väg mot vision och mål.....	14
Tyresös kvalitet i korthet 2015.....	22
Kommunens personal.....	26

Tyresö kommuns verksamhet

Förskola och pedagogisk omsorg.....	34
Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem.....	36
Gymnasieskola.....	38
Vuxenutbildningen.....	40
Arbetscentrum.....	42
Individ- och familjeomsorg.....	43
Omsorg om personer med funktionsnedsättning.....	45
Äldreomsorg.....	46
Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar.....	47
Väghållning och park.....	49
Miljö och trafik.....	50
Renhållning.....	52
Vatten och avlopp.....	53
Bygglov.....	54
Plan och exploatering.....	56
Gemensam verksamhet och näringsliv.....	58

Tyresö kommun finansiell analys och räkenskaper

Sammanställd redovisning.....	64
Finansiell analys av Tyresö kommun.....	66
Finansiella nyckeltal.....	69
Vad används 100 kronor av skattepengarna till?.....	70
Finansiell uppföljning och riskhantering.....	71
Driftredovisning.....	74
Investeringsredovisning.....	75

Finansiella sammanställningar

Resultaträkning.....	80
Balansräkning.....	81
Kassaflödesanalys.....	83
Noter.....	84
Redovisningsprinciper.....	94

Så läser du Tyresös årsredovisning

Del 1

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den första delen innehåller förvaltningsberättelsen som enligt den kommunala redovisningslagen ska upprättas i årsredovisningen. Den utgör en sammanfattning av årsredovisningen, där väsentliga delar av kommunens ekonomi och verksamhet fokuseras. I Tyresö kommuns förvaltningsberättelse redovisas inledningsvis en omvärldsanalys, följt av en framtidsbedömning som belyser Tyresö kommuns möjligheter och risker utifrån kända förhållanden. Därefter redovisas sammanfattande finansiell analys av kommunen och sammanställd redovisning. Vidare presenteras en uppföljning av kommunfullmäktiges prioriterade mål. I förvaltningsberättelsen återfinns också en personalekonomisk redovisning. Avsnittet avslutas med en framtidsbedömning.

Del 2

TYRESÖ KOMMUNS VERKSAMHET

I denna del redovisas delar av den verksamhet som bedrevs i Tyresö kommuns nämnder och verksamhetsområden samt i bolag under 2015. Del 2 delas upp i verksamhetsområden. Inom varje område beskrivs viktiga händelser och trender utifrån olika perspektiv. Varje område avslutas med en kort framtidsbedömning.

Del 3

TYRESÖ KOMMUN FINANSIELL ANALYS AV KONCERN OCH KOMMUN

Koncernredovisningen kallas i kommunsektorn för sammanställd redovisning. Inledningsvis i denna del redovisas en finansiell analys av den sammanställda redovisningen. Därefter följer en djuplodande finansiell analys av kommunens räkenskaper och en redovisning görs av god ekonomisk och långsiktig hushållning, balanskravet och resultatutjämningsreserv. Med Tyresö kommun avses nämnderna och kommuncentrala poster. I anslutning till analysen finns en redovisning som visar vilken verksamhet kommunens skatteintäkter används till. Därefter analyseras i avsnittet "finansiell uppföljning och riskhantering" kommunens finansiella åtagande i form av bland annat upplåning. Avslutningsvis i del 3 återfinns en kort beskrivning av nämndernas ekonomiska utfall följt av kommunens drifts- och investeringsredovisning.

Del 4

FINANSIELLA SAMMANSTÄLLNINGAR FÖR KOMMUN OCH KONCERN

Avsnittet innehåller räkenskapsrapporter, noter och redovisningsprinciper för kommun och koncern. Den följs av räkenskapsrapporter och noter.

Kommunstyrelsens ordförande

Flera viktiga mål har uppnåtts under 2015. Fler bostäder, hög sysselsättningsgrad och bra skolresultat ger en bra grund inför framtida utmaningar.

Ett av 2015 års stora glädjeämnen var att målet nåddes att högst 2 procent av invånarna skulle behöva försörjningsstöd någon gång under året.

– Det är resultatet av ett makalöst gott samarbete mellan socialförvaltningen, arbetscentrum, vuxenutbildning, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i projektet En väg in, som nu permanentas, säger kommunstyrelsens ordförande Fredrik Saweståhl (M).

Ett annat glädjeämne var att elevernas skolresultat var bra, alla värden låg i den övre fjärdedelen för landet.

– Tyresö ska vara en av landets bästa skolkommuner, det har varit vårt mål sedan länge. Genom ett medvetet fokus på kunskap i skolan, bra lärmiljöer och höga förväntningar på eleverna har vi steg för steg förbättrat resultaten. Alla engagerade skolledare och lärare, föräldrar och alla elever kan sträcka på sig och vara stolta över detta, säger Fredrik Saweståhl.

Stark tillväxt

Tyresö är en attraktiv kommun. Många vill leva, bo och verka här. De bostäder som byggs är av hög kvalitet och attraktiva att flytta till. Under 2015 nåddes målet att bygga 300 nya lägenheter, invånarantalet har stigit med nära 800 personer och är nu cirka 46 200 personer.

Men det kostar också att växa, såväl antalet barn i förskola och skola som antalet äldre i behov av omsorg blev högre än beräknat.

– Vi är glada att vi ändå, för 19:e året i rad, gjorde ett positivt resultat. Det är viktigt att vända på varje krona så att skattebetalarna får ut bästa möjliga valuta för dem. Vi har ordning och reda i ekonomin och jag gläds åt att budgetföljsamheten har varit god, säger Fredrik Saweståhl och poängterar att förändringar i omvärlden påverkar Tyresö kommun starkt:

– Vi har ju tagit emot betydligt fler nyanlända och ensamkommande flyktingungdomar än tidigare år. Det är en utmaning, men det känns betryggande att vi historiskt sett lyckats så bra med integration. Vi har bra strukturer och arbetssätt för språkinläring och för att få ut även nya Tyresöbor i arbete.

Fortsatt utveckling

Bostadsbyggandet kommer även framöver att hålla ett högt tempo, och med det följer att det behövs fler förskolor, större skollokalerna och fler äldreboenden och seniorbostäder runt om i kommunen.

– Vi måste hjälpa till att bygga bort bostadsbristen i regionen. En viktig del är utvecklingen av Norra Tyresö Centrum, där vi 2016 kommer att se de första husen börja byggas. Östra Tyresö fortsätter också att utvecklas. 2015 trädde flera nya detaljplaner i kraft och 2016 kommer fler. Det är viktigt både för miljön och de som bor där att både vatten och avlopp byggs ut, säger Fredrik Saweståhl.

– Under 2015 var vår nya översiktsplan på samråd. Engagemanget var stort, många Tyresöbor vill vara med och utveckla kommunen och sin närmiljö. Under 2016 läggs ett utvecklat förslag fram för granskning. Det kommer att visa vilka stråk vi vill förtäta, var den offentliga servicen ska stärkas och vilka grönområdet som ska värnas. I Östra Tyresö ska till exempel skärgårdskaraktären bevaras och Trollbäcken ska förbli en grön och lummig villastad. Det är viktigt med en god variation av bebyggelsen i kommunen och att vi har en bra balans mellan bostadsrätter och hyresrätter.

Höga ambitioner, nära livet

En viktig framtidsfråga är rekrytering av medarbetare. Idag är det brist inom viktiga yrkesgrupper som förskollärare, planarkitekter, socialsekreterare med flera.

– Vi har idag mycket kompetenta och engagerade medarbetare. Men vi måste fortsätta att stärka vår attraktivitet som arbetsgivare så att vi är konkurrenskraftiga och kan rekrytera de bästa även inom bristyrken. Att vi är en kommun i tillväxt och har höga ambitioner är utvecklande för oss alla, och det faktum att vi har goda resultat i verksamheterna gör att alla medarbetare kan känna stolthet och tillfredsställelse över att göra skillnad i Tyresöbornas vardag, säger Fredrik Saweståhl.

Den politiska visionen är att Tyresö ska vara en av Sveriges attraktivaste kommuner år 2030.

– Vår vision för Tyresö är medvetet kaxig, men jag är övertygad om att vi som lever och verkar här tillsammans kan få det att hända. Jobbar vi målmedvetet och med fokus på resultat kommer vi att nå mycket långt, säger Fredrik Saweståhl.

Många av delmålen har redan uppfyllts. Svenskt Kvalitetsindex utsåg 2015, för andra året i rad, Tyresö till Sveriges populäraste kommun, och även verksamheterna fick bland de bästa betygen i landet.

Kommundirektören

Det är glädjande att se hur vårt arbete med kvalitet och verksamhet har gett bra resultat i olika kvalitetsundersökningar.

Skolan har aldrig redovisat så bra resultat tidigare. Vi har höga resultat i de nationella proven i årskurs 3 och 6 samtidigt som 94,9 procent är behöriga till något program på gymnasiet. Andelen gymnasiebehöriga var klart över snittet i riket, som var 85,2 procent.

Vi är bra på att svara på e-post och 98 procent av invånarna som kontaktar kommunen i en enkel fråga upplever att de har fått ett gott bemötande. Listan kan göras lång, men viktigast är att vi har en befolkning som är nöjda med den kommunala servicen och upplever att kommunen är en attraktiv plats att bo och verka på. Dessutom finns en stark drivkraft hos både Tyresöbor och Tyresöföretag. Det underlättar vårt jobb och ökar kommunens attraktivitet.

Många vill investera i Tyresö och många vill flytta hit. Det är positivt och samtidigt en stor utmaning att hinna bygga ut den kommunala servicen i den snabba takt som behövs.

Bo Renman

Politik och organisation

Tyresö leds under mandatperioden 2015-2018 av en allians bestående av Moderata samlingspartiet, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna. De har majoritet i kommunfullmäktige som är kommunens högsta beslutande instans. De tar beslut i kommunövergripande frågor. Kommunstyrelsen förbereder alla ärenden som ska tas upp i kommunfullmäktige och ansvarar för att kommunfullmäktiges beslut genomförs.

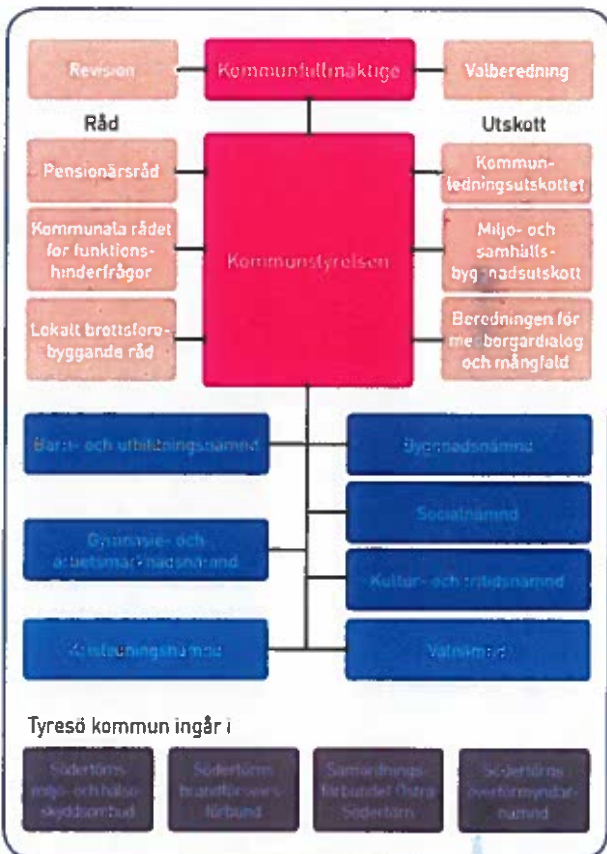
Kommunens förvaltningar styrs av nämnder som består av politiker. Nämnderna beslutar om mål och riktlinjer för sina respektive områden.

Huvudansvaret för den kommunala verksamheten ligger hos de förtroendevalda politikerna.

Tjänstemannaorganisation

Kommundirektören är Tyresö kommuns högsta tjänsteman. Han leder kommunens förvaltningar som under 2015 var fyra till antal:

- Barn- och utbildningsförvaltningen som omfattar förskola, grundskola och fritidshem
- Socialförvaltningen som omfattar äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt omsorg om personer med funktionsnedsättning
- Samhällsbyggnadsförvaltning som omfattar plan och exploatering, anläggningsverksamhet, vatten, avlopp och renhållning, bygglov, miljö och trafik, gata och park och fastighetskontor
- Utvecklingsförvaltning som omfattar gymnasium, arbetsmarknad samt kultur och fritid.
- Kommundirektören leder också två kontor. Kommunledningskontoret ansvarar för kommunövergripande frågor: ekonomi, personalfrågor (HR), kommunkansli, kommunikation, kvalitet, Servicecenter och säkerhet. Konsult- och servicekontoret som omfattade interna tjänster: fastighetsförvaltning och facility, IT, löneadministration, redovisning samt upphandling.

Kommunstyrelsens ledamöter 2015

Fredrik Saweståhl, M

Mats Lindblom, L

Anita Mattsson, S

Ann-Christin Svensson, M

Andreas Jonsson, M

Dick Bengtson, M

Kristjan Vaigur, S

Jannice Rockstroh, S

Carl-Johan Karlson, S

Marie Åkesdotter, MP

Jörgen Bengtsson, SD

Ulrica Riis-Pedersen, C

Leif Kennerberg, KD

Förvaltnings- berättelse

1

Enligt fjärde kapitlet i den kommunala redovisningslagen ska kommunen upprätta en förvaltningsberättelse i årsredovisningen. Den ska vara en sammanfattning av årsredovisningen där väsentliga delar av kommunens ekonomi och verksamhet fokuseras.

1. Omvärldsanalys

Syftet med detta avsnitt är att ur ett omvärldsperspektiv beskriva samhällsutvecklingen i Tyresö.

2. Framtidsbedömning

I detta avsnitt redovisas och diskuteras vilka förväntningar som finns på framtiden utifrån konkreta och kända förhållanden.

3. Sammanfattande finansiell analys

Den sammanfattande finansiella analysen lyfter fram de viktigaste finansiella trenderna inom kommunen, vissa större enskilda bolag och den sammanställda redovisningen (koncernen).

4. På väg mot vision och mål

En viktig del av styrningen i Tyresö kommun utgörs av de prioriterade målen som kommunfullmäktige har fastställt i budgeten. Här sker en uppföljning av dessa mål.

5. Tyresös kvalitet i korthet

”Kommunens Kvalitet i Korthet” är ett verktyg för att jämföra kommuner med varandra ur ett medborgarperspektiv.

6. Personal

Förvaltningsberättelsen ska beskriva ”väsentliga personalförhållanden”. Detta avsnitt fokuserar på kommunens personal ur ett antal aspekter.

Omvärldsanalys

Fortsatt befolkningstillväxt

Befolkningen i Sverige ökade 2015 och ökningen är spridd över de flesta av länen. Alla 26 kommuner i Stockholms län hade en folkökning. Tyresö hade 46 177 invånare den 31 december 2015, en ökning med 1,7 procent eller 787 personer. Antalet födda var lägre än väntat. Det var 652 personer fler som flyttade till kommunen än som flyttade från Tyresö. Inflyttningen till Tyresö sker framför allt från Stockholms län och utlandet.

60 miljoner människor på flykt

Enligt FN befinner sig närmare 60 miljoner människor på flykt i världen. Det är en ökning med nästan 10 miljoner på bara ett år och ökningstakten är den snabbaste någonsin. Antalet flyktingar är det högsta sedan andra världskriget. Mer än hälften av världens flyktingar kommer från tre länder; Syrien, Afghanistan och Somalia.

I Sverige ökade antalet nya asylsökande kraftigt under sensommaren 2015 för att nå sin topp i oktober. Totalt registrerades 162 877 nya asylsökande i Migrationsverkets mottagningssystem 2015. Drygt 70 procent var män eller pojkar. Ungefär 70 procent av alla nya asylsökande var medborgare i Syrien, Afghanistan eller Irak. Av drygt 70 000 asylsökande under 18 år var ungefär hälften ensamkommande barn. Idag får de allra flesta stanna och ska skapa en framtid i Sverige. Den stora ökningen av asylsökande 2015 kommer att innebära ökad kommunbosättning från 2017 och framåt.

Den 1 mars 2016 träder den nya bosättningslagen (2016:38) i kraft. Lagen innebär att staten via Migrationsverket har rätt att anvisa nyanlända till kommunerna. Enligt den årsplanering som Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och länsstyrelserna gjort kommer 170 personer att anvisas till Tyresö under 2016.

Svensk ekonomi mot högkonjunktur¹

Den svenska ekonomin växer för närvarande i mycket snabb takt. 2015 beräknas BNP ha ökat med närmare 4 procent och 2016 förutses tillväxten bli lika hög. Snabbt växande investeringar och kraftigt ökad offentlig konsumtion är två faktorer som driver på de höga tillväxttalen. Inte minst kommunernas kostnader beräknas i år växa snabbt till följd av det stora flyktingmottagandet. Den starka tillväxten i den svenska ekonomin för med sig att sysselsättningen och skatteunderlaget växer snabbt. I reala termer växer skatteunderlaget med närmare 3 procent i år, vilket är den största ökningen på mycket länge. Samtidigt beräknas kommunsektorns kostnader öka med närmare det dubbla.

I år bedöms exporten och hushållens konsumtionsutgifter växa i ungefär samma takt som under 2015. Tillväxten i investeringarna väntas bromsa in något, men är ändå fortsatt hög. Mest anmärkningsvärt är den offentliga konsumtionens mycket starka tillväxt. Sammantaget beräknas ökningen bli drygt 5 procent, vilket är den starkaste tillväxten sedan 1970. Särskilt stark beräknas ökningen bli i kommunerna. Utvecklingen beror till stor del på det mycket omfattande flyktingmottagandet.

Även fortsättningsvis beräknas utvecklingen av kommunal konsumtion bli stark med ökningstal kring 3 procent åren 2017–2019. Samtidigt ökar antalet invånare i landet med omkring 2 procent årligen. De historiskt stora ökningstalen är en följd av en förutsedd mycket omfattande nettoinvandring. Det är ett skäl till varför tillväxten väntas bli stark också nästa år. Därefter beräknas ökningstakten för BNP mattas beroende på en försvagad utveckling av exporten, investeringarna och hushållens konsumtion.

¹ www.skl.se, 2016-03-02.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin
Procentuell förändring om inte annat anges

	2015	2016	2017	2018	2019
BNP*	3,6	3,8	3,3	2,4	1,6
Sysselsättning, timmar*	1,0	2,0	2,1	1,2	0,3
Relativ arbetslöshet, nivå	7,4	6,9	6,5	6,5	6,7
Timlön, nationalräkenskaperna	3,2	3,2	3,4	3,6	3,7
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,5	3,2	3,4	3,6	3,7
Konsumentpris, KPIX	0,4	1,0	1,7	2,1	1,9
Konsumentpris, KPI	0,0	0,9	2,0	3,4	3,5
Realt skatteunderlag	2,2	2,8	2,4	1,5	1,1
Befolkning	1,1	1,5	1,9	2,2	2,3

* Kalenderkorrigerad utveckling.

Den snabba tillväxten innebär att den svenska ekonomin går från lågkonjunktur till högkonjunktur. Sysselsättningen stiger snabbt och arbetslösheten sjunker gradvis ner mot 6,5 procent. I år och 2017 ökar skatteunderlaget mycket snabbt. Därefter mattas ökningstalen något, men sett i ett historiskt perspektiv bör de ändå ses som fortsatt höga. Den omfattande flyktinginvandringen innebär samtidigt att befolkningen växer mycket snabbt. Från 1980 till 2015 ökade befolkningen med i genomsnitt 0,4 procent per år. Under de närmaste åren är tillväxten i befolkningen fem gånger så hög. Det innebär att befolkningen framöver växer betydligt snabbare än skatteunderlaget. För kommuner och landsting innebär det ett betydande problem.

Skatteunderlaget växer så det knakar 2016–2018

Skatteunderlagsprognosen är baserad på den samhälls-ekonomiska bild som sammanfattas här ovan och som presenteras utförligt i Makronytt nummer 1 år 2016. De stora flyktingströmmarna hösten 2015 tillsammans med den osäkerhet som omgärdar flyktingpolitiken i såväl Sverige som EU innebär att prognosen är väldigt osäker.

Efter en måttlig skatteunderlagsstillväxt 2014 tilltog ökningstakten 2015, för att skjuta ytterligare fart 2016 och 2017. Det är främst två faktorer som förklarar varför skatteunderlaget nu växer så mycket snabbare än 2014. Dels medför utvecklingen på arbetsmarknaden större ökning av lönesumman, dels ger indexeringen av inkomstanknutna pensioner större ökning av pensionsinkomsterna. Dessutom bidrar ett par ändringar i skattelagstiftningen. År 2014 höjdes grundavdragen för personer som fyllt 65 år vilket höll tillbaka skatteunderlaget, medan det fick en extra skjuts år 2015 då avdragsrätten för pensionssparande begränsades.

Framtidsbedömning

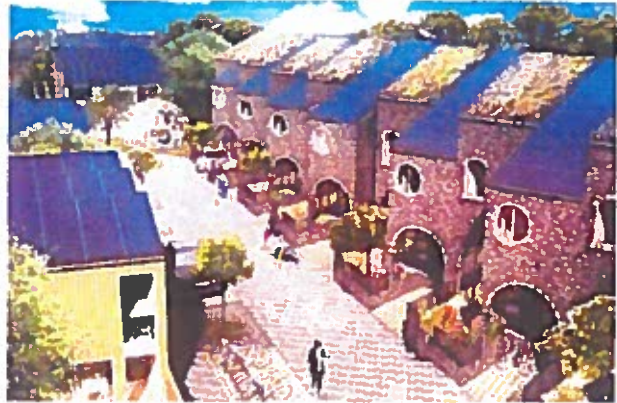

Tyresö kommun har under en ganska lång tid klarat att ha en kraftig tillväxt och samtidigt behålla en god ekonomisk hushållning. De senaste åren har kommunens ekonomi dock utvecklats sämre än i jämförbara kommuner. Det ekonomiska resultatmålet om ett överskott på två procent av skatter och statsbidrag har inte uppnåtts sedan 2011, och resultatet i den ordinarie verksamheten har en negativ utveckling. Det ställer särskilt stora krav på att kunna möta de utmaningar en växande befolkning och ett omfattande investeringsprogram ställer på kommunen.

Omfattande migration

Storstockholm växer med nya invånare. En stor del av tillväxten består av personer födda i andra länder än Sverige. De utrikesfödda är viktiga för den långsiktiga försörjningen av arbetskraft och tillför nya kompetenser och erfarenheter. Inflyttningen ställer också höga krav på den offentliga servicen.

Tyresö, liksom andra kommuner i regionen, står inför utmaningar som handlar bland annat om integration och livsförutsättningar avseende boende, utbildning och arbete, med risker som boendesegregation och att det tar lång tid att etablera sig på arbetsmarknaden.

Befolkningen ökar och det kostar att växa

Tyresö har en relativt ung befolkning jämfört med riket, men snittåldern ökar och kommunen står inför en mycket kraftig ökning av antalet äldre de närmaste åren, samtidigt som antalet barn och unga ökar. Totalbefolkningen växer och i takt med den växer efterfrågan på bostäder men också efterfrågan på lokaler för vård, skola och omsorg. Kommunen kommer att ha en stor investeringsvolym de närmaste åren. Det kräver en långsiktig planering och styrning för att klara att finansiera kärnverksamheternas utveckling och Tyresös omfattande investeringsprogram.

En utmaning är att skapa ekonomisk stabilitet och förutsägbarhet. Att ha kontroll över intäkter och kostnader samt hög budgetföljsamhet blir särskilt viktigt de närmaste åren, vilket i sin tur kräver uppföljning av volymer och kostnadseffektivitet.

Tyresö har i förhållande till många andra kommuner ett fördelaktigt utgångsläge med ekonomisk tillväxt. Kommunens långsiktiga handlingsförmåga behöver dock bli starkare. Genom att etablera resultat på minst två procent de kommande åren stärks kommunens ekonomi successivt, vilket ökar möjligheterna att parera oväntade händelser och möta eventuella lågkonjunkturer.

Det är viktigt för många tillväxtkommuner att ha en god resultatnivå eftersom de närmaste åren för många kommuner innebär ökade investeringar och ökade kostnader på grund av befolkningsförändringar. Detta måste finansieras, och en viktig grundpelare är att redovisa ett resultat som gör att kommunen kan finansiera merparten av investeringarna själv, utan att behöva låna alltför mycket. Den strategi för kommunalt fastighetsägande som tas fram 2016 ska också visa om det finns fastigheter som inte är strategiskt viktiga för kommunen att äga, och som kan säljas för att frigöra medel till investeringar.

Sammanfattande finansiell analys

Tyresö kommun redovisade 2015 ett resultat på 14,8 miljoner kronor inklusive jämförelsestörande poster. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster var 0,5 miljoner, vilket var betydligt lägre än 2014, då resultatet blev 5,9 miljoner.

De totala investeringarna uppgick till 197 miljoner kronor brutto och 182 miljoner netto. Investeringsvolymen var något högre än 2014, men måttlig med tanke på det omfattande investeringsprogrammet. Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringarna var 82 procent. Det innebär att kommunen behövde låna resterande 18 procent för att finansiera investeringarna.

Koncernen Tyresö kommun redovisade 2015 ett resultat på 36 miljoner kronor. Det var betydligt lägre än 2014, vilket beror på att i koncernens resultat för 2014 ingick reavinsten för Tyresö Bostäders försäljning av fastigheten Diamanten.

Tyresö kommun i siffror

mkr	2013	2014	2015
Verksamhetens kostnader	2 414	2 481	2 661
Balansomslutning	2 207	2 260	2 476
Årets resultat	40	6	15
Jämförelsestörande poster	14	0	14
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	27	6	1
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatter och generella statsbidrag	1,3	0,3	0,0
Bruttoinvesteringar	202	145	197
Nettoinvesteringar	99	108	182

God ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv

Ett av kommunens finansiella mål är att årets resultat i den ordinarie verksamheten över tid ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. 2015 blev resultatet 0 procent av skatter

och bidrag, det vill säga intäkterna täckte nätt och jämnt kostnaderna. Den senaste femårsperioden har Tyresö redovisat ett genomsnittligt resultat på 1,9 procent exklusive jämförelsestörande poster, men även det är lägre än det långsiktiga finansiella målet.

Investeringsverksamheten

Bruttoinvesteringarna uppgick till 197 miljoner kronor 2015. Räknar man bort investeringsbidrag på 14 miljoner uppgick investeringarna till 183 miljoner, vilket alltså var nettoinvesteringarna som kommunen själv betalade för. Investeringsnivån var högre än 2014.

Balanskravet uppfylldes

Kommunen uppfyllde 2015 det lagstadgade balanskravet och har uppfyllt balanskravet under alla år sedan 1994.

Koncernen Tyresö kommun

I koncernen Tyresö kommun ingår, förutom kommunen själv, Tyresö Näringslivsaktiebolag och Tyresö Vindkraft AB. Koncernens resultat 2015 uppgick till 36 miljoner kronor efter finansiella poster. Motsvarande resultat 2014 var 183 miljoner kronor, men då ingick reavinsten på 183 miljoner vid försäljning av fastigheten Diamanten.

mkr	2013	2014	2015
Årets resultat	58	210	29
Balansomslutning	1 097	4 084	4 359
Årets resultat	58	210	36
Jämförelsestörande poster	30	183	14
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster, efter finansiella poster	28	27	21
Soliditet, %	6	11	12

På väg mot vision och mål

Kommunens uppdrag är att erbjuda service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare, för deras olika skeden i livet. Det kräver att kommunen har en helhetssyn, medborgarfokus och arbetar långsiktigt. För att kommunens resurser ska utnyttjas effektivt och ge högsta möjliga kvalitet är det också viktigt att medarbetare på alla nivåer inom kommunen involveras och är delaktiga i kvalitetsarbetet.

En gemensam vision och fem strategiska målområden är ledstjärnor för allt arbete inom Tyresö kommun. Utifrån målområdena formuleras strategiska mål och särskilda uppdrag för hela mandatperioden.

Målstyrningen ska ge Tyresöborna största möjliga nytta för skattepengarna och för att kommunens vision ska kunna förverkligas krävs att alla arbetar mot målen. Alla mål följs upp med hjälp av indikatorer, till exempel kvalitetsmått och nyckeltal. Resultaten analyseras och används sedan i kommunens verksamhetsutveckling. Det här avsnittet redovisar uppföljningen av de strategiska målen och de särskilda uppdragen till och med 2015.

Strategiska målområden

- Livskvalitet – den attraktiva kommunen.
- Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum.
- Blomstrande näringsliv.
- God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter.
- Attraktiv arbetsgivare.

Strategiskt målområde: Livskvalitet – den attraktiva kommunen

MÅL 1 TYRESÖ ÄR EN AV SVERIGES MEST ATTRAKTIVA BOENDEKommuner

Det strategiska målet att vara en av Stockholmsregionens attraktivaste boendekommuner ser ut att kunna uppnås även om konkurrensen är hård. Redan i resultaten för 2014–2015 placerar sig Tyresö som den femte bästa platsen i länet att bo på i SCB:s medborgarundersökning. Hela 81 procent av de svarande skulle rekommendera vänner och bekanta att flytta till Tyresö.

Tyresö rankas även som Sveriges bästa kommun i undersökningen som genomförs av organisationen Svenskt Kvalitetsindex. 24 000 kommuninvånare i hela Sverige har tillfrågats om hur nöjda de är med den kommunala servicen och om de kan rekommendera någon annan att flytta till kommunen där de bor. 99 procent av de tillfrågade Tyresöborna svarar att de skulle rekommendera Tyresö.

I tidningen Fokus rankas årligen i vilken av Sveriges kommuner det är bäst att bo. Tyresö har blivit en mer attraktiv boendekommun de senaste åren och rankades 2015 på plats 28 jämfört med plats 44 år 2013. Rankningen baseras på ett index med 43 variabler och sammanställs i samarbete med Internationella Handelshögskolan i Jönköping. Allt från huspriser och arbetslöshet till bredbandsstillgång och antalet sportanläggningar ingår. Alla 290 kommuner ingår i rankningen.

Kommunens miljöarbete

Andelen ekologiska livsmedel närmar sig målet på 30 procent, som ska vara uppnått 2018. Vid halvårsskiftet var andelen ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter över 30 procent, men sjönk sedan något och hamnade på 28 procent i genomsnitt för 2015. Mätningen görs genom beräkning av hur stor andel av den totala kostnaden för livsmedel som används till att köpa in ekologiska livsmedel.

Energieffektiviseringen av kommunens lokaler ökar. 99 procent av energiförbrukningen kommer från förnybar energi och energiåtgången har minskat med 20 procent de senaste fem åren.

Förbättrat kvalitetsbetyg

För tredje gången deltog Tyresö i Kommunkompassen, Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) utvärdering av hur väl kommuner skapar förutsättningar för en bra verksamhet. Tyresö har sedan 2010 höjt sina poäng från 452 till 536 av 800 möjliga. Utvärderingen används i kommunens utvecklingsarbete.

Valfrihet och mångfald

Kommunen ska erbjuda olika alternativ inom den kommunala servicen för att ge medborgarna ökad valfrihet och mångfald.

Socialförvaltningen har hittills infört valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) för hemtjänst och daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Det pågår utredningar om att tillämpa LOV inom fler områden framöver. Under året upphandlades driften av två nya gruppbofoster för personer med funktionsnedsättning enligt LSS, och där har inflyttningen börjat. En utredning gjordes om förutsättningarna för att upphandla den personliga assistans som kommunen idag bedriver i egen regi.

För att förbättra uppföljningen och kontrollen av privata utförare har kommunfullmäktige antagit ett program för uppföljning av privata och kommunala utförare. Programmet ska fastställas varje mandatperiod som en del i kommunplanen.

Indikatorer	2013	2014	2015
Andel Tyresöbor som kan rekommendera Tyresö som boendekommun – Svenskt Kvalitetsindex.	Undersökningen startade 2014	99 %	99 %
Tyresös medborgare bedömer hur det är att bo och leva i kommunen – NRI; nöjd-region-index, max 100.	NRI 67	NRI 71	Ny mätning 2016
”Här är det bäst att bo” – Tidningen Fokus rankning.	Plats 44	Plats 35	Plats 28
Andel inköpta ekologiska livsmedel i organisationen – inköpsstatistik, kostnadsandel.		26 %	28 %

MÅL 2 TYRESÖ ÄR EN AV SVERIGES BÄSTA SKOLKOMMUNER

Jämfört med andra kommuner har Tyresö de senaste åren förbättrat sina resultat inom skolan. Kunskapsresultaten visar en positiv trend för grundskolan och allt fler elever i Tyresös skolor når kunskapskraven i alla ämnen. Även

andelen elever som är behöriga till gymnasiet ökar, och Tyresö placerar sig bland de tio bästa kommunerna i landet. På två av skolorna var 100 procent av eleverna behöriga 2015. Elever i årskurs 5 och 8 var mer nöjda med sin skola än tidigare år. Andelen föräldrar som är nöjda med fritidshem och förskolan minskade dock något 2015.

Indikatorer	2013	2014	2015
Grundskola – genomsnittligt meritvärde årskurs 9, alla skolor belägna i Tyresö kommun.	210 poäng	215,7 poäng	224,8 poäng
Grundskola – genomsnittligt meritvärde årskurs 9, kommunala skolor.	210 poäng	224,5 poäng (217,2)	224,8 poäng
Grundskola – andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, alla skolor belägna i Tyresö kommun.	86,1 %	86,8 %	92,7 %
Grundskola – andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor.	86,1 %	87,5 %	92,7 %
Grundskola – andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, alla skolor belägna i Tyresö kommun.	76,2 %	80,9 %	84,8 %
Grundskola – andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor.	76,2 %	81,8 %	84,8 %
Grundskola – andel elever i årskurs 5 som är nöjda med sin skola.	75 %	83 %	87 %
Grundskola – andel elever i årskurs 8 som är nöjda med sin skola.	71 %	80 %	82 %
Grundskola – andel föräldrar med barn i årskurs 2 som är nöjda med sitt barns fritidshem.	77 %	89 %	85 %

Indikatorer	2013	2014	2015
Grundskola – ogiltig frånvaro i högstadiet årskurs 7–9.	2,3 % ht 13	2,8 % vt 14	2,4 % ht 15
Gymnasieskola – andel elever som fullföljt gymnasieutbildning efter fyra år.	79,3 %	71,3 %	79,6 %
Förskola – andel föräldrar som är nöjda med sitt barns förskola (1–5 år).	88 %	93 %	91 %

Strategiskt målområde: Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum

MÅL 3 TYRESÖBORNA ÄR NÖJDA MED DEN KOMMUNALA SERVICEN

Bra bemötande på telefon och snabba svar på e-post
Under en följd av år har Tyresö kommun deltagit i en servicemätning som rör telefoni och e-post. Helhetsbedömningen för alla parametrar 2015 visar att Tyresö kommuns service är i nivå med snittet för de 182 deltagande kommunerna, men tillgängligheten då samtal kopplas vidare från växeln har försämrats jämfört med 2014. Kommunen har dock väldigt bra resultat vad gäller svars kvalitet, engagemang och snabba svar på e-post.

Enklare att lämna synpunkter och anmäla fel

Under 2015 gjordes en översyn av de två e-tjänsterna för synpunkter och felanmälan, och kommunen övergick under hösten till ett gemensamt system. Det ger en mer sammanhållen bild av de klagomål, förbättringsförslag, beröm och felanmälningar som kommer in till kommunen från medborgarna. E-tjänsten förenklar för medborgare genom

att de inte behöver ta ställning till om det är en felanmälan eller en synpunkt. De allra flesta synpunkter har besvarats inom utlovad tid. Totalt registrerades 1 340 synpunkter under året. Merparten, 80 procent, handlade om boende och miljö.

Mobilanpassning

För att Tyresöbor och andra intresserade ska få aktuell information och lättillgänglig service har kommunen mobilanpassat webbplatsen tyreso.se och e-tjänsteportalen. Ungefär 50 000 besök görs varje månad via mobilen och därför är det en viktig insats för ökat medborgarfokus.

MÅL 4 TYRESÖBORNA KAN PÅVERKA KOMMUNENS VERKSAMHET

Ett program för medborgardialog har antagits av kommunfullmäktige. Programmet ska öka medborgarnas insyn och inflytande i kommunens verksamhet och beslut. I det nya dialogverktyget Tyresöinitiativet kommer Tyresöborna att kunna lämna förslag via webbplatsen och även kunna rösta på varandras initiativ.

Indikator – Medborgarfokus	2013	2014	2015
Medborgarnas betyg på kommunens verksamheter – NMI, nöjd-medborgar-index, max 100.	NMI 56	NMI 61	Ny mätning 2016
Medborgarnas betyg på det inflytande de har på kommunens verksamheter och beslut – NII, nöjd-inflytande-index, max 100.	NII 36	NII 45	Ny mätning 2016

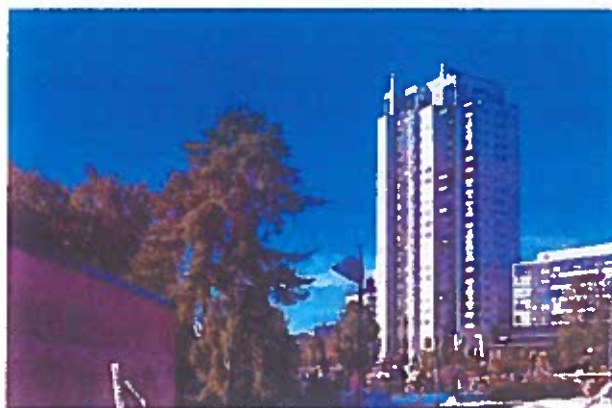

Strategiskt målområde: Blomstrande näringsliv

MÅL 5 TYRESÖ HÖR TILL DE 25 BÄSTA KOMMUNERNA I SVERIGE NÄR DET GÄLLER FÖRETAGSKLIMAT

Tyresö är på många sätt en attraktiv kommun att driva företag i. Läget i regionen med närhet till Stockholm, bra bostäder och skolor som genererar en stark inflyttning samt entreprenörsanda är konkurrenskraftiga faktorer.

I Svenskt Näringslivs undersökning om kommuners företagsklimat rankades Tyresö på plats 62 i hela landet, vilket är högst av Södertörns kommunerna.

MÅL 6 TYRESÖS FÖRETAGARE ÄR NÖJDA MED DEN SERVICE OCH DET BEMÖTANDE DE FÅR I KOMMUNEN

Stockholm Business Alliance (SBA) redovisade för Tyresö ett NKI-resultat (nöjd-kund-index) på 68 för 2015. Med det hamnade kommunen på 31:a plats när helheten bedömts. Kommunen nådde inte SBA:s mål på 75, men behöll betyget godkänt enligt undersökningen.

För att förbättra servicen och öka samarbetet har 150 tjänstemän, representanter från näringslivet och politiker genomgått en gemensam utbildning. Målet är att förenkla näringslivets kontakter med kommunen. Som en del i samarbetet med företagare har en handlingsplan tagits fram med prioriterade aktiviteter för att förbättra företagsklimatet. Planen ska införas och aktiviteterna genomföras både på övergripande nivå och inom förvaltningarna.

Indikator – Blomstrande näringsliv	2013	2014	2015	Resultatmål 2018
Företagare inom kommunen bedömer kommunens företagsklimat – Svenskt Näringsliv.	Plats 26	Plats 43	Plats 62	Plats 25
Tyresös rankning i "Årets företagarkommun" – UC/Företagarna.	Plats 175	Plats 43	Plats 39	Plats 25
Så uppfattar företagare utanför kommunen servicen de fått från kommunen – SBA:s servicemätning.	Plats 63	Plats 69	Plats 68	

MÅL 7 ARBETSLÖSHETEN I TYRESÖ ÄR BLAND DEN LÄGSTA I REGIONEN OCH SYSSELSÄTTNINGSGRADEN ÄR HÖG

Arbetslösheten i Tyresö har varit låg de senaste åren. För åldersgruppen 16–64 år ligger Tyresö under rikssnittet på 6 procent. Även för gruppen ungdomar 18–24 år är

arbetslösheten låg i förhållande till rikets omkring 8 procent. Långtidsarbetslösheten är strax över 1 procent, vilket är mycket lågt i förhållande till övriga Sverige. Andelen förvärvsarbetande i åldern 20–64 år är över 83 procent vilket kan jämföras med 70 procent för riket.

Indikator – Blomstrande näringsliv	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Riket 2015
Andel arbetslösa (16–64 år) i kommunen per år.	3,8 %	3,2 %	3,2 %	6,6 %
Andel arbetslösa (18–24 år) i kommunen per år.	5,9 %	4,5 %	3,1 %	8,1 %

Strategiskt målområde: Attraktiv arbetsgivare

MÅL 8 MEDARBETARNA REKOMMENDERAR TYRESÖ SOM ARBETSGIVARE

För att sänka sjukfrånvaron och öka engagemanget hos chefer och medarbetare har kommunen 2015 intensifierat arbetet med chefsutveckling, kompetensutveckling för medarbetare och arbete med hälsa och arbetsmiljö.

81 procent av kommunens anställda svarar i medarbetarundersökningen 2015 att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Hållbart medarbetar-engagemang (HME) mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara och skapa engagemang. I årets medarbetarundersökning fick kommunen ett totalt index på 76 för HME. Det är ett lägre värde än vid förra undersökningen 2013, då index blev 81. Även alla förvaltningar hade ett lägre index än tidigare. En orsak till det lägre resultatet kan vara att kommunen gjort flera omorganisationer.

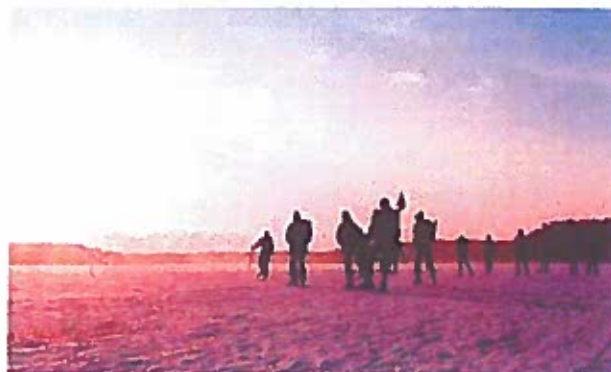
MÅL 9 MEDARBETARNAS SJUKFRÅNVARO ÄR LAGRE ÄN FYRA PROCENT

Sjukfrånvaron ökar i hela landet och även i Tyresö kommun. Enligt Försäkringskassan beror det till viss del på att färre personer beviljas sjukersättning tills vidare, vilket gör att flera blir kvar i gruppen sjukskrivna. För att ge verktyg för att sänka sjukfrånvaron har HR-avdelningen arbetat med att förtydliga och förenkla rehabiliteringsarbetet för kommunens chefer.

MÅL 10 SYSSELSÄTTNINGSGRADEN ÄR ANPASSAD TILL DE ANSTÄLLDAS ÖNSKEMÅL

91 procent av de anställda svarar att de har den sysselsättningsgrad de önskar. Av de som angett att de inte har den sysselsättningsgrad de önskar, vill 60 procent arbeta mer. Hanteringen av medarbetarnas önskemål om utökad sysselsättningsgrad har förtydligats och kommunens chefer har fått utbildning i reglerna om företrädesrätt till utökad sysselsättningsgrad.

Indikator	2013	2014	2015	Resultatmål 2018
Andel av kommunens anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta, mättes första gången 2015.			81 %	
Den totala sjukfrånvaron i kommunen – avser månadsanställda, alla anställningsformer.	6,3 %	7,0 %	7,6 %	>4 %
Andel av de anställda i kommunen som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål, mättes första gången 2015.			91 %	

Strategiskt målområde: God och långsiktig hushållning

MÅL 11 KOMMUNENS SAMLADE RESULTAT, I DEN REGULJÄRA VERKSAMHETEN, UPPGÅR TILL MINST TVÅ PROCENT AV SKATTEINTÄKTER OCH STATS BIDRAG UNDER MANDATPERIODEN

Tyresö nådde inte målet 2015. Målet var att ha ett resultat på 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning den senaste femårsperioden, men resultatet blev 1,9 procent. Bedömningen är att det blir svårt att nå målet även 2016. Det är viktigt att alla nämnder arbetar för att få en balans mellan verksamhet och ekonomi.

MÅL 12 INVESTERINGAR I DEN SKATTEFINANSIERADE VERKSAMHETEN FINANSIERAS VIA KASSAFLODE FRÅN DEN LOPANDE VERKSAMHETEN

Målet om att investeringarna i skattefinansierad verksamhet ska finansieras med överskott från den löpande verksamheten nåddes inte 2015. Om den svaga resultatutvecklingen i kombination med hög investeringsnivå fortsätter är risken att målet inte heller nås kommande år.

MÅL 13 VARJE VERKSAMHETSOMRÅDE SKA BEDRIVAS INOM RAMEN FÖR TILLDELADE EKONOMISKA RESURSER

De senaste åren har Tyresö inte kunnat leva upp till målet. För att klara målet i framtiden måste nämnderna bättre anpassa verksamheten efter sina budgetramar.

Indikator – God ekonomisk hushållning och effektiva verksamheter	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
Ekonomiskt resultat, andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	2,0 %	0,3 %	0,5 %	2,0 %
Andel investeringar i skattefinansierad verksamhet som finansierats med egna medel.	52,4 %	112,3 %	88 %	100 %

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen

Måluppfyllelsen för verksamhetsrelaterade mål var hög i de flesta avseenden, och kommunen redovisade mycket goda resultat i förhållande till andra kommuner. Tyresöborna är mycket nöjda med kommunen som plats att leva och bo i. De goda skolresultaten är särskilt glädjande. Medborgarnas nöjdhet med den kommunala servicen har ökat, särskilt nöjdheten med inflytandet på kommunens verksamhet. Tyresö är bland de 25 procent av landets kommuner som har bäst företagsklimat, även om resultaten hittills varit något lägre än målet.

Medarbetarna kan i hög utsträckning rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare, och nio av tio har den sysselsättningsgrad de önskar. Sjukfrånvaron har dock ökat de senaste åren, och en handlingsplan har tagits fram för att minska den.

Måluppfyllelsen för de finansiella målen är däremot inte tillfredsställande. Resultatmålet om två procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning har inte nåtts de senaste åren. Andelen av investeringar som finansierats av skatteintäkter var mindre än 100 procent 2015, och upplåningen har ökat trots en relativt måttlig nivå på nettoinvesteringarna.

Den sammanfattande bedömningen är att Tyresö kommun i stort bedriver en verksamhet som är förenlig med god ekonomisk hushållning, men måste göra insatser för att minska sjukfrånvaron. Kommunen har försvagats finansiellt de senaste åren och har inte nått målen om god ekonomisk hushållning.

Tyresös kvalitet i korthet 2015

”Kommunens Kvalitet i Korthet” är ett verktyg för att jämföra kommuner med varandra ur ett medborgarperspektiv.

2015 deltog 234 kommuner i detta jämförelsenätverk som drivs av Sveriges Kommuner och Landsting. Kommunernas kvalitet undersöks årligen ur fem perspektiv:

- Tillgänglighet
- Trygghet
- Information och delaktighet
- Effektivitet
- Kommunen som samhällsutvecklare

Resultatet är ämnat att ge de förtroendevalda en sammanfattande och översiktlig bild av den egna kommunens kvalitet i jämförelse med andra kommuner. Redovisningen är även ett underlag i dialogen med medborgarna. Här presenteras hur Tyresö placerar sig jämfört med andra kommuner.

LÄSANVISNING

För att ge en snabb och enkel överblick över hur Tyresö står sig jämfört andra kommuner har vi delat upp resultatnivån i fyra grupper:

GRÖN Tyresö tillhör kommunerna med bäst resultat (bästa kvalitet).

LJUSGRÖN Tyresö tillhör kommunerna med näst bästa i kvalitet.

GUL Tyresö tillhör kommunerna i kvalitet med näst sämst resultat.

RÖD Tyresö tillhör kommunerna i den sämsta kvaliteten.

Tillgänglighet	Indikatorer	Resultat Tyresö
1. Hur många medborgare får inom två arbetsdagar svar på en enkel fråga via e-post?	%	90
2. Hur stor del av medborgarna får kontakt med en handläggare via telefon för att få svar på en enkel fråga?	% antal kontakt	47
3. Hur många av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de kontaktar kommunen kring en enkel fråga?	% gott bemötande	98
4A. Hur många timmar/vecka har huvudbiblioteket i kommunen öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?	Antal timmar / vecka	13
4B. Hur många timmar/vecka har kommunen öppet simhallen utöver tiden 08-17 på vardagar?	Antal timmar / vecka	
4C. Hur många timmar/veckan har återvinningscentralen öppet utöver tiden 8-17 vardagar?		
5. Hur stor andel av dem som erbjudits plats inom förskoleverksamheten har fått plats på önskat placeringsdatum?	%	-
6. Hur lång är väntetiden för dem som inte fått plats på önskat placeringsdatum för sitt barn inom förskoleverksamheten?	Antal dagar	-
7. Hur lång är väntetiden (dagar) för att få plats på ett särskilt boende från ansökan till erbjudande om plats?	Antal dagar	73
8. Hur lång är handläggningstiden i snitt (dagar) för att få ekonomiskt bistånd? Första kontakt – beslut	Antal dagar	12

Trygghet	Indikatorer	Resultat Tyresö
9. Hur trygga känner sig medborgarna i kommunen?	Index SCB enkät av 100 poäng	62
10. Hur många olika vårdare besöker en hemtjänsttagare med omfattande omsorgsbehov i snitt under 14 dagar?	Antal personer	12
11. Hur många barn per personal är det i snitt i kommunens förskolor?	Antal barn / personal	3,3
Planerad	Antal barn / personal	4,1
Faktisk	Antal barn / personal	4,1

Delaktighet och information	Indikatorer	Resultat Tyresö
13. Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?	Informationsindex %	91
14. Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling?	Index % av max poäng	54
15. Hur väl upplever medborgarna att det har inflytande över kommunens verksamhet?	Index SCB Enkät av 100 poäng	45

Effektivitet	Indikatorer	Resultat Tyreso
16. Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan?	Kr per inskrivet barn	115 369
17. Resultat i de nationella proven? Årskurs 3	Andel elever som klarat ämnesnivån	79
Årskurs 6		85
18. Andelen behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet	Andel minst godkända	96,9
19. Elevernas syn på skolan och under visningen i årskurs 8	Elevundersökning	74
20. Hur effektiva är kommunens grundskolor i förhållande till övriga kommuner?	Kostnad per betygspoäng	334
21. Vilka resultat når de gymnasieutbildningar som kommunens elever tar del av?	Andel elever som fått examen eller studiebevis inom 4 år	79,6
22. Vad är kostnaden per elev som inte fullföljer gymnasiet?	Kostnad per elev	21 315
23. Vilket serviceutbud har kommunens särskilda boende?	Se separat bilaga	30
24. Vad kostar en plats i kommunens särskilda boende?	Kr per plats	769 290
25. Hur nöjda är brukarna med sitt särskilda boende?	Andel ganska/mycket nöjda	78
26. Vilken omsorgs- och serviceutbud har kommunens hemtjänst?	Se separat bilaga	64
27. Vad kostar en vårdtagare i kommunens hemtjänst?	Kr per Vårdtagare	240 098
28. Hur nöjda är brukarna med den hemtjänst de erhåller?	Andel ganska/mycket nöjda	86
29. Serviceutbud LSS grupp och serviceboende	Se separat bilaga	76
30. Andel ej återaktualiserade ungdomar ett år efter avslutad insats/utredning	Andel ej återaktualiserade inom ett år i %	77

Samhällsutvecklare	Indikatorer	Resultat Tyreso
31. Hur hög är kommunens sysselsättningsgrad?	Förvärvsarbete i % av 20-64 år	83,3
32. Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd	%	2,0
33. Hur många nya företag har startats per 1000 innevånare i kommunen?	Antal nya företag/1000 innevånare	6,1
34. Vad ger företagen för sammanfattande omdöme om kommunens service till företagen?	NKI 0-100	68
35. Hur högt är sjukpenningtalet bland kommunens innevånare?	Antal dagar 16-64 år	9,8
36. Hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall?	Återvunnet avfall i % av mängden hushållsavfall	36
37. Hur stor andel är miljöbilar av det totala antalet bilar?	Andel i %	43
38. Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel?	% ekologiska livsmedel	32
39. Upplever medborgarna att kommunen är en attraktiv plats att leva och bo på ?		71

Kommunens personal

I Tyresö kommun upplever engagerade medarbetare bra ledarskap och 81 procent rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare, enligt en medarbetarenkät hösten 2015.

Medarbetarenkäten var en mindre ”temperaturmätning” för att ta reda på vad medarbetarna tycker om sin arbetssituation. Enkäten bestod av totalt elva frågor inom två områden: attraktiv arbetsgivare och medarbetarengagemang. Resultatet gav ett totalt index på 76 (av 100) för hållbart medarbetarengagemang. Det var en minskning från 2013 då index blev 82, vilket var ett väldigt högt värde jämfört med andra kommuner och arbetsgivare. Flera omorganisationer förbereddes under mätperioden, vilket kan ha bidragit till att resultatet sjönk.

Medarbetarenkäten är en bra utgångspunkt för det fortsatta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Kommungemensam kompetensutveckling Chefsutveckling

HR-avdelningen genomförde 2015 utbildning för alla chefer i kompetensbaserad rekrytering och i kommunens nya samverkansavtal. HR-avdelningen gjorde också tillsammans med en internkonsult en behovsanalys och förstudie för ett chefs- och ledarskapsutvecklingsprogram som startar 2016. Förstudien omfattade intervjuer med 40 chefer i organisationen och en extern omvärldsanalys.

Fyra gemensamma utvecklingsdagar för alla chefer hölls under året med dessa teman:

- Ett blomstrande näringsliv – vi höjer ribban!
- Verksamhet i utveckling – tillsammans.
- Vi kraftsamlar för nya Tyresöbor – genom samverkan utan gränser.
- Verka bra eller vara bra?

Kompetensutveckling för medarbetare

HR-avdelningen genomförde en introduktionsutbildning för nya medarbetare. Utöver detta har all personal fått erbjudande om utbildning i hjärt-lungräddning samt brandskyddsutbildning. HR-avdelningen anordnade även en halvdagsutbildning om pensionsfrågor där all personal bjöds in.

Arbete med hälsa och arbetsmiljö

Hälsoprofiler

Alla medarbetare i kommunen erbjuds att göra en hälsoprofil vart tredje år via företagshälsovården. I undersökningen ingår provtagning, ett cykelergometerstest och ett samtal med företagssköterska. Om något onormalt hittas vid provtagningen får medarbetaren en tid hos företagsläkare eller företagssköterska.

Under 2015 genomförde 579 medarbetare en hälsoprofil. 137 av dem (25 procent) erbjöds uppföljning hos företagsläkare eller företagssköterska. Det var en ökning från 2014 då 19 procent följdes upp.

Friskvård

Under året beviljades 1 170 medarbetare friskvårdspeng, mot 1 088 föregående år. Kostnaden för friskvårdspengen blev knappt 1,6 miljoner kronor att jämföra med knappt 1,5 miljoner 2014. De medarbetare som beviljades friskvårdspeng fick i genomsnitt 1 359 kronor per person (1 351 kronor 2014). Användningen av friskvårdspengen ökade alltså något från 2014.

Totalt betalades 1,6 miljoner kronor ut i friskvårdsbidrag. Andelen medarbetare som beviljades friskvårdspeng var i stort sett lika i alla förvaltningar.

Personalstöd

Kommunens anställda har via företaget Falck Healthcare tillgång till personalstöd via telefon dygnet runt. Frågorna kan vara av både arbetsrelaterad och privat karaktär. I personalstödet ingår upp till fem enskilda samtal med terapeut vid behov, för medarbetarna.

Under 2015 omfattade personalstödet 177 ärenden vilket var en liten minskning jämfört med föregående år. Andelen arbetsrelaterade ärenden ökade med 26 procent mot 2014 och uppgick till 45 procent av alla ärenden. Många har angett ökad stress som orsak.

Tilläggsjänster är vanligtvis extra stödsamtal (förutom de som ingår) och som bekostas av arbetsplatsen.

Rehabilitering

Vid rehabilitering är den anställda och chef nyckelpersoner. Företagshälsovården och HR-avdelningen ska fungera som ett stöd i processen.

En sköterska vid företagshälsovården samordnar tider för rehabiliteringsmöten med medarbetare, chef och företagsläkare. Vid behov kallar sköterskan även Försäkringskassans personal och en representant från HR.

2015 hölls 458 rehabiliteringsmöten med läkare, mot 368 möten 2014. Företagsläkare har dessutom haft 102 telefonmöten. 223 möten har skett med företagssköterska. Dessutom har företagshälsovården genomfört vaccinationer, ergonomibesök och några verksamheter har haft besök av en arbetsmiljöingenjör.

	Arbetsrelaterat	Privatrelaterat	Tilläggsjänster	Totalt
Antal ärenden 2015	79	89	9	177
Antal ärenden 2014	52	122	11	185
Antal ärenden 2013	63	120	5	188
Andel ärenden 2015 (%)	45	50	65	100
Andel ärenden 2014 (%)	28	66	6	100
Andel ärenden 2013 (%)	34	63	3	100

Likabehandling och jämställdhet

En uppdaterad likabehandlingspolicy och likabehandlingsplan togs fram under året, och utifrån dessa även en metodhandbok i förändringsarbete för likabehandling. Metodhandboken vänder sig till chefer i organisationen och består av reflektions- och kartläggningsövningar för verksamhetsnära förändringsarbete för likabehandling vad gäller medarbetare, medborgare och besökare i Tyresö kommun.

Alla chefer i kommunen har utbildats i kompetensbaserad rekrytering för att kunna arbeta för likabehandling i rekryteringsprocessen. Utöver det har HR-avdelningen gjort en lönekartläggning för att säkerställa att det inte finns några osakliga löneskillnader på grund av kön.

Antal anställda

Antal månadsanställda	2013	2014	2015
Totalt	2 635	2 614	2 601
Kvinnor	2 078	2 062	2 041
Män	557	552	560

Siffrorna avser månadsavlönade, alla anställningsformer.

Från 2014 till 2015 minskade antalet månadsanställda med 13 personer. Antalet kvinnor minskade med 21 personer samtidigt som antalet män ökade med åtta personer.

Antal tillsvidareanställda

	2013	2014	2015
Totalt	2322	2 317	2352
Kvinnor	1825	1 839	1862
Män	457	478	490

Siffrorna avser månadsavlönade tillsvidareanställda.

Antalet tillsvidareanställda ökade med 35 personer jämfört med 2014.

Antal årsarbetare

	2013	2014	2015
Totalt	2 165	2 177	2 224
Kvinnor	1 718	1 720	1 756
Män	447	457	467

Siffrorna avser månadsavlönade tillsvidareanställda omräknat till heltidstjänster (s k årsarbetare).

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare ökade med motsvarande 47 heltidstjänster.

Könsfördelning (chefer och alla anställda)

Siffrorna visar 2015 följt av 2014 och 2013 inom parentes i denna ordning.

Grupp	Kvinnor (%)	Män (%)
Alla anställda	78 (79, 79)	22 (21, 21)
Chefer	66 (64, 63)	34 (36, 37)

Siffrorna avser alla avlöningsformer, alla anställningsformer.

Könsfördelningen mellan kvinnor och män jämnades ut något jämfört med 2014. Könsfördelningen bland medarbetare i arbetsledande position speglar ännu inte könsfördelningen bland alla anställda, men skillnaden har minskat. Trenden med en ökande andel kvinnliga chefer är tydlig.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2013	2014	2015
Total sjukfrånvaro	6,3	7,0	7,6
>=60 dagar	48,5	51,0	52,4
Kvinnor	7,0	7,7	8,4
Män	3,8	4,4	4,9
<29	5,8	7,4	7,2
30-49	5,7	6,6	7,3
50-66	7,2	7,3	8,2

Siffrorna avser månadsavlönade, alla anställningsformer.

Den totala sjukfrånvaron i kommunen slutade på 7,6 procent, vilket var en ökning med 0,6 procentenheter från 2014. Sjukfrånvaron ökade bland såväl kvinnor som män och i alla åldersgrupper. 2014 ökade sjukfrånvaron i gruppen upp till 29 år kraftigt. I den gruppen har sjukfrånvaron minskat marginellt 2015, medan den ökat i övriga grupper. Både den långa och den korta sjukfrånvaron fortsatte öka 2015 och andelen långtidssjukfrånvaro ökade med 1,4 procentenheter till 52,4 procent av den totala sjukfrånvaron.

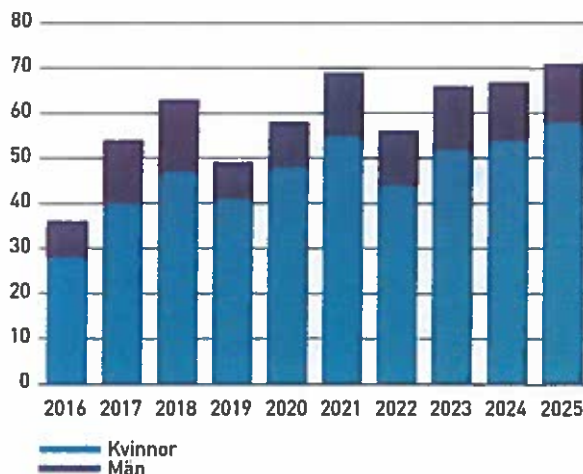
Personalomsättning

	2014	2015
Personalomsättning	10,83	11,61
Intern avgång	38	38
Extern avgång	251	273
Av externa avgångar Pension	43	45
Egen begäran externt	7,16 %	8,55 %

Personalomsättningen räknas fram genom att dividera snittet av tillsvidareanställda med antal avgångar. Personalomsättningen är förhållandevis hög. Som arbetsgivare är det viktigt att hela tiden arbeta aktivt med HR-hjulet ”attrahera - rekrytera-introducera - utveckla och motivera - avsluta”, där alla delar har stor betydelse.

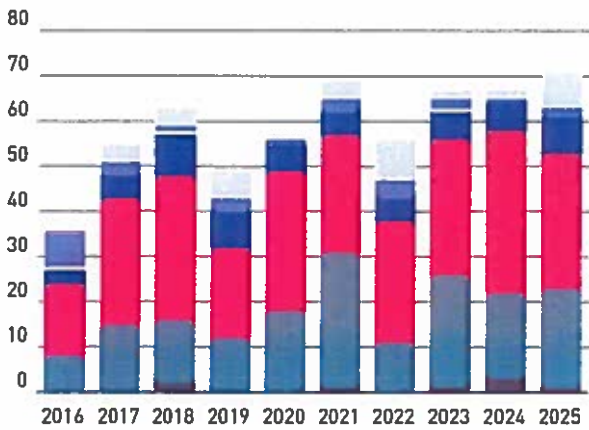
Pensionsprognos

Tabellerna nedan visar en prognos över antal månadsavlönade tillsvidareanställda medarbetare som fyller 65 år 2016-2025. Den första tabellen visar kommunen som helhet, den andra visar prognosen per organisation och den tredje per befattning.

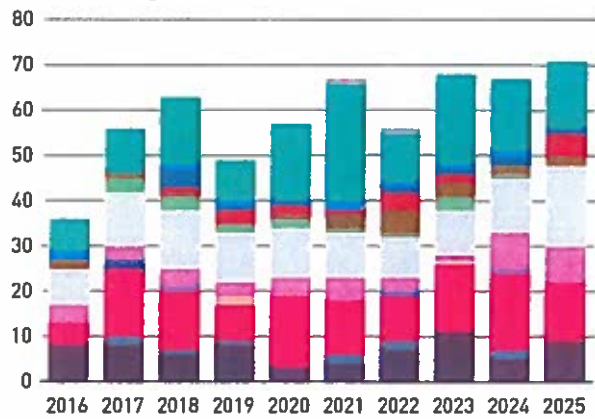

Per förvaltning

- Konsult- och servicekontoret
- Socialförvaltningen
- Barn- och utbildningsförvaltningen
- Utvecklingsförvaltningen
- Stadsbyggnadsförvaltningen
- Kommunledningskontor
- Ö Avslutade enheter Ty Nivå 200
- Tekniska kontoret

Per befattning

- Administrativ personal
- Anläggningsarbetare/yrkesarbetare
- Barn- och fritidspersonal
- Dagbarnvårdare
- Förvaltningschefer
- Kulturarbetare
- Chef/arbetsledare
- Lärare
- Skolpersonal ej lärare
- Skolmåltidspersonal
- Städpersonal
- Tekniker
- Vaktmästare
- Vård- och omsorgspersonal
- Övriga

Tillfälligt blank sida

Tyresö kommuns
verksamhet

2

I denna del redovisas delar av den verksamhet som bedrevs i Tyresö kommuns nämnder och bolag under 2015.

1. Förskola och pedagogisk omsorg

Beskrivande text

2. Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

Beskrivande text

3. Individ- och familjeomsorg

Beskrivande text

4. Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Beskrivande text

5. Äldreomsorg

Beskrivande text

6. Gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola

Beskrivande text.

7. Vuxenutbildning

Beskrivande text

8. Arbetscentrum

Beskrivande text

9. Bibliotek, kultur och fritid inklusive fritidsgårdar

Beskrivande text

10. Plan och exploatering

Beskrivande text

11. Väghållning och park

Beskrivande text

12. Miljö och trafik

Beskrivande text

13. Vatten och avlopp

Beskrivande text

14. Renhållning

Beskrivande text

15. Bygglovsenheten

Beskrivande text

16. Näringsliv

Beskrivande text

17. Gemensam verksamhet

Beskrivande text

Förskola och pedagogisk omsorg

Viktiga händelser

Ny organisation

Under 2015 förberedde förvaltningen den omorganisation som träder i kraft den 1 januari 2016, med syfte att ge förskola och grundskola likvärdiga förutsättningar att nå sina nationella mål. I samband med omorganisationen har alla biträdande förskolechefer fått ett nytt uppdrag som förskolechef och förvaltningen har även rekryterat ytterligare två förskolechefer. Alla ordinarie förskolechefer väntas vara på plats från och med den 1 mars 2016.

Kompetensutveckling inom systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen började delta i två SKL-satsningar för högre kvalitet och måluppfyllelse. *Leda för resultat* är en utbildningsatsning för förvaltningsledning och stödfunktioner, som ska få bättre kunskap i att analysera resultat och agera utifrån analysen. SKL har genomfört satsningen inom socialtjänsten under ett antal år och genomför nu en pilotutbildning riktad mot förskola och skola. Utbildningen inleddes hösten 2015 och pågår i ett år. Under 2016 ska förskolan delta i ännu ett SKL-projekt som syftar till att hitta kvalitetsindikatorer i förskolan.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	264,0	267,5	277,1
Barn i kommunal förskola i Tyresö kommun*	1 645	1 618	1 655
Barn i kommunal förskola i annan kommun*	2	14	6
Barn i fristående förskola*	933	938	971
Barn i kommunal pedagogisk omsorg i Tyresö kommun*	5	5	5
Barn i fristående pedagogisk omsorg i Tyresö kommun*	75	69	64
Totalt	2 664	2 644	2 701

* Siffrorna är ett genomsnitt baserat på februari och september.

Mål och resultat

Verksamhetsområdet förskola och annan pedagogisk omsorg redovisade ett överskott totalt 2015. Överskottet uppstod främst inom den volymbaserade pengan och tilläggsbelopp. De kommunala förskolorna lämnade däremot ett underskott.

Barn- och utbildningsnämnden har tre delmål för att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner. För att nå målet ska förskola och skola präglas av delaktighet, trygghet och höga resultat.

Inom förskolan är resultaten fortsatt goda och jämna. Den nya organisationens ökade fokus på förskolans pedagogiska ledarskap ger en god grund för att kunna förbättra resultaten 2016.

Sjukfrånvaron är dock ett problem som kräver insatser kommande år för att vända trenden.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- Det aktuella världsläget med stora flyktingströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden, och förvaltningen kommer att lägga stort fokus på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt 2016. Behovet av språklig kompetens i förskolan kommer att öka.
- Utvecklingen av den nya organisationen och det pedagogiska ledarskapet fortsätter.
- Arbetet fortsätter med att öka det pedagogiska ansvaret för synliga och närvarande ledare.
- Förvaltningen ska säkerställa att förskolechefer har tillräckliga kunskaper i budgetarbete och analys för rätt åtgärder.
- Arbetet fortsätter med att säkerställa att kommunen har tillräckligt många förskoleplatser.
- Satsningen *Leda för resultat* fortsätter att vara en viktig del i systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling.

Ny organisation för barn- och utbildningsförvaltningen

Förvaltningschefen för barn- och utbildningsförvaltningen har 2015 haft i uppdrag att skapa en ny organisation som ska ge förskola och grundskola likvärdiga förutsättningar för att nå sina respektive nationella mål. 2015 har präglats av arbete med den nya organisationen som gäller från och med 1 januari 2016.

Den nya organisationen innebär att verksamhetsområdena förskola och grundskola har delats upp och har var sin verksamhetschef. Även barn- och elevhälsan är ett eget verksamhetsområde med en egen verksamhetschef. Syftet är att säkerställa en effektiv organisation som är anpassad till skollagens krav, hållbar ur ett ledarperspektiv och att knyta samman verksamheterna ur ett 1–16-årsperspektiv. Den nya organisationen ska även öka möjligheterna till samarbete och helhetssyn, ett närmare pedago-

giskt ledarskap och en ekonomiskt hållbar verksamhet. Även förvaltningskontoret, inklusive ledning, stödfunktioner och stab omorganiserades och förstärktes under 2015.

För *förskolan* innebär förändringen att kommunen numera har 11 förskoleenheter, var och en med två förskolor, jämfört med tidigare åtta i varierande storlek. Varje enhet leds av en förskolechef under verksamhetschefen för förskola, istället för att ledas av en biträdande förskolechef under rektor. Alla biträdande förskolechefer har fått ett nytt uppdrag som förskolechef och två ytterligare förskolechefer har rekryterats. Alla förskolechefer väntas vara tillsatta 1 mars 2016.

För *grundskolan* innebär förändringen principen en skola per rektor, vilket innebär fler skolenheter än tidigare. På några skolor fanns vid årsskiftet 2015–2016 tillfälliga rektorslösningar och flera rektorer ska rekryteras 2016.

Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

Viktiga händelser

Ny organisation

Under 2015 förberedde förvaltningen den omorganisation som träder i kraft den 1 januari 2016, med syfte att ge förskola och grundskola likvärdiga förutsättningar att nå sina nationella mål. Grundskolan ska i och med omorganisationen ha en skola per rektor, vilket innebär fler skolenheter och fler rektorer som ska rekryteras 2016.

Kompetensutveckling inom systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen började delta i två SKL-satsningar för högre kvalitet och måluppfyllelse. *Prio* genomförs på skolnivå. Varje termin gör förvaltningen en genomlysning av två skolor med fokus på processer och arbetsätt. Syftet är att personal och skollädares i skolan, med stöd av en extern förändringsledare, ska bestämma ett antal utvecklingsområden för att öka måluppfyllelsen för eleverna. Tyresö skola och Fornuddens skola genomlystes 2015. Två personer har uppdrag som förändringsledare på halvtid.

Leda för resultat är en utbildningssatsning för förvaltningsledning och stödfunktioner, som ska få bättre kunskap i att analysera resultat och agera utifrån analysen. SKL har genomfört satsningen inom socialtjänsten under ett antal år och genomför nu en pilotutbildning riktad mot skolan. Utbildningen inleddes hösten 2015 och pågår i ett år.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	604,7	629,3	656,4
Elever i kommunal grundskola inklusive grundsärskola i Tyresö kommun*	5 430	5 189	5 280
Elever i kommunal grundskola inklusive grundsärskola i annan kommun*	102	120	89
Elever i fristående grundskola*	861	1 241	1 332
Totalt*	6 393	6 550	6 701

* Siffrorna är från september respektive år.

Mål och resultat

Verksamhetsområdet grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola redovisade ett underskott totalt 2015. För underskottet stod främst skolskjutsar, tilläggsbelopp och grundsärskola. De kommunala grundskolorna lämnade däremot ett överskott för 2015.

Barn- och utbildningsnämnden har tre delmål för att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner. För att nå målet ska förskola och skola präglas av delaktighet, trygghet och höga resultat.

Inom grundskola och grundsärskola inklusive fritidshem fortsatte den positiva trenden vad gäller kunskapsresultat. Jämfört med andra kommuner har Tyresö de senaste åren förbättrat sina resultat. Andelen elever som är behöriga till gymnasiestudier har ökat bland Tyresö kommunala skolor medan resultatet i riket har minskat.

Samma mönster gäller andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen. Både elever och deras vårdnadshavare ger en positiv bild av upplevd delaktighet och trygghet i skolan.

Sjukfrånvaron är däremot ett problem där förvaltningen behöver göra insatser för att vända trenden.

Ny organisation, se sida 35.

Läs mer i barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- Det aktuella världsläget med stora flyktingströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden, och förvaltningen kommer att lägga stort fokus på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Behovet av lärare i svenska som andraspråk och med kompetens inom språkutvecklande arbetssätt kommer att öka.
- Satsningen inom *bedömning för lärande* (formativ bedömning) fortsätter i syfte att öka måluppfyllelsen i grundskola och grundsärskola.
- Utvecklingen av den nya organisationen och det pedagogiska ledarskapet fortsätter.
- Arbetet fortsätter med att öka det pedagogiska ansvaret för synliga och närvarande ledare.
- Förvaltningen ska säkerställa att rektorer har tillräckliga kunskaper i budgetarbete och analys för rätt åtgärder.
- Satsningarna *Prio* och *Leda för resultat* fortsätter att vara viktiga delar i systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling.
- Kvaliteten i fritidshemmen ska öka.

Gymnasieskola

Viktiga händelser

Kommunförvaltningen har fått i uppdrag att planera ett kultur- och kunskapscentrum i centrumnära läge. Uppdraget bygger på två särskilda uppdrag i kommunplanen: Att ”implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt”, samt ”genomföra etablering av nytt gymnasium för såväl högskoleförberedande som yrkesförberedande program”. Det nya kultur- och kunskapscentret ska innehålla gymnasium med högskoleförberedande program för minst 500 elever, vuxenutbildning, bibliotek, konsthall, café samt eventuellt konsert-hall och andra samhällsfunktioner.

Second Chance School är en ettårig yrkesutbildning som startade i september 2015 på Tyresö gymnasium. Programmet riktar sig till unga mellan 17 och 24 som inte fullföljt grundskolan eller gymnasiet. Utbildningen ingår i ett internationellt nätverk, E2C, och innehåller fördjupad yrkesorientering, livskunskap och en lärlings-/utbildningsplats inom ett valt yrkesområde. Utbildningen innefattar fördjupad självkännedom, självförtroende, självkänsla och social kompetens. Samordningsförbundet Östra Södertörn är med och finansierar projektet.

Samverkansavtal inom nationella idrottsutbildningar och särskilda varianter innebär att kommunen kan erbjuda utbildning som den själv anordnar eller

utbildning som anordnas av annan kommun eller ett landsting. Idag finns ett gemensamt samverkansavtal för alla kommuner i Stockholms län samt Håbo. Mot bakgrund av detta beslutade

gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i april att godkänna alla nationella idrottsutbildningar och särskilda varianter som godkänts av Skolverket, även utbildningar utanför Stockholms län.

Verksamheten under året

Nyckeltal/verksamhetsmått	2013	2014	2015
Nettokostnad	199,0	196,4	203,1
Nyttjandegrad, andel av 16–18-åringar i gymnasieskolan, %	104	102,5	102,5
Antal elever på Tyresö gymnasium	628	546	493
- varav elever från annan kommun	191	162	156
Antal elever i friskolor	714	739	751
Antal elever i andra kommuner	669	697	730
Antal elever i Tyresö gymnasiesärskola	38	40	39
- varav elever från annan kommun	15	18	18
Antal elever i annan gymnasiesärskola	11	5	6

Mål och resultat

Tyresö gymnasium arbetar med fyra olika områden för att nå det strategiska målet ”Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner”. De fyra områdena är lärande, trygghet, inflytande och information. All personal på gymnasiet jobbar utifrån ett elevfokus och arbetet följs upp kontinuerligt.

De flesta elever i Tyresö som börjar på gymnasiet tar också sin studentexamen. 2014 var riksnittet 63 procent som fullföljt sin utbildning efter tre år, i Tyresö var andelen 64 procent. Resultatet var detsamma

för Tyresö 2015 medan riksnittet stigit till 65 procent. Statistiken omfattar alla elever folkbokförda i kommunen. De elever som väljer att gå på Tyresö Gymnasium trivs och de flesta når godkända resultat. Andelen nior från Tyresö kommun som söker till Tyresö gymnasium är fortfarande lågt, endast omkring 20 procent.

Flest elever har Tyresö gymnasium på elprogrammet. Det är generellt de yrkesförberedande programmen som lockar flest elever. Intresset har ökat för Tyresös särgymnasium som har utbildning av erkänt god kvalitet.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Tyresö gymnasium deltar tillsammans med vuxenutbildningen, kulturavdelningen och biblioteket i planerna på ett kultur- och kunskapscentrum i nya lokaler i centrumläge.

Det aktuella världsläget med stora flyktingsströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden. 2016 kommer mycket fokus att läggas på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Tyresö gymnasium kommer att få fler elever till språkintroduktionsutbildningen, vilket kräver mer resurser.

Tyresö gymnasium behöver arbeta med marknadsföring och att nå ut till de elever som ska söka gymnasiet.

För att öka elevantalet på de högskoleförberedande programmen behöver Tyresö gymnasium attrahera elever från en bredare bas. Fokus på god kvalitet på yrkesförberedande program behöver fortsätta. Gymnasiet behöver utöka sitt upptagningsområde genom att visa goda exempel och fortsätta arbetet med att alla elever ska nå godkänt. Gymnasiet behöver också jobba tydligare med värdegrund och inkludering.

Läs mer i gymnasie- och arbetsmarknadsnätverkets verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Vuxenutbildningen

Viktiga händelser

Det ökade antalet nyanlända har påverkat gymnasieskolan och vuxenutbildningen då språkintrödn och Sfi fått betydligt fler elever.

Tyresö kommun tecknade en avsiktsförklaring om att skapa en överenskommelse med arbetsförmedlingen om samverkan avseende ungdomar. Arbetscentrum har sökt och tilldelats statsbidrag för detta. I samverkansprojektet kommer även vuxenutbildningen att delta.

Kommunen började planera för ett nytt kultur- och kunskapscentrum i centrumnära läge och vuxenutbildningen är tänkt att placeras i det nya centret.

Mål och resultat

För att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner fortsatte C3L, centrum för livslångt lärande, arbetet med att utveckla utbildningen och undervisningen. Utbildningen planeras utifrån elevens tidigare kunskaper och tar hänsyn till individens behov och förutsättningar. Efterfrågan på utbildning som snabbt leder till arbete

Verksamheten under året

Nyckeltal och verksamhetsmätt	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	26,2	24,4	26,0
Antal elever per termin * exkl. SFI och SFX	531	vt 14: 779 ht 14: 786	vt 15: 820 ht 15: 850
Totalt antal elever på SFI och SFX	-	SFI 360 SFX 86	SFI 432 SFX 117
Antal elever i gymnasial yrkesutbildning	-	350	541
Antal elever som genomfört yrkesutbildning under året. Några utbildningar sträcker sig även över nästa termin. (inte YH)	222	163	229
Antal elever i YH-utbildning	103	103	75
Antal elever som genomfört YH-utbildning	48	28	23

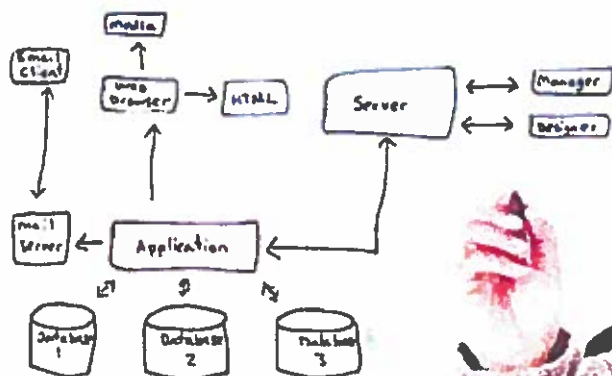
ökar inom alla tre skolformer. För att kunna möta individens förutsättningar och behov har C3L ökat möjligheten att välja undervisningsformer, studietakt och utbildningsvägar. Eleven kan studera i klassrum, på distans eller som lärling. Studietakten är valbar på distans och i vissa ämnen även i klassrumsundervisningen.

Efterfrågan på ämnet svenska som andraspråk ökar, liksom efterfrågan att anpassa ämnet till olika yrken. Under 2015 startades därför en grundläggande kurs i svenska som andraspråk med yrkesinriktning

vård. Skolan ser ett stort behov av att anställa legitimerade lärare i svenska som andraspråk för alla tre skolformer på komvux: kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Då många elever väljer att kombinera arbete med studier ökar även efterfrågan på distansutbildning. Avhoppen är fler inom distansundervisningen än klassrumsundervisningen. En analys av orsakerna till avhoppen redovisas separat.

C3L:s mål om en ökande andel elever med godkända betyg uppfylldes.

En bidragande orsak kan vara de stora möjligheterna att själv skraddarsy sina studier. Ett nära samarbete mellan eleven, studie- och yrkesvägledare och lärarna ökar sannolikt också målpuffyllelsen för eleven. Skolans studerandeteam har kunskaper och erfarenheter för att stödja eleverna. Kursen studieteknik och individuell handledning har också hjälpt många elever att strukturera upp studierna.

Begreppet ”det livslånga lärandet” innebär att individens (ut)bildning måste stå i relation till samhällets modernisering, vilket kommer att ställa stora krav på framtidens vuxenutbildning.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

C3L deltar tillsammans med Tyresö gymnasium, kulturavdelningen och biblioteket i planerna på ett nytt

kultur- och kunskapscentrum i nya lokaler i centrumläge.

Vuxenutbildningen har de senaste åren fått en allt viktigare roll i integrationen av nyanlända. Sfå kommer att avvecklas som egen skolform och inordnas i den kommunala vuxenutbildningen. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2016 men tillämpas från och med den 1 juli 2016.

I regeringens budgetproposition för 2016 presenteras ett nytt kunskapslyft med satsningar på yrkes- högskola, folkhögskola och komvux/yrkesvux. Yrkesvux är en satsning på yrkesinriktade kurser på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Syftet är att ge fler personer yrkesutbildning och nå de grupper som saknar gymnasieutbildning med yrkesinriktning, eller har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras. Det totala

antalet yrkesvuxplatser ska öka från 10 000 år 2015 till 19 000 år 2016. Regeringen föreslår att en del av yrkesvuxplatserna 2016 öronmärks för elever i Sfå och svenska som andraspråk inom komvux och sårvux på grundläggande nivå. Syftet är att skapa bättre förutsättningar att kombinera Sfå med andra kurser inom vuxenutbildningen.

Regeringen planerar ett förslag om att införa rätt till komvux på gymnasial nivå. Det innebär att vuxna får rätt till utbildning som leder till grundläggande behörighet till högskolestudier och motsvarande behörighet till yrkeshögskolan samt särskild behörighet till högskolestudier. Rätten till komvux införs i så fall under 2017.

Läs mer i gymnasio- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Arbetscentrum

Viktiga händelser

För 2015 tecknades en överenskommelse med länsstyrelsen om att ta emot 65 flyktingar som fått permanent uppehållstillstånd. För 2016 har länsstyrelsen föreslagit en överenskommelse för 170 flyktingar till Tyresö kommun. Ett arbete har pågått med att ordna bostäder för mottagandet.

Då många flyktingar anlände till Stockholmsområdet ombads kommunerna i länet att hjälpa till med tillfälliga boendeanternativ, så kallade evakueringsplatser. Tyresö kommun startade ett evakueringsboende med 50 platser i en överenskommelse med Migrationsverket som gäller till och med den 31 maj 2016. Kommunen ansvarar för driften av boendet men kostnaden återsöks från Migrationsverket.

Regeringen tillsatte 2014 Delegationen för unga till arbete (Dua), en delegation med uppgift att arbeta för att skapa samverkan mellan kommuner och arbetsförmedling. Tyresö kommun har, enligt delegationens riktlinjer, tecknat en avsiktsförklaring om att skapa en överenskommelse med arbetsförmedlingen om samverkan om ungdomar. Arbetscentrum har sökt och tilldelats statsbidrag för detta.

Arbetslösheten

Siffrorna är andelen av den registerbaserade arbetskraften från januari månad för åren 2013–2015

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	11,1	9,3	8,6
16–64 år	Jan 2013	Jan 2014	Jan 2015
Tyresö (%)	5,1	4,6	4,0
Kvinnor (%)	5,0	4,5	3,9
Män (%)	5,2	4,7	4,1
Stockholms län	6,9	6,8	6,4
Riket	8,9	8,6	8,2

Mål och resultat

Arbetscentrums verksamhet är väl anpassad till målgrupperna. Årets resultat visar att 52 procent har gått vidare till arbete eller studier, en ökning med 4 procent från föregående år. En orsak är det lyckade arbetet på En väg in¹. Den myndighetsgemensamma kartläggningen tillsammans med deltagarna har gjort att rätt insatser snabbare har kunnat sättas in och har ökat deltagarnas motivation.

Ungdomar som fick sommarjobb enligt den nya modellen blev färre än beräknat. Det kan delvis bero på att ungdomarna detta år fick vara mer aktiva själva i att söka sommarjobben och många ungdomar i den åldern saknar kunskap om hur de ska söka arbete. Därför ska arbetscentrum erbjuda fler tillfällen till hjälp och stöd i jobbsökandet. Verksamheten ska också intensifiera informationsspridningen till arbetsgivare som kan tänkas anställa enligt den nya modellen.

Bostadsbyggandet behöver komma igång för att möta behoven i samband med flyktingmottagandet och en övergripande arbetsgrupp arbetar intensivt för att lösa detta.

¹ En mottagning med samordnat stöd från olika myndigheter för att komma till arbete, studier och egen försörjning.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Det aktuella världsläget med stora flyktingströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden. Att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt blir ett viktigt fokus 2016.

Arbets sättet En väg in, som ska underlätta inträde på arbetsmarknaden, införs fullt ut och Ung i Tyresö (stöd för unga 16–24 år) förstärks med två tjänster. En tjänst ska ansvara för insatserna utbildningskontrakt och traineeplatser och förläggs hos arbetsförmedlingen men finansieras av projektmedel från Dua (Delegationen för unga till arbete). Den andra tjänsten är en verksamhetsledare som förläggs på arbetscentrum men är finansierad av samordningsförbundet Östra Södertörn.

Läs mer i gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Individ- och familjeomsorg

Viktiga händelser

Under hösten 2015 arbetade verksamheten med att förbereda den organisationsförändring som gäller från årsskiftet 2015–2016. Arbetet har bland annat inneburit att anpassa och förtydliga processer och roller kring planering och uppföljning inom individ- och familjeomsorgen, utarbeta nya riktlinjer och ta fram planer för avtalsuppföljning och brukarundersökningar.

Många nya medarbetare rekryterades under året. Under hösten har individ- och familjeomsorgen haft en tillförordnad chef. Många vakanser inom framför allt barn- och ungdomsenheten har inneburit en hög arbetsbelastning.

Antalet ensamkommande asylsökande barn och ungdomar har ökat kraftigt på ett sätt som varit svårt att förutse. I slutet av året tillhandahöll förvaltningen cirka 126 platser. Enligt överenskommelsen med Migrationsverket skulle kommunen tillhandahålla 24 platser. Det medförde en stor brist på boendeplatser och ett omfattande arbete med att bygga upp en beredskap för ett fortsatt stort mottagande.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	155,7	161,0	160,5
Utbetalt försörjningsstöd (mkr)	23,5	22,2	22,5
Nyckeltal			
Antal hushåll med försörjningsstöd	3 165	2 927	2 832

Mål och resultat

Individ- och familjeomsorgen hade en god måluppfyllelse 2015. Alla särskilda uppdrag från kommunplanen samt nämndplanen har påbörjats eller genomförts enligt plan.

Andelen av befolkningen i Tyresö som behöver ekonomiskt bistånd var mindre än två procent, vilket innebär att målet uppfylldes.

Höstens medarbetarenkät visade goda resultat för individ- och familjeomsorgen och andelen som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare översteg målnivån. Personalens nöjdhet med sysselsättningsgraden översteg också målnivån.

Målet för personalens sjukfrånvaro uppnåddes däremot inte.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- För att kunna koppla kostnader, antal brukare med mera till det ekonomiska resultatet behöver individ- och familjeomsorgen ta fram rutiner för att följa upp utvecklingen varje månad samt ta fram nyckeltal och mått för sina verksamheter och säkerställa att dessa data är tillförlitliga.
- Individ- och familjeomsorgen tar fram en handlingsplan för att förstärka det sociala arbetet i Tyresö och säkra kvaliteten för barn och unga. Fokus ligger på att skapa en stabil personalsituation.

Läs mer i socialnämndens verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Ny organisation för socialförvaltningen

Socialförvaltningen har under 2015 förberett en organisationsförändring som träder i kraft den 1 januari 2016. Syftet är att anpassa organisationen till ökad konkurrensutsättning och valfrihet samt ge bättre förutsättningar att särskilja förvaltningens roll som myndighet respektive utförare. Omorganisationen omfattar äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Hösten 2015 tog kommunen också över ansvaret för hälso- och sjukvård i hemmet samt rehabilitering och habilitering för personer som bor i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. En hälso- och sjukvårdsorganisation har därför byggts upp inom förvaltningen. Läkarinsatser är fortfarande landstingets ansvar.

För att förbereda omorganisationen har mycket arbete gjorts under året med att anpassa och förtydliga processer och roller kring planering och uppföljning inom förvaltningen.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Viktiga händelser

Antalet ärenden inom personlig assistans enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) har ökat som en följd av Försäkringskassans förändrade bedömning av grundläggande behov. Det har medfört fler biståndsansökningar och betydligt fler beviljade insatser inom personlig assistans. Ökningen av neuropsykiatriska diagnoser har lett till många biståndsansökningar inom psykisk funktionsnedsättning.

Brist på platser på omsorgsboenden för personer med funktionsnedsättning har lett till att fler placerats inom korttidsvård eller på köpta platser.

Kommunen tog under hösten över ansvaret för hälso- och sjukvård i hemmet samt rehabilitering och habilitering för personer som bor i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. Förändringen finansieras genom en skatteväxling och förvaltningen har byggt upp en hälso- och sjukvårdsorganisation för detta. Läkarinsatserna påverkas inte utan är fortfarande landstingets ansvar.

Årets arbete innefattade förberedelser för att införa valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) för insatser boendestöd med start våren 2016. Under året upphandlades driften av två nya gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och där har inflyttningen börjat. En utredning gjordes om förutsättningarna för att upphandla den personliga assistans som idag bedrivs i egen regi.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr)	194,0	208,1	230,9
Volymnyckeltal			
Antal med daglig verksamhet	121	147	163

En plan för avtalsuppföljning och en plan för brukarundersökningar utarbetades under året.

En webbaserad version av verksamhetssystemet Treserva har införts bland verksamhetspersonal hos både kommunala och privata utförare. Där ska personalen föra in all social dokumentation och även upprätta och följa upp genomförandeplaner.

Verksamheten har haft en tillförordnad avdelningschef under 2015.

Mål och resultat

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning hade en god måluppfyllelse 2015. Alla särskilda uppdrag enligt kommunplanen och nämndplanen påbörjades eller genomfördes enligt plan.

Höstens medarbetarenkät visar goda resultat för förvaltningen och andelen som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare översteg målnivån. Nöjdheten med personalens sysselsättningsgrad översteg också målnivån.

Personalens sjukfrånvaro var något högre än målnivåerna och målet uppnåddes inte.

De privata utförarna är också mycket nöjda med samarbetet med socialförvaltningen och även här nådde verksamheten målet.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

För att kunna koppla kostnader, antal brukare med mera till det ekonomiska resultatet behöver omsorgen om personer med funktionsnedsättning ta fram rutiner för att följa upp utvecklingen varje månad samt ta fram nyckeltal och mått för sina verksamheter och säkerställa att dessa data är tillförlitliga.

Biståndshandläggningen ska kvalitetssäkras och uppföljningen av biståndsbeslut förbättras för att säkerställa att brukarna har rätt insatser i relation till behov och att en rättssäker myndighetsutövning sker.

Utvecklingen av en långsiktig boendeplanering för personer med funktionsnedsättning ska fortsätta för att tillgodose framtida behov av boendeplatser.

Ny organisation, se sida 44.

Läs mer i socialnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Äldreomsorg

Viktiga händelser

Brist på platser på vård- och omsorgsboenden har gjort att fler placerats i korttidsvård eller på köpta platser. En utredning har gjorts om förutsättningarna för att införa valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) för vård- och omsorgsboenden.

En ny privat utförare har anslutits inom hemtjänst, ledsagarservice och avlösarservice. Tre utförare har avslutat sina uppdrag och avtalet med en utförare har sagts upp på grund av stora brister i utförandet.

En plan för avtalsuppföljning och en plan för brukarundersökningar utarbetades under året.

En webbaserad version av verksamhetssystemet Treserva har införts för personal hos både kommunala och privata utförare. Där ska personalen föra in all social dokumentation och även upprätta och följa upp genomförandeplaner.

Arbetet med Silviacertifieringen och utbildningen av personal på vård- och omsorgsboenden i såväl egen regi som privat regi påbörjades.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr)	258,5	289,2	301,5
Köpta platser (tkr)	13,1	24,6	34,2
Volymnyckeltal			
Antal hemtjänsttagare över 65 år inkl. larm	621	649	679
Antal hemtjänsttagare över 65 år exkl. larm	479	491	517

Mål och resultat

Äldreomsorgen hade en god målfyllelse år 2015. Alla särskilda uppdrag enligt kommunplanen och nämndplanen påbörjades eller genomfördes enligt plan.

Höstens medarbetarenkät visar goda resultat för förvaltningen och andelen som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare översteg målnivån. Nöjdheten med personalens sysselsättningsgrad översteg också målnivån.

Personalens sjukfrånvaro var däremot högre än målnivån och målet uppnåddes inte.

Mätningen av brukarnas nöjdhet med hemtjänst respektive vård- och omsorgsboenden för äldre visar att målnivån inte uppnåddes. Däremot nådde verksamheten målet vad gäller brukarnas nöjdhet med biståndsbedömning.

De privata utförarna är också mycket nöjda med samarbetet med socialförvaltningen och även här nådde verksamheten målet.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

För att kunna koppla kostnader, antal brukare med mera till det ekonomiska resultatet behöver äldreomsorgen ta fram rutiner för att följa upp utvecklingen varje månad samt ta fram nyckeltal och mått för sina verksamheter och säkerställa att dessa data är tillförlitliga.

För att säkerställa att brukarna har rätt insatser i relation till deras behov och att verksamheten gör en rättssäker myndighetsutövning ska äldreomsorgen kvalitetssäkra biståndshandläggningen och förbättra uppföljningen av biståndsbeslut.

Utvecklingen av en långsiktig boendeplanering för äldre ska fortsätta för att tillgodose framtida behov av boendeplatser.

Ny organisation, se sida 44.

Läs mer i socialnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige beslutade under 2015 om investeringar i Alby friluftsområde, och flera av dessa har under året genomförts eller påbörjats.

Arrendatorn på Uddby gård sa upp avtalet och förvaltningen gjorde en omfattande utredning för att ta fram ett nytt avtal. Avtal tecknades med en ny arrendator i december. Det pågår diskussioner om vad som ska hända med den kulturhistoriska samlingen.

Med hjälp av en konstkonsult tog förvaltningen fram ett övergripande konstprogram för Norra Tyresö Centrum.

Profilfritids, som innebär att föreningar driver fritids för barn i åldern 9–12 år, har utvärderats och verksamheten har förlängts med ett år till och med den 31 juli 2017.

Tyresö fritidsgårdar och Bergfotens fritidsgård flyttades till kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde och organiserades under avdelningen Tyresö kultur och fritidsgårdar. En chef för kulturskolan tillsattes på hösten.

Fritidsgårdarna har under året startat och utvecklat hbtq-verksamheten Arcus för ungdomar.

Biblioteken tog i bruk en ny mötes- och programlokal i Strandbiblioteket den 1 oktober och utökade samtidigt öppettiderna i Strand med 8 timmar i veckan.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr) ¹	100,8	104,6	117,4
Bibliotek			
Antal öppettimmar	5 682	5 526	5 704
Antal besökare	330 933	318 552	313 470
- varav webbesökare	91 756	97 000	96 779
Antal utlån	227 822	215 285	199 061
Fritid			
Antal deltagare i föreningslivet i åldrarna 7–20 år ²			6 328
- varav flickor			3 070
- varav pojkar			3 258
Kultur			
Andel elever i kulturskolan/invånare 7–19 år	17 %	17 %	16 %
Fritidsgårdar			
Andel besökare som anser att de kan vara med och påverka		75 %	82 %
Årsöppettimmar	2 962	3 822	3 822

¹ Siffror för 2013 och 2014 är exklusive fritidsgårdar, därför går det inte att jämföra mellan åren.

² Uppgifter från ApN statistik (Aktivitetkort på nätet) vårterminen 2015. Tidigare redovisades antal deltagartillfällen, varför det inte går att göra jämförelser med tidigare år.

Mål och resultat

Verksamhetens mål uppfylldes till största delen. I SCB:s medborgarundersökning ökade Tyresös måtvärde för både kultur och fritid. När det gäller idrotts- och motionsanläggningar ligger Tyresö högt jämfört med andra kommuner. Fritid arbetar regelbundet med att utveckla idrotts- och motionsanläggningarna och utemiljöerna för friluftslivet.

Inom kulturen gjordes marknadsföringsinsatser under året för att öka kännedomen om de aktiviteter kommunen gör. Programmen har utformats för att nå nya grupper och samarbetet med föreningslivet har utökats.

Fritidsgårdarnas enkät till besökarna visar att de är nöjda och måtvärdena för delaktighet, personalens lyhördhet och öppettider ökade. Dessa resultat visar att kultur, fritid, bibliotek och fritidsgårdar bidrar till att uppnå det strategiska målet att Tyresö ska bli en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner.

Besöksiffrorna för biblioteket sjönk något, vilket kan bero på att många besökte biblioteket 2014 för att förtidsrösta. Ansökningar om kulturbidrag sker nu nästan bara digitalt. Andelen digitala ansökningar ökade från 22 procent 2014 till 92 procent 2015. Det ökade antalet e-tjänster förenklar också föreningslivets kommunikation med förvaltningen.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Den planerade befolkningsökningen och teknikutvecklingen är två faktorer som förändrar efterfrågan på kultur- och fritidsutbudet. Nya bostadsområden behöver lek- och idrottsanläggningar för såväl organiserad verksamhet som för spontan- och motionsidrott. För att kunna erbjuda samma service i framtiden är det viktigt att säkra ytor för framtida anläggningar. I princip alla föreningar i kommunen har väldigt stort tryck, med stora barnkullar som behöver aktivitetsytor. Det

är också viktigt att bevara naturnära ytor för ren rekreation och avkoppling. Även utbudet av fritidsgårdar behöver ses över när befolkningen ökar.

Kompetenser som behövs är kulturantikvarisk kompetens, erfarenhet av konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer och allmänna platser samt arkivarisk kompetens med lokalhistorisk inriktning.

Biblioteket kommer fortsätta att vara en välbesökt verksamhet. Regeringen arbetar med en nationell biblioteksstrategi som ska stärka bibliotekens ställning i samhället. Många av de nyanlända flyktingarna i Sverige finner snabbt vägen till biblioteken, som kan tillfredsställa många av deras behov. De nyinflyttade i utbyggnaden av Norra Tyresö Centrum och andra nybyggen i kommunen kommer att förvänta sig att biblioteket ska tillgodose deras behov av information, mötesplatser, kultur, fritidsläsning och studier.

Samverkan med skolbiblioteken kan utvecklas.

Las mer i kultur- och
fritidsnämndens
verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Väghållning och park

Viktiga händelser

Stadsparken invigdes i september och väghållning och park övertog då merparten av skötseln.

Beläggningsprogrammet utökades och ungefär dubbelt så många vägar fick ny ytbeläggning jämfört med 2014.

Ny utrustning köptes till lekparken i Hanviken, som färdigställs våren 2016. En utredning påbörjades om läckage i Glitterfontän-rondellen.

Den milda vintern var skonsam för vinterväghållningen och sandupp-tagningen påbörjades redan i mars.

Mål och resultat

För att minska belastningen på Tyresövägen har ett testresenärsprojekt genomförts som lett till att fler resenärer åker kollektivt.

Gång- och cykelvägarna längs Bollmoravägen, Wättinge gårdsväg och de sammanhängande västra delarna längs Tyresövägen ska hålla barmarksstandard året runt. Sopsaltning med ny utrustning påbörjades i februari 2015.

Projektering och upphandling av ombyggnation av rondellen vid Petterboda pågår. 2016 ska en cykelväg mellan Petterboda och Bäverbäcken, på norra sidan om Tyresövägen, börja byggas. Tillstånden för att markförlägga kraftledning längs Tyresövägen från golfbanan till Petterboda är klara. Åtgärderna är till för att minska köerna längs Tyresövägen.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	56,9	53,9	66,5
Vinterväghållning kr/invånare	384	400	(247)
Gatubelysning kr/invånare	155	167	175
Beläggningsprogram (årligt underhåll) kr/invånare	78	80	111
Antal inkomna synpunkter och felanmälningar i synpunktshanteringssystemet		1 473	1 151

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- En gång- och cykelbro ska byggas tillsammans med Haninge kommun över Gudö å.
- Genom samarbete med minst två skolor ska vägen till och från skolan bli trafiksäkrare.
- Minst två cykeldialogmöten med företrädare för Tyresös cyklister ska hållas.
- Minst två busshållplatser ska tillgänglighetsanpassas.
- Kommunens grönområden ska kompletteras med minst tio nya parkbänkar.
- Minst en lekplats ska upprustas eller kompletteras med nya lekredskap.
- Kommunens grönsplan ska ses över.

Las mer i miljö- och samhälls-hyggnadsutskottets verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Miljö och trafik

Viktiga händelser

Samhällsbyggnadsförvaltningen gjorde en organisationsutredning hösten 2015. Det resulterade i att verksamhetsområdena väghållning och park respektive miljö och trafik från årsskiftet 2015–2016 tillhör det nya tekniska kontoret på kommunstyrelseförvaltningen tillsammans med VA/renhållning och fastighet/facility.

Verksamheten under året

Tre gång- och cykelvägar byggdes under året i enlighet med cykelplanen: Etapp 1 av Skogsängsvägen mellan Gudöbroleden och Lindalsvägen, Vendelsövägen mellan Gudöbroleden och Kärrvägen samt Vendelsövägen mellan Stjärnvägen och Örtstigen. Fyra nya cykelparkeringar anlades också. En ny busslinje 820 började trafikera Skälsåtra från tidtabellsskiftet vid midsommar. Miljö och trafik genomförde även kommunens andra testresenärsprojekt tillsammans med SL. Drygt 2 500 vanebilister fick bli testresenärer i kollektivtrafiken och av dem uppgav 817 personer att de fortsatt åka kollektivt i större utsträckning än tidigare.

Trafik- och miljöavdelningen genomförde ett antal trafiksäkerhetsåtgärder, bland annat förbättring av uttjänta farthinder på Bollmoravägen

Nettokostnad (mkr)
Utsläpp av CO₂-ekvivalenter/invånare (beräkningsmodellen förfinas i takt med att tidigare uppgifter justeras)

Inrapporterade (sjukhus och polis) personskador i trafikolyckor i Trafikverkets databas Strada

Dödsolyckor
Allvarliga olyckor

Måttliga olyckor
Lindriga olyckor
Totalt

Inkomna synpunkter och felanmälningar för miljö- och trafikavdelningen inom verksamhetsområde miljö och trafik samt väghållning och park

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	7,6	5,7	4,3
Utsläpp av CO ₂ -ekvivalenter/invånare (beräkningsmodellen förfinas i takt med att tidigare uppgifter justeras)	2011	2012	2013
	0,47 ton	0,46 ton	0,45 ton
	2013	2014	2015*
			(kan behöva justeras i efter-hand)
Inrapporterade (sjukhus och polis) personskador i trafikolyckor i Trafikverkets databas Strada			
Dödsolyckor	1	1	0*
Allvarliga olyckor	6	4	6*
Sammanlagt med lindriga olyckor		23	37*
Lindriga olyckor	89	62	65*
Totalt	96	90	104*
		618	
		(Artvise)	
		855	
		(Dedu)	
Inkomna synpunkter och felanmälningar för miljö- och trafikavdelningen inom verksamhetsområde miljö och trafik samt väghållning och park	Ingen uppgift	Totalt: 1 473	1 151*

* Statistiken för 2015 är preliminär (omfattar tiden r o m april) och uppgifterna korrigeras till påföljande år.

och Lindblomsvägen, höjning av korsningen Strandallén–Strandvägen och ett flervägsstopp Strandallén–Tjärnstigen.

Klövbergets naturreservat bildades och arbetet med att inrätta Telegrafbergets naturreservat påbörjades. Årets miljökonferens på temat ekosystem-

tjänster genomfördes under våren med 80 deltagande tjänstemän och politiker från Södertörns kommunerna.

I övrigt arrangerades en promenadfestival under våren med 14 deltagande föreningar och organisationer.

Mål och resultat

Strada hade tidigare en ranking för kommunernas trafiksäkerhet, men har nu tagit bort den. Trafiksäkerheten följs dock upp genom nyckeltal och statistik över antal lindrigt skadade, svårt skadade och dödade i trafiken. I Tyresö har det varit få allvarliga olyckor under året, men den slutliga statistiken är inte klar än.

Två organiserade dialoger med cykelföreträdare genomfördes 2015.

Uppföljningen och arbetet med Tyresö kommuns klimatstrategi är påbörjade, men försenade på grund av att tjänsten som miljöstrateg varit vakant. Tjänsten är dock tillsatt från och med april 2016. Uppföljning och avrapportering, liksom nya åtgärder, ska göras våren 2016.

Arbetet med att inrätta ett naturreservat vid Telegrafberget pågår och i slutet av 2016 ska arbetet starta med att inrätta ett naturreservat vid Barnsjön.

Miljöbilsdefinitionen skärptes 2013 vilket gjorde att andelen miljöbilar sjönk från 55 procent 2012 till 7 procent 2013. Därefter har andelen ökat till 29 procent 2015. I stort sett alla verksamhetsbilar och alla poolbilar som nyanskaffas följer 2013 års definition. Däremot ställer kommunen inga krav att personalbilarna ska följa 2013 års definition utan kravet baseras fortfarande på 2007 års definition. Anledningen är att utbudet av miljöbilar 2013 till en början var litet. Av personalbilarna var andelen miljöbilar (enligt den nya definitionen från 2013) 41 procent. Det finns en risk att andelen personalbilar som uppfyller 2013 års definition minskar eftersom många i personalen väljer fordon enligt den ”snällare” definitionen från 2007. På senare år har utbudet av miljöbilar som klarar den nya definitionen ökat markant. För att kunna nå målet om 100 procent behöver även personalbilarna följa 2013 års nationella miljöbilsdefinition.

Andel miljöbilar	Antal bilar	2013	2014	2015
Verksamhetsbilar, st		98	101	96
Poolbilar, st		91	8	8
Personalbilar, st		41	43	46
Totalt antal bilar, st		148	152	150
Enligt 2007 års miljöbilsdefinition, %		52	53	59
Enligt 2013 års miljöbilsdefinition, %		7	11	29

En ny busslinje trafikerar Skälsåtra på försök från midsommars 2015 till sommaren 2016. Bussentreprenören ska under 2016 göra en utvärdering om busslinjen ska bli permanent.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

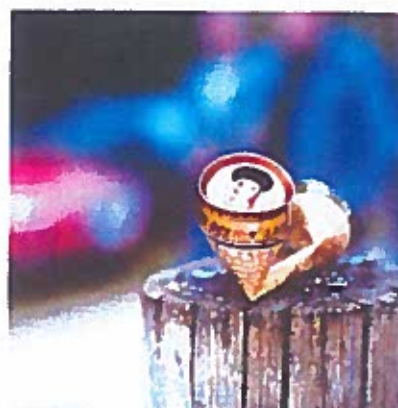
För att nå målet att Tyresöborna ska ha närhet till välskötta grönområden, ska verksamheten göra en översyn av kommunens grönsplan.

Flera åtgärder är också planerade för att nå målet om en säker och tillgänglig trafikmiljö:

- En gång- och cykelbro ska byggas tillsammans med Haninge kommun över Gudö å.
- Trafik och miljö ska påbörja samarbete med minst två skolor för att göra vägen till och från skolan trafiksäkrare.
- Minst två cykeldialogmöten med företrädare för Tyresös cyklisterna ska hållas.
- Minst två busshållplatser ska tillgänglighetsanpassas.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namniter

Renhållning

Viktiga händelser

De totala mängderna hushållsavfall och grovavfall minskade något, trots att invånarantalet har ökat. Samtidigt har insamlingen av matavfall ökat på grund av att allt fler hushåll och verksamheter anslutit sig till insamlingen. En orsak till att hushållsavfallet minskat är troligen införandet av behovshämtning och matavfallsinsamling som båda syftar till att få fler Tyresöbor att källsortera.

Verksamheten under året

Andelen reklamationer på utförda tjänster var under året väldigt låg: 0,19 procent på hushållsavfallshämtningar och 0,10 på matavfallshämtningar, vilket är ett gott mått på kvaliteten på utförda tjänster.

Mål och resultat

Renhållningen fortsatte arbetet för att öka medborgarnas möjligheter att bidra till en hållbar och miljöanpassad avfallshantering. Avfallsmängderna minskade trots en växande befolkning.

Avfallsvolymerna påverkas av en rad faktorer: konjunktur, miljöinformation, hur avfallstaxan premierar källsortering, matavfallsinsamling med mera. Trenden med minskade avfallsmängder är dock tydlig i Tyresö och beror främst på möjligheten att påverka avgiften genom

Nettokostnad (mkr)
Hushållsavfall, ton
Matavfall, ton
Grovavfall, ton
Farligt avfall, ton
Slam och fett, kbm

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	37,8	x	x
Hushållsavfall, ton	9 141	8 734	8 678
Matavfall, ton	213	546	665
Grovavfall, ton	9 236	11 234	9 677
Farligt avfall, ton	160	149	143
Slam och fett, kbm	12 726	13 583	14 845

behovstömning. Den nya avfallstaxan infördes den 1 januari 2016.

Andelen reklamationer på hushålls- och matavfallshämtningar är en viktig indikator för verksamhetens kvalitet, både vad gäller själva insamlingen och hur tydlig informationen är om hur hushållen ska gå tillväga.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Renhållningen gjorde en plockanalys av hushållsavfall och matavfall för att undersöka effekterna av de förändrade avfallstjänsterna och hur dessa tagits emot av medborgarna. Resultaten visar att hushållsavfallet i snitt innehöll 38 procent förpackningar och tidningar, och 32 procent matavfall. Därför ska renhållningen göra informationsinsatser och aktiviteter under 2016 för att minska mängden förpackningar och tidningar i hushållsavfallet, och öka utsorteringen av matavfall.

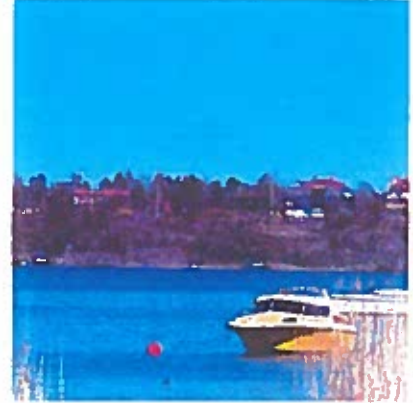
Under 2016 görs en upphandling av behandling av hushållsavfall, och

även upphandling av entreprenadavtal (insamling och transport av hushållsavfall, matavfall, slam och fett, farligt avfall samt drift och skötsel av kretsloppscentralen).

Våren 2016 väntas regeringen fatta beslut om insamlingsansvaret, alltså om ansvaret för insamlingen av förpackningar med mera ska överföras till kommunerna. Det innebär i så fall en stor förändring av avfallsverksamheten i alla kommuner. För Tyresö skulle det betyda att en ny delverksamhet behöver skapas för att leda och utveckla detta ansvar, samtidigt som verksamheten är beställare gentemot insamlingsentreprenörer och mottagande anläggningar.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Vatten och avlopp

Viktiga händelser

VA-verksamheten fortsatte under 2015 det intensiva arbetet med förnyelse och omläggning av VA-ledningar, inklusive anläggning av anslutningar till ny bebyggelse. De flesta arbeten har skett i Trollbäckenområdet som har de äldsta delarna av kommunens ledningsnät. I Fårdala har dagvattenlösningar anlagts i gatumiljö, där de samtidigt fungerar som en trafiksäkerhetshöjande åtgärd. En motsvarande anläggning i Öringe som anlades 2013–2014 har blivit utvald som ett av fyra objekt i en nationell ettårig forskningsstudie finansierad av Vinnova. Syftet är att analysera effektiviteten och reningsresultaten i dessa nya dagvattenreningsystem i befintliga miljöer. VA-verksamheten har samtidigt deltagit intensivt i flera av de pågående exploateringsprojekten för ny bebyggelse, bland annat i kommande delar av Norra Tyresö Centrum.

Verksamheten under året

Ledningsförnyelsen har omfattat totalt cirka 1 400 meter vardera i spill- respektive renvattenledningar. Dessutom har ett stort antal nya VA-anslutningar utförts till ny bebyggelse och cirka 1 200 meter dagvattenledningar. 430 meter spillvattenledning har fått nya innerskikt med syfte att återställa full kapacitet.

Nettokostnad (tkr)

Tusentals m³

Försålt vatten

Inköpt vatten

Avlett vatten

	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr)	3,8	2,1	-0,5
Tusentals m ³			
Försålt vatten	2 350	2 550	2 650
Inköpt vatten	3 200	3 150	3 300
Avlett vatten	4 100	4 130	4 150

Mål och resultat

VA-verksamheten uppfyllde i stort sett nämndmålen med undantag för renvattenförluster som blev cirka 5 procent högre än väntat. Orsaken var dels förluster i renvattennätet, dels svårigheter att få in abonnenternas avläsningar av vattenförbrukning som underlag för debitering. Särskilda aktiviteter har påbörjats och fortsätter kommande år för att få en rättvisande bild av förbrukningen och öka intäktsflödet. Samtidigt följer vattenförbrukningen i Tyresö en allmän trend i hela landet, med minskande årsförbrukning per person. Det beror till stor del på ökad användning av vattenbesparande teknik i både ny och befintlig bebyggelse.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

VA-verksamheten har som helhet en god ekonomi samtidigt som avgiftsnivåerna är i nivå med jämförbara kommuner. Samtidigt är det viktigt att fortsätta den höga förnyelsetakten för

ledningsnät och tillhörande anläggningar. Dels för att bibehålla en god dricksvattenkvalitet och hög leveranssäkerhet av vatten, dels för att kunna omhänderta de ökade volymer av spill- och dagvatten som uppstår i en växande kommun.

Andra prioriterade områden är utbyggnad och ökad användning av ny teknik inom dagvattenområdet för att kunna möta eventuella konsekvenser av klimatförändringar.

Samtidigt ska verksamheten ta hänsyn till miljömål, direktiv och miljökvalitetsnormer för att ha en god status på ytvatten i sjöar och hav, något som kräver fortsatta dagvattenåtgärder i både ny och befintlig bebyggelse.

Las mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Bygglov

Viktiga händelser

Bygglovverksamheten fungerade bra under året. Arbetet med medborgarfokus har gett resultat och årets nöjd-kund-index (NKI) hamnade på 69 (av 100). 2007 och 2011 dalade NKI för hanteringen av bygglov från 65 till 38. Sedan dess har NKI stigit och årets resultat är det högsta hittills för kommunen. Det är dessutom över riksgenomsnittet.

Rättssäkerheten var 90 procent, vilket innebär att 90 procent av de överklagade besluten stod sig i överprövande instanser. Det är väldigt bra resultat och troligtvis bland de bästa i Stockholmsregionen.

Handläggningstiderna har fortsatt varit korta och arbete pågår med att gå över till en mer digitaliserad process.

Tidigare år har det varit relativt hög personalomsättning för en så liten enhet som bygglov, vilket har gjort det till en utmaning att hålla en hög kvalitet. Under 2015 har läget dock varit stabilt, trots stor rörlighet och brist på erfarna handläggare i regionen. Stabiliteten har gett trygghet och kontinuitet och möjliggjort fortsatt verksamhetsutveckling.

Bygglovenheten kom på tredje plats i kommunens egen kvalitetstävling.

Verksamheten under året – volymer och nyckeltal

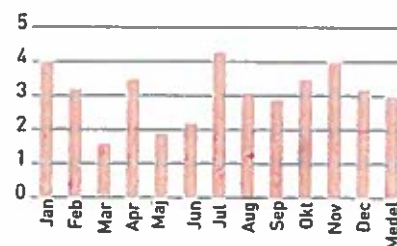
	2011	2012	2013	2014	2015
Genomsnittlig handläggningstid från inkommen ansökan till expediering (antal veckor)	12,5	11	5,3	4,9	6
Rättssäkerhet [%]	57	84	53	77	90
Nettokostnad (mkr)			2013 4,3	2014 4,4	2015 5,1

Mål och resultat

Slutresultatet blev något bättre än prognosen. Byggnadsnämnden räknade med ett underskott på omkring 1,1 mkr, främst på grund av ökade personalkostnader i samband med omorganisation, kvalitetsarbetet och ökade kostnader för den centrala administrativa stödenheten.

För att minska underskottet föreslog byggnadsnämnden en ny taxa för plan- och byggärenden. Den beslutades av kommunfullmäktige och började gälla den 1 juli 2015. Den nya taxan beräknades inbringa omkring 300 tkr högre intäkter än budgeterat. En visstidsanställning avslutades i förväg, vilket också minskade utgifterna. De senaste åren har bygglovsansökningarna till nämnden ökat med omkring 30 procent. Orsaker är bland annat de nya reglerna från 2014 om så kallade Attefallshus och den kommande minskningen av Rot-avdraget.

Handläggningstid från handlingar till beslut

Mål enligt kommunalplanen 2013–2015:
6 veckor

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Nämnden har ökat bygglovverksamhetens anslag med 1,3 mkr från och med 2016 för att täcka upp för bland annat personalkostnaderna och för det fortsatta kvalitetsarbetet med målet att ha näst kortast handläggningstider i bygglovsalliansen, hög rättssäkerhet i beslut och bra service till invånarna.

Nämndmålet för 2016 är att servicen ska förbättras inom områdena effektivitet och information.

Information är ett utvalt förbättringsområde eftersom detta hade lägst betyg i den senaste NKI-mätningen. Nämnden ser ett behov av att utveckla bland annat hemsidan där det mesta av informationen nu finns. Effektivitet är det andra valda förbättringsområdet för att det anses som viktigast för den som söker bygglov.

Bygglovverksamheten ska under 2016 fokusera på att behålla de korta handläggningstiderna och den goda servicen och samtidigt fatta rättssäkra beslut. Framgångsfaktorer 2015 har varit teamarbete och kontinuerlig uppföljning, vilket ska fortsätta 2016.

Andra prioriterade områden är att öka kundnöjdheten. Den årliga undersökningen av kundnöjdhet ska följas upp två gånger under 2016 för att ge underlag till rätt satsningar och förbättringar.

Läs mer i byggnadsnämndens verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Plan och exploatering

Viktiga händelser

2015 var ett intensivt år för förvaltningen med många projekt i både planerings- och genomförandefas samtidigt som omsättningen på personal varit relativt hög. Samtidigt har den lyckade marknadsföringen av kommunen mot regionens byggherrar lett till ett rekordstort intresse för att utveckla bostadsprojekt, vilket ger stora möjligheter att påverka Tyresös bebyggelseutveckling.

Verksamheten under året

Sammanställning av detaljplaner 2015

Vid årsskiftet 2015–2016 var 25 detaljplaner pågående och tre detaljplaner överklagade. Under 2015 har

- 10 detaljplaner vunnit laga kraft
- 19 stycken beslut om planbesked fattats
- 7 detaljplaner antagits
- 4 detaljplaner varit utställda för granskning
- 3 detaljplaner skickats ut för under rättelse
- 9 detaljplaner varit utställda för samråd.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/narmander

Webbkartan på tyreso.se

Antal besökare under november

2013	2014	2015
1 415	1 524	1 744

Förrättningsförberedelser

Nybyggnadskartor

Mätuppdrag

Husutsättning

Lägeskontroll

Övriga mätuppdrag

- externt

- internt

Adressättning inklusive lägenhetsregister

2012 (antal ärenden)	2013 (antal ärenden)	2014 (antal ärenden)	2015 (antal ärenden)
42	28	27	18
170	189	126	137
109	165*	133	162
15	13	20	36
54	70	57	77
40	82*	56	49
	24	32	37
	58	24	12
25	24	35	22

* Under 2013 började enheten registrera alla större interna mätuppdrag.

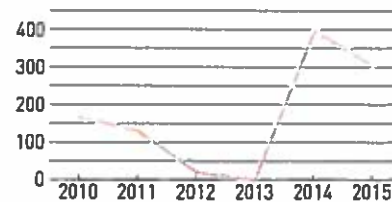
Nettokostnad (mkr)

2013	2014	2015
15,9	17,1	18,1

Leveranstiden för nybyggnadskartor under 2015 var 1,6 veckor, vilket är en väldigt bra service gentemot medborgarna. Flera av produkterna kräver mätningssats, samordning och kartproduktion.

Mät- och kartenhetens statistik över antalet besökare på den externa webbkartan visar att användningen har ökat (se tabell nedan).

Färdigställda bostäder samtliga kommundelar

Uppgifterna 2010-2013 avser endast flerbostadshus.

Mät- och kartenheten fick färre beställningar av förrättningsförberedelser 2015 jämfört med de senaste åren. Det kan bero på lantmäteriets arbetsanhopning och långa handläggningstider. Mät- och kartenheten fick däremot fler uppdrag inom utsättning/utstakning och lägeskontroller. Det kan bero på möjligheten att bygga så kallade Attefallshus utan bygglov som infördes 2014.

Mål och resultat

Måluppfyllelsen var god för 2015. Förvaltningen arbetade aktivt för att bidra till en blandning av upplåtelseformer och boendetyper enligt målen. 305 nya bostäder tillskapades 2015 i kommunen. Under 2015, liksom 2014, har arbetet fokuserat mycket på att genomföra antagna detaljplaner och starta nya projekt. Det har gjort att målet om 300 bostäder i antagna detaljplaner inte uppfylldes. För 2016 beräknas dock antalet bostäder i antagna detaljplaner bli 850 stycken, vilket både uppfyller målet och kompenserar för det mindre antalet 2015.

Arbetet med projektet Norra Tyresö Centrum fortsatte. Övergripande utredningar gällande trafik, belysning, konst med mera har tagits fram. Planarbete pågick för fyra etapper och entreprenaden för infrastrukturen i etapp 1 har varit ute för upphandling.

Arbetet med ett program för kommunens nya utvecklingsområde Wättingestråket påbörjades. Här finns möjlighet att uppföra 800–1 000 nya bostäder med tillhörande serviceverksamheter och parkmiljöer.

För att ge alla Tyresöbor möjlighet att påverka innehållet i översiktsplanen skickades under översiktsplansområdet en rosa tidning ut till alla hushåll. Responsen var stor, cirka 1 000 Tyresöbor lämnade in synpunkter under samrådtiden. Det visar att trenden med engagerade kommuninvånare håller i sig. Kommunens arbetssätt för att engagera Tyresöborna har fått såväl internationell som regional uppmärksamhet och översiktsplaneraren har föreläst på ett flertal konferenser och vid studiebesök.

Under året har arbetet med samarbetsprojektet Södertörns Geodata (SGD-plattformen; nytt kartsystem) pågått. Införandeprojektet innebar ett intensivt arbete fram till april. Då underkändes testerna och projektet pausades. Huvudleverantören valde att överlåta avtalet till underleverantören, vilket Södertörn accepterade. Tillägg till avtalet skrevs och i december tog projektet fart igen enligt en ny projektplan.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

I samband med att förvaltningschefen avslutade sitt uppdrag vid årsskiftet 2015–2016 delas samhällsbyggnadsförvaltningen i två delar från den 1 januari 2016; stadsbyggnadsförvaltningen och tekniska kontoret. Stadsbyggnadsförvaltningen ska ansvara för planering och genomförande inom stadsbyggnadsområdet, medan tekniska kontoret får ett mer renodlat ansvar för driftsfrågorna. Den nya organisationen gör det möjligt att stärka det strategiska arbetet på förvaltningen och få en mer utvecklad översiktsplanenhet som kan underlätta kommunens arbete med bostadsförsörjning.

Verksamheten väntas ha en fortsatt hög intensitet även 2016. Mängden pågående projekt i både genomförande- och planeringsfas ställer höga krav på den nya organisationen. För att nå målen behöver den nya förvaltningen attrahera kompetent personal, få en tydlig styrning och rätt stöd för verksamheten.

Förvaltningsledningen behöver tid för strategiskt arbete och översiktsplanenheten behöver arbeta brett och långsiktigt för att skapa bra förutsättningar för kommunens framtida utveckling av nya bostäder.

Gemensam verksamhet och näringsliv

Viktiga händelser

Många verksamheter både i kommunal och privat regi samlades den 19 november på kommunens första kvalitetsdag, med syfte att sprida framgångsfaktorer och goda idéer. Kvalitetspriset utdelades till Kunskapsskolan och de enheter som deltagit i tävlingen visade upp sin verksamhet.

Kommunen behöver planera för fler bostäder till nyanlända familjer, ensamkommande barn och ungdomar, familjer med sociala problem med flera. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har därför inventerat möjliga permanenta och tillfälliga bostadslösningar i hela kommunen.

Utifrån det ökade antalet flyktingar, såväl ensamkommande barn och ungdomar som vuxna och familjer, har en kommunövergripande flyktingstrateg anställts. Flyktingstrategens huvuduppgift är att samordna mottagandet och säkerställa att kommunen får tillgängligt stöd och ekonomisk ersättning.

En utbildningssatsning i likabehandlingsfrågor gjordes, med en utbildningsdag för alla chefer i kommunen, följt av en uppföljning i verksamheterna kring likabehandling och hbtq-frågor.

Kommunens första vindkraftverk, i Dalarna, invigdes under året.

För att utveckla kommunens arbete med kost har en gastronomisk chef anställts.

Kommunens interna stödtjänster inom konsult- och servicekontoret och kommunledningskontoret har utvärderats av en extern konsult. Bedömningen är att verksamheten i stort fungerar väl men att vissa förbättringsåtgärder behövs. Förbättringarna handlar om att stärka samordningen av den kommunövergripande verksamheten, tydliggöra ansvaret för

olika processer, förenkla internprissättningen och mäta kundnöjdheten även inom ekonomi och HR.

En organisationsförändring sker den 1 januari 2016. I kommunstyrelseförvaltningen ingår ekonomiavdelningen, HR-avdelningen, konsult- och servicekontoret, tekniska kontoret samt avdelningen Medborgarfokus. I och med organisationsförändringen ingår numera även näringslivsfrågor, ansvaret för folkhälsa och internationella frågor samt lokalstrateg i kommunstyrelseförvaltningen.

Verksamheten under året

Ekonomiska nyckeltal	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr) Näringsliv	0,3	0,2	1,2
Nettokostnad (tkr) Gemensam verksamhet	55,6	36,3	87,6
Nettokostnad (tkr) Kommunalförbund	46,7	56,2	41,7
Nettokostnad (tkr) Politisk verksamhet	16,8	18,6	21,6
Kvalitetsnyckeltal			
	Ny gemensam modell infördes den 1 oktober 2013	940	1 340
Antal synpunkter från medborgare			

Kommentar till tabellen: Vissa av resultaten är inte jämförbara mellan åren.

Verksamhetsområdet näringsliv hade före 2015 inga personalkostnader. En omfördelning av kommundemensamma kostnader har gjorts över åren mellan verksamhetsområdet gemensam verksamhet och verksamhetsområdet kommunalförbund.

Mål och resultat

Kommunens styrning, ledning och organisation har granskats av SKL, Sveriges Kommuner och Lands-ting, genom utvärderingsverktyget Kommunkompassen. Resultatet har förbättrats markant sedan 2010 inom i stort sett alla granskade områden. Bland de goda exempel SKL lyfter fram finns Tyresö kommuns jämförelseguide, styrprocess och kommunens omfattande samarbete inom Södertörn. Även det aktiva arbetet med att utveckla och stödja näringslivet uppmärksammas.

Samverkan mellan skolan och näringslivet stärktes 2015 genom en rad aktiviteter. En handlingsplan för att förbättra företagsklimatet togs fram i samverkan med företagare.

Under 2015 gjordes en översyn av systemen för synpunkts- respektive felanmälan och kommunen övergick under hösten till ett gemensamt system. Det har gett en mer sammanhållen bild av klagomål, förbättringsförslag, beröm och felanmälningar som kommer in till kommunen från medborgarna. Medborgare behöver heller inte längre ta ställning till om det är en felanmälan eller en synpunkt.

Ett nytt program för medborgardialog har arbetats fram. Via ett nytt digitalt dialogverktyg, Tyresöinitiativet, kommer Tyresöborna att kunna lämna förslag och även rösta på varandras initiativ.

Det ekonomiska resultatet 2015 för gemensam verksamhet påverkades främst av tre faktorer:

- Kommunen har bytt från leasing av datorer till köp av datorer vilket har inneburit en hög initial kostnad.
- Förvaltningen har sett över hyres-systemet för skolor och förskolor för att säkerställa att de egna skolorna har rätt hyra utifrån självkostnadsprincipen och att privata skolor och förskolor som hyr från kommunen har samma konkurrensneutrala förutsättningar. Det innebar att hyresintäkterna blev 4,0 mkr mindre än budgeterat.
- Kommundirektörens öronmärkta utvecklingsmedel har på grund av den ansträngda ekonomin använts restriktivt vilket gett en besparing på 5,0 mkr för projekt och aktiviteter som skjutits upp.

I medarbetarenkäten 2015 uppgav 81 procent av de anställda i kommunen att de skulle rekommendera kommunen som arbetsgivare. Ett arbete pågår med att skapa kontroll och styrning samt kommunikation externt och internt kring Tyresö kommun som arbetsgivare.

En förstudie för chefs- och ledarskapsutvecklingsprogram har genomförts och programmet startar i slutet av 2016.

Sjukfrånvaron ökar i hela landet och även i Tyresö kommun. Enligt Försäkringskassan beror det till viss del på att färre personer beviljas sjuk-

ersättning tills vidare, vilket gör att fler blir kvar i gruppen sjukskrivna. Under 2015 har HR-avdelningen arbetat med att förtydliga och förenkla chefernas arbete med rehabilitering.

Hanteringen av medarbetarnas önskemål om utökad sysselsättningsgrad har förtydligats och kommunens chefer har fått utbildning i reglerna för vilka som har företrädesrätt till utökad sysselsättningsgrad. I medarbetarundersökningen 2015 svarade 90,5 procent ja på frågan om de var nöjda med sin sysselsättningsgrad medan 9,5 procent svarade nej.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- Styrprocessen behöver fortsätta utvecklas med syfte att förenkla för chefer och öka delaktigheten hos medarbetarna.
- De kommunövergripande verksamheterna behöver utvecklas utifrån resultaten i utvärderingen Kommunkompassen.
- Med ökad medborgardialog ska medborgarna känna att de kan påverka kommunens service.
- Servicen ska förbättras genom bättre och fler e-tjänster samt bättre tillgänglighet och öppettider.
- Rekrytering av kompetenta medarbetare är ett prioriterat område 2016. HR-avdelningen arbetar med att stärka Tyresös arbetsgivarvarumärke och med att utveckla verktyg och stöd till cheferna för att behålla kompetenta medarbetare och chefer.
- Inom konsult- och servicekontoret ska den nya gastronomiska chefen arbeta fram en ändamålsenlig organisation och samordning av kostverksamheten.

Läs mer i verksamhetsberättelsen
för gemensam verksamhet.
Se tyreso.se/namnder

Tillfälligt blank sida

Tyresö kommun
finansiell analys
och räkenskaper

3

Med Tyresö kommun avses nämnderna och kommuncentrala poster, det vill säga den skattefinansierade verksamheten. I denna del analyseras kommunens finansiella ställning och utveckling ur ett antal perspektiv. Här återfinns också de lagstadgade räkenskapsrapporterna med tilläggsupplysningar.

1. Finansiell analys av Tyresö kommun

För att kunna analysera Tyresö kommun används en speciell finansiell analysmodell. Viktiga inslag i den är trender och helhetsperspektiv. Analysen ska ge förutsättningar att bedöma organisationens kontroll över att kontanta in- och utflöden på kort och lång sikt hålls på en nivå som tillåter en kvalitativt god verksamhet.

2. God och långsiktig hushållning balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

I detta avsnitt görs en analys av kommunens ekonomiska utveckling med avseende på begreppet god och långsiktig hushållning och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt. Därefter följer en beskrivning av balanskravet och en balanskravsutredning genomförs. Avslutningsvis redovisas kommunens resultatutjämningsreserv.

3. Finansiella nyckeltal - kommunen

Ett antal finansiella nyckeltal redovisas över en femårsperiod. Här finns också kommunens skattesats.

4. Vad används 100 kronor av skattepengarna till

Här redovisas vad en "hundralapp" i kommunalskatt används till för verksamheter i kommunen. sker också en redovisning av vilka intäkter och kostnader kommunen hade under 2015.

5. Finansiell uppföljning och riskhantering

Under dessa avsnitt redovisas bland annat olika risker kring kommunens åtaganden.

6. Kommunens resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys

Kommunens finansiella rapporter redovisas.

7. Noter - kommunen

I avsnittet finns noterna till kommunens resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys.

8. Tillämpade redovisningsprinciper

En viktig del för att leva upp till redovisningens uppgift, att utgöra relevant bedömnings- och beslutsunderlag, är att olika redovisningsprinciper redovisas på ett öppet och informativt sätt.

9. Nämnder – ekonomiskt utfall

Nämndernas ekonomiska utfall för året redovisas.

10. Driftsredovisning

Driftsredovisning som enligt lagstiftningen ska finnas med i årsredovisningen.

11. Investeringsredovisning

Investeringsredovisning som enligt lagstiftningen ska finnas med i årsredovisningen.

Sammanställd redovisning

För den kommunala koncernen där Tyresö kommun, Tyresö Bostäder AB, Tyresö Näringslivsaktiebolag och Tyresö Vindkraft AB ingår, upprättas en så kallad sammanställd redovisning. Koncernens resultat för 2015 uppgick till 58 miljoner kronor, att jämföra med 210 miljoner föregående år. Resultatförsämringen beror på att Tyresö Bostäder 2014 redovisade en realisationsvinst vid försäljning av fastigheten Diamanten.

Hur de olika enheterna i koncernen bidragit till resultatet framgår av tabellen nedan.

Organisation	2013	2014	2015
Tyresö kommun	40,4	5,7	14,8
Tyresö Bostäder AB	18,9	204,8	23,7
Tyresö Näringslivsaktiebolag	-0,6	-0,3	-0,2
Tyresö Vindkraft AB	-	-	0,0
Eliminering	-0,4	-0,4	-9,5
Koncernens resultat	58,3	209,8	28,8

Tyresö Bostäder AB

Tyresö Bostäder är ett allmännyttigt bostadsbolag som ska äga, förvalta och hyra ut bostäder i Tyresö kommun samt främja en miljömässigt hållbar energianvändning. Bolaget kan även inneha aktier och andra andelar i bolag med liknande verksamhet. Bolaget är helägt av Tyresö kommun och började som stiftelse 1962 för att ombildas till aktiebolag 1994. Huvuddelen av fastigheterna är byggda eller ombyggda under 1980-talet.

Den totala uthyrningsbara ytan uppgick den 31 december 2015 till 238 204 kvm, som innefattar 3 129 lägenheter (220 316 kvm) och 162 lokaler (17 888 kvm). Genomsnittslägenheten är 70,4 kvm och har en snitthyra på 6 498 kronor per månad.

Efterfrågan på bostäder var fortsatt stor, vid årsslutet stod knappt 25 000 personer i bolagets intressekö och antalet intresseanmälningar för varje ledig lägenhet varierade mellan 250 och över 1 200 under 2015. Omflyttningen 2015 uppgick till 8,5 procent för hela året, varav 3,9 procent var omflyttningar inom bolagets eget bestånd. Vid årets utgång var alla lägenheter utom en antingen uthyrda, på väg att bli kontraktstecknade eller under renovering.

Bostadshyrorna för 2015 höjdes med 0,95 procent från och med den 1 januari. Den genomsnittliga hyresnivån uppgick därefter till 1 107 kr/kvm för hela fastighetsbeståndet.

I januari 2016 ingick Tyresö Bostäder en tvåårig överenskommelse med Hyresgästföreningen om hyresnivån för 2016 och 2017, som resulterade i en höjning med 0,75 procent från och med den 1 mars 2016 vilket motsvarar

en genomsnittlig hyra på 1 116 kr/kvm. Från och med den 1 januari 2017 blir hyreshöjningen 0,75 procent.

Tyresö Bostäder hade 37 anställda (genomsnitt för året) varav 13 kvinnor. Omräknat till årsarbetare motsvarade det totalt 36 heltider.

Bolaget gjorde investeringar på 15,6 miljoner i pågående projekt och investeringar på 0,1 miljoner i fastighetsinstallationer och övriga inventarier. Den totala underhållskostnaden uppgick till 35,8 miljoner 2015.

Tyresö Näringslivsaktiebolag

Tyresö Näringslivsaktiebolag har till uppgift att köpa, förvalta och sälja mark samt förvärva, bygga och förvalta lokaler för näringslivsändamål. Bolaget äger mark och en bostadsfastighet inom det så kallade Brädgårdsområdet.

Större delen av marken som bolaget äger arrenderas av Tyresö kommun. Utöver utarrendering av marken har bolaget fyra bostadshyresgäster och fyra lokalhyresgäster i byggnaderna inom området. Tyresö kommun ansvarar för förvaltning och uthyrning av bolagets byggnader. Bolaget har inte haft någon anställd personal.

Det ekonomiska resultatet för Tyresö Näringslivsaktiebolag blev ett underskott på 0,2 miljoner kronor. Enligt den ekonomiska planen kommer bolaget att gå med förlust till och med 2017, då den så kallade fusionsspärren som inträdde vid fusionen med Fastighets AB Maria Sofia upphör och bolagets fastighet kan säljas.

Tyresö Vindkraft AB

I december 2014 bildades Tyresö Vindkraft AB, som har till uppgift att äga och leasa ut vindkraft till Tyresö kommun och dess bolag. Bolaget övertog driften av ett vindkraftverk i Bösjövarven i Mora kommun den 18 december 2014.

Bolaget redovisade ett nollresultat för 2015. Det beror på att ägaren alltid kommer att täcka bolagets kostnader. Vindkraftverket leasas av Tyresö kommun och Tyresö Bostäder. Leasingavtalet är utformat så att leasingavgifterna alltid täcker bolagets kostnader och därför kommer bolagets resultat alltid att bli noll.

Övrigt ägande

Tyresö kommun har även andelar i Stiftelsen Tyrestaskogen, Södertörns brandförsvärsförbund, Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, Södertörns överförmyndarnämnd, Vädjus AB samt Stockholmsregionens Försäkring AB.

Kommunen är i övrigt medlem i Kommuninvest ekonomisk förening sedan 2010.

Stiftelsen Tyrestaskogen är ansvarig för driften av områdena i naturreservatet Tyresta. Stiftelsens uppgift är att förvalta och utveckla områdena och Tyresta by enligt fastslagna bestämmelser och skötselplan.

Södertörns brandförsvärsförbund är ett kommunalförbund som bedriver räddningstjänst i kommunerna Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. I förbundets område finns nästan 600 000 invånare. Inom medlemskommunerna finns åtta räddningsstyrkor dygnet runt, tre deltidstyrkor, åtta räddningsvårn och en regional räddningscentral. Dagtid på vardagar finns dessutom fem mindre räddningsstyrkor och övrig tid finns extrapersonal i beredskap.

Räddningscentralen Stockholms län drivs sedan 2009 tillsammans med Brandkåren Attunda. Räddningscentralen Stockholms län hanterar medlemskommunernas och Brandkåren Attundas uppdrag. Därmed omfattar räddningsregionen där Tyresö ingår 16 kommuner. Antalet uppdrag för medlemskommunerna med olika former av larm- och jourfunktioner växer kontinuerligt.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund bildades den 1 april 2008 av de tre kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö. Tyresös ägarandel är 29,6 procent. Förbundets uppdrag är att sköta den prövning och tillsyn som kommunerna är skyldiga att utföra enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter – med undantag av strandskyddstillsynen. Förbundet ska också erbjuda medlemskommunerna kompetens kring medlemskommunernas frivilliga åtaganden inom miljöområdet. Förbundet ska även ge det stöd till fysisk

planering och bygglovsverksamhet som varje medlemskommun efterfrågar inom förbundets kompetensområde. Förbundet ska besvara remisser från medlemmarna, informera och hjälpa medlemmarna med expertkunskaper inom verksamhetsområdet samt delta i kommunernas krisberedskapsplanering. Förbundets verksamhet finansieras delvis av anslag i form av medlemsavgifter från kommunerna, men ungefär hälften av förbundets kostnader täcks av avgifter som verksamhetsutövare betalar för tillsynerna.

Varje kommun måste ha en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. Södertörns överförmyndarnämnd är en gemensam förmyndarnämnd som drivs av Haninge kommun i samverkan med Tyresö, Botkyrka, Huddinge och Nynäshamn. Nämndens huvuduppgift är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvalterskap. Syftet med tillsynen är att förhindra att barn eller myndiga personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt, missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.

Världus AB bildades 1994 av 25 kommuner i Stockholms län (alla utom Stockholm) för att erbjuda vård-, behandlings- och rådgivningstjänster för i första hand barn och unga.

Tyresö kommun är delägare i Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF) som är ett aktiebolag där 20 av 26 kommuner inom Stockholms län är delägare. SRF:s syfte är att i samarbete med kommunerna samordna upphandling och förvaltning av samlade försäkringslösningar. Bolaget ska tillföra kommunerna ökad kompetens inom försäkringsområdet och vara en resurs inom riskhantering, skadeförebyggande arbete och försäkring.

Finansiell analys av Tyresö kommun

Tyresö redovisade ett resultat på 14,8 miljoner kronor för 2015. Överskottet består nästan helt av återbetalda försäkringspremier på 14,3 miljoner från AFA. Räknar man bort denna jämförelsestörande post var resultatet 0,5 miljoner. Motsvarande resultat 2014 uppgick till 5,7 miljoner.

Investeringarna i anläggningstillgångar uppgick till 197 miljoner 2015 mot 145 miljoner 2014. Av investeringarna finansierades 15 miljoner genom investeringsinkomster, jämfört med 37 miljoner 2014. 82 procent av investeringarna finansierades av skatteintäkter, vilket innebär att 18 procent har finansierats med lån.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Tyresö kommun används en finansiell analysmodell som utgår från fyra väsentliga *finansiella aspekter*. *Aspekterna är finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen*. Målet är att utifrån dessa fyra aspekter kunna fastställa om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

RESULTAT OCH KAPACITET

Intäkter och kostnader i verksamheten

mkr	2013	2014	2015
Verksamhetens intäkter	482	476	556
Verksamhetens kostnader	2 414	2 481	2 661

Såväl intäkter som kostnader var större 2015 än föregående år. På intäktsidan var det framför allt bidrag som ökade med 50 miljoner, exploateringsintäkter som ökade med 24 miljoner och taxor och avgifter som ökade med 13,5 miljoner. Kostnaderna var 180 miljoner högre än föregående år. Främst bestod kostnadsökningen av köp av verksamhet (97 miljoner högre än 2014), lönekostnader (+38 miljoner), fastighetsentreprenader (+14 miljoner) samt förbrukningsinventarier, främmande tjänster och övriga kostnader som sammantaget var 27 miljoner högre än föregående år.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen

Förändring i %	2013	2014	2015
Skatteintäktsutveckling	3,2	2,7	6,0
Skatter, generella statsbidrag och utjämning	4,3	2,7	4,9
Nettokostnadsutveckling	7,4	5,7	4,7

Skatteintäkter och generella bidrag ökade med 4,9 procent och verksamheternas nettokostnader med 4,7 procent. Det senaste året har intäkter och nettokostnader utvecklats i stort sett i samma takt.

ÅRETS RESULTAT OCH JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

mkr	2013	2014	2015
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	27	6	1
Jämförelsestörande poster	14	0	14
Årets resultat	40	6	15
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	0,5	0,3	0,0

Resultatutvecklingen i kommunen var negativ. Rensat från engångsintäkten på 14,3 miljoner kronor från AFA Försäkring var resultatet mycket nära noll. Kortfattat kan situationen beskrivas som att den löpande verksamheten generellt redovisade underskott som kompenseras av överskott på finansförvaltningen, i form av reavinster, engångsintäkter och låga finansiella kostnader beroende på lågt ränteläge. Resultattrenden de senaste åren är negativ.

God ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv

Ett av kommunens finansiella mål är ett överskott om minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det innebär för Tyresös del att resultatet borde uppgå till omkring 45 miljoner för att nå målet. Överskottet behövs dels för att finansiera de pensionsförpliktelser som finns utanför balansräkningen, dels för att kunna finansiera investeringar med skatter istället för lån.

DRIFTKOSTNADSANDEL

%	2013	2014	2015
Verksamhetens intäkter minus kostnader exklusive avskrivningar och jämförelsestörande poster	93,4	95,2	94,0
Avskrivningar	3,8	4,2	4,5
Driftkostnadsandel före jämförelsestörande poster och finansnetto	97,2	99,3	98,5
Finansnetto	0,7	0,4	0,2
Driftkostnadsandel efter finansnetto	97,9	99,7	98,7
Jämförelsestörande poster (netto)	-0,7	0	0,6
Driftkostnadsandel	97,2	99,7	99,4

Driftkostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som gått till löpande driftkostnader. Om den totala driftkostnadsandelen är mindre än 100 procent har kommunen en bra balans mellan löpande kostnader och intäkter – kommunen har större intäkter än utgifter. För

att anses ha en god ekonomisk hushållning bör kommunen ha en driftkostnadsandel på maximalt 97–98 procent. De löpande driftkostnaderna var för Tyresös del en alltför stor andel av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Även avskrivningarnas andel av driftkostnader ökade, vilket innebär att kostnader som direkt hör till verksamheterna minskar som andel av driftkostnaderna. Finansnettots andel av intäkterna har fortsatt att minska, vilket beror på ett lågt ränteläge.

ÅRETS INVESTERINGAR

	2013	2014	2015
Investeringar brutto	201,8	145	197,1
Investeringar netto	98,7	107,6	182,1
Investeringsvolym brutto/ nettokostnader (%)	10	7	9,0
Investeringsvolym netto/ nettokostnader (%)	5	5	8,3

Bruttoinvesteringarna motsvarar ungefär en tiondel av verksamheternas nettokostnader över åren. Bruttoinvesteringarna uppgick till 197 miljoner kronor 2015, en ökning med 52 miljoner från året innan.

SKATTEFINANSIERINGSGRADEN AV INVESTERINGAR

Skattefinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. Om skattefinansieringsgraden är 100 procent eller mer betyder det att kommunen inte behöver låna till investeringarna.

	2013	2014	2015
Skattefinansieringsgraden av bruttoinvesteringar (%)	52	83	76
Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringar (%)	107	112	82

Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringarna uppgick till 82 procent, vilket innebär att kommunen fick ta nya lån för att täcka resten, 18 procent, av årets investeringskostnader.

LIKVIDITET UR ETT RISKPERSPEKTIV

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. I nyckeltalet relateras kommunens omsättningstillgångar till kortfristiga skulder. Kassalikviditeten bör analyseras tillsammans med soliditeten. En ökande kassalikviditet i kombination med oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på ett ökat ekonomiskt handlingsutrymme.

	2013	2014	2015
Kassalikviditet (%)	109	90	107

Kassalikviditeten ökade något 2015, vilket var ett resultat av ett medvetet agerande. I och med den negativa repo-räntan har kommunen möjlighet att ta kortfristiga lån till negativ ränta. Den möjligheten har kommunen tagit tillvara och därmed kunnat undvika att använda räntekontokrediten, vilket leder till lägre finansiella kostnader totalt för kommunen.

SOLIDITET ENLIGT BALANSRÄKNINGEN

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsförmåga. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital.

	2013	2014	2015
Soliditet exklusive pensionsför- pliktelser som intjänats före 1998 (%)	42,2	41,1	38,7

Soliditeten enligt balansräkningen har sjunkit de senaste åren. Anledningen är att upplåningen ökat på grund av att kommunen inte kunnat finansiera investeringar fullt ut med skatteintäkter. Detta nyckeltal tar ingen hänsyn till de pensionsförpliktelser som intjänats före 1998, eftersom de redovisas utanför balansräkningen.

SOLIDITET INKLUSIVE PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Om man inkluderar de pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 och som ligger utanför balansräkningen, får man ett annat, lägre soliditetsmått.

	2013	2014	2015
Soliditet inklusive pensionsför- pliktelser som intjänats före 1998 (%)	1,0	2,5	4,6

När pensionsförpliktelser läggs in i soliditetsmättet är soliditetsmättet istället ökande. Det beror på att pensionsförpliktelser som ligger utanför balansräkningen minskat de senaste tre åren.

PENSIONS FÖRPLIKTELSE

mkr, inklusive särskild löneskatt	2013	2014	2015
Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998	173	181	193,1
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	911	874	845
Total pensionsförpliktelse	1 084	1 055	1 038

Kommunens pensionsförpliktelser inklusive särskild löneskatt uppgick 2015 till 1 038 miljoner kronor, det vill säga en dryg miljard. Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998 har ökat. De förpliktelser som är knutna till pensioner som intjänats före 1998 har däremot sjunkit. Jämfört med 2014 minskade skulden med sammanlagt 17 miljoner.

KOMMUNALSKATT

Den kommunala skattesatsen var oförändrad på 19,48 kronor per intjänad hundralapp. I jämförelse med snittet i Stockholms län är skattesatsen i Tyresö relativt hög.

Skattesats

	2013	2014	2015
Tyresö	19,48	19,48	19,48
Stockholms län	18,29	18,27	18,43
Skillnad	1,19	1,21	1,05

KOMMUNENS BORGENSÅTAGANDE

Borgensåtagande i förhållande till verksamhetens kostnader är ett risknyckeltal. Om den part som kommunen gått i borgen för får svårt att betala sina lån, överförs risken och betalningsansvaret till kommunen. Genom att mäta kommunens totala borgensåtagande som andel av bruttokostnaderna för kommunen synliggör man den eventuella resultateffekten i relation till kommunens övriga kostnader.

Borgensåtagande i % av verksamhetens bruttokostnader	2013	2014	2015
Tyresö	74	61	59
Stockholms län	35	33	-

Tyresö kommuns borgensåtagande är relativt högt och motsvarade cirka 60 procent av bruttokostnaderna 2015. Andelen var ungefär lika hög som 2014. Under året tillkom borgensåtagandet för Tyresö Vindkraft AB.

Sammanfattande kommentar

Sammanfattningsvis redovisade flera verksamheter i kommunen stora underskott, i synnerhet gäller det omsorgsverksamheter. Det som bidragit till det totala överskottet är dels premieåterbetalningen från AFA Försäkring, dels betydligt lägre finansiella kostnader än budgeterat tack vare ett lägre ränteläge. Tyresö kommun har inte uppfyllt kravet på god ekonomisk hushållning, eftersom man inte nådde målet om överskott i storleksordningen 44–45 miljoner från den ordinarie verksamheten. Skillnaden mellan det faktiska resultatet och resultatmålet var omkring 60 miljoner.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH BALANSKRAVET

Enligt kommunallagen ska kommunen fastställa mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Enligt samma lag ska kommunens ekonomi vara i balans, det vill säga de löpande intäkterna ska överstiga kostnaderna (det så kallade balanskravet). Tyresö kommun har formulerat dessa mål för god ekonomisk hushållning:

1. *Det årliga driftresultatet (exklusive extraordinära kostnader och intäkter) uppgår till i genomsnitt minst 2 procent av skatter och utjämningsystem.*

Det innebär för Tyresös del omkring 45 miljoner per år, baserat på 2015 års siffror. Målet har inte uppnåtts de senaste tre åren.

2. *Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten.*

Inte heller det målet uppnådde kommunen eftersom nettoinvesteringarna var 63 miljoner högre än budgeterat.

BALANSKRAVET

Vid en bedömning av om kommunen uppfyller balanskravet ska man även beakta realisationsvinster och eventuellt tidigare underskott. Av balanskravsutredningen framgår att kommunen uppfyllde balanskravet 2015.

Årets resultat	14,8
Samtliga realisationsvinster	0,0
Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0,0
Realisationsvinster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0
Återföring av realiserade förluster i värdepapper	0,0
BALANSKRAVSRESULTAT	14,8

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV

Kommunfullmäktige har 2013-12-12 beslutat att tills vidare inte utnyttja möjligheten att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR).

Finansiella nyckeltal

	2011	2012	2013	2014	2015
Utveckling skatteintäkter och utjämning	3,6 %	3,5 %	4,3 %	2,7 %	4,9 %
Nettokostnadsutveckling	1,0 %	3,7 %	9,0 %	4,1 %	5,3 %
Driftkostnadsandel	98,6 %	98,0 %	101,9 %	103,9 %	103,8 %
Varav verksamhetens nettokostnader	93,6 %	93,8 %	98,0 %	99,3 %	99,8 %
Varav avskrivningar	3,6 %	3,5 %	3,8 %	4,2 %	4,5 %
Varav finansnetto	1,4 %	0,7 %	0,7 %	0,4 %	0,2 %
Varav jämförelsestörande poster (netto)	0,0 %	0,0 %	-0,7 %	0,0 %	-0,6 %
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och utjämningsystem (%)	5,0 %	5,5 %	1,3 %	0,3 %	0,0 %
Årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämningsystem (%)	5,0 %	5,5 %	2,0 %	0,3 %	0,7 %
Skattefinansieringsgraden av investeringsutgifter	52,7 %	53,9 %	59,1 %	64,8 %	62,6 %
Investeringsutgifter/verksamhetens kostnader (%)	14,0 %	14,2 %	8,4 %	5,8 %	6,9 %
Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringar	53,0 %	53,9 %	59,1 %	87,3 %	64,8 %
Nettoinvesteringar/verksamhetens kostnader (%)	13,9 %	14,2 %	8,4 %	4,3 %	6,6 %
Nettoinvesteringar/avskrivningar	452,9 %	474,7 %	256,0 %	122,0 %	177,2 %
Soliditet	42,2 %	42,7 %	42,2 %	41,1 %	38,7 %
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	-4,2 %	1,1 %	1,0 %	2,5 %	5,4 %
Primärkommunal skattesats	19,48	19,48	19,48	19,48	19,48
RISK OCH KONTROLL					
Kassalikviditet	107 %	90 %	109 %	90 %	107 %

Vad används 100 kronor av skattepengarna till?

	kronor
Gata/park/stadsbyggnad/infrastruktur	5,67
varav räddningstjänst	1,32
varav plan och exploatering	0,82
varav väghållning och park	3,03
varav miljö och trafik	0,20
varav byggtovsverksamhet	0,23
varav VA och renhållning	0,07
Vuxenutbildning	1,19
Socialtjänst	31,86
varav äldreomsorg	13,92
varav individ- och familjeomsorg	7,33
varav funktionsnedsättning	10,61
Ungdomsutbildning	51,92
varav förskola	12,69
varav grundskola	29,96
varav gymnasium	9,27
Kultur och fritid	5,36
varav kultur och fritid	4,83
varav fritidsgårdar	0,53
Politik	0,99
Övrigt	3,01
SUMMA	100,00

Finansiell uppföljning och riskhantering

Tyresö kommuns totala upplåning uppgick vid utgången av 2015 till 700 miljoner kronor.

Under året har lån på 270 miljoner omsatts och ytterligare 130 miljoner har nyupplånats.

Under året har kommunen arbetat med att anpassa skuldportföljen till den finanspolicy som fullmäktige beslutat. Kommunens genomsnittliga räntebindningstid uppgick vid årsslutet till 715 dagar, jämfört med 543 dagar ett år tidigare. Samtidigt minskade kostnaderna för räntor då den genomsnittliga räntan på kommunens lån var 1,01 procent 2015 jämfört med 1,88 procent ett år tidigare. Minskningen av genomsnittlig ränta beror dels på att äldre lån har omsatts, dels på det extremt låga ränteläget. Kommunen har numera även viss upplåning i portföljen till negativa räntor.

Kommuninvest och övriga investerarelationer

Tyresö kommun ger inte ut egna kommunobligationer och har därför inte direktkontakt med investerare. Kommunen är däremot delägare i Kommuninvest som är en medlemsorganisation utan vinstintresse där kommunen har alla sina lån samlade. Att alla lån är samlade hos Kommuninvest beror på att de erbjuder de bästa villkoren för kommunen. Det kan möjligen anses som en risk att enbart ha en

motpart för upplåningen, men kommunen bedömer att Kommuninvest har en sådan riskspridning i den upplåning de själva gör att skillnaden mellan att låna hos fler aktörer i praktiken inte sänker affärsrisken. De har stor bredd och spridning i upplåning i olika valutor och obligationer världen över. Kommuninvest är även klassade som en systemviktig aktör av Finansinspektionen. Kommuninvests medlemskap i Riksbankens betalningssystem Rix förstärker tillgången till likviditet vid eventuell oro på de finansiella marknaderna, genom möjlighet att delta i Riksbankens marknadsaktiviteter och genom omedelbar tillgång till krediter. Under finanskrisen var Kommuninvest en av få aktörer som kunde erbjuda återfinansiering.

Tyresö kommuns finanspolicy

Tyresö kommuns finanspolicy beslutades av kommunfullmäktige 2014. Målet för skuldförvaltningen är att genom aktiv upplåning minimera kostnaderna i förhållande till bindningstid och tillräcklig likviditet. Syftet är att trygga finansieringen på både kort och lång sikt genom stabilitet och förutsägbarhet vad gäller framtida räntekostnader. Upplåningen i förhållande till finanspolicyen är fördelad enligt tabellen nedan.

Räntebindningstid	2015		2014		Enligt policy		
	mkr	%	mkr	%	Normal	Min	Max
0-1 år	300	43	270	47	40	30	50
1-2 år	100	14	100	18	20	12,5	27,5
2-3 år	100	14	100	18	20	12,5	27,5
3-4 år	100	14			10	5	15
4-5 år	100	14	100	18	10	5	15
5-6 år					0		10
7-8 år					0		10
8-9 år					0		10
9-10 år					0		10
10- år					0		10
SUMMA:	700		570				

Risker

Kommunens genomsnittliga upplåningskostnad uppgick 2015 till cirka 1 procent. Under 2016 blir troligen den vägda upplåningskostnaden ännu lägre. I kommunens långtidsplanering ingår ett relativt omfattande investeringsprogram, bland annat ska en ny ishall och en ny gymnasieskola byggas. Dessa investeringar behöver som det ser ut idag

till stor del finansieras med lån. Om kommunens låneskuld om några år skulle öka från 700 miljoner kronor till 1000 miljoner (en miljard) och räntan samtidigt skulle stiga från cirka 1 procent 2015 till en mer normal nivå på 4 procent, skulle de finansiella kostnaderna öka från 7 miljoner till 40 miljoner. Med tanke på att resultatet på 14 miljoner

för 2015 förstärktes av en engångsintäkt på 14,3 miljoner från AFA och fastighetsförsäljningar för 26,4 miljoner, finns det inget utrymme i budgeten för sådana kostnadsökningar. Det kan tvinga fram nedskärningar och/eller skatteköningar för att kommunen ska undvika ett negativt resultat.

Definitioner av risker – och kommunens strategi i korthet för att möta riskerna

Finansieringsrisk innebär svårigheter att ta nya lån och sätta om befintliga lån. Kommunens lån är idag samlade hos Kommuninvest som är en mycket stabil motpart och klassas som en systemviktig aktör av Finansinspektionen. Kommunen har även upparbetade kontakter med affärsbankerna.

Ränterisk är ett mått på hur mycket kommunens resultat påverkas vid en förändring av marknadsräntan. Ränterisken begränsas genom restriktioner för andelen kort och lång räntebindning i enlighet med finanspolicyn.

Valutarisk är ett mått på hur mycket kommunens resultat påverkas vid en given förändring av valutakursen på lån i utländsk valuta. Den risken är inte aktuell för Tyresö då kommunen har som riskpolicy att enbart ha lån i svensk valuta.

Motpartsrisk avser risker som uppstår om en motpart inte fullgör sina förpliktelser. Kommunen har alla sina lån hos Kommuninvest. Det kan möjligen ses som en risk, men Kommuninvest är i detta sammanhang en stabil motpart och eftersom de klassas som en systemviktig aktör hos Finansinspektionen har de möjlighet att vända sig direkt till Riksbanken.

Likviditetsrisk är risken att en placering av ett överskott inte kan omsättas till likvida medel utan kostnad. Likviditetsrisk vid upplåning avser risken att kommunen inte har tillgång till pengar för att kunna göra betalningar. Likviditetsrisken hanterar kommunen genom att göra kontinuerliga likviditetsprognoser och anpassa upplåningen efter prognosen. Utöver det finns en checkräkningskredit som kommunen kan använda vid behov.

Finansiella nyckeltal

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. I nyckeltalet relateras kommunens omsättningsstillgångar till kortfristiga skulder.

	2013	2014	2015
Kassalikviditet (%)	109	90	107

Kassalikviditeten ökade något 2015, vilket är ett resultat av ett medvetet agerande. I och med den negativa reporäntan har kommunen möjlighet att ta kortfristiga lån till negativ ränta. Den möjligheten har kommunen tagit tillvara och därmed kunnat undvika att använda räntekontokrediten, vilket leder till lägre finansiella kostnader totalt för kommunen.

Soliditet enligt balansräkningen är ett mått på kommunens långsiktiga ekonomiska handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats via eget kapital (samlade skatteintäkter). Eftersom soliditeten bestäms av relationen mellan tillgångar och skulder påverkas den av hur tillgångarna värderas. En relativt stor del av kommunens anläggningstillgångar är byggnader och mark. Erfarenhetsmässigt brukar försäljningar av den sortens tillgångar ge intäkter som är större än det bokförda värdet. Även de finansiella anläggningstillgångarna, främst aktier i Tyresö Bostäder, har troligen ett bokfört värde som är avsevärt lägre än det verkliga värdet vid en eventuell försäljning. Därmed har tillgångarna i kommunens balansräkning som är redovisade till anskaffningsvärde sannolikt ett högre marknadsvärde. Det innebär att den verkliga soliditeten, om tillgångarna varit marknadsvärderade, troligen är betydligt högre än vad tabellen nedan anger.

	2013	2014	2015
Soliditet enligt balansräkningen (%)	42,2	41,1	38,7

Soliditeten enligt balansräkningen var något lägre vid utgången av 2015 jämfört med tidigare år. Delvis hänger det samman med att likviditeten var högre vid årsskiftet 2015–2016 jämfört med motsvarande tidpunkt tidigare år.

Soliditet inklusive pensionsförpliktelser är ett annat soliditetsmått där man inkluderar pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 och som ligger utanför balansräkningen. Detta soliditetsmått är därför lägre. Denna soliditet ökade jämfört med 2014, vilket beror på att kommunens ansvarsförbindelse för pensionerna minskade från 874 miljoner 2014 till 825 miljoner vid utgången av 2015.

	2013	2014	2015
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser (%)	1,0	2,5	4,6

Kommunens borgensåtagande

Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till kommunägda bolag, men ibland även för andra externa verksamheter. Kommunens samlade borgensåtagande för lån uppgick vid utgången av 2015 till 1 561 miljoner kronor (1,56 miljarder), vilket var en ökning med 54 miljoner från 2014. Ökningen beror i huvudsak på att ett borgensåtagande för Tyresö Vindkraft AB tillkom. För mer information om detta, se not 21 i årsredovisningen.

Skatteintäkter i förhållande till lån

Sett över tid är det inte bra om kommunens lån hos banker och kreditinstitut ökar mer än vad skatteintäkterna gör.

mkr	2013	2014	2015
Skatteintäkter generella bidrag och utjämning	2 052	2 107	2 210
Utestående lån	610	570	700
Lån/skatteintäkter	29,7	27,1	31,7

Under 2015 uppgick kommunens lån som andel av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning till 31,7 procent, en ökning från 2014. Visserligen kan en del av ökningen förklaras genom att kommunens likviditet var högre än 2014, men ju högre lånenivån är i relation till intäkterna, desto högre är den ekonomiska risken för kommunen. Skulle skatteintäkterna börja minska, exempelvis genom en kraftig lågkonjunktur, samtidigt som räntan stiger kan kommunen hamna i ett mycket bekymmersamt läge. Vid ett sådant scenario skulle en större andel av kommunens intäkter behöva användas till att betala räntor på lånen. Vad ett "godkänt" nyckeltal är kan diskuteras, men exempelvis Malmö stad har satt som mål att andelen inte får överstiga 30 procent.

Driftredovisning

Nämndernas nettokostnader uppgick till totalt 2 234 miljoner kronor (drygt 2,2 miljarder), vilket var 37,9 miljoner kronor (1,7 procent) mer än budgeterat. De största underskotten uppstod inom socialnämndens ansvarsområde där det sammanlagda underskottet blev 26,3 miljoner. Inom kommunstyrelsen redovisade gemensam verksamhet ett underskott på 9,3 miljoner.

Verksamhetsområden	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget	Resultat
Kommunstyrelsen					
GEMENSAM VERKSAMHET	396,0	483,6	87,6	78,4	- 9,3
KOMMUNALFÖRBUND m m	0,0	41,7	41,7	42,2	0,5
POLITISK VERKSAMHET	0,0	21,6	21,6	21,1	- 0,4
NÄRINGSLIV	0,2	1,4	1,2	1,2	0,0
PLAN OCH EXPLOATERING	9,5	27,5	18,1	18,0	- 0,1
VÄGHÅLLNING OCH PARK	14,9	81,3	66,5	66,7	0,2
MILJÖ, TRAFIK OCH ÖVRIGT	1,1	5,4	4,3	4,0	- 0,3
VATTEN OCH AVLOPP	69,9	70,3	0,5	0,0	- 0,5
RENHÅLLNING	42,4	43,4	1,0	0,0	- 1,0
Byggnadsnämnden					
BYGGLOVSVERKSAMHET	4,7	9,8	5,1	4,1	- 1,0
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden					
ARBETSCENTRUM	12,6	21,4	8,7	10,0	1,2
VUXENUTBILDNING	17,3	43,3	26,0	26,0	0,0
GYMNASIESKOLA	77,0	280,2	203,1	202,2	- 0,9
Kultur- och fritidsnämnden					
BIBLIOTEK, KULTUR OCH FRITID	7,8	113,6	105,9	108,3	2,4
FRITIDSGÅRDAR	4,1	15,6	11,5	12,1	0,6
Barn- och utbildningsnämnden					
FÖRSKOLA	28,3	305,4	277,1	280,7	3,6
GRUNDSKOLA	63,3	719,8	656,4	650,6	- 5,9
Socialnämnden					
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	64,1	224,6	160,5	154,2	- 6,4
ÄLDREOMSORG	204,4	509,3	304,9	292,9	- 12,0
OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING	159,3	391,8	232,5	223,7	- 8,8
Alla nämnder/verksamhetsområden	1 176,9	3 411,1	2 234,2	2 196,3	- 37,9

Investeringsredovisning

Investeringarna 2015 uppgick till 197 miljoner kronor. Av investeringarna användes 46 procent till olika exploateringsområden, främst på Östra Brevik och Norra Tyresö Centrum, 11 procent till väghållning och park inklusive gång- och cykelbanor, 9 procent gick till vård- och omsorgsområdena, 7 procent till utbildningsområdet och 4 procent till fritidsområdet.

Tabellen nedan visar de största investeringsprojekten i kommunen och vilka utgifter som är planerade totalt enligt det senaste investeringsprogrammet.

Projekt	UTGIFT	UTGIFT	UTGIFT	Totalt
	<år 2015	år 2015	Plan >år 2015	
Solberga, etapp 7	- 13,9	- 30,3	- 19,9	- 64,0
Tyresövägen	- 2,5	- 10,9	- 144,5	- 157,8
Norra Tyresö Centrum	- 42,5	- 25,1	- 111,1	- 178,8
Strandängarna	36,5	- 16,1	- 20,4	0,0
Tärningen gruppboende	- 0,8	- 4,7	- 4,5	- 10,0
Villa Linde LSS-boende	0,0	- 10,2	- 5,8	- 16,0

Nedan redovisas hela investeringsprogrammet.

INVESTERINGS- OCH EXPLOATERINGSREDOVISNING

INVESTERINGAR, mkr	INKOMST	UTGIFT	NETTO	BUDGET	DIFF
EXPLOATERING ÖSTRA TYRESÖ	- 1,4	- 6,1	- 7,5	- 33,8	26,2
Brevik Ugglevägen, etapp 9	0,0	- 4,1	- 4,1	- 20,2	16,1
Brobänken, etapp 10	0,0	- 1,8	- 1,8	- 11,7	9,9
Övrigt	- 1,4	- 0,2	- 1,6	- 1,9	0,3
EXPLOATERING ÖVRIGA TYRESÖ	0,7	- 33,2	- 32,4	- 67,9	35,5
Raksta, etapp 8	0,0	- 1,8	- 1,8	- 9,6	7,8
Solberga, etapp 7	0,0	- 30,3	- 30,3	- 49,0	18,8
Övrigt	0,7	- 1,1	- 0,3	- 9,3	9,0
VERKSAMHETSLOKALER	0,0	- 25,7	- 25,7	- 100,8	75,1
Tärningen gruppboende	0,0	- 4,7	- 4,7	- 9,2	4,5
Villa Linde LSS-boende	0,0	- 10,2	- 10,2	- 16,0	5,8
Ny ishall	0,0	- 0,3	- 0,3	- 40,7	40,4
Villa Höglid korttidsboende	0,0	- 2,4	- 2,4	- 2,3	- 0,1
Upprustning Fårdala ridhus	0,0	- 1,7	- 1,7	- 7,0	5,3
Utbyggnad Radiovägen	0,0	- 2,3	- 2,3	- 5,0	2,7
Verksamhetsanpassningar Alby friluftsgård	0,0	- 2,6	- 2,6	- 7,5	4,9
Övrigt	0,0	- 1,5	- 1,5	- 13,2	11,7
FASTIGHET SAMLINGSANSLAG	0,0	- 18,6	- 18,6	- 25,0	6,4
Kommunhuset En väg in	0,0	- 2,3	- 2,3	- 2,5	0,2
Gymnasiet Brandlarm	0,0	- 3,3	- 3,3	- 3,5	0,2
Idrottshall Nyboda skola	0,0	- 3,7	- 3,7	- 3,0	- 0,7
Övrigt	0,0	- 9,2	- 9,2	- 16,0	6,8

INVESTERINGAR, mkr	INKOMST	UTGIFT	NETTO	BUDGET	DIFF
TYRESÖVÄGEN	0,0	-10,9	-10,9	-24,8	13,9
Tyresövägen 3 körfält	0,0	-6,2	-6,2	-6,8	0,6
Viltpassage Sidvallsvägen	0,0	-1,8	-1,8	-2,0	0,2
Kraftledning Tyresövägen	0,0	-1,7	-1,7	-16,0	14,3
Övrigt	0,0	-1,2	-1,2	0,0	-1,2
CYKELPLAN	0,0	-5,3	-5,3	-6,0	0,7
Gång- och cykelväg Skogsängsvägen etapp1	0,0	-1,6	-1,6	-2,0	0,4
Gång- och cykelväg Vendelsövägen	0,0	-1,2	-1,2	-1,2	0,0
Gång- och cykelväg Stjärnvägen	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	0,0
Övrigt	0,0	-1,5	-1,5	-1,8	0,3
VÄG OCH PARK	0,0	-4,5	-4,5	-10,0	5,5
Tillgänglighetsanpassning busshållplatser	0,0	-0,9	-0,9	-1,0	0,1
Övrigt	0,0	-3,7	-3,7	-9,0	5,3
KULTUR OCH FRITID	0,0	-1,2	-1,2	-1,5	0,3
Forellscenen ljud och ljus m m	0,0	-0,4	-0,4	0,0	-0,4
Övrigt	0,0	-0,8	-0,8	-1,5	0,7
KLIMATSTRATEGI	0,0	-0,1	-0,1	-1,0	0,9
Beläggning laddstation Tyresö C	0,0	-0,6	-0,6	-0,6	0,0
Övrigt	0,0	0,5	0,5	-0,4	0,9
KOMMUNDIREKTÖRENS ANSLAG	0,0	-5,1	-5,1	-5,0	-0,1
Dataservrar	0,0	-3,9	-3,9	-4,0	0,1
Övrigt	0,0	-1,1	-1,1	-1,0	-0,1
ÖVRIGT	0,0	0,0	0,0	-16,6	16,6
Övrigt	0,0	0,0	0,0	-16,6	16,6
SOCIALNÄMNDEN	0,0	-0,2	-0,2	-0,4	0,2
Sängar Björkbacken	0,0	-0,2	-0,2	0,0	-0,2
Övrigt	0,0	-0,1	-0,1	-0,4	0,3
BARN OCH UTBILDNING	0,0	-0,4	-0,4	-0,6	0,2
Ny skola Fornuddsparken	0,0	-0,4	-0,4	-0,6	0,2
NORRA TYRESÖ CENTRUM	0,9	-26,1	-25,1	-72,1	47,0
Damm, gångvägar Stadsparken	0,9	-14,6	-13,6	-9,5	-4,1
Kvarteret Järnet inklusive gångtunnel	0,0	-6,2	-6,2	-6,1	-0,1
Simvägens förlängning till Forellen 4	0,0	-8,8	-8,8	-19,0	10,2
Små justeringar Tyresö C vägnät	0,0	-1,2	-1,2	-6,0	4,8
Övrigt	0,0	4,6	4,6	-31,6	36,2
EGENFINANSIERADE PROJEKT	-6,3	-17,3	-23,6	-45,4	21,8
Strandängarna	0,0	-16,1	-16,1	-36,5	20,4
Exploatering gymnasiet Wättinge	0,0	-1,0	-1,0	-1,8	0,8
Kryddvägen	0,0	-0,4	-0,4	-0,3	-0,1
Övrigt	-6,3	0,3	-6,0	-6,7	0,7

INVESTERINGAR, mkr	INKOMST	UTGIFT	NETTO	BUDGET	DIFF
VATTEN OCH AVLOPP	12,1	-22,7	-10,6	-20,6	10,0
VA-sanering	0,0	-21,9	-21,9	-20,0	-1,9
Övrigt	12,1	-0,8	11,3	-0,6	11,9
RENHÅLLNING	0,0	-5,4	-5,4	-25,1	19,7
Masshanteringsplats Mediavägen	0,0	-4,8	-4,8	-0,1	-4,7
Sorteringsutrustning Petterboda	0,0	-0,6	-0,6	-0,6	0,0
Sopsug Norra Centrum	0,0	0,0	0,0	-22,0	22,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0	-2,4	2,4
SAMMANLAGT	6,1	-182,7	-176,6	-456,5	279,9

Finansiella sammansättningar

4

Koncernredovisningen kallas i kommunsektorn för sammanställd redovisning. I denna del analyseras den sammanställda redovisningens finansiella ställning och utveckling ur ett antal perspektiv. Här återfinns också de lagstadgade räkenskapsrapporterna med tilläggsupplysningar.

1. Finansiell analys av sammanställd redovisning

I avsnittet görs en finansiell analys av den sammanställda redovisningen. Viktiga inslag i den är trender och helhetsperspektiv. Analysen ska ge förutsättningar att bedöma organisationens kontroll över att kontanta in- och utflöden på kort och lång sikt hålls på en nivå som tillåter en kvalitativt god verksamhet.

2. Resultaträkning balansräkning och kassaflödesanalys

Här redovisas den sammanställda redovisningens räkenskapsrapporter.

3. Noter - kommunen

Här återfinns noter till de finansiella rapporterna.

4. Interna mellanhavande

I den sammanställda redovisningen finns ett antal interna transaktioner mellan de olika redovisningsenheterna. I detta avsnitt sker en övergripande redovisning av dessa.

5. Analys av koncerner och bolag

På denna sida redovisas en kort finansiell beskrivning av koncerner och bolag.

6. Koncerner och bolag i siffror

Ett antal finansiella nyckeltal redovisas i tabellform för varje koncern eller bolag. Det handlar om verksamhetens intäkter, resultat efter finansiella poster, årets resultat investeringar, balansomslutning, eget kapital och soliditet

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Verksamhetens intäkter	Not 1	555,7	476,1	775,3	713,3
Verksamhetens kostnader	Not 2	-2 661,4	-2 481,3	-2 788,3	-2 614,3
Avskrivningar	Not 3	-99,7	-88,2	-139,8	-129,8
Jämförelsestörande poster	Not 4	14,3	-	14,3	182,6
Verksamhetens nettokostnad		-2 191,1	-2 093,4	-2 138,5	-1 848,2
Skatteintäkter	Not 5	2 009,4	1 896,3	2 009,4	1 896,3
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	200,9	210,9	200,9	210,9
Finansiella intäkter	Not 7	6,5	7,2	0,7	1,5
Finansiella kostnader	Not 8	-10,8	-15,3	-36,8	-50,7
Jämförelsestörande finansiella poster		-	-	-	-
Resultat efter finansiella poster		14,8	5,7	35,7	209,8
Aktuell och uppskjuten skatt bolag		-	-	-6,8	-
Extraordinära intäkter		-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		14,8	5,7	28,8	209,8

Balansräkning

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och anläggningar	Not 9	1 872,6	1 795,4	3 652,1	3 564,4
Maskiner och inventarier	Not 10	68,0	62,2	71,0	66,2
Finansiella anläggningstillgångar	Not 11, 12	119,5	91,7	57,7	30,2
Summa anläggningstillgångar		2 060,2	1 949,3	3 780,8	3 660,8
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringstillgångar m.m.	Not 13	75,9	64,0	75,9	64,0
Kortfristiga fordringar	Not 14	177,6	182,3	169,6	175,3
Kassa, bank	Not 15	162,9	64,7	332,6	183,5
Summa omsättningstillgångar		416,3	310,9	578,0	422,7
SUMMA TILLGÅNGAR		2 476,5	2 260,2	4 358,9	4 083,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	Not 16	14,8	5,7	28,8	209,8
Resultatutjämningsreserv		-	-	-	-
Övrigt eget kapital		943,8	924,0	1 344,3	1 129,8
Summa eget kapital		958,6	929,7	1 373,1	1 339,6
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	193,6	181,2	193,6	181,2
Övriga avsättningar		-	-	38,7	34,9
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 18	935,5	804,2	2 307,9	2 135,2
Kortfristiga skulder	Not 19	388,9	345,2	445,6	392,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 476,5	2 260,2	4 358,9	4 083,6

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		-	-	-	-
Ansvarförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och/eller avsättningar	Not 20	845,0	874,0	845,0	874,0
Övriga ansvarförbindelser	Not 21, 22	1 560,8	1 507,2	179,7	167,5
Hyses- och leasingåtaganden	Not 23	571,2	585,0	510,0	506,5
SUMMA PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		2 977,0	2 966,2	1 534,7	1 548,0
Skulder i %		53,5 %	50,9 %	63,2 %	61,9 %
Soliditet (exklusive panter och ansvarförbindelser)		38,7 %	41,1 %	31,5 %	32,8 %
Soliditet (inklusive pensionsförpliktelser)		4,6 %	2,5 %	12,1 %	11,4 %

Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		14,8	5,7	28,8	209,8
Justering för av- och nedskrivningar		99,7	88,2	139,8	129,8
Justering för gjorda avsättningar		12,5	8,1	12,5	7,2
Justering för uppskjuten skatt		-	-	3,0	-
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		- 13,7	- 14,4	- 18,5	- 11,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		113,2	87,6	165,6	335,7
Ökning (-) / Minskning (+) av förråd m.m.	Not 13	- 11,9	- 4,4	- 11,9	- 4,4
Ökning (-) / Minskning (+) av kortfristiga fordringar	Not 14	4,7	- 15,7	5,7	- 7,5
Ökning (+) / Minskning (-) av kortfristiga skulder	Not 19	43,7	53,3	52,9	56,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten		149,6	120,8	212,3	380,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriala anläggningstillgångar		-	-	-	-
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	Not 9, 10	- 182,7	- 145,0	- 236,4	- 149,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	3,7	0,3	43,3
Investering i finansiella tillgångar		- 14,4	- 0,0	- 14,4	- 0,0
Försäljning av finansiella tillgångar		-	-	-	-
Bidrag (investerings, VA- och gatukostnadsersättning)		15,0	37,4	15,0	28,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		- 182,1	- 104,0	- 235,5	- 78,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	Not 18	130,0	-	171,4	-
Amortering av långfristiga skulder	Not 18	-	- 40,0	-	- 305,0
Ökning (-) / Minskning (+) av långfristiga fordringar	Not 12	0,7	- 4,3	0,9	1,3
Minskning av avsättningar p.g.a. utbetalningar		-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		130,7	- 44,3	172,3	- 303,7
Årets kassaflöde		98,2	- 27,6	149,1	- 1,2
Likvida medel vid årets början	Not 15	64,7	92,3	183,5	184,6
Likvida medel vid årets slut	Not 15	162,9	64,7	332,6	183,5
Förändring av likvida medel		98,2	- 27,6	149,1	- 1,2

Noter

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 1 Verksamhetens intäkter					
INTÄKTER					
Försäljningsintäkter		5,3	6,2	5,3	6,2
Taxor och avgifter		189,3	175,8	173,9	175,8
Hyror och arrenden		65,2	62,5	305,2	295,1
Bidrag		230,4	179,6	230,4	179,6
varav återbetalning AFA, se					
jämförelsestörande post	Not 4	- 14,3	-	- 14,3	-
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster		51,8	47,4	51,8	47,4
Exploateringsintäkter		27,3	3,2	18,3	3,2
Realisationsvinster		0,0	0,7	0,0	0,7
Försäkringsersättningar		0,6	0,7	0,6	0,7
Övriga intäkter		0,0	0,0	4,0	4,6
Summa verksamhetens intäkter		555,7	476,1	775,3	713,3
Not 2 Verksamhetens kostnader					
KOSTNADER					
Löner och sociala avgifter		1 208,9	1 171,1	1 233,6	1 196,0
Pensionskostnader		92,3	88,7	94,0	90,2
Köp av huvudverksamhet		820,1	723,3	820,1	723,3
Lämnade bidrag		67,5	67,1	67,5	67,1
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader		103,7	89,7	232,9	196,6
Bränsle, energi och vatten		54,6	57,6	54,3	57,6
Lokal- och markhyror		55,0	56,5	26,4	56,5
Hyra/leasing anläggningstillgångar		12,8	9,6	12,8	9,6
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial		73,2	63,0	73,2	63,0
Tele, IT-kommunikation och postbefordran		6,3	7,2	6,3	7,2
Kostnader för transportmedel, transporter och resor		20,8	20,1	20,8	20,1
Försäkringspremier och riskkostnader		13,8	11,7	13,8	11,7
Övriga främmande tjänster		78,7	68,3	78,7	68,3
Realisationsförluster och utrangering		0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader		53,6	47,6	53,8	47,1
Summa verksamhetens kostnader		2 661,4	2 481,3	2 788,3	2 614,3
Not 3 Avskrivningar					
Byggnader och anläggningar		88,6	77,8	127,7	118,4
Maskiner och inventarier		11,1	10,4	12,1	11,4
Summa avskrivningar		99,7	88,2	139,8	129,8

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 4 Jämförelsestörande poster					
<i>Jämförelsestörande poster verksamhetens intäkter</i>					
		14,3	-	14,3	-
		-	-	-	182,6
		14,3	0,0	14,3	182,6
Not 5 Skatteintäkter					
		2 010,8	1 900,8	2 010,8	1 900,8
		2,0	-15,4	-3,1	-15,4
		-3,4	11,0	1,6	11,0
		2 009,4	1 896,3	2 009,4	1 896,3
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning					
		47,4	40,8	47,4	40,8
		4,7	4,6	4,7	4,6
		-	15,0	-	15,0
		-1,7	10,2	-1,7	10,2
		83,3	87,7	83,3	87,7
		69,7	68,3	69,7	68,3
		4,0	-	4,0	-
		-6,4	-15,8	-6,4	-15,8
		200,9	210,9	200,9	210,9
Not 7 Finansiella intäkter					
		0,6	0,6	0,2	0,1
		5,4	5,7	0,0	0,0
		0,0	0,3	0,0	0,3
		0,3	0,5	0,3	0,5
		0,2	0,2	0,2	0,2
		0,0	0,0	0,0	0,4
		6,5	7,2	0,7	1,5
Not 8 Finansiella kostnader					
		8,1	12,8	34,0	48,2
		2,3	2,1	2,3	2,1
		0,1	0,1	0,1	0,1
		0,4	0,3	0,4	0,3
		10,8	15,3	36,8	50,7

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 9 Mark, byggnader och anläggningar					
Ingående anskaffningsvärde		2 532,4	2 222,1	4 786,2	4 511,2
Årets investeringar		202,9	310,2	252,0	328,5
Årets försäljningar/utrangeringar		-7,8	-	-8,6	-57,4
Omklassificering		-	-	-	-
Årets uppskrivningar		-	-	-3,9	3,9
Årets nedskrivningar		-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde		2 727,5	2 532,4	5 025,8	4 786,2
Ingående ackumulerade avskrivningar		-1 051,5	-973,8	-1 541,1	-1 437,8
Årets försäljningar/utrangeringar		7,8	-	8,3	15,1
Omklassificering		-	-	-	-
Årets avskrivningar		-88,6	-77,8	-127,7	-114,5
Årets nedskrivningar		-	-	-	-3,9
Utgående avskrivningar		-1 132,3	-1 051,5	-1 660,5	-1 541,1
Pågående projekt		277,5	314,5	286,9	319,6
Utgående bokfört värde		1 872,6	1 795,4	3 652,1	3 564,4
Not 10 Maskiner och inventarier					
Ingående anskaffningsvärde		288,7	273,7	308,7	293,2
Årets investeringar		14,2	18,6	14,3	20,3
Årets försäljningar/utrangeringar		-28,4	-3,7	-28,4	-4,8
Omklassificering		-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde		274,4	288,7	294,5	308,7
Ingående ackumulerade avskrivningar		-229,3	-221,6	-245,4	-237,8
Årets försäljningar/utrangeringar		28,4	2,7	28,4	3,8
Årets avskrivningar		-11,1	-10,4	-12,1	-11,4
Utgående avskrivningar		-211,9	-229,3	-229,1	-245,4
Pågående projekt		5,5	2,9	5,5	2,9
Utgående bokfört värde		68,0	62,2	71,0	66,2
Not 10a Nettoinvesteringar					
Årets investeringar, enligt not 9 och 10		217,1	328,9	266,3	348,8
Förändring av pågående arbete, enligt not 9 och 10		-34,4	-183,8	-30,1	-199,3
Nedskrivning		-	-	-	-
Justering på grund av omklassificering		-	-	-	-
Summa nettoinvesteringar		182,7	145,0	236,4	149,7

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar – aktier och andelar					
	Aktier i Tyresö Bostäder AB	50,0	50,0	-	-
	Aktier i Tyresö Näringslivs AB	2,5	2,5	-	-
	Aktier i Tyresö Vindkraft AB	0,1	0,1	-	-
	Aktier i Stockholmsregionens Försäkrings AB	4,1	4,1	4,1	4,1
	Övriga aktier	0,3	0,3	0,3	0,3
	Kommuninvest ekonomisk förening	30,6	2,1	30,6	2,1
	Andel i bostadsrätter	10,4	10,4	10,4	10,4
	Tyrestaskogen, grundfond	3,0	3,0	3,0	3,0
	Summa aktier och andelar	101,0	72,5	48,4	19,9
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar – långfristiga fordringar					
	Tyresö Näringslivsaktiebolag	10,0	10,0	-	-
	Utlämnade gatukostnadslån	6,9	7,6	6,9	7,6
	Avgår kortfristig del av långfristigt lån	-0,5	-0,6	-0,5	-0,6
	Övriga långfristiga fordringar	2,1	2,2	2,9	3,2
	Summa långfristiga fordringar	18,5	19,3	9,3	10,2
	Summa finansiella anläggningstillgångar (not 11 och 12)	119,5	91,7	57,7	30,2
Not 13 Förråd, exploateringstillgångar m.m.					
	Förråd presentartiklar och gåvor	0,3	0,2	0,3	0,2
	Exploateringsmark Trollbäcken	9,9	4,3	9,9	4,3
	Exploateringsmark Bollmora	15,6	15,3	15,6	15,3
	Exploateringsmark Tyresö Strand	36,8	37,0	36,8	37,0
	Exploateringsmark Östra delarna av Tyresö	13,2	7,1	13,2	7,1
	Summa förråd, exploateringstillgångar m.m.	75,9	64,0	75,9	64,0
Not 14 Kortfristiga fordringar					
	Kundfordringar	26,8	34,2	22,3	31,6
	Värdereglering av kundfordringar	-3,7	-4,1	-3,7	-4,1
	Skattefordringar	24,2	21,2	24,2	21,2
	Övriga kortfristiga fordringar	5,8	46,6	7,7	46,0
	Upplupna ränteintäkter	5,4	5,7	5,4	5,7
	Upplupna skatteintäkter	1,9	0,3	1,9	0,3
	Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	117,2	78,4	111,8	74,7
	Summa kortfristiga fordringar	177,6	182,3	169,6	175,3

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 15 Kassa och Bank					
PlusGiro		4,0	6,0	4,0	6,0
Bankmedel, övriga banker		158,9	58,6	328,6	177,5
Summa kassa och bank		162,9	64,7	332,6	183,5

Tyresö kommun inklusive helägda kommunföretag har avtal om finansiella tjänster med Swedbank i Tyresö. Avtalet innefattar förutom sedvanliga banktjänster även hantering av likvida medel via koncernkonto samt koncernkontokredit på 150 Mkr.

Not 16 Eget kapital

Ingående kapital enligt balansräkningen *	938,3	932,6	1 339,6	1 136,9
Justering eget kapital Tyresö Bostäder	-	-		1,4
Justering eget kapital **	5,5	-8,6	4,7	-8,6
Periodens resultat	14,8	5,7	28,8	209,8
Summa eget kapital	958,6	929,7	1 373,1	1 339,6

* I det egna kapitalet ingår ackumulerat resultat för renhållningen, förlust med 6,3 mkr samt ackumulerat resultat för VA, förlust med 0,5 mkr. Se även not 24.

** Justering eget kapital 2015 består av justering timlöner samt uppskrivning insatskapital Kommuninvest.

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser Specifikation per förmån					
Pensionsbehållning		0,0	0,0	0,0	0,0
Förmånsbestämd ÅP		144,8	133,9	144,8	133,9
Pension till efterlevande		1,1	1,0	1,1	1,0
PA-KL pensioner		9,5	10,1	9,5	10,1
Särskild avtalspension ÖK-SAP		0,0	0,7	0,0	0,7
Löneskatt		37,7	35,4	37,7	35,4
Summa specifikation		193,0	181,2	193,0	181,2
Avsättning för förtroendevaldas pensioner		0,4	-	0,4	-
Löneskatt		0,1	0,0	0,1	0,0
Summa avsatt till pensioner, förtroendevalda		0,6	0,0	0,6	0,0
Ingående avsättning pensioner, exklusive ÖK-SAP		145,1	138,9	145,1	138,9
Försäkring		-	-	-	-
Ränteuppräknig		2,3	2,1	2,3	2,1
Basbeloppsuppräknig		0,3	-0,3	0,3	-0,3
Nya utbetalningar		-5,1	-4,8	-5,1	-4,8
Sänkning av diskonteringsränta		-	-	-	-
Intjänad PA-KL		-	0,0	-	0,0
Slutbetalning FÅP		-	0,5	-	0,5
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension		12,8	8,5	12,8	8,5
Nya efterlevandepensioner		0,2	0,1	0,2	0,1
Övrig post		-0,3	-0,0	-0,3	-0,0
Utgående avsättning, exklusive särskild löneskatt		155,3	145,1	155,3	145,1
Löneskatt		37,7	35,2	37,7	35,2
Summa avsatt till pensioner, exklusive ÖK-SAP		193,0	180,4	193,0	180,4
Ingående avsättning pensioner ÖK-SAP		0,7	0,3	0,7	0,3
Förändring under året ÖK-SAP		-0,6	0,3	-0,6	0,3
Utgående avsättning, exklusive särskild löneskatt		0,0	0,7	0,0	0,7
Löneskatt		0,0	0,2	0,0	0,2
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP		0,0	0,8	0,0	0,8
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		193,6	181,2	193,6	181,2
Aktualiseringsgrad		97,0 %	96,0 %	97,0 %	96,0 %

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 18 Långfristiga skulder					
Lån i banker och kreditinstitut (se specifikation innehav, not 18a)		700,0	570,0	2 081,4	1 910,0
Gatukostnadsbidrag		49,2	53,1	49,2	53,1
VA-anslutningsbidrag		72,6	63,2	72,6	63,2
Investeringsbidrag		113,7	117,9	104,7	108,9
Summa långfristiga skulder		935,5	804,2	2 307,9	2 135,2

Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Not 18a Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut

Lån som förfaller inom

0-1 år	300,0	270,0	725,0	1 065,0
1-3 år	200,0	200,0	755,0	520,0
3-5 år	200,0	100,0	601,4	225,0
Senare än 5 år		-		100,0
Summa	700,0	570,0	2 081,4	1 910,0

Kreditgivare

Nordea Hypotek		100,0	100,0	335,0
Handelsbanken		-		100,0
Kommuninvest	700,0	470,0	1 906,4	1 400,0
SEB		-	75,0	75,0
Summa kreditgivare	700,0	570,0	2 081,4	1 910,0

Checkräkningskrediten uppgår till 150 Mkr, varav 0 Mkr var utnyttjad i årsbokslutet 2015
Kommunens snittränta 2015-12-31 uppgick till 1,01 %

Tyresö Bostäders snittränta 2015-12-31 uppgick till 1,68 % inklusive derivat, exklusive borgensavgift

Tyresö Vindkrafts AB låneskuld uppgick till 41,4 mkr per 2015-12-31 och räntan är bunden till 0,83 %

Kommunens räntebindningstid uppgår till 715 dagar

Tyresö Bostäders räntebindningstid uppgår till 500 dagar

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 19 Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		124,2	101,2	140,1	113,5
Personalens skatter och avgifter		41,8	39,6	41,8	39,6
Moms och punktskatter		4,0	7,3	4,0	7,3
Övriga kortfristiga skulder		37,4	22,8	45,0	25,1
Upplupna pensionskostnader		42,7	40,8	42,7	40,8
Upplupen löneskatt		11,2	11,9	11,2	11,9
Upplupna semesterlöner		60,2	57,5	60,2	57,5
Upplupna räntekostnader		1,5	1,5	1,5	1,5
Förutbetalad skatteintäkt		3,1	15,4	3,1	15,4
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		62,6	47,1	95,9	80,2
Summa kortfristiga skulder		388,9	345,2	445,6	392,8
Not 20 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder och/eller avsättningar					
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998					
Ingående ansvarsförbindelse		686,5	716,1	686,5	716,1
Räntesuppräknings		7,4	7,4	7,4	7,4
Basbeloppsuppräknings		4,8	0,2	4,8	0,2
Gamla utbetalningar		-32,5	-31,9	-32,5	-31,9
Sänkning av diskonteringsränta		-	-	-	-
Aktualisering		-2,0	1,6	-2,0	1,6
Bromsen		-	-4,3	-	-4,3
Övrig post		-0,6	-2,6	-0,6	-2,6
<i>Utgående ansvarsförbindelse, exklusive särskild löneskatt</i>		<i>663,6</i>	<i>686,5</i>	<i>663,6</i>	<i>686,5</i>
Löneskatt		161,0	166,5	161,0	166,5
Summa pensionsförpliktelser KPA		824,5	853,0	824,5	853,0
Pensionskund Södertörns					
Brandförsvarsförbund, inklusive löneskatt		20,4	21,0	20,4	21,0
Summa pensionsförpliktelser		845,0	874,0	845,0	874,0
Not 21a Borgensåtaganden					
Tyresö Bostäder AB		1 340,0	1 340,0	-	-
Tyresö Vindkraft AB		41,4	-	-	-
Tyresö Sportcenter AB		0,5	0,5	0,5	0,5
Tyresö Nya Badanläggning AB		140,0	131,6	140,0	131,6
Trollbäckens Tennisklubb		4,0	-	4,0	-
Brf Hanviken (Aniara)		34,8	34,9	34,8	34,9
Övriga långa lån		0,1	0,2	0,1	0,2
Summa borgensåtaganden		1 560,8	1 507,2	1 77,4	167,2

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
	Not 21b Solidarisk borgen				
	Tyresö kommun har i september 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tyresö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 325 620 649 807 kronor och totala tillgångar till 319 573 677 123 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 339 364 792 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 297 607 578 kronor.				
	Not 22 Övriga ansvarsförbindelser				
	Garantiåtagande FASTIGO	-	-	0,3	0,3
	Summa övriga ansvarsförbindelser	0,0	0,0	0,3	0,3
	Not 23 Hyres- och leasingåtaganden				
	Inom 1 år	2,7	4,8	1,7	0,5
	Senare än ett år men inom fem år	23,8	35,0	16,0	23,3
	Senare än fem år	544,7	545,2	492,3	482,7
	Summa hyres- och leasingåtaganden	571,2	585,0	510,0	506,5
	Summa panter och ansvarsförbindelser (not 20-23)	2 977,0	2 966,2	1 534,7	1 548,0

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 24 Vatten och avlopp					
Resultatrapport Vatten och avlopp					
Verksamhetens intäkter		68,5	67,4		
Verksamhetens kostnader		-57,5	-55,7		
Avskrivningar		-8,2	-5,9		
Verksamhetens nettokostnader		2,8	5,8		
Finansiella intäkter		-	-		
Finansiella kostnader		-4,6	-2,4		
Årets resultat		-1,8	3,4		
Avsättning/återföring förutbetalad intäkt					
VA-kollektivet		1,4	-1,4		
Resultat efter bokslutsdisposition		-0,5	2,0		
Balansrapport Vatten och avlopp					
Anläggningstillgångar		256,5	176,2		
Omsättningstillgångar		7,4	8,3		
Summa tillgångar		264,0	184,5		
Akkumulerat underskott/överskott		0,0	-2,1		
Ingående skuld VA-kollektivet		1,4	0,0		
Årets resultat		-1,8	3,5		
Utgående skuld VA-kollektivet		-0,5	1,4		
Skulder		264,4	183,1		
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		264,0	184,5		

Redovisningsprinciper

Kommunen

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bland annat innebär detta:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer kommunen till del och det går att beräkna intäkterna på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar redovisas i de belopp varmed de beräknas bli betalade.
- Tillgångar och skulder redovisas till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för löpande användning eller innehav med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen i Tyresö kommun har satts till 50 000 kronor.

Anläggningstillgångar

Enligt rekommendation RKR 18.1 bokförs investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar görs linjärt för den beräknade nyttjandeperioden, det vill säga med lika stora belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar i form av mark och pågående arbeten gör kommunen inga avskrivningar.

Intervall, avskrivningstider:

Byggnader	3–50 år
Maskiner och inventarier	3–25 år
Aktier och andelar	ingen avskrivning
Mark och bostadsrätter	ingen avskrivning

En nyttjandeperiod ska omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt.

För anläggningstillgångar med komponenter som har olika nyttjandeperiod och där varje komponents anskaffningsvärde är en stor del av det totala anskaffningsvärdet för investeringen, ska avskrivningen delas upp på komponenter för att avskrivningarna ska ge en rättvisande resultatredovisning.

Från och med räkenskapsåret 2015 tillämpar kommunen komponentavskrivning enligt rekommendation RKR 11.4. Alla betydande investeringar som tas i bruk delas in

i komponenter. Under 2015 har befintliga anläggningstillgångar delats upp på anläggningar som överstiger 15 mkr.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet för den period kostnaderna avser, enligt huvudmetoden i rekommendation RKR 15.1, vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för investeringar.

Pensionsskuld

Pensionsskuld som uppstått före 1998 redovisar Tyresö kommun som en ansvarsförbindelse, enligt blandmodellen. Pensionsskuld som uppkommit från och med den 1 januari 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och årets förändring redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen. Pensionsskuldens räntekostnad redovisas bland finansiella kostnader i resultaträkningen.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas på en egen rad i resultaträkningen och i not. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande ska den uppgå till ett väsentligt belopp och vara av ett sådant slag att den inte väntas inträffa ofta eller regelbundet.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår alla bolag och kommunförbund där kommunen har ett betydande inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Konsolidering sker med proportionell metod.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar

• Tyresö Bostäder AB	100 %
• Tyresö Näringslivsaktiebolag	100 %
• Tyresö Vindkraft AB	100 %
• Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	29,6 %
• Södertörns överförmyndarnämnd	13,16 %
• Södertörns brandförsvärsförbund	9,04 %
• Stockholmsregionens Försäkring AB	4,07 %
• Världus AB	5,5 %

Alla bolag där kommunens ägarandel är större än 20 procent konsolideras, med undantag för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund där det inte finns konsolideringsskyldighet enligt rekommendation RKR 8.2, på grund av att det har marginell ekonomisk påverkan för kommunen.

De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Om det är skillnader i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

Tillfälligt blank sida

Saker vi är stolta över...

- Goda resultat i medborgarundersökningar
- Starkt föreningsstöd, aktiva föreningar
- Entreprenörsanda
- Hög sysselsättningsgrad
- Hög trafiksäkerhet (topp 10 i landet)
- Låga koldioxidutsläpp
- Hög valdeltagande
- God medborgarinformation via Servicecenter och webb
- Positivt ekonomiskt resultat 19 år i rad

tyresö kommun

Postadress 135 81 Tyresö
Besöksadress Marknadsgränd 2
Telefon 08-5782 91 00

E-post kommun@tyreso.se
www.tyreso.se

UTDRAG

§ 2

Dnr 2016/KFN 0034 001

Verksamhetsberättelse kultur- och fritidsnämnden 2015

Kultur- och fritidsnämndens beslut

- Verksamhetsberättelsen för kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde 2015 fastställs.

Beskrivning av ärendet

Verksamhetsberättelse för år 2015, se bilaga.

Bilagor

Verksamhetsberättelse KFN 2015.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	---	--

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1. Omvärldsanalys	3
2. Viktiga händelser i kultur- och fritidsnämnden	5
3. Sammanfattande resultat i kultur- och fritidsnämnden	6
4. Riskhantering och internkontroll	6
5. Särskilda uppdrag	8
Särskilda uppdrag från kommunplanen	8
Särskilda uppdrag från kommunplanen för verksamhetsområdet	8
Nämnduppdrag	9
6. Verksamhetsområde 9 – Bibliotek, kultur och fritid (inkl. fritidsgårdar)	10
7. Mål och resultat	15
8. Kvalitetsgarantier	28
9. Sammanfattande analyser – verksamhet och ekonomi	28
10. Framtiden - Nya mål och prioriteringar	27

1. Omvärldsanalys

Fritid

Det sker en snabb utveckling inom den digitala sfären och fler och fler använder smartphones och surfplattor med följd att de är ständigt uppkopplade och förväntar sig åtkomst av digitala tjänster.

Tyresö kommun har flera lag etablerade på elitnivå. Anläggningskraven för spel på elitnivå ställer allt högre krav på hallar/anläggningar. I längden kommer det vara svårt för kommunerna att tillmötesgå de krav som ställs från förbunden, ingen kommun klarar av att ha elitidrottsarenor för alla sporter. Det är därför viktigt att se över möjligheterna till regional samverkan vid byggandet av tävlingsarenor.

Fritid och föreningsliv betyder mycket för unga människor i Tyresö. Cirka 68 procent av eleverna i skolor 4 - 6 är med i en eller flera idrottsföreningar. Motsvarande siffror för eleverna i årskurs 7 - 9 samt i gymnasiet är 56 respektive 34 procent.

Idrotten som motionsform är en viktig faktor både i folkhälsoarbetet och för människors välbefinnande. Ändrade levnadsvanor med bl.a. ökad andel stillasittande aktiviteter har i en mängd rapporter lyfts fram som en fara. Folkhälsorapporten 2011 från Karolinska Institutet framhåller att andelen personer med kraftig övervikt i Sverige har fördubblats sedan 1980. Motion, idrott och rekreation är därför viktiga komponenter i ett hälsosamt liv.

Bibliotek

Vid sidan av bibliotekslagen är den av fullmäktige antagna biblioteksplanen gällande 2015-2019 vägledande för bibliotekets verksamhet. Kungliga biblioteket har av regeringen utsetts att leda utvecklingen av landets biblioteksverksamhet och har fått i uppdrag att utforma en ny biblioteksstrategi. I regeringens budgetproposition för 2016 anges att skolbiblioteken utgör en viktig resurs i arbetet med elevernas lärande, folkbiblioteken fokuserar på barns läsning på deras fritid. Arbetet med att överbrygga det digitala utanförskapet fortsätter med nationella kampanjer och e-medborgarveckor. Även internationellt gäller detta uppdrag och behov för biblioteken, vilket den internationella överenskommelsen - Lyondeklarationen - 2015 fastslog. Lyondeklarationen manar FN:s medlemsstater att via FN:s utvecklingsdagordning post-2015 göra en internationell utfästelse för att säkra att alla har tillgång till, förstår, använder och delar information som är nödvändig för att främja hållbar utveckling och demokratiska samhällen. Biblioteken har en viktig nyckelroll i demokratins infrastruktur. Biblioteksrummet är en allt viktigare arena. Biblioteket är en av få platser i vårt moderna samhälle där man kan vara utan några krav på motprestation, ekonomiska eller krav på politisk eller religiös övertygelse. Eftersom folkbiblioteket välkomnar alla finns också möjligheten att där möta vem som helst. Bibliotekslagens § 2 att biblioteksverksamhet skall finnas tillgänglig för alla, är i dessa tider allt viktigare.

Kultur och fritidsgårdar

En viktig kulturfråga är balansen mellan bevarande och utveckling och hur dessa samverkar. Det gäller kulturarvsfrågorna, våra natur- och kulturmiljöer och själva definitionen av vad som är kultur.

Den digitala utvecklingen är snabb och skapar nya beteenden och utmaningar. Medborgare i alla åldrar förväntar sig hög tillgänglighet och möjlighet till medinflytande. Hela stockholmsregionen är i en expansiv fas som dels innebär att fler medborgare behöver service, men också att kulturen knyts närmare samhällsplaneringen. I takt med inflyttningen ökar intresset för kommunens egen historia. Klimatfrågor är viktiga i samhället och nu när det behövs attityd-och livsstilsförändring i samhället så är det strategiskt att satsa på utbildningar av barn och unga samt de som arbetar med dessa grupper.

Befolkningen blir allt äldre och satsningar på målgruppen skapar livskvalitet, hälsa och även ekonomiska vinster. Kulturen har betydelse för integration, hälsa och social kontext. Många kommuner använder kultur som en resurs i arbetet att ta emot de flyktingar som kommer till vårt land.

Regeringen har tillsatt en utredning som arbetar med att ta fram en nationell strategi för en mer jämlik och tillgänglig kulturskola. En uttalad ambition är att ge alla barn och unga likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kultutövande i verksamhet av hög kvalitet och tillgänglighet.

På kulturskolan ökar intresset för individuella grenar, medan intresset för gruppverksamhet sjunker.

Fritidsgårdsverksamheten måste utveckla, hitta nya former och skapa nya verksamheter utifrån besökarnas önskemål. Ungdomsgrupperna förändras och så även deras intressen vilket innebär att verksamheten måste hela tiden hålla sig ajour med ungdomskulturer, ta del av forskning och genom kommunikation med ungdomar utveckla verksamheten.

Enligt uppföljningen av rapporten "ung livsstil", levnadsvillkor för unga med funktionsnedsättning, i åldrarna 16-25 år kvarstår sammanhanget att målgruppen idrottar och deltar i föreningslivet i mindre utsträckning än unga utan funktionsnedsättning. Senaste undersökningen visar också på att funktionshindrade unga känner sig mer otrygga och rädda i samhället. 13 procent bär på den känslan jämfört med 6 procent bland övriga unga. I båda grupperna finns det en tendens att flickor i högre grad är otrygga eller rädda. Unga med funktionsnedsättning går även i större utsträckning på offentliga mötesplatser som fritidsgårdar och ungdomens hus.

2. Viktiga händelser i kultur- och fritidsnämnden

Tyresö fritidsgårdar och Bergfotens fritidsgård flyttades till kultur- och fritidsnämndens område, och organiserades under avdelningen Tyresö kultur och fritidsgårdar. En chef för kulturskolan tillsattes från hösten.

Kommunstyrelsens remiss om lokalisering och utformning av multihuset (numera benämnt kultur- och kunskapscenter) har besvarats av kultur- och fritidsnämnden. Synpunkter framfördes på utformning avseende bl.a. bibliotek, konsthall och teater- och konsertsal.

Det har också beslutats om investeringar i Alby frihetsområde.

Arrendatorn på Uddby gård sade upp avtalet och ett omfattande utredningsarbete gjordes för att ta fram ett aktuellt avtal och hitta en ny arrendator. Detta undertecknades i december. Lösningar för vad som ska hända med den kulturhistoriska samling som idag finns på gården i privat ägo diskuterades parallellt och förhoppningsvis kan ett avtal träffas som reglerar ägande, förvaltning och placering.

Allt fler flyktingar kommer till Sverige och Stockholmsområdet. Tyresö kommun startade i oktober efter förfrågan från Migrationsverket ett evakueringsboende för flyktingar i Kvamhjulet hus B. De föreningar och privatpersoner som hyrt lokaler i Kvamhjulet erbjöds andra lokaler för sin verksamhet. Avtalet med Migrationsverket gäller t.o.m. 31 maj 2016.

Ett övergripande konstprogram för Norra Tyresö Centrum har tagits fram med hjälp av en konstkonsult.

Ett långt samarbete mellan kulturenheten och socialförvaltningen upphör i och med att verksamheten *Kom in* läggs ner vid årsskiftet. Därefter köps inga fler musikprogram in till äldreboendena genom kulturenheten.

Profilfritids, som innebär att föreningar driver fritids för barn i åldern 9-12 år har utvärderats och verksamheten har förlängts med ett år t.o.m. 31 juli 2017.

Under 2015 har fritidsgårdarna startat upp och utvecklat HBTQ-verksamheten Arcus för ungdomar.

Biblioteken tog en ny mötes- och programlokal i bruk i Strandbiblioteket den 1 oktober och samtidigt utökades öppettiderna i Strand med 8 timmar per vecka.

3. Sammanfattande resultat i kultur- och fritidsnämnden

Resultaträkning för verksamhetsområde Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Differens
Intäkter	132 735	133 635	900
Försäljning	1265	1176	-89
Anslag från kommunfullmäktige	120357	120357	0
Övriga interna intäkter	4030	5395	1 365
Taxor och avgifter	5525	5982	457
Övrigt	1558	725	-833
Kostnader	132 735	130 631	2 104
Personalkostnader	34394	34130	264
Köp av verksamheter	16043	16083	-40
Interna kostnader	16997	15380	1 617
Lokalkostnader	43633	43814	-181
Övrigt	21668	21224	444
Resultat	0	3 004	3 004

4. Riskhantering och internkontroll

Fritid

Risk	Åtgärder	Kontrollinsatser	Ansvar
Lokal eller anläggningsbrist	Anläggningsförsörjningsplan. Omvärldsanalyser.	Samverkan vid översikts- och detaljplanearbete.	Utvecklingsförvaltningen
Gammalt låssystem, inpasseringsproblem och obehöriga i hallarna.	Arbeta för att installera ett modernare inpasseringssystem med behörighetskontroll.	Kontroll i hallarna. Kontroll via bokningssystemet (gäller vid nytt inpasseringssystem).	Utvecklingsförvaltningen och KSK:s Fastighet & Facility

Uppföljning

Arbete pågår med att ta fram en anläggningsförsörjningsplan och samverkan i planarbetet.

Fritidschefen har varit med i kommunens arbete med att upphandla ett nytt inpasseringssystem i kommunala anläggningar.

Bibliotek

Risk	Åtgärder	Kontrollinsatser	Ansvar
Ej uppfylla nämndplanens mål avseende medborgarfokus. "Besöksstatistik och aktiva låntagare skall bibehållas på nuvarande nivå".	Tillgängliggöra biblioteket på ett så attraktivt sätt som möjligt. Teckna avtal med skola och gymnasium i enlighet med nya biblioteksplanen.	Följa besöksstatistik och aktiva låntagare i våra olika mätredskap under året och speciellt noga i samband med delårsbokslut i augusti.	Bibliotekschef

Uppföljning

Biblioteket har tillgängliggjorts på ett så attraktivt sätt som möjligt. Avtal har tecknats med skola och gymnasium i enlighet med nya biblioteksplanen. Besöksstatistiken och aktiva låntagare har följts under året och speciellt noga i samband med delårsbokslut i augusti.

Kultur

Risk	Åtgärder	Kontrollinsatser	Ansvar
Medborgare med digitalt utanförskap stängs ute från möjligheten att ansöka om bidrag.	Hänvisa till bibliotekets "Boka en tjänst", Servicecenter, föreningen Seniornet och liknande.	Jämföra inkomna ansökningar med föregående år för att kartlägga om aktörer uteblir. Undersöka varför i så fall.	Handläggande tjänsteman
Tekniken fallerar	Ge uppskov med sista ansökningsdag.	Kontrollera att tjänsten fungerar.	Handläggande tjänsteman
Att avsedd effektivisering inte uppnås (se även nedan)	Ta bort manuell handläggning genom att koppla e-tjänsten mot W3D3.	Möte med IT i syfte att få till stånd en koppling mot W3D3	Kulturenheten IT
Uppdraget att integrera tjänsterna ligger hos en annan avdelning och kostnaden är okänd.	Verka för att IT får i uppdrag att integrera tjänsten och att man avsätter medel.	Avstämningsmöten under 2015.	Kulturenheten KFN IT

Uppföljning

Kulturavdelningen har genomfört flera åtgärder för att underlätta för föreningarna att ansöka om kulturbidrag digitalt. Nyheter har presenterats i föreningsnytt och e-postutskick till föreningarna har

genomförts. En del föreningar har fått information och tekniskt support via telefon. År 2015 ökade antalet från 22 till 92 procent som ansöker digitalt.

5. Särskilda uppdrag

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN

- **Konkurrensutsättning**

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Kommentar:

2013 redovisades två utredningar till kultur- och fritidsnämnden om konkurrensutsättning av nämndens ansvarsområden.

- **Taxor och avgifter**

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering

Kommentar:

Taxorna för ishallar, bollplaner, idrottshallar, gymnastiksalor och samlingsalar höjdes 1 januari 2013 respektive 1 januari 2014. En utvärdering gjordes vid årsskiftet om taxornas effekt på efterfrågan och nyttjandegrad. Bokningsfrekvens och nyttjandegrad har inte påverkats. Hyror av klubblokaler och liknande är, enligt avtal, indexreglerade.

Evenemangstaxan sågs över 2014 och har höjts 1 januari 2015 respektive 1 januari 2016.

Kulturskolans avgifter är indexreglerade.

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET

- Genomföra den planerade Alby-utvecklingen

Kommentar:

Fritidsavdelningen har under våren -15 färdigställt discgolfbanan i Alby friluftsområde. Vintern 2014-2015 var det premiärsäsong för de nya pulkabackarna, en vanlig för de yngre barnen och en något längre "rodelbana" för de lite äldre barnen.

Under sommaren och hösten har det genomförts stora renoveringar av byggnaderna vid Alby friluftsgård, t ex prästgården, bastun, naturskolan och värmestugan har fräschats upp rejält.

Under senhösten har arbetet med att förbättra 4 km slingan startat upp. Slingan ska breddas till att vara mellan 4-6 m beroende på hur naturen och möjligheterna utifrån detta ser ut. Slingan ska också få en ny ledbelysning med nergrävd kabel. Upphandling pågår och arbetet beräknas vara klart under 2016.

Under hösten har också beslutats om hur det nya informationscentrat ska se ut. Arbetet med detta och övrig skyltning inom området fortsätter under 2016.

Under året sade arrendatorn på Uddby gård upp avtalet. Ett arbete att utveckla skrivelsen *Attraktiv Alby* i de delar som rör Uddby gård resulterade i skrivelsen *Natur- och kulturspåret*.

- Utveckla någon form av kulturhus i anslutning till Tyresö centrum i nära samverkan med andra aktörer

Kommentar:

Möjligheten att bygga ett Kultur- och kunskapscenter har utretts under året. Studiebesök och möten för medborgardialog har genomförts. Beslut är fattat i Kommunstyrelsen att projektera en byggnad på tomten vid vårdcentralen i samarbete med fastighetsägaren Hemsö.

- Arbeta fram en strategisk anläggningsförsörjningsplan inom verksamhetsområdet.

Kommentar:

Fritidsavdelningen har under 2015 startat upp arbetet med att arbeta fram en strategisk anläggningsplan. Samverkan sker med ansvariga för ÖP 2035, Wättingestråket, strategier inom BoU samt Fastighet & Facility. Beräknas vara klar 2016.

NÄMNDUPPDRAG

- Utvidga Albyrådet till ett Friluftsråd med en arbetsgrupp som omfattar alla berörda förvaltningar.

Uppdraget redovisades på nämnden den 18 maj 2015.

Detta uppdrag genomfördes enligt plan under 2015. Det första mötet i det nya friluftsrådet hölls den 22 september 2015.

- Utredda möjligheten att anordna en Musikvecka på våren.

Uppdraget redovisades på nämnden den 16 februari 2015.

Förvaltningen utredde frågan och föreslog att en musikvecka genomförs i samarbete med föreningslivet. Detta kommer att ske på Forellen den 15-21 februari 2016.

- Utredda kostnader och föreslå hur förslag från utredningen kring funktionsnedsatta om s.k. "Kompisstöd" kan genomföras från 2016. Utredningen ska vara klar senast april 2015 så att ev. ökande kostnader kan inkluderas i Kommunplanen för 2016.

Uppdraget redovisades på nämnden den 27 april 2015.

Fritidsavdelningen har under året arbetat med att se över de praktiska detaljerna kring kompiskortet.

Kostnaderna för att införa kompiskortet är den arbetsinsats som krävs för att ta emot och godkänna ansökningar om kompiskort. En arbetsinsats krävs också för att ta kontakt med föreningar och privata aktörer som kan tänka sig att ansluta sig till kompiskortet. Inledningsvis tas kontakt med cirka sex föreningar och privata aktörer som har aktiviteter och evenemang i Tyresö för att och fråga om de kan tänka sig att ansluta sig till kompiskortet.

Om det blir ett antal som anmäler sig läggs information ut på hemsidan om att funktionsnedsatta kan ansöka till fritidsavdelningen om ett kompiskort. I ansökan ska en referensperson anges som kan intyga funktionsnedsättningen.

Ingen ytterligare handläggning och bedömning görs kopplat till personens funktionsnedsättning. Målgruppen är barn- och ungdomar med funktionsnedsättning i åldern 10-25 år. Beräknas starta i augusti 2016.

6. Verksamhetsområde 9 – Bibliotek, kultur och fritid (inkl. fritidsgårdar)

6.1 ÅRETS VERKSAMHET

Fritid

Fritidsavdelningen har under 2015, i samarbete med kulturavdelningen och kommunens föreningar, fortsatt sitt samarbete med Tyresö Föreningsråd. Rådet arrangerar också kurser och utbildningar som gynnar föreningslivet. Föreningsrådet deltog också i utnämningen av föreningspristagare och som prisutdelare vid Kultur- och idrottsgalan.

På informationssidan fyller Föreningsportalen en viktig funktion till förmån för kommunens föreningsliv. Sidan samlar all föreningsinformation på ett och samma ställe. Bland flera

servicefunktioner kan bokningsförfrågningar ske centralt. Föreningsnytt som är ett elektroniskt nyhetsbrev, har kommit ut med 4 nummer.

Föreningarna erbjuds att via tyreso.se presentera sina lovaktiviteter i evenemangskalendern. Detta ger föreningslivet en god möjlighet att på ett enkelt sätt kunna marknadsföra sina aktiviteter.

Foldern "Kul Fritid i Tyresö" ges ut till alla kommunens barn i årskurs F-6 under augusti månad. Uthyrningsverksamheten på föreningsgården Kvarnhjulet har under 2015 legat på en fortsatt mycket hög uthyrningsnivå. Lokaler är mycket ändamålsenliga. Genom avtal med Migrationsverket startades ett evakueringsboende för flyktingar i Kvarnhjulet i slutet av 2015. För de föreningar som hade hyrt lokaler i Kvarnhjulet ordnas andra likvärdiga lokaler. Avtalet med Migrationsverket gäller t.o.m. 31 maj 2016.

En tydlig trend är att alla våra uthyrningsbara lokaler fortsatt utnyttjas på en hög nivå. De kommunala anläggningar som fotbollsplaner, idrottsbodar, gymnastiksal, ishallar etc. står för en total bokningsfrekvens på över 70 000 timmar per år. I huvudsak är det våra barn- och ungdomsföreningar som står för den stora andelen.

Under året har stora satsningar gjorts vad gäller anläggningar för motionsidrott och friluftsliv. Se vidare under respektive område.

All närvarorapportering av Lokalt Aktivitetsstöd sker via kommunens nya redovisningssystem ApN – aktivitetskort på nätet. Implementering av programmet startades under verksamhetsåret 2013 och är nu i full drift. Redovisningen i ApN visar att cirka 70 procent av barn och ungdomar i Tyresö 7-20 år är aktiva inom en idrottsförening. 49 procent är flickor och 51 procent är pojkar.

Alla kommunens utegym är väldigt populära och de uppskattas verkligen av våra motionerande invånare. Under hösten blev kommunens fjärde utegym klart. Det ligger i Strandområdet, längs med Tyresö gårdsväg, på ängen alldeles intill Strandskolan.

Den 16 augusti invigdes den nya 18 håls discgolfbanan i Alby friluftsområde.

En långfärdsskridskobana på Drevviken har anlagts och är ett samarbete mellan Huddinge, Haninge, Stockholm och Tyresö kommun. Säkerhetsutrustning har köpts in. I samarbete med Tyrestastiftelsen så har en del utrustningar i naturreservatet/nationalparken genomförts. Säkerhetsutrustning har köpts in till Sandholmarna och Alby.

I september månad meddelade Svenska Livräddningssällskapet att Tyresö kommun blivit godkända som en "Vattensäker kommun". Nya riktlinjer för detta arbete utarbetades under året inför ansökan.

22-23 maj 2015 genomfördes Fritidsmässan Minfritid.nu. Mässan riktar sig till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning samt deras familjer, personal, vänner och andra intresserade. Den 12 juni var Tyresö, för femte året i rad, med och ordnade ett Beachparty på Dalarö för ungdomar 12-21 år som behöver extra stöd. Tyresö kommun erbjuder även gratis naturguidningar för allmänheten. Några av dessa guidningar är anpassade för personer med nedsatt rörelseförmåga. Fritidsavdelningen och kulturenheten har ett samarbete där teaterföreställningar erbjuds för barn med särskilda behov.

Kultur- och fritidsgalan genomfördes i mars 2015 och ett antal priser delades ut till personer aktiva inom kultur- och fritidsområdet i Tyresö kommun.

Renoveringar och underhåll av friluftsbaden har skett. På idrottsplatserna har ny belysning installerats på Tyresövallen, ny byggnad på Trollbäcken. Den 29 april invigdes den nya 7-manna konstgräsplanen på Nyboda skolas skolgård.

Fritidsavdelningen har också genomfört ett antal föreläsningar för föreningar och allmänhet. Några föreningar har fått kvalitetsutmärkelsen Utmärkt förening.

Biblioteket

Den nya biblioteksplanen har följts och alla de uppdrag som avser folkbiblioteket har utförts. Däremot har uppdraget att finna ny lokal för Trollbäckens bibliotek på Alléplan, som kräver politiska beslut, inte genomförts.

Ny utvidgad mötes- och programlokal i Strandbiblioteket togs i bruk 1 oktober och samtidigt utökades öppettiderna i Strand med 8 timmar per vecka

Avtalat åtagande mot kommunens samtliga sexåringar med biblioteksbesök har genomförts med 66 visningar för 815 barn. Avtalet omfattar även friskolorna.

Många aktiviteter för barn har genomförts såsom sagolek, femåringar läser, sommarboken, skivklubben och läsläsning tillsammans med Röda korset. Vidare har aktiviteter för seniorer genomförts genom samarbete med senior-Net med IT-verksamhet för äldre. Ett större program på europeisk och nationell nivå som en del av den treåriga DIGIDEL-satsningen har genomförts som verkar för ökad digital delaktighet. Get-online week och medborgarveckan har genomförts. Biblioteket deltog med programpunkter under Kultur i höstmörkret. Studieplatserna och släktforskningsdatorn har utnyttjats flitigt. Ett språkcafé har startats på huvudbiblioteket och stickcafé hölls på Trollbäckens bibliotek. En workspace för kommunens småföretagare har skapats på huvudbiblioteket. Biblioteket har driftsatt flera olika uppgraderade system av servicehögjande karaktär.

Tyresö kultur

Under året har 14 professionella teatergrupper spelade offentlig barnteater i olika delar av kommunen. Lovaktiviteter har erbjudits barn 6-13 år t.ex. skapande verksamhet, studioinspelning, I ett flerårigt samarbete med fritidsenheten och Kommunala rådet för funktionshindrade har kulturavdelningen arrangerat 2 teaterföreställningar och en dansföreställning för barn med behov av särskilt stöd, endast under hösten på grund av sent besked om ekonomiska medel.

Tyresö medeltidsdagar genomfördes 23-24 maj i form av ett trepartssamarbete mellan kommunen, en entreprenör och anläggningen Lilla Tyresö. Under promenadfestivalen i april genomfördes två arkeologiska vandringar i Uddby-Albyområdet. Fyra konserter med konceptet musik & mat arrangerade och två författarbesök genomfördes på Tyresö bibliotek.

Ett kommunikatörsnätverk med representanter från förvaltningarna har upprättats på initiativ från kommunikationssenheten. Kulturavdelningens informationssamordnare ingår.

Tyresöfestivalen genomfördes med föreningarnas dag, världsartisten Mohombi på stora scen, foodtrucks, kommunala verksamheter, polidkertält och lokal förankring.

Kultur i höstmörkret invigdes med Carl-Ejnar Häckners föreställning "Skärvor" och sedan följde veckan med olika program i föreningarnas och kommunens regi. På en del av föreningarnas evenemang kom det färre besökare än förra året.

På äldreboendet Björkbacken arrangerades en biovisning och 7 konserter. Tyresö teaterförening spelade 11 föreställningar av "Kalabaliken på Notholmen", ett projekt som stöttats av nämnden.

I *konstballen* arrangerades 8 utställningar under året. Offentliga lunchvisningar med utställande konstnär har hållits till de fyra separatutställningar som arrangerats under året, visningarna har varit välbesökta och uppskattade. Arbetet med konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer och allmänna platser påbörjades utifrån de nya riktlinjer som togs fram 2014. Ett övergripande konstprogram för Norra Tyresö Centrum har tagits fram med hjälp av en konstkonsult.

I *kulturskolans* verksamhet deltog under året 1 340 elever i sång och spel, teater, dans, bild och musiklek. Kulturskolan tog del i Statens kulturråds satsning på kultur i skolan: Skapande skola. Det innebär att alla elever i årskurs två fick ett lektionsbesök av kulturskolans lärare.

Skapande skola: kulturenheten samarbetar med Barn- och Utbildningsförvaltningen och söker medel från Statens kulturråds satsning på kultur i skolan: Skapande skola. För läsåret 14/15 beviljades

1 150 000 kr.

Gemensam Kulturplan Aktör och aktivitet

Årskurs	Fsk-klass	Anta	Antal	
			workshop	föreställning
År 1	Marina Granlund "I sagans värld"	390	465	
År 2	Minna Krook "Faunan och jag"	448	455	
År 2	Mör Tyresö kulturskola, kulturskolans lärare	585	585	
År 3	Förtidsdagar i Alby med 2 förtidspedagoger	614	614	
	Författarträff: Kajsa Gordan Martin Jonolis Ulf Sindt Magnus Nordin Lena Ollmark Dan Höjer Andreas Palmear Peter Arrhenius			
År 4		556	556	
År 5	Konstvisning och verkstad i Konsthallen med konstpedagog	248	248	
År 6	guidad visning på Drottningholms slott	286	286	
År 7 + Dalskolan	Filmvisning och analys på biografen Zita, Dalskolan eget filmprojekt	450	450	
År 8	Operalimprovisatörerna Opera Nova	422	422	
År 9	Teater Tage Granit Kameleonten	380	378	
Särskolan	Möt Tyresö kulturskola och Faunan och jag	9+13 st		
Återsvändarskolan	Filmvisning och analys på biografen Zita			1
				4460
Antal i kommunen:				5316
Ej tagit del				857

Tyresö naturskola har genomfört tre teman: Vintertema för år 2 (32 klasser/637 elever), vattentema för år 5 (23 klasser/521 elever) samt klimat- och hållbar utvecklingstema för år 9 (16 klasser/364 elever).

7 SFI-grupper om sammanlagt 66 deltagare har fått naturguidningar som en del av svenskundervisningen.

Café Bonzo kommunens ungdomscafé för 16-20 åringar har haft öppet 170 kvällar och därigenom nått 5915 ungdomar vilket ger ett genomsnitt på 35 per kväll. 67 % av dessa var pojkar och 33 % flickor. Andelen flickor var större på hösten än våren. Under höstterminen skedde ett kullskifte vilket innebar att många nya besökare och därmed stort fokus på att lära känna deras behov och önskemål. Under sommaren höll verksamheten i ett kafé vid Skatepark 135. Under sommaren gavs ett antal Tyresö ungdomar möjlighet att under handledning sommarjobba med Sommarkafé i skateparken. Andra projekt under året har varit LAN och dansprojektet Underground battle.

Tyresö fritidsgårdar

Under 2015 har parkourverksamhet startat upp för barn och ungdomar, och HBTQ verksamheten Arcus för ungdomar har utvecklats.

På Kringlan och Nyboda fritidsgård har klubbverksamhet på uppdrag av BoU bedrivits och denna verksamhet är öppen under terminen 14-17 och på lov under terminen 9-17. Verksamheten under loven förändras så att man gör en del utflykter gemensamt för att ungdomar ska lära känna varandra i olika kommundelar.

Kvällstid har det varit öppet mån-fre på någon verksamhet i kommunen, samt lördagar på Nyboda. Under hösten 2015 provade fritidsgårdarna att ha verksamhet på lördagar på olika platser för att fler skulle kunna få ta del av den verksamheten. Det har varit ca 24 300 besök på alla verksamheter (inga större arrangemang inräknade) och andelen tjejer ligger som riket i stort ca 35 %. Det har varit öppet 200 tillfällen under 2015. (exkl. arrangemang)

Sommarverksamheten har bestått i att Nyboda fritidsgård har haft öppet sön-fre hela sommarlovet mellan 18-23.

Under 2015 har ett antal större arrangemang genomförts såsom skidresa, Tyresöfestivalen, mångkulturella veckan, Lan, nattturneringar av olika slag, bedrivit drive in fotboll i Wattinge på fredagskvällar.

Bergfotens fritidsgård

Korttidstillsyn är till för ungdomar som omfattas av lagen om särskilt stöd för vissa funktionshindrade (LSS): Verksamheten har genomförts på uppdrag från Handikappomsorgen. Under året har 22 ungdomar korttidstillsyn på fritidsgården, efter skoldagen samt hel dag under lov och studiedagar. Ungdomarna är i åldern 13 till 21år. Korttidstillsynen har under året haft några ungdomar som i sin autism även haft uppförandestörning. Ledare har varit tvungna att anpassa aktiviteter och gruppammansättning för allas trygghet. Allt för att vi skulle lyckats att göra stimulerande och roliga aktiviteter, som alla kan vara med på efter egen förutsättning.

Öppen kvällsverksamhet, en verksamhet som syftar till att under fria former underlätta och ge utrymme åt människors möten. Ett sätt att definiera årets öppna verksamhet är "en fritidsform dit man har gått och inom vida ramar fritt valt att möta vänner, samtala eller syssla med fritidsaktiviteter, till exempel spontanidrott och olika estetiska uttrycksformer". Aktiviteter utöver det vanliga har bland annat varit

reseklubb till Göteborg, spelningar för musikgruppen och bildande av ett innebandytag till inom Bergfoten Innebandyklubb.

Daglig verksamhet i samverkan med avdelningen Verksamheter för personer med funktionsnedsättning har vi skapat meningsfulla arbetsuppgifter. Tanken har varit att främja personliga utvecklingen och delaktigheten i samhället för en person i yrkesverksam ålder.

Unga lagöverträdare 15-18 år. Tillsammans med samordnaren för ungdomstjänsten har vi erbjudit oavlönat arbete till unga som har tilldömts ungdomstjänst som påföljd av ungdomsrätten - allt enligt den kända *Tyresömodellen*. Ungdomstjänsten har pågått under den öppna verksamhetens fredagkvällar.

7. Mål och resultat

7.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Tyresö ska även fortsättningsvis vara en av Sveriges bästa friluftskommuner.

Trend och bedömning

Fritid fortsätter arbetet med att utveckla kommunens utemiljöer för friluftsliv. Flera stora åtgärder har genomförts under 2014, 2015 och fortsätter under 2016. Indikatorn är en självskattande undersökning.

Resultat och analys:

Fritid har fortsatt arbetet med att utveckla kommunens utemiljöer. Förbättringar och renoveringar genomförs i Alby friluftsområde. Ny säkerhetsutrustning har köpts in till de bad som ligger i anslutning till naturisbanor. Tyresö kommun har under året certifierats som "Vattensäker kommun". Ny "havsbygga" har anlagts vid Sandholmarnas friluftsbad, ny förbränningsstoalett vid Lillsjön. Drift och skötsel av utemiljöerna sker regelbundet. Årets resultat i Naturvårdsverkets undersökning var betydligt sämre än 2014. Det beror bland annat på att undersökningen gjorts om.

Indikator

	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och fritid - så nöjda är medborgarna med kommunens utbud av friluftaktiviteter (poäng). Naturvårdsverket	28	29	21

Nämndmål

Tyresöbornas uppfattning om våra idrotts- och motionsanläggningar ska vara mycket positiv.

Trend och bedömning

Målsättningen var att höja resultatet från 64 (2013 års resultat) till 65 vilket överstegs och blev 68. Resultatet presenteras normalt efter årsskiftet men tillkännagavs redan i december 2014.

Resultat och analys:

Fritidsavdelningen arbetar regelbundet med att utveckla våra idrotts- och motionsanläggningar. Under 2015 har kommunens fjärde utegym blivit klart. En helt ny 18-håls discgolfbana har anlagts i Alby friluftsområde. Sto- och vallackhagen på Fårdala tidskola har renoverats. Ny innebandysarg har köpts in till Tyresöhallen. Nya matchklockor har köpts in till Bollmorahallen.

Indikator

	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och fritid - medborgares sammansatta betygsindex avseende faktorn idrotts- och motionsanläggningar (Nöjd medborgarindex)	64	-	65	68

Nämndmål

Tyresö ska ha ett kulturutbud som tillgodoser medborgarnas behov.

Trend och bedömning

Målsättningen var att höja resultatet från 57 (2013 års resultat) till 60 vilket uppnåddes. Resultatet presenteras normalt efter årsskiftet men tillkännagavs redan i december 2014.

Resultat och analys:

Resultatet uppnåddes genom

- marknadsföringsåtgärder för att öka kännedomen om vad som sker – exempelvis genom Sportvision Tyresö centrum, elektronisk annonsering i dagspressen och via sociala media.
- programläggning för att nå nya grupper – exempelvis satsning på välkända artister som Ace Wilder eller Annelie Rydén, den prisbelönta teateruppsättningen Fröken Julie med Anna Pettersson men också nysatsningar i det mindre formatet såsom lunchvisningar i konsthallen
- stöd till och samarbeten med föreningslivet för att nå fler – exempelvis Konstrundan eller teaterföreningens "Kalabaliken på Notholmen"

• Indikator

	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och frid - medborgares sammanställda betygsindex avseende faktorn kultur (Nöjd medborgare index)	57	-	60	60

Nämndmål

Andelen ungdomar som känner sig delaktiga i fritidsgårdarnas verksamhet ska öka

Trend och bedömning

Bergfotens fritidsgård anger att de arbetar med att deltagarna varit med och planerat två arrangemang, slutspel i innebandy och resa till Göteborg.

Resultat och analys:

Fritidsgårdsenkäten sammanställs på våren. Vardet har ökat.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel besökare som instämmer på påståendet "jag kan om jag vill vara med och ta ansvar och bestämma om vad som ska hända på fritidsgården/träffpunkten"	75 %		82 %

Nämndmål

Andelen ungdomar som anser att fritidsgårdarna är tillgängliga avseende öppettider ska öka

Trend och bedömning

Resultat och analys:

Fritidsgårdsenkäten sammanställs på våren. Värdet har ökat.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel besökare som instämmer på påståendet "den här fritidsgården /träffpunkten är öppen när jag vill vara här"	78 %		82 %

Nämndmål

Andelen ungdomar som anser att personalen är lyhörd och har den kunskap som verksamheten kräver ska öka

Trend och bedömning

Bergfotens fritidsgård arbetar aktivt mot mobbning och andra kränkningar. En lättläst version av handlingsplanen tas fram. Indicier och åtgärder dokumenteras.

Resultat och analys:

Fritidsgårdsenkäten sammanställs på våren. Värdet har ökat.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel besökare som instämmer på påståendet "fritidsledarna är duktiga på att leda olika aktiviteter"	87 %		88 %
Andel besökare som instämmer på påståendet "jag känner att jag kan prata med fritidsledarna"	85 %		92 %

MEDBORGARFOKUS – VARJE TYRESÖBO I CENTRUM

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närbarhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhörddhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Nämndmål

Antal e-tjänster som underlättar föreningslivets kommunikation med kommunen ska utökas.

Trend och bedömning

För kulturbidragen ser ansökningarna via e-tjänstportalen ut så här:

Inför våren 2015: 26,66 % sökte via e-tjänstportalen.

Inför hösten 2015: 80 % sökte via e-tjänstportalen.

Inför våren 2016: 92,31 % sökte via e-tjänstportalen.

Resultat och analys:

Genom informationsinsatser kommer ansökningar av kulturbidrag nu in nästan uteslutande via e-tjänstportalen. Åtgärder: Nyhet i Föreningsnytt. E-postutskick till föreningar. Information via telefonsamtal för en del. Teknisk support via telefon för datorovana.

Indikator

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och frid - andelen ansökningar om kulturbidrag som hanteras elektroniskt	22 %	100 %	92,3 %

Nämndmål

Kommunens tre bibliotek ska vara platser som besöks av många medborgare, inte bara i syfte att låna böcker utan även för andra aktiviteter och syften.

Trend och bedömning

Kommunens tre bibliotek har fortsatt varit den mest besökta verksamheten med cirka 216 691 fysiska besökare och 97 000 besökare av självbetjäning och e-tjänster via bibliotekets webbsida.

Barnverksamhet har fortsatt varit prioriterad verksamhet och barnlån utgör fortsatt hälften av alla lån. Alla barn i 6-årsgrupper i kommunen har gjort 66 gruppbiblioteksbesök erhållit bibliotekskort och lånat böcker med eget bibliotekskort för första gången. Biblioteket har under året arrangerat och deltagit i den europeiska "Get online week" under våren och den nationella "e-medborgarveckan" under hösten i syfte att hjälpa de som har ett digitalt utanförskap. Detta kommer att fortgå även kommande år.

Fysiska besökare mäts med stor tillförlitlighet i biblioteksdatasystem BOOK-IT och dess modul "Gate tracker" vid passage genom stöldbågar. Antalet fysiska besökare förväntas stiga något i takt med att bebyggelse och ökat innevanarantal i centrala Tyresö. Trenden nationellt är något sjunkande brukare av biblioteken, främst beroende av nedläggning av bibliotek i glesbygd.

Resultat och analys:

216 91 besök 2015 är i linje med målet om man räknar bort de 13 507 medborgare som besökte biblioteken under 2014 för att förudsrosta i allmänna val & EU-val. Under hösten utökades öppettiderna i Strandbiblioteket i samband med invigning av en utvidgad bibliotekslokal 1 oktober med 8 timmar/veckan. Detta har under de tre månader sedan utökningen skett gett en liten besöksökning.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och frid - antal fysiska besökare på biblioteken	221 552	221 552	216 691

Nämndmål

En stor del av kommunens medborgare ska utnyttja bibliotekens huvudtjänst, utlåning av böcker.

Trend och bedömning

Antalet aktiva låntagare förväntas stiga något i takt med att bebyggelse och innevånare i centrala Tyresö ökar. Trenden nationellt är något sjunkande brukare av biblioteken främst beroende av nedläggning av bibliotek i glesbygd. Aktiva låntagare mäts i bibliotekets biblioteksdatasystem BOOK-IT årligen med stor tillförlitlighet.

Resultat och analys:

Målet 2015 nåddes inte fullt ut. Minskningen blev 391 st. färre aktiva låntagare mot tidigare år. Möjligen kan detta bero på att många nya aktiva låntagare registrerades 2014 i samband med att man förtdröstade på biblioteken. Viss variation mellan åren kan uppstå i samband med nya låntagare i 6-årsgrupper som kan fördela sig ojämnt över åren beroende på när inbokning och genomförande av inskrivning sker.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och fritid - antal aktiva låntagare på biblioteken	11 455	11 455	11 064

7.2 GOD OCH LANGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bedrivs inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

Resultat och analys:

Fritidsavdelningen har tillsammans med, framst Fastighet & Facilitet, genomfört effektiviserande åtgärder vilket sänkt kostnaderna för förvaltningen av idrottsanläggningarna. Avdelningen har också höjt intäkterna för både kort- och långtidsuthyrning. Elkostnaderna har blivit lägre än planerat. Kulturskolan har en verksamhetsvolym som är för stor. Bakgrunden är att det underlag som låg till grund för budgetarbetet och verksamhetsplaneringen var felaktig. Det uppdagades en bit in på när elevintaget redan gjorts. En volymminskning har genomförts under året. Fritidsgårdarnas överskott beror på att overheadkostnaderna har uteblivit.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	2 391	0	3 004

7.3 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Resultat och analys:

På kulturavdelningen kan 92 procent rekommendera Tyresö som arbetsgivare. För kulturskolan är siffran 94 procent. Inom fritidsgårdarna kan 100 procent rekommendera Tyresö som arbetsgivare. På biblioteket är siffran 82 procent.¹

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Resultat och analys:

Sjukfrånvaron 2015 på biblioteket var fortsatt låg. Korttidsfrånvaron låg på 2,3 procent. Om man däremot lägger till en långtidsjukskrivning under hela 2015 och ytterligare en långtidsjukskrivning under senhösten blir den sammanlagda sjukfrånvaron 5,8 procent och alltså högre än målet 4 procent.

Fritid har haft relativt väldigt låg sjuk frånvaro, men pga. två planerade operationer 2015 blev sjukfrånvaron ganska hög, 4,2 procent. Sjukfrånvaron på kultur och fritidsgårdar är 2,6 procent.

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

¹ För fritidsavdelningen finns ingen separat redovisning från medarbetarenkäten eftersom antalet medarbetare är så få.

Resultat och analys:

På kulturenheten anser 92 procent att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål. För kulturskolan har 67 procent den sysselsättningsgrad man önskar. De som inte har det anger att de vill jobba mer. För fritidsgårdarna är siffran 85 procent. På biblioteket har 82 procent den sysselsättningsgrad de önskar.

7.4 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde 9 Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar

Resultaträkning för fritid

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Differens
Intäkter	75 359	76 264	905
Försäljning	0	106	106
Anslag från kommunfullmäktige	72 019	72 019	0
Övriga interna intäkter	850	850	0
Hyror, taxor och avgifter	2 490	3 289	799
Kostnader	75 359	72 858	2 501
Personalkostnader	2 435	2 392	43
Köp av verksamheter	14 643	14 679	-36
Interna kostnader	14 003	13 062	941
Lokalkostnader	30 301	30 066	235
Övrigt	13 977	12 659	1 318
Resultat	0	3 406	3 406

Resultaträkning för bibliotek

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Differens
Intäkter	16 945	16 904	-41
Försäljning	160	186	26
Anslag från kommunfullmäktige	16 265	16 265	0
Övriga interna intäkter	300	314	14
Taxor och avgifter	220	105	-115
Övrigt	0	34	34
Kostnader	16 945	16 918	27
Personalkostnader	7 933	7 211	722
Köp av verksamheter			0
Interna kostnader	1 588	1 251	337
Lokalkostnader	4 178	4 475	-297
Övrigt	3 246	3 981	-735
Resultat	0	-14	-14

Resultaträkning för kultur

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Differens
Intäkter	22766	22855	89
Försäljning	395	283	-112
Anslag från kommunfullmäktige	18562	18562	0
Övriga interna intäkter	509	905	396
Taxor och avgifter	2740	2544	-196
Övrigt	560	561	1
Kostnader	22766	23601	-835
Personalkostnader	13056	13865	-809
Köp av verksamheter		3	-3
Interna kostnader	1031	1042	-11
Lokalkostnader	6112	6119	-7
Övrigt	2567	2572	-5
Resultat	0	-746	-746

Resultaträkning för fritidsgårdar

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Differens
Intäkter	14485	14433	-52
Försäljning	710	601	-109
Anslag från kommunfullmäktige	10331	10331	0
Övriga interna intäkter	2371	3326	955
Taxor och avgifter	75	45	-30
Övrigt	998	130	-868
Kostnader	14485	14198	287
Personalkostnader	9852	9400	452
Köp av verksamheter			0
Interna kostnader		10	-10
Lokalkostnader	2959	2981	-22
Övrigt	1674	1807	-133
Resultat	0	235	235

Nyckeltal/ verksamhetsmätt	2013	2014	2015
Fritid			
Antal deltagare i föreningslivet i åldrarna 7-20 år ²			6 328
-varav flickor			3 070
-varav pojkar			3 258
Bibliotek			
Antal öppettimmar	5 682	5 526	5 704
Antal besökare	330 933	318 552	313 470
-varav webbesökare	91 756	97 000	96 779
Antal utlån	227 822	215 285	199 061
Kultur			
Antal elever i kulturskolan	1 352	1 402	1 340
Andel elever i kulturskolan/invånare 7- 19 år	17 %	17 %	16 %
Fritidsgårdar			
Andel besökare som andel att de kan vara med och påverka		75 %	82 %
Årsöppettimmar	2 962	3 822	3 822

² Källa ApN- statistik, vårterminen 2015. All redovisning görs numera i ApN och utdrag kan göras från ApN- statistik. Detta gör att en jämförelse med tidigare år inte är möjlig.

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Kultur- och fritidsnämnden har genomfört verksamheten inom ramen för de ekonomiska ramarna.

Fritidsavdelningen har tillsammans med, främst Fastighet & Facility, genomfört effektiviserande åtgärder vilket sänkt kostnaderna för förvaltningen av idrottsanläggningarna. Avdelningen har också höjt intäkterna för både kort- och långtidsuthyrning. Elkostnaderna har blivit lägre än planerat. Kulturskolan har en verksamhetsvolym som är för stor. Bakgrunden är att det underlag som låg till grund för budgetarbetet och verksamhetsplaneringen var felaktig. Det uppdagades en bit in på när elevintaget redan gjorts. En volymminskning har genomförts under året. Fritidsgårdarnas överskott beror på att overheadkostnaderna har uteblivit.

8. Kvalitetsgarantier

För fritidsavdelningen uppfylls alla kvalitetsgarantier. Många genom avtal med andra förvaltningar inom kommunen.

För biblioteket är alla kvalitetsgarantier uppfyllda.

Kvalitetsgarantierna för kultur är uppfyllda, med undantag för att kötiden på kulturskolans piano och gitarrundervisning överstiger 6 månader.

Fritidsgårdarna uppfyller också sina kvalitetsgarantier. På varje verksamhet står personal i dörren och hälsar välkommen. På fredagar och lördagar och övriga arrangemang genomförs alkotester. Det finns ett nära samarbete med polisen. Alla ungdomar har möjlighet att delta i planeringen av verksamheten.

9. Sammanfattande analyser – verksamhet och ekonomi

De uppsatta målen har i stora delar uppfyllts. I SCB:s medborgarundersökning har Tyresö ökat sitt värde för både kultur och fritid. När det gäller idrotts- och motionsanläggningar ligger Tyresö högt jämfört med andra kommuner. Fritidsavdelningen arbetar regelbundet med att utveckla idrotts- och motionsanläggningarna samt att utveckla utemiljöerna för friluftslivet. Inom kulturenheten har marknadsföringsinsatser genomförts under året för att öka kännedomen om vad som görs, programläggning för att nå nya grupper samt samarbete med föreningslivet. Fritidsgårdarnas enkät till besökarna visar att de är nöjda och att värdena för delaktighet, personalens lyhördhet och öppettider har ökat jämfört med tidigare år. Dessa resultat visar att kultur, fritid, bibliotek och fritidsgårdar bidrar till att uppnå det strategiska målet att Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner.

Besöksiffrorna för biblioteket har sjunkit något, vilket kan bero på att många besökte biblioteket förra året för att föräldra. Antalet aktiva låntagare minskade också något, men förväntas öka när invånarna i Tyresö ökar. Ansökningar om kulturbidrag sker nu till största del digitalt. Andelen har ökat från 22 procent 2014 till 92 procent 2015. Antalet e-tjänster har utökats och förenklar för föreningslivet att ha kommunicera med kommunen. Verksamheterna bidrar till att Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen.

Verksamhetsområdet bedrivs inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

10. Framtiden - Nya mål och prioriteringar

Den planerade befolkningsökningen och teknikutvecklingen är två faktorer som tydligt kommer att innebära att efterfrågan på utbudet förändras. Redan idag påverkas verksamheterna genom att mycket tid läggs på att planera för kommande exploateringar. Tydligast syns detta inom samhällsbyggnadsförvaltningen, men även andra verksamheter lägger mycket tid på samverka i planarbetet. Alby, Uddby och Norra Tyresö centrum är några exempel på geografiska områden där kultur- och fritidsverksamheterna involverats och det är viktigt att dessa frågor finns med redan från början. Det är viktigt att det planeras för kulturaktiviteter, idrottsanläggningar, områden för spontanidrott samt kunna tillgodose föreningarnas behov. Inom rimligt avstånd bör det finnas anläggningar som täcker både barn, ungdomars samt vuxnas behov av fysisk aktivitet. Det gäller anläggningar för organiserad verksamhet och anläggningar för spontan- och motionsidrott. Det är också viktigt att bevara naturnära ytor för ren rekreation och avkoppling. Även utbudet av fritidsgårdar behöver beaktas när befolkningen ökar.

En inventering av vilka kompetensområden som behöver förstärkning är av vikt. Kulturantikvarisk kompetens efterfrågas liksom erfarenhet av konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer och allmänna platser och arkivarisk kompetens med lokalhistorisk inriktning. Det finns också behov av projektledningskunskaper för större satsningar såsom attraktiva Alby.

Tydliga prioriteringar som behöver göras är satsningar på IT-lösningar, till exempel att gå vidare med det arbete att hitta en lämplig lärplattform inklusive administrativ del för elevhantering för kulturskolan. Biblioteket kommer fortsatt att vara kommunens mest besökta verksamhet. En nationell biblioteksstrategi håller på att utarbetas som syftar till att stärka bibliotekens ställning i samhället. Lokalfrågan för biblioteket i Trollbäcken behöver lösas.

Många av de nyanlända flyktingar som anländer till Sverige finner snabbt vägen till biblioteken som kan tillfredsställa många av deras behov. De nyinflyttade i utbyggnaden av Norra Centrum och andra nybyggen i kommunen ställer snabbt krav på att biblioteket kan tillgodose dess innevärnas behov av information, mötesplatser, kultur fritidsläsning och studier. Kulturavdelningen och biblioteket deltar tillsammans med Tyresö gymnasium och vuxenutbildningen i planerna om Tyresö kultur- och kunskapscenter förlagda i nya lokaler i centrumläge.

Datum 2016-02-22
 Tid 18:30–20:30
 Plats Myggdalen, plan 1 kommunhuset

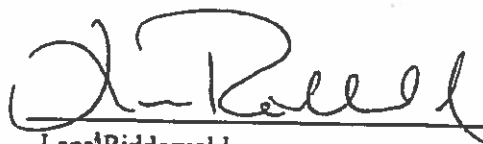
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Utvecklingsförvaltningen, plan 7 kommunhuset 29 februari kl. 17.00

Paragrafer 1 - 13

Sekreterare

Lena Riddervold

Ordförande

Dick Bengtson

Justerande

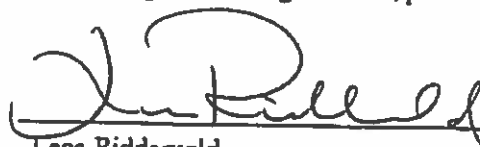
Rickard Ljung

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kultur- och fritidsnämnden
 Sammanträdesdatum 2016-02-22
 Datum då anslaget sätts upp 2016-03-01
 Datum då anslaget tas ned 2016-03-22
 Förvaringsplats för protokollet Utvecklingsförvaltningens arkiv, plan 7 kommunhuset

Underskrift

Lena Riddervold

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Dick Bengtson (M)
Rickard Ljung (MP)
Thomas Halvarsson (M)
Lilian Edberg (M)
Thomas Sundblad (L)
Christian Delhage (KD)
Karin Ljung (S)
Beatrice Rubeling (S)
Börje Eriksson (S)

Ersättare

Erkki Vesa (M)
Agneta Hansson (L)
Niklas Wennergren (S)
Mikael Ordenius (MP)

Övriga

Inger Lundin, Avdelningschef kultur och fridsgårdar, Utvecklingsförvaltningen
Lena Riddervold, Sekreterare, Utvecklingsförvaltningen
Lars Andersson, Bibliotekschef, Utvecklingsförvaltningen
Irene Hededal, TF förvaltningschef, Utvecklingsförvaltningen

Frånvarande

Anders Olsson (C), 1:e vice ordförande
Birger Vourinen (C)
Per Lindén (KD)
Karin Sällberg (S)
Siv Svanfeldt (V)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 14

Dnr 2016/BUN 0024 001

Verksamhetsberättelse för barn- och utbildningsnämnden 2015

UTDRAG

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Verksamhetsberättelse med bokslut för 2015 godkänns.
2. Verksamhetsberättelsen med bokslut för 2015 överlämnas till kommunstyrelsen.

Reservation

Socialdemokraterna inkommer med skriftlig reservation.

Beskrivning av ärendet

I verksamhetsberättelse och bokslut för 2015 beskrivs hur barn- och utbildningsförvaltningens arbete bedrivits under det gångna året.

Yrkande

Jannice Rockstroh (S) yrkar för den socialdemokratiska gruppen tilläggs-text till verksamhetsberättelsen.

Framtida utmaningar:

Lagradsremiss - Regeringen vill förtydliga skollagen så att tilläggsbelopp blir individuellt bestämt för varje barn och elev. Tilläggsbelopp gäller extraordinärt stöd och ska bland annat kunna ges för åtgärder som riktas till barn och elever med stora inlärningssvårigheter

Nya riktlinjer - För att uppmuntra till mindre barngrupper på förskolor inför Skolverket nu nya riktlinjer för hur många barn det bör vara i olika åldersgrupper med inriktning att i gruppen 1-3 år bör antalet barn vara sex till tolv och i gruppen 4-5 år nio till 15 barn. Detta måste beaktas i Tyresös fortsatta planering av förskoleverksamhet.

Sidan 35, slutsatser, Kvaliteten inom früdshemmen måste förbättras.

Framtiden:

- arbetet för mål om mindre barngrupper och klasser samt ökad personaltäthet bör intensifieras
- vidta åtgärder för att säkerställa kompetensförsörjning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- kraftfulla åtgärder vidtas för att säkerställa kompetensförsörjning
Lilian Nylinder (MP) stödjer yrkandet vilket även Inger Gemicioglu (V) skulle
ha gjort om hon haft rösträtt.

Beslutsgång

Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att desamma
avslås.

Bilagor

Tjänsteskrivelse.pdf

Verksamhetsberättelse BoU_2015.pdf

Reservation (S)

Justeraendes sign 			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Erik Sanner
Biträdande förvaltningschef

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-02-08
1 (2)

Diarienummer
2016/BUN 0024

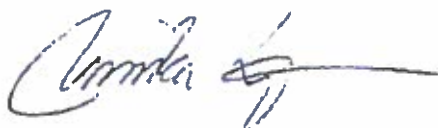
Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse med bokslut 2015

Förslag till beslut

1. Nämndens verksamhetsberättelse med bokslut för 2015 godkänns.
2. Verksamhetsberättelsen med bokslut för 2015 överlämnas till kommunstyrelsen.

Barn- och utbildningsförvaltningen

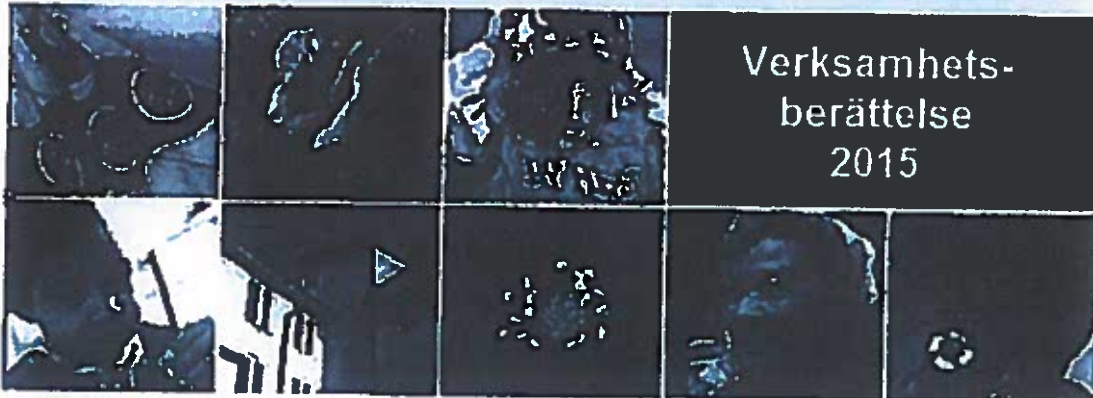
Monika Larsson
Förvaltningschef

Beskrivning av ärendet

I verksamhetsberättelse och bokslut för 2015 beskrivs hur barn- och utbildningsförvaltningens arbete bedrivits under 2015. Resultaten redovisas per verksamhetsområde; Förskola och pedagogisk omsorg, Grundskola och grundsärskola inklusive fridshem.

Utvärderingen visar i vilken utsträckning mål och uppdrag i senaste kommunplanen respektive nämndplanen har uppnåtts.

Barn- och utbildningsnämnden

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1. Omvärldsanalys	3
2. Viktiga händelser i barn- och utbildningsnämnden	4
3. Sammanfattande resultat i barn- och utbildningsnämnden	5
4. Riskhantering och internkontroll.....	5
5. Särskilda uppdrag	6
Särskilda uppdrag från kommunplanen	6
Särskilda uppdrag från kommunplanen för verksamhetsområdet.....	7
6. Verksamhetsområde 1 – Förskola och pedagogisk omsorg	10
7. Mål och resultat.....	14
8. Verksamhetsområde 2 – Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem.....	21
9. Mål och resultat	24
10. Sammanfattande analyser – verksamhet och ekonomi	33
11. Slutsatser	35
12. Framtiden - Nya mål och prioriteringar	35

1. Omvärldsanalys

Kompetensförsörjning

Det blir allt större konkurrens om kompetens inom region Stockholm. Antalet studenter inom lärarutbildningarna täcker inte framtida behov. Redan idag ser vi svårigheter att rekrytera förskollärare och fridspedagoger samt vissa lärarkategorier, exempelvis inom matematik, NO och svenska som andraspråk. God löneutveckling är ett, men inte det enda kriteriet när man väljer arbetsgivare – och att stanna kvar. Lika viktigt är sammanhang och möjligheter till utveckling och inflytande. Andra viktiga aspekter är en tydlig och stark organisation samt nära ledarskap och bra chefer på alla nivåer. Tyresös deltagande i PRIO och Leda för resultat är två satsningar som på sikt kan bidra till att stärka dessa områden och bidra till att Tyresö blir en än mer attraktiv arbetsgivare för pedagoger och rektorer.

Nyanlända

Ett ökat antal nyanlända i kommunens förskolor och skolor ställer krav på hur verksamhet och undervisning organiseras för att möta barn, elever och vårdnadshavare på ett bra sätt. I Tyresö praktiseras direktintegration med stöd. Personal har anställts på de skolor där antalet nyanlända har ökat. Särskilt inom svenska som andraspråk och språkutvecklande arbetssätt är det viktigt att säkerställa att kompetens finns.

Förändrat statsbidragsförfarande

Utvecklingen går mot fler riktade statsbidrag med ansökningsförfarande som upptar resurser i form av arbetstid. Statsbidragen kräver motprestation och vid utebliven sådan kan de komma att återsökas, men det råder fortfarande osäkerhet kring hur detta kommer att se ut. Detta gör det svårare att planera verksamheten. Förvaltningen ansökte bland annat om statsbidrag inom lågstadiesatsningen, mindre barngrupper i förskolan samt karriärtjänster.

Lokalresursplanering

Förvaltningens lokalresursplanerare har ansvar för att se över förskolornas lokalbestånd och med utgångspunkt i ett nuläge ta fram underlag för hur kvaliteten på förskolornas lokaler och platsutgången kan säkerställas då kommunen växer i framtiden. Det innebär en utmaning att bygga ikapp i en allt snabbare befolkningsökning och under hösten har stort arbete lagts på att arbeta med att säkerställa tillräcklig utgång på förskoleplatser såväl i närtid som på längre sikt. Beställning har lagts för ombyggnad av en paviljong på Tyresö skola och Sofiebergs förskola. Förvaltningen har uppdragit åt fastighetsförvaltningen att beställa paviljonger för leverans under 2016.

Förvaltningen har även arbetat med att ta fram underlag för en ny skola i Fornuddsparken. Skolan ska ersätta nuvarande Fornuddens skola vars lokaler är undermåliga. Dessutom räcker inte kapaciteten i Trollbäckens skolor för att kunna erbjuda alla elever som idag söker till skolorna plats.

2. Viktiga händelser i barn- och utbildningsnämnden

Ny organisation

I december 2014 tillträdde en ny förvaltningschef. 2015 har präglats av arbete med förvaltningens organisation inför en förändring 1 januari 2016. Tre verksamhetschefer har anställts, en för förskola, en för grundskola inklusive grundsärskola och fridshem och en för barn- och elevhälsan. Förvaltningens utvecklingsstrateg har fått förändrat uppdrag som biträdande förvaltningschef och den strategiska pedagogiska utvecklingen ingår numera i uppdraget som verksamhetschef. Förvaltningen utökats med en kommunikatör, en lokalresurssamordnare, en IT-pedagogisk samordnare, en ytterligare systemadministratör och en halvtids skolskjutssamordnare.

Den nya organisationen som trädde i kraft vid årsskiftet 2015/16 innebär en delning mellan förskola och skola i varsitt verksamhetsområde. Chefsledet biträdande förskolechef försvinner och ersätts av förskolechef. För att skapa förutsättningar för ett närmare pedagogiskt ledarskap organiseras grundskolorna så gott som uteslutande efter principen en skola – en rektor, och antalet förskolor som varje förskolechef ansvarar för minskas jämfört med tidigare organisation.

Rektor för Nybodabergets enhet slutade vid halvårsskiftet sitt uppdrag som rektor för att istället arbeta halvtid med PRIO-projektet och halvtid som skolskjutssamordnare. Enhetens båda skolor, Bergfotens- och Njupkärrs skola har sedan 1 juli haft en tillförordnad rektor. Rektor vid Trollbäckens skolor slutade under hösten 2015 och en ny rektor anställdes. Kumla skolas nya rektor anställdes som verksamhetschef för grundskola och grundsärskola inklusive fridshem och hade uppdraget som rektor på Kumla parallellt med detta under hösten.

I samband med organisationsöversynen flyttas ansvaret för modersmålsundervisning och studiestöd till barn- och elevhälsan. Avsikten med detta är att höja kvaliteten och få bättre dialog kring dessa frågor. Biträdande rektor för mångfaldsfrågor får titeln enhetschef och ingår i rektorsgruppen.

Kompetensutveckling inom systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen har inlett deltagande i två SKL-satsningar för högre kvalitet och måluppfyllelse. PRIO genomförs på skolnivå och varje termin kommer två skolor att genomlysas med fokus på processer och arbetssätt. Syftet är att personal och skolläda i skolan, med stöd av en extern förändringsledare, definierar ett antal utvecklingsområden som ska bidra till ökad måluppfyllelse för eleverna. Tyresö skola och Fornuddens skola genomlystes under 2015. Två personer har uppdrag som förändringsledare på halvtid.

Leda för resultat är en utbildningsatsning för förvaltningsledning och stödfunktioner. Syftet är att öka kompetensen i att analysera resultat och agera utifrån analysen. SKL har genomfört satsningen inom socialtjänsten under ett antal år och genomför nu en pilotutbildning riktad mot skola. Utbildningen inleddes hösten 2015 och löper över ett år.

Chefsbyten och värdegrundsuppdraget

Förvaltningen är inne i ett skifte av chefer i skolor och förskolor. För att säkerställa att kulturen och den gemensamma värdegrunden lever vidare och arbetet med inkluderande lärmiljöer fortsätter att utvecklas trots byte av chefer och andra viktiga kulturbärare har nämnden tilldelat förvaltningen ett särskilt uppdrag. Skolan är en allt viktigare arena för värdegrundsuppdraget. Därför är det än viktigare

att fortsätta arbetet med inkluderande lärmiljöer i skolan - en skola för var och en som utmanar varje elev utifrån vars och ens förutsättningar, talang och behov.

Inkluderande lärmiljöer

Det treåriga forsknings- och utvecklingsprogrammet – Inkluderande lärmiljöer - som Tyresö deltagit i avslutades hösten 2015 med en tvådagarskonferens i Malmö. Under den första dagen redovisade forskare från Malmö högskola sina resultat för programmets deltagande 12 kommuner och Specialpedagogiska skolmyndigheten. Nästa dag var öppen även för intresserade som inte deltagit i programmet och ungefär 500 personer deltog. Under dagen redovisades delar av forskningsresultaten och goda exempel från kommunernas utvecklingsarbete. Tyresö representerades av fyra lärare som utvecklat sin undervisning och genom detta skapat inkluderande lärmiljöer. Dessa lärare har beskrivit sitt utvecklingsarbete i tre utvecklingsartiklar som publicerats av Skolporten.

Programmet har resulterat i en forskningsrapport från Malmö högskola, en sammanställning av erfarenheter av utvecklingsarbetet på förvaltningsnivå och ett antal utvecklingsartiklar som beskriver utvecklingsarbetet lokalt på skol- eller klassrumsnivå. Ytterligare forskningsresultat i form av två doktorsavhandlingar kommer att publiceras av Malmö högskola under 2016.

Sveriges kommuner och landsting – SKL – kommer under 2016 att utifrån erfarenheter och resultat från FoU-programmet att publicera en metodbok med stöd och råd för kommuner som önskar genomföra ett liknande utvecklingsarbete inom inkluderande lärmiljöer. SKL kommer även att spela in ett antal korta och inspirerande filmer för publicering på deras hemsida och även genomföra en heldagskonferens på temat våren 2016.

3. Sammanfattande resultat i barn- och utbildningsnämnden

EKONOMISKT RESULTAT

Verksamhetsområde	Intakter	Kostnader	Resultat
Förskola och Pedagogisk omsorg	310 063	306 471	3 592
Grundskola inkl. Grundsärskola och fritidshem	713 900	719 753	-5 853
Totalt nämnden			-2 261

4. Riskhantering och internkontroll

Förvaltningens riskhanteringsplan utgår från målen i kommunplanen 2015-2018 och enheternas identifierade arbetsmiljö-, miljö- och säkerhetsrisker för 2014. Endast händelser som bedöms inträffa med hög sannolikhet och med stora konsekvenser för verksamheten togs med i riskhanteringsplanen för 2015.

Uifrån kommunplanens mål var det bland annat målen under attraktiv arbetsgivare som bedömdes som relevant att ta upp i riskhanteringsplanen, uifrån bakgrunden att förvaltningen inte nått målet. För att uppnå det kommunala målet att vara en av Sveriges bästa skolkommuner bedömdes säkerställandet av det systematiska kvalitetsarbetet vara relevant för att bibehålla höga kunskapsresultat och hög kvalitet.

Under 2015 har förvaltningskontoret omorganiserats. Utöver förvaltningskontorets stab har stödfunktioner placerats direkt under förvaltningschefen. Därutill har verksamhetschefer, med ansvar för förskola, grundskola och barn- och elevhälsan, placerats direkt underställda förvaltningschefen.

Hög arbetsbelastning på förvaltningens enheter kan leda till en hög sjukfrånvaro, vilket är fallet. Ingen enhet har sjuktal som är bättre än det av fullmäktige uppsatta målet på högst 4 procent. Under året har fokus legat på omorganisationen och delningen av verksamhetsområdena förskola och skola.

Arbetsmiljörisker så som dålig luftkvalitet och höga bullernivåer bedömdes som höga av många av förvaltningens enheter. Under året har enheterna arbetat med åtgärder och felanmälningar till fastighetsavdelningen, vilket resulterats i att färre enheter bedömt riskerna som höga.

Förvaltningen genomförde 2014 en genomlysning av enheternas planer för diskriminering och kränkande behandling. Resultatet visade en skiftande kvalitet och planerna var inte alltid publicerade på hemsidan. Med anledning av det togs ett beslut att arbeta fram en gemensam mall som stöd. Mallen arbetades fram och introducerades under 2014. Vid årets kontroll har en majoritet av enheterna en nyligen reviderad och publicerad plan.

Hela styrkedjan för det systematiska kvalitetsarbetet ligger numera i ett digitalt beslutstödssystem. I enhetsplanerna är det nationella uppdraget överordnat det kommunala och de kommunala målen går i linje med de statliga målen. För att säkerställa att alla enheter rapporterar likadant när det gäller det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen i samarbete med kvalitetsenheten genomfört workshops med rektorer och förskolechefer. I styrkedjan kommer verksamhetscheferna att följa upp enhetsplanerna och enheternas systematiska kvalitetsarbete. Enhetsplanerna kommer att utgöra underlag inför arbetet med nämndplan.

5. Särskilda uppdrag

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN

- **Konkurrensutsättning**

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer.

Kommentar:

Status: Pågående

Cirka 40 procent av kommunens förskolor drivs i privat regi. Fristående aktörer välkomnas inom förskolans område med kommunen som tillståndsgivare. Tre fristående skolor finns i kommunen eller strax utanför. Skolinspektionen är tillståndsgivare för fristående grundskolor.

- **Ekologiska livsmedel**

Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Kommentar:

Status: Pågående.

För verksamhetsområde 1 är andelen ekologiska livsmedel 26 procent och för verksamhetsområde 2 29 procent.

- **Taxor och avgifter**

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering

Kommentar:

Status: Klart.

Avgifter för förskolan styrs av nationellt reglemente om mastasa. Avgiften för fridshem och fridssklubb är oförändrad.

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET

Förskola och pedagogisk omsorg

- Arbeta för ökad personaltäthet och minskade barngrupper.

Kommentar:

Status: Pågående.

Uppdraget är påbörjat genom ansökan om statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan. Eftersom platsutgången i kommunens förskolor är begränsad och ansträngd är det svårt att minska grupperna och samtidigt garantera alla barn plats i förskolan.

- Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning

Kommentar:

Status: Pågående.

Uppdraget genomförs under ledning av verksamhetsområdets verksamhetschef i samarbete med kommunens HR-avdelning. Verksamhetscheferna har inlett arbetet och samarbete med HR behövs för att kunna ta ett samlat grepp.

- Genomlysna behovet av förskoleplatser i alla kommundelar.

Kommentar:

Status: Pågående.

En genomlysning av kommunens förskolor har genomförts i samband med organisationsöversynen. Arbetet med att säkerställa att antalet förskoleplatser i förhållande till befolkningsprognos på lång sikt och antal barn i förskolekön på kort sikt är ständigt pågående. Under 2016 planeras sju avdelningar i tillfälliga paviljonger för att kunna möta efterfrågan på kort sikt. Utbyggnad och nybyggnation för att möta efterfrågan på längre sikt planeras och kommer att skrivas in i investeringsplanen för 2017.

Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

- Arbeta både för mindre klasser och/eller ökad lärartäthet i lågstadiet.

Kommentar:

Status: Pågående.

Arbetet påbörjat med hjälp av statsbidraget lägsradiesatsningen. Förvaltningen ansökte om, och fick 10,7 miljoner för detta för läsåret 2015/16. Dessa medel kommer att användas för högre lärartäthet eller mindre klasser i årskurs F-3.

- Genomlysna behovet av grundskoleplatser i alla kommundelar.

Kommentar:

Status: Pågående.

En genomlysning av kommunens grundskolor har genomförts i samband med organisationsöversynen. Översynen visar att det finns ett överskott på platser i kommunen men situationen är olika i olika kommundelar. I kommundel Trollbäcken planeras för en ny skola i Fornuddsparken för att genom denna byggnation säkerställs skolplatser i Trollbäcken. I Östra Tyresö matchar platsstillgången i stort sett efterfrågan medan det i centrala Tyresö finns ett överskott på platser.

- Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning.

Kommentar:

Status: Pågående.

Uppdraget kommer att genomföras under ledning av verksamhetsområdets verksamhetschef i samarbete med kommunens HR-avdelning.

- Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.

Kommentar:

Status: Pågående.

Skolorna har i sina enhetsplaner skapat aktiviteter för arbetet med studie- och yrkesvägledning i skolorna. En plan finns för arbete med studie- och yrkesvägledning i skolans alla årskurser. Regelbundna konferenser kring studie- och yrkesvägledning hålls sedan 2015 fyra gånger per år i samarbete mellan barn- och utbildningsförvaltningen och utvecklingsförvaltningen. En minskning av studieavbrott på gymnasiet till följd av detta arbete kan inte mätas fullt ut förrän om ett antal år då dagens grundskolelever kommer upp i gymnasiet.

6. Verksamhetsområde 1 – Förskola och pedagogisk omsorg

6.1 ÅRETS VERKSAMHET

Kommundirektören och barn- och utbildningsnämndens ordförande gav förvaltningschefen 2014 i uppdrag att se över både stabsfunktionen och organisationen av barn- och utbildningsförvaltningens verksamhetsområden. Bakgrunden till utredningen var att man identifierat en organisation med brister såsom otydlig ansvarsfördelning, bristande samarbete och samsyn samt att förskolan inte fått samma fokus som grundskola. Under 2015 har förskolans verksamhetsområde kartlagts. Utifrån kartläggningen har en ny organisation konstruerats och den träder i kraft 1 januari 2016.

Förskolorna har tidigare varit organiserade i olika typer av enheter avseende storlek. Rektorer har även varit förskolechefer, men det operativa ansvaret har legat på de biträdande förskolecheferna. Uppdraget för de olika biträdande förskolecheferna har varierat stort. Vissa har kunnat utöva ett nära pedagogiskt ledarskap medan andra har agerat mer utifrån ett områdeschefsperspektiv.

Efterfrågan på förskoleplatser har ökat under året och taket för maxkapacitet nåddes i slutet av året.

Utifrån de brister som Skolinspektionen lyfte fram 2014 har förvaltningen arbetat med att säkerställa att alla förskolor har en egen plan mot kränkande behandling och diskriminering. Förvaltningen har arbetat med att analysera hur förskolorna arbetar med information till föräldrarna och tagit fram en mall för kommunikationsplan. Det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats och de nya underlagen för enhetsplanerna säkerställer att förskolorna arbetar mot de nationella målen.

Tyresö kommun arbetar fullt ut med inkluderande lärmiljöer och under året lades de sista kommungemensamma grupperna ner inom förskolan. Förvaltningen ser det som en självklarhet att alla barn ska finnas i sitt naturliga sammanhang i så stor utsträckning som möjligt. "En skola för var och en" är en värdegrund och ett förhållningssätt för hur vi bemöter och organiserar verksamheten i förskolan.

Språkoteket är en kommunövergripande verksamhet med uppdrag att stimulera ett språkutvecklande arbetssätt i förskolan. Nyttjandet av Språkotekets tjänster har ökat under året, både vad gäller kursutbud och utlåning. Att fler barn får möjlighet till språkstimulerande arbetssätt är viktigt för utvecklingen av språket.

Teamet för utsatta barn är en modell för att tidigt upptäcka barn som behöver hjälp. Under 2015 utökades verksamheten och började gälla för alla kommunala förskolor. Teamet ger personal stöd och råd kring barn man känner oro för. Det stöd som teamet för utsatta barn har bidragit med har inneburit en kompetenshöjning gällande personalens förhållningssätt.

Förskolornas verksamhet kännetecknas av hög kvalitet och lokalt har ett flertal mindre projekt genomförts. Ett flertal utställningar har arrangerats. Bland annat på Tyresö kommuns kvalitetsdag, Tyresödagen, en utställning i Tyresö centrum samt den årliga gemensamma utställningen för alla kommunala förskolor i biblioteket. I år var temat för den gemensamma utställningen "en förskola för var och en". Utställningarna har visat goda exempel verksamheten som bedrivs i förskolan.

Barn- och elevhälsa

Entydiga forskningsresultat visar att en bra skolgång är den absolut viktigaste friskfaktorn för upplevd god hälsa bland barn och unga. Insatser för barn med svårigheter i förskolan bör därför sättas in så tidigt som möjligt.

Sedan höstterminen 2015 arbetar en av barn- och elevhälsans psykologer enbart gentemot förskolan, främst med handledning av personal.

För att kunna hjälpa barn och ungdomar som riskerar att fara illa krävs ibland samverkan mellan olika professioner från olika förvaltningar och myndigheter som arbetar för barns bästa. Samverkan är en komplex process och en framgångsfaktor för bra samverkan är att det finns naturliga kontaktytor samt kunskap om varandras uppdrag, resurser och begränsningar. Sedan flera år har barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och utvecklingsförvaltningen tillsammans med barn- och ungdomsläkarmottagningen, habiliteringscentrum och barn- och ungdomspsykiatrien PRIMA Barn kommit överens om ett samverkansavtal kring en struktur för samverkan kallad BUS. Strukturen bygger på samverkan på tre olika nivåer – politisk, chefs- och handläggarnivå. Det finns också en samverkansstruktur mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen i form av ett konsultationsteam för att tidigt upptäcka yngre barn som lever i våldutsatta miljöer.

Skoldatateket/Språkoteket

Inom barn- och elevhälsan finns även kommunens Språkoteke och Skoldatatek. Språkoteket erbjuder föreläsningar, kurser och handledningsstöd kring språkutvecklande arbetssätt och tal-, språk och kommunikationssvårigheter företrädesvis i förskolan. Språkoteket erbjuder även utlåning av språkstimulerande material till enskilt barn/barngrupp.

Tillsyn av förskolorna genomförs av kvalitetsenheten

Enligt skollagen är kommunen tillsynsmyndighet för fristående förskolor och Skolinspektionen för de kommunala förskolorna. Varje huvudman är skyldig att vidta åtgärder om det vid tillsyn genom klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i en verksamhet. Kvalitetsenheten genomför årligen tillsyner av förvaltningens verksamheter enligt en fastställd årlig granskningsplan. Tillsynsrapporterna publiceras sedan på kommunens webbplats och redovisas för barn- och utbildningsnämnden. Under 2015 har kvalitetsenheten genomfört tillsyn vid fem fristående förskolor och följt upp tidigare genomförda granskningar vid två kommunala förskolor. Tillsynsrapporterna för de under året granskade förskolorna pekar på följande områden, inom vilka verksamheterna arbetar aktivt och medvetet och därmed utgör goda exempel:

- värdegrundsfrågor
- barnens lärande och utveckling
- barnens möjligheter till eget ansvar och inflytande
- samarbetet mellan hem och förskola

Majoriteten av förskolorna har förbättrat sin verksamhet inom de utvecklingsområden som lyftes i de senaste granskningsrapporterna. För några av förskolorna kvarstår den pedagogiska dokumentationen och det systematiska kvalitetsarbetet som utvecklingsområden att fokusera på under 2016.

Barnomsorg på obekvämt arbetstid

Barnomsorg på obekvämt arbetstid är en verksamhet som bedrivs på tider då den ordinarie förskolan har stängt, det vill säga mellan kl. 18.30–06.30 sju dagar per vecka året runt. Omsorgen bedrivs i barnens hem och finansieras genom anslag och ett mindre statsbidrag.

Antalet vårdnadshavare som beviljats barnomsorg på obekvämt arbetstid har under 2015 varit relativt stabilt. Under 2015 har tio familjer och 17 barn omfattats av verksamheten. Den största delen av året är det dock åtta familjer och 11 barn som huvudsakligen har omfattats av denna verksamhet.

Vårdnadsbidrag

Under året som gått har i snitt 24 vårdnadshavare beviljats vårdnadsbidrag. Av dessa har 19 fått helt vårdnadsbidrag om 3000 kr/månad och fem halvt vårdnadsbidrag om 1500 kr/månad.

	2013	2014	2015
Antal vårdnadsbidrag	16	25	24

Vårdnadsbidrag 2013-2015. Källa: förvaltningens egen statistik, Fixens.

Under hösten 2015 fattade regeringen beslut om att vårdnadsbidraget ska upphöra per den 31 januari 2016. I kommunen var sista dag för ansökan den 20 december 2015. Därefter beviljas inga nya vårdnadsbidrag. Vårdnadshavare som sedan tidigare fått bidraget beviljat får behålla det tills barnet fyller tre år alternativt till dess att vårdnadshavaren säger upp bidraget.

Avgiftskontroll

Under 2015 genomförde förvaltningen en avgiftskontroll för tredje året i rad. Föräldrarnas förskole- och fridshemsavgift baseras på den inkomst de registrerat i det administrativa systemet. Den uppgiften kontrolleras mot Skatteverkets inkomstuppgifter och 2015 resulterade det i 1,2 mkr.

Synpunkter och klagomål

Enligt skollagen ska varje huvudman ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen och är skyldig att vidta eventuella nödvändiga åtgärder. Synpunkter och klagomål gällande kommunens samtliga verksamheter kan göras via e-tjänstportalen på kommunens webbplats. Varje förvaltning ansvarar för hanteringen av inkomna synpunkter som rör dess verksamhet. Återkoppling på synpunkter ska lämnas till medborgare inom 10 arbetsdagar.

Under 2015 inkom 207 synpunkter och klagomål ställda till barn- och utbildningsförvaltningen.

	Förskola	Pedagogisk omsorg	Grundskola inklusive grundsärskola och fridshem	Felanmälan av IT-system	Övrigt
Antal	51	1	66	87	2

Synpunkter och klagomål 2015. Källa: förvaltningens egen statistik.

Ett tiotal synpunkter på förskola och skola har föranlett vidare utredning. De flesta av dessa var vid årets slut åtgärdade och avslutade. I ett par fall vidtas fortfarande åtgärder och ärendena är under uppsikt av berörd verksamhetschef.

VFU – Verksamhetsförlagd utbildning

Mottagandet av studenter som gör sin verksamhetsförlagda utbildning (praktik) i kommunens förskolor och skolor innebär en möjlighet för kommunen att knyta framtida kompetenta och engagerade medarbetare till sig. Under året har förskolor och skolor, såväl kommunala som fristående, tagit emot ett femtiotal studenter som därmed har kunnat genomföra sin praktik på en skola eller förskola i kommunen.

6.2 FAKTORER SOM PÅVERKAT VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

Förskoleverksamhet innefattar förskola och annan pedagogisk omsorg. Placeringen av barn folkbokförda i Tyresö kommun fördelar sig enligt tabellen nedan.

	Avläsning 15 februari	Avläsning 15 september
Kommunal förskola i Tyresö kommun (egenregi)	1702	1608
Kommunal pedagogisk omsorg i Tyresö kommun (egenregi)	6	4
Kommunal förskola i annan kommun	8	4
Fristående förskola i Tyresö kommun	986	911
Fristående pedagogisk omsorg i Tyresö kommun	69	59
Fristående förskola i annan kommun	23	21
Fristående pedagogisk omsorg i annan kommun	0	0
Totalt	2 794	2 607

Källa: Förvaltningens statistik, avläsning februari och september 2015, Listens

Utöver folkbokförda barn har i snitt 12 barn från annan kommun, inklusive skyddade identiteter från annan kommun varit inskrivna i förskoleverksamhet i Tyresö kommun.

I september genomförde verksamhetschefen en kartläggning av alla enheter och ställde frågor kring organisation och ledarskap. Den visade på att förskolans personal är mycket engagerad, stora skillnader i miljö och material, att det nära pedagogiska ledarskapet saknades hos ett flertal förskolor och att efterfrågan på större likvärdighet mellan kommunens förskolor var stort. Detta är faktorer som påverkar förskolans utveckling.

Behovet av fler förskoleplatser och förskolelokaler har ökat under höstterminen. Lokalförsörjning på såväl kort- som lång sikt har varit en prioriterad fråga under senare delen av 2015 och kommer att fortsätta vara en aktuell fråga även under 2016.

Rekrytering av förskollärare och barnskötare har under året förvärrats. Efterfrågan är hög i hela Stockholmsregionen och tillgången är begränsad.

7. Mål och resultat

7.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska vännas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Nämndmål

Barns och vårdnadshavares delaktighet i förskolan ska öka

Trend och bedömning

Mätningen sker under våren i den årliga föräldrakäten som genomförs i samarbete med företaget CMA. Föräldrarna svarar på frågor om trygghet, trivsel, lärande och bemötande.

Resultat och analys:

Resultatet är i stort sett oförändrat sedan året innan. Generellt är föräldrarna nöjda med verksamheten. Målet att resultatet ska öka på samtliga indikatorer kvarstår till nästa år. Förvaltningen deltar i SKLs satsning Leda för resultat och fokuserar där på barns delaktighet i förskolan. Erfarenheterna från detta kan komma att omsättas till samtliga barn och föräldrar till del och kunna påverka delaktigheten positivt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel föräldrar som instämmer på påståendet "mitt barns tankar och intressen tas tillvara" (föräldrarenkät)	79 %	Ska öka	81 %
Andel föräldrar som instämmer på påståendet "personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål" (föräldrarenkät)	84 %	Ska öka	84 %

Nämndmål

Upplevelsen av trygghet ska öka i förskolan

Trend och bedömning

Mätningen sker under våren i den årliga föräldrarenkäten som genomförs i samarbete med företaget CMA. Föräldrarna svarar på frågor om trygghet, trivsel, lärande och bemötande.

Resultat och analys:

Resultatet är i stort sett oförändrat sedan året innan. Generellt är föräldrarna nöjda med verksamheten. Målet att resultatet ska öka på samtliga indikatorer kvarstår till nästa år.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "mitt barn är tryggt i förskolan" (föräldrarenkät)	96 %	Ska öka	94 %

Nämndmål

Lärandet ska öka i verksamheten

Trend och bedömning

Mätningen sker under våren i den årliga föräldrarenkäten som genomförs i samarbete med företaget CMA. Föräldrarna svarar på frågor om trygghet, trivsel, lärande och bemötande.

Resultat och analys:

Resultatet är i stort sett oförändrat sedan året innan. Generellt är föräldrarna nöjda med verksamheten. Målet att resultatet ska öka på samtliga indikatorer kvarstår till nästa år.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel föräldrar som instämmer på påståendet "förskolan arbetar med att få barnen att förstå matematik" (föräldrakät)	74 %	Ska öka	76 %
Andel föräldrar som instämmer på påståendet "förskolan arbetar med att utveckla barnens språk" (föräldrakät)	84 %	Ska öka	83 %

7.2 GOD OCH LANGSIKTIG HUSHÄLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Trenden är att demografin ökar i åldrarna 1-5 år och 2015 har förskolan fått ett demografiskt tillägg i december på 4 878 dkr.

Resultat och analys:

Resultatet för verksamhetsområde förskola inklusive annan pedagogisk omsorg är positiv på helheten.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	4 926		3 592

7.3 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

Mäts i brukarundersökningen. 2015 genomfördes en mindre omfattande undersökning än tidigare. Eftersom det är första gången frågan ställs i medarbetarundersökningen kan ingen trend avläsas utan värdet får ses som en baslinjemätning att följa över tid.

Resultat och analys:

Inom verksamhetsområde förskola inklusive annan pedagogisk omsorg anger 75 procent av personalen att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Värdet är 6 procentenheter lägre än för kommunen totalt varför det är viktigt att bevaka detta och göra lämpliga insatser.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta			75%

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Mäts i Bestyr. Förvaltningen skulle föredra en uppdelning mellan kort- och långtidssjukfrånvaro eftersom dessa ger olika information om klimatet på arbetsplatsen och kräver olika insatser.

Resultat och analys:

Den ackumulerade sjukfrånvaron har ökat med två procentenheter jämfört med året innan och det är främst långtidssjukfrånvaron som bidrar till ökningen. Förskolans verksamhetschef kommer under

2016 att se över detta tillsammans med kommunens HR-avdelning i syfte att minska sjukfrånvaron. Genom den organisation som barn- och utbildningsförvaltningen införde 1 januari 2016 ges förutsättningar för ett mer tydligt och närmare ledarskap vilket kommer att ge förutsättningar för att arbeta mer med sjukfrånvaron. Ledarskapet är en viktig förutsättning för trivsel och ett gott arbetsklimat. För förskolans del har det under året varit svårt att tillgodose platsgarantin varför barngrupperna blivit större vilket kan påverka arbetsbelastningen negativt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	8,23 %	8 %	10,84 %

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Måts i brukarundersökningen. 2015 genomfördes en mindre omfattande undersökning än tidigare. Eftersom det är första gången frågan ställs i medarbetarundersökningen kan ingen trend avläsas utan värdet får ses som en baslinjemätning att följa över tid.

Resultat och analys:

Inom verksamhetsområde förskola inklusive annan pedagogisk omsorg anger 94,5 procent av personalen att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål. Värdet är 4,5 procentenheter högre än för kommunen totalt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål			94,5 %

7.4 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde Förskola och annan pedagogisk omsorg

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter			
Kommunbidrag	276 900	276 900	271 928
Demografiavväkning		4 878	
Övriga intäkter	25 720	28 285	28 170
Summa intäkter	302 620	310 056	300 098
Summa kostnader	302 620	306 471	295 672
Resultat	0	3 592	4 426

Driftsredovisning per verksamhet, myndighet/beställare

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
Förvaltningsgemensamt/ Administration	7685	9040	-1355
Pedagogisk omsorg intäkter	-374	-412	
Pedagogisk omsorg 1-12 år	6 402	6 605	
Totalt peng pedagogisk omsorg	6 028	6 193	-165
Förskola intäkter	-20 468	-23 091	
Förskolepeng 1-2 år	102 053	99 965	
Förskolepeng 3-5 år	171 221	170 610	
Totalt peng förskola	252 806	247 484	5 322
Vårdnadsbidrag	678	770	-92
Öppen förskola	1 426	1 414	12
Omsorg på obekvämt arbetstid	600	992	-392
Tilläggsbelopp förskola	11 055	10 359	696
Skolskjutsar förskola	0	0	0
Socio	1 500	1 500	0
Totalt för myndighet/ beställare	281 778	277 752	4 026

Nyckeltal/ verksamhetsmått

Barn på förskola där synpunkter från barnen inhämtas systematiskt årligen, samtlig regi
Källa: egen undersökning i kommunen, intervju.

	2013	2014	2015
	79 %	72 %	Nyckeltalet har utgått.

Arsarbetare i förskolan med pedagogisk utbildning, kommunal regi <i>Källa: Skolverket, jämförhetal</i>	43 % (förskollärautbildning, fröidspedagogutbildning eller lärarutbildning)	35 % (förskolläraexamen, fröidspedagogexamen eller lärarexamen)	Publiceras i april 2016.
Personalens sjukfrånvaro, (% , år) kommunal regi - total sjukfrånvaro - varav korttid - varav långtid (>60 dgr)	7,39 % 4,05 % 3,34 %	8,23 % 4,45 % 3,79 %	(T.o.m. nov månad) 10,34 % 4,82 % 5,53 %

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Beställarsidan har ett utfall på plus fyra mkr. . Tilläggsbeloppen har gett ett överskott på grund av att färre förskolebarn bedömts ha extraordinarie behov utöver ordinarie undervisning samt att fler barn med tidigare tilläggsbelopp i förskolan gått upp till förskoleklass. Förvaltningsgemensamma kostnaders ökning beror till stor del på en utökning av personal på förvaltningen för att rättssäkra resursfördelning och myndighetsutövning.

Resultaträkning för verksamhetsområde

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Summa intäkter		181 109	177 712
Summa kostnader		-181 543	-178 784
Resultat	0	-434	-1 072

Driftsredovisning per verksamhet, utförare i egen regi

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
Ingående balans	-1 072		
Förskola	182 181	181 543	-434

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Utförarsidan på förskolan, egenregi, har ett minusresultat på 434 tkr 2015. Förskolorna har under året arbetat med sina kostnader och arbetat in hälften av underskottet från 2014.

8.1 ÅRETS VERKSAMHET

I december 2014 gav kommundirektören och barn- och utbildningsnämndens ordförande förvaltningschefen i uppdrag att se över både stabsfunktionen och organisationen av verksamhetsområdena inom barn- och utbildningsförvaltningen. Under 2015 har verksamhetsområde 2, grundskola och grundsärskola inklusive fritidshem kartlagts och under hösten har en ny organisation skapats vilken trädde i kraft 1 jan 2016. Den nya organisationen syftar till att utifrån likvärdighet, resultatansvar samt rektors pedagogiska uppdrag möjliggöra optimala förutsättningar för eleverna att lyckas i sin kunskapsutveckling.

2015 har grundskolorna varit organiserade i olika typer av enheter, från väldigt stora enheter till enheter som är relativt mycket mindre. Allt från Nybodabergets enhet, där två grundskolor och flera förskolor tillhört samma enhet under en rektor, till enheter med enbart en grundskola. Ansvaret har legat på rektorerna, men möjligheten som rektor att skapa pedagogiskt fokus och god insyn i de olika verksamheterna har varit begränsad. Förutsättningarna har varierat stort mellan rektorerna. En del har kunnat utöva ett nära pedagogiskt ledarskap medan andra har agerat mer ifrån områdeschefsperspektiv.

Under hösten har antalet lediga grundskoleplatser inventerats med hjälp av skolornas rektorer. Det finns en överkapacitet i grundskolan. Den största delen av dessa platser finns på mellanstadiet och högstadiet.

I den organisation som gällt under 2015 har fritidshemmen varit en del av det stora uppdrag som rektor ansvarat för. Pedagogiskt fokus har legat på skolan och fritidshemsverksamheten kommit i skymundan. Under 2015 fick förvaltningen ett politiskt uppdrag att utvärdera kvaliteten inom fritidshemsverksamheten. Under 2016 kommer en kommunövergripande utvärdering av fritidshemmen på enhetsnivå att genomföras. Utifrån resultatet kommer varje enhet därefter att arbeta med sina prioriterade utvecklingsområden för att öka kvaliteten i fritidshemmens verksamhet.

Tyresö kommun arbetar fullt ut med inkluderande lärmiljöer och under året lades de sista kommungemensamma grupperna ner inom grundskolan. Förvaltningen ser det som en självklarhet att alla elever ska finnas i sitt naturliga sammanhang i så stor utsträckning som möjligt. "En skola för var och en" är en värdegrund och ett förhållningssätt för hur vi bemöter och organiserar undervisningen.

Språkoteket en kommunövergripande verksamhet med uppdrag att stimulera ett spårkutvecklande arbetssätt i grundskolan. Nyttjandet av Språkotekets tjänster har under året ökat. Grundskolan har utnyttjat Språkotekets kursutbud och utlåning. Denna verksamhet är viktig både ur ett elevperspektiv samt för att utveckla personalens kompetens.

Grundskolornas verksamhet håller en högkvalitet och tydligt fokus på eleven. Tyresö har generellt höga meritvärden i jämförelse med andra kommunala skolor i riket. Meritvärdet beräknas annorlunda

2015 jämfört med tidigare år. Från 2015 beräknas summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg och för 17 ämnen för elever som läst moderna språk som språkval.

Barn- och elevhälsa

Entydiga forskningsresultat visar att en bra skolgång är den absolut viktigaste friskfaktorn för upplevd god hälsa bland barn och unga och insatser för elever med svårigheter i skolan bör sättas in så tidigt som möjligt.

Barn- och elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser och bedriver främst förebyggande verksamhet för att främja lärande och hälsa. Den fokuserar på att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Barn- och elevhälsan finns i skolan för eleverna och är aktiv i skolans värdegrundsarbete samt verkar för bra arbets- och lärmiljö för eleverna. På varje skola finns ett elevhälsoteam bestående av rektor samt elevhälsans samtliga kompetenser.

För att kunna hjälpa barn och ungdomar som riskerar att fara illa krävs ibland samverkan mellan olika professioner från olika förvaltningar och myndigheter som arbetar för barns bästa. Samverkan är en komplex process och en framgångsfaktor för bra samverkan är att det finns naturliga kontaktytor samt kunskap om varandras uppdrag, resurser och begränsningar. Sedan flera år har barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och utvecklingsförvaltningen tillsammans med barn- och ungdomsläkarmottagningen, habiliteringscentrum och barn- och ungdomspsykiatrien PRIMA Barn kommit överens om ett samverkansavtal kring en struktur för samverkan kallad BUS. Strukturen bygger på samverkan på tre olika nivåer – politisk, chefs- och handläggarnivå. Det finns också en samverkansstruktur mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen i form av ett konsultationsteam för att tidigt upptäcka yngre barn som lever i våldutsatta miljöer.

Under hösten 2015 har skolan tagit emot ett ökat antal nyanlända elever från andra länder vilket inneburit ett kraftigt ökat tryck på framför allt elevhälsans medicinska insats i form av skolläkarbesök, hälsosamtal med skolsköterska och vaccinationsuppdatering.

På grund av många nyanländas erfarenheter av en längre tid på flykt kommer trycket på sikt även att öka när det gäller elevhälsans psykologiska och psykosociala insats.

Skoldatateket/Språkoteket

Inom barn- och elevhälsan finns även kommunens Språkotek och Skoldatatek. Språkoteket erbjuder föreläsningar, kurser och handledningsstöd kring språkutvecklande arbetssätt och tal-, språk och kommunikationssvårigheter företrädesvis i förskolan. Språkoteket erbjuder även utlåning av språksimulerande material till enskilt barn/barngrupp.

Skoldatateket erbjuder föreläsningar, kurser, konsultation och handledningsstöd till pedagoger kring enskilda elever eller elevgrupper om specialpedagogiskt förhållningssätt, alternativa verktyg och inkluderande arbetssätt. Skoldatateket har även talboksutrustning och kan därmed registrera egna nedladdare till talboksbiblioteket Legimus.

Språkoteket/Skoldatateket erbjuder också kurser och konsultations-/handledningsstöd när det gäller språkutvecklande arbetssätt och andraspråksinläring.

Återvändarskolan

Tyresö återvändarskola fungerar som en korttidsskola där eleven inledningsvis med elev och vårdnadshavares godkännande blir provinskriven på en månads tid. Grundtanken är att så snart som möjligt återföra hemmasittande elever till ordinarie skola, alternativt en mer anpassad studieform anpassad för elevens specifika behov. Återvändarskolan samverkar bland annat med socialtjänst och ordinarie skola för att eleven så snart som möjligt ska kunna återgå till ordinarie skola. Att utnyttja de möjligheter som finns i form av kunskap och använda det arbete som redan görs kring dessa elever är en stor styrka då man kan samordna arbetet och skapa en bra helhetsbild. Under 2015 har Återvändarskolan arbetat med 15 elever. På Återvändarskolan arbetar två heltidstjänster och verksamhetens uppvisar mycket goda resultat i sitt arbete med hemmasittande elever.

Synpunkter och klagomål

Enligt skollagen ska varje huvudman ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen och är skyldig att vidta eventuella nödvändiga åtgärder. Synpunkter och klagomål gällande kommunens samtliga verksamheter kan göras via e-tjänstportalen på kommunens webbplats. Varje förvaltning ansvarar för hantering av inkomna synpunkter som rör dess verksamhet. Återkoppling på synpunkter ska lämnas till medborgare inom 10 arbetsdagar.

Under 2015 inkom 207 synpunkter och klagomål ställda till barn- och utbildningsförvaltningen.

	Förskola	Pedagogisk omsorg	Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem	Felanmälan av IT-system	Övrigt
Antal	51	1	66	87	2

Synpunkter och klagomål 2015. Källa: Förvaltningens egen statistik.

Ett tiotal synpunkter på förskola och skola har föranlett vidare utredning. De flesta av dessa var vid årets slut åtgärdade och avslutade. I ett par fall vidtas fortfarande åtgärder och ärendena är under uppsikt av berörd verksamhetschef.

VFU – Verksamhetsförlagd utbildning

Mottagandet av studenter som gör sin verksamhetsförlagda utbildning (praktik) i kommunens förskolor och skolor innebär en möjlighet för kommunen att knyta framtida kompetenta och engagerade medarbetare till sig. Under året har förskolor och skolor, såväl kommunala som fristående, tagit emot ett femtiotal studenter som därmed har kunnat genomföra sin praktik på en skola eller förskola i kommunen.

8.2 FAKTORER SOM PÅVERKAT VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

Placeringen av elever folkbokförda i Tyresö kommun fördelar sig enligt tabellen nedan.

I kommunal grundskola inklusive grundsärskola i Tyresö kommun (egenregi)	5280
I kommunal grundskola inklusive grundsärskola i annan kommun	89
I fristående grundskola i Tyresö kommun	771
I fristående grundskola inklusive grundsärskola i annan kommun	561
Summa	6701

Källa: Förvaltningens statistikavläsning 15 september 2015, listans

Kommunen tog emot 158 elever från andra kommuner som haft sin skolplacering i någon av Tyresös grundskolor eller grundsärskolor.

Under hösten genomförde verksamhetschefen en kartläggning av alla enheter och ställde frågor kring organisation och ledarskap. Grundtanken har under det fortsatta arbetet varit en rektor per skola.

Rekrytering av lärare i vissa ämnen har under året försvårats. Efterfrågan är hög i Stockholmsregionen.

8. Mål och resultat

9.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Nämndmål

Elevens och vårdnadshavares delaktighet i skolan ska öka

Trend och bedömning

Mätningen sker under våren i den årliga elev- respektive föräldraenkäten som genomförs i samarbete med företaget CMA. Elever och föräldrar svarar på frågor om trygghet, trivsel, lärande och bemötande.

Resultat och analys:

Resultatet är i stort sett oförändrat sedan året innan när det gäller eleverna. Däremot ses en positiv utveckling när det gäller föräldrarnas upplevelse av delaktighet. Målet att resultatet ska öka på samtliga indikatorer kvarstår till nästa år. Förvaltningen deltar i SKLs satsning Leda för resultat och fokuserar där på elevernas delaktighet i grundskolan. Erfarenheterna från detta kan komma att omsättas till samtliga elever och påverka delaktigheten positivt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter" (elevenkät)	82%	Ska öka	84%
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter" (elevenkät)	67%	Ska öka	65%
Grundskola, åk 5 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål" (föräldraenkät)	70%	Ska öka	74%
Grundskola, åk 8 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål" (föräldraenkät)	59%	Ska öka	66%

Nämndmål

Upplevelsen av trygghet ska öka i grundskolan

Trend och bedömning

Mätningen sker under våren i den årliga elev- respektive föräldraenkäten som genomförs i samarbete med företaget CMA. Elever och föräldrar svarar på frågor om trygghet, trivsel, lärande och bemötande.

Resultat och analys:

Resultater är i stort sett oförändrat sedan året innan. 91, respektive 89 procent är höga värden men målet kvarstår då vi anser att alla ska vara trygga i skolan vilket också styrdokumentet föreskriver.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "jag känner mig trygg i skolan" (elevenkät)	90 %	Ska öka	91 %
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "jag känner mig trygg i skolan" (elevenkät)	90 %	Ska öka	89 %

Nämndmål

Kunskapsresultaten ska öka och hålla en hög kvalitet

Trend och bedömning

Mätningen sker genom betygsresultaten vårterminen respektive år.

Resultat och analys:

Den positiva trenden avseende kunskapsresultaten i grundskolan håller i sig. Som orsak till detta kan anges kommunens arbete med En skola för var och en och inkluderande lärmiljöer, arbetet med särskilt stöd och anpassningar, Skoldatateket/Språkotekets arbete med stöd till barn/elever och pedagoger, kompensatoriska hjälpmedel och ett gott ledarskap på alla nivåer. Sist men inte minst ska nämnas skickliga pedagoger och nyfikna och flitiga elever.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Grundskola - Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	81,80 %	Ska öka	85 %

Nämndmål

Elever i Tyresö har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval

Trend och bedömning

Mäts i Sveriges kommuner och landstings Öppna jämförelser som publiceras 2016. Värdet nedan är taget ur databasen Kolada vilken ligger till grund för Öppna jämförelser som publiceras först 2016.

Resultat och analys:

Skolorna har i sina enhetsplaner skapat aktiviteter för arbetet med studie- och yrkesvägledning. En plan finns för arbete med studie- och yrkesvägledning i skolans alla årskurser. Regelbundna konferenser kring studie- och yrkesvägledning hålls sedan 2015 fyra gånger per år i samarbete mellan barn- och utbildningsförvaltningen och utvecklingsförvaltningen. En minskning av studieavbrott på gymnasier till följd av insatser i grundskolan kan inte mätas fullt ut förrän om ett antal år då dagens grundskolelever kommer upp i gymnasiet.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Grundskola - andel elever som fullföljt gymnasieutbildning efter fyra år	74,80%		79%

9.2 GOD OCH LANGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Trenden är att demografin ökar i dessa åldrar och 2015 har grundskolan fått ett demografiskt tillägg på 7 256 tkr.

Resultat och analys:

Resultatet för verksamhetsområde grundskola är negativt på helheten. Det är framför allt tilläggsbelopp, särskolan och skolskjutsar som går över budget.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	7 295		5 853

9.3 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

Mäts i brukarundersökningen. 2015 genomfördes en mindre omfattande undersökning än tidigare. Eftersom det är första gången frågan ställs i medarbetarundersökningen kan ingen trend avläsas utan värdet får ses som en baslinjemätning att följa över tid.

Resultat och analys:

Inom verksamhetsområde 2 anger 77 procent av personalen att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Värdet är 4 procentenheter lägre än för kommunen totalt varför det är viktigt att bevaka detta och göra lämpliga insatser.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta		Baslinjemätning	77%

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Mäts i Bestyr "ackumulerad sjukfrånvaro". Förvaltningen skulle föredra en uppdelning mellan kort- och långtidssjukfrånvaro eftersom dessa såväl ger olika information om klimatet på arbetsplatsen som kräver olika insatser.

Resultat och analys:

Den totala sjukfrånvaron har ökat med 0,7 procentenheter jämfört med året innan. Verksamhetschefen kommer under 2016 att se över detta tillsammans med kommunens HR-avdelning i syfte att minska sjukfrånvaron. Genom den organisation som barn- och utbildningsförvaltningen sjösatte 1 januari 2016 ges förutsättningar för ett mer tydligt och närmare ledarskap vilket kommer att ge förutsättningar för att arbeta mer med sjukfrånvaron. Ledarskapet är en viktig förutsättning för trivsel och ett gott arbetsklimat.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	6,18 %	4 %	6,86 %

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Mäts i brukarundersökningen. 2015 genomfördes en mindre omfattande undersökning än tidigare. Eftersom det är första gången frågan ställs i medarbetarundersökningen kan ingen trend avlasas utan värdet får ses som en baslinjemätning att följa över tid.

Resultat och analys:

Inom verksamhetsområde 2 anger 92 procent av personalen att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål. Värdet är 2 procentenheter högre än för kommunen totalt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål		Baslinjemätning	92 %

9.4 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Kommunbidrag	643 300	643 300	621 983
Demografiavräkning		7 256	
Övriga intäkter	41 780	63 344	52 154
Summa intäkter	685 080	713 900	674 137
Summa kostnader	685 080	719 753	681 432
Resultat	0	-5 853	-7 295

Driftsredovisning per verksamhet, myndighet/beställare

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
Förvaltningsgemensamt	29 648	29 899	-251
Intäkter fritids, f-klass, grundskola	-29 263	-41 924	
Fritidspeng F-6	109 695	110 095	
Förskoleklasspeng	39 643	39 524	
Årskurs 1-3 peng	130 393	133 733	
Årskurs 4-6 peng	146 916	151 588	
Årskurs 7-9 peng	150 309	154 306	
Summa peng grundskola inklusive förskoleklass	547 693	547 322	371
Fritidsklubb 4-6	1 070	1 619	-549
Resurscentrum	3 082	1 681	1401
Tilläggsbelopp	23 787	28 754	-4 967
Skolskjutsar	5 100	6 764	-1 664
Socio	10 100	9 977	123
Mångfaldsverksamhet	13 105	12 642	463
Särskola	17 603	20 152	-2 549
Summa Beställare	651 188	658 810	-7 622

Nyckeltal/ verksamhetsmått	2013	2014	2015
AK 9			
1. Meritvärde (16 ämnen) (genomsnitt 17 ämnen)	210	217,2 224,5	224,8 232,1

2. Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (%)	76,2 %	81,8 %	84,8 %
3. Andel behöviga elever till ett yrkesprogram (%) <i>Källa: Skolverket, SCB</i>	86,1 %	87,5 %	92,7 %
Nationella prov åk 9 (%) - Matematik - Svenska - SVA - Engelska <i>Källa: Skolverket, SCB</i>	88 % 95 % 70 % 97 %	92 % 97 % 53 % 98 %	84 % 97 % 60 % 99 %
AK 6 Nationella prov åk 6 (%) - Matematik - Svenska - SVA - Engelska <i>Källa: Skolverket, SCB</i>	96 % 97 % ~100 % 98 %	94 % 94 % 75 % 97 %	92 % 97 % ~100 % 95 %
AK 3 Nationella prov åk 3 (%) - Matematik - Svenska/SVA <i>Källa: Skolverket, SCB</i>	71 % 72 %	64 % 75 %	82 % 74 %
Personalens sjukfrånvaro, (%) år) - total sjukfrånvaro - varav kort - varav långtid (>60 dgr) <i>Källa: Bestyr</i>	6,38 % 3,23 % 3,15 %	6,18 % 3,44 % 2,74 %	(T.o.m nov månad) 6,86 % 4,03 % 2,83 %
Ogiltig frånvaro åk 7-9 <i>Källa: Intern statistik, Esstent.</i>	2,3 % (HT-13)	2,8 % (VT-14)	2,4 % (HT-15)
Andel föräldrar som anser att fritidshemmets verksamhet är stimulerande och utvecklande för deras barn (åk F-3) <i>Källa: Årlig brukarundersökning</i> <i>Fråga: Fritidshemmets verksamhet är stimulerande och utvecklande för mitt barn.</i>	82 %	84,5 %	84 %
Personaltäthet i fritidshemmet – antal elever per anställd <i>Källa: Skolverket, SIRIS.</i>	11,8	13,5	Resultat redovisas i april 2016.

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Beställarsidan har ett utfall på minus 7,6 mkr. Skolskjutsarnas negativa utfall beror på att medel inte avsatts för ökat antal elever och att fler elever använder skoltaxi. Tilläggsbeloppets underskott beror

på ökade kostnader för extern skolplacering, ofta i samverkan med socialtjänsten samt att fler elever i grundskolan bedömts ha extraordinarie behov utöver den ordinarie undervisningen. Fler förskolebarn med tilläggsbelopp har flyttat upp till förskoleklass. Grundsärskolans underskott beror bland annat på att det skett en tydligare kostnadsuppdelning mellan placering av grundsärskolans elever på fridshem mellan grundskolan och särskolan.

Resultaträkning för verksamhetsområde grundskola, egenregi

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Summa intäkter		521 933	527 458
Summa kostnader		-520 164	-527 482
Resultat	0	1 769	-24

Driftsredovisning per verksamhet, utförare i egen regi

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
<i>Ingående balans</i>	-24		
Grundskola egenregi	521 933	520 164	1 769

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Utförarsidan på grundskolan, egenregi, gör ett plusresultat för 2015 på 1 769 tkr. Detta utfall är inkluderat 5 353 tkr för lågstadiesatsningen, ett statsbidrag som kräver motprestation. Återsökning sker i oktober 2016.

9. Sammanfattande analyser – verksamhet och ekonomi

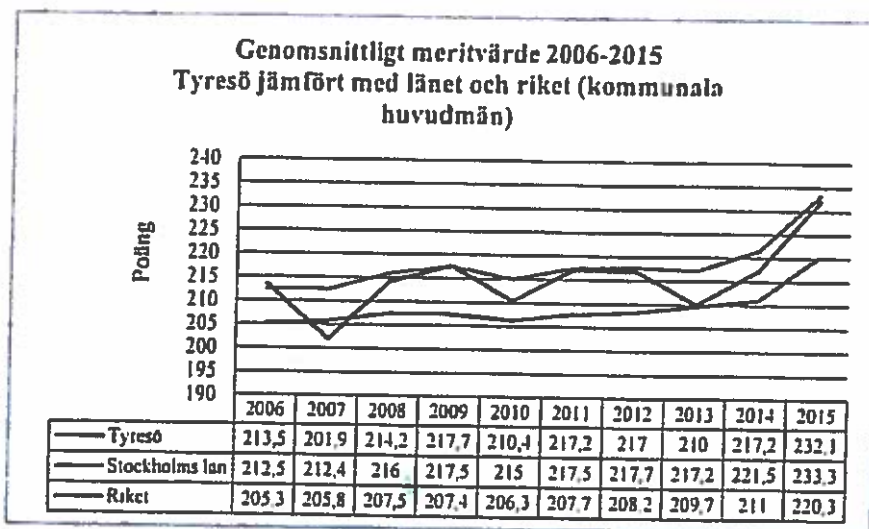
Verksamhetsområde förskola inklusive annan pedagogisk omsorg har 2015 en ekonomi i balans på beställarsidan dock går utförarna i egenregi med ett litet underskott.

Verksamhetsområde grundskola inklusive fridshem och grundsärskola har på beställarsidan ett negativt resultat då främst skolskjutsar, tilläggsbelopp och grundsärskolan har ökade kostnader gentemot budget. Utförsidan på grundskolan, egenregi har ett positivt utfall.

Barn- och utbildningsnämnden har definierat tre delmål för att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner. För att nå målet ska förskola och skola präglas av delaktighet, trygghet och höga resultat.

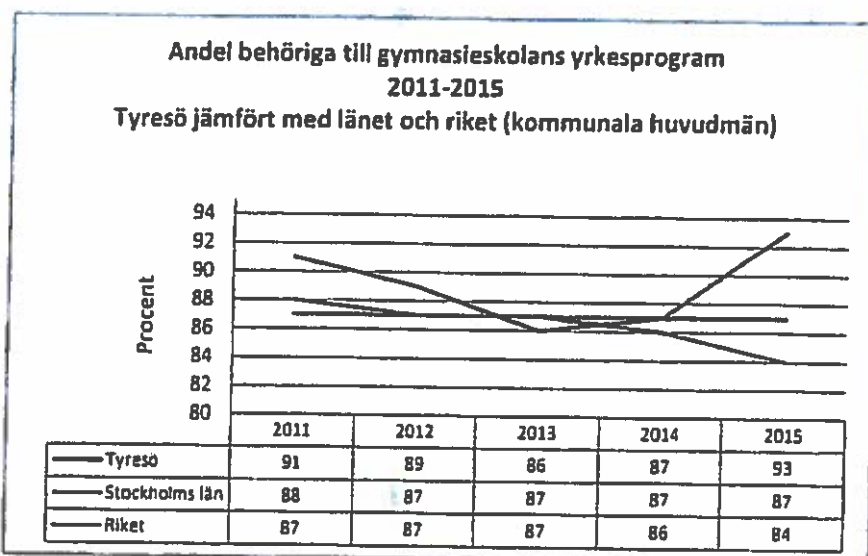
Inom förskolan är resultaten fortsatt höga och relativt konstanta. Med den nya organisationens ökade fokus på det pedagogiska ledarskapet inom förskolan finns en god grund för resultatförbättring under 2016.

Inom grundskola och grundsärskola inklusive fridshem fortsätter den positiva trenden avseende kunskapsresultaten. Jämfört med andra kommuner har Tyresö de senaste åren haft en positiv utveckling.

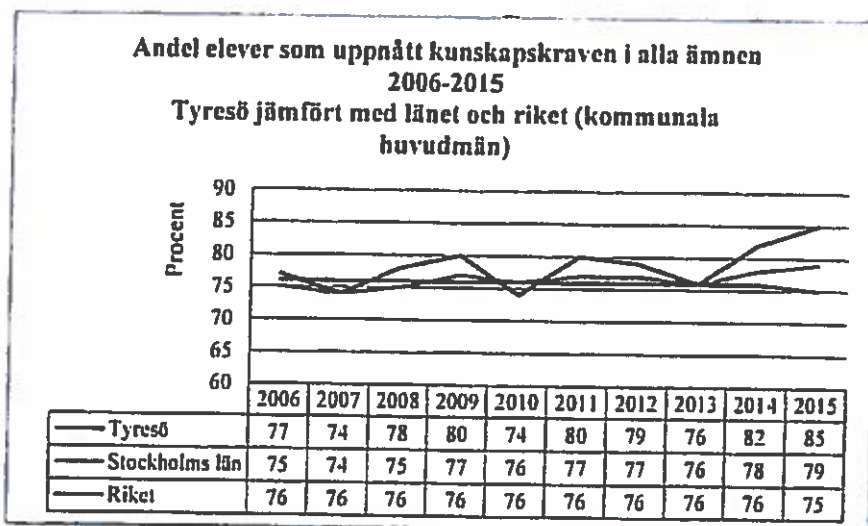

Genomsnittligt meritvärde, årskurs 9, 2006-2015 Källa: Skolverket (SIRIS)

Andelen elever som är behöriga till gymnasiestudier ökar bland Tyresö kommunala skolor medan riket minskar. Samma mönster gäller andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen.

Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, 2011-2015 Källa Skolverket (SIRIS)

Andel elever som uppnått målen i alla ämnen årskurs 9, 2006-2015 Källa Skolverket (SIRIS)

Som orsak till de goda resultaten avseende kunskapsresultat kan nämnas arbetet med en skola för var och en, tydligt kunskapsfokus, barn- och elevhälsans verksamhetsstöd samt kompetensutvecklingsåtgärder, som till exempel Matematiklyftet som satt fokus på det kollegiala lärandet. Den nya organisationen kommer att skapa ytterligare möjlighet att fokusera på sådant som bidrar till lärande för barn och elever – exempelvis ett tydligt och nära pedagogiskt ledarskap. Dessutom kommer arbetet med PRIO, på skolnivå och Leda för resultat på förvaltningsnivå att på sikt bidra till större tydlighet, ökad kompetens avseende analys för att kunna sätta in rätt åtgärder samt ett ökat fokus på att skapa processer och arbetsmetoder som bidrar till ökat lärande. Verksamhetschefernas resultatdialoger inom det systematiska kvalitetsarbetet kommer att sätta tydligt fokus på verksamhetsutveckling på enhetsnivå

Både elever och deras vårdnadshavare ger en positiv bild av upplevd delaktighet och trygghet i skolan och värdena är relativt stabila över tid. Dock skattar elever i både årskurs 5 och 8 både trygghet och delaktighet lägre än snitter för riket. När det gäller förskolan finns inte jämförelser mellan kommuner att tillgå.

Sjukfrånvaron är ett problem, särskilt i förskola, där insatser behöver göras under kommande år för att vända trenden. Respektive verksamhetschef kommer med stöd av kommunens HR-avdelning att genomföra en översyn av arbetsbelastningen i verksamheterna.

10. Slutsatser

- Trenden vad gäller ökande kunskapsresultat håller i sig och resultaten är goda i både förskola och skola.
- Förvaltningen behöver fokusera ytterligare på arbetet med trygghet och delaktighet.
- En trend är att antalet barn och elever i kommunen ökar vilket inom förskolan ställer krav på nya lokaler.
- Den höga sjukfrånvaron är en viktig fråga att komma tillrätta med.

11. Framtiden - Nya mål och prioriteringar

- Det aktuella världsläget med stora flyktingsströmmar i Europa kommer att påverka Tyresö kommun på flera områden. Stort fokus under 2016 kommer att läggas på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Behovet av lärare inom svenska som andraspråk och med kompetens inom språkutvecklande arbetssätt kommer att öka.
- Fortsatt satsning inom Bedömning för lärande i syfte att öka måluppfyllelsen i grundskola och grundsärskola.
- Fortsatt arbete med utveckling av den nya organisationen.
- Fortsatt arbete med att öka det pedagogiska ansvaret för synliga och närvarande ledare.
- Säkerställa att rektorer och förskolechefer har tillräckliga kunskaper i budgetarbete och analys för rätt åtgärder.
- Fortsatt arbete med att säkerställa att antalet förskoleplatser motsvarar efterfrågan.
- Genom satsningarna PRIO och leda för resultat fortsatt fokus på systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling.
- Ökat fokus på kvalitet i fritidshemmen.

Reservation

Ärende Verksamhetsberättelse för barn- och utbildningsnämnden 2015
Dnr 2016/BUN 0024 001

Reservation Verksamhetsberättelse

Vi socialdemokrater vill börja med att tacka samlig personal inom förskola och skola som varje dag gör ett fantastiskt jobb med vad vi anser, en alldeles för snäv budget. Det är även glädjande att se att Tyresös elever presterar högre betygsresultat än 2015.

Det hade det varit lämpligt med ett ordförandeutlåtande. En förklaring till uteblivet utlåtande kan dock vara att verksamhetsberättelsen ses som en politisk produkt och då visas den borgerliga majoritetens bild av verksamheterna- inte den faktiska. Som exempel kan nämnas att vi inte kan läsa något om de kraftiga nedskämningarna som grundskolan genomförde 2015 och inte heller om de all större barngrupper inom förskolan med försämrad personaltätthet som följd.

Vi socialdemokrater anser att det är av stor vikt att verkligheten beskrivs på ett korrekt sätt, med framgångsfaktorer och utmaningar – för att rätt åtgärder ska kunna sättas in och rätt områden prioriteras i kommande budgetarbete.

Det mest anmärkningsvärda i verksamhetsberättelsen är den oacceptabla sjukskrivningsnivån inom förskolan som nu ligger på över 10 %. Den borgerliga majoritetens ovilja att inte vidta några åtgärder under 2015 har såklart bidragit till att detta fått fortgå och så pass många fler barnskötare, förskollärare är sjukskrivna.

Det ställer till problem när politiken inte tar ansvar genom en professionell styrning, utan agerar likt en struts som stoppar huvudet i sanden och hoppas på det bästa. Ett tydligt exempel på det är under stycket om målet om att ha en sjukfrånvaro lägre än fyra procent. Där står inget att läsa kring vilket arbete som gjorts eller vilka de prioriterade områdena för att komma till bukt med detta är. Det nämns med en mening att större barngrupper kan ha en inverkan på arbetsmiljön negativt. Trots det lyser åtgärder och initiativ från den borgerliga majoriteten med sin frånvaro.

Liksom ovan saknar många målområden konkreta exempel kring åtgärder som utförts för en högre måluppfyllelse 2015. Det är anmärkningsvärt att vi i februari fortfarande inte fått ta del av verksamheternas enhetsplaner. Om enhetsplanerna funnits att ta del av hade vi kunnat se hur verksamheterna arbetat kring målarbetet och kunnat läsa om framgångsfaktorer och

Reservation

utvecklingsarbeten. Nu kan inga slutsatser dras kring arbetet 2015 – utan budgetarbetet baseras på antaganden och professionella gissningar.

Omvärldsanalys

Under omvärldsanalys står att läsa att antal nyanlända i förskolan ställer krav på hur verksamheten organiseras. Det bör tilläggas att dessa barn går att räkna på en hand och således inte påverkat förskolans verksamhet nämnvärt. Önskvärt är inför framtiden att samtliga skolor och förskolor tar emot nyanlända.

Det är bra att förvaltningschefen tagit initiativ till att anställa en lokalresursplanerare. Beklagligt är dock att de borgerliga politiska prioriteringarna, trots mycket ansträngt läge i förskolan, inte visat på initiativ att äska mer pengar till sig lokalinvesteringar eller ökad personaltäthet för att komma till bukt med det mycket akuta läget med platsbrist och hög sjukfrånvaro.

Ny organisation

Förvaltningschefens uppdelning av verksamhetsområdena med nu egna verksamhetschefer är välkommet. Det tror vi kommer att bidra till ökat fokus på förskolan och en utveckling av grundskolan.

Dock saknas kommentarer kring de nedskärningar och effektiviseringar som grundskolan stått inför 2015 som inneburit att motsvarande 15 helårstjänster försvunnit. Detta har säkert fått efterverkningar i verksamheterna och det hade varit intressant att ta del av på vilket sätt organisationerna anpassat sig, hur de valt att hantera uppgiften och vilka konsekvenser det inneburit för Tyresös barn.

I samband med budgetarbetet 2015 valde alliansen att ta bort tilläggsbelopp för barn i grundskolan för sökkriterierna 1-3. Effekten av detta har vi inte sett ännu, men om denna förändring nämns inget vilket är märkligt då förändringen kan medföra stora konsekvenser för Tyresös barn. Konsekvenser vi vill utreds och följs upp.

Inkluderande lärmiljöer

Forskningsprojektet med Malmö högskola är spännande och det har producerats mycket bra material i forskningsarbetet. Det hade varit intressant att ta del av hur arbetet implementerats i Tyresö skolor och på så sätt och kommit fler lärare och elever till del. Likaså bör området ha nämnts under framtida mål och prioriteringar, då inkludering – likt skollagen anger – är ett av Tyresös ledord. Det är självklart att en skola ska ge alla barn samma möjligheter att lyckas oavsett förutsättningar.

Reservation

Viktigt är dock att ett inkluderande arbete kräver resurser i både lokaler och ökad personalitet för att vara framgångsrikt. Att elevers meritvärden höjs är bra, men vi får inte glömma skolans kompensatoriska uppdrag och rätten för varje elev att till exempel vara en del av en särskild undervisningsgrupp. Vi känner oro att möjligheterna för Tyresös skolor att erbjuda särskilda undervisningsgrupper, kuratorstöd eller specialpedagogiska insatser försämras av den effektivisering av budgeten vi genomgått 2015 och står inför 2016. Om dessa funktioner påverkats, går dessvärre inte att utläsa av verksamhetsberättelsen.

Vi socialdemokrater välkomnar PRIO och arbetet med "leda för resultat", vägen till en likvärdig skola. Anmärkningsvärt är dock att politiken inte tidigare har visat ambitioner kring att utveckla förskola och skola genom att visa tydligare ambitioner i sin styrning. Det är skillnad mellan politisk detaljstyrning och professionell styrning – men det verkar den borgerliga majoriteten ha missuppfattat.

Riskhantering

Som enda orsak till att sjukfrånvaron kraftigt stigit, anges det ökade antal barn i forskolegrupperna. I riskhanteringsplanen inför 2015 står att låsa att bullernivå och ventilationen är en stor risk vilket ska förbättras 2015. Det är bra. Det är dock anmärkningsvärt att två av skolorna nu fått förbättrad ventilation för att kunna ta emot upp till 7 barn fler/klassrum. På vilket sätt detta påverkar arbetsmiljön, går dock inte att utläsa.

Karriärtjänster och förstelärare

Vi saknar en redogörelse för hur arbetet kring försteläraryuppgifterna och karriärtjänster gått under 2015. Hur har antalet utökade försteläartjänster påverkat kvaliteten i undervisningen?

Särskilda uppdrag från kommunplanen

Tyvärr är driftsformen för verksamheter ett viktigare mål, än verksamhetens kvalitet och det är beklagligt. Uteblivna ambitioner och riktlinjer för såväl enskilda- som kommunala förskolor, gör det svårt att följa upp kvaliteten inom våra förskolor. När allvarliga brister under 2015 uppkommit i förskoleverksamhet, vidtas inte adekvata åtgärder för att verksamheten ska komma till bukt med problemen och säkra barnens trygga tillvaro. Det uppenbara bristande intresset från den borgerliga majoriteten- betalar Tyresös barn för.

Ekologiska livsmedel

Vi socialdemokrater har högre ambitioner gällande ekologisk mat och giftfria förskolor. Dessa förslag röstar konstant ner av den borgerliga majoriteten som är uppenbart nöjd med vardagen för Tyresös barn.

Reservation

Minskade barngrupper och ökad personaltäthet

Inga egna medel från den borgerliga majoriteten avsett detta viktiga mål har presenterats sedan valet 2014, det är anmärkningsvärt. Särskilt efter 2015 då vi sett hur sjukskrivningstalen fortsatt att öka utan den minsta av ambition från styrande majoritet. Att hänvisa till att dessa uppdrag är "pågående" utan att agera politiskt med det facit Tyresö visar- är ansvarslost agerat.

Genomlysning av förskoleplatser

Läget inom förskolan är akut. Vi socialdemokrater har länge velat diskutera lösningar och gett förslag, vilka röstats ner av majoriteten. Det är beklagligt att inga blocköverskridande diskussioner kan föras om förskolornas framtid. Vi ser fram emot de paviljonger som nu kommer under 2016 och beklagar det slapphänta tidigare agerandet från majoriteten som nu satt många familjer i svåra situationer när det inte kan återgå till sina arbeten som tänkt.

Arbeta för mindre klasser och ökad lärartäthet i lågstadiet

Det överskott som grundskoleutredningen säger att Tyresö har om 600-800 platser kan ses som en tillgång om man menar allvar med ovan mål. Men att samtidigt som dessa "tomma" platser finns, driva igenom en nedskärning motsvarande 15 helårstjänster, bidrar inte till att fler pedagoger kan anställas och öka tiden för varje barn med sin lärare.

När statsbidraget för lågstadiesatsningen gjordes, hade förvaltning och styrande majoritet inte ett uppdaterat nuläge för hur det såg ut på våra skolor såg ut avseende lärartäthet – vilket gör det problematiskt i och med att statsbidraget kräver motprestation i form av en förbättring inom området. Att inte ta reda på ett nuläge för lärartätheten, är anmärkningsvärt och slarvigt hanterat gentemot lärare och barn i verksamheterna om kommunen blir återbetalningsskyldig.

Verksamhetsområde förskola

Tillsyn av förskolor

Kommunen är tillsynsmyndighet för de enskilda förskolorna i en kommun. Om brister uppdagas är huvudmannen skyldig att vidta åtgärder. Det är anmärkningsvärt att nämnden vid de fall där allvarliga brister uppdagats – inte vill vidta adekvata åtgärder och ansvarar för sitt uppdrag. Risken är att verksamheten igen, vid nästa års granskning, uppvisar samma brister. Eller än värre- att något barn farit illa.

Reservation

Synpunkter och klagomål

Det vore intressant att se synpunkter och klagomål uppdelat på områden för att se om det går att se samband mellan dessa, prioriterade områden och identifierade risker. Vi socialdemokrater föreslog detta som ett utvecklingsarbete till nästa verksamhetsberättelse.

Mål förskolan

Endast ett av förskolan sex mål, har uppnåtts. Som vi tidigare nämnt står inget om vad enheterna gjort inom de olika målområdena vilket gör att inte slutsatser går att dra för vare sig framgångsfaktorer eller vad som inte fungerat ut i verksamheterna. Det är beklagligt och inte förenligt med Tyresö kommuns styrprocess. Det verkar dock inte uppfattas som ett problem av den styrande majoriteten.

Anmärkningsvärt är även att andelen som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare är sex procentenheter lägre än för kommunen totalt.

Minskade barngrupper

Vi har tidigare nämnt målet om minskade barngrupper och ökad personaltätthet inom både förskola och skola. Vi ser hur sjuktalen inom förskolan ökar och för att klara nämndens uppdrag och mål krävs naturligtvis resurstillskott, inte som nu budgetar som innebär åtstramning.

Medarbetares sjukfrånvaro är lägre än fyra %

Ingenstans går att utläsa vad den borgerliga majoriteten gjort för att komma till bukt med det skenande sjuktalet. Det beskrivs åtgärder som kommer att vidtas 2016 och det är visserligen bra. Men vi tror att anställda inom förskolan efterfrågar och hade velat se en satsning på deras verksamhet för att komma till bukt med detta. Att ökningen tros bero på ökat antal barn i barngrupperna gör det än mer anmärkningsvärt att den borgerliga majoriteten inte äskat mer medel för att anställa fler pedagoger eller tagit investeringsbeslut om att utöka antal förskolor.

Ekonomi

Den ekonomiska redovisningen i verksamhetsberättelsen är inte transparent. Uppgifterna i resultaträkningen stämmer inte med uppgifterna i driftsredovisningen och inga förklaringar ges till diskrepanserna. Så anges t.ex. för grundskolan att övriga intäkter har uppgått till 63 344 tkr medan intäkterna i driftsredovisningen anges till 41 924 tkr. Intäkterna specificeras heller inte, till skillnad mot i budgeten, och därmed framgår det inte vilka intäktskällorna varit. En sådan källa skulle kunna vara statsbidrag. Enligt uppgift har emellertid inte statsbidraget för "lägstadiesatsning" på 5 353 tkr tagits upp i redovisningen vilket är högst anmärkningsvärt.

Reservation

De totala kostnaderna anges i resultaträkningen till 719 753 tkr medan det i driftsredovisningen anges till 658 810 tkr. Skillnaden är drygt 60 milj. kr men av redovisningen framgår inte vad som är grunden till denna skillnad. Redovisningen för förskolan uppvisar liknande diskrepanser.

För förskolan redovisas ett överskott på 3 592 tkr (eller 4 020). Det kan ge intrycket av att anslaget till barn- och utbildningsnämnden har varit överdimensionerat, när det i verkligheten är tvärtom - att resursutdelningen är oullräcklig. Överskottet borde ha använts för att åstadkomma mindre barngrupper och ökad personalitet - i enlighet med av fullmäktige beslutat uppdrag. Det skulle dessutom krävs ytterligare resurser, vilket vi i den socialdemokratiska gruppen föreslagit.

Den ekonomiska redovisningen visar dessutom på brister i systemet för budgeterings- och/eller anslagsberäkning. Under 2015 har nämnden fått ett demografibaserat tillskott på 4 878 tkr då antalet barn i förskolan varit högre än beräknat. Trots detta anges kostnaderna för förskolepeng ha varit lägre än budgeterat. Det är särskilt anmärkningsvärt då antalet förskolebarn är så stort att vi i början av 2016 inte klarar platsgarantin. Som tidigare angetts - barn- och utbildningsnämnden har inte utdelats för högt anslag. Men anslagna medel kunde ha använts mer konstruktivt - t.ex för att få till stånd mindre barngrupper.

För grundskolan redovisas ett underskott på 7 662 tkr (eller 5 853) efter demografiavräkning som ger barn- och utbildningsförvaltningen ett tillskott på 7 256 tkr. Enligt redovisningen har 439 627 tkr betalats ut i skolpeng mot budgeterade 427 618. Det skulle kunna indikera att demografiavräkningen borde vara 12 009 tkr.

2015 års resultat visar framför allt på den kontinuerliga underfinansiering av nämndens verksamhet som den borgerliga majoriteten är ansvarig för. Tyresö tillhör de kommuner som satsar minst på elever i behov av stöd. Dessa insatser är avgörande för att alla elever ska få tillgång till en likvärdig skola. Med en alltför restriktiv budget för barn i behov av stöd, gjordes 2015 ett underskott på dessa poster på nära 5 milj. kr. Trots att den dominerande uppfattningen bland de verksamma i skola och förskola är att stödbehoven ökar påtagligt, har den borgerliga majoriteten kommit fram till att anslaget 2016 ska vara lägre än utfallet 2015 - alltså en nerskärning.

Även för särskolan redovisas ett underskott för 2015 och för 2016 budgeteras ett lägre anslag än vad utfallet 2015 blev.

Inför 2016 förändrades sökkriterierna för tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd i grundskolan vilket nu även föreslås gälla även förskolan inom kort. Vi kommer att vidhålla vikten av analys och konsekvensbeskrivning av annat resursfördelningssystem och innebörden för Tyresös barn, innan beslut tas.

Vas

Reservation

Verksamhetsområde grundskola

Årets verksamhet

Återigen, fantasuskt bra jobbat av alla elever som visat på fina studieresultat. Det är glädjande att se att vi ligger strax under Stockholms län som även i stort, förbättrat sina meritvärden.

Den omorganisation som gjorts inom grundskolan är välkommen och ger rektorer ett utökat fokus och går i linje med skollagen om "en skola- en rektor". Vi ser fram emot att se vad förändringen kan innebära för skolorna. Vi har tidigare nämnt fördelen, om man menar allvar med minskade klasser, med de 600-800 tomma skolplatser kommunen anser sig ha. De tomma platserna har dock med en borgerlig budget inneburit effektiviseringskrav på befintliga verksamheter. Tomma platser anges finnas främst på högstadiet, vilket är anmärkningsvärt då man nu har för avsikt att bygga ytterligare ett högstadium- invid en av kommunens största högstadieskolor.

Fritidshem

2014 riktades allvarlig kritik mot Tyresö kommun och fritidshemmens bristande och ojämlika kvalitet. Trots ett uttalat arbete 2015, beskrivs inget om vad som gjorts eller vad som framkommit utan det hänvisas till ytterligare kommande utredning 2016. Det är dags att agera och ställa krav så att varje barn ges en meningsfull fritidsverksamhet och att personal på våra fritidshem ges rätt förutsättningar.

Det är kul att läsa om många fina verksamheter Tyresö har i form av språkotek/skoldatatek och återvändarskola. Det hade varit intressant att läsa om sommarskolan och lovskolan som erbjuds.

Mål och resultat

Övergripande saknar vi, som vi tidigare skrivit om, en analys om åtgärder som enheterna gjort och konsekvenser i målarbetet för att kunna dra slutsatser i kommande budgetprioriteringar. Hälften av målen har förbättrats i någon liten utsträckning.

Att en av tio elever fortfarande känner sig otrygga i skolan är inte acceptabelt och vi ser fram emot att få ta del av enheternas åtgärder för att komma till bukt med problemet.

Attraktiv arbetsgivare

Även inom grundskolan är antalet som kan rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare, lägre än kommunsnittet och ligger på 77 %. Här krävs insatser i form av resurser och högre ambitioner, något vi socialdemokrater länge efterfrågat och gett förslag kring.

↓ AS

Reservation

Tilläggsyrkande

Vi socialdemokrater yrkade på viss tillägg i verksamhetsberättelsen, som vi anser kan få stor betydelse för verksamhetens utveckling. Vi reserverar oss mot att dessa inte antogs.

Tilläggsyrkande

Vi socialdemokrater yrkar att nedan punkter läggs in i verksamhetsberättelsen gällande framtida utmaningar och prioriteringar:

- Lagrådsremiss
Regeringen vill förtydliga i skollagen så att tilläggsbelopp blir individuellt bestämt för varje barn och elev. Tilläggsbelopp gäller extraordinärt stöd och ska bland annat kunna ges för åtgärder som riktas till barn och elever med stora inlärningsvårigheter. För barn i Tyresö kommer detta att tydliggöra rätten till stöd vid inlärningsvårigheter.
- Nya riktlinjer
För att uppmuntra till mindre barngrupper på förskolor inför Skolverket nu nya riktlinjer för hur många barn det bör vara i olika åldersgrupper med inriktning att i gruppen 1-3 år bör antalet barn vara mellan sex till tolv, och i gruppen 4-5 år nio till 15 barn. Detta måste beaktas i Tyresös fortsatta planering av förskoleverksamhet.

Sid 35

Slutsatser

- Kvaliteten inom fridshemmen måste förbättras

Framtiden

- Arbetet för mål om mindre barngrupper och klasser och ökad personaltäthet bör intensifieras
- Vidta åtgärder för att säkerställa kompetensförsörjning
- Kraftfulla åtgärder vidtas för att sänka sjukskrivningstalen så att nå målet om Tyresö kommun som en attraktiv arbetsgivare infrias

För den socialdemokratiska gruppen

Jannice Rockström

Datum 2016-02-17
Tid 18:30–22:00
Plats Bollmora

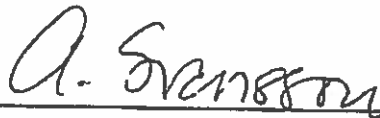
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid 2016-02-22

Paragrafer 8 - 15

Sekreterare
Marit Andersson

Ordförande
Anki Svensson

Justerande
Jannice Rockström

ANSLAG / BEVIS

Protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum 2016-02-17
Datum då anslaget sätts upp 2016-02-23
Datum då anslaget tas ned 2016-03-15
Förvaringsplats för protokollet Barn och urb arkiv plan 4

Underskrift
Marit Andersson

	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Anki Svensson (M)
Anna Steele (L)
Jannice Rockstroh (S)
Christer Flodfält (M)
Sonja Gustafsson (M)
Jerry Svensson (S)
Mikael Fallmo (S)
Lilian Nylinder (MP)
Gösta Evén (MP)
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Matthias Eriksson (KD)

Ersättare

Jenny Jonsson (M) fram till 20:00
Rita Axelsson Florio (S)
Håkan Ljung (S)
Haralampos Karatzas (L) från 19:15
Anna Herber (L)
Inger Gemicioglu (V)
Helen Dwyer (C)
Marika Marklund (KD) fram till 21:00

Övriga

Monika Larsson, förvaltningschef
Erik Sanner, biträdande förvaltningschef
Johan Ahlkvist, verksamhetschef grundskola
Elisabet Schultz, verksamhetschef förskola
Michael Santesson, controller
Marit Andersson, nämndsekreterare
Marie Thörn, Lärarförbundet
Therese Wallén, rektor Sofieberg och Fornudden (inledningsvis)
Jonas Åkesson, rektor Kumla skola (inledningsvis)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	--	--------------------

Frånvarande

Hampus Degramo (M)

Sarah Heidenborg (S)

Nina Dahl (MP)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	--	--------------------

§ 2

Dnr 2016BNS0075

Byggnadsnämndens verksamhetsberättelse 2015

Byggnadsnämndens beslut

1. Byggnadsnämndens verksamhetsberättelse för 2015 godkänns.
-

Beskrivning av ärendet

Avdelningschef Martin Fahlman redovisar byggnadsnämndens verksamhetsberättelse för 2015 (aktbilaga).

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Byggnadsnämnden

Verksamhets-
berättelse
2015

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1. Enhetens namn	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2. Verksamhetens resultat	4
3. Måluppfyllnad 2015	8
4. Riskhantering	9
5. Framtiden - Nya mål och prioriteringar	10

1. Bygglovsenheten

ÅRETS VERKSAMHET

Året för bygglovverksamheten har överlag varit bra. Arbete med medborgarfokus har gett resultat och årets "nöjd kund index" (NKI) hamnade på 69. 2007 och 2011 dalade NKI för hanteringen av bygglov från 65 till 38. Sedan dess har NKI gradvis stigit till årets NKI 69. Det är högst hittills för kommunen och är ett resultat över genomsnittet i riket.

Rättssäkerheten har i år varit 90 % dvs. att 90 % av de överklagade besluten stod sig i överprövande instanser. Det är en mycket bra siffra som troligtvis ligger bland de högsta i stockholmsregionen.

Handläggningstiderna har fortsatt varit korta och arbete med att gå över mot en mer digitaliserad process går framåt.

Tidigare år har det varit relativt hög personalomsättning för en så liten enhet som bygglov. Det har varit utmanande att hålla en hög kvalitet samtidigt som personalomsättningen varit hög. Under året som gått så har läget dock varit stabilt. En handläggare med visstidsanställning har avslutats och en ny handläggare har anställts. Det stabila läget på enheten är ett gott tecken som ger trygghet och kontinuitet i kärnverksamheten och i arbete med verksamhetsförbättrade åtgärder. Detta under en tid då det är en arbetsmarknad med stor rörlighet. Det råder i regionen brist på erfarna handläggare.

Bygglovenheten kom på tredje plats i kommunens egna kvalitetstävling.

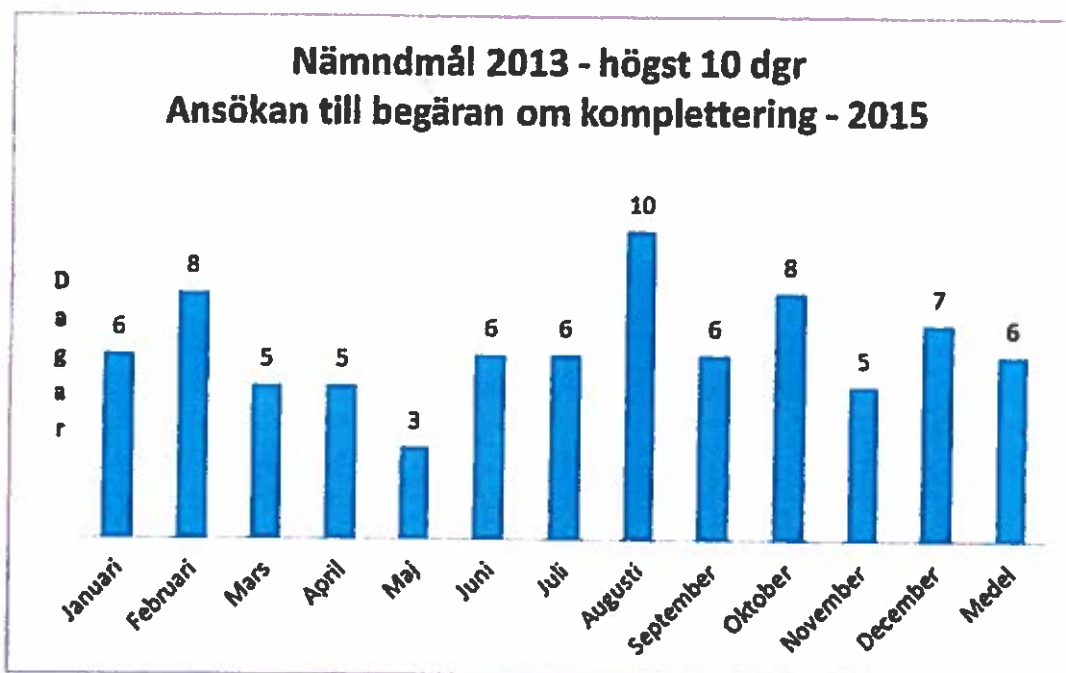
FAKTORER SOM PÅVERKAT VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

En omorganisation har även detta år genomförts och fr. o med 1 januari 2016 så har bygglovschefen blivit avdelningschef över kart- och bygglovsavdelningen vilket innebär att enheten för mät- och kart har slagits samman med bygglovenheten under samma avdelning. En av handläggarna på bygglovenheten efterträder bygglovschefen.

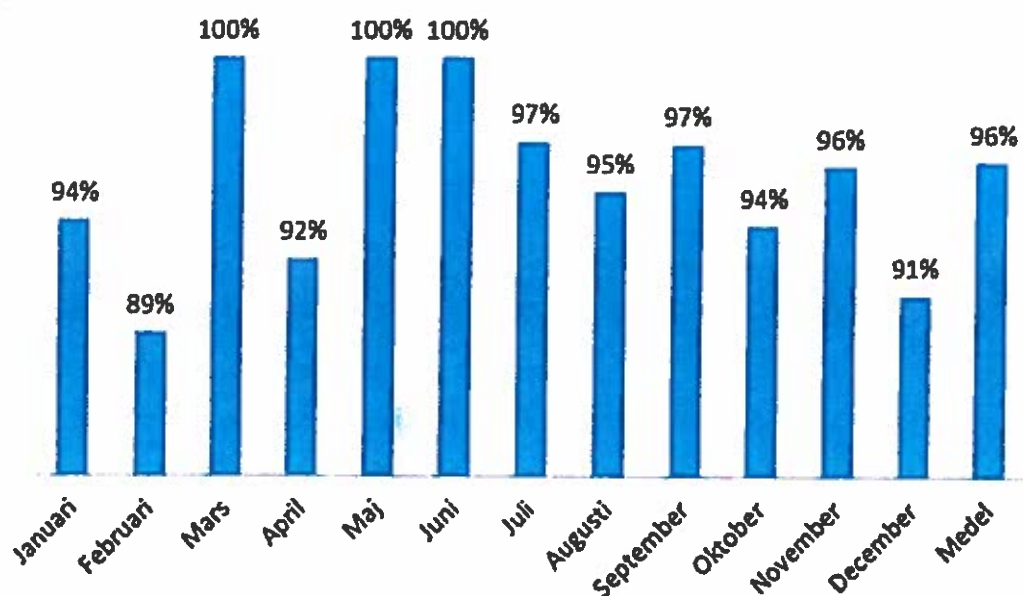
2. Verksamhetens resultat

NYCKELTAL OCH VERKSAMHETSMÅTT

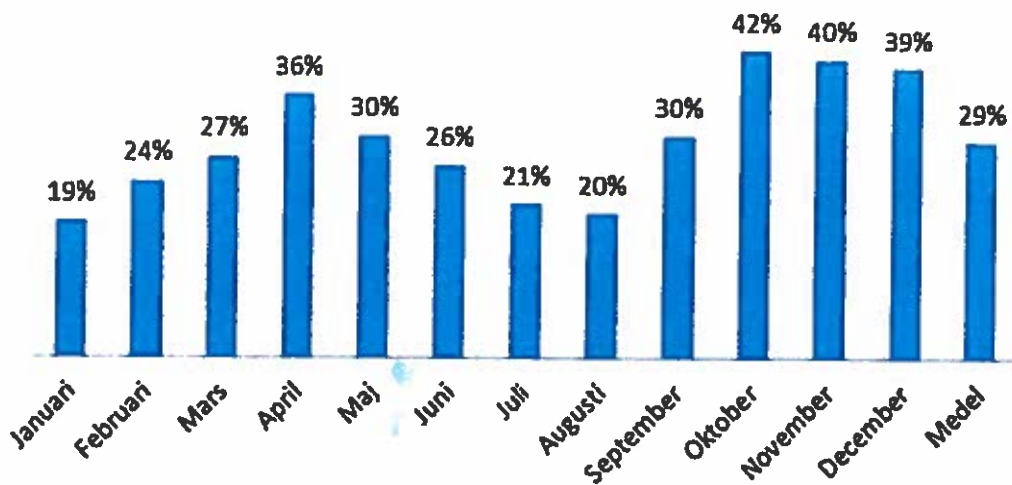
	2011	2012	2013	2014	2015
Handläggningstid från inkommen ansökan till expediering i veckor (median)	12,5	11	5,3	4,9	6
Rättssäkerhet	57%	84%	53%	77%	90%

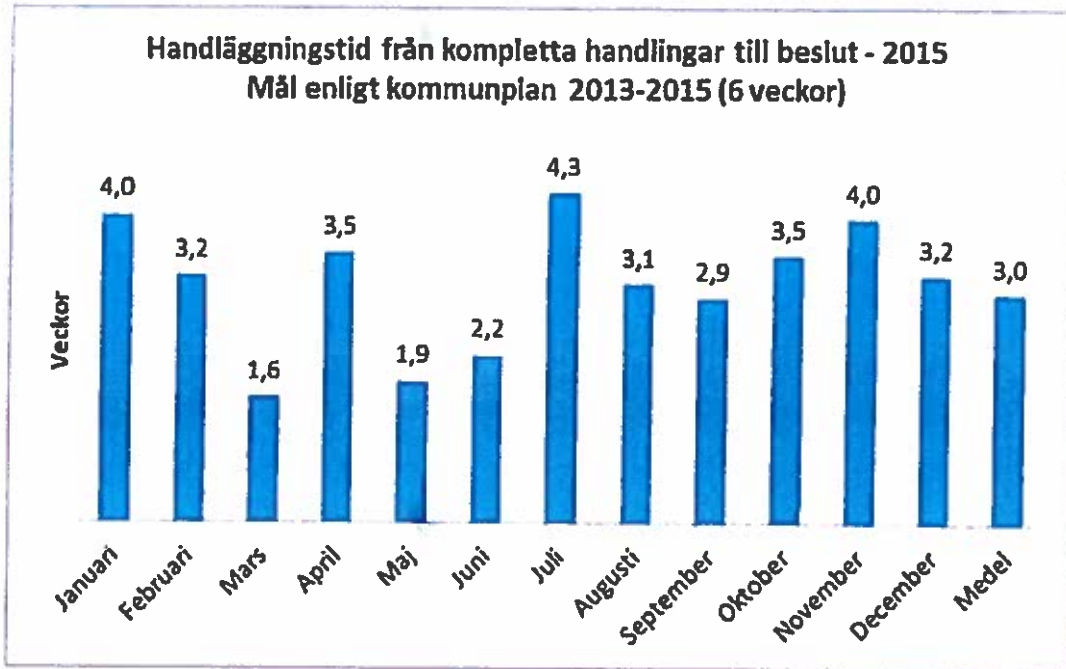
Ärenden som klarar 10 veckors handläggningstid - 2015

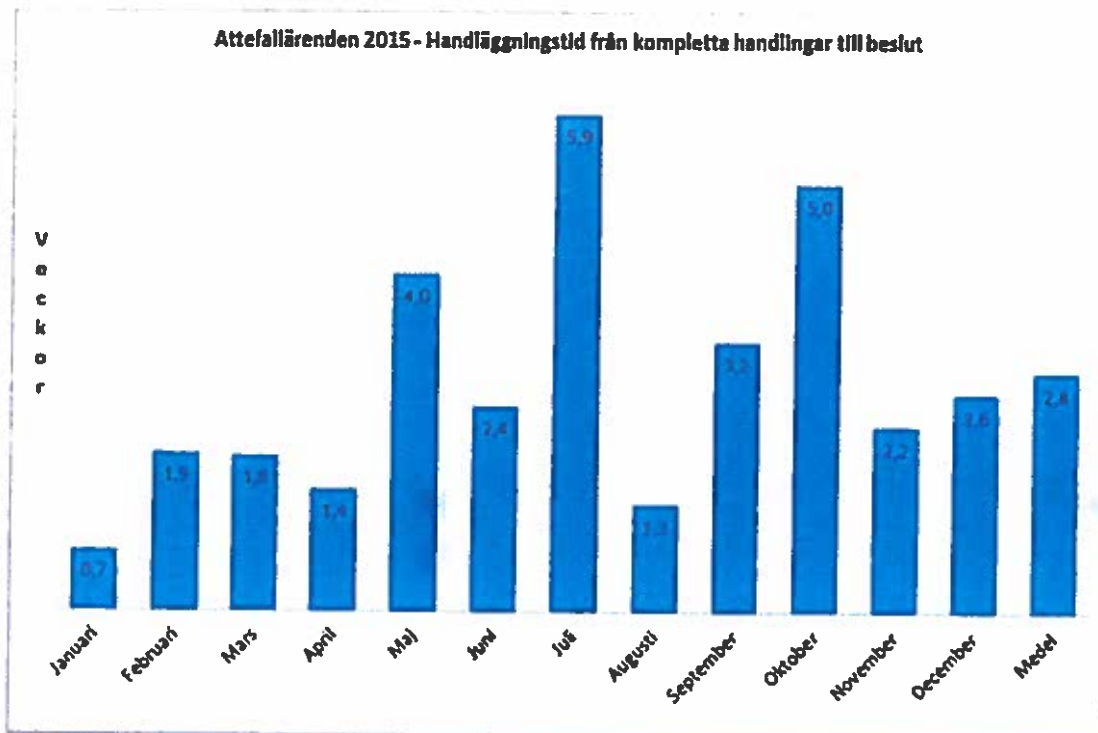
Kompleta ärenden vid ansökan - 2015 Nämndmål 2014 - 50%

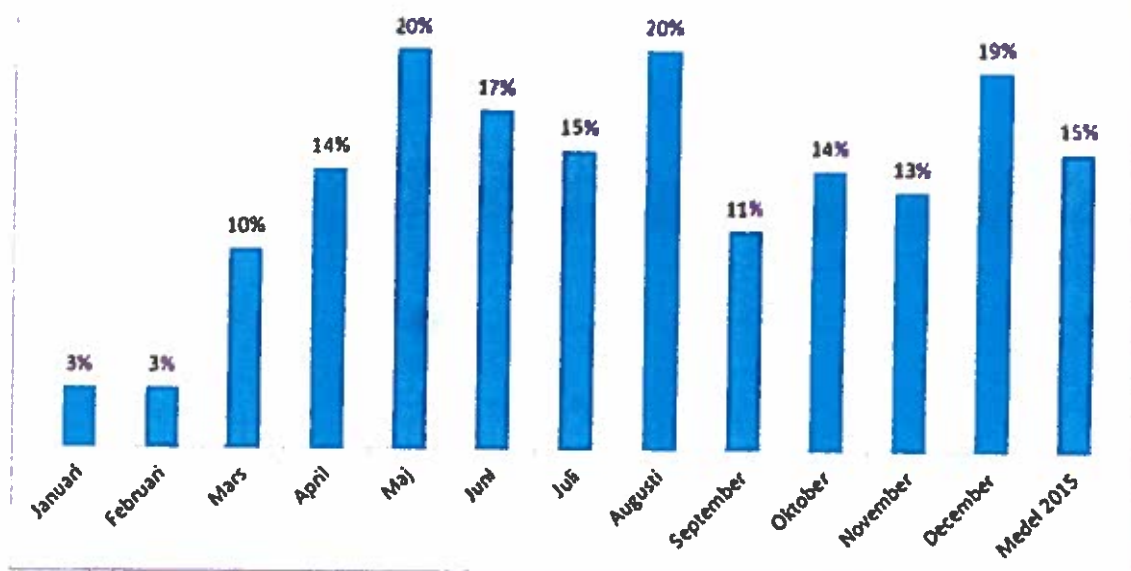
Handläggningstid från kompletta handlingar till beslut - 2015
Mål enligt kommunplan 2013-2015 (6 veckor)

Attefallärenden 2015 - Handläggningstid från kompletta handlingar till beslut

Ansökan/anmälan (lov & attefall) inkommen via e-tjänstportalen mittbygge.se - 2015

EKONOMISKT RESULTAT

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter			
Kommunbidrag	4 133 000	4 133 000	
Övriga intäkter	4 600 000	4 720 735	
Summa intäkter	8 733 000	8 853 735	
Kostnader			
Summa kostnader	8 733 000	9 841 248	
Resultat	0	-987 513	-77 025

Kommentar:

Slutresultatet blev något bättre än förväntad prognos. Byggnadsnämnden prognostiserade ett underskott på ca 1100 tkr. Detta beror till största delen på ökade personalkostnader i samband med omorganisation och kvalitetsarbete samt ökade kostnader för den centrala administrativa stödenheten.

För att justera detta så lade byggnadsnämnden fram förslag till ny taxa för plan och byggärenden och KF beslutade om denna som började gälla 1 juli 2015. Denna beräknades inbringa ca 300 tkr mer än budgeterade inkomster.

Byggnadsnämnden har också avslutat en visstidsanställning i augusti som var beräknad att fortsätta året ut.

Byggnadsnämnden har också beviljats ökade anslag på 1 300 tkr. fr.o.m. 2016 för att täcka upp för bl.a. personalkostnaderna som är essentiellt för nämndens fortsatta kvalitetsarbete såsom näst kortast

handläggningstider i bygglovsalliansen, hög rättssäkerhet i beslut och bra service till invånarna. Med de ökade anslagen så kommer budgeten troligtvis hålla nästa år och kvalitén kan bibehållas.

Sett över några år har ansökningarna som inkommit till byggnadsnämnden ökat med ca 30 % som till viss del beror på de nya Attefallreglerna som trädde ikraft sommaren 2014 och den stundande minskningen av ROT-avdraget, och detta har tidigare inte speglats i nämndens anslag.

3. Måluppfyllnad 2015

Nämndmål 2015

Aktiviteter/enhetsmål	Resultat/status	Kommentar
Andelen elektroniska ansökningar ska öka till 10 %	15 %	Andelen elektroniska ansökningar uppgick till 15 %. Detta är en del av ett långsiktigt mål att arbeta mer digitalt. Insatser på hemsida och upprening av nämndmålet för berörda handläggare och administratörer ses som den största faktorn till uppnått resultat. Mäts varje månad.
Andelen kompletta ansökningar ska öka till 50 %	29 %	Insatser på hemsida och färdiga checklistor gav inte det genomsnittet som vi hoppades på. Vi är ändå nöjda med resultatet. Jämförelsevis med andra kommuner så är detta troligtvis en riktigt bra siffra ändå. Målet är nog för högt satt från början. Mäts varje månad.
Verksamheten har som mål att besluta om ett "Attefallärende" inom 6 veckor från kompletta handlingar	2,8 veckor	Fokus och prioritering av dessa beslut. Handläggningstider mäts varje månad.
Kundnöjdheten ska uppgå till lagst 75% (inte NKI)	69 NKI, Nöjd Kund Index	Mellan 2007 och 2011 dalade NKI för hanteringen av bygglov från 65 till 38. Sedan dess har NKI gradvis stigit till årets NKI 69. Det är högst hittills för kommunen och är ett resultat över genomsnittet i riket. Målet är hämtat från tidigare kommunplan men borttaget för kommunplan 2015. Kundnöjdhet 75% syftade då på bygglovsalliansens mätning som inte görs längre. Numer mäts inte kundnöjdheten på samma sätt och % är inte rätt måtenhet. Däremot är Nöjd kund index (NKI) uppmätt för halva 2014-2015 till ett värde 69.

KVALITETSGARANTIER

Kvalitetsgaranti	Uppfylld/Inte uppfylld	Kommentar
Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)	Garanti Uppfylld	Enligt servicemätning för e-post 2015 fick 92% svar inom ett dygn och 100% inom två dygn. Brev/ansökningar svarade vi på inom 6 dagar.
Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.	Garanti Uppfylld	Utåt finns det bara ett nummer som alltid är öppet för en sökande att komma i kontakt och få hjälp.

Kommentar:

Byggnadsnämnden följer varje månad upp:

Handläggningstider, andelen kompletta handlingar, andelen elektroniska ansökningar, andelen ärenden som klarar tio veckors handläggningstid, ekonomi, överklagade ärenden och fastställda domar i högre instanser, rättssäkerhet i beslut fattade av högre instans och beslut fattade på delegation.

Nämnden följer årsvis upp NKI-mätning för privatpersoner och företag som redovisas i rapport med förbättringsförslag.

4. Riskhantering

För bygglovsverksamheten är handläggningstider, rättssäkerhet, kundnöjdhet och ekonomi de viktigaste måtten på kvalitet. Nedan analyseras risker och kontrollåtgärder inom de olika områdena:

Handläggningstider

Risker: Att kraven enligt PBL på tio veckors handläggningstid inte uppnås. Eller att handläggningstiderna är längre än sex veckor.

Kontrollåtgärder: Mätning av handläggningstider varje månad samt redovisning av resultatet vid varje nämndmöte.

Ansvarig: Enhetschef och nämndsekreterare

Rättssäkerhet

Risker: Att nämndens beslut inte håller vid en överprövning.

Kontrollåtgärder: Löpande utvärdering av beslut från överprövande myndigheter samt redovisning

vid varje nämndmöte.

Ansvarig: Enhetschef tillsammans med handläggarna.

Kundnöjdhet

Risker: Att bygglovssökande inte är nöjda med nämndens verksamhet.

Kontrollåtgärder: Mätning av kundnöjdheten med en enkätundersökning två gånger om året.

Jämförelse med resultat från övriga kommuner i bygglovsalliansen. Redovisning i nämnden.

Ansvarig: Enhetschef i samarbete med bygglovsalliansen

Ekonomi

Risker: Stort underskott i nämndens ekonomiska resultat.

Kontrollåtgärder: Analys och redovisning av enhetens ekonomiska resultat vid varje nämndmöte.

Ansvarig: Enhetschef och controller

Resultatet från den årliga utredningen i smart visar på att det är stress som är den största risken i arbetsmiljön.

5. Framtiden - Nya mål och prioriteringar

Nämndmål för 2016: Servicen ska förbättras genom arbete med effektivisering och information

Information väljs för att det området hade lägst betyg i senaste mätningen och nämnden ser ett behov av att utveckla bl.a. hemsidan där merparten av informationsmaterialet nu finns. Effektivitet väljs för att detta område skattas som det viktigaste området hos den bygglovssökande. Då vi har näst kortast handläggningstid inom bygglovsalliansen är detta en stor utmaning för verksamheten.

Årets fokus ska ligga på att bibehålla de korta handläggningstiderna och den goda servicen samtidigt som vi fattar rättssäkra beslut. Teamarbetet och kontinuerlig uppföljning av nyckeltal och ärendehantering har varit framgångsfaktorer och ska fortsätta vara det 2016

Fokus ligger på att öka kundnöjdheten och att vara lyhörda i kommande enkät för vart våra svagheter ligger. Den årliga undersökningen av kundnöjdhet ska följas upp 2 ggr under 2016 och då ska utvärdering också utföras så vi i närtid vet vad vi ska satsa på. Årets satsningar ska göras inom områdena för information och effektivitet.

Datum 2016-02-18

Tid 18:00-19:30

Plats Myggdalen

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Samhällsbyggnadsförvaltningen 2016-02-24

Paragrafer 1-4 och 6-10

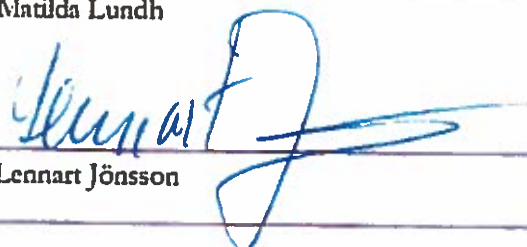
Sekreterare

Johanna Nyrén Andersson

Ordförande

Matilda Lundh

Justerande

Lennart Jönsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag. Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ	Byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum	2016-02-18 § 1-4 & 6-10
Datum då anslaget sätts upp	2016-02-22
Datum då anslaget tas ned	2016-03-15
Förvaringsplats för protokollet	Samhällsbyggnadsförvaltningen

Underskrift

Johanna Nyrén Andersson

LJ ML

Utdragsbestyrkande

Närvarolista § 1-4 & 6-10

Beslutande

Mathilda Lundh (M)
 Mikael Onegård (M)
 Tony Thorén (FP)
 Lars Lagerstedt (C), ersättare för Erik Almling (C)
 Jan-Åke Svensson (M), ersättare för Janis Salts (KD)
 Lennart Jönsson (S)
 Barbro Nordlöf (S)
 Anders Bergérus (S), ersättare för Helène Sundman (S)
 Johan Rydén (MP)

Frånvarande

Erik Almling (C)
 Helène Sundman (S)
 Janis Salts (KD)
 Annika Henningsson (M)
 Tony Aorahim (KD)
 Tommy Blomster (S)
 Mikael Ordenius (MP)
 Ann Ödlund (V)
 Christina Melzén (FP)

Övriga

Martin Fahlman, bygglovschef
 Johanna Nyrén Andersson, sekreterare
 Björn Pettersson, bygglovshandläggare
 Hanna Wikström, bygglovshandläggare
 Amalia Tjärnstig, exploateringschef – närvarande vid § 1
 Sophia Norrman Winter, planarkitekt – närvarande vid § 1

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	---	---	--------------------

§ 1015

Dnr 2016/SN 0029 10

Verksamhetsberättelse och bokslut 2015

Socialnämndens beslut

1. Socialnämndens verksamhetsberättelse med bokslut för år 2015 godkänns.
2. Verksamhetsberättelse med bokslut för 2015 överlämnas till kommunstyrelsen.
3. En redovisning avseende stimulansmedlen inom äldreomsorgen ska lämnas vid socialnämndens sammanträde 2016-03-30.

Särskilt yttrande

Carl-Johan Karlson (S) lämnar särskilt yttrande för de socialdemokratiska ledamöternas räkning.

Beskrivning av ärendet

I verksamhetsberättelse och bokslut för 2015 beskrivs hur socialförvaltningens arbete bedrivits under det gångna året.

Yrkande

Carl-Johan Karlson (S) yrkar att redovisning sker på nästkommande sammanträde för socialnämnden avseende hur 1.976.687 kr av stimulansmedlen inom äldreomsorgen använts. Redovisningen ska innehålla vilka arbetstagare (kan vara anonymiserade) som arbetat var och vid vilken tidpunkt samt anställningsform och arbetsüdsmått.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på Carl-Johan Karlsons (S) yrkande om redovisning avseende stimulansmedlen inom äldreomsorgen och finner att socialnämnden har bifallit yrkandet.

Bilagor

Tjänsteskrivelse.pdf

Verksamhetsberättelse år 2015.pdf

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--

Särskilt yttrande

Socialnämndens sammanträde den 24 februari 2016 Ärende 2
Verksamhetsberättelse och bokslut 2016.

Vi socialdemokrater har, efter övervägande, kommit fram till att delta i beslutet avseende att godkänna verksamhetsberättelsen med bokslut för år 2015 samt att överlämna verksamhetsberättelsen med bokslut för 2015 till kommunstyrelsen. Detta ska ses endast som ett tekniskt ställningstagande till de framlagda siffrorna. Tidigare av oss framförda politiska prioriteringar gäller alljämt oförändrade och återfinns i av oss framlagda förslag till budget och kommunplan.

Exempelvis har vi tidigare fört fram synpunkter som har bäring på avsnitt 1. Viktiga händelser i socialnämnden.

Beträffande omskriven omorganisation har vi fört fram synpunkter (jfr särskilt yttrande Ärende 3 Muntlig information om ny organisation; Socialnämndens sammanträde den 16 december 2015).

Även har vi påtalat den rådande situationen inom Socialnämndens politikområde med massuppsägningar i sådan omfattning att det nu råder en påtagligt förhöjd risk att ungdomar inom barn- och ungdomsvården lider skada (jfr interpellation från Carl Johan Karlson till Socialnämndens ordförande Andreas Jonsson lämnad till Tyresö kommunfullmäktige den 16 december 2015).

Vidare kan beträffande det kortfattade konstaterandet att "Det råder brist på platser inom kommunens omsorgsboenden för äldre och boenden för personer med funktionsnedsättning vilket lett till att fler placerats på korttidsvård eller på köpta platser." följande sägas. Vi socialdemokrater har återkommande vid ett stort antal tillfällen pekat på den moderatledda alliansens uteblivna planering avseende äldreboenden. Sådan måste ske kontinuerligt och dagens politiska tillkortakommanden kan härledas flera år tillbaka i tiden. Det råder idag stor brist på platser och för nästkommande år så uppgår bristen till uppskattningsvis åtminstone 80 platser. Den moderata ledningen inom socialnämndens politikområde med socialnämndens ordförande Andreas Jonsson i spetsen, liksom den på övergripande kommunal nivå ansvarige kommunstyrelsens

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Håkan Wrånner
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-02-16
1 (2)

Diarienummer
2016/SN 0029 10

Socialnämnden

Verksamhetsberättelse med bokslut 2015

Förslag till beslut

1. Socialnämndens verksamhetsberättelse med bokslut för år 2015 godkänns.
2. Verksamhetsberättelse med bokslut för 2015 överlämnas till kommunstyrelsen.

Socialförvaltningen

Åsa Danielsson
Förvaltningschef

Ansa Haapala
Stabschef

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden redovisar för år 2015 ett samlat nettoresultat för samtliga verksamhetsområden med totalt - 27 164 tkr varav verksamheterna i kommunal regi svarar för -4 262 tkr

Nettoreultatet inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorgen var -6 358 tkr. Kostnadsökningen under året har planat främst beroende på hemtagning av barn och ungdomar från externa placeringar.

För verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning var underskottet -8 457 tkr för myndigheten och -342 tkr för verksamheten i kommunal regi. De verksamheter som främst bidrar till det negativa resultatet är köpta platser i boendena för psykiskt funktionsnedsatta, personlig assistans och daglig verksamhet.

Verksamhetsområdet äldreomsorg hade -8 087 tkr i underskott för myndigheten och -3 920 tkr för verksamhet i kommunal regi. Underskottet beror bland annat på volymökningar avseende vård- och omsorgsboenden i kombination med platsbrist.

Verksamhetsberättelsen har sammanställts i enlighet med kommunens styrprocess. Arbetet har genomförts i nära samarbete med chefer inom respektive verksamhetsområde, socialförvaltningens stabsfunktion samt kommunstyrelseförvaltningens controllers.

Socialnämnden

Verksamhets-
berättelse
2015

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1. Viktiga händelser i socialnämnden	3
2. Sammanfattande ekonomiskt resultat för socialnämnden.....	4
3. Riskhantering och internkontroll.....	5
4. Särskilda uppdrag	5
5. Verksamhetsområde 3 – Individ och familjeomsorg.....	7
6. Verksamhetsområde 4 – Omsorg om personer med funktionsnedsättning.....	14
7. Verksamhetsområde 5 – Äldreomsorg	24
8. Kvalitetsuppföljning	35
9. Sammanfattning av verksamhet och ekonomi.....	37
10. Framtiden - Nya mål och prioriteringar	37

1. Viktiga händelser i socialnämnden

Under hösten har arbetet pågått med att förbereda den organisationsförändring som trätt i kraft vid årsskiftet 2016. Detta har bland annat inneburit att anpassa och förtydliga processer och roller kring planering och uppföljning inom förvaltningen. Syftet med förändringen är att anpassa organisationen till ökad konkurrensutsättning och valfrihet och att ge bättre förutsättningar för att särskilja förvaltningens roller som myndighet respektive utförare. En plan har tagits fram för avtalsuppföljning samt en för brukarundersökningar.

Många nya medarbetare har rekryterats under året. Rekrytering pågår också till flera funktioner, bland annat myndighetschef för individ- och familjeomsorg, enhetschefer samt socialsekreterare. Det stora antalet vakanser, inom framför allt barn- och ungdomsenheten, har inneburit en stor belastning för individ- och familjeomsorgen. Under hösten har det funnits tillförordnade chefer för individ- och familjeomsorgen samt för biståndavdelningen för omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Det har skett en kraftig ökning av antalet ensamkommande asylsökande barn och ungdomar, vilket inte har kunnat förutses. I slutet av året tillhandahöll förvaltningen cirka 126 platser. Enligt gällande överenskommelse med Migrationsverket skulle kommunen tillhandahålla 24 platser. Detta har inneburit stor brist på boendeplatser och ett omfattande arbete med att bygga beredskap för fortsatt stort mottagande.

Antalet ärenden gällande personlig assistans enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) ökade som en följd av Försäkringskassans förändrade bedömning av grundläggande behov vilket medfört fler biståndsansökningar och att insatsen personlig assistans ökade väsentligt. Den fortsatta ökningen av antalet neuropsykiatriska diagnoser har medfört fler ansökningar.

Det råder brist på platser inom kommunen på omsorgsboenden för äldre och boenden för personer med funktionsnedsättning vilket lett till att fler placerats på korttidsvård eller på köpta platser.

Kommunen tog under hösten över ansvaret för viss hälso- och sjukvård i LSS-boende och daglig verksamhet. Läkarinsatserna påverkas däremot inte utan är fortsatt landstingets ansvar. En hälso-och sjukvårdsorganisation har byggts upp inom förvaltningen. Reformen finansieras genom en skatteväxling.

Förberedelser har pågått för att införa, LOV (Lag om valfrihetssystem) för insatsen boendestöd som beräknas starta under våren. Förutsättningarna för att införa LOV för vård- och omsorgsboenden utreds också. Förutsättningarna för att upphandla den personliga assistans som idag bedrivs i kommunal regi har utretts.

Tre utförare inom LOV hemtjänst, ledsagarservice och avlösarservice har avslutat sina uppdrag och en ny utförare har anslutits. Avtal med en utförare har sagts upp då utföraren haft stora brister i utförandet.

Under året genomfördes upphandling enligt LOU (Lagen om offentlig upphandling) av driften för två nya gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och inflyttning har påbörjats.

En webbaserad version av verksamhetssystemet Treserva har implementerats bland verksamhetspersonal hos både kommunala och privata utförare. Där ska all social dokumentation föras och genomförandeplaner upprättas och följas upp. Det underlättar också på ett säkert sätt kommunikationen mellan olika funktioner.

Ett arbete med att kvalitetssäkra volymerna har påbörjats. Syftet är att kunna följa volymerna månadsvis samt att prissätta varje insats på en rimlig nivå för att kunna göra bättre ekonomiska prognoser.

Arbetet med Silviacertifieringen och utbildningen av personal på vård- och omsorgsboenden i såväl kommunal regi som privat regi har påbörjats.

Riktlinjer och en reviderad handlingsplan har tagits fram för arbetet kring våld i nära relation.

2. Sammanfattande ekonomiskt resultat för socialnämnden

Tkr	Intäkter tom dec 2015	Kostnader tom dec 2015	Avvikelse tom dec 2015
Individ- och Familjeomsorgen	218 252	-224 610	-6 358
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning myndighet	237 045	-245 502	-8 457
Äldreomsorgen myndighet	333 996	-342 083	-8 087
Totalt myndighet	789 293	-812 195	-22 902

Nettoresultatet för individ- och familjeomsorgen uppgår till och med december till -6 358 tkr (-6 720 tkr i november). Kostnadsökningarna har planat främst beroende på hemtagning av barn och ungdomar från externa placeringar. Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd blev 22 500 tkr. Mottagandet av ensamkommande asylsökande barn och unga har kunnat bedrivas inom ramen för ersättning från Migrationsverket.

För myndighetsutövningen för omsorg om personer med funktionsnedsättning blev nettoresultatet på -8 457 tkr (-6 011 tkr i november). De verksamheter som främst bidrar till det negativa resultatet är de särskilda boendena för psykiskt funktionsnedsatta, personlig assistans och daglig verksamhet.

För myndighetsutövningen för äldreomsorg uppgår nettoresultatet till och med december till -8 087 tkr (-5 618 tkr i november). Medel motsvarande 3 400 tkr har omfördelats från äldreomsorgen till

omsorgen om personer med funktionsnedsättning vilket genererat del av underskottet. Myndighetens kostnader för vård- och omsorgsboendena visar underskott beroende på volymökningar i kombination med platsbrist.

Tkr	Intäkter tom dec 2015	Kostnader tom dec 2015	Avvikelse tom dec 2015
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning i kommunal regi	145 983	-146 324	-342
Äldreomsorgen i kommunal regi	163 332	-167 252	-3 920
Totalt för utförare i kommunal regi	309 315	313 576	-4 262

För utförare kommunal regi uppgår nettoresultatet till -342 tkr (-1 772 tkr i november) för omsorg om personer med funktionsnedsättning och för äldreomsorgen till -3 920 tkr (-2 799 tkr i november).

3. Riskhantering och internkontroll

Den riskhanteringsplan som tagits fram har inte varit tillräcklig för att förutse de ökningarna i volymer och kostnader som skett under året.

Det faktiska antalet personer över 65 år översteg befolkningsprognosen för året vilket medfört att äldreomsorgen har fått för litet resurstillskott jämfört med det faktiska befolkningsunderlaget. Detta är inte något som gått att förutse.

Ökningen av ensamkommande asylsökande barn- och unga förutsågs inte i riskhanteringsplanen. De stora ökningarna skedde framförallt först efter sommaren.

Förvaltningen har uppmärksammat en kraftig ökning av kostnaderna för insatsen daglig verksamhet enligt LSS. Kriterier och förfrågningsunderlag enligt LOV daglig verksamhet behöver ses över.

4. Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag från kommunplanen

- **Konkurrensutsättning**

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan provas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta provas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att provas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya

driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Kommentar:

Inom socialförvaltningens verksamhetsområden har LOV genomförts inom de tre områdena sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning, daglig verksamhet enligt LSS samt hemtjänst, ledsagning och avlösning.

Förberedelserna har pågått för att införa LOV för insatsen boendestöd som beräknas starta under våren år 2016. En utredning pågår också gällande att införa LOV för vård- och omsorgsboenden. Förutsättningarna för att enligt LOU upphandla den personliga assistans som idag bedrivs i kommunal regi har utretts.

Driften av två nya gruppboenden Villa Linde och Tärningen har upphandlats enligt LOU.

• Ekologiska livsmedel

Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Kommentar:

Matproduktionen inom äldreomsorgen i kommunal regi är upphandlad. Kommunens mål för ekologisk mat var vid upphandlingsstillfället 25 procent, vilket även är kravet i avtalet. Avtalet med Fazer har sagts upp och upphör 2016. Matproduktionen kommer därefter antingen att drivas i kommunal regi alternativt görs en ny upphandling. Ett krav om ökad ekologisk mat inom entreprenadverksamheter kommer att innebära ökade kostnader.

De verksamheter inom LSS som kan bidra till att nå målet är korttidshemmet och barnboendet. Verksamheterna beslutade i början av året vilka delar av alla livsmedel som skulle vara ekologiska. Planen har följts och andelen ekologiska livsmedel uppgår till 37 procent.

• Taxor och avgifter

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintakterna ska bidra till verksamheternas finansiering

Kommentar:

Taxorna och avgifterna inom förvaltningens verksamheter har justerats utifrån prisbasbeloppet och gällande indexering.

En egenavgift har införts under året för vuxna som beviljats insatsen stöd- och omsorgsboende. Avgiften justeras årligen enligt prisbasbeloppet.

Särskilda uppdrag från kommunplanen för respektive verksamhetsområde

Dessa uppdrag redovisas under respektive verksamhetsområde.

NÄMNDUPPDRAG

Dessa uppdrag redovisas under respektive verksamhetsområde.

5. Verksamhetsområde 3 – Individ och familjeomsorg

5.1 ÅRETS VERKSAMHET

Ärendemängden på barn- och ungdomsenheten har ökat de senaste åren. Det har också varit en hög personalomsättning inom enheten. Ett flertal åtgärder har vidtagits och enheten har utifrån de högre volymerna utökats med fyra nya socialsekreterartjänster under 2015.

Det har skett en kraftig ökning av antalet ensamkommande asylsökande barn och ungdomar, vilket inte har kunnat förutses. I slutet av året tillhandahöll förvaltningen 126 platser för asylsökande ensamkommande. Enligt gällande överenskommelse med Migrationsverket skulle kommunen tillhandahålla 24 platser. Detta har inneburit stor brist på boendeplatser och ett omfattande arbete med att bygga beredskap för fortsatt stort mottagande. Den stora inströmningen av ensamkommande barn framförallt under hösten 2015, medförde att situationen inom barn- och ungdomsvården förvärrades och i slutet av året var situationen kritisk. Personal från andra enheter inom förvaltningen, pensionerade socialsekreterare och konsulter har anlåtats för att klara verksamheten inom barn- och ungdomsenheten.

Belastningen har varit hög på familjevårdsenheten vad gäller rekrytering av familjehem för ensamkommande och enheten har haft svårt att hinna med att följa upp sina placeringar. Efter ett lyckat värvningsmöte av familjehem för ensamkommande var intresseanmälningarna för att bli familjehem så många att förvaltningen fick ta in en konsult för att hinna med att utreda hemmen. Alla som varit intresserade av att bli familjehem har dock nu blivit utredda.

Resursenheten har under året arbetat med rekrytering och planering för den nya boendekedjan för ensamkommande med permanent uppehållstillstånd. En första del av boendekedjan, ett nytt stödboende med tre platser startade redan i oktober 2015. Det har pågått ett intensivt arbete med planering av boenden och dialog har förts med bland annat AB Världus om att driva boende för ensamkommande i kommunen.

Den samlokaliserade verksamhet som landstingets beroendemottagning och kommuneas vuxenenhet bedrivit i kommunen har upphört då landstingets beroendemottagning hade behov av större lokaler

och därmed flyttade ut sin verksamhet. Det är något som har förändrat förutsättningarna för samverkan mellan enheterna och det krävs nu mer för att upprätthålla ett nära samarbete.

Stödboenden Källan, som drivs på entreprenad av Frälsningsarmén, var under året föremål för granskning av kommunens kvalitetsenhet. Vid granskningen framkom en rad brister som boendet uppmanades åtgärda. Det framkom också brister i avtalet mellan kommunen och Frälsningsarmén varför avtalet har sagts upp och ny upphandling ska göras i början av 2016.

Det samordnade arbetssättet mellan barn- och ungdomsenheten och vuxenenheten avseende problematiskt bruk av alkohol och droger i familjer har fortsatt trots hög personalomsättning inom barn- och ungdomsenheten. Arbetet har uppmärksammats av bland annat Socialstyrelsen.

Försörjningsstödsenheten har under året haft fokus på arbetet med de långtidssjukskrivna och personer som inte står till arbetsmarknadens förfogande. Arbetet med psykiatrikerkonsult har fortsatt och gav resultat i slutet av året, sammanlagt 28 personer har under 2015 erhållit sjukersättning.

Socialsekreterare på barn- och ungdomsenheten samt familjevårdsenheten har fått genomgå en 7,5 poängs utbildning i anknytningsteori som anordnas av Ersta Sköndal och en utbildningsinsats kombinerat med handledning har påbörjats i utredningsmetoden Signs of Safety som används i barnutredningar.

Ny handlingsplan och riktlinjer för våld i nära relation har tagits fram under året liksom riktlinjer för handläggning inom familjevårdsenheten. Det finns stora fördelar med att arbetet med våld i nära relation (VINR) under året organiserats inom vuxenenheten, dels på grund av att många kvinnor med beroendeproblematik är utsatta för våld men också för att det finns många övriga beröringspunkter mellan våld i nära relation och beroendeproblematik.

En upphandling av skyddade boenden har genomförts under året tillsammans med Nacka och Värmdö.

Tyresö kommun har under hösten haft besök av den Nationella samordnaren för den sociala barn- och ungdomsvården, Cecilia Grefve. Den nationella samordnaren har i uppdrag att i dialog med företrädare för ett antal kommuner stärka och stödja socialtjänsten i deras arbete med den sociala barn- och ungdomsvården. Arbetet ska resultera i en slutrapport som överlämnas till Socialdepartementet våren 2017.

Individ- och familjeomsorgen har under hösten 2015 haft en tillförordnad avdelningschef samt tillförordnade enhetschefer inom, barn- och ungdomsenheten och familjevårdsenheten under pågående rekrytering.

5.2 MÅL OCH RESULTAT

Inom verksamhetsområdet individ- och familjecomsorg finns strategiska mål och verksamhetsmål avseende de två strategiska målområdena God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter och Attraktiv arbetsgivare.

5.2.1 GOD OCH LÅNGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Nämndmål

Öka försörjningsgraden

Kommentar:

Bedömningen är att målet, andelen av befolkningen i Tyresö som är i behov av ekonomiskt bistånd understiger två procent, uppnås under 2015.

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL har uppmärksammat försörjningsstödsenhetens goda resultat i att effektivt arbeta och samarbeta med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen för rätt försörjning för klienterna och personal från försörjningsstödsenheten under hösten därmed föreläst för andra kommuner kring sina goda resultat och sitt goda arbetssätt.

Indikator/Nyckeltal	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel biståndsmottagare i Tyresö, inklusive barn som varit i behov av ekonomiskt bistånd	2%	2%	2% ¹

Nämndmål

Verksamheten ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Kommentar:

Målet uppnås inte. Nettoresultatet för individ- och familjeomsorgen uppgår till och med december till -6 358 tkr.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	-5 880 tkr	0 tkr	-6 358 tkr

5.2.2 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Kommentar:

Målnivån uppnås. Det var 83 procent av individ- och familjeomsorgens personal som i höstens medarbetarenkät uppgav att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Resultatet är mycket gott sett till den personalsituation som varit under året.

¹ Socialstyrelsens statistik avseende andel av befolkningen som är i behov av ekonomiskt bistånd redovisas årligen vid halvårsskiftet året efter, vilket betyder att resultatet för 2015 kommer sommaren 2016.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta.	Mättes ej	70 %	88 %

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Kommentar:

Målnivån uppnås inte. Det är framförallt den ansträngda situationen på barn och ungdomsenheten samt familjevårdsenheten under år 2015 som har påverkat sjukskrivningstalen.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	6,2 %	4 %	8,7 %

5.3 SÄRSKILDA UPPDRAG

5.3.1 SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET

- Fortsätta öka självförsörjningsgraden.

Kommentar:

Andelen personer med försörjningsstöd är fortsatt låg och målnivån har uppnåtts.

- Intensifiera det förebyggande arbetet.

Kommentar:

Förvaltningschefen har i samråd med kommundirektören samt cheferna för barn- och utbildningsförvaltningen och utvecklingsförvaltningen genomfört en inventering av det förebyggande arbetet i kommunen för barn och ungdomar. Det finns idag en mängd olika välfungerande insatser för målgruppen i kommunen.

Mot bakgrund bland annat av det ökande antalet anmälningar och utredningar avseende barn och unga är det angeläget att kunna erbjuda insatser snabbt utan biståndsprövning. Det är viktigt att familjer får ett kvalificerat stöd i ett tidigt skede utan att behöva utredas innan, detta behöver utvecklas. Det förebyggande arbetet ska därför kompletteras med insatser i form av familjestöd och föräldrastödsprogrammet ABC.

- Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten.

Kommentar:

Projektet har implementerats i den ordinarie verksamheten. En utvärdering har genomförts som visar på gott resultat.

5.3.2 SÄRSKILDA NÄMNDUPPDRAG FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET

- Intensifiera det förebyggande arbetet vad gäller barn och unga

Kommentar:

Se ovan.

- Ta fram en omvärldsanalys som bland annat innehåller en behovsplan för verksamhetsområdet för 2016-2020 och som presenteras på nämnden i maj

Kommentar:

En omvärldsanalys och behovsplan för verksamhetsområden har tagits fram och redovisats för socialnämnden.

- Utred hur brukarnas erfarenheter av verksamheterna kan tillvaratas i kvalitetsarbetet. I utredningen ska ingå plan för systematiskt arbete med brukarundersökningar

Kommentar:

En utredning och plan har tagits fram och redovisats för socialnämnden i januari år 2016. I planen ingår att kommunen ska delta i de nationella brukarundersökningarna. De görs med olika tillvägagångssätt men resultaten redovisas i Kolada (kommun- och landstingsdatabasen), vilket skapar möjlighet till jämförelse av resultat.

- Utveckla samarbetet med kommunens skuldrådgivning

Kommentar:

Försörjningsstödsenheten har en väl fungerande samverkan med kommunens skuldrådgivare. Familjerättens personal har träffat kommunens budget- och skuldrådgivare under våren 2015 i syfte att utveckla ett samarbete.

5.4 FINANSIELL ANALYS

Tkr	Intäkter tom dec 2015	Kostnader tom dec 2015	Avvikelse tom dec 2015
Avdelningsledning	18 386	-16 905	1 482
Försörjningsstödsenheten	29 917	-33 937	-4 020
Familjevårdsenheten	41 499	-39 858	1 641
Barn- och Ungdomsenheten	37 578	-38 342	-765
Ensamkommande PUT/Asyl	43 947	-41 412	2 535
Vuxnenheten	19 372	-24 145	-4 773
Resursenheten	10 914	-13 582	-2 667
Hästskon	16 638	-16 429	209
Totalt IFO	218 252	-224 610	-6 358

För IFO uppgår nettoresultatet till och med december till -6 358 tkr (-6 720 tkr i november). Kostnadsökningarna har planat ut och det är framför allt de vidtagna åtgärderna vad gäller hemtagning av barn och ungdomar från externa placeringar som nu ger resultat.

Ärendemängden på barn- och ungdomsenheten har ökat de senaste åren och enheten har utifrån de högre volymerna utökats med fyra nya socialsekreterartjänster under 2015. De fyra tjänsterna, 2 100 tkr, är inte finansierade inom ram. Den höga personalomsättningen har dock lett till att andelen vakanser i slutet av året medfört minskade personalkostnader eftersom tjänsterna inte har kunnat tillsättas fullt ut.

Under året har ett stort arbete påbörjats med att få fram fler sociala boenden för att möjliggöra fler hemmaplanslösningar vilket kommer skapa möjligheter till en ekonomi i balans under 2016.

Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd blev 22 500 tkr vilket innebär att den förmodade besparingen motsvarande 1 500 tkr inte uppnås då flertalet av de 28 personer som erhöll sjukersättning fick det i slutet av året.

Verksamheten med ensamkommande flyktingbarn har under året kunnat bedrivas inom ramen för den ersättning som erhålls från Migrationsverket. Modellen med boendekedja har fungerat väl under året. Även arbetet med tydligare administrativa rutiner kring hanteringen av att återsökningsprocessen

till migrationsverket har börjat ge resultat.

Antalet personer med missbruksproblematik som är hemlösa har ökat, vilket inneburit behov av fler köpta boendeplatser. Vuxenheten visar därför ett underskott till följd av alternativa placeringar till Källans verksamhet. Då målgruppen ungdomar 18-20 år övergick från barn- och ungdomsenheten till vuxenheten fick enheten inte full kostnadstäckning för placerade ungdomar då förväntningarna var att fler hemmaplanslösningar skulle vara möjligt än vad som kunde genomföras.

Hemtagning av barn och ungdomar från externa placeringar till egna boenden med stöd från individ- och familjeomsorgen beräknades medföra en besparing på 7 000 tkr. Av detta har åtgärder för 6 000 tkr kunnat genomföras. En del av svårigheten har varit tillgången på boendelalternativ i kommunen.

6. Verksamhetsområde 4 – Omsorg om personer med funktionsnedsättning

6.1 ÅRETS VERKSAMHET

Kommunen tog under hösten över ansvaret för viss hälso- och sjukvård i LSS-boende och daglig verksamhet. Lakarinsatserna påverkas däremot inte utan är fortsatt landstingets ansvar. En hälso- och sjukvårdsorganisation har byggts upp inom förvaltningen. Reformen finansieras genom en skatteväxling.

Året har präglats av att anpassa organisationen efter de förändrade behov som uppstått i samband med en ökande befolkning och de volymförändringar som följer av detta.

Antalet ärenden gällande personlig assistans enligt LSS ökade väsentligt under året som en följd av Försäkringskassans förändrade bedömning av grundläggande behov. Det har också varit fler ansökningar gällande stöd från personer med psykisk funktionsnedsättning till följd av fortsatt ökning av neuropsykiatriska diagnoser. Besluten om daglig verksamhet ökade med en fjärdedel under åren 2012 till 2014. Ökningen beror bland annat på att fler diagnosticerats inom autismspektrum eller annan neuropsykiatri samt svårigheter för personer med dessa funktionsnedsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden.

Bristen på bostäder för verksamhetens målgrupper innebar att antalet köpta platser ökade, främst för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Förvaltningen har under året påbörjat en ramavtalsupphandling avseende externt köpta platser för målgruppen inom socialpsykiatri. Ramavtalet beräknas vara klart under våren 2016 och kan innebära en jämnare prisnivå och något lägre kostnader på sikt.

Förvaltningen tilldelades viten för att viss verkställighet gällande insatsen bostad med särskild service enligt LSS inte kunde ske inom angiven tid.

Under året genomfördes en upphandling enligt LOU av driften för två gruppboendestäder, Villa Linde och Tärningen. Ansvariga för driften av dessa gruppboendestäder blev Olivia Vård och omsorg AB.

Inflytning påbörjades under slutet av december och pågår fram till april år 2016.

Kommunens korttidsboende för barn och ungdomar med funktionsnedsättning som under en tid bedrivits i tillfälliga lokaler öppnade i början av året i nya lokaler i Trollbäcken. Verksamheten bedrivs nu i en villa som förbättrar möjligheterna till utomhusvistelse.

Sedan år 2011 finns LOV för sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning. Det är tre aktörer som har avtal med kommunen och utbudet motsvarar inte behovet för yngre personer med psykisk funktionsnedsättning. LOV Daglig verksamhet enligt LSS genomfördes år 2013 och har femton utförare. Kostnaderna för insatsen har ökat sedan införandet av LOV. Förutom att fler diagnosticeras så har det blivit allt svårare för personer med funktionsnedsättning att ta sig in på arbetsmarknaden. Det har även tillkommit fler aktörer som har en mer arbetsinriktad verksamhet och som kan skaffa praktikplatser, vilket har varit attraktivt för målgruppen.

Ett arbete med att kvalitetssäkra volymerna har påbörjats. Syftet är att kunna följa volymerna månadsvis samt att prissätta varje insats på en rimlig nivå för att kunna göra bättre ekonomiska prognoser.

Under året har det funnits en tillförordnad chef för biståndavdelningen för omsorg om personer med funktionsnedsättning.

6.2 MÅL OCH RESULTAT

Inom verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning finns strategiska mål och verksamhetsmål för de strategiska målområdena, medborgarfokus, blomstrande näringsliv, god och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter samt attraktiv arbetsgivare.

6.2.1 MEDBORGARFOKUS – VARJE TYRESÖBO I CENTRUM

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närbarhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.

- **Respekt:** Tyreso kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyreso kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyreso kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Kommentar:

Det finns ingen uppsatt målnivå men en person som haft daglig verksamhet enligt LSS har under året övergått i arbete.

Indikator	Resultatmål	Resultat
	2015	2015
Antal personer med daglig verksamhet enligt LSS som får arbete eller börjar studera	Ej målsatt	1

Nämndmål

Personer som söker bistånd är nöjda med biståndsavdelningens arbete gällande information, bemötande och handläggningstider

Kommentar:

Målvärdena uppnåddes delvis för indikatorn som innebär att 80 procent av de personer som söker bistånd skulle nöjda med biståndsavdelningens arbete gällande information, bemötande och handläggningstider.

Av de som deltog i brukarundersökningen svarade 84 procent att de blivit bra bemötta, 79 procent tyckte att det var lätt att förstå informationen och 69 procent svarade att tyckte att de fått beslutet på ansökan inom rimlig tid. Det går inte att särskilja om de svarande ansökt om bistånd avseende äldreomsorg eller om det avsåg funktionsnedsättning eftersom undersökningen gjordes på övergripande nivå för hela biståndsavdelningen.

Indikator	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel medborgare som söker bistånd som anger att de är nöjda med biståndsavdelningens arbete med information, bemötande och handläggningstider	70 %	Läst att först informationen 79 % Godt bemötande 84 % Bekräftat inom rimlig tid 69 %

6.2.2 BLOMSTRANDE NÄRINGS LIV

Entreprenörsklimatet är starkt i Tyresö. Kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor. Genom god planering kan fler arbetsplatser och företag få utrymme att etablera sig och växa i Tyresö. Det ska vara enkelt att vara företagare och entreprenör i Tyresö – kommunens service ska vara god och snabb. Vi konkurrerar aldrig med näringslivet. Ett bra lokalt företagsklimat bidrar till hög sysselsättningsgrad och få arbetslösa.

En handlingsplan för hur detta målområde ska utvecklas ska tas fram och implementeras under perioden 2016-2018.

Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen

Nämndmål

Enskilda aktörer är nöjda med samarbetet med socialförvaltningen

Kommentar:

De privata utförarna har fått möjlighet att besvara en enkät om hur nöjda de är med samarbetet med socialförvaltningen. Av de 23 som svarat uppgav 17 att de är mycket nöjda och 5 att de är ganska nöjda. Endast en utförare svarade att de är ganska missnöjda med samarbetet. Målnivån uppnås därmed. Enkäten sändes till 31 utförare som har avtal inom något av socialförvaltningens verksamhetsområden.

Sedan år 2013 finns branschråd för att öka samarbete och utbyte mellan de privata aktörerna och

utförarna inom kommunal regi och myndigheten. Detta har nu implementerats och under året har flera branschråd genomförts med goda resultat.

Synpunkter som lyfts fram från fritextsvaren är att utförarna är nöjda med de branschråd som hålls och att det är positivt att förvaltningen visar stort engagemang för den enskildes behov.

Indikator	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel privata utförare som är nöjda med samarbetet med socialförvaltningen	90 %	96 %

6.2.3 GOD OCH LÅNGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Kommentar:

Målet uppnås inte. Nettoresultatet för verksamhetsområdet uppgår till och med december till -8 799 tkr, varav underskottet kommunal regi är -342 tkr.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	-4 463 tkr	0 tkr	-8 799 tkr

6.2.4 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Kommentar:

Bland det anställda inom verksamhetsområdets kommunala regi är det 87 procent som i medarbetarenkäten som genomfördes under hösten uppger att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Därmed har målnivån uppnåtts.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen av anställda inom verksamhetsområdet som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta	Mättes ej	70 %	87 %

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Kommentar:

Sjukfrånvaron inom verksamhetsområdets kommunala regi är åtta procent, vilket i nivå med tidigare år. Därmed uppnås inte målnivån. Endast sjukfrånvaron för utförare kommunal regi redovisas. Urvalet för myndighet är för litet.

Indikator	Resultatmål 2014	Resultat mål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron utförare kommunal regi (%)	7,9 %	7 %	8 %

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Kommentar:

Målnivån uppnås inte. Andelen av verksamhetsområdets anställda inom kommunal regi som sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål var 87 procent. Målet var att samtliga skulle vara nöjda.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	Mättes ej.	100 %	87 %

6.3 SÄRSKILDA UPPDRAG

6.3.1 SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET

Det finns inga särskilda uppdrag från kommunplanen för detta verksamhetsområde.

6.3.2 SÄRSKILDA NÄMNDUPPDRAG FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET

- Ta fram en omvärldsanalys som bland annat innehåller en behovsplan för verksamhetsområdet för 2016-2020 och som presenteras på nämnden i maj

Kommentar:

En omvärldsanalys och behovsplan för verksamhetsområdet har tagits fram och redovisats för socialnämnden.

- Utreda hur brukarnas erfarenheter av verksamheterna kan tillvaratas i kvalitetsarbetet. I utredningen ska ingå plan för systematiskt arbete med brukarundersökningar

Kommentar:

En utredning och plan har tagits fram och redovisats för socialnämnden i januari år 2016. I planen ingår att kommunen ska delta i de nationella brukarundersökningarna. De görs med olika tillvägagångssätt men resultaten redovisas i Kolada (kommun-och landstingsdatabasen), vilket skapar

möjlighet till jämförelse av resultat.

- I samverkan med Samhällsbyggnadsförvaltningen och Fastighet och facility ta fram en plan för kommande byggprojekt avseende vård- och omsorgsboende i enlighet med Ordförandeuppdrag (2014/SN 0214-010)

Kommentar:

Myndighetschef och socialförvaltningens fastighetssamordnare tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen och fastighet och facility ansvarar för planarbetet för kommande gruppboenden. Planeringen ska utgå från kommunens översiktsplan samt aktuella behovsplaner.

I gruppboendet Villa Linde påbörjades verksamheten under december månad. Gruppboendet Tärningen kommer att vara inflyttningsklart i början 2016.

En projektgrupp arbetar med ett förslag till byggnation på Sågentomten avseende stödboende för personer med psykisk funktionsnedsättning. Verksamheten på Hästkons stöd och boendeenhet kommer att flyttas till Sågentomten och i planen ingår att utöka antalet platser i med ytterligare 13 för att möta det ökade behovet.

Inflyttning till de sex planerade servicebostäderna på Granängsringen 25 med planerad start under 2015 blir kraftigt försenad då ombyggnationen ännu inte påbörjats.

Lokalisering är klar för ytterligare en gruppboestad på Äpelvagen. Tyreso Bostäders nybyggnation Hasselbacken kommer att innehålla en gruppboestad samt servicebostäder för målgrupperna inom LSS och socialpsykiatri.

I översiktsplanen framgår att socialförvaltningen har behov av att ytterligare 6-8 gruppboenden planeras in för perioden 2020-2035.

- Utredda nivåer och metoder för hyressättning i vård- och omsorgsboende inom verksamhetsområdet

Kommentar:

En utredning av nivåer och metoder för hyressättning har tagits fram och redovisats för socialnamnden.

6.4 FINANSIELL ANALYS

Tkr	Intäkter tom dec 2015	Kostnader tom dec 2015	Avvikelse tom dec 2015
Förvaltningsgemensamt/Administration	21 801	-19 860	1 941
Hemtjänst i ordinärt boende	9 756	-10 504	-748
Boendestöd i ordinärt boende	4 978	-2 738	2 240
Särskilt boende/annat boende	18 135	-25 388	-7 253
Sysselsättning	5 021	-4 846	175
Övriga insatser i ordinärt boende	2 398	-3 075	-677
Boende enl. LSS för vuxna	70 743	-71 468	-725
Boende enl. LSS för barn och unga	9 716	-9 834	-118
Personlig assistans enl. LSS/SFB	28 371	-32 908	-4 537
Daglig verksamhet enl. LSS	36 501	-38 413	-1 912
Övriga insatser enl. LSS	29 625	-26 468	3 157
Totalt FO myndighet	237 045	-245 502	-8 457

Myndighetsutövning inom omsorg för personer med funktionsnedsättning
Helårsutfallet för myndigheten blev -8 457 tkr (-6 011 i november).

Volymerna inom funktionsnedsättningsområdet har visat på en ökning, främst av unga personer som har diagnosticerats. Dessutom dras verksamheten med effekterna av de senaste årens kraftiga volymökningar. Det innebär att de kända volymbeloven i utgångsläget var högre än tilldelad ram.

Personlig assistans uppvisar en volymökning, både vad det gäller antalet brukare men även antalet timmar per brukare har ökat. Orsaken till underskottet förklaras av en ökande mängd personliga assistansärenden som tidigare finansierades av Försäkringskassan. Dessa ärenden var också i timantal av omfattande art vilket innebar en stor kostnadsökning.

Antalet deltagare i daglig verksamheten ökade mer än vad som budgeterats. Det har även skett en mycket kraftig ökning av antalet personer som beviljats boendestöd.

Orsaken till underskottet inom verksamhetsområdet särskilt boende är volymökningar avseende köpta platser för psykiskt funktionsnedsatta. Bristen på boendeplatser har lett till att förvaltningen behövt köpa boendeplatser utanför den egna kommunen och sannolikt till ett högre pris än om motsvarande verkställighet genomförts i kommunen.

De kraftigt försenade gruppboendena enligt LSS har under 2015 föranlett en särskild avgift (vite) om ca 3 000 tkr. Dessa kostnader har dock inte belastat socialförvaltningen.

Uppföljningar av pågående insatser har inte kunnat genomföras i önskad utsträckning till följd av den ökade ärendemängden. En tätare uppföljning av pågående insatser skulle sannolikt innebära en kostnadseffektivare verksamhet. Kostnadsutvecklingen för årets volymförändringar har varit svårt att följa eftersom insatsvolymerna inte kunnat kvalitetssäkras och kopplas till det ekonomiska utfallet.

Tkr	Intäkter tom dec 2015	Kostnader tom dec 2015	Avvikelse tom dec 2015
Administration	3 077	-2 934	143
Bostadsenheter	56 250	-55 480	770
Personlig assistans	63 784	-67 300	-3 517
Korta insatser	6 215	-5 741	473
TYDA	16 657	-14 869	1 789
Totalt för utförare i kommunal regi	145 983	-146 324	-342

Omsorg om personer med funktionsnedsättning i kommunal regi

Helårsutfallet för kommunal regi är -342 tkr (-1 772 i november). Av underskotten bidrar personlig assistans med 3 500 tkr. Anledningen till underskottet för personlig assistans är att ökningen av försäkringskassans schablonersättning på endast 1,4 procent inte täcker löne- och kostnadsuppräknigen. Rekryteringsproblem har resulterat i ökad övertid. Till detta kommer övertalighet som varit svårt att komma till rätta med i samband med att brukare avlidit eller gått över till privata alternativ.

Övriga verksamhetens resultat är enligt budget eller visar på bättre resultat. Daglig verksamhet resulterar i +1 789 tkr och LSS-boendena resulterar i +770 tkr. LSS-boenden har under året haft mycket omflyttningar på brukarsidan och lyckats dra ner bemanningen under väntetid. Korta insatser, som ledsagare/avlösare, helgfamiljer, kontaktpersoner, gör dock ett överskott på 473 tkr.

7. Verksamhetsområde 5 – Äldreomsorg

7.1 ÅRETS VERKSAMHET

Befintliga vård- och omsorgplatser har inte kunna täcka de äldres behov. Bristen på särskilda boendeplatser har lett till ökade kostnader för köpt korttidsvård.

Biståndsavdelningen har på grund av den ökade ärendemängden inte kunnat genomföra uppföljningar av pågående insatser i önskad utsträckning. Utifrån personalresurserna har nya ansökningar prioriterats framför uppföljningar.

Förvaltningen har erhållit stadiga stölmansmedel med syfte att öka bemanningen inom äldreomsorgen. Kommunen har använt 2 000 000 kr (1 976 687 kr) av stölmansmedlen för år 2015. Att inte alla medel (3 535 481 kr) har använts beror på att tiden för planering och framförhållning varit kort. Stölmansmedlen har använts både av kommunala och privata utförare samt både inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden.

Med hjälp av stölmansmedlen har utförarna haft möjlighet att ge ökad trygghet för de äldre och i större utsträckning tillgodose brukarnas individuella behov. Till exempel har extravak kunnat sättas in för brukare under speciellt ångestfyllda, oroliga perioder. När ordinarie personal varit frånvarande på grund av möten eller kortare utbildning har utförarna, med hjälp av stölmansmedlen, ändå kunnat bemanna fullt ut. Vidare har det inneburit möjlighet att utveckla dokumentation, genomförandeplan och värdegrundsarbete i syfte att stärka brukarnas rätt till självbestämmande.

Med stöd av stölmansmedel för kommunens medverkan i nationellt kvalitetsregister har hemtjänstverksamheten i kommunal regi utbildats inom området demens. Inom hemtjänst i kommunal regi har även ett projekt påbörjats kring palliativ vård i hemmet med syfte att öka kompetensen hos personal som arbetar med brukare i livets slutskede och utveckla samverkan med hälso- och sjukvården.

LOV inom hemtjänst, ledsagning och avlösning finns sedan år 2014 med sex leverantörer som utför hemtjänstuppdrag, varav kommunal regi är en. Tre utförare inom LOV hemtjänst, ledsagarservice och avlösarservice har under året avslutat sina uppdrag och en ny utförare har anslutits. Avtal med en utförare har sagts upp då utföraren haft stora brister i utförandet. Det finns ett behov av att göra mindre justeringar i förfrågningsunderlaget.

7.2 MÅL OCH RESULTAT

Inom verksamhetsområdet äldreomsorg finns strategiska mål och verksamhetsmål för all de fem strategiska målområdena.

7.2.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Personer som är 65 år och äldre och som bor på vård- och omsorgsboende ska inte få fallskador, vara undernärda eller ha trycksår

Kommentar:

Målnivån uppnås. Riskbedömningar utförs när en ny boende flyttar in på vård- och omsorgsboendet. Utifrån resultatet av riskbedömningar upprättas en individuell vårdplan samt plan för uppföljning. Andelen äldre boende på ett omsorgsboende som i slutet av 2015 hade riskbedömts var 91 procent. Det var 245 av 269 som bedömts.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen personer över 65 år som bor på vård- och omsorgsboende som riskbedömts avseende fall, undernäring och trycksår	87 %	90 %	91 %

7.2.2 MEDBORGARFOKUS – VARJE TYRESÖBO I CENTRUM

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god nåbarhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Nämndmål

Brukarna ska vara nöjda eller mycket nöjda med hemtjänst och vård- och omsorgsboende

Kommentar:

Målvärdena uppnåddes inte för de två indikatorerna som innebar att 90 procent av brukarna skulle vara nöjda eller mycket nöjda med hemtjänst respektive vård- och omsorgsboende i den nationellt gemensamma brukarenkäten från Socialstyrelsen.

Av de svarande var det i Tyresö 86 procent som uppgav att de är nöjda med de hemtjänstinsatser de tar emot. Nöjdheten i riket var 89 procent. Cirka 97 procent av de äldre inom hemtjänsten anger att personalen bemöter dem på ett bra sätt, vidare anger 93 procent att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras. De fem frågor där andelen positiva svar är lägst handlar om besvär av ensamhet samt svårighet att få kontakt med läkare vid behov.

Andelen i Tyresö som var nöjda med sitt vård- och omsorgsboende var 79 procent och motsvarande för riket var 82 procent. Andelen positiva svar avseende personalens bemötande var 94 procent.

På Ångsgården var 100 procent av de svarande sammantaget nöjda med sitt boende, en ökning med 25 procent från föregående år.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel brukare som är nöjda/mycket nöjda inom hemtjänst	89 %	90 %	86 %
Andel brukare som är nöjda/mycket nöjda inom vård- och omsorgsboende	81 %	85 %	79 %

Nämndmål

Personer som söker bistånd är nöjda med bistandsavdelningens arbete gällande information, bemötande och handläggningstider

Kommentar:

Målvärdena uppnåddes delvis för indikator som innebar att 80 procent av de personer som söker bistånd skulle nöjda med bistandsavdelningens arbete gällande information, bemötande och handläggningstider.

Av de som deltog i brukarundersökningen svarade 84 procent att de blivit bra bemötta, 79 procent tyckte att det var lätt att förstå informationen och 69 procent svarade att tyckte att de fått beslutet på ansökan inom rimlig tid. Det går inte att särskilja om de svarande ansökt om bistånd avseende äldreomsorg eller om det avsåg funktionsnedsättning eftersom undersökningen gjordes på övergripande nivå för hela bistandsavdelningen.

Indikator	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel personer som söker bistånd som anger att de är nöjda med bistandsavdelningens arbete med information, bemötande och handläggningstider	80 %	Lätt att förstå informationen 79 % Gott bemötande 84 % Beslutet inom rimlig tid 69 %

7.2.3 BLOMSTRANDE NÄRINGS LIV

Entreprenörsandan är stark i Tyresö. Kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor. Genom god planering kan fler arbetsplatser och företag få utrymme att etablera sig och växa i Tyresö. Det ska vara enkelt att vara företagare och entreprenör i Tyresö – kommunens service ska vara god och snabb. Vi konkurrerar aldrig med näringslivet. Ett bra lokalt företagsklimat bidrar till hög sysselsättningsgrad och få arbetslösa.

En handlingsplan för hur detta målområde ska utvecklas ska tas fram och implementeras under perioden 2016-2018.

Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen

Nämndmål

Enskilda aktörer är nöjda med samarbetet med socialförvaltningen

Kommentar:

De privata utförarna har fått möjlighet att besvara en enkät om hur nöjda de är med samarbetet med socialförvaltningen. Av de 23 som svarat uppgav 17 att de är mycket nöjda och 5 att de är ganska nöjda. Endast en utförare svarade att de är ganska missnöjda med samarbetet. Målnivån uppnås därmed. Enkäten sändes till 31 utförare som har avtal inom något av socialförvaltningens verksamhetsområden.

Sedan år 2013 finns branschråd för att öka samarbete och utbyte mellan de privata aktörerna och utförarna inom kommunal regi och myndigheten. Detta har nu implementerats och under året har flera branschråd genomförts med goda resultat.

Synpunkter som lyfts fram från fritextsvaren är att utförarna är nöjda med de branschråd som hålls och att det är positivt att förvaltningen visar stort engagemang för den enskildes behov.

Indikator	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel privata utförare som är nöjda med samarbetet med socialförvaltningen	90 %	96 %

7.2.4 GOD OCH LÅNGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att mota behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Kommentar:

Målet uppnås inte. Nettoresultatet för verksamhetsområdet uppgår till och med december till -12007 tkr, varav underskottet i kommunal regi är -3 920 tkr.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	-16 838 tkr	0 tkr	-12007 tkr

7.2.5 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Kommentar:

Målnivån uppnås. Andelen av verksamhetsområdets anställda inom kommunal regi som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta var 85 procent.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen av verksamhetsrådets anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta	Mättes ej	70 %	85 %

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Kommentar:

Målet uppnås inte. Den totala sjukfrånvaron för utförare i kommunal regi var 12 procent.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron utförare i kommunal regi (%)	9,2 %	7 %	12 %

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Kommentar:

Målnivån uppnås inte. Andelen av verksamhetsrådets anställda inom kommunal regi som sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål var 78 procent. Målet var att samtliga skulle vara nöjda.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	Mättes ej	100 %	78 %

7.3 SÄRSKILDA UPPDRAG

7.3.1 Särskilda uppdrag från kommunplanen för verksamhetsområdet

- Genomföra Silviacertifiering av äldreomsorgen.

Kommentar:

Arbetet med certifieringen har påbörjats. All personal på vård- och omsorgsboenden i såväl kommunal regi som privat regi kommer att utbildas. Utbildningen inleddes i januari år 2016.

- Säkerställa tillkomsten av ytterligare platser i särskilt boende genom två nya äldreboenden

Kommentar:

I samband med utarbetandet av den nya översiktsplanen för Tyresö kommun har förvaltningen framfört behov och önskemål om placering av de vård- och omsorgsboenden som planeras fram till år 2030.

7.3.2 SÄRSKILDA NÄMNDUPPDRAG FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET

- Påbörja Silviacertifiering av äldreomsorgen.

Kommentar:

Se ovan.

- I samverkan med Samhällsbyggnadsförvaltningen och Fastighet och facility ta fram en plan för kommande byggprojekt avseende vård- och omsorgsboende i enlighet med Ordförandeuppdrag (2014/SN 0214-010)

Kommentar:

Myndighetschef och socialförvaltningens fastighetssamordnare tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen och fastighet och facility ansvarar för planarbetet för kommande vård- och omsorgsboenden. Planeringen ska utgå från kommunens översiktsplan samt aktuella behovsplaner.

Byggstart för vård- och omsorgsboendet på Fornudden och på Basilikagränd (Krusmyntan 2) är fortfarande oklart. Nuvarande bedömning är att boendet kan stå klart tidigast vid årsskiftet 2017/2018.

- Utredda förutsättningarna för att upphandla insatsen vård- och omsorgsboende enligt Lagen om valfrihetssystem

Kommentar:

En första utredning angående möjligheterna till att upphandla insatsen vård- och omsorgsboende enligt LOV har redovisats för socialnämnden. Förvaltningen uppdrogs att vidare utreda möjligheterna att införa LOV. Utredningen kan presenteras för nämnden under våren år 2016.

- Utred hur brukarnas erfarenheter av verksamheterna kan tillvaratas i kvalitetsarbetet. I utredningen ska ingå plan för systematiskt arbete med brukarundersökningar

Kommentar:

En utredning och plan har tagits fram och redovisats för socialnämnden i januari år 2016. I planen ingår att kommunen ska delta i de nationella brukarundersökningarna. De görs med olika tillvägagångssätt men resultaten redovisas i Kolada (kommun- och landstingsdatabasen), vilket skapar möjlighet till jämförelse av resultat.

- Ta fram en omvärldsanalys som bland annat innehåller en behovsplan för verksamhetsområdet för 2016-2020 och som presenteras på nämnden i maj

Kommentar:

En omvärldsanalys och behovsplan för verksamhetsområdet har tagits fram och redovisats för socialnämnden.

7.4 FINANSIELL ANALYS

Tkr	Intäkter tom dec 2015	Kostnader tom dec 2015	Avvikelse tom dec 2015
Förvaltningsgemensamt/Administration	19 102	-25 733	-6 631
Hemtjänst i ordinärt boende	90 207	-90 881	-674
Korttidsvård	27 339	-23 656	3 683
Dagvård	4 833	-5 511	-678
Särskilda boenden	192 515	-196 302	-3 787
Totalt ÄO myndighet	333 996	-342 083	-8 087

Myndighetsutövning inom äldreomsorg

För myndighet uppgår nettoresultatet till och med december till -8 087 tkr (-5 618 tkr i november). Det faktiska antalet personer över 65 år översteg befolkningsprognosen för året vilket medfört att äldreomsorgen har fått för litet resurstillskott jämfört med det faktiska befolkningsunderlaget.

Kostnaden för den förvaltningsgemensamma administrationen uppvisar ett stort underskott på grund av bland annat att 3 400 tkr har omfördelats till verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning. Underskottet inrymmer även bland annat avgångsvederlag motsvarande 400 tkr samt ökade bärhuskostnader för personer som har bott på vård- och omsorgsboende.

Myndighetens underskott för vård- och omsorgsboenden beror främst på volymökningar i kombination med platsbrist, vilket genererat köp av kostsammare externa boendeplatser. Ett ramavtal avseende köp av enstaka platser tecknades i mars 2015, kostnaderna per plats är dock dyrare än egna platser belägna i kommunen. Ramavtalet har inte heller kunnat tillgodose behovet av platser utan biståndsavdelningen har direktupphandlat platser för att tillgodose behoven.

Renoveringar av rum på Ängsgården, Trollängen och Björkbacken har tagit längre tid än beräknat och inflyttningar har skjutits upp vilket medfört kostnader för tomplatser och köp av externa platser.

Det höga antalet hemtjänststimmar kan relateras till bristen på boendeplatser. Flera personer med stora omvårdnadsbehov bor kvar hemma och har behov av omfattande insatser av hemtjänsten.

Den öppna dagverksamheten Komm-In som skulle ha omstrukturerats till halvårsskiftet har fortsatt året ut och har inneburit en kostnad på 231 tkr.

Tkr	Intäkter tom dec 2015	Kostnader tom dec 2015	Avvikelse tom dec 2015
Särskilda boenden	75 936	-79 524	-3 588
Korttidsboenden	14 645	-15 561	-916
Dagvård	4 898	-4 596	302
Hemtjänst	67 318	-66 907	411
HSL inom LSS	535	-664	-129
Totalt för utförare i kommunal regi	163 332	-167 252	-3 920

Äldreomsorg i kommunal regi

För verksamhetsområdets kommunala regi uppgår nettoresultatet till och med december till -3 920 tkr (-2 799 tkr i november). Underskotten är fördelade på boenden med 4 504 tkr samt HSL inom LSS med 129 tkr.

Hemtjänsten genererar ett mindre överskott på 411 tkr. Hemtjänsten har även inom ramen för sitt nollresultat hämtat in föregående års underskott. I boendets underskott ingår även en kostnad under november avseende omstruktureringskostnader inom administrationen på 500 tkr.

Vidare har slutfaktureringen avseende Fazer för matkostnaden för år 2015 visat sig vara större än beräknat vilket ökat kostnaden med närmare 500 tkr.

I underskottet finns även oförutsedda larm och bevakningskostnader om 100 tkr samt att förskottsbetalning av apoteksfakturor till ett belopp om 300 tkr som ska vidarefaktureras. Detta sammantaget har gjort en försämring med 900 tkr sedan föregående månad.

8. Kvalitetsuppföljning

8.1 INKOMNA SYNPUNKTER TILL SOCIALFÖRVALTNINGEN

Totalt har 35 synpunkter inkommit till socialförvaltningen, varav två tredjedelar avser äldreomsorg.

8.2 LEX SARAH OCH LEX MARIA

Under 2015 har 33 utredningar gjorts enligt lex Sarah varav sju har anmälts vidare till Inspektionen för vård och omsorg, IVO. De flesta av utredningarna avser brister i omvårdnad, rutiner, informationsöverföring samt fel i bemanningsschema. Föregående år var det 25 utredningar varav fyra anmälningar till IVO. Antalet lex Sarah utredningar fortsätter att öka. En förklaring till ökningen av lex Sarah-rapporter är att personal fått utbildning i lex Sarah och blivit mer säkra på att uppmärksamma brister och missförhållanden samt att många verksamheter har lagt in lex Sarah som en återkommande punkt på dagordningen för arbetsplatsträffar. Ingen lex Maria har hittills konstaterats under året.

<u>Verksamhetsområde</u>	<u>Antal lex Sarah</u>	<u>Antal lex Sarah anmälningar till IVO</u>
Äldreomsorg	17 (13)*	2 (2)*
Omsorg om personer m funktionsnedsättning	9 (9)*	1 (0)*
IFO, Individ och familjeomsorg	6 (2)*	4 (2)*

*Siffror inom parentes avser år 2014

8.3 EJ VERKSTÄLLDA BESLUT

Förvaltningen rapporterar kvartalsvis ej verkställda beslut till IVO (Inspektionen för vård och omsorg) och sammanställningar redovisas till socialnämnd, kommunfullmäktige och revisorer.

Under året har totalt 83 beslut rapporterats in vilket är nio fler än föregående år. Ett ärende kan dock rapporteras in flera gånger tills det verkställs. Inom äldreomsorgen rör besluten plats på vård- och omsorgsboende. Inom funktionsnedsättningsområdet är antalet ej verkställda beslut för boende vuxna något färre än tidigare år då det ökat beroende på att byggnationer av gruppboende försenats. Inom individ- och familjeomsorgen handlar det om insatserna kontaktfamilj/kontaktperson har antalet ej verkställda beslut minskat.

Tyresö kommun har av Förvaltningsrätten ålagts att i fem enskilda fall betala en särskild avgift eller

vite till följd av att förvaltningen inte inom skäligen tid har tillhandahållit den insats som de sökande är berättigade till i form av gruppboende/särskilt boende enligt LSS.

	2014	2015
Äldreomsorg	31 (Vård o omsorgsboende) 5 (Dagverksamhet)	43 (Vård o omsorgsboende)
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	28 (Gruppboende)	24 (Gruppboende)
Individ- och familjeomsorg	10 (Öppenvård)	16 (Öppenvård)

8.4 UPPFÖLJNING AV UTFÖRARE

Inom området LOV hemtjänst, ledsagarservice och avlösarservice SoL och LSS för barn och vuxna har uppföljning skett av privata utförare samt av kommunal regi. Generellt behöver utförarna se över och utveckla den sociala dokumentationen samt genomförandeplaner.

Under året har också uppföljning skett av köpta vård och omsorgsplatser för korttidsvård för demens som på Skutan och Söndagsgården.

8.5 GRANSKNINGAR

Kommunens kvalitetsenhet granskar socialförvaltningens verksamheter i kommunal och privat regi enligt en särskild plan. Under året har granskning gjorts av verksamheter inom Björkbackens vård- och omsorgsboende samt omsorgsboendena Ånggården och Trollängen som drivs i privat regi. Den kommunala dagverksamheten Solglantan har också granskats. Uppföljande granskningar har gjorts av Lindalens städ & hemtjänst samt korttidsboendet Viljan.

Stödboendet Källan för vuxna med missbruk som drivs på entreprenad av Frälsningsarmén, var under våren föremål för en granskning av kommunens kvalitetsenhet. Vid granskningen framkom en rad brister som boendet uppmanades åtgärda. Det framkom också brister i avtalet mellan kommunen och Frälsningsarmén varför avtalet sades upp och ny upphandling ska göras i början av 2016.

9. Sammanfattning av verksamhet och ekonomi

De tre verksamhetsområdena uppvisar underskott till följd av stora volymökningar i kombination med brist på boenplatser som medfört dyra köp av externa platser.

Socialförvaltningen uppvisar en god måluppfyllelse för de tre verksamhetsområdena framför allt då samtliga särskilda uppdrag från kommunplanen samt nämndplanen har påbörjats eller genomförs enligt plan.

En hög andel av personalen rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare men sjukfrånvaron är hög. Det stora antalet vakanser inom individ- och familjeomsorgen har varit till stor belastning. Likaså den kraftiga ökningen av antalet ensamkommande asylsökande barn och ungdomar.

10. Framtiden - Nya mål och prioriteringar

Volymerna ska kunna matchas mot ekonomiskt utfall. För detta måste en månatlig uppföljning av volymer utvecklas och verksamhetsdata kvalitetssäkras samt att nyckeltal och mått för respektive verksamhetsområde tas fram.

Biståndshandläggningen ska kvalitetssäkras och den individuella uppföljningen förbättras för att säkerställa att brukarna har rätt insatser i relation till behov och att en rättssäker myndighetsutövning sker.

Fortsätta utveckla en långsiktig boendeplanering för personer med funktionsnedsättning samt äldre för att tillgodose framtida behov av boenplatser.

Det förebyggande arbetet gällande barn- och ungdoms behov fortsätta att utvecklas.

En stabil personalsituation ska skapas inom individ- och familjeomsorgen.

Datum 2016-02-24
Tid 18:30–20:45
Plats Myggdalen plan 1 kommun huset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid 2016-02-29 kl 16:00

Paragrafer 1014 - 1022

Sekreterare

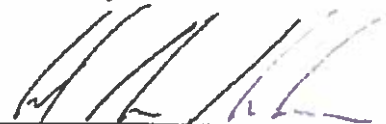
Anita Lindbohm

Ordförande

Andreas Jonsson

Justerande

Carl-Johan Karlson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Socialnämnden
Sammanträdesdatum 2016-02-24
Datum då anslaget sätts upp 2016-03-02
Datum då anslaget tas ned 2016-03-24
Förvaringsplats för protokollet Socialförvaltningens arkiv

Underskrift

Anita Lindbohm

Urdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Andreas Jonsson (M)
Anna Lund (KD)
Carl-Johan Karlson (S)
Gerd Dufberg (M)
Peter Freij (M)
Åsa de Mander (L)
Lars Owe Larsson (C)
Barbro Rådberg (S)
Margitha Applegate (S), Tjänstgörande ersättare för Bertil Johansson
Fredrik Melin (S), Tjänstgörande ersättare för vakant ordinarie ledamot.
Peter Söderlund (MP)

Ersättare

Birgitta Soccorsi (M)
Fredrik Bergquist (M)
Tony Thorén (L)
Amanda Kennerberg (KD)
Alejandro Ozano (MP)
Gunilla Andersson (V)

Övriga

Anita Lindbohm, Sekreterare, Socialförvaltningen
Åsa Danielsson, Förvaltningschef, Socialförvaltningen
Ansa Haapala, Stabschef, Socialförvaltningen
John Henriksson, Tf avdelningschef, Socialförvaltningen
Auli Metsänsalo, Avdelningschef, Socialförvaltningen
Magnus Dahlquist, Controller, Kommunstyrelseförvaltningen
Lena Nylund, Demenssjuksköterska, Socialförvaltningen, § 1014

Justeraendes sign 			Utdragsbestyrkande
--	---	--	--------------------

Frånvarande

Lars Lagerstedt (C)

Bertil Johansson (S)

Lisa Månsson (MP)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

§ 2

Dnr 2016/G.AN 0038 10

UTDRAG

Årsbokslut

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens beslut

- Notera informationen

Beskrivning av ärendet

Årsbokslut 2015 redovisas.

Yttrande

Kristjan Vaigur (S) inkommer med ett särskilt yttrande.

Bilagor

Ekonomisk rapport jan- dec 2015 gymnasie- och
arbetsmarknadsnämnden.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Särskilt yttrande

Sammanträde med gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden 2016-02-18

§ 2 Årsbokslut

Vi socialdemokrater har i samband med årsboksluten för gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden tvingats konstatera att varje årsbokslut sedan 2011 uppvisat ett underskott för nämndens ansvarsområde. Vi behöver gå tillbaka till 2010 för att hitta ett balanserat resultat, vilket för 2010 slutade på ett överkott på drygt 900 tkr.

Därefter har årsredovisningarna varje år uppvisat kraftiga årliga underskott som uppgått till mellan 8 -20 miljoner.

Vi har naturligtvis konstaterat att avvikelserna från budget delvis förklarats med externa faktorer som exempelvis vikande elevunderlag, men kunde tyvärr också varje år konstatera att de politiskt betingade besluten från kommunledningens sida inte bidragit till att påverka resultaten i positiv riktning.

Med redovisningen av årsbokslut för 2015 är nämnden nu tillbaka på den nivå som vi under alla mellanliggande år sedan 2010 efterlyst. Samtliga verksamhetsområden, dvs. gymnasiet, vuxenutbildningen och arbetscentrum har bedrivit bra verksamheter som sammantaget resulterat i ett positivt resultat på 360 tkr och en verksamhetsberättelse som på ett bra sätt redovisar genomförda verksamheter.

Nya verksamheter har initierats, exempelvis Second Chance School som via en ettårig yrkesutbildning ska fånga upp unga som är mellan 17 och 24 år och som inte fullföljt grundskolan eller gymnasiet.

Ett annat positivt exempel är den överenskommelse som tecknats med Arbetsförmedlingen avseende arbetslösa ungdomar, som ett resultat av regeringens satsning på att åstadkomma lokal samverkan mellan kommuner och arbetsförmedling för att utarbeta lokala överenskommelser om hur ungdomsarbetslösheten ska lösas lokalt (Delegationen för unga i arbete, DUA).

Det ökade antalet nyanlända och ensamkommande ungdomar påverkar gymnasieskolan och vuxenutbildningen då språkinträdning och SFI fått betydande antal fler elever. Det är därför positivt att nämnden vid dagens sammanträde även kunde notera att Tyresö kommun via regeringsbeslut fått totalt 8,3 miljoner kronor i extra bidrag och att gymnasiet av dessa extra medel tilldelas 2,5 miljoner att användas i verksamheten.

För den socialdemokratiska gruppen i gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Kristjan Vaigur

Uppföljning av budget (tkr)

År, period	2015, januari-december
Ansvarig nämnd:	Gymnasie och arbetsmarknadsnämnden
Verksamhetsområde:	Gymnasium

Viktiga händelser under perioden

Verksamhetsrådets ekonomi

	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)
Intäkter	280 071	280 071	279 239
varav kommunbidrag	201 589	201 589	202 216
varav övriga intäkter	78 482	78 482	77 023
Kostnader	280 071	280 071	280 157
Resultat	0	0	-918

Ekonomiskt resultat per verksamhet (som ingår i verksamhetsområdet (netto))

	Utfall intäkt period (ack.)	Utfall kostnad period (ack.)	Differens (ack)
Övergripande beställare			
Förvaltningsgemensamt (ansv 610)	2 151	2 266	-115
Pengfinansierade och volymberoende verksamheter			
Gymnasium	218 837	210 659	8 178
Anslagsfinansierade verksamheter			
Särskola anslag	9 523	9 592	-69
Summa Beställare	230 511	222 517	7 994

	Intäkter (ack.)	Kostnader (ack.)	Differens
Verksamheter egen regi			
Gymnasiet	53 487	57 640	-4 153
Resultatöverföring	-4 759		-4 759
Summa Utförare	48 728	57 640	-8 912
TOTALT Nettoresultat Gymnasium	279 239	280 157	-918

Analys av periodens resultat och prognos

Utförsidan:

Resultatenheten Tyresö gymnasium prognostiserar ett underskott på 8,8 mkr på helår. Vilket orsakas av ett elevtapp. Den erhållna programpengen täcker inte totala kostnader.

Helårsprognosen inkluderar ingående balans med 4,7 mkr Tyresö Gymnasium har små elevgrupper vilket gör att kostnaderna är relativt sett höga per grupp/klass. Gymnasiet arbetar mycket med att använda personal, lokaler och pengar så effektivt som möjligt.

Risker i ekonomin

Att antal elever som söker till Tyresö gymnasium inte ökar.

Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)

Verksamheten försöker köpa in mat till skolmatsalen utifrån de analyser som görs gällande hur många elever som äter och hur mycket de äter.

Effektivisering har skett gällande maten värms för att minska energiutnyttjandet. Lokaler har hyrts ut till externa aktörer, återanvändning av marknadsföringsmaterial görs, minskning av beståndet av litteratur i gymnasiets bibliotek har gjorts och ändringar i personalorganisationen har också skett. Gymnasieprojektet innefattande externa konsulter avslutades vid årskiftet istället för som tidigare planerat till våren 2016 vilket gör att medel sparats för nästa år.

Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin - Innevarande månad

Nyckeltal/verksamhetsmått	Budget (antal)	Utfall (prognos helår)	Differens (antal)
Gymnasieskola			
Gymnasieelever i egen regi	515	492	-23
- varav elev från annan kommun	-135	-155	-20
Gymnasieelever i annan regi	1432	1482	50
Summa gymnasieskola (folkbokförda i Tyresö)	1812	1819	7
Särskola			
Gymnasieelever i egen regi	40	39	-0,6
- varav elev från annan kommun	-20	-18	2
Gymnasieelever i annan regi	5	5	0
Summa gymnasieelever i särskola (folkbokförda i Tyresö)	25	27	2

källa: UEDS

1837

1846

9

Uppföljning av budget (tkr)

År, period	2015, januari-december
Ansvarig nämnd:	Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Verksamhetsområde:	Arbetscentrum

Viktiga händelser under perioden

Verksamhetsområdets ekonomi			
	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)
Intäkter	21 656	21 656	22 598
varav kommunbidrag	9 977	9 977	9 977
varav övriga intäkter	11 679	11 679	12 621
Kostnader	21 656	21 656	21 352
Resultat	0	0	1 246

Ekonomiskt resultat per verksamhet som ingår i verksamhetsområdet (netto)			
	Utfall intäkt period (ack.)	Utfall kostnad period (ack.)	Differens (ack)
<i>Övergripande beställare</i>			
Förvaltningsgemensamt	356	502	-146
Nämnd	255	162	93
Ankomstboende	1 281	1 281	0
<i>Anslagsfinansierade verksamheter</i>			
Flyktingmottagande	4 968	4 288	680
Arbetsmarknadsåtgärder	11 135	10 532	603
Rådet för funktionshinder	748	449	299
Verksamheter	3 855	4 138	-283
Summa	22 598	21 352	1 246

TOTALT Nettoresultat			1 246
-----------------------------	--	--	--------------

Analys av periodens resultat och prognos

Risker i ekonomin

Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)

Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin - innevarande månad			
Nyckeltal/verksamhetsmått	Budget (antal)	Utfall (antal)	Differens (antal)

Uppföljning av budget (tkr)

År, period	2015, januari-december
Ansvarig nämnd:	Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Verksamhetsområde:	Vuxenutbildning

Viktiga händelser under perioden

Verksamhetsområdets ekonomi

	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)
Intäkter	36 261	36 261	43 359
varav kommunbidrag	25 381	25 381	26 047
varav statsbidrag	6 914	6 914	8 696
varav försäljning skolplatser	3 251	3 251	7 705
varav övriga intäkter	715	715	911
Kostnader	36 261	36 261	43 327
Resultat	0	0	32

Ekonomiskt resultat per verksamhet som ingår i verksamhetsområdet (netto)

	Utfall intäkt period (ack.)	Utfall kostnad period (ack.)	Differens (ack)
Övergripande beställare			
Förvaltningsgemensamt (enst 610, alla vht)	666	1 018	-352
Anslogsfinansierade verksamheter			
Grundläggande kurser (vht 470)	2 791	3 819	-1 028
Gymnasiala kurser (vht 47211)	8 365	5 944	2 421
Gymnasiala yrkesutbildningar (vht 47212-47272)	14 370	19 687	-4 317
Yrkehögskoleutbildningar (vht 475)	3 378	2 909	469
Särvux (vht 474)	256	118	138
Lärling (vht 47280)	3 698	3 069	629
SFI (vht 4762, 4768)	9 448	7 644	1 804
Uppdragsutbildning (vht 478)	387	119	268
Summa Beställare	43 359	43 327	32

TOTALT Nettoresultat 32

Analys av periodens resultat och prognos

Risker i ekonomin

Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)

Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin - innevarande månad

Nyckeltal/verksamhetsmått	Budget (antal)	Utfall (antal)	Differens (antal)
	inga nyckeltal för tillfället		
	inga nyckeltal för tillfället		

Datum 2016-02-18
 Tid 18:30 – 20:00
 Plats Tyresö gymnasium

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid Kommunhuset 2016-02-22 kl. 15:00

Paragrafer 1 - 10

Sekreterare
 Frida Ryholt

Ordförande
 Anna Steele

Justerande
 Anna Steele Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Gymnasie och arbetsmarknadsnämnden
 Sammantradesdatum 2016-02-18
 Datum då anslaget satts upp 2016-02-23
 Datum då anslaget tas ned 2015-03-16
 Förvaringsplats för protokollet Kommunhuset

Underskrift
 Frida Ryholt

 	Urdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Anna Steele (L)
Peter Odelvall (M)
Kristjan Vaigur (S)
Bo Jakobsen (M)
Helen Dwyer (C)
Emil Kennerberg (KD)
Selma Harki (S)
Agneta Hallbeck (S)
Luis Arias Vera (MP)

Ersättare

Kaj Runelund (M)

Frånvarande

Helena Rustas (S)
Ulrika Roselius (M)
Mats Larsson (L)
Anders Olsson (C)
Lukas Englund (KD)
David Westius (S)
Ingmar Jansson (MP)
Ulla Hoffmann (V)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

§ 3

Dnr 2016/G.AN 0039

UTDRAG

Verksamhetsberättelse

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens beslut

- Verksamhetsberättelsen för gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområden fastställs.

Beskrivning av ärendet

Redovisning av verksamhetsberättelse för gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområden, se bilaga.

Bilagor

Verksamhetsberättelse G.AN 2015.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Verksamhets-
berättelse
2015

tyresö kommun

la

Innehållsförteckning

1. Omvärldsanalys	3
2. Viktiga händelser i gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.....	6
3. Sammanfattande resultat i gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	8
4. Riskhantering och internkontroll	8
5. Särskilda uppdrag	10
6. Verksamhetsområde – Gymnasieskola	12
6.1.1 Årets verksamhet	12
6.1.2 Faktorer som påverkat verksamheten under året	14
6.2 Mål och resultat.....	15
6.2.1 Livskvalitet – den attraktiva kommunen.....	15
6.2.2 God och långsiktig hushållning.....	22
6.2.3 Attraktiv arbetsgivare.....	23
6.3 Finansiell analys.....	24
7. Verksamhetsområde: Vuxenutbildning.....	26
7.1.1 Årets verksamhet	26
7.1.2 Faktorer som påverkat verksamheten under året.....	28
7.2 Mål och resultat	28
7.2.1 Livskvalitet – den attraktiva kommunen.....	28
7.2.2 God och långsiktig hushållning.....	30
7.2.3 Attraktiv arbetsgivare.....	31
7.3 Finansiell analys	33
7.3.1 Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet	33
8. Verksamhetsområde: Arbetscentrum	34
8.1.1 Årets verksamhet	34
8.1.2 Faktorer som påverkat verksamheten under året	35
8.2 Mål och resultat	36
8.2.1 Blomstrande näringsliv	36
8.2.2 God och långsiktig hushållning.....	38
8.2.3 Attraktiv arbetsgivare.....	39
8.3 Finansiell analys.....	40
9. Kvalitetsgarantier	41
10 Sammanfattande analyser – verksamhet och ekonomi.....	43
11 Slutsatser	43
12 Framtiden - Nya mål och prioriteringar	45

1. Omvärldsanalys

Tyresö gymnasium

Enligt prognosen kommer antalet ungdomar i gymnasieåldern att öka. Ökningen sker från och med år 2015. Elevkullarna i hela Stockholms län följer samma mönster. Gymnasieutbildning är en frivillig skolform och vi verkar i en konkurrensutsatt bransch. I Stockholms län råder frisök till gymnasiet, vilket betyder att elever som söker till gymnasieskolor i andra kommuner blir mottagna som förstahandssökande där. I Tyresö utnyttjas den möjligheten av cirka 80 procent av 16-17-åringarna. På Tyresö Gymnasium kommer cirka 25 procent av eleverna från andra kommuner än Tyresö.

Vid slutantagningen 2015 fanns det cirka 3860 lediga platser i Stockholms län. En del kommunala och fristående skolor har blivit tvungna att lägga ned eller ställa in utbildningsinriktningar. Vid slutantagningen i Stockholms län var 15 procent av de sökande obehöriga till nationella program. Elevernas omväg över introduktionsprogrammen - eller avhopp och byte av gymnasieprogram - sker till en merkostnad av hundratals miljoner kronor årligen. I Stockholms län väljer 50 procent av eleverna en annan skola än hemkommunen.

Behov av modern digital utrustning för att ligga i framkant och höja elevresultaten kräver stora investeringar i teknik och fortbildningsinsatser för personalen.

Resultaten från PISA 2012 manar till eftertanke. Sedan den första PISA-studien år 2000 har de svenska resultaten sjunkit kontinuerligt och ligger nu under genomsnittsresultaten för OECD i alla undersökta kunskapsområden. Inom samtliga kunskapsområden är Sverige det land där resultaten försämrats mest. De elever som börjar gymnasiet är inte förberedda på de nya kurserna inom Gy11, vilka har en högre svarighetsgrad än tidigare. Vi ser också utmaningen med ökningen av antalet elever med neuropsykiatriska funktionshinder i kombination med dåliga förkunskaper.

Tyresö kommun har beslutat att ta emot fler ensamkommande ungdomar. Detta tillsammans med skolgång för papperslösa och gömda gör att det blir en stor ökning av den elevgruppen och det är svårt att planera verksamheten. Statistiska centralbyrån har fått regeringens uppdrag att genomföra en uppföljning av etableringsprocessen bland ungdomar som inte har påbörjat eller har avbrutit en gymnasieutbildning. Denna uppföljning ska vara klar i mars 2016. Kommunstyrelsen har beslutat att Tyresö ska få ett nytt gymnasium, innovativt och i framkant vad gäller skolutveckling. Arbetet med att utveckla profil, lärmiljö, pedagogik och arbetssätt, ledning, organisation och elevsyn har påbörjats. Samtidigt diskuteras utformning och placering av en ny gymnasiebyggnad i centralt läge.

Det finns en brist på vissa lärarkategorier på arbetsmarknaden.

Vuxenutbildningen

Ett nytt kunskapslyft med utbildningsplatser inom universitet, högskolor, komvux som främjar det livslånga lärandet ger människor större möjlighet att byta bana meddelade regeringen genom Aida Hadzialic (S), gymnasie- och kunskapslyftsminister i juni 2015.

För komvux innebär satsningen ökade statsbidrag till kommunerna inom yrkesvux. Utbildningskontrakt och trainee är en stor del av satsningen som riktas mot personer i åldergruppen 20-24 år som saknar sysselsättning och gymnasieexamen. En nyhet i satsningen är det krav på överenskommelse om samarbete som krävs mellan komvux, kommunens arbetsmarknadsenhet (Arbetscentrum) och Arbetsförmedlingen. Bakom överenskommelsen står DUA, Delegationen för unga till arbete, som har regeringens uppdrag att främja statlig och kommunal samverkan och utveckla nya samverkansformer. I Tyresö slöts avtalet hösten 2015. Genom den nya inriktningen tonas lärlingsutbildning ned till förmån för trainee och utbildningskontrakt.

I budgetpropositionen för 2016 aviserar regeringen ett förslag om rätt till komvux. Det innebär att alla vuxna ska ha rätt till utbildning på komvux på gymnasial nivå som leder till grundläggande behörighet till högskolestudier och motsvarande behörighet till yrkeshögskolan samt till särskild behörighet till högskolestudier. Det betyder att det oavsett var man bor och när man i livet bestämmer sig för att läsa klart gymnasiet, eller vill läsa till ämnen som gör att man kan läsa vidare på universitetet eller få motsvarande grundläggande behörighet till yrkeshögskolan ska kunna göra det. Förslaget förväntas träda i kraft 2017.

Regeringen har tidigare angett att en reformering av vuxenutbildningen är nödvändig då dess roll blivit bredare och viktigare. Inte minst har vuxenutbildningen under de senaste åren fått en allt viktigare plats i integrationen av nyanlända. I Tyresö omorganiserades sfi till C3L 2014 för att ge en sammanhållen och effektivare vuxenutbildning.

Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) arbete med att skapa en gemensam vuxenutbildningsregion har pågått sedan en gemensam överenskommelse och handlingsplan togs fram under 2008 och undertecknades av samtliga 26 kommuner. I dagsläget är en viktig utgångspunkt att samverkan i första hand ska prioritera yrkesinriktad vuxenutbildning och att inrikta arbetet på delregionala lösningar som sedan kan utvecklas mot en gemensam vuxenutbildningsregion.

Tyresö är en av fyra Stockholmskommuner som 2016 ingår i ett pilotprojekt att erbjuda Sfy, svenska med yrkesinriktning för studerande utan tidigare yrkeserfarenhet eller branschspecifik utbildning. Utbildningen skall innehålla sfi/svenska som andraspråk i kombination med yrkeskurser inom ett yrkesområde. Tyresös sfi-inriktning är mot vård- och omsorgsutbildning.

Inom C3L:s verksamhet har följande noterats:

- Efterfrågan på distanskurser är fortsatt hög och ökande
- Yrkeskurser efterfrågas i större utsträckning
- Lärlingsutbildningar för vuxna är efterfrågade och framgångsrika
- Lärlingsutbildningar passar bra för samordning med gymnasieskolan
- Statsbidragen för lärlingsutbildning understöder efterfrågan
- Antalet elever som genomgår sfi-utbildning är fortsatt mycket högt
- En ökning har skett av antalet studerande i svenska som andraspråk
- Ökat antal sökande som är studieovana och i behov av studiestöd
- Ökat antal sökande med funktionsnedsättningar

En ökad lärarlönekonkurrens har skett i Stockholmsområdet med vissa grannkommuner som löneledande. En konkurrens om lärarna spås mellan gymnasium och vuxenutbildning där komvuxlärare inte kommer få ta del av det statliga nya lärarlönelyftet som beräknas ge 60 000 särskilt skickliga lärare en statlig lönehöjning på i genomsnitt 3 000 kr.

Arbetscentrum

Arbetslösheten fortsätter att minska. Men det är främst personer som varit utan arbete en kortare tid som får jobb. Även bland unga och nyanlända ses en minskning av antalet arbetslösa. Det finns dock tecken på att arbetslösheten inte faller i riktigt samma takt som tidigare enligt analysavdelningen på Arbetsförmedlingen. För personer med någon form av funktionsnedsättning har antalen med behov av olika anställningsstöd ökat. Det märks även hos oss på Arbetscentrum där de personer som kommer blir kvar längre perioder innan de går till annan insats eller arbete.

Det stora antal flyktingar, främst från Syrien, gör att det är svårt att bedoma hur många som kommer till Sverige och får permanent uppehållstillstånd. Det är redan idag en stor utmaning för kommunen att få bostäder till målgruppen. Kommunen måste också ta med i beräkningen att antalet ensamkommande ökar och med det kommer ökad anhöriginvandring. Den stora ökningen av ensamkommande barn får konsekvenser för Sveriges kommuner som måste ordna boendeplatser. Redan den 4 juni flaggade Migrationsverket och länsstyrelserna för att antalet överenskomna platser för ensamkommande barn inte skulle räckta till. Migrationsverket har meddelat att anvisningar av barn enligt steg 4 skulle inledas, vilket innebär att alla kommuner i landet kan behöva ta emot barn. Till Tyresö har det redan kommit tredubbel så många ensamkommande som avtalet säger.

Arbetet för ett ökat flyktingmottagande pågår med fokus på anskaffning av bostäder. För 2015 tecknades en överenskommelse med Länsstyrelsen om mottagande av 65 flyktingar från anläggningsboende. Det är en ökning med 35 personer från tidigare avtal. Det är en stor utmaning att uppfylla då tillgången på bostäder är begränsad. Det måste också finnas en beredskap för ett ökat antal anknytningsinvandrare av familjer till ensamkommande flyktingbarn. Förutom dessa kommer flera flyktingar som så kallade ebos, egen bosättning, som flyttar in i olika former av inneboenden. Regeringen har beslutat propositionen "Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända". I propositionen föreslås att en ny lag ska införas som innebär att alla kommuner blir skyldiga att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning. Syftet är att nyanlända snabbare ska tas emot för bosättning i en kommun och påbörja sin etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet. Fler personer än någonsin tidigare söker asyl i Sverige. I detta mycket ansträngda läge är det nödvändigt att alla kommuner är med och tar gemensamt ansvar för mottagandet av nyanlända. I dag är mottagandet otillräckligt och ojämnt fördelat. Den föreslagna lagen väntas leda till att väntetiderna kortas och att fler nyanlända kan tas emot för bosättning i kommunerna genom anvisning i stället för att de bosätter sig på egen hand. Lagen innebär ingen ändring av den nyanländes möjlighet att ordna sitt eget boende.

Fördelningen av anvisningar kommer att baseras på kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek, sammantagna mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen. Kommuner som har en god arbetsmarknad, stor befolkning, lagt mottagande och förhållandevis få asylsökande kommer med den föreslagna lagen att få ta emot fler nyanlända än kommuner med sämre förutsättningar. Det innebär att fler nyanlända kommer att komma till kommuner där det finns goda etableringsförutsättningar.

Den föreslagna lagen omfattar i första hand nyanlända som vistas vid Migrationsverkets anläggningsboenden och kvotflyktingar. Detta innebär att nyanlända som har bosatt sig på egen hand

kommer att omfattas av anvisningar först när kommunerna bedoms ha förutsättningar för detta. Närmare bestämmelser om anvisningar till kommunerna regleras i en kommande förordning som tas fram inom Regeringskansliet. Beslutet om propositionen är en del av överenskommelsen mellan regeringen, Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna om insatser med anledning av flyktingsituationen. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2016. Enligt dessa beräknas Tyresö kommun ta emot 170 flyktingar med permanent uppehållstillstånd. Tillsammans med andra avdelningar inom kommunen håller en bostadsstrategi på att tas fram för att få fram fler bostäder.

2. Viktiga händelser i gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

- **Stort inflöde av nyanlända och ensamkommande till kommunen.** För 2015 tecknades en överenskommelse med Länsstyrelsen om mottagande av 65 flyktingar från anläggningsboende. För 2016 har Länsstyrelsen framställt en överenskommelse för 170 flyktingar till Tyresö kommun. Det är en stor utmaning att uppfylla då tillgången på bostäder är begränsad. Antalet ökande ensamkommande ungdomar ökar. Det ökade antalet nyanlända har påverkar gymnasieskolan och vuxenutbildningen då språkintrödnings och SFI fått betydande fler elever som kräver mer resurser.
- **Uppstart evakueringsboende.** Allt fler flyktingar kommer till Sverige och Stockholmsområdet. Alla kommuner i Stockholms län har blivit ombedda att hjälpa till att ta fram tillfälliga boendalternativ, så kallade evakueringsplatser. Tyresö kommun gjorde i samarbete med brandförsvaret inventering av tänkbara lokaler och kom fram till att hus B i Kvarnhjulet var det bästa alternativet. Från 23 oktober – 23 december var boendet öppet med 50 evakueringsplatser åt gången. Man har nu förlängt ytterligare en period från 7 januari – 31 maj. Kommunen ansvarar för driften av boendet, till exempel mat, sängutrustning, städning och tolk. Kommunen har sedan begärt ersättning från Migrationsverket för boende-, mat- och personalkostnader. Kommunen har anställt arbetsledare och kyrkan har haft hand om volontärer. Kommunen och kyrkan har också gjort insamling av sängkläder, madrasser, handdukar och kläder.
- **Samverkansavtal gällande nationella idrottsutbildningar och särskilda varianter.** Enligt skollagen kap 15 § 2 ska gymnasieskolan ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Kommunen kan erbjuda utbildning som den själv anordnar eller utbildning som anordnas av annan kommun eller ett landsting enligt samverkansavtal. Idag finns ett gemensamt samverkansavtal tecknat med alla kommuner i Stockholms län och Häbo. Ytterligare enskilda avtal har gjorts med ett flertal kommuner utanför Stockholms län som har nationella idrottsutbildningar eller särskilda varianter. Det har dock efterfrågats att Tyresö kommun ska teckna avtal med ytterligare skolor som har denna typen av utbildningar. Med bakgrund av detta beslutade gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden 2015-04-23 att godkänna alla nationella

idrottsutbildningar och särskilda varianter som godkänts av Skolverket även utanför Stockholms län.

- **Lokal samverkan avseende arbetslösa ungdomar.** Regeringen tillsatte i december 2014 en delegation som aktivt skulle arbeta för att få till stånd samverkan mellan kommuner och Arbetsförmedling, delegationen för unga till arbete. Enligt riktlinjer från delegationen skulle kommuner som vill teckna en lokal överenskommelse med Arbetsförmedlingen börja arbetet genom att skriva under en avsiktsförklaring. Tyresö kommun har tecknat en avsiktsförklaring om att teckna överenskommelse om samverkan avseende ungdomar med Arbetsförmedlingen. Arbetscentrum har sökt och tilldelats statsbidrag.
- **Samordnad varudistribution med färre men större transporter infördes under varen 2015.** Samordnad varudistribution innebär att transporter till kommunens verksamheter körs samlat vid ett par tillfällen per vecka istället för att, som tidigare varje leverantör kör sin egen leverans. Det är framför allt ett miljöprojekt.
- **Second Chance School, en ettårig yrkesutbildning startade i september 2015 på Tyresö gymnasium.** Programmet riktar sig till unga mellan 17 och 24 som inte fullföljt grundskolan eller gymnasiet. Utbildningen ingår i ett internationellt nätverk, E2C, och innehåller fördjupad yrkesorientering, livskunskap och en lärlings-/utbildningsplats inom ett valt yrkesområde. Det handlar inte bara om studievägledning utan också fördjupad självkännet, självförtroende, självkänsla och social kompetens. Efter en informationsträff och djupintervjuer antogs sju elever till Second Chance School hösterminen 2015. Samordningsförbundet Östra Södertörn är med och finansierar projektet.
- **Nytt kultur- och kunskapscenter.** Två särskilt uppdrag som givits i kommunplanen är "implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt" samt "Genomföra etablering av nytt gymnasium för såväl högskoleförberedande som yrkesförberedande program". I kommunplanen står också att planeringen är att Tyresö gymnasium får nya lokaler i centrumnära läge för de högskoleförberedande programmen och att nuvarande lokaler för yrkes- och introduktionsprogrammen samt gymnasiesärskolan upprustas. Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att planera och projektera för etablering av ett kultur- och kunskapscenter i centrumnära läge. I centrat ingår gymnasium med högskoleförberedande program för minst 500 elever, vuxenutbildning, bibliotek, konsthall, café samt eventuellt konserthall och ytterligare samhällsfunktioner. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har svarat på en remiss från kommunstyrelsen gällande kultur- och kunskapscentret.

3. Sammanfattande resultat i gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

EKONOMISKT RESULTAT

Verksamhetsområde	Intäkter	Kostnader	Resultat
Gymnasieskola	279 239	280 157	-918
Vuxenutbildning	43 359	43 327	32
Arbetscentrum	22 599	21 353	1 246
Totalt nämnden	345 197	344 837	360

De olika verksamhetsområdenas resultat presenteras mer ingående under respektive verksamhetsområde.

4. Riskhantering och internkontroll

Risk för Tyresö gymnasium

Risk	Åtgärder	Kontrollinsatser	Ansvar
Svårigheter att uppnå målet för Tyresö gymnasium att betygspoängen ska öka och överstiga rikets medeltal.	Lärare och rektor följer och analyserar resultat och betyg. Åtgärdsprogram upprättas och följs upp med föräldrar. Elever får stöd av elevhälsan. Elever kan få stöd hos speciallärare. Flera resurstimmar i veckan. Utökat mentorskap för ett fåtal elever. Plan för att stödåtgärder sätts in tidigt.	Uppföljning av resultat och betyg i det systematiska kvalitetsarbetet. Betygs- och resultatuppföljning i flera gånger per år. Betygsstatistik från Skolverket.	Rektor på Tyresö gymnasium

Kommentar: Risken har införlivats. Tyresö Gymnasiums mål att betygspoängen ska öka och överstiga rikets genomsnitt har inte införlivats.

Under 2015 har lärare och rektor under klasskonferenser och speciella mentors/programmöten följt upp och analyserat resultat och betyg. Stödinsatser och åtgärdsprogram har upprättats. Elevhälsoteamet följer upp alla elever som är i åtgärdsprogram samt flera av eleverna som får extra stöd. 2 speciallärare arbetar med fokus på att ge elever extra stöd. Resurstimma finns varje vecka för elever i behov av extra stöd i vissa ämnen. Eleverna följs upp av mentorer och under utvecklingssamtal tillsammans med mentor och föräldrar.

Risk för vuxenutbildningen

<p>Risk Negativa elevavhopp från vuxenutbildningen, vilka kan leda till studiemisslyckande och i förlängningen försämrade möjligheter till egenförsörjning. Vidare kan negativa elevavhopp leda till minskat elevantal och minskade resurser.</p>	<p>Åtgärder Åtgärder som vidtas Studievägledning, kartläggning och/eller intervjuer innan kurs, elevstöd under kursen. Förlängning av kursen. Analyser på avhoppet för distanskurser.</p> <p>Åtgärder som ska vidtas Minska avhoppet på distanskurser genom att utveckla tydligare rutiner internt och gentemot elever.</p> <p>Kvalitet inom distansundervisning och fortbildning kring distanspedagogik, drivs av förstelärarna i C3L:s pedagogiska utvecklingsarbete</p> <p>Samarbete med Ung i Tyresö (för elever 16 – 24 år med diffus och komplex problematik)</p>	<p>Kontrollinsatser Analys av avhopp tas fram internt och presenteras inför nämnd</p>	<p>Ansvarig Rektor C3L</p>
--	--	--	---------------------------------------

Kommentar: En styrgrupp som enbart arbetar med avbrott i klassrum och på distans tillsattes under 2015 för att få klarhet i varför eleverna avslutar studierna på C3L. Fyra lärare som även ingick i styrgruppen registrerade för dem kända orsaker till avbrott. Okända avbrott följdes upp av administrationen genom mail och telefonsamtal. De avbrott som förblev okända blev obesvarade eftersom eleven antingen inte gick att nå eller inte ville svara på orsaken. Kända orsaker till avbrotten var bland annat att eleven fått arbete, tidsbrist, sjukdom, personliga skäl eller bristande förkunskaper men även kursbyte.

Avsikten med uppföljningen var få klarhet i om skolan kan göra något för att minska avhoppet. Av de som valde att svara framkom att 4,5% ansåg sig ha bristande kunskaper och 7,9% tidsbrist. Dessa orsaker kan skolan arbeta vidare med, de andra är av privat exempelvis sjukdom. De som ansåg sig ha bristande kunskaper (4,5%) kan ha valt att byta kurs men kan också hoppat av. Att börja studera efter

många års studieupphåll är en utmaning för eleven. Kartläggning av förkunskaper där resultatet fokuserar på aktuella kunskaper och inte brister kan vara en metod att avstyra avhopp. De med bristande kunskaper kan ha valt att byta grupp till en mer lämplig kunskapsnivå. Elever som hoppar av på grund av tidsbrist (7,9%) kan erbjudas studier i långsammare takt eller erbjudas distansundervisning. Ett nära samarbetet mellan studie- och yrkesvägledaren, läraren och eleven kan underlätta för eleven att anpassa studietakten.

En liknande studie planeras under 2016 för att få en uppfattning om validiteten och reliabiliteten av undersökningen .

Risk för arbetscentrum

Risk	Åtgärder	Kontrollinsatser	Ansvar
Svårigheter att finna bostäder till det ökade antalet flyktingar och anhöriginvandrade till ensamkommande flyktingbarn som kommer till Tyresö	Kontakt med hyresvärdar där behovet påtalas Hjälp från kommunledningen för att förhandla fram större antal lägenheter. Samarbete med fastighetsavdelningen runt tomma lokaler	Möten med kommunledning, fastighetsägare och fastighetsavdelning. Avstämning om tillgången på bostäder överensstämmer med behovet.	Chef på Arbetscentrum

Kommentar: Tillsammans med andra avdelningar inom kommunen håller en bostadsstrategi på att tas fram för att få fram fler bostäder.

5. Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag för hela nämnden från kommunplanen

- **Konkurrensutsättning**

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan provas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebar bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta provas.

Kommentar:

Enligt forskare på Handelshögskolan är gymnasieutbildning landets tredje mest konkurrensutsatta bransch. I Stockholms län råder frisök till gymnasiet, vilket betyder att elever som söker till gymnasieskolor i andra kommuner blir mottagna som förstahandssökande där. I Tyresö utnyttjas den möjligheten av cirka 80 procent av 16-17-åringarna. På Tyresö Gymnasium kommer cirka 25 procent

av eleverna från andra kommuner än Tyreso. Vid slutantagningen 2015 fanns det cirka 3860 lediga platser i Stockholms län. En del kommunala och fristående skolor har blivit tvungna att lägga ned eller ställa in utbildningsinriktningar.

Enligt Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) rapport "2015 Gymnasiebehovet, trender och kunskap om Storstockholms gymnasierregion" kommer antalet elever öka med cirka 10 000 elever till 2020. Om man antar att eleverna har samma sökmonster som idag är det framförallt inom de högskoleförberedande programmen som volymökningen sker. För dessa program skulle det saknas ca 6 000 gymnasieplatser. Ökningen för de yrkesförberedande programmen kan hanteras inom befintligt utbud.

I Stockholms län väljer 50 procent av eleverna en annan skola än hemkommunens. Behov av modern digital utrustning för att ligga i framkant och höja elevresultaten kräver stora investeringar i teknik- och fortbildningsinsatser för personalen. Tyreso gymnasium satsar på ungt företagande, utlandspraktik och IT-utveckling.

Ekologiska livsmedel

Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Kommentar:

Status: Kommunen har säkrat upp att 20 % av maten alltid är ekologiskt genom att ha det som ett ska-krav i upphandling som är gjord gällande kall huvudkomponent. Med huvudkomponent menas del av maträtt som utgör maträttens bas exempelvis kött och säs, fisk och säs eller kottgryta. För att nå målet 30 % ska övriga 10 % täckas in genom beställningen som görs av bikomponent.

Särskilda uppdrag från kommunplanen för verksamhetsområdet

Gymnasieskola

- Implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt.
- Genomföra etablering av nytt gymnasium för såväl högskoleförberedande som yrkesförberedande program.

Kommentar:

Fokus under 2015 har varit att jobba med lärmiljöer, IKT, nya program, värdegrund, formativa bedömningar och ny organisation. Besök i Storbritannien på skola och mässa har genomförts. Personalen har haft kompetensutvecklingsdagar med fokus på IKT och lärmiljö samt formativ bedömning.

Sju förstelärare har olika uppdrag att leda grupper med fokus på att jobba fram och implementera t ex hur jobba med formativa bedömningar, kollegialt lärande, språk- och kunskapsutveckling, Arbetsplatslärande, traditioner och värdegrund samt IKT.

Hösten 2015 erbjöds såväl samhällsprogrammet som hantverksprogrammet frisör med två inriktningar. Skolledningen jobbade fram ett förslag och fick beslut på att erbjuda ekonomiprogrammet inför skolstart 2016/2017.

- Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.

Kommentar:

Seminarium för studie- och yrkesvägledare och lärare om vikten av vägledning har genomförts. En studie- och yrkesvägledarkonferens har också genomförts för att stärka studie- och yrkesvägledning. Studie- och yrkesvägledningen är förstärkt med en person på gymnasiet. Dock ser vi behov att ytterligare åtgärder för att stärka funktionen mellan gymnasium och grundskola.

Arbetscentrum

- Genom aktiva insatser i nära samverkan med andra aktörer verka för ännu högre sysselsättningsgrad och självförsörjningsgrad i Tyresö.

Kommentar:

I samverkan med Arbetsförmedlingen och försörjningsstöd har fler personer fått skyddade och från staten subventionerad anställningar efter sitt arbetskraftsutbud.

- Öka kapaciteten för flyktingmottagande.

Kommentar:

Genom samverkan med fastighetsavdelning och Tyresö bostäder har en bostadsplan tagits fram för att maximera tillgången på hyresrätter till målgruppen.

- Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten från och med 2016.

Kommentar:

Implementeringen av En väg in fullföljs och Ung i Tyresö får förstärkning med 2 tjänster

6. Verksamhetsområde – Gymnasieskola

6.1.1 Årets verksamhet

I december 2015 var det totalt 526 elever inskrivna på gymnasiet och sargymnasiet. Detta var färre antal elever än budgeterat. Antalet har bidragit till att vi har små klasser och därmed få elever per lärare. Kostnaden är därmed större än intäkterna.

Hösten 2015 startades samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap med 16 elever, samhällsvetenskapsprogrammet inriktning samhällsvetenskap, med 16 elever och hantverksprogrammet inriktning övriga hantverk, hår och makeupstylist, med 10 elever.

Det är fortfarande svårt att få elever att söka sig till Tyresö Gymnasieskola. Därför har gymnasiet under 2015 varit mer aktiva med att söka upp t ex grundskolor. Rektor har varit ute i kommunen och besökt nästan alla grundskolor för att berätta om gymnasiet. Två filmer har producerats med gymnasiets elever och program. Filmerna har visats på hemsidan, Facebook, Gymnasiemässan och de visades även i montern under Kvalitetsdagen som hölls på gymnasiet.

Eleverna på Fordon- och transportprogrammet, Hotell- och turismprogrammet samt Hantverksprogrammen Frisör (båda inriktningarna) har deltagit under olika evenemang i kommunen. Eleverna har representerat skolan under besök på grundskolor, under öppet hus och på Gymnasiemässan. På Gymnasiemässan deltog också elever från våra högskoleförberedande program samt från andra yrkesförberedande program.

På Teknikprogrammet och på Hotell- och turism jobbar elever med UF-konceptet och i december marknadsförde samt sålde elever de produkter som arbetats fram under hösten 2015.

Elever från El- och energiprogram samt från Hotell- och turismprogrammet hjälpte Tyreso kommuns kvalitetsavdelning att planera och genomföra Kvalitetsdagen på gymnasiet.

Under året har antalet elever på Introduktionsprogrammets inriktning Språkintröduktion ökat i jämförelse med tidigare år. I december hade gymnasiet cirka 60 elever inskrivna på Språkintröduktion.

Särgymnasieskolan har vuxit och i december 2015 var det 38 elever inskrivna på de program som erbjuds. Under hösten deltog Särgymnasiet på Särgymnasiemässa i Fryshuset, detta bidrog till ett ökat intresse. Under hösten 2015 har särgymnasiet tagit emot flera studiebesök med elever som är intresserade av att starta från och med hösten 2016.

Hösten 2015 startades Second Chance School. 7 elever i åldern 18-24 år hade i december gått sin första termin på programmet.

Under hela 2015 har gymnasiet jobbat mycket med värdegrunden, internt och externt. I hösten 2015 inleddes med seminarium, fokus värdegrundsarbete för lärare, teambildning med elever och sedan fortsatt arbete under hela hösten. Raul Wallenbergdagen uppmärksammades.

6.1.2 Faktorer som påverkat verksamheten under året

Program:	Meritpoäng, medelvärde	Antal platser
Bygg- och anläggningsprogrammet	155.0	16
Bygg- och anläggningsprogrammet inr måleri	155.0	16
El- och energiprogrammet, inr dator och kommunikationsteknik	175.0	22
El- och energiprogrammet, inr elteknik	207.5	18
Fordons-och transportprogrammet	177.5	16
Hotell och turismprogrammet	165.0	22
Hantverksprogrammet inr frisör	185.0	10
Hantverksprogrammet inr övriga hantverk, hår och makeupstylist	172.5	10
Programinriktat individuellt val mot Bygg och anläggningsprogrammet	135.0	2
Programinriktat individuellt val mot Bygg och anläggningsprogrammet inr måleri		2
Programinriktat val mot El- och energiprogrammet inr dator och kommunikationsteknik		2
Programinriktat val mot El- och energiprogrammet inr elteknik	47.5	2
Programinriktat individuellt val mot Fordonsprogrammet, 161 3		2
Programinriktat individuellt val mot Hotell och turismprogrammet,	122.5	2
Programinriktat individuellt val mot Hantverksprogrammet inr frisör	132.5	2
Programinriktat individuellt val mot Hantverksprogrammet inr hantverk hår och makeupstylist		2
Samhällsvetenskapsprogrammet inr beteendevetenskap,	210.0	16
Samhällsvetenskapsprogrammet inr samhällsvetenskap,	207.5	16
Teknikprogrammet inr design och produktutveckling,	212.5	16
Teknikprogrammet inr informations- och mediateknik,	215.0	16
Totalt antal antagna elever: 121		
Totalt antal platser: 210		
Totalt antal reserver: 14		
Totalt antal lediga platser: 89		

Antal elever på Tyresö gymnasium per december 2015:

Program	År 1	År 2	År 3	Totalt (skillnad dec-14)
Bygg- och anläggning	16	14	11	41 (-10)
El- och energi	36	49	37	122 (-14)
Frisör	17	-	15	32 (+7)
Fordon	18	11	12	41 (+10)
Hotell och turism	23	14	18	55 (+13)
Teknik	15	19	14	48 (-1)
Natur	-	-	10	10 (-6)
Samhällsvetenskap	20	-	20	40 (-14)
Introduktionsprogram				99 (-3)
Gymnasieskolan				38 (-2)
Totalt				526 (-20)

6.2 Mål och resultat

6.2.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös varden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Nämndmål

Elever i Tyresö har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval.

Trend och bedömning

Under 2015 har Tyresö Gymnasium jobbat utifrån en grund som består av fyra olika delar.

Lärande

- Elever på Tyresö Gymnasium har haft en individuell studieplan. Varje klass har haft en eller fler mentorer som följer upp kunskapsutvecklingen och studieplanen.
- Studieresultat har följts upp, utvärderats och bedömts gemensamt, under utvecklingssamtal av mentor och elev.

Trygghet

- Varje elev som började på Tyresö gymnasium får ta del av och förbinder dig att följa skolans trivselregler.
- Varje utbildningslag har arbetat aktivt för att alla elever ska känna sig trygga och säkra på vår skola.
- Vi har haft ett elevvardsteam under året.

Inflytande

- Elever har erbjudits att planerar prov och större inlämningsarbeten gemensamt med mentor.
- Elever har erbjudits att utvärdera varje kurs.
- I slutet av år 2015 började vi jobba aktivt med klassråd. Vi kommer att ha programråd och skolkonferenser minst en gång per termin från och med 2016.

Information

- Om elever är under 18 år får föräldrar information om kunskapsutveckling. Detta har under 2015 skett genom V-klass och i samtal med lärare/mentor.
- Elev och mentor har haft framåtsyftande utvecklingssamtal minst en gång per termin under 2015.

Aktivitet	När och hur ska detta göras? Åtgärder, tidsplan, ansvarig
Elevutvärderingar genomförs	I slutet på vt-15 och ht-15 har dessa genomförts. Varje lärare har genomfört på V-klass enligt enhetlig mall. Rektor följer upp med respektive lärare under vintern 2016.

Nämndmål

Varje gymnasieelev från Tyresö är så rustad att studierna fullföljs utan avbrott eller program/skolbyte.

Trend och bedömning

Aktivitet	När och hur ska detta göras? Åtgärder, tidsplan, ansvarig
Uppföljning mentor	Sker kontinuerligt i dialog mellan mentor och elev samt mentor och ämneslärare. En större uppföljning sker under utvecklingssamtalen som sker med mentor
Uppföljning klass-/prognoskonferens	På Tyresö Gymnasium har arbetslagen bytts ut mot programlag under läsåret 2015/2016.
Uppföljning arbetslag	EHT möts varje mandag och lyfter då de elever som behöver extra hjälp i undervisningen, utöver de resurstimmar som respektive ämneslärare behöver.
Uppföljning EHT	Ärende som lyfts till EHT följs upp varje vecka på EHT-möte.

Resultat och analys:

På varje Elevhälsoteammöte lyfter vi såväl nya som pågående ärenden och diskuterar hur elevens utveckling ser ut. Återkoppling sker till respektive mentor.

Studie- och yrkesvägledaren har funnits tillgänglig för elever som har haft behov av att byta program. På Tyresö Gymnasium har 15 elever valt att byta program, 18 elever har hoppat av program utan att gå vidare till annat och 4 elever har valt att byta skola.

Resultatet indikerar att gymnasiet fortfarande inte når målet att alla de elever som börjar ett program på gymnasiet, fullföljer detsamma.

Indikator	Resultat 2014/2015	Resultatmål 2015/2016	Resultat 2015/2016
Gymnasieskola - andel elever (%) folkbokförda i Tyresö som fullföljer studierna utan avbrott eller program / skolbyte	79 %	100 %	-

Nämndmål

Betygspoängen för eleverna vid Tyresö gymnasium ökar mot föregående år och överstiger rikets medeltal.

Trend och bedömning

Aktivitet	När och hur ska detta göras? Åtgärder, tidsplan, ansvarig
Systematisk kvalitetsuppföljning	Maj/juni 2015 på arbetslagsmote och APL
Uppföljning elevers resultat	Mentor och elev i kontinuerlig dialog samt i utvecklingssamtal vt 15 och ht-15.
Uppföljning elevers slutbetyg	I juni 2015 foljde vi upp och rapporterade elever slutbetyg. Under året har betygen foljts upp på arbetslagsmöten och på klasskonferenser

Resultat och analys:

På Tyresö Gymnasium når elevernas betyg och meritvärde inte upp till det mål som har satts. Förädlingsgraden är dock hög. De elever som väljer att gå på Tyresö Gymnasium kommer in på gymnasiet med grundskolebetyg som är lägre än genomsnittet. I varje klass går mellan 16-22 elever.

Slutbetyg VT 15

Program	Antal elever	$\geq 90\%$ G*	Procent	Betygsmedelv
BA	23	18	78%	10,66
EE	41	28	68%	11,60
FR	10	9	90%	12,77
FT	7	7	100%	13,03
HT	13	8	62%	12,02
NT	15	13	87%	11,50
SA	31	22	71%	10,98
Totalt	140	105	75%	11,79
HV	7	7	100%	10,74
OM	2	2	100%	12,74
VT	2		0%	
YT	2	2	100%	13,13
Totalt	13	11	85%	12,20
Summa	153	116	76%	12,00

Eleverna på Tyresö Gymnasium har inte uppnått det mål som har satts för meritvärdet år 2015.

Gymnasiet behöver fokusera på att attrahera elever som är studiemotiverade och elever med högre meritvärden. Detta för en större mångfald och bättre dynamik utifrån ett studieperspektiv, i gruppen.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Gymnasieskola - genomsnittligt meritvärde på Tyresö gymnasium avseende slutbetyg	13	14	12

Nämndmål

Samtliga elever på Tyresö gymnasium upplever god studie- och arbetsro.

Trend och bedömning

Denna undersökning genomförs varje år i åk 2 på gymnasiet. Det är en nationell enkät. På Tyresö Gymnasium känner majoriteten av eleverna att de upplever sig trygga och att de råder studiero.

Resultat och analys:

Denna undersökning genomförs varje år i åk 2 på gymnasiet. Det är en nationell enkät. På Tyresö Gymnasium känner majoriteten av eleverna att de upplever sig trygga och att de råder studiero. För få svarade på enkäten för publicering.

Vi arbetar kontinuerligt med att möta eleverna både i och utanför klassrummet. Eleverna har god möjlighet att t ex prata med sin mentor eller få hjälp på resursid.

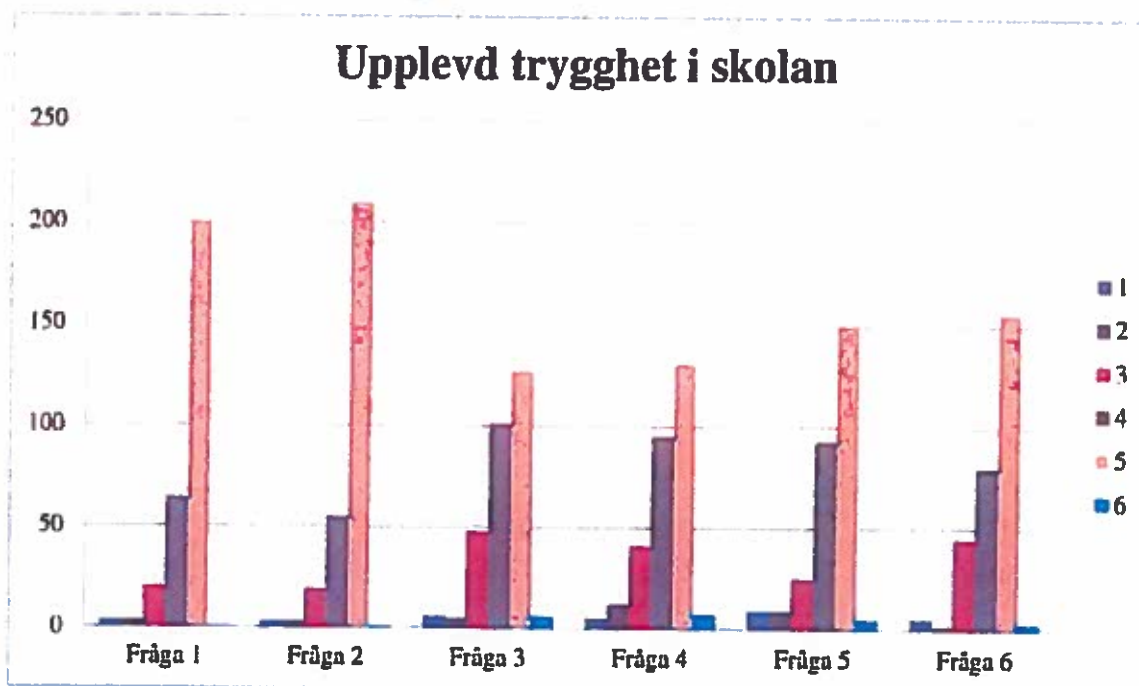
Alla elever har möjlighet att äta frukost på skolan. Flera klasser gör detta tillsammans med sin lärare. De elever och lärare som äter frukost upplever att den stunden bidrar positivt till studiero och trygghet.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som upplever god studie- och arbetsro	56 %	100 %	65,00%

2015 genomförde vi en egen undersökning gällande den upplevda tryggheten på skolan. Vi fick då 291 svar vilket ger en svarsfrekvens på 55 %. I undersökningen ställdes följande frågor:

1. Jag känner mig trygg på skolan.
2. Jag får vara mig själv på min skola.
3. Jag tycker att elever behandlar varandra väl på min skola.
4. Jag tycker att elever behandlar vuxna väl på min skola.
5. Jag tycker att vuxna behandlar elever väl på min skola.
6. Det är positiv stämning på min skola.

Eleverna kunde svara utifrån en sex-gradig skala.

Nämndmål

Elever på Tyresö gymnasium upplever att de har möjlighet till inflytande över sitt eget lärande.

Trend och bedömning

Enkätundersökning genomförs bland alla elever.

Resultat och analys:

Eleverna upplever inte att de har så stor möjlighet att påverka. Enkätresultaten från årets nationella undersökning redovisades inte på grund av att vi hade för låg svarsfrekvens på Tyresö Gymnasium. Tyresö Gymnasium behöver jobba mer med att utveckla och implementera elevdemokrati.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som anser att de får vara med och påverka hur man arbetar på lektionerna	36 %	100 %	44,00%
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som får vara med och påverka innehållet i undervisningen	30 %	100 %	41,00%
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som anser att deras synpunkter tas tillvara på ett bra sätt för skolan	46 %	100 %	51,00%

Nämndmål

Samtliga elever på gymnasiesärskolans nationella program genomför praktik anpassad så att den blir en väg in i arbetslivet.

Trend och bedömning

Gymnasiesärskolan har satsat på arbetsplatsförlagt lärande under 2015 och hade under hösten 2015 en medarbetare som fokuserar på arbetsplatsförlagt lärande.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Gymnasieskola - andel elever (%) på gymnasiesärskolans nationella program som genomfört praktik	100 %	100 %	100%
Gymnasieskola - antal elever som efter avslutad utbildning på gymnasiesärskolan kommit ut i arbetslivet	7	7	-

6.2.2 God och långsiktig hushållning

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Tyresö Gymnasium har små elevgrupper vilket gör att kostnaderna är relativt sett höga per grupp/klass. Gymnasiet arbetar mycket med att använda personal, lokaler och pengar så effektivt som möjligt. Verksamheten har inte heller längre någon egen elbil. Verksamheten försöker köpa in mat till skolmatsalen utifrån de analyser som görs gällande hur många elever som äter och hur mycket de äter.

Effektivisering har skett gällande maten värms för att minska energiutnyttjandet. Lokaler har hyrts ut till externa aktörer, återanvändning av marknadsföringsmaterial görs, minskning av beståndet av litteratur i gymnasiets bibliotek har gjorts och ändringar i personalorganisationen har också skett.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat (inkl. kommunbidrag), tkr	-12385	0	-918

6.2.3 Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

Skolledningen på Tyresö gymnasium har jobbat med att utveckla medarbetar-/lönesamtalsmallen och hur den används. Vi jobbat med värdegrund och gör förändringar i hur vi arbetar med APT. Skolledningen jobbat med att ändra de omotiverade skillnader som finns i lönestrukturen bland personalen.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta	Mättes ej	100	84 %

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

På Tyreso gymnasium ligger sjukfrånvaron under fyra procent. Vi arbetar med uppföljning och återkoppling när medarbetare är sjuka. Vi arbetar proaktivt med att hålla ett gott klimat på skolan och ser kontinuerligt över arbetsmiljön utifrån fysiskt och psykosociala aspekter.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	3,07 %	0	3,92 %

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

De flesta har en sysselsättningsgrad de önskar på Tyreso gymnasium. Några skulle vilja jobba mindre och någon anger att ökad sysselsättningsgrad önskas.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	Mättes ej	100	93%

6.3 Finansiell analys

Resultaträkning för verksamhetsområde gymnasiet beställare

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter (konto 2 pos)	220 909	220 988	200 535
Anslag	197 461	197 958	176 370
Taxor och avgifter			
Övrigt	23 448	23 030	24 165
Kostnader	220 909	212 927	200 810
Personalkostnader	770	2 915	813
Köp av verksamheter	157 348	148 858	140 760
Interna kostnader	49 724	47 690	53 524
Lokalkostnader	7 214	7 862	413
Övrigt	5 853	5 600	5 300
Resultat	0	8 063	-275

Driftredovisning per verksamhet, myndighet/beställare

Verksamhet	Intäkter utfall 2015	Kostnader utfall 2015	Resultat
Totalt Gymnasiet	220 988	212 928	8 063
Gymnasium	209 496	205 996	3 500
Gymnasiesärskola	9 341	4 663	4 678
Förvaltningsgemensamt	2151	2266	-115

Resultaträkning för verksamhetsområde gymnasiet utförare

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter (konto 2 pos)	58 993	58 251	63 094
Anslag	56 499	54 366	60 756
Taxor och avgifter		17	
Övrigt	2 494	3 868	2 338
Kostnader	63 752	67 232	75 239
Personalkostnader	42 347	44 786	45 901
Köp av verksamheter		51	21
Interna kostnader	3 947	3 966	4 204
Lokalkostnader	8 762	8 205	15 498
Övrigt	8 696	10 224	9 615
Resultat	-4 759	-8 981	-12 145

Driftredovisning per verksamhet, utförare

Verksamhet	Intäkter utfall 2015	Kostnader utfall 2015	Resultat
Totalt Gymnasiet	58 251	67 232	-8 981
varav Gymnasium	48 728	57 640	-8 812
varav Gymnasiesärskola	9 523	9 592	-69

Nyckeltal/verksamhetsmått	2012	2013	2014	2015
Antal elever på Tyresö gymnasium	873	628	546	493
-varav elever från annan kommun	228	191	162	156
Antal elever i friskolor	637	714	739	751
Antal elever i andra kommuner	636	669	697	730
Antal elever i Tyresö gymnasiesärskola	37	38	40	39
-varav elever från annan kommun	16	15	18	18
Antal elever i annan gymnasiesärskola	14	11	5	6

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Tyresö Gymnasium har små elevgrupper vilket gör att kostnaderna är relativt sett höga per grupp/klass. Gymnasiet arbetar mycket med att använda personal, lokaler och pengar så effektivt som möjligt. Verksamheten har inte heller längre någon egen elbil. Verksamheten försöker köpa in mat till skolmatsalen utifrån de analyser som görs gällande hur många elever som äter och hur mycket de äter.

Effektivisering har skett gällande maten värms för att minska energiutnyttjandet. Lokaler har hyrts ut till externa aktörer, återanvändning av marknadsföringsmaterial görs, minskning av beståndet av litteratur i gymnasiets bibliotek har gjorts och ändringar i personalorganisationen har också skett.

7. Verksamhetsområde: Vuxenutbildning

7.1.1 Årets verksamhet

Den kommunala vuxenutbildningen omfattande SFI, grundläggande och gymnasial nivå, bedrivs på dagtid, distans eller kvällstid. Yrkesutbildningar sker i egen regi, genom ramavtal med andra utbildningsanordnare och genom interkommunal ersättning till andra kommuner. I egen regi finns barnskötar-, omvårdnads-, ekonomiassistent- samt genom underentreprenörsavtal yrkesförar- och tornkranförarutbildning. Läringsutbildning finns främst för elektriker och målare, men även enstaka platser finns inom hantverksyrken. I samverkan med Haninge kommun erbjuds läringsutbildning inom bageri, florist och restaurang. I samarbete med KSL, Kommunförbundet i Stockholms län genomför C3L två av totalt nio SFX-utbildningar i länet. C3L:s yrkesinriktningar är inom IT-utvecklare och bussförare. C3L:s yrkeshögskoleutbildning är inom kvalificerad IT med inriktning mot systemutveckling.

Under hösten 2015 startade på försök sfy med inriktning mot vård- och omsorgsutbildning. Utbildningen innehöll sfi/svenska som andraspråk i kombination med yrkeskurser inom yrkesområdet. Den blev senare antagen på KSL, Kommunförbundet Stockholms län att ingå som en av fyra sfy-utbildningar i ett pilotprojekt med start 2016.

Med anledning av regeringens föreslagna budget i december 2014 inte togs i riksdagen kom förväntade yrkesvux-utökningar till utsatta grupper på arbetsmarknaden inte igång. Det nya kunskapslyft som tidigare annonserats av regeringen inför 2015 kunde budgetmässigt inte starta förrän 2016. Statsbidragen för yrkesvux till C3L för 2015 blev mycket kraftigt reducerade jämfört med 2014. Av resursskäl stoppade C3L under hösten möjligheten för Tyresöelever att starta gymnasiala yrkesutbildningar hos externa utbildningsanordnare. Ett tiotal elever berördes av beslutet och där flera istället startar sin utbildning under vårterminen 2016.

C3L fortsatte begränsad satsning på läringsutbildningar i samarbete med Tyresö gymnasium, trots kraftiga nedskärningar av statsbidragen. Goda erfarenheter från elever och företag med vuxenstudier i läringsutbildning motiverade den fortsatta satsningen. Läringsutbildning innebär

att minst 70 % av utbildningsstuden är arbetsplatsförlagd. I december slutförde en klass den tre terminer långa elektriker-lärlingsutbildning i samarbete med Tyresö gymnasium. Samtliga studerande som genomgick utbildningen föregående utbildningsomgång erhöll jobb inom elektrikerbranschen.

Statsbidraget för yrkesvux till C3L har varit tredelat, en del ges generellt som stöd till Tyresöelevers yrkesutbildningar, en del ges till Tyresöelevers lärlingsutbildningar och en del går till C3L för anordnande av riksrekryterande yrkesförutbildningar. Under 2015 har 466 Tyresöbor deltagit i gymnasiala yrkesinriktade kurser varav 41 har studerat hos annan utbildningsanordnare.

Utbildningskontrakt och Trainee infördes som nya utbildningsinsatser 2015. En förutsättning är den lokala överenskommelse som slots i november mellan Arbetsförmedlingen, Tyresö kommuns arbetsmarknadsenhet och C3L/Tyresö komvux. Utbildningskontrakt innebär att en arbetssökande ungdom kan studera på Komvux eller folkhögskola med målsättning att fullfölja en gymnasieutbildning. Vid behov kan studier på deltid kombineras med arbete eller praktik på deltid. För gruppen arbetssökande mellan 20 och 24 år som redan har en gymnasieexamen eller motsvarande kan genom Arbetsförmedlingen erhålla ett traineejobb, samtidigt som de studerar minst 25% gymnasiala yrkeskurser mot traineeyrket. Arbetet ska vara inom välfärdssektorn eller inom något bristyrke.

Antalet sökande till C3L:s yrkesutbildningar - Barnskötare, Butikssäljare, Ekonomiassistent, Elektriker, Hantverkslärling, Målare, Löneassistent, Undersköterska och Yrkeschaufför - har varit fortsatt stort. Under 2015 deltog 380 personer i sammanhållna yrkesutbildningar och för flertalet ingick minst fyra veckor arbetsplatsförlagd utbildning. 22 Tyresöbor har läst sammanhållna yrkesutbildningar hos annan utbildningsanordnare. Under året har 1083 personer deltagit i kurser på C3L. De flesta på gymnasiala kurser men också på grundläggande nivå där 266 personer har deltagit i en eller flera kurser. Av de totala antal betyg på grundläggande och gymnasial nivå uppnåddes betygsnivån godkänt eller bättre i 93,5% av de satta betygen.

Det har varit ett fortsatt stort intresse för att studera på distans. C3L:s avtal om distanskurser med Liber-Hermods och NTI-skolan gör att även de som har svårt att följa en reguljär kurs ges möjlighet att under flexibla former komplettera sin utbildning. Lärarna på C3L har under året fortsatt vidareutvecklingen av sina distanskurser på skolans lärplattform, Fronter. Användningen av en lärplattform som stöd i undervisningen, oavsett studieform eller studietakt, har visat sig positiv för många elever med funktionsnedsättning och i behov av tydlig struktur.

Elevantalet har minskat inom särskild undervisning för vuxna på C3L. Tendensen är att gymnasiesärskolans elever i större utsträckning erhåller examen. Målgruppen söker vanligtvis kurser på grundläggande nivå. Denna tendens stämmer även på nationell nivå.

7.1.2 Faktorer som påverkat verksamheten under året

Nyckeltal/verksamhetsmått	2013	2014	2015
Antal elever per termin * exkl. SFI och SFX	531	vt14 779 ht14 786	VT15 820 HT15 850
Totalt antal elever på SFI och SFX	-	SFI 360 SFX 86	SFI 432 SFX 117
Antal elever i gymnasial yrkesutbildning		350	541
Antal elever som genomfört yrkesutbildning under året. Några utbildningar sträcker sig även över nästa termin. (ej YH)	222	163	229
Antal elever i YH- utbildning	103	103	75
Antal elever som genomfört YH-utbildning	48	28	23

7.2 Mål och resultat

7.2.1 Livskvalitet – den attraktiva kommunen

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska präglade allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska präglade den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Nämndmål

Utveckla samverkan med projektet En väg in

Trend och bedömning

Tyresö projekt "En väg in" är en myndighetsgemensam mottagning för personer som har behov av samordnat stöd för att komma till arbete, studier och egen försörjning.

Resultat och analys:

C3L och Arbetscentrum har under 2015 samverkat kring studievägledningsfunktionen för målgruppen. C3L:s studievägledning har varit direkt involverad i utförandet och styrningen av projektet.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Vuxenutbildning – Samverkan med projektet En väg in (Uppgifter från C3L, utvärderingen av En väg in)	Uppnått	Att samverka	Uppnått

Nämndmål

De studerande inom vuxenutbildningen påverkar utbildningen så att den bland annat anpassas till vuxnas behov och förutsättningar.

Trend och bedömning

Eleverna upplever att inflytandet över undervisningen minskar något, speciellt på komvux. Indikatorerna visar att trenden är nedåtgående. Undersökningen visar en ögonblicksbild under tre veckor av verksamhetsåret, vilket kan ha påverka resultatet.

Resultat och analys:

Eleverna väljer i allt större utsträckning att studera på distans. Distanskurserna ges i olika studiemkt. Distanskurserna är i större utsträckning än klassrumsundervisningen upplagda efter den studietakt eleven valt. Eleven har därför mindre möjlighet att påverka upplägget framförallt i kurser med hög studietakt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Vuxenutbildning - studerande som anger att de är nöjda med inflytandet de har över undervisningen. (KSL:s enkät om vuxenutbildningen avseende inflytande, kursutvärderingar femgradig skala. 5 = mycket nöjd).	Komvux 4,1 SEK/SFI 4,2	5,0	Komvux 3,9 SEK/SFI 4,1

Nämndmål

I den kommunala utbildningen för vuxna uppnår samtliga studerande som slutfört grundläggande och gymnasiala kurser samt svenska för invandrare sina satta studiemål.

Trend och bedömning

Under 2015 har fler elever som slutfört kurser uppnått sina satta mål. Ökningen är över 3 procentenheter. Indikatorn visar på en positiv trend. Mätperioden är över hela året därför är resultatet relevant och statistiken tillförlitlig. Inom SFI ser förutsättningarna annorlunda ut eftersom eleven fortsätter studierna tills kursmålen är nådda.*

Resultat och analys:

Eleverna erbjuds hjälp av Studerandeteamet, lärarna har studiecenter tid för stöd, undervisningsmaterial finns utlagd på kursens hemsida, några kurser har studier i egen takt. Resultatet visar på en uppåtgående trend. Två faktorer som diskuteras är att flexibiliteten i utbudet har öka samt att studieteknik och handledning erbjuds på C3L. Slutsatser som C3L drar av resultatet är att vuxenutbildningen blivit bättre på att anpassa kombinationen studier och arbete. Vuxenutbildningen arbetar även aktivt med att möta varje elev utifrån hans eller hennes behov och förutsättningar.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Vuxenutbildning - andel kursdeltagare (%) som fått godkänt betyg på kurserna inom svenska för invandrare.	76 %	100 %	100%*
Vuxenutbildning - andel (%) med godkända betyg inom vuxenutbildning på grundläggande nivå (grundvux) och gymnasial nivå (gymnasievux)	90,3 %	100 %	93,5

*) Elev som slutfört studierna är godkänd enligt betygskriterierna. Eleven fortsätter till kunskapskraven är uppnådda.

7.2.2 GOD OCH LÅNGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Se 7.3.1

Resultat och analys:

Se 7.3.1

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat (inkl. kommunbidrag), tkr	230	0	32

7.2.3 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vagar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

Detta mål mättes för första gången 2015 i Tyresö kommuns medarbetarenkät. Eventuella trender kan inte bli aktuella förrän ett större antal mätningar utförts.

Resultat och analys:

C3L:s resultat med 83% av personalen som rekommenderar kommunen som arbetsgivare ligger något över kommungenomsnittet men något under genomsnittet för Utvecklingsförvaltningen. Organisationsförändringar och övertalighet 2014-2015 kan ha påverkat C3L:s resultat negativt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta	Mättes ej	100%	83%

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Sjukfrånvaron har varit något ökande under 2015 jämfört med 2014. Statistiken omfattar samtlig personal oavsett anställningsform.

Resultat och analys:

Sjukfrånvaron på 3,21% uppfyller väl Tyresös mål på högst 4%. C3L:s ökande sjukfrånvaro jämfört med föregående år beror på några längre men inte arbetsrelaterade sjukskrivningar.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	2,78 %	Under 4%	3,21%

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Detta mål mäts för första gången 2015 i Tyreso kommuns medarbetarenkät. Eventuella trender kan inte bli aktuella förrän ett större antal mätningar utförts.

Resultat och analys:

C3L:s resultat med 90% av personalen som anger "att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål" ligger lika med kommungenomsnittet och något över genomsnittet för Utvecklingsförvaltningen. Majoriteten av personalen på C3L som önskar en förändring vill ha en högre sysselsättningsgrad.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	Mättes ej	100%	90%

7.3 Finansiell analys

Resultaträkning för verksamhetsområde Vuxenutbildning

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter (konto 2 pos)	36 927	43 359	43 005
Anslag	26 762	26 379	24 463
Taxor och avgifter		202	226
Övrigt	10 165	16 778	18 316
Kostnader	36 261	43 327	42 667
Personalkostnader	22 708	23 615	21 453
Köp av verksamheter	3 171	7 894	8 043
Interna kostnader	1 384	3 034	3 352
Lokalkostnader	4 013	4 351	4 108
Övrigt	4 985	4 433	5 711
Resultat	666	32	338

Driftredovisning per verksamhet, anslag

Verksamhet	Intäkter utfall 2015	Kostnader utfall 2015	Resultat
Gemensamt	666	1 018	-352
Förvaltningsgemensamt	666	1 018	
Totalt vuxenutbildning	42 693	42 309	384
Grundläggande kurser	2 791	3 819	
Gymnasiala kurser	8 365	5 944	
Gymnasiala yrkesutbildningar	14 370	18 687	
Yrkehögskoleutbildningar	3 378	2 909	
Särvux	256	118	
Lärling	3 698	3 069	
SFI ovh SFX	9 448	7 644	
Uppdragsutbildning	387	119	
Resultat	43 359	43 327	32

7.3.1 ANALYS OCH KOMMENTAR TILL DET EKONOMISKA UTFALLET

C3L lämnar ett positivt resultat för 2015 trots initialt stora statliga nedskärningar av statsbidragen inom yrkesvux. Nedskärningarna har till viss del kunnat kompenseras genom en ökad försäljning av skolplatser till andra kommuner. Efter sommaren 2015 tvingades C3L av resursskäl säga nej till Tyresöelever ansökningar till sammanhållna gymnasiala yrkesutbildningar hos externa utbildningsanordnare. Ett tiotal elever berördes av beslutet och har istället fått starta sin utbildning under vårterminen 2016. Genom samverkan med Tyresö gymnasium kring lärlingsutbildningarna har vuxenutbildningen köpt platser av Tyresö gymnasium för drygt 1,2 miljoner kr 2015. Antalet elever som läser Sfi och svenska som andraspråk har under året varit ökande och förväntas stiga även 2016.

8. Verksamhetsområde: Arbetscentrum

8.1.1 Årets verksamhet

Arbetscentrum flyttade sin väglednings- och administrativa verksamhet till kommunhuset i början av året. Mycket tid och kraft har gått åt att få igång en fungerande verksamhet i de nya lokalerna. Ett nytt projekt har startats som kallas 7-Tjugo och är en gruppmetodik för att arbeta med personlig utvecklings- och förändringsarbete. Två grupper har använt metoden under hösten och totalt 16 personer har deltagit. Av de fyra olika projekt/verksamheter som startades 2014: Jobbstugan, Mentorsprogram, Flyktingguider och En väg in har alla fortsatt då de visat sig passa väl för våra olika målgrupper. Jobbstugan är en öppen verksamhet där invånare i Tyresö kan komma och få fördjupad hjälp med att söka arbete. Flyktingguider är ett samarbetsprojekt med Värmdö kommun och Röda Korset som löper fram till 2015 års utgång. Där matchas nyanlända ihop med en redan etablerad person som guidar in i det svenska samhället och breddar den nyanländas nätverk i Sverige. Guiden får också ett stort utbyte av träffa en nyanländ och ökad kännedom om andra kulturer. Diskussioner pågår om hur fortsättningen under 2016 ska finansieras. Mentorsprogrammet har tillkommit genom samarbetet i Matchning Södertörn. Syftet är att matcha ihop unga arbetslösa med en yrkesverksam person inom deras intresseområde. Detta för att utöka deras nätverk och stödja den arbetslösa att närma sig arbetsmarknaden. För dem som har behov av förberedande aktiviteter innan de kan påbörja arbetspraktik eller studier erbjuds olika självstärkande vägledningsgrupper. Mobiliseringsgrupper har erbjudits för personer med psykisk funktionsnedsättning vid två tillfällen och 16 deltagare har gått den. För utsatta kvinnor har hållits en grupp med löpande intag och 10 kvinnor har deltagit.

Inom Arbetscentrums verksamheter har 16 personer haft OSA (Offentligt skyddad anställning), 4 personer har haft trygghetsanställning och 2 personer utvecklingsanställning. Totalt har 314 personer deltagit i Arbetscentrums verksamheter. Av dessa har 132 slutat och 52 procent har gått vidare till arbete eller studier. 23 procent har gått till vård och sjukersättning. Det är mer än en dubblering sedan 2014.

Ung i Tyresö har arbetat med 153 ungdomar. Av de som slutat har 53 procent gått till arbete och studier. Under sommaren provade vi en ny modell för sommarjobb. Tyresöungdomar, 16 och 17 år gamla, sökte själva sina sommarjobb och de arbetsgivare som anställde fick 50 % av sina lönekostnader ersatta av kommunen. 110 ungdomar fick arbete varav 32 var inom kommunens arbetsplatser och 78 var hos privata arbetsgivare. Arbetsplatserna fördelade sig geografiskt med 69 i Tyresö, 34 i Stockholm och 7 i övriga landet.

Enligt enkätvaren så är arbetsgivarna generellt nöjda med upplägget. Ungdomarna tycker att det har varit svårt och majoriteten som svarat vill att kommunen återgår till det att Arbetscentrum anställer och rekryterar platser inom kommunens avdelningar.

Några exempel på svar från företagare:

Slår mot de ungdomar som inte har kontakter o kan ordna jobb.

Jag tycker möjligheten är bra, dock avgör inte det jämfört med individens möjligheter att göra ett bra jobb

På vårt äldreboende var vi mycket nöjda med våra sommarungdomar. Dom tillförde verksamheten och våra boende mycket.

Muycket bra initiativ, fungerat smidigt och bra

Jättebra satsning tycker jag! Lite svårt att hitta information och lite otydligt upplägg men det kan också vara jag som inte hängt med. Men när papprena väl var inskickade både i våras och hostas var det verkligen inga problem utan allt godkändes på en gång, om jag hade behövt göra om massa och lagt ned mer tid på det hade jag tappat stinet, så det var riktigt bra!

Jag arbetar på Björkbackens ä och vi fick några ungdomar utan att betala för det och det var bra. Vi har ingen möjlighet att på egen hand bekosta sommarungdomar eftersom vi inte har tillskott till det i vår budget.

Svarsexempel från ungdomar:

Tycker det är mycket dåligt att kommunen inte kan erbjuda sommarjobb. Då det är väldigt svårt som oerfaren att få ett sommarjobb på egenhand. Att fylla ut ett CV utan referenser är mycket svårt. Detta gör jobbsökandet trippelt så svårt. Mycket missnöjd med hur Tyresö Kommun hanterade sommarjobben 2015!

Det är svårt för ungdomar att få jobb, vi skulle behöva mer jobb

Jag skulle vilja få erbjudanden om sommarjobb i kommunen och mer information ifall det finns.

8.1.2 Faktorer som påverkat verksamheten under året

De stora antal flyktingar som nu kommer till Sverige innebär stora utmaningar för kommunerna. Migrationsverkets uppskattning för de kommande åren är att Tyresö kommun ska ta emot 174 flyktingar per år från anläggningsboenden. Det ställer i sin tur krav på bostäder, barnomsorg, skola och övrig kommunal service. Redan idag är det svårt att finna bostäder till de nyanlända. Antalet flyktingar med permanent uppehållstillstånd som flyttat till kommunen har ökat under året till 72 personer mot förra årets 58 nyanlända. 28 hushåll har fått kompletterande försörjningsstöd då etableringsstödet inte nått över norm.

Inom Arbetscentrums verksamheter har 16 personer haft OSA (Offentligt skyddad anställning), 4 personer har haft trygghetsanställning och 2 personer utvecklingsanställning. Totalt har 314 personer deltagit i Arbetscentrums verksamheter. Av dessa har 132 slutat och 52 procent har gått vidare till arbete eller studier. 23 procent har gått till vård och sjukersättning. Det är mer än en dubbling sedan 2014.

8.2 Mål och resultat

8.2.1 Blomstrande näringsliv

Entreprenörsandan är stark i Tyresö. Kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor. Genom god planering kan fler arbetsplatser och företag få utrymme att etablera sig och växa i Tyresö. Det ska vara enkelt att vara företagare och entreprenör i Tyresö – kommunens service ska vara god och snabb. Vi konkurrerar aldrig med näringslivet. Ett bra lokalt företagsklimat bidrar till hög sysselsättningsgrad och få arbetslösa.

En handlingsplan för hur detta målområde ska utvecklas ska tas fram och implementeras under perioden 2016-2018.

Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög

Nämndmål

Tar initiativ till nya verksamheter för Arbetscentrums målgrupper

Trend och bedömning

Modellen 7-tjugo har startats under hösten. Under året har vi arbetat för att implementera En väg in och från och med årsskiftet blir det klart. En målsättning som inte är helt uppfylld är att flera personer med behov av myndighetsgemensam hjälp ska göra egenanmälan till En väg in. Informations spridningen måste bli bättre och är ett utvecklingsområde inför 2016. Arbetet följs löpande av styrgruppen bestående av förvaltningschefer, kontorschefer och förbundschefer för kommunen, Arbetsförmedling, Försäkringskassa och Samordningsförbundet Östra Södertörn.

Textilverksta'n har nu löpande legotillverkning av kort åt ett företag. Det är bra arbetsuppgifter för personer som föredrar repetitiva arbetsuppgifter.

Resultat och analys:

I dagsläget finns behov av en verksamhet med IT/medicinriktning. För att starta en sådan behövs medel till arbetsledare med sådan kompetens samt lokaler och datorer. Då de verksamheter som redan finns inom Arbetscentrum också fyller sin funktion finns det inte någon möjlighet att lägga ner en verksamhet för att starta en ny. Behovet är tillskott i budgeten med 1000000 kronor.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Arbetscentrum - antal nya aktiviteter för Arbetscentrums målgrupper	4	2-3	3

Nämndmål

Tar initiativ till och föreslår 2-3 nya utbildningar i samverkan med vuxenutbildningen för personer som hänvisats till Arbetscentrum.

Trend och bedömning

Deltagare på Sigen/Skogen har under året fått utbildning i skogsvård och tagit motorsågskort. Genom ett samarbete inom förvaltningen har Second Chance School startats i Tyresö gymnasiums regi för att mota de unga som behöver en alternativ pedagogik mot traditionell skola.

Resultat och analys:

Inom förvaltningen och dess olika avdelningar finns en öppenhet att prova nya vägar för våra olika målgruppers behov. Därigenom finns en beredskap att snabbt lagga om kursen när ett behov försvinner och ett annat uppkommer.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Arbetscentrum - antalet nystartade utbildningar	2	2	2

Nämndmål

Säkerställer inflytande för personer som har kontakt med En väg In.

Trend och bedömning

Varje person får själva formulera sin handlingsplan och får också muntligen utvärdera den och handläggarnas arbete och bemötande. Samtliga uttrycker att det underlättar att träffa samtliga myndigheter som genom sina beslut kan påverka deras framtid. De känner sig lyssnade på och tagna på allvar.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Arbetscentrum - andel personer som upplever att de har inflytande i kontakt med En väg in. (Enkat, utvärderingen av En väg in).	Mättes ej	90 %	100 %

Andra indikatorer som följs upp

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Arbetscentrum – Arbetslösheten 16-64 år i Tyresö. (Öppet arbetslösa och personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder, Arbetsförmedlingen).	3,3 %	0	3,2 %
Arbetscentrum – Andel ungdomar i åldern 16-20 år som varken studerar eller arbetar.	Mättes ej	0	ca 10 %

Att mäta antalet unga mellan 16 och 20 år som varken arbetar eller studerar, eller som är undersysselsatta, är komplicerat. Det beror på att vissa individer är aktuella hos flera olika myndigheter samtidigt medan andra helt står utanför de sociala systemen. Det finns därför problem med både överlappning och mörkertal. Därför är siffrorna ovan en uppskattning med siffror tagna från aktivitetsansvaret, arbetsförmedlingen, försäkringskassan och Ung i Tyresö.

8.2.2 God och långsiktig hushållning

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhall, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala urdebiteringen ska hållas på lagsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Genom att noga följa utfallet kan beslut som påverkar ekonomin fattas med god ekonomisk hushållning.

Resultat och analys:

Utfallet följs kontinuerligt för att inga överraskningar ska komma i slutet av året. Därigenom kan inkomster och utgifter regleras för ett positivt utfall.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat (inkl. kommunbidrag), tkr	242	0	1246

8.2.3 Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

85 % av personalen som svarat på medarbetarenkäten kan rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen av verksamhetsområdets anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta	Mättes ej	100 %	85 %

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Den ökade sjukfrånvaron på avdelningen beror på två personers långtidssjukskrivning. Uppföljning sker kontinuerligt med behandlande läkare och företagshälsovården.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	3,91 %	0	4,72

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Malet uppnått. Två personer med minderåriga barn har minskad arbetstid på egen begäran. Resten önskar heltid och arbetar också 100 %.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	Mättes ej	100 %	100 %

8.3 Finansiell analys

Resultaträkning för verksamhetsområde Arbetscentrum

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter (konto 2 pos)	21 045	22 599	20 503
Anslag	9 366	10 524	10 431
Taxor och avgifter	0		
Övrigt	11 679	12 075	10 072
Kostnader	21 045	21 191	20 361
Personalkostnader	12 947	13 069	14 300
Köp av verksamheter	0	54	80
Interna kostnader	1 089	1 407	1 142
Lokalkostnader	1 239	1 923	1 350
Övrigt	5 770	4 738	3 489
Resultat	0	1 408	142

Driftredovisning per verksamhet, anslag

Verksamhet	Intäkter utfall 2015	Kostnader utfall 2015	Resultat
Gemensamt	1892	1945	-53
Nämnd	255	162	
Förvaltningsgemensamt	356	502	
Ankomstboende	1281	1281	
Totalt Arbetscentrum	20 706	19 407	1 299
Flyktingmottagande	4 968	4 288	
Arbetsmarknadsåtgärder	11 135	10 532	
Rådet för funktionshinder	748	449	
Verksamheter	3 855	4 138	
Resultat	22 598	21 352	1 246

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Överskottet beror på att antal ungdomar som ansökte om sommarjobb blev färre än budgeterat

9. Kvalitetsgarantier

Tyresö gymnasium

Kvalitetsgaranti	Åtgärder	Är garantin uppfylld?
Du får en mentor som följer din utveckling och du får en individuell studieplan som följs upp en gång per termin.	Elever på Tyresö Gymnasium har haft en individuell studieplan. Varje klass har haft en eller flera mentorer.	Garantin är uppfylld
Du planerar, tillsammans med mentor, och med utgångspunkt i din studieplan, hur du ska förbereda dig inför större examinationer och inlämningsuppgifter.	Mentorena har följt upp kunskapsutvecklingen hos eleverna och studieplanen. Studieresultat har följts upp, utvärderats och bedömts gemensamt, under utvecklingssamtal av mentor och elev.	Garantin är uppfylld.
När du börjar på Tyresö gymnasium får du ta del av och förbinder dig att följa skolans ordningsregler.	Varje elev som började på Tyresö gymnasium har fått ta del av och därmed förbundit sig till att följa skolans trivselregler.	Garantin är uppfylld
Varje lärararbetslag arbetar aktivt för att alla elever ska känna sig trygga och säkra på vår skola.	Varje utbildningslag har arbetat aktivt för att alla elever ska känna sig trygga och säkra på skolan.	Garantin är uppfylld.

Vi har ett starkt elevvårdsteam som finns till för dig som elev.	Tyresö gymnasium har haft ett elevvårdsteam under året.	Garantin är uppfylld.
Du, din klass och din mentor planerar prov och större inlämningsarbeten gemensamt.	Elever har erbjudits att planerar prov och större inlämningsarbeten gemensamt med mentor.	Garantin är uppfylld.
Du erbjuds möjlighet att utvärdera varje kurs.	Elever har erbjudits att utvärdera varje kurs.	Garantin är uppfylld.
Vi har klassråd, programråd och skolkonferenser varje termin.	I slutet av år 2015 började gymnasiet jobba aktivt med klassråd. Vi kommer att ha programråd och skolkonferenser minst en gång per termin från och med 2016.	Garantin är uppfylld.
Om du är under 18 år får dina föräldrar information om din kunskapsutveckling. Det sker både digitalt via lärplattformen V-klass och i samtal med lärare.	Om elever är under 18 år får föräldrar information om kunskapsutveckling. Detta har under 2015 skett genom V-klass och i samtal med lärare/mentor.	Garantin är uppfylld.
Du och din mentor har framåtsyftande utvecklingssamtal minst en gång per termin. Dina föräldrar är välkomna att delta.	Elev och mentor har haft framåtsyftande utvecklingssamtal minst en gång per termin under 2015.	Garantin är uppfylld.

Vuxenutbildningen

Kvalitetsgaranti	Åtgärder	Är garantin uppfylld?
Alla Tyresöbor kan få studie- och yrkesvägledning på C3L.	Studievägledning erbjuds på dag- och kvällstid samt via telefon	Garantin är uppfylld
Du som studerar på C3L får en individuell studieplan	Studieplan görs i samband med studievägledningssamtalet. Studievägledning har haft mottagning torsdagkvällen på kommunens servicecenter. Studievägledare har haft uppsökande verksamhet i klasser.	Garantin är uppfylld
Vuxna Tyresöbor kan läsa grundläggande vuxenutbildning, gymnasiala ämnen som ger behörighet till högre utbildningar på C3L. Om kurserna för närvarande inte erbjuds på C3L, får du läsa dem i samverkande grannkommun eller på distans.	C3L har erbjudit distansstudier för de elever vars kurser inte kunnat genomföras på C3L.	Garantin är uppfylld

C3L ger under visning av hög kvalitet och genomför regelbundna studerande undersökningar för att säkerställa kvaliteten.	C3L deltog under året i Stockholms läns gemensamma studerandeundersökning. Varje lärare genomför efter avslutad kurs en kursvärdering.	Garantin är uppfylld
--	---	----------------------

Arbetscentrum

Kvalitetsgaranti	Åtgärder	Är garantin uppfylld?
Den som anvisats till arbetscentrum får tid hos en handledare inom två veckor.	Uppföljning varje fredag	Garantin uppfylld
Arbets sökande får en handlingsplan som tas fram tillsammans med handledare. Handlingsplanen följs upp vid varje besök.	Uppföljning varje besök	Garantin uppfylld

10 Sammanfattande analyser – verksamhet och ekonomi

11 Slutsatser

Tyresö Gymnasium

Tyresö Gymnasium bedriver en komplex verksamhet som består av fyra olika ben. All personal på gymnasiet jobbar utifrån ett elevfokus och arbetet följs upp kontinuerligt.

Gymnasiet har ett förädlingsvärde som tyder på att de flesta av de elever som kommer in också tar sin examen. De elever som väljer att gå på Tyresö Gymnasium trivs på skolan och de flesta når godkända resultat.

Det är en hög andel legitimerade lärare på Tyresö Gymnasium vilket innebär att elevernas undervisning sker baserat på att varje lärare har den kunskap som krävs för att förstå uppdraget.

Tyresö Gymnasium behöver arbeta med marknadsföring och att nå ut med arbetet till de elever som ska söka gymnasiet. Andelen nior från Tyresö kommun som söker till Tyresö Gymnasium är fortfarande lågt och de flesta klasserna är därför inte fyllda.

Flest elever har Tyresö Gymnasium på EL-programmet. Det är de yrkesförberedande programmen på gymnasiet som lockar flest elever. Det finns också sett ett ökat intresse för Tyresö gymnasiesärskola, på vilket utbildning bedrivs av erkänt god kvalitet. Alla elever går ut på APL.

Tyresö Gymnasium måste öka elevantalet på de högskoleförberedande programmen och behöver attrahera elever från en bredare bas att söka till dessa utbildningar. Fortsatt fokus behövs på god kvalitet på yrkesförberedande program. Upptagningsområdet behöver ökas. Detta genom att visa goda exempel och genom att fortsätta arbetet med att alla elever ska nå godkänt. Gymnasiet behöver jobba tydligare med värdegrund och med inkludering.

Vuxenutbildningen

"Vuxenutbildningen ska förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier." (Lvux 12).

C3L har under 2015 fortsatt arbetet med att utveckla utbildningen och undervisningen. Utbildningen planeras utifrån elevens tidigare kunskaper, och tar hänsyn till den enskildes behov och förutsättningar. Efterfrågan på utbildning som snabbt leder till arbete ökar inom alla tre skolformer. För att kunna möta individens förutsättningar och behov har C3L ökat valmöjligheten att välja undervisningsformer, studietakt och utbildningsvägar. Eleven kan studera i klassrum, på distans eller som larling. Studietakten är valbar på distans och i vissa ämnen i även i klassrumsundervisningen.

Efterfrågan på ämnet svenska som andraspråk ökar, samt efterfrågan att anpassa ämnet till olika yrken. Under 2015 startades därför en grundläggande kurs i svenska som andraspråk med yrkesinfärgning vård. Skolan ser ett stort behov av att anställa legitimerade lärare i svenska som andraspråk för alla tre skolformer på komvux; kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Då många elever väljer att kombinera arbete med studier ökar även efterfrågan på distansstudier. Att studera på distans kräver en väl utvecklad studieteknik och en hög motivationsnivå. C3L ser att avhoppet är större inom distansundervisningen än klassrumsundervisningen. Under 2015 gjorde C3L en djupare analys av avhoppet som redovisas separat.

C3L:s mål om en ökande andel godkända betyg har uppfyllts. En bidragande anledning kan vara att eleven har stora möjligheter att själv skraddarsy sina studier. Ett nära samarbete mellan eleven, studie- och yrkesvägledare och lärarna ökar sannolikt också måluppfyllelsen för eleven. Studerandeteamet som funnits i många år på skolan. I teamet finns kunskaper och erfarenheter som kommer eleven till del när så behövs. Kursen studieteknik och individuell handledning har hjälpt många elever att strukturera upp studierna.

Begreppet det livslånga lärandet har återigen aktualiserats. Individens (ut)bildning måste stå relation till samhällets modernisering vilket kommer ställa stora krav på den framtida vuxenutbildningen.

Arbetscentrum

Verksamheten är väl anpassad till målgrupperna. Årets resultat visar att 52 procent har gått vidare till arbete och studier, en ökning med 4 procent från föregående år. Resultatet kan tillskrivas det lyckade arbetet på En väg in. Den myndighetsgemensamma kartläggningen tillsammans med deltagarna har inneburit att rätt insatser snabbare har kunnat sättas in och skapat en större motivation hos deltagarna.

Ett behov som inte uppfyllts är en verksamhet med IT/medicinriktning som främst skulle kunna locka unga arbetssökande. Detta kräver ett budgettillskott på 1 miljon kronor.

Ungdomar som fick sommarjobb enligt den nya modellen blev färre än beräknat. Detta kan dels bero på att ungdomarna detta år fick vara mer aktiva kring att söka sommarjobben själva. Många ungdomar i den åldersgruppen är okunniga i hur de ska söka arbete. Därför kommer arbetscentrum att erbjuda fler tillfällen till hjälp och stöd i jobbsöket än de tre tillfällen som erbjöds i år. Verksamheten kommer också att intensifiera informationsspridningen till arbetsgivare som kan tankas anställa enligt den nya modellen.

Att få igång bostadsbyggandet för att möta de behov som flyktingmottagandet påtalas av förvaltningen och en övergripande arbetsgrupp arbetar intensivt för att lösa detta.

12 Framtiden - Nya mål och prioriteringar

- C3L deltar tillsammans med Tyresö gymnasium, kulturavdelningen och biblioteket i planerna om Tyresö kultur- och kunskapscenter förlagda i nya lokaler i centrumläge.
- Det aktuella världsläget, hösten 2015, med stora flyktingsströmmar i Europa kommer påverka Tyresö kommun på flera områden. Stort fokus under 2016 kommer att läggas på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Vuxenutbildningen har under de senaste åren fått en allt viktigare plats i integrationen av nyanlända. Så kommer avvecklas som egen skolform och inordnas i den kommunala vuxenutbildningen. Ändringarna kommer träda i kraft den 1 januari 2016 men tillämpas från och med den 1 juli 2016. Tyresö gymnasium kommer få fler elever till språkinroduktionsutbildningen vilket innebär att fler resurser krävs.
- I regeringens budgetproposition för 2016 presenteras ett nytt kunskapslyft: med satsningar på yrkeshögskola, folkhögskola och komvux/yrkesvux. Yrkesvux är en satsning på yrkesinriktade kurser på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Syftet med satsningen är att motverka brist på personer med en yrkesutbildning och nå de grupper som saknar gymnasieutbildning med yrkesinriktning, eller har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras. Det totala antalet yrkesvuxplatser för 2016 anges till 19 000 att jämföras med cirka 10 000 för år 2015. Regeringen föreslår att en del av de utbildningsplatser

som tillkommer på yrkesvux 2016 ska öronmärkas för elever i sfi och svenska som andraspråk inom Komvux och sårvox på grundläggande nivå. Syftet är att det ska finnas bättre förutsättningar att kombinera sfi med andra kurser inom vuxenutbildningen.

- Rätt till Komvux. Regeringen aviserar i budgetpropositionen att de avser återkomma med förslag till att rätt till Komvux på gymnasial nivå införs. Det innebär en rätt för vuxna till utbildning som leder till grundläggande behörighet till högskolestudier och motsvarande behörighet till yrkeshögskolan samt särskild behörighet till högskolestudier. Rätten till Komvux planeras att träda i kraft under 2017
- Implementeringen av En väg in fullföljs och Ung i Tyresö får förstärkning med 2 tjänster. En tjänst ska ansvara för insatserna Utbildningskontrakt och Traineeplatser och förläggs hos Arbetsförmedlingen men finansieras av projektmedel från DUA (delegationen för unga till arbete). Den andra tjänsten är finansierad av Samordningsförbundet Östra Södertörn och är för en verksamhetsledare och förläggs på Arbetscentrum.
- Tyresö Gymnasium behöver arbeta med marknadsföring och att nå ut med arbetet till de elever som ska söka gymnasium.

Datum 2016-02-18
Tid 18:30 – 20:00
Plats Tyresö gymnasium

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunhuset 2016-02-22 kl. 15.00

Paragrafer 1 - 10

Sekreterare
Frida Ryholt

Ordförande
Anna Steele

Justerande
Anna Steele Kristjan Valgur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag
Observera att anslagsstiden inte är samma sak som överklagandestiden.

Organ Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Sammanträdesdatum 2016-02-18
Datum da anslaget satts upp 2016-02-23
Datum da anslaget tas ned 2015-03-16
Forvaringsplats för protokollet Kommunhuset

Underskrift
Frida Ryholt

 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

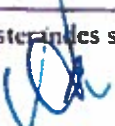

Anna Steele (L)
Peter Odelvall (M)
Kristjan Vaigur (S)
Bo Jakobsen (M)
Helen Dwyer (C)
Emil Kennerberg (KD)
Selma Iarki (S)
Agneta Hallbeck (S)
Luis Arias Vera (MP)

Ersättare

Kaj Runelund (M)

Frånvarande

Helena Rustas (S)
Ulrika Roselius (M)
Mats Larsson (L)
Anders Olsson (C)
Lukas Englund (KD)
David Westius (S)
Ingmar Jansson (MP)
Ulla Hoffmann (V)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Datum 2016-03-23
Tid 09:00–10:35
Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

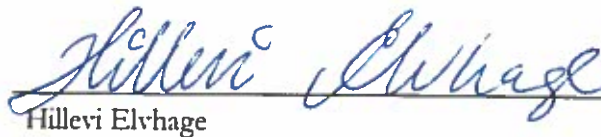
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid Kommunkansliet 2016-03-30

Paragrafer 30 - 46

Sekreterare

Hillevi Elvhage

Ordförande

Fredrik Saweståhl

Justerande

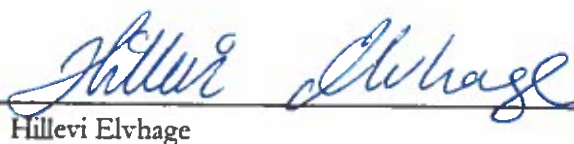

Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
Sammanträdesdatum 2016-03-23
Datum då anslaget sätts upp 2016-03-31
Datum då anslaget tas ned 2016-04-22
Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

Hillevi Elvhage

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande

Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande

Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande, till och med § 34 kl. 09.50

Ulrica Riis-Pedersen (C)

Leif Kennerberg (KD)

Kristjan Vaigur (S)

Marie Åkesdotter (MP)

Marcus Obligado (V), tjänstgörande ersättare för Anita Mattsson (S) från och med § 35

Ersättare

Andreas Jonsson (M)

Anna Steele (L)

Helen Dwyer (C)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen

Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus, kommunstyrelseförvaltningen

Ann-Catrine Hagner, chef konsult- och servicekontoret, kommunstyrelseförvaltningen

Åke Skoglund, seniorkonsult, kommunstyrelseförvaltningen

Karin Hassler, kommunikationschef, kommunstyrelseförvaltningen

Inger Carlsson, handläggare, kommunstyrelseförvaltningen

Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunstyrelseförvaltningen

Göran Norlin, avdelningschef miljö- och trafik, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 39 kl. 10:20

Peter Dalhamn, trafikplanerare, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 39 kl. 10:20

Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Klara Frosterud, White arkitekter, § 30

Hanna Plato, White arkitekter, § 30

Jörgen Rahm, Hemsö, § 30

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Frånvarande

Anna Lund (KD)

Karin Ljung (S)

Anders Linder (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

§ 52

Dnr 2016 KSM0847.043

Verksamhetsberättelse 2015 Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Verksamhetsberättelse för miljö- och samhällsbyggnadsutskottet godkänns.

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottets beslut

Verksamhetsberättelse för miljö- och samhällsbyggnadsutskottet godkänns.

Protokollsanteckning

Marie Åkesdotter (MP) deltar inte i beslutet med hänvisning till den egna kommunplanen.

Beskrivning av ärendet

I verksamhetsberättelsen beskrivs hur verksamheterna inom Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet har bedrivits under året samt måluppfyllse. Bokslutsarbetet genomförs i enlighet med kommunens styrprocess och de anvisningar och mallar som i övrigt ska följas och användas.

Bilagor

Tjänsteskrivelse_ (ej påskriven av Sara)_Verksamhetsberättelser MSU.pdf
Verksamhetsberättelse Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet 2015.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--

Tyresö kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum

1 (1)

Dnr 2016 KSM0847.043

Kommunfullmäktige

Verksamhetsberättelse 2015 för Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

Förslag till beslut

- Verksamhetsberättelsen godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Sara Kopparberg
Förvaltningschef

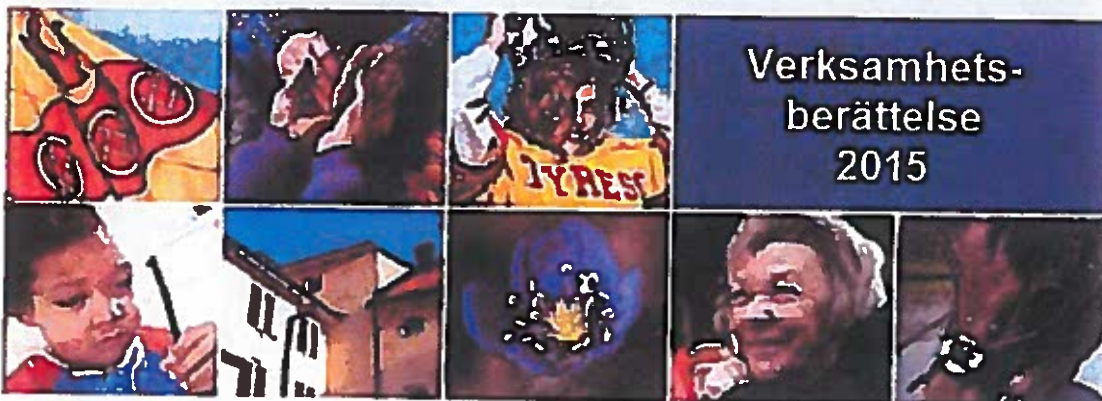

Henrik Lagerhed
Controller

Beskrivning av ärendet

I verksamhetsberättelsen beskrivs hur verksamheterna inom Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet har bedrivits under året samt måluppfyllelse.

Bokslutsarbetet genomförs i enlighet med kommunens styrprocess och de anvisningar och mallar som i övrigt ska följas och användas.

Miljö- och samhälls- byggnadsutskottet

Verksamhets-
berättelse
2015

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1.	Omvärldsanalys	3
2.	Viktiga händelser i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet	3
3.	Sammanfattande resultat i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet	4
4.	Riskhantering och internkontroll.....	4
5.	Särskilda uppdrag	4
	Särskilda uppdrag från kommunplanen	4
	Särskilda uppdrag från kommunplanen för verksamhetsområdet.....	6
6.	Verksamhetsområde 10 – Plan och exploatering	10
7.	Mål och resultat.....	13
8.	Verksamhetsområde 11 – Vaghållning och park.....	21
9.	Mål och resultat.....	21
10.	Verksamhetsområde 12 – Miljö och trafik	27
11.	Mål och resultat.....	28
12.	Verksamhetsområde 13 – Vatten och avlopp	35
13.	Mål och resultat.....	35
14.	Verksamhetsområde 14 – Renhållning	42
15.	Mål och resultat.....	43
16.	Kvalitetsgarantier	51
17.	Sammanfattande analys av resultaten – verksamhet och ekonomi.....	52
18.	Slutsatser	52
19.	Framtiden - Nya mål och prioriteringar	53

1. Omvärldsanalys

Den kraftiga befolkningsökningen i länet väntas fortsätta och även om antal påbörjade bostäder ökar så uppger länets alla kommuner att de har underskott på bostäder. Intresset från byggherrar att utveckla bostadsprojekt i kommunen är rekordstort och antalet planerade och färdigställda bostäder ökar kraftigt. De senaste siffrorna över befolkningsutvecklingen i Tyresö visar att tillväxten nu är mycket stor. Det innebär att Tyresö växer som den tredje snabbast växande kommunen i länet, endast Sundbyberg och Solna hade en snabbare befolkningsutveckling.

De kommande årtiondena kommer den andel av befolkningen som är i yrkesverksam ålder att minska i förhållande till grupperna yngre och äldre. Förändringen får konsekvenser för bostadsmarknaden. De allra äldsta kommer att öka både i antal och i andel av befolkningen. Det är en grupp som i större utsträckning har behov av anpassade och tillgängliga bostäder.

Att försörja Tyresö kommuns verksamheter med kompetent personal kommer att bli en stor utmaning under de kommande åren. Det råder mycket stor brist på personal inom samtliga av stadsbyggnadsförvaltningens verksamhetsområden och konkurrensen mellan olika kommuner och företag i regionen är knivskarp. Personalbristen märks också bland de konsultföretag som kommunen anlitar.

Sedan årsskiftet 2014 har kommunerna fått ett förtydligat ansvar för bostadsförsörjningsfrågorna i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar samt i plan- och bygglagen. Genom de reviderade lagarna ges kommunerna ett tydligare ansvar och det regionala perspektivet framhävs, vilket ökar behovet av en ändamålsenlig översiktplanering i kommunen. De lagförslag som trätt i kraft 1 januari 2015 anser förvaltningen inte har haft den påverkan på processen som önskats utan det har hitintills snarare inneburit en förvirring och merarbete. Diskussioner pågår på nationell nivå om ytterligare lagförändringar för att lösa den akuta bostadsbristen.

2. Viktiga händelser i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

2015 har varit ett intensivt år. Antalet projekt i både planerings- och genomförandefas har varit rekordmånga samtidigt som omsättningen på personal varit relativt hög, vilket har resulterat i hög arbetsbelastning och upplevd stress. Samtidigt har den lyckade marknadsföringen av kommunen mot regionens byggherrar lett till att intresset av att utveckla bostadsprojekt är rekordstort, vilket ger stora möjligheter att styra Tyresös bebyggelseutveckling på ett positivt sätt.

Med anledning av att förvaltningschefen valde att avsluta sitt uppdrag vid årsskiftet 2015/2016 delades Samhällsbyggnadsförvaltningen i två delar; Stadsbyggnadsförvaltningen och Tekniska kontoret. Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för planering och genomförande inom stadsbyggnadsområdet, medan Tekniska kontoret får ett mer renodlat ansvar för driftsfrågorna och samlas under kommunledningsförvaltningen tillsammans med VA/Renhållning och Fastighet/Facility.

Den nya organisationen gör det möjligt att stärka det strategiska arbetet på förvaltningen och få en mer utvecklad översiktsplanenhet med bred kompetens som bättre kan bidra till kommunens långsiktiga planering och bostadsförsörjningsansvar.

3. Sammanfattande resultat i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

EKONOMISKT RESULTAT

Verksamhetsområde	Intäkter	Kostnader	Resultat
Plan och exploatering	27 463	27 525	-62
Väghållning och park	81 523	81 333	190
Miljö och trafik	5 080	5 390	-310
Vatten och avlopp	69 853	70 308	-454
Renhållning	42 438	43 398	-960
Totalt nämnden	226 358	227 954	-1 596

De olika verksamhetsområdenas resultat presenteras mer ingående under avsnitt: 7.6, 9.4, 11.5, 13.5 och 15.5

4. Riskhantering och internkontroll

Inom verksamhetsområdet plan och exploatering finns inga identifierade risker med högt riskvärde. Övriga verksamheter har kontrollerat riskerna enligt riskhanteringsplanen.

5. Särskilda uppdrag

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN

- **Konkurrensutsättning**

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya

driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Kommentar:

Miljö- och trafikavdelningen påbörjade upphandling av ny parkeringsövervakning under 2015. Nytt avtal beräknas träda i kraft under våren 2016.

- **Ekologiska livsmedel**

Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Kommentar:

Målet är ej uppnått. Förvaltningen har dock ingen rådighet över uppdraget. Under 2015 uppgick andelen inköpta ekologiska livsmedel till 28% (skolorna 26% och förskolorna 29%).

Andel inköpta ekologiska livsmedel (%) i organisationen.		
2013	2014	2015
24 %	26 %	28 % (enl Elin Waltersson)

- **Taxor och avgifter**

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering

Kommentar:

Plan- och bygglovstaxan (inklusive mät- och kart) har reviderats under året.

Ny upphandling av parkeringsövervakning och skrotbilshantering genomfördes under slutet av 2015. Nytt avtal beräknas träda ikraft under våren 2016. Beroende på vilka kostnader det nya avtalet kommer att innebära kan en justering av parkeringsanmärkningar, kontrollavgifter och skrotbilshanteringsavgifter behöva genomföras.

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET

Plan och exploatering

- Arbeta fram en centrumutvecklingsplan för Trollbäcken som omfattar sträckan längs Vendelsövägen från Drevviken till Södergården i syfte att möjliggöra mindre förtätningar med bostäder och förbättrat service- och centrumutbud.

Kommentar:

Arbetet med en centrumutvecklingsplan har påbörjats genom att en inventering och analys av hela sträckan har genomförts. Bland annat har alla fastighetsägare längs sträckan tillfrågats om önskade utvecklingsplaner i framtiden och en s.k. SWOT-analys. Resultatet av inventering och analys har presenterats i MSU under 2015. Etapp 2 som innebär att ta fram ett förslag till utveckling kommer att samordnas med arbetet att ta fram en ny kommunomfattande översiktsplan. Detta planeras att genomföras under 2016 i samband med framtagande av ett granskningsförslag för den nya översiktsplanen. Uppdraget beräknas kunna slutföras inom planperioden.

- Planera Trädgårdsstadens tredje etapp

Kommentar:

Arbetet har inte påbörjats. Området används för masshantering för utbyggnaden av VA och vägar på Östra Tyresö. Förvaltningen har därför hittills prioriterat utvecklingen av andra områden.

- Genomföra ett arbete i syfte att effektivisera Tyresös företagsområden så att fler arbetsplatser kan rymmas, fler företag etableras eller tillåtas expandera.

Kommentar:

En genomlysning av befintliga planer har gjorts. Den visar att det finns en viss utbyggnadsmöjlighet i gällande planer, speciellt i höjded. Det är i första hand bristen på ny, obebyggd industrimark och större fastigheter som försvårar företagarexpansionen i kommunen. Några justeringar har under året gjorts i gällande planer för att bättre anpassa dem efter specifika verksamheters behov. Det som kvarstår av uppdraget är att närmare utreda utvecklingen av Bollmora industriområde. Frågan kommer att belysas närmare i översiktsplanarbetet.

- Etablera ett nytt gymnasium för studieförberedande program i samverkan med vuxenutbildning och kulturverksamhet i anslutning till Tyresö centrum

Kommentar:

Ett samarbetsavtal har tecknats med Hemsö fastigheter och arbetet med ett lokalprogram för ett kultur- och kunskapscentrum har påbörjats. Parallellt har ett detaljplane förslag för det nya kultur- och kunskapscentret tagits fram och samrått.

- Etablera ett nytt gymnasium för yrkesförberedande program i Bollmora företagsområde.

Kommentar:

Arbetet avvaktar beslut om omlokalisering.

Väghållning och park

- Vidta fortsatta åtgärder för förbättrad framkomlighet längs Tyresövägen.

Kommentar:

Uppdraget har under året flyttats över till stadsbyggnadsavdelningen från driftsidan. Fortsatt projektering av etapp 1 som består av ombyggnad av Petterbodarrondellen har pågått och upphandling av entreprenaden har förberetts. Förberedelser gällande nedläggning av Vattenfalls kraftledning har gett resultat och lett till att Vattenfall i början av 2016 fått nätkoncession för starkströmsledning i marken. Arbetet med Mobility Management-åtgärder (beteendepåverkansåtgärder), projektering av etapp 2, gc-väg vid Bäverbäcken, förhandlingar gällande markinträng samt kommunikationsarbete med medborgarna har också genomförts.

- Fördjupa samarbetet med Trafikverket och andra parter för bättre framkomlighet längs Gudöbroleden.

Miljö- och trafik

- Följa upp och ta fram nya åtaganden enligt Tyresö kommuns klimatstrategi.

Kommentar:

Uppdraget pågår. En uppföljning har gjorts under slutet av 2015 och början av 2016. Avrapportering kommer att ske i februari-mars 2016. Tjänsten som miljöstrateg har varit vakant under en period vilket medfört förseningar av arbetet. Tjänsten är tillsatt från och med första april 2016. Nya åtaganden ska tas fram under 2016.

- Inleda arbetet med att upprätta naturreservat runt Telegrafberget och runt Barnsjön.

Kommentar:

Uppdraget pågår. Arbetet med Telegrafbergets naturreservat pågår och arbetet med att bilda ett naturreservat vid barnsjön ska påbörjas under 2016.

- Ställa om kommunens fordon till 100 procent miljöbilar inklusive elfordon.

Kommentar:

Miljöbilsdefinitionen skärptes 2013 varpå andelen miljöbilar sjönk från 55 % 2012 till 7 % 2013. Därefter har andelen stigit till 29 % 2015. I stort sett alla verksamhetsbilar och alla poolbilar som nyanskaffas följer 2013 års definition. Det är bara undantagsvis när inga bilar finns som klarar verksamheternas behov som andra fordon tillåts. Däremot ställer kommunen inga krav på att personalbilarna ska följa 2013 års definition utan kravet baseras fortfarande på 2007 års definition. Anledningen är att utbudet av miljöbilar 2013 till en början var litet. Av personalbilarna var andelen miljöbilar 2015 (enligt den nya definitionen 2013) 41 %. Det finns en risk att andelen personalbilar som uppfyller 2013 års definition minskar eftersom många i personalen väljer fordon enligt den "snällare" definitionen från 2007. På senare år har utbudet av miljöbilar som klarar den nya definitionen ökat markant. För att kunna nå målet om 100 % behöver även personalbillarna följa 2013 års, nationella miljöbilsdefinition.

Andel miljöbilar / Antal bilar	2012	2013	2014	2015
Verksamhetsbilar	91 st	98 st	101 st	96 st
Poolbilar	10 st	9 st	8 st	8 st
Personalbilar	42 st	41 st	43 st	46 st
Totalt antal bilar	143 st	148 st	152 st	150 st
Total andel enligt 2007 års miljöbilsdefinition	55 %	52 %	53 %	59 %
Total andel enligt 2013 års miljöbilsdefinition	0 %	7 %	11 %	29 %

- Utredda förutsättningarna för busstrafik till och genom Skälsåtra.

Kommentar:

En ny busslinje (820) trafikerar Skälsåtra på försök sedan midsommar 2015 till sommaren 2016. Bussentreprenören (Nobina) har ett mål om minst 85 påstigande per dag för att busslinjen ska bära sig ekonomiskt och kunna permanentas. Antalet påstigna har utvecklats positivt men har en bit kvar till målet. Efter sommaren var antalet påstigna följande; augusti 62, september 64, oktober 54 (höstdov), november 64, december, 65, januari 70.

Nobina har för avsikt att inte ta med linjen i sommartidtabellen 2016, eftersom de "av erfarenhet vet att folk primärt kommer promenera och resandet kommer sjunka markant."

Linjen nyttjas primärt av skolelever och pensionärer, närmare 75 % tillsammans. Skoleleverna utgör ca 50 % av alla kunder, drygt 25 % av resorna görs av vardags/arbetspendlare och 15 % av resorna görs av sällanresenärer. En potential för bättre reseunderlag kan utgöras av elever från de skolor som

ligger längs linjen. Anpassade skolstarter för en del klasser kan vara ett sätt att öka reseunderlaget tillräckligt mycket för en permanent busslinje.

Utvärdering om en permanent fortsättning av busslinjen ska genomföras av bussentreprenören under i samråd med kommunen.

6. Verksamhetsområde 10 – Plan och exploatering

6.1 ÅRETS VERKSAMHET

Ny översiktsplan marknadsför kommunen

Under året har hållits ett uppmärksammat samråd för översiktsplanen där en rosa tidning skickades ut till alla hushåll. Kommunens arbete med att ta fram en ny översiktsplan intresserar många och kommunen har tagit emot studiebesök från såväl Kenya och Guatemala som exempelvis från Nordanstigs kommun, föreläst på flertalet nationella och regionala konferenser. Läs mer under rubriken "Alla Tyresöbor ska ha möjlighet att kunna påverka innehållet i översiktsplanen".

Framgångsrika mellankommunala samarbeten

Flera mellankommunala samarbeten har varit framgångsrika under året. Södertörnsmodellen har utvecklats och del 1 i samarbetsprojektet om Tyrestakilen har slutförts.

Södertörnsmodellen är nästa internationella föregångsexempel på svensk stadsutveckling. Södertörnsmodellens vision är att bli ett flaggskeppsprojekt med internationell lyskraft för svensk hållbar stadsutveckling kännetecknat av samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv och akademi med ständigt fokus på medborgarnas behov. Tyresö deltar i två delprojekt; om ekosystemtjänster och om markåtkomst.

Kommunerna som delar Tyrestakilen samt Naturskyddsföreningen har med stöd av Landstinget gjort en översiktlig kilanalys och satt den regionalt viktiga Tyrestakilen på agendan. Bland annat har en busstur arrangerats för såväl tjänstemän som ledande politiker från kommuner och Landsting. Kommunerna kommer att arbeta vidare med att ta fram en gemensam plattform för kilsamverkan.

Förvaltningen har även deltagit i arbetet med att ta fram en ny regionplan som ska ersätta RUF 2010.

Östra Tyresö och omvandlingsområden

2015 har inneburit ett intensivt arbete på Östra Tyresö. Detaljplanering pågår för tre etapper. Brobänken har under hela 2015 varit överklagad. För Raksta pågår arbete med geotekniska undersökningar och projektering som underlag för granskningshandlingarna. För Tegelbruket pågår arbete med underlagsutredningar till samrådshandlingar.

Entreprenaden för Solberga har handlats upp och startats. Projektet är det största i sitt slag för Tyresö kommun och innefattar ett flertal komplexa områden, där ibland brobyggen, fornlämningar, Uddby kraftverk etc. Även entreprenaden för etapp 9, Ugglevägen har handlats upp och påbörjats. Även detta innefattar flera komplexa frågor, däribland besvärliga geotekniska förutsättningar med både skred- och rasrisk i området. Förberedelsearbete inför genomförandet av etapp 10, Brobänken samt omvandlingsområdet Nyfors i Bollmora har också tagits mycket resurser från samtliga kompetensområden inom verksamhetsområdet.

Tyresö Strand

Genomförandet av Strandängarna pågår. Besqab har påbörjat de sista bebyggelseetapperna inom området och kommunen har påbörjat arbetet med rekreatiomsområdet. Upphandling av brygganläggning är gjord och muddringsarbetena för badet är igång.

Kommunen har efter årslånga förhandlingar under 2015 slutligen förvärvat en fastighet vid Prästgårdsvägen, vilket gör att planarbetet för Apelvägen med ca 200 bostäder och ett äldreboende har kunnat påbörjas. Även vid Maria Sofias väg har planarbetet för ca 150 nya bostäder pågått. Detaljplanen för Gränstolpen har vunnit laga kraft.

Bollmora

I Bollmora (liksom i hela kommunen) har efterfrågan efter markanvisningar från exploatörer varit mycket stor. Flera exploateringsutredningar har genomförts för att hitta lämpliga områden på kommunal mark att utveckla innan arbetet med den nya översiktsplanen är klar. MSU beslutade i februari om möjliga markanvisningar som under året har lett till flera planbesked och att flera detaljplaner för att möjliggöra nya bostäder har påbörjats, t.ex. vid Granängstorget och längs Granängsvägen. Även planarbete längs Granitvagen har startats upp.

Under 2015 har entreprenaden för Stadsparken haft slutbesiktning och parken invigdes under Tyresöfestivalen. Tyresö trädgårdars etapp 1 med Oscar Properties som byggherre har haft inflytt och deletapp 1 av finentreprenaden har färdigställts. Bygglöv för etapp 2 med Wallenstam som byggherre gavs i december. Planarbetet för Jämet etapp 7 och Bäverbacken har varit på samråd.

Byggnationen av 76 ungdomslägenheter inom kv. Pluto och etapp 3 i projektet Skogsstaden har pågått under året.

Under 2015 har arbetet med utvecklingsområdet Norra Tyresö centrum fortsatt. Övergripande utredningar gällande trafik, belysning, konst m.m. har tagits fram. Planarbete för tre etapper har pågått och entreprenaden för infrastrukturen i etapp 1 har varit ute för upphandling.

Men anledning av utredningarna kring frågan att flytta Tyresö gymnasium helt eller delvis har Stadsbyggnadsavdelningen utrett utvecklingsmöjligheterna i och kring gymnasiet befintliga lokaler. Som del av detta arbete bjöds tre konsultföretag in för att i ett tidigt skede skissa på olika möjligheter. Avdelningens interna arbete och konsulternas förslag ledde till ett programuppdrag för att utveckla området vid gymnasiet mellan Granängsringen och Wättingestråket samt hela Wättingestråket. Wättingestråket ska ses över som en helhet för rekreation och ekologiska värden och området vid gymnasiet för möjligheterna att uppföra ca 800 – 1000 nya bostäder och tillhörande serviceverksamheter. Programarbetet har påbörjats och samråd är beräknat att genomföras under sommaren 2016.

Trollbäcken

I Trollbäcken pågår detaljplanering för att möjliggöra en ny skola, äldreboende, förskola och bostäder vid Fornuddsparken. Vid Södergården pågår detaljplanering för att möjliggöra nya bostäder som en del i att utveckla det strategiska stråket längs med Vendelsövägen. Ett förslag till utveckling av Fornuddsparken har tagits fram. Vid Tegvägen pågår byggnation av bostäder i Peabs regi.

Mät- och kartverksamheten

Förutom det dagliga arbetet har arbetet med Södertörns Geodata (SGD-plattformen, nytt kartsystem) påverkat enheten. Införandeprojektet innebar intensivt arbete fram till april. Då underkändes testerna och projektet pausades. Huvudleverantören valde att överlåta avtalet till underleverantören, vilket Södertörn accepterade. Tillägg till avtalet skrevs och under december tog projektet fart igen enligt en

ny projektplan. Mät- och kartenheten har klarat av sitt grunduppdrag under året som gått. Mät- och kartenheten försöker ligga steget före så att till exempel fastighetsgränser är utredda inför kommande planprocess. Detta gäller främst planarbetet på Brevikshalvön. Enheten bidrar även i planarbetet med kartor och annat underlag.

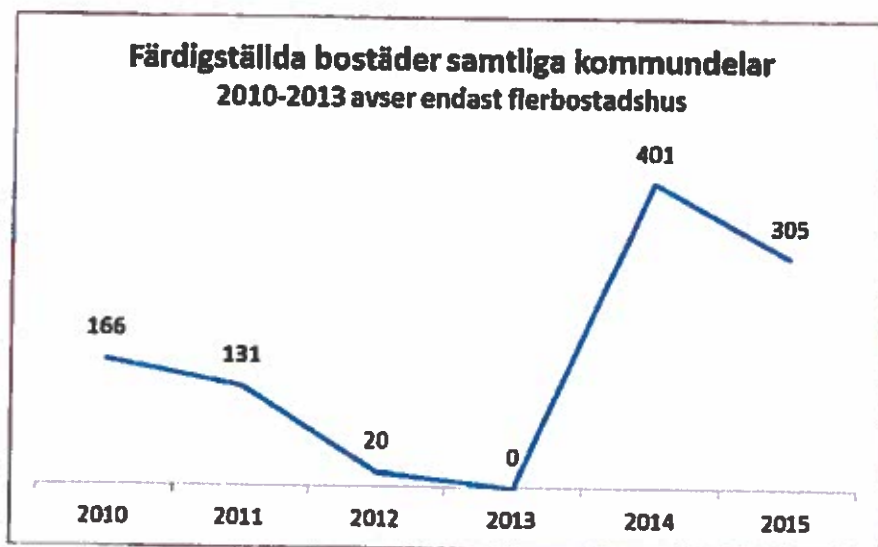
6.2 FAKTORER SOM PÅVERKAT VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

Sammanställning av detaljplaner för 2015 i siffror

Vid årsskiftet 2015/2016 var 25 detaljplaner pågående och tre detaljplaner överklagade. Under 2015 har:

- 10 detaljplaner har vunnit laga kraft,
- 19 stycken beslut om planbesked har fattats,
- 7 detaljplaner har antagits,
- 4 detaljplaner har varit utställda för granskning,
- 3 detaljplaner har skickats ut för underrättelse, samt
- 9 detaljplaner har varit utställda för samråd.

Sammanställning av tillkommande antalet nya bostäder för 2015

Leveranstiden för nybyggnadskartor under 2015 var 1,6 veckor vilket är otroligt bra service mot våra medborgare. Flera av produkterna kräver ju mättningsinsats, samordning och kartproduktion.

Sedan 2013 har mät- och kartenheten samlat statistik över antalet besökare på vår externa webbkarta. Vi har jämfört antal besökare under november månad. Statistiken tyder på en ökad användning.

År	2013	2014	2015
Antal besökare under november månad	1415	1524	1744

	2012 (antal ärenden)	2013 (antal ärenden)	2014 (antal ärenden)	2015 (antal ärenden)
Förrättningsförberedelse	42	28	27	18
Nybyggnadskartor	170	189	126	137
Mätuppdrag	109	165*	133	162
Husutsättning	15	13	20	36
Lägeskontroll	54	70	57	77
Övriga mätuppdrag	40	82*	56	49
- externt		24	32	37
- internt		58	24	12
Adressättning inkl. lägenhetsreg.	25	24	35	22

* Under 2013 började enheten registrera samtliga större interna mätuppdrag.

Mät- och kartenheten har fått in något färre beställningar av förrättningsförberedelser under 2015 jämfört med de senaste åren. Det kan bero på Lantmäteriets arbetsanhopning och långa handläggningstider. Mät- och kartenheten har fått något fler uppdrag gällande utsättning/utstakning och lägeskontroller. Det kan ha en koppling till möjligheten att bygga Attefallshus utan bygglov som kom under 2014.

7. Mal och resultat

7.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Kommunens planarbete strävar efter att åstadkomma attraktiva bostäder och en varierad bostadsstruktur i alla kommundelar.

Trend och bedömning

Förvaltningen har arbetat mycket aktivt för att medvetet bidra till en blandning av upplåtelseformer och boendetyper enligt målet. Detta innebär att kommunen vid markanvisningar, planbesked, översiktsplanering, detaljplanering och uttagande av exploateringsbidrag och gatukostnader verkar för en varierad bostadsstruktur i alla kommundelar utifrån platsens förutsättningar.

Under 2015 har därtill riktlinjer för exploaterings- och markanvisningsavtal tagits fram som ska stärka och beskriva målet för att tydligt visa på hur förvaltningen arbetar med att hitta bra samarbetspartner som verkar för en långsiktigt god bebyggelse.

Resultat och analys:

Måluppfyllelsen är mycket god då flera detaljplaneprojekt har initierats och påbörjats som samtliga bidrar till att uppfylla målet. Förvaltningens arbete har även resulterat i att målet om att 300 nya bostäder/år ska tillskapas har uppfyllts. 305 nya bostäder tillskapades i kommunen under 2015.

Under 2015, liksom 2014, har stort fokus legat på genomförandet av redan antagna detaljplaner och uppstart av nya projekt. Det har inneburit att antalet bostäder i antagna detaljplaner om 300 inte uppfyllts under året. Antalet bostäder i antagna detaljplaner för 2016 beräknas dock till 850 st vilket både uppfyller målet och kompenserar för det antal bostäder i detaljplaner som inte antogs under 2015.

Indikator

	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Plan och exploatering - antal bostäder i antagna detaljplaner under året	40	300	50

Nämndmål

Att i samråd med boende i Trollbäcken åtgärda brister i infrastrukturen, byggrätter, dagvattenhantering och trafiksäkerhet genom att modernisera detaljplaner och på så sätt skapa en grön villastad.

Trend och bedömning

Under 2015 har Stadsbyggnadsavdelningen genomfört en utredning över plansituationen i Trollbäcken och sett över alla gamla detaljplaner. Utredningens slutsats var att det finns viss

problematik med de gällande detaljplanerna men att majoriteten av problemen avhjälpes genom ändringarna och undantagen, t.ex. Attefall, som trädde i kraft för plan- och bygglagen. I och med att det beslutades att inte ändra gällande detaljplaner sågs inte heller övriga delar över i detta läge.

Resultat och analys:

Måluppfyllelsen bedöms som god då en genomlysning av detaljplanerna och deras aktualitet genomförts med gott resultat.

Nämndmål

Fortsätta utvecklingen av Norra Tyresö Centrum.

Trend och bedömning

Under 2015 har arbetet med utvecklingsområdet fortsatt. Övergripande utredningar gällande trafik, belysning, konst m.m. har tagits fram. Planarbete för fyra etapper har pågått och entreprenaden för infrastrukturen i etapp 1 har varit ute för upphandling.

Resultat och analys:

Måluppfyllelsen är god. Detaljplanen för etapp 2 har påbörjats och dessutom har även detaljplan för etapp 3 påbörjats. Detaljplanen för den nya ishallen vann laga kraft under året. Detaljplanen för etapp 1 har inte antagits men är beräknad att antas under kv. 1, 2016 vilket bedöms som ett mycket bra resultat.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Detaljplanen för etapp 1 i Norra Tyresö Centrum antas och detaljplanen för etapp 2 påbörjas		Detaljplanen för etapp 1 i Norra Tyresö Centrum antas och detaljplanen för etapp 2 påbörjas.	Detaljplanen för etapp 1 antas i februari 2015, detaljplanen etapp 2 och 3 är påbörjade.

7.2 MEDBORGARFOKUS – VARJE TYRESÖBO I CENTRUM

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närhet, gott bemötande och stor lyhörddhet gentemot medborgarna – både som myndighet och

serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Nämndmål

Alla Tyresöbor ska ha möjlighet att kunna påverka innehållet i översiktsplanen

Trend och bedömning

För att ge alla Tyresöbor möjlighet att påverka innehållet i översiktsplanen skickades under översiktsplanesamrådet en rosa tidning ut till alla hushåll. Responsen var stor, cirka 1000 Tyresöbor lämnade in synpunkter under samrådstiden. Det visar att trenden med engagerade kommuninvånare håller i sig från den tidiga dialogen. Kommunens arbetssätt för att engagera Tyresöborna har dragit såväl internationell som regional uppmärksamhet till sig och översiktsplaneraren har föreläst på ett flertal konferenser och studiebesök.

Som indikator för måluppfyllelse anges statistik från samråd om ny översiktsplan. Eftersom översiktsplaner tas fram med några års mellanrum kan siffrorna inte följas från år till år. Det kan istället vara relevant att jämföras med siffror från förra gången kommunen tog fram en översiktsplan och med motsvarande processer i andra kommuner.

Resultat och analys:

Förutom att skicka ut en rosa tidning till alla hushåll har förvaltningen genom att arrangera samrådsaktiviteter för alla åldrar samt gett både analoga och digitala möjligheter att besvara samrådet möjliggjort för många att delta. Exempel på aktiviteter är öppet-hus-helg i centrum, stadsvandring under promenadfestivalen och pyssel under påsklovet på biblioteken. En av dagarna under öppet-hus-helgen arrangerades leksaksbyte, verkstad och fokusgrupp för barn i samarbete med Retoy.

Cirka 1 000 Tyresöbor tog möjligheten och lämnade sina synpunkter i en webenkät samt i fritextform (detta kan jämföras med en dubbelt så stor kommun i regionen som fick in 83 synpunkter i motsvarande process). Dessutom kommenterades samrådet av 85 personer på Facebook. Detta visar att intresset från den tidiga översiktsplanedialogen, som lockade cirka 2000 besök, i den rosa byggboden håller i sig.

Statistik från dialog under översiktsplaneprocess

Besök i byggboden under tidiga dialogen hösten 2013	ca 2 000
Inlämnade synpunkter under samrådet våren 2015	ca 1 000
Inlämnade synpunkter under samrådet för ÖP 2008	102
Inlämnade synpunkter under samrådet i dubbelt så stor grannkommun	83

7.3 BLOMSTRANDE NÄRINGSLIV

Entreprenörsandan är stark i Tyresö. Kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor. Genom god planering kan fler arbetsplatser och företag få utrymme att etablera sig och växa i Tyresö. Det ska vara enkelt att vara företagare och entreprenör i Tyresö – kommunens service ska vara god och snabb. Vi konkurrerar aldrig med näringslivet. Ett bra lokalt företagsklimat bidrar till hög sysselsättningsgrad och få arbetslösa.

En handlingsplan för hur detta målområde ska utvecklas ska tas fram och implementeras under perioden 2016-2018.

Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat

Nämndmål

Planberedskap finns för att möjliggöra utveckling av befintliga industriområden i kommunen

Trend och bedömning

En genomlysning av befintliga planer har gjorts. Den visar att det finns en viss utbyggnadsmöjlighet i

gällande planer, speciellt i höjdlid. Det är i första hand bristen på ny, obebyggd industrimark och större fastigheter som försvårar företagarexpansionen i kommunen.

Resultat och analys:

Justeringar har under året gjorts i gällande planer för att bättre anpassa dem efter specifika verksamheters behov. Det som kan göras framöver är att närmare utreda utvecklingen av Bollmom industriområde. Frågan kommer att belysas närmare i översiktsplanearbetet.

7.4 GOD OCH LÅNGSIKTIG HUSHÄLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Resultat och analys:

Verksamhetsområdets resultat är i stort enligt beslutade ekonomiska ramar.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	504	0	-62

7.5 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

Med tanke på en hård konkurrens om medarbetare inom området ställs höga krav på kommunen som arbetsgivaren. Lönerna inom området har ökat kraftigt de senaste åren och förutom arbetsuppgifter som är stimulerande finns förväntningar på aktiviteter som studieresor, utbildningar och utvecklingsmöjligheter.

Under året har en medarbetarundersökning genomförts. Resultatet redovisar ett något lägre resultat för Stadsbyggnadsavdelningen såväl som för hela kommunen. Omdömena från medarbetarna är dock generellt mycket höga och positiva.

Resultat och analys:

Resultatet är mycket bra och visar en bra måluppfyllelse. Det något lägre resultatet än 2013 bedöms bero på den mycket höga arbetsbelastningen på avdelningen.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta			89 %

Nämndmål

Verksamheten klarar arbetsförändringar inom organisationen och arbetar utifrån att projekt inte är beroende av enstaka personer

Trend och bedömning

Allt vårt kvalitetsarbete, processerna, processchecklistor, organisationen, mallar, rutiner etc. Share Point och mappstrukturer hjälper också.

Resultat och analys:

Tycker vi kommit långt och ändå lyckats bra vad vi sett vid personalbyten – fast klart att projekten tappar lite styrfart. Det svåraste är bristen på folk.

Mät- och kartenheten arbetar aktivt med att kunskapsdela inom enheten så att någon annan kan täcka upp om någon till exempel är sjuk eller slutar.

7.6 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde Plan- och exploatering

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter			
Kommunbidrag	18.000	18.000	17.586
Övriga intäkter	6.875	9.463	7.578
Summa intäkter	24.875	27.463	25.164
Kostnader	24.875	27.525	24.660
Summa kostnader	24.875	27.525	24.660
Resultat	0	-62	504

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
Mark- och exploatering	11.528	11.539	-11
Plan	7.771	7.836	-65
Mät och kart	8.164	8.150	14
Totalt	27.463	27.525	-62

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Verksamhetsområdets resultat är i stort enligt beslutade ramar.

8. Verksamhetsområde 11 – Väghållning och park

8.1 ÅRETS VERKSAMHET

Under 2015 invigdes Stadsparken varvid Gata-Park övertar skötseln främst Vinterväghållning, renhållning samt vattenlek. Utökat Beläggningsprogram ca dubbla antalet vägar jämfört med 2014 erhöll nytt ytskikt. Ny utrustning till Lekpark Hanviken Bockv-Krokv inköpt, färdigställt tidig vår 2016. Glitter-Fontänrondell upptäcktes läckage och utredning åtgärd och felkällor inleds. Reparation sker under 2016. Ny upphandling av Lastbil för Gata-Parks verksamhet blir klar i dec. Leverens av ny maskin levereras april 2016. Omorganisation träder i kraft vid årsskiftet Gata-Park lämnar Sbf för Tekniska kontoret. Skonsam vinter för vinterväghållningen och sandupptagning påbörjas redan under mars mån.

8.2 FAKTORER SOM PÅVERKAT VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

- Stadsparken invigd. Mer omfattning och skötsel kring renhållning samt vinterväghållning av nu anspråkstagen yta för allmänheten.
- Utökat ekonomiskt beläggningsprogram. Flertalet vägar som tidigare stått och väntat kunde i år inrymmas och höjas standarden på utöver underhållsbeläggningsen.
- Vinterväghållning. 95 st halkbekämpningar av bussvägar, 11 st fulla snöröjningspådrag, 25 st sopsaltningssatsar i enlighet med barmarksförhållanden på Regionala Gång och cykelvägar. Mild senvinter tillät en tidigare start av sandupptagning, särskilt till gagn för hela gång och cykeltrafiken.

9. Mål och resultat

9.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska präglade allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska präglade den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Förbättra framkomligheten på Tyresövägen.

Mål ligger hos Mark- och exploatering som driver arbetena med att förbättra framkomligheten på Tyresövägen.

9.2 MEDBORGARFOKUS – VARJE TYRESÖBO I CENTRUM

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Nämndmål

Gång- och cykelvägarna längs Bollmoravägen, Wättinge gårdsväg och de sammanhängande västra delarna längs Tyresövägen ska hålla barmarksstandard året runt.

Trend och bedömning

Synpunkter som kommer till vår kännedom pekar på positiv respons från kommuninvånarna med denna form av skötsel/vinterväghållning.

Resultat och analys:

Bedriver verksamheten i egen regi i jämförelse med övrig vinterväghållning där stora delar sköts utav upphandlade entreprenörer. Erhåller en större överblick på utförandet på så vis. Endast vid ett tillfälle hade vi ett haveri på maskinekipaget och blev ett par timmar sena. Annars i hög grad uppfyllt mål.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ranking i cykelfrämjandets kommunvelometer	Plats 22	Plats 22	Plats 22
Miljö och trafik - Ranking i cykelfrämjandets kommunvelometer	33 poäng		35,5 poäng

9.3 GOD OCH LÅNGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Fler områden främst i östra Tyresö kommer att omvandlas till kommunala huvudmannaskap från att tidigare ha varit Vägförening/Samfällighet, detta leder till utökade driftskostnader för verksamheten.

Resultat och analys:

Verksamheten totalt sett håller sig inom verksamhetsområdets budget, tack vare överskott inom vinterväghållningen.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	4:897	0	190

9.4 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Resultat och analys:

På samhällsbyggnadsförvaltningen rekommenderade 87% Tyresö kommun som arbetsgivare, det är 5,6% högre än kommunen som genomsnitt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta			87%

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Har en korttidssjukfrånvaro på 2,32% men 2 st personer som drabbats av långtidssjukfrånvaro vilket höjer det totala resultatet.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	5,55 %	4 %	8,06%

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Samtidig personal har den sysselsättningsgrad i enlighet med arbetstagares önskemål.

9.5 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde Väg och park

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter			
Kommunbidrag	66 670	66 670	58 611
Övriga intäkter	3.600	8.206	10.660
Summa intäkter	70.270	74.876	69.791
Kostnader	70.270	81 333	65.048
Summa kostnader	70.270	81 333	
Resultat	0	190	4.743

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
Gata	64.813	64.080	733
Sidoordnad	3.635	3.464	171
Park	10.575	10.986	-411
Alby	2.500	2.802	-302
Totalt			

Nyckeltal/ verksamhetsmått	2013	2014	2015
Vinterväghållning Kr/invånare	384 kr/invånare	400 kr/invånare	(247 kr/invånare)
Gatubelysning Kr/invånare	155 kr/invånare	167 kr/invånare	175 kr/invånare
Beläggningsprogram (årlunderhåll)Kr/invånare	78 kr/invånare	80 kr/invånare	111 kr/invånare
Antal inkomna synpunkter och felanmälningar i synpunktshanteringsystemet		1473 st	1151 st

10. Verksamhetsområde 12 – Miljö och trafik

10.1 ÅRETS VERKSAMHET

Verksamheten anlade tre gång- och cykelvägar under året, etapp 1 av Skogsängsvägen mellan Gudöbroleden och Lindalsvägen, Vendelsövägen mellan Gudöbroleden och Kärrvägen och mellan Stjärnvägen och Örtstigen i enlighet med cykelplanen.

Ett antal trafiksäkerhetsåtgärder genomfördes, bland annat förbättring av uttjänta farthinder på Bollmoravägen och Lindblomsvägen, en förhöjd korsning Strandallén-Strandvägen och ett flervägsstopp Strandallén-Tjärnstigen.

En ny busslinje 820 började trafikera Skälsätra från tidtabellsskiftet vid midsommar. Fyra nya cykelparkeringar anlades..

Klövbergets naturreservat bildades under året. Arbetet med inrättandet av Telegmobergets naturreservat påbörjades.

Årets miljökonferens "Ekosystemtjänster" genomfördes under våren med 80 deltagande tjänstemän och politiker från Södertörnskommunerna.

En promenadfestival arrangerade under våren med 14 deltagande föreningar och organisationer.

Kommunens andra testresenärprojekt genomfördes för hela kommunen tillsammans med SL. Drygt 2 500 vanebilister fick bli testresenärer varav runt 817 personer uppgav att de fortsatt åka kollektivt i större utsträckning.

Ett antal naturguidningar genomfördes i samarbete med Utvecklingsförvaltningen.

Kommunen deltog i våldsmanifestationen Earth Hour och delade bland annat ut stearinljus i våra kommuncentra.

20 stycke cyklar och elcyklar har anskaffats under året och fördelats på ett antal verksamheter för att ersätt tjänsteresor med bil.

Energi- och klimatrådgivningen har bedrivit sin verksamhet enligt en samarbetsmodell tillsammans med Haninge, Huddinge och Salem. Ett flertal regionala aktiviteter har genomförts, men även flertalet lokala aktiviteter enligt följande; Femton skolklasser från Tyresö besökte utställningen "Energismart" på Tekniska museet och genomförde den skoluppgift som hör till. Alla som köpt en fastighet i Tyresö kommun har fått ett brev med information och kontaktuppgifter till energi- och klimatrådgivningen. Under 2015 gjordes 476 utskick. Ett utskick med information och kontaktuppgifter till energi- och klimatrådgivningen gjordes till 56 sällskapsföreningar. Ett heldagsseminarium för till bygglövshandläggare och inspektörer kring byggnadstekniska energilösningar samt aktuella lagar och regler kring energihushållning i nybyggnation. Intervju till lokal radiostation om energieffektivisering i bostäder, fönybar energi samt energins klimatpåverkan. Solenergidagar (Solar days), ett flertal

solenergiseminarier som riktades till målgrupperna villaägare samt bostadsrättsföreningar och fastighetsägare, samt politiker/tjänstemän. Seminarierna marknadsfördes både lokalt och regionalt. Temadag om solceller i samarbete med Naturskyddsföreningen. EPBD2, EU-direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD2) ställer krav på att medlemsstaterna ska verka för energieffektivisering i stora värme- och luftkonditioneringsystem. Ett antal fastighetsägarna erbjöds rådgivningsbesök. Fyra av fastighetsägarna tackade ja till att delta, de fick besök under hösten 2015. Earth Hour genomfördes tillsammans med Café Bonza och Naturskolan.

11. Mål och resultat

11.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Tyresö är en av de tio trafiksäkraste kommunerna i landet.

Trend och bedömning

Den statistik (STRADA) som bidrar till att mäta målet bearbetas inte längre på samma sätt som tidigare år. Det görs ingen ranking mellan kommuner längre. De indikatorer som anges gäller antalet skadade och dödade i trafiken.

Tyresö kommun arbetar utifrån nollvisionen. Nollvisionen är bilden av en framtid där människor inte dödas eller skadas för livet i vägtrafiken.

Nollvisionen är ett etiskt förhållningssätt, men utgör också en strategi för att forma ett säkert vägtransportsystem. I Nollvisionen slås fast att det är oacceptabelt att vägtrafiken kräver människoliv.

Trafiksäkerhetsarbetet i Nollvisionens anda innebär att vägar, gator och fordon i högre grad ska anpassas till människans förutsättningar. Ansvaret för säkerheten delas mellan dem som utformar och

dem som använder vägtransportsystemet.

Trafiksäkerhetsarbetet enligt Nollvisionen utgår från att allt ska göras för att förhindra att människor dödas eller skadas allvarligt. Samtidigt som åtgärder ska vidtas för att förhindra olyckor, måste vägtransportsystemet utformas med hänsyn till insikten om att människor gör misstag och att trafikolyckor därför inte kan undvikas helt. Den perfekta människan finns inte. Nollvisionen accepterar att olyckor inträffar, men inte att de leder till allvarliga personskador.

Resultat och analys:

Olycksstatistiken grundar sig på polis- och sjukvårdrapporterade olyckor som samlas in och bearbetas av Transportstyrelsen. Ingen dödsolycka inträffade 2015 och endast två allvarliga olyckor inträffade. Det är en halvering jämfört med 2014. Olyckstalen är dock så låga att proportionella svängningar lätt kan förekomma från år till år. Däremot har måttliga och lindriga olyckor ökat. Miljö- och trafikavdelningen ska granska statistiken och analysera olyckorna för att sedan kunna motverka och förebygga olyckor med personskador. Uppgifter för 2015 kan komma att justeras i efterhand.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Dödsolyckor	1	0	0
Allvarliga olyckor	4	0	2
Måttliga olyckor	23	-	37
Lindriga olyckor	62	-	65
Totalt	90		104
Dödade	1	0	0
Allvarligt skadade	4	0	2
Måttligt skadade	23	-	37
Lindrigt skadade	65	-	71
Totalt	93		110

Nämndmål

Tyresö kommuns klimatstrategi genomsyrar alla verksamheter

Resultat och analys:

Under våren 2015 har Cykelfrämjandet genomfört den sjätte upplagan av Cykelfrämjandets Kommunvelometer, en oberoende granskning av kommunernas arbete med cykling. 37 kommuner deltar i årets granskning, ett rekordstort deltagande. I antalet invånare täcker årets Kommunvelometer nästan in halva Sveriges befolkning – i de granskade kommunerna bor drygt 44 % av Sveriges befolkning. Resultatet i 2015 års undersökning avser verksamhetsåret 2014.

Tyresö får i år 35,5 av 60 poäng, vilket är en höjning från förra årets 33 poäng. Detta är Tyresös andra raka medverkan och andra totalt i Cykelfrämjandets Kommunvelometer. Kommunen har alltså varit med de två år då det nya poängsystemet använts. Jämfört med förra årets resultat förbättrar Tyresö sitt resultat inom information och marknadsföring, cykelpolitik samt uppföljning och mätning men backar något inom delområdet aktiviteter. I jämförelse med andra kommuner med en befolkning under 50 000 är Tyresös totalpoäng på 35,5 över snittet på cirka 28,5 i totalpoäng. Tyresö satsar 225 kr per invånare och år på infrastruktur och underhåll, en bit under genomsnittet 286 kr per invånare och år. En fortsatt offensiv satsning på cykelinfrastruktur och underhåll krävs för att klättra i ranking eller bibehålla platsen.

11.2 MEDBORGARFOKUS – VARJE TYRESÖBO I CENTRUM

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Nämndmål

Medborgarnas inflytande om trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet ökar.

Resultat och analys:

Två dialogmöten hölls med representanter från bland annat cykelfrämjandet. Målet var fyra men flera vakanta tjänster gjorde det inte möjligt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Antal organiserade dialoger per år	-	4	2

11.3 GOD OCH LÅNGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtgärderna mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Resultat och analys:

Underskottet beror på konsultkostnader för inrapportering till Borgmästaravtalet, uppföljningsarbeten av energiplan, klimatstrategi och energieffektiviseringsstrategin, blev högre än beräknat. Konsult användes delvis pga vakant tjänst.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr		0	-310

11.4 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Resultat och analys:

På samhällsbyggnadsförvaltningen rekommenderade 87 % Tyresö kommun som arbetsgivare. Det är 5,6 % högre än för kommunen i genomsnitt.

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Resultat och analys:

Sjukfrånvaron är lägre än 4 %.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	0,54 %	4%	2,28%

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Samtliga inom verksamhetsområdet miljö- och trafik samt Alby har en sysselsättningsgrad på 100 % i enlighet med egna önskemål.

11.5 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde Miljö- och trafik

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter			
Kommunbidrag	3.966	3.966	3.926
Övriga intäkter	1.055	1.114	1.115
Summa intäkter	5.021	5.080	
Kostnader	5.021	5.390	6.846
Summa kostnader	5.021	5.390	6.846
Resultat	0	-310	-1.805

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
Trafikreglering	2.588	2.652	-64
Folkhälsa o hållbar utv	1.033	1.169	-136
Natur och miljö	1.393	1.435	-42
Viltvård	66	82	-16
Centralköket	0	52	-52
Totalt	5.080	5.390	-310

Övriga nyckeltal/indikatorer	2013	2014	2015
Inrapporterade (sjukhus och polis) trafikolyckor med personskada och antalet personskador enligt STRADA (Transportstyrelsen)			
Dödsolyckor	1	1	0
Allvariga olyckor	6	4	2
Måttliga olyckor	Sammanlagt med lindriga olyckor	23	37
Lindriga olyckor	89	62	65
Totalt	96	90	104
Dödade	-	1	0
Allvarligt skadade	-	4	2

Måttligt skadade	-	23	37
Lindrigt skadade	-	65	71
Totalt	-	93	110
Antal handlagda parkeringstillstånd för rörelsehindrade	238	219	222
Beviljade	224	207	211
Avslagna	14	12	11
Antal skrotbilsärenden	192	157	191
Delegationsbeslut om åtgärd	-	99	97
Skrotade fordon	39	27	59
Antal utfärdade transportdispenser	-	34	26
Antal handlagda markupplåtelse	64	63	43
Antal utfärdade schaktillstånd	166	109	91
Antal handlagda trafikordningsplaner	?	?	54
Antal utfärdade felparkeringsavgifter	1 142	1 380	1 040
Varav betalda	1 129	1 366	1 036
Antal utfärdade kontrollavgifter	107	290	143
Varav betalda	78	271	128
Inkomna synpunkter och felanmälningar för Miljö- och trafikavdelningen inom verksamhetsområde miljö- och trafik samt Väghållning -och park	Ingen uppgift.	618 (Artvise) 855 (DEDU) 1 473 (tot)	1 151
Utsläpp av CO₂-ekv./capita enligt RUS. Beräkningsmodellen förfinas efterhand varpå även gamla uppgifter justeras.	0,47 ton/år (2011)	0,46 ton/år (2012)	0,45 ton/år (2013)

12. Verksamhetsområde 13 – Vatten och avlopp

12.1 ÅRETS VERKSAMHET

Fortsatt hög förnyelsetakt i ledningsnäten har medfört att leveranssäkerhet och kvalitet i VA-tjänsterna har förbättrats vilket innebär att grunduppdragen för verksamheten har uppnåtts. Införande och tillämpning av ny teknik i form av särskilda SMS-tjänster har inneburit att brukare och abonnenter på ett snabbt och smidigt sätt har kunnat informeras om eventuella akuta störningar i vattendistributionen eller planerade och nödvändiga leveransavbrott. Nya dagvattenanläggningar har byggts under året vilket också motsvarar de uppsatta och förväntade målen.

12.2 FAKTORER SOM PÅVERKAT VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

Antal vattenläckor och avloppsstopp under året har förhållit sig inom relativt normala förekomster, 27 respektive 29 stycken. Inga av dessa har föranlett större skador eller brister för berörda abonnenter.

13. Mål och resultat

13.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Trevliga rekreativmiljöer skapas genom fler attraktiva dagvattenanläggningar.

Trend och bedömning

En ytterligare dagvattenanläggning har anlagts under verksamhetsåret vilket bidrar väl till motsvarande uppsatta nämnd- och strategiska mål.

Resultat och analys:

Resultatet motsvarar förväntad måluppfyllelse och har bidragit till att ytterligare förbättra dagvattenhanteringen och minska belastningen på efterföljande vattendrag och sjöar. Anläggningen och dess möjlighet att minska miljöbelastningen utgör även ett gott bidrag till att nå gällande miljömål rörande vatten och havsmiljö samt tillämpliga miljö kvalitetsnormer för ytvatten.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Antal dagvattenanläggningar	6	10	10
Tyresös medborgare bedömer hur det är att bo och leva i kommunen (Ranking) - Nöjd regionindex	1	1	1

13.2 MEDBORGARFOKUS – VARJE TYRESÖBO I CENTRUM

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.

- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Nämndmål

Dricksvattnet i Tyresö håller så hög standard att 95 procent av invånarna anser att vattnets kvalitet är bra.

Trend och bedömning

Kvalitetsuppfattningen bland abonnenterna över VA-verksamheten i Tyresö är som helhet långt över medelvärdet i landet och högst i regionen. Det befintliga nämndmålet sammanfaller dock inte helt med frågeställningen i NKI/NMI-undersökningen då de befintliga berör vattenkvaliteten medan NKI/NMI berör bedömningen av verksamheten i dess helhet inklusive leveranssäkerhet m.m.

Resultat och analys:

Verksamheten har i hög grad bidragit till att nå nämndmålet rörande både leveranssäkerhet. Alla löpande vattenprovtagningar i distributionsnäten har dessutom uppfyllt gällande kvalitetskrav varför det antagna nämndmålet bedöms vara uppfyllt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Nöjd kund index vattenkvalitet	84%	85%	85%

13.3 GOD OCH LÅNGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Årsutfallet följer i huvudsak budget och prognos. VA-verksamheten bedrivs i stort på ett effektivt sätt med en ekonomi i balans. Under verksamhetsåret har dock nya direktiv om komponentavskrivningar börjat tillämpas vilket inneburit att de finansiella kostnaderna förändrats negativt. Vidare har större akuta förbättringsåtgärder tvingats ske i spillvattennät vilket direkt belastat underhållskostnaderna med cirka 450 kkr som i sig motsvarar årets resultat.

Resultat och analys:

Verksamhetens utfall motsvarar förväntad prognos och uppfyller både nämnd- och strategiskt mål samt lagstiftade balanskrav och kommunala redovisningsprinciper.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	2.101	0	-454

Nämndmål

En ökad förnyelsetakt i ledningsnäten innebär att renvattenförlusterna gradvis kan minskas och årsvis inte överstiger 15 %

Trend och bedömning

Målet är delvis uppfyllt, renvattenförlusterna är något högre än målet. Utfallet motsvarar i stora drag en medelnivå inom branschen.

Resultat och analys:

Utfallet har nåtts genom en fortsatt hög förnyelsetakt i äldre ledningsnät där huvuddelen av renvattenförlusterna förekommer. Samtidigt pågår ett omfattande och löpande arbete med att minska andelen odebiterat vatten och övriga nätförluster.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Vatten och avlopp - Inköpt mängd vatten i förhållande till såld mängd	80 %	85 %	81 %

13.4 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

De anställdas uppfattningar inom avdelningen är i dagsläget svåra att analysera i brist på mer detaljerade resultat ur övergripande enkäter. En övergripande bedömning är dock att uppfattningar inom bägge delverksamheterna sannolikt minst motsvarar resultaten för kommunen som helhet.

Resultat och analys:

Medarbetarnas anställningsförhållanden bedöms som väl anpassade till önskade behov vilket bedöms kunna underlätta uppfyllelse av de tillämpade målen. Samtidigt är och har personalomsättningen inom bägge delverksamheterna under flertal år varit relativt låg vilket bedöms fortgå under påföljande år.

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Utfallet för avdelningen som helhet är positivt oavsett mätperiod och som med marginal uppnår uppsatt målnivå. Frånvarofrekvensen kan med lätthet följas upp löpande under verksamhetsår via tillgängliga analysverktyg. Verksamheten bedöms kunna behålla denna utveckling även kommande verksamhetsår.

Resultat och analys:

Frånvarofrekvensen för avdelningen och 2015 når 2,2 % vilket mycket väl uppfyller förväntat utfall och mål. Friskvårdsaktiviteter och en relativt väl strukturerad organisation tillsammans med anpassad personalbalans bidrar till de goda resultaten.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	7,22 %	< 4 %	2,2 %

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Sysselsättningsgraden för alla anställda motsvarar väl de förväntade och önskade även om analys i viss mån inte är möjlig att uppnå på avdelningsnivå.

Resultat och analys:

De anställda har, men smärre undantag, samtliga 100 % sysselsättningsgrad. De önskemål om tillfälliga förändringar av arbetstid har kunnat tillgodoses genom arbetsgiftsfördelning inom berörd delverksamhet.

13.5 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde Vatten och avlopp

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter			
Taxor och avgifter	67.000	69.664	65.104
Övriga intäkter	500	190	893
Summa intäkter	67.500	69.853	65.997
Kostnader			
Personalkostnader	7.338	7.732	8.843
Köp av verksamhet	5.000	5.424	4.997
Övriga kostnader	55.162	57.153	50.056
Summa kostnader	67.500	70.308	63.896
Resultat	0	-454	2.101

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
VA-verksamhet gem	69.730	23.250	46.480
Underh.ledningsnät	56	17.048	-16.991
Drift vattenverk	67	9.176	-9.109
Pumpstationer	0	20.834	-20.834
Totalt	69.853	70.308	-454

Nyckeltal/ verksamhetsmått	Budget 2015	Utfall 2015	Avvikelse 2015
Försålt vatten	2 600	2 650	+50
Inköpt vatten	3 300	3 300	0
Avlett vatten	4 100	4 150	+50

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Årets utfall uppvisar ett svagt negativt resultat jämfört med budget och prognos. Orsaken till detta är bland annat ny tillämpning av avskrivning av investeringar som förändrats under året vilket påverkar de budgeterade kapitalkostnaderna. Dessutom har akuta förbättringsåtgärder tvingats utföras i äldre ledningsnät för spillvatten motsvarande cirka 450 000 kr. Vidare så finns en pågående dialog med Tyresö bostäder om rättvisande debitering av VA-avgifter som uppstått som fordran på VA-verksamheten. En slutlig lösning av detta sker snarast möjligt under 2016 vars resultat bör kunna framgå av kommande uppföljningar.

14. Verksamhetsområde 14 – Renhållning

14.1 ÅRETS VERKSAMHET

Under året införde renhållningen tömningsregistrering av slam vilket underlättar kommunikationen med kommunens medborgare som har enskilda avlopp, servicecenter kan ge ett snabbt och säkert besked om en anläggning är tömd eller ej samt eventuella inrapporterade avvikelser på utförda tjänster.

Våren 2015 genomfördes en informationskampanj i Mitt i Tyresö och på Tyresö.se med fokus på miljönyttan av att sortera ut tidningar och förpackningar.

Under våren togs arbetande renhållningen fram beslutsunderlag för en ny avfallstaxa, vilken antogs och gäller från och med januari 2016. Även kommunens lokala föreskrifter för avfallshanteringen har reviderats under året och en ny renhållningsordning gäller från och med januari 2016.

Under året har renhållningen tillsammans med Förskolan Hästhagen arbetat fram en matavfallsbarnbok som kommer att distribuerats till kommunens alla förskolor, privata som kommunala samt finnas på samtliga bibliotek. Boken belyser miljönyttan med att sortera ut sitt matavfall och riktar sig främst till barn i förskoleåldern.

I juni beviljades renhållningen ICLD-medel vilket innebar att en förstudie om ett gemensamt avfallsprojekt tillsammans med partnerkommunen Theewaterskloof i Sydafrika kunnat genomföras.

Under hösten genomfördes en plockanalys av hushållsavfall och matavfall i ett antal delområden i Tyresö. Resultaten visar att Tyresöborna är mycket bra på att sortera ut sitt matavfall från det övriga hushållsavfallet och att det utsorterade matavfallet var väldigt rent och till största del innehöll oundvikligt matavfall. Mängden farligt avfall och elavfall i hushållsavfallet var relativt låg, även om det inte borde ha funnits något alls. När det gäller tidningar och förpackningar, har tyresöborna en rejäl förbättringspotential då dessa material ska lämnas vid en återvinningsstation så att materialen kan tas tillvara och spara energi och naturresurser.

Under året bekostade renhållningen en "Samlare" som Willys upplåter plats åt i sin butik. Skåpet underlättar för kommunens invånare att lämna ljuskällor, smått elavfall och värmeljuskoppar då det förenklar att lämna sådana avfalls slag där invånarna ändå rör sig naturligt, istället för att de ska vara tvungna att åka till kretsloppscentralen med dem. Skåpet kompletteras de två andra skåpen som finns på Stora Coop i Tyresö centrum samt på Hemköp i Trollbäcken.

Grunduppdraget för verksamheten är att ansvara för att upprätta kommunala föreskrifter för hantering av hushållens avfall samt samla, ta om hand och behandla detta avfall enligt gällande

lagsutövning på miljömässigt bästa sätt efter fastställd taxa och det uppdraget anser renhållningen vara fullgjort.

14.2 FAKTORER SOM PÅVERKAT VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

Renhållningens entreprenörer har under verksamhetsåret samlat in och behandlat följande: 8 678 ton hushållsavfall (vilket är minskning med 0,64 procent), med en reklamationsgrad på 0,19 procent på 222 000 tömningar. 665 ton matavfall (vilket är en ökning med drygt 22 procent) med en reklamationsgrad på 0,10 procent på 140 000 tömningar. Insamlade mängder slam och fett ökade med 4 procent jämfört med tidigare år och andelen reklamationer var 0 procent. 2014 års uppgifter inom parantes.

Kretsloppscentralen har mottagit 84 503 besök (vilket är en minskning med 29 procent). Från och med januari 2015 begränsades antalet besök per hushåll samt köpt företagskort till kretsloppscentralen, drygt 2 000 extrabesök köptes under året, varav majoriteten köptes av företag. Mottagna mängder grovavfall uppgick till 9 677 ton (vilket är en minskning med ca 13 procent). Besöksnittet för de olika kundgrupperna såg ut som följande: Småhus 7,3 besök/år (11), Samfälligheter 6,2 besök/år (9), Företag 25 besök/år (33), bostadsrätter 5,5 besök/år (7,4), flerfamiljshus 5,5 besök/år (7,4). 2014 års uppgifter inom parantes.

15. Mål och resultat

15.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska präglade allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska präglade den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Medborgarnas möjligheter att bidra till en hållbar och miljöanpassad avfallshantering ökar.

Trend och bedömning

När det gäller hushållsavfall och grovavfall har de totala mängderna minskat, trots att invånarantalet har ökat, likaså har mängderna insamlat matavfall ökat på grund av att allt fler hushåll och verksamheter anslutit sig till insamlingen. En bidragande orsak till att hushållsavfallet minskat kan troligtvis förklaras av behovshämtrning och matavfallsinsamling som båda syftar till att öka tyresöbornas benägenhet att källsortera.

Resultaten av insamlade mängder tidningar och förpackningar publiceras av FTI AB under februari månad.

Inpasseringsstatistiken påvisar att även om antalet besök till kretsloppscentralen begränsades 2015 och den totala mängden besök minskade med 29 procent, har 20 besök per kundgrupp varit väl tilltaget sett till antalet snirtbesök, med undantag för ett flertal av företagen som köpt extra inpasseringar till kretsloppscentralen.

Resultat och analys:

Renhållningen har under verksamhetsåret fortsatt arbetet för att medborgarnas möjligheter att bidra till en hållbar och miljöanpassad avfallshantering. Resultaten visar att avfallsmängderna minskat trots en växande befolkning. Glädjande nog har mängden insamlat matavfall ökat kraftfullt. Det är en mängd faktorer som påverkar avfallsmängderna i samhället – allt från konjunktur, samhällstrender till information samt styrningen av avfallstaxan (som i Tyresö syftar till att främja matavfallsinsamlingen och källsortering), vilket gör det svårt att säga i vilken utsträckning renhållningen påverkat invånarnas minskade mängder hushållsavfall under året som gick. Trenden med minskade avfallsmängder i Tyresö är dock tydlig, likaså är trenden tydlig för ökade mängder av insamlat matavfall. Mellan åren 2013 och 2014 skedde nationellt en drastisk minskning av mängderna insamlade tidningar, vilket ger en aning skev bild av att de totala mängderna insamlade förpackningar och tidningar i Tyresö försämrades under samma period.

Inköpet av det nya insamlingsskåpet till Willys ökar möjligheterna för Tyresöborna att lämna ljuskällor och smått elavfall samt värmeljuskoppar och avlastar samtidigt Kretsloppscentralen då dessa avfallsslag kan lämnas i en butik som många tyresöbor ändå besöker.

Indikator

	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Renhållning - Hushåll som är anslutna till matavfallsinsamling	47 %	55 %	51%

Indikatorn för verksamhetsområdet (ovan) är inaktuell eftersom den endast anger andelen matavfallsanslutna enbostadshus och bör ersättas med nedanstående:

Indikatorer	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2015
Insamlade mängder matavfall, kg/inv	5,2	12	14	-
Insamlade mängder hushållsavfall, kg/inv	471	437	412	-
Insamlade mängder förpackningar, kg/inv	68,58	61,15	-	-

*2015 års resultat för insamlade mängder tidningar och förpackningar redovisas av FTI AB under februari 2016.

15.2 MEDBORGARFOKUS – VARJE TYRESÖBO I CENTRUM

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närbarhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Nämndmål

Andel Tyresöbor som är nöjda med hur avfallstjänsterna utförs ökar.

Trend och bedömning

Enligt den senaste kvalitetsundersökningen bland renhållningsabbonenterna över, är Tyresös kunder nöjdst bland södertörnskommunerna. Det befintliga nämndmålet sammanfaller dock inte helt med frågeställningen i NKI/NMI-undersökningen berör renhållning och sophämtning

Medborgarundersökningar är kostsamma och genomförs inte varje år. Renhållningen föreslår att indikatorn kompletteras med ytterligare indikatorer för verksamheten, se nedan. Indikatorn från medborgarundersökningar bör dock kvarstå men endast redovisas de år som medborgarundersökning faktiskt genomförts.

Resultat och analys:

Enligt SCB:s medborgarundersökning ht 2014/vt 2015 fick renhållning och sophämtning ett gott betyg av de tillfrågade. Tyresös renhållningskunder utmärker sig som de nöjdaste kunderna bland alla Södertörnskommunerna med ett betygsindex på 71 (snittet var 65). Andelen reklamationer på utförda hämtningar är anmärkningsvärt låg vilket delvis kan förklaras med att invånarna förstår hur avfallshämtningen fungerar i kombination med en förhållandevis mild vinter med god framkomlighet på vägarna i kommunen samt god kommunikation och information om hämtdagar, förseningar, kärplaceringar m.m.

Indikator

	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Renhållning - Tyresös medborgare bedömer renhållning och sophämtning i kommunen (tanking) - Nöjd Medborgarindex	71	72	*

** Det har inte genomförts någon medborgarundersökning 2015 även om resultaten från den senaste medborgarundersökningen publicerades då.*

Indikatorer	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2015
Andel reklamationer på hushållsavfallshämtningar	0,58 %	0,27 %	0,19 %	-
Andel reklamationer på matavfallshämtningar	0,25 %	0,19 %	0,10 %	-
Andel reklamationer på slam- och fetthämtningar	0 %	0,09 %	0 %	-
Andel reklamationer på kranbilshämtningar	0,2	0 %	0,02 %	-

15.3 GOD OCH LANGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Under en övergångsperiod har renhållningsverksamhetens kostnadstäckning via avgifter varit svår att överblicka som följd av hur omfattande beteendeförändringarna för ökad källsortering och engagemanget i matavfallsinsamlingen blivit bland abonnenterna.

Resultat och analys:

Årets utfall följer tidigare prognos och underskottet beror dels på en effekt av minskad utställningsgrad av hushållsavfall vilket även fått inverkan på intäkterna. Det negativa resultatet är även en följd av inköp av utrustning till tömningsregistrering till flera avfallsfordon, samt eftersläpningar i entreprenörsersättning från tidigare verksamhetsår som under verksamhetsåret

rättats till genom ny programhantering. En resultatförbättring bedöms dock ske under kommande verksamhetsår till följd av att ny avfallstaxa tillämpas per 1 januari 2016.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	615	0	-960

Nämndmål

Andel hushållsavfall per invånare minskar gradvis genom införande av behovshämtning av hushållsavfall och matavfallsinsamling.

Trend och bedömning

När det gäller hushållsavfall och grovavfall har de totala mängderna minskat, trots att invånarantalet har ökat, likaså har mängderna insamlat matavfall ökat på grund av att allt fler hushåll och verksamheter anslutit sig till insamlingen. En bidragande orsak till att hushållsavfallet minskat kan troligtvis förklaras av behovshämtning och matavfallsinsamling som båda syftar till att öka tyresöbornas benägenhet att källsortera.

Resultat och analys:

Renhållningen har under verksamhetsåret fortsatt arbeta för att medborgarnas möjligheter att bidra till en hållbar och miljöanpassad avfallshantering. Resultaten visar att avfallsmängderna minskat trots en växande befolkning. Glädjande nog har mängden insamlat matavfall ökat kraftfullt. Det är en mängd faktorer som påverkar avfallsmängderna i samhället – allt från konjunktur, samhällstrender till information samt styrningen av avfallstaxan (som i Tyresö syftar till att främja matavfallsinsamlingen och källsortering), vilket gör det svårt att säga i vilken utsträckning renhållningen påverkat invånarnas minskade mängder hushållsavfall under året som gick.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Renhållning - mängden (kg) hushållsavfall per invånare och år	437	415	412

15.4 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

De anställdas uppfattningar inom avdelningen är i dagsläget svåra att analysera i brist på mer detaljerade resultat ur övergripande enkäter. En övergripande bedömning är dock att uppfattningar inom bägge delverksamheterna sannolikt minst motsvarar resultaten för kommunen som helhet.

Resultat och analys:

Medarbetarnas anställningsförhållanden bedöms som väl anpassade till önskade behov vilket bedöms kunna underlätta uppfyllelse av de tillämpade målen. Samtidigt är och har personalomsättningen inom bägge delverksamheterna under flertal år varit relativt låg vilket bedöms fortgå under påföljande år.

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Utfallet för avdelningen som helhet är positivt oavsett mätperiod och som med marginal uppnår uppsatt målnivå. Frånvarofrekvensen kan med lätthet följas upp löpande under verksamhetsår via tillgängliga analysverktyg. Verksamheten bedöms kunna behålla denna utveckling även kommande verksamhetsår.

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Sysselsättningsgraden för alla anställda motsvarar väl de förväntade och önskade även om analys i viss mån inte är möjlig att uppnå på avdelningsnivå.

Resultat och analys:

De anställda har, men smärre undantag, samtliga 100 % sysselsättningsgrad. De önskemål om tillfälliga förändringar av arbetstid har kunnat tillgodoses genom arbetsgiftsfördelning inom berörd delverksamhet.

15.5 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde Renhållning

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter			
Taxor och avgifter	41.300	41.527	38.096
Övriga intäkter	1.000	911	1.192
Summa intäkter	42.300	42.438	39.288
Kostnader			
Personalkostnader	3.380	3.104	3.152
Köp av verksamhet	32.850	30.093	26.957
Övriga kostnader	6.070	10.200	8.564
Summa kostnader	42.300	43.397	38.673
Resultat	0	-959	615

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
Renhållning adm	6.785	10.232	-3.447
Hushållsavfall	16.083	16.770	-687
Grovavfall	3.893	3.288	605
Kretsloppscentral	10.127	9.638	489
Slam	3.729	2.455	1.274
Övrigt	1.822	1.015	807
Totalt	42.439	43.398	-959

Nyckeltal/ verksamhetsmått	2015	2014	2015
Hushållsavfall, ton	9 141	8 734	8 678
Matavfall, ton	213	546	665
Grovavfall, ton	9 236	11 234	9 677
Farligt avfall, ton	160	149	143
Slam och fett, kbm	12 726	13 583	14 845

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Under en övergångsperiod har renhållningsverksamhetens kostnadstäckning via avgifter varit svår att överblicka som följd av hur omfattande beteendeförändringarna för ökad källsortering och engagemanget i matavfallsinsamlingen blivit bland abonnenterna.

Årets utfall följer tidigare prognos och underskottet beror dels på en effekt av minskad utställningsgrad av hushållsavfall vilket även fått inverkan på intäkterna. Det negativa resultatet är även en följd av inköp av utrustning till tömningsregistrering till flera avfallsfordon, samt eftersläpningar i entreprenörsersättningar från tidigare verksamhetsår som under verksamhetsåret rättats till genom ny programhantering. En resultatförbättring bedöms dock ske under kommande verksamhetsår till följd av att ny avfallstaxa tillämpas per 1 januari 2016.

16. Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfyllt/ inte uppfyllt)	Orsak till avvikelse
Du kan ringa servicecenter och få svar på dina frågor om renhållning. Vi finns på plats alla vardagar.	<i>Garantin är uppfyllt</i>	
Vi hämtar alltid ditt avfall på rätt dag.	<i>Garantin är delvis uppfyllt</i>	Garantin är uppfyllt till ca 99,81% och baseras på andelen reklamationer. De vanligaste orsakerna till att avfallet inte hämtas på rätt dag är framkomlighetsproblem på vägar, trasiga fordon eller missförstånd hur kärlet ska stå för att bli tömt.
Om du beställer tömning av slam utför vi tömningen inom sex arbetsdagar.	<i>Garantin är uppfyllt</i>	
Om du beställer akut tömning av slam börjar vi tömningen senast 12 ordinarie arbetstimmar efter din beställning.	<i>Garantin är uppfyllt</i>	

Om du beställer jourtömning av slam börjar vi tömningen senast 6 timmar efter din beställning.	Garantin är uppfylld	
--	----------------------	--

17. Sammanfattande analys av resultaten – verksamhet och ekonomi

När det gäller hushållsavfall och grovavfall har de totala mängderna minskat, trots att invånarantalet har ökat, likaså har mängderna insamlat matavfall ökat på grund av att allt fler hushåll och verksamheter anslutit sig till insamlingen. Resultaten av insamlade mängder tidningar och förpackningar publiceras av FTI AB under februari månad. Plockanalysresultaten visade att hushållsavfallet i snitt innehöll 38,4 procent förpackningar och tidningar varför särskilda informationsinsatser kommer att genomföras under 2016 för att minska mängden tidningar och förpackningar i hushållsavfallet.

Enligt plockanalysen innehöll hushållsavfallet i snitt 32,3 procent matavfall, särskilda informationsinsatser kommer därför att genomföras under 2016 för att öka andelen utsorterat matavfall

SCB:s medborgarundersökning påvisade att Tyresös avfallskunder är nöjdast med sina renhållningstjänster jämfört med alla andra Södertörnskommuner, det är viktigt att upprätthålla. Andelen reklamationer på utförda tjänster var påfallande låg för verksamhetsåret, det är även viktigt att fortsätta att arbeta för att stärka och säkra rutinerna för sådant som kan påverka hämtningarna tillsammans med entreprenör, Servicecenter, Gata, Trafik, Mark och exploatering samt VA för fortsatt goda resultat.

18. Slutsatser

Renhållningen har haft ett mycket framgångsrikt år med minskade mängder hushållsavfall och grovavfall, trycket på kretsloppscentralen har lättat, de mest högfrekventa kunderna får nu betala för sina extra inpasseringar, istället för att kostnaden belastar hela avfallskollektivet. Andelen reklamationer har varit oerhört låg och en medborgarundersökning påvisar nöjda kunder.

19. Framtiden - Nya mål och prioriteringar

Det stora trycket på verksamheten bedöms pågå även under 2016. Mängden pågående projekt i både genomförande – och planeringsfas ställer höga krav på den nya organisationen. För att uppnå målen kommer det krävas att den nya förvaltningen kan attrahera kompetent personal, får en tydlig styrning och att de olika stödfunktionerna (som ekonomisystem mm) ger rätt stöd för verksamheten. Det är också viktigt att förvaltningsledningen får tid till ett strategiskt arbete och att översiktsplanenheten ges resurser att arbeta brett och långsiktigt för att skapa bra förutsättningar för kommande detaljplaner. Under 2016 kommer mät- och kartenheten att ha väldigt intensiva perioder i införandeprojektet för SGD, vilket kan komma att påverka det vardagliga arbetet. SGD förväntas vara i drift på hela Södertörn i slutet av 2016.

Datum 2016-03-22
Tid 08:30–10:45
Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Stadsbyggnadsförvaltningen 2016-03-23

Paragrafer 40 - 55

Sekreterare

Solveig Lönnervall

Ordförande

Fredrik Sawestahl

Justerande

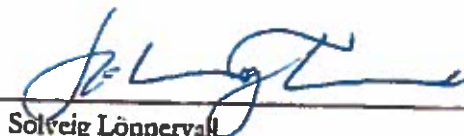

Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Miljö- och samhallsbyggnadsutskottet
Sammanträdesdatum 2016-03-22
Datum då anslaget sätts upp 2016-03-24
Datum då anslaget tas ned 2016-04-15
Förvaringsplats för protokollet Samhallsbyggnadsförvaltningens arkiv

Underskrift

Solveig Lönnervall

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M)

Mats Lindblom (L)

Marie Åkesdotter (MP)

Anki Svensson (M)

Ulrica Riis-Pedersen (C)

Leif Kennerberg (KD)

Anita Mattsson (S)

Kristjan Vaigur (S)

Lennart Jönsson (S) ej tjänstgörande under § 49- § 50 kl. 10:25 – 10:30

Karin Ljung (S) tjänstgörande under § 49- § 50 kl. 10:25 – 10:30

Marcus Obligado (V)

Ersättare

Dick Bengtson (M)

Peter Odelvall (M)

Anna Steele (L)

Helen Dwyer (C)

Övriga

Andrés Ström, projektsamordnare, Stadsbyggnadsförvaltningen

Sara Kopparberg, förvaltningschef, Stadsbyggnadsförvaltningen

Lise-Lotte Anglén, kommunikatör, Tekniska kontoret

Solveig Lönnervall, nämndsekreterare, Stadsbyggnadsförvaltningen

Jenny Linné, avdelningschef, Stadsbyggnadsförvaltningen

Carolina Fintling Rue, enhetschef, Stadsbyggnadsförvaltningen

Amalia Tjärnstig, enhetschef, Stadsbyggnadsförvaltningen

Christina Bolinder, planarkitekt, Stadsbyggnadsförvaltningen

Annie Söder, planarkitekt, Stadsbyggnadsförvaltningen

Heléne Hallberg, avdelningschef, Stadsbyggnadsförvaltningen

Helena Swahn, mät- och kartchef, Stadsbyggnadsförvaltningen

Karin Björnelund, koordinatör, Stadsbyggnadsförvaltningen

Gunilla Berg, näringslivschef, Kommunstyrelseförvaltningen

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--------------------

Åsa De Mander, politisk sekreterare, Liberalerna
Julia Fedioutchek, politisk sekreterare, Miljöpartiet
Marita Bertilsson, politisk sekreterare, Socialdemokraterna

Frånvarande

Anna Lund (KD)
Anders Linder (S)
Peter Bylund (MP)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--------------------

Datum 2016-04-12
 Tid 18:30–20:00
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2016-04-18

Paragrafer 54 - 72

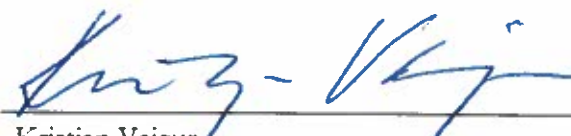
Sekreterare

 Hillevi Elvhage

Ordförande

 Fredrik Sawestahl

Justerande

 Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunstyrelsen
 Sammanträdesdatum 2016-04-12
 Datum då anslaget sätts upp 2016-04-19
 Datum då anslaget tas ned 2016-05-11
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande
Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande
Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande
Anki Svensson (M)
Dick Bengtson (M)
Peter Odelvall (M), tjänstgörande ersättare för Lotta Stjernfeldt
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Leif Kennerberg (KD)
Kristjan Vaigur (S)
Jannice Rockstroh (S)
Carl-Johan Karlson (S)
Marie Åkesdotter (MP)
Jörgen Bengtsson (SD)

Ersättare

Annika Henningson (M)
Anna Steele (L)
Mats Larsson (L)
Helen Dwyer (C)
Anna Lund (KD)
Lennart Jönsson (S)
Karin Ljung (S)
Anders Linder (S)
Peter Bylund (MP)
Marcus Obligado (V)
Anders Wickberg (SD)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen
Sigbrith Martinsson, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen
Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus,
kommunstyrelseförvaltningen
Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, statsbyggnadsförvaltningen

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Åke Skoglund, seniorkonsult, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 57 kl. 19.25

Catarina Stavenberg, seniorkonsult, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 57 kl. 19.25

Mikael Onegård, politisk sekreterare, M

Julia Fedioutchek, politisk sekreterare, MP

Leonid Yurkovskiy, politisk sekreterare, SD

Hillevi Elvhage, kommusekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Frånvarande

Andreas Jonsson (M)

Lotta Stjernfeldt (M)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------